

N

N, n n. (-,-) : *das große N*, an N bras g., an N skrivet bras g., ar bennlizherenn N b. ; *das kleine n*, an n munut g., an n skrivet bihan g.

N [berradur evit Norden] : norzh g., hanternoz g., kreiznoz g., nort g.

'n [berradur evit ein] : ur, un, ul.

na estl. : *na ! hama ! alo 'ta ! hola ! hola 'vat ! hopala ! hopalaba ! ma ! têt ! tie ! dal ! u ! u chekon ! che ! atoue ! feiz ! ha ! neuze 'ta ! ; na junger Mann ! neuze 'ta paotr yaouank ! ; na endlich ! a-benn ar fin ! a-benn an diwezh ! erfin ! d'an diwezh ! en diwezh ! diwar ar mare ! setu eñ pelloc'h ! ; na und ? ha neuze ? ha goude ? petra a rafe an dra-se ? petra a ra se din ? petra eo an dra-se din ? ha forzh a ran gant an dra-se ? petra vern ? pe forzh zo ? na pa vefe ? na bezañ ! hag evit-se ! nag evit-se ! nag 'vit-se ! hag an dra-se ! ? ; na, und ob ! feiz ya ! ya da ! sur 'vat ! nebaon ! douetañs ebet ! na petra 'ta ! membri ! drandoue ! ; na so etwas ! na so was ! nag a draoù ! pebezh abaden ! petore abaden ! setu aze un abaden ! biskoazh ! biskoazh kement all ! biskoazh c'hoazh ! biskoazh oueskoc'h ! hopala ! hopalaba ! ma ! to to ! o to to ! u ! u chekon ! che ! uc'hu ! oei ! serpital ! ta ta ! ta ta ! ha ! hama ! o ma ! ; na ja ! ma ! ba ! ; na schön ! na gut ! bezet ! mat ! kent a se ! ma ! hama ! ; na schön, dann gehen wir, koulz eo deomp mont kuit neuze - ma ! kent a se, kerzhomp kuit ! - mat ! aet omp neuze ! ; na warte ! gortoz 'ta ! ; na klar ! ya 'vat ! ya sur ! splann eo ! evel-just ! na petra 'ta ! ya da ! ya a-walc'h ! sur 'vat ! o damm ya ! ya dam ! ya tre ! membri !*

Nabe b. (-,-n) : 1. moell-karr g., moell rod g., bendell-rod g. [liester bendelloù-rod / bendillioù-rod / bendilli-rod], begel-rod g., pod-rod g., pod-karr g. ; *eine Nabe mit einem Ring versehen*, fretañ ur bendell ; *die Naben der Räder stoßen aneinander*, en em stokañ a ra ar moelloù-kirri an eil ouzh egile ; *die Naben quietschen*, gwigourat (chourikal) a ra moelloù ar c'harr ; *die Naben abschmieren*, lardañ ar moelloù rod ; 2. [treuzdougen] klom g., skoulm g., kroashent g. ; *Luftfahrtnabe*, skoulm aerlinennoù g., kroazva aerhantel g., kroashent aerlinennoù g., aerborzh kemmarsav g.

Nabel g. (-s,-) : 1. [korf.] begel g., bouton-kof g., bouton-korf g., bouton krampouezh g., bouton-koko g., bouton-kreiz g., bouton rous g. ; 2. [dre skeud.] *du bist nicht der Nabel der Welt*, arabat dit krediñ e sav an heol ez revr ! ; *er hält sich für den Nabel der Welt*, hennezh a gred e sav an heol en e revr, krediñ a ra dezhañ bezañ pevare person an Dreinded.

Nabelbruch g. (-s,-brüche) : [mezeg.] avelenn ar begel b., avelenn-vegell b., begel-avel g., begel-tarz g., ogad begel g., tarz ar begel g. (Gregor).

nabelförmig ag. : begelek.

Nabelgegend b. (-) : [korf.] rannbarzh ar begel b.

nabelig ag. : begelek.

Nabelkraut n. (-s) : [louza.] *hängendes Nabelkraut*, krampouezh-mouzik str., tule str., tulev str., krampouezh mamm-gozh str., kokerlu g.

Nabelring g. (-s,-e) : [korf., *Anulus umbilicalis*] gwalenn ar begel, bizoù ar begel b. [liester bizeier ar begelioù].

Nabelschau b. (-) : emgreizennegezh b., meañs b., emlorc'h g., emgarantez dreistmuzul b., narkisegezh b. ; *er betreibt Nabelschau*, krediñ a ra dezhañ e sav an heol en e revr, troet eo gantañ e-unan, karg eo gantañ e-unan, douget eo dezhañ e-unan, krediñ a ra dezhañ bezañ pevare person an Dreinded.

Nabelschnecke b. (-,-n) : [loen., *Euspira catena*] *große Nabelschnecke*, melc'hwed-mor str., melc'hwedenn-vor b., bigorn Spagn g. [liester bigorned Spagn / bigorniel Spagn / bigornoù Spagn].

Nabelschnur b. (-,-schnüre) : [korf.] funig ar begel b., gor ar begel g., kordennig-vegell b., kordonenn ar begel b., neudenn ar vuhez b., begel g., P. chadenn gentañ b., kordenn ar gwir b., kordaoenn ar gwir b., kordonenn ar gwir b. ; *die Nabelschnur durchtrennen, die Nabelschnur abschneiden*, troc'hañ funig ar begel, troc'hañ funig ur babig nevez-c'hanet.

Nabelschwein n. (-s,-e) : [loen.] pekari g. [liester pekaried].

Nabenhöhle b. (-,-n) : [tekn.] poull-rod g.

Nabi¹ g. (-s,-s) : [relij.] nabi g. [liester nabied].

Nabi² g. (-s,-s) : [arz] nabior g. [liester nabiorien].

Nabismus g. (-) : [arz] nabioriezh b.

Nabla : [mat.] nabla g. [liester nablaoù].

Nabob g. (-s,-s) : 1. [istor] nabab b. [liester nababed] ; 2. [gwashaus] julod g., pinard g., krokant g., pitaod g., richaod g. [liester richaoded], rup g. [liester ruped], moc'hoilh g. [liester moc'hoilhed].

Nabobschaft b. (-,-en) : nababelezh b.

Nabobswürde b. (-) : nababiezh b.

Nabucco g. : [sonerezh, Verdi] Nabucco g., Nabukodonozor g.

Nabû-kudurri-usur g. : [istor] Nabukodonozor g., Naboukadnesar g.

nach araog. (dat.) : I. [en egor] 1. da, etrezek, etramek, da-gaout, war-gaout, davit, war-zu, da-geñver, trema ; *nach Hause gehen*, mont (distreiñ) d'ar gêr (d'e gêr), mont d'an ti (d'e di), kêrat, mont sa'r gêr, mont sa'n ti ; *komm zu mir nach Hause*, deus du-mañ ; *nach oben*, war-laez, d'al laez, d'an nec'h, d'ar c'hrec'h, d'al lein, er vann, e-barzh ar vann ; *nach jeder Richtung*, da bep lec'h, da bep tu, da gement roud 'zo, dre gleuz ha garzh, a-hed hag a-dreuz ; *nach der linken Seite*, a-gleiz, war gleiz, war an dorn kleiz, war gaout e du kleiz, en dorn kleiz, war an tu kleiz ; *nach rechts fahren*, mont a-zehou, mont war zehou, mont war an dorn dehou, treiñ en dorn dehou ; *nach links fahren*, mont a-gleiz, mont war gleiz, treiñ war an tu kleiz (war e zorn kleiz), treiñ en dorn kleiz ; *der Weg nach dem Rathaus*, an hent da-gaout (da-geñver) an ti-kêr (a gas d'an ti-kêr) g., hent an ti-kêr ; *der Weg nach Berlin*, hent

Berlin g., an hent da Verlin g. ; *die Straße nach Nantes*, an hent da Naoned g. ; *der Zug nach Hamburg*, an tren a gas da Hamburg g., an tren dindan mont da Hamburg g. ; *nach Berlin fahren*, mont da Verlin ; *nach Deutschland fahren*, mont da vro-Alamagn ; *das Fenster liegt nach dem Garten*, skeiñ a ra ar prenestr war al liorz, troet eo ar prenestr war-zu al liorz ; *nach etwas schießen*, tennañ war udb ; *von Leipzig nach Dresden fahren*, mont eus Leipzig da Zresden.

2. goude, war-lerc'h ; *nach der zweiten Kreuzung*, goude an eil kroashent, war-lerc'h an eil kroashent ; *nach der Brücke biegen*, treiñ goude ar pont, treiñ war-lerc'h ar pont.

II [en amzer] goude, a-c'houde, war-lerc'h, àr-lerc'h, diwar-lerc'h, a-zilerc'h, e dilerc'h, war zilerc'h, war-benn, diwar, da-heul, da boursu, a-benn ; *nach 22 Uhr ist Ruhe einzuhalten*, goude dek eur noz e ranker chom sioul, war-lerc'h dek eur noz e ranker chom peoc'h ; *nach mir*, em goude, va goude, war va lerc'h ; *nach dir*, ez koude, da c'houde, war da lerc'h ; *nach uns*, en hor goude, hor goude, war hol lerc'h ; *die, die nach uns kommen werden*, ar re a zeuy hor goude, ar re a zeuio en hor goude, ar re a zeuio war hol lerc'h ; *vor oder nach dem Fest*, tu pe du d'ar gouel ; *nach mühsamer Arbeit*, goude poaniañ a-walc'h, a-bouez poan a-walc'h ; *nach Einbruch der Nacht*, goude bezañ deuet an noz, goude serr-noz ; *nach einer Weile*, goude un abaden, goude ur pennadig-amzer ; *nach dem Vortrag hat eine Diskussion stattgefunden*, ur gaozeadenn a oa bet goude ar brezegenn, da boursu ar brezegenn e oa bet ur gaozeadenn ; *es ist zehn nach zehn*, dek eur dek eo ; *nach dem Krieg*, e dilerc'h ar brezel, goude ar brezel ; *lange nach seinem Tod*, pell da c'houde e varv ; *sieben Monate nach dem Tod ihres Bruders starb sie auch*, seizh miz e varvas d'he zro war-lerc'h he breur ; *nach dem Abendessen*, goude koan, da c'houde koan, goude bezañ koaniet ganeomp, ur wech koaniet ganeomp ; *nach dem Mittagessen*, goude merenn, da c'houde merenn, goude lein, da c'houde lein ; *nach getaner Arbeit*, ur wech ma oa echu al labour, a-benn (goude) ma vo echu al labour, goude ma vo echu al labour, pa vo (pa oa, pa vez, pa veze) echu al labour, goude ober al labour, goude bezañ graet al labour ; *nach zehn Minuten*, e-korf (en ur ober, a-benn) dek munutenn, dek munutenn goude (da c'houde, war-lerc'h) ; *nach einem Jahr*, a-benn bloaz ; *nach einem Monat*, a-benn miz ; *nach einigen Jahren, nach ein paar Jahren*, a-benn ur pennad bloavezhioù, a-benn un nebeud bloavezhioù ; *nach Abzug von*, goude ma oa bet (ma vo) diskontet [udb], ur wech diskontet [udb], goude tennañ ..., goude diskontañ ... ; *nach Abzug der Unkosten*, goude diskontañ ar mizoù, goude didennadur ar mizoù, ar mizoù lakaet er-maez ; ; *nach Christi Geburt (n. Chr)*, goude Hor Salver, goude Jezuz-Krist ; *kurz nach der Hochzeit*, damc'houde an eured, damdost goude an eured ; *einer nach dem anderen*, unan-hag-unan, a unan da unan, a-hini-da-hini, hini-ha-hini, a-unanoù, a-hiniannoù, lerc'h-ouzh-lerc'h, lerc'h-war-lerc'h, lerc'h-ha-lerc'h, pezh-hapezh, tamm dre damm, an eil war-lerc'h egile, an eil da-heul egile, pep hini d'e dro, pep hini e dro, pep hini en e dro, diouzh tro ; [tr-] *nach dem Feiern kommt der Kater, nach dem Rausch kommen die Kopfschmerzen*, goude reilhenn, pinijenn - goude ar c'hoari e teu an dic'hoari ; *nach Regen kommt Sonnenschein*, goude ar glav, an disglav - n'eus koumoulenn ebet hag a c'hellfe padout da viken - neñv koumoulet, avel krinet, gwreg kozh kinklet ne badont ket - n'eus droug (n'eus bec'h) ebet a bad bepred - a bep seurt amzer en devez an den - an deiz hizv gwech a zegas un dra hag a ya gant warc'hoazh - war-lerc'h ar glac'har e teu al levenez - goude an enkreiz e teu levenez - goude an daerou

e teu ar c'hoarzh - ar glac'har a dro e levenez - padout a ra ar vuhez hiroc'h eget ar boan - an eil amzer a vev an all - pa deuy an heol da darzhañ, e ray d'ar glav karzhañ - biskoazh glav n'eus graet na davfe, nag avel greñv na gouezhfe - netra re morse n'en deus padet pell - war-lerc'h an triñchin e teu ar pour.

III. [dre skeud., troioù-lavar] *jemanden nach dem Weg fragen*, goulenn ouzh u.b. dre be hent eo mont d'ul lec'h bennak, goulenn an hent d'ul lec'h bennak (an hent a gas d'ul lec'h bennak) ouzh u.b. ; *nach dem Arzt schicken*, kas davit (da gerc'hat) ar mezeg ; *sich nach etwas sehnen*, bezañ e galon war udb, kaout hiraezh d'udb, c'hoantaat udb ; *nach jemandem verlangen*, goulenn war-lerc'h u.b. ; *es wird nach ihm verlangt*, goulenn 'zo war e lerc'h, ezhomm a zo anezhañ, emeur ouzh e glask ; *sich nach jemandem sehnen*, kaout hiraezh d'u.b., hirvoudiñ d'u.b., kaout keuz bras d'u.b., kaout kerse dioueriñ u.b., dioueriñ u.b., bezañ enoeet bras defot gwelet u.b., bezañ enoeet bras e defot gwelet u.b. ; *sich nach etwas sehnen*, kaout hiraezh d'udb, kaout hiraezh d'ober udb, skuizhañ o c'hedal udb, kavout hirnezh o c'hortoz udb, hiraezhiñ d'udb, hirvoudiñ d'udb, bezañ sorc'hennet gant udb, bezañ droug-hirnezh en an-unan d'udb, kaout naon d'ober udb, bezañ hiraezhet d'udb, kaout keuz bras d'udb, kaout kerse dioueriñ udb, bezañ gwasket e spered a hiraezh d'udb, dioueriñ udb, trueziñ d'udb ; *allein Anschein nach*, war a seblant, da welet, din da welet, diouzh a welan, bete gwelet, a-hervez, hervez, evit doare, e-doare, war a hañval, hervez feson, diouzh ar mod, hervez ar mod, hervez an dailh, hervez doare, hervez ar gwel, hervez gwelet, me 'laka, 'm eus aon, war a weler, emichañs, pechañs, hervez pep doare ; *nach seiner Aussage*, war a lavar, hervez a lavar, diouzh a lavar, hervez pezh a lavar, gouez dezhañ, liz dezhañ, poz dezhañ, hervezañ, diouzh e glevet, war e glevet, diwar e lavar, diouzh e lavar, hervez e lavar ; *nach der üblichen Ausdrucksweise*, tro ma lavar, e-giz ma vez lavaret ; *nach dem, was ich gehört habe*, hervez em eus klevet, diouzh em eus klevet, war em eus klevet ; *nach dem, was man so sagt*, a-hervez, hervez, war a glever, war a lavar, war a lavar ar vrud, war a gonter, hervez a gonter, hervez a lavar, hervez kont, hervez klevet, diouzh ar mod, hervez ar mod, hervez ar vrud, hervez ar gaoz, hervez al lavarioù, diouzh al lavarioù, hervez a lavar, da lavar, da lavar, evel ma lavar an dud, gouez d'ar gaoz, gouez d'an dud, da lâras ar gaoz, da lavar an dud, gouez da vez lavaret ; *nach dem, was die meisten Leute sagen*, hervez an darn vuiañ eus an dud, war a laka an darn vuiañ eus an dud ; *nach dem, was sie sagen*, hervezo, war a lavaront, gouez dezho ; *nach dem, was ich höre, wirst du nicht hier sein*, ne vi ket amañ, war a glevan ; *nach den Worten der Heiligen Schrift*, post d'ar Skritur santel ; *nach Belieben*, pezh a garer, diouzh c'hoant, d'e c'hrad, en (diouzh) e ziviz, diouzh diviz [u.b.], diouzh e c'hoant, en ho plijadur, en hor plijadur, en o flijadur, en e blijadur, hervez ho plijadur, hervez hor plijadur, hervez o flijadur, hervez e blijadur, kement ha ma plijo ganeoc'h, evel a blijjo [gant u.b.], diouzh e vod, diouzh e faltazi, hervez e faltazi, diouzh e santimant ; *nach deutschem Geld*, e moneiz alaman ; *jeder nach seinem Geschmack*, da bep hini e vlaz, logod d'ar c'hazh, eskern d'ar chas - evit plijout d'an holl eo dleet bezañ fur ha foll - pep hini en deus e c'hout, evel-se emaomp tout ; *je nach Größe*, hervez ar vent, diouzh ar vent ; *je nach Gemütslage*, hervez pleg e spered ; *je nach Laune*, diouzh an tuet mat pe fall ma vezer, diouzh an troet mat pe fall ma vezer, diouzh ma vez troet u.b., hervez ma vez imoret mat pe fall u.b., hervez e froudennoù, a-zalc'h ouzh e froudennoù ; *nach Maß*

gearbeitet, graet diouzh muzul, graet diwar vuzul ; *nach Meinung der Gelehrten*, hervez lavar an dud ouizieq ; *nach Meinung der älteren Leute*, hervez kredenn ar re gozh ; *nach meiner Meinung, meiner Meinung nach*, hervezon, da'm soñj, da'm meno, war va meno, hervez va meno, hervez va soñj, diouzh va danvez, war a gredan, hervez va santimant, evit va c'heloù, a gav din, a soñj din, evidon-me ; *nach Vermögen*, hervez e aez (e bosupl, e c'halloud, e beadra), diouzh e aez, diouzh e beadra ; *nach einem Muster arbeiten*, labourat diouzh ur patrom, ober diouzh ur patrom, labourat diwar batrom, en em skoueriañ diouzh ur patrom, kemplegañ d'ur patrom ; *nach Möglichkeit (nach Kräften)*, endra c'haller, kement ha ma c'haller, kement ha ma'z eo posupl d'an-unan, kement ha ma'z eus tu, hervez e bosupl (e c'halloud) (Gregor) ; *nach Seife duften*, bezañ c'hwezhañ vat ar soavon gant an dra-mañ-tra, kaout madelezh ar soavon ; *jemanden nur dem Namen nach kennen*, na anavezout u.b. nemet diouzh e anv ; *nach einer Diät leben*, reoliañ e emzoug emvagañ ; *nach der Natur malen*, livañ diouzh an traoù o-unan ; *das ist nach meinem Herzen*, kement-se a blij din (a zo da'm grad, a zo diouzh va doare, a zo graet diouzh va faltazi, a zo graet diouzh va mod) ; *wenn es nach mir ginge*, pa selaoufen ouzhin, mar bije e dalc'h ganin.

Adv. : *nach und nach*, tamm-ha-tamm, tamm-dre-damm, a-sil, dre sil, a-silig, a-sil-kaer, a-sil-da-sil, sil-ha-sil, a-ruz, a-van-da-van, nebeut-ha-nebeut, a-nebeut-da-nebeut, a-nebeudoù, a-nebeudoùigoù, dre gont, diouzh kont, a-dammoù, a-dammigoù, a-dost-da-dost, a-nes-da-nes, a damm da damm, bep un tammig, bep a dammig, a raz e raz, pep a nebeut, bep un nebeud, taol-ha-taol, a-zoug-kamm, war bouezig, eus an eil kont d'eben, a vihan da vras ; *seine Liebe für sie löste sich nach und nach in Luft auf*, e garantez eviti a goazhas gorrek ; *sie wurde nach und nach schwächer*, ar sempladurezh a zeuas d'he gounit nebeut-da-nebeut ; *nach wie vor*, c'hoazh hag adarre, na mui na nebeutoc'h eget a-gent, evel a-gent, evel a-ziagent, kement ha kent, hep kemm ebet, kenkoulz ha diagent, c'hoazh, bepred, kenkoulz hag a-ziaraok, atav, dalc'hmat ; *mir nach !* piv bennak am c'har am heulio ! da'm heul ! ; *man lässt die Besucher nach und nach eintreten*, degemeret e vez ar weladennerien a-nebeudoùigoù (dre gont, diouzh kont).

Rakverb rannus o verkañ : **a)** an oberezh heuliañ : *nachlaufen* ; **b)** an oberezh drevezañ : *nachmachen* ; **c)** un adoberezh : *nachfüllen* ; **d)** un oberezh a hirbadelezh : *nachdenken*.

Nachachtung b. (-) : [Bro-Suis] *einer Sache (dat.) Nachachtung verschaffen*, ober ma vo sevenet udb, ober diouzh ma vo sevenet udb, ober en hevelep feson ma vo kaset udb da wir, ober en hevelep doare ma vo kaset udb da wir, ober en doare ma vo kaset udb da wir, teurel evezh e vefe sevenet udb.

nachäffen V.k.e. (hat nachgeäfft) : *jemanden nachäffen*, taneal (marmouzañ, drezvellañ, dezrevellañ, drevezañ, tailhañ, dambreziñ, kammheñvelout, luadenniñ) u.b., ober heñvel ouzh u.b. ; *jemandes Stimme nachäffen*, delvenn mouezh u.b.

Nachäffer g. (-s,-) : marmouzer g., drevezer g., dezreveller g., heñveler g., heulier g.

Nachäfferei b. (-) : marmouzadur g., marmouzerezh g., emheñveladur g.

Nachäfferin b. (-,-nen) : marmouzeres b., drevezeres b., dezrevelleres b., heñveleres b., heulieres b.

Nachäffung b. (-) : marmouzadur g., marmouzerezh g., emheñveladur g.

nachahmbar ag. : heulius, drevezus, ... a c'haller drevezañ. **nachahmen** V.k.e. (hat nachgeahmt) : heñvelekaat, ober diouzh u.b., taneal, marmouzañ, drezvellañ, dezrevellañ, drevezañ, tailhañ, dambreziñ ; *den Schrei der Eule nachahmen*, drevezañ hopadenn ar gaouenn ; *jemanden nachahmen*, ober diouzh u.b., drevezañ u.b., kopiañ u.b., kemer skouer diwar u.b., kemer skouer diouzh u.b., heuliañ roudoù u.b., ober diouzh skouer u.b., kemer pleg diwar u.b., heuliañ u.b., kemer patrom (kentel) diouzh u.b. / tennañ skouer diouzh u.b. / heuliañ skouer u.b. (Gregor), ober heñvel ouzh u.b., en em skoueriañ war u.b., skoueriañ e vuhez war hini u.b., reizhañ e vuhez war hini u.b., hañvalout e vuhez ouzh hini u.b. all, dispenn hent u.b., dispenn roudoù u.b., mont war heul u.b., en em zerc'hel evel ma ra u.b. ; *all die, die mich nachahmen möchten*, a gement a garo ober evelon, kement hini a garo ober evelon ; *spöttisch nachahmen*, luadenniñ, marmouzañ, tailhañ, taneal ; *jemandes Stimme nachahmen*, delvenn mouezh u.b.

nachahmenswert ag. : skouerius, heulius ; *eine nachahmenswerte Arbeit*, ul labour skouer g. ; *er hat ein nachahmenswertes Leben geführt*, ur vuhez skouer en doa bet, ur skouer dispar a barfeted e voe e vuhez, renet en doa ur vuhez skouerius.

Nachahmer g. (-s,-) : drevezer g., dezreveller g., heñveler g., heulier g., marmouzer g.

Nachahmerin b. (-,-nen) : drevezeres b., dezrevelleres b., heñveleres b., heulieres b., marmouzeres b.

Nachahmung b. (-,-en) : drevezadur g., drevezadenn b., drevezeres g., dambreziñ g., heñveleres g., heñveladur g., heñveladenn b., heñvelidigezh b., heñvelekaadur g., hevelebidigezh b., emheñveladur g., marmouzadur g., marmouzeres g. ; *genaue Nachahmung*, peurheñveladur g. ; *satirische Nachahmung*, luadenn b., luadennerezh g.

Nachahmungskunst b. (-) : mimouriezh b.

Nachahmungstrieb g. (-s,-e) : emheñveladur g.

Nachappell g. (-s,-e) : [lu] eil galv g., eil galvadeg b.

Nacharbeit b. (-,-en) : eilaozadur g., peurlip g., distremen g.

nacharbeiten V.gw. (hat nachgearbeitet) : 1. ober heñvel ouzh ; 2. labourat evit adaptout an dale.

V.k.e. (hat nachgearbeitet) : peurlipat al labour, turgnañ al labour, flourañ e labour, distremen ul labour, peurgribañ al labour, peurvegañ e labour, parañ e labour, degas ar vistradenn.

Nachbar g. (-s/-n,-n) : amezeg g. [*liester* amezeien], nesañ g. ; *der Nachbar*, an amezeg g., hini an ti all g. ; *die Nachbarn*, tud an ti all ls., re an ti all ls., re an tiez all ls., an amezeien ls., ar garteriz ls., tud ar c'harter ls. ; *unser Nachbar Hans*, Yann an ti all g. ; *ein Nachbar*, un amezeg din g., un amezeg dezho g., un amezeg dezhañ g., un amezeg dezhi g. ; *der linke Nachbar*, an amezeg kleiz g. ; *die unmittelbaren Nachbarn*, *die direkten Nachbarn*, an amezeien dost ls., an amezeien nes ls. ; *mein unmittelbarer Nachbar*, *mein direkter Nachbar*, *mein nächster Nachbar*, an amezeg nesañ din g., va nes amezeg g. ; *wir sind Nachbarn*, hennezh a zo amezeg din ; *gute Nachbarn haben*, bezañ amezeg mat ; *schlimme Nachbarn haben*, bezañ amezeg fall ; *mit seinen Nachbarn verkehren*, *Beziehungen zu seinen Nachbarn pflegen*, *Umgang mit seinen Nachbarn pflegen*, amezegañ ; *dort wird er keine Nachbarn haben*, du-hont e vo didu dezhañ ; *die Nachbarn sind ihm eine gute Hilfe im Alter gewesen*, *die Nachbarn sind ihm eine Stütze im Alter gewesen*, milrekouret e voe gant e amezeien en e gozhni, rekouret e voe kalz (e-leizh) gant e amezeien en e gozhni, skoazellet e voe a-zoare gant e amezeien en e gozhni, sikour vat e voe e amezeien dezhañ en e gozhni, un dorn karantezus e voe e amezeien

dezhañ en e gozhni, post e voe e amezeien dezhañ en e gozhni, e harpet o doa an amezeien en e gozhni, harpet o doa an amezeien e gozhni ; *die Äpfel aus Nachbars Garten schmecken am besten*, kastilli a-ziabell o deus tourioù uhel, an dimezioù a-bell ned int nemet tourioù ha kestell, atav e kavomp eost an amezeg gwelloc'h eget hon hini ; *die Nachbarn streiten sich wegen jeder Kleinigkeit, die Nachbarn streiten sich dauernd um nichts und wieder nichts*, sevel a ra etre amezeien evit traoù dister (evit traoù a get, evit traoù netra, evit ket, evit ket ha netra, war an disterañ digarez, diwar an disterañ digarez, diwar an disterañ tra, evit ken nebeut ha tra, evit ken nebeut ha mann, evit ken nebeut all, evit nemeur dra, war-bouez un neudenn vrein - evit ya, evit nann / diwar ya pe nann - e-skeud an disterañ abeg, evit an disterañ bramm, evit mann ebet, evit an disterañ mann) ; *ohne Nachbarn*, diamezeg.

Nachbardorf n. (-s,-dörfer) : *das Nachbardorf*, ar barrez e-kichen b., ar barrez a-gichen b., ar barrez a-harz b., ar gêriadenn nesañ b., ar gêriadenn amezek b., an tostañ kêriadenn b., ar gêriadenn dostañ b. ; *die Nachbardörfer*, ar parrezioù a-ziwar-dro ls., ar parrezioù a-dro-war-dro ls., ar parrezioù diwar-dro ls., ar parrezioù damdost ls., ar parrezioù a-gichen ls., ar parrezioù nesañ ls., ar parrezioù nes ls.

Nachbargrundstück n. (-s,-e) : tachenn all b., tachenn an amezeg b., tachenn an ti all b. ; *eine Hecke grenzt unseren Garten gegen das Nachbargrundstück ab*, ur c'harzh a verk ar vevenn etre hol liorz ha tachenn an ti all.

Nachbarhaus n. (-es,-häuser) : ti all g., ti an amezeien g., ti nesañ g., ti nes g. ; *der Familienvater im Nachbarhaus*, hini an ti all g. ; *das Feuer springt auf die Nachbarhäuser über*, *das Feuer greift auf die Nachbarhäuser über*, an tan-gwall a dremen eus un ti d'egile, redek a ra an tan a di da di.

Nachbarin b. (-,-nen) : amezeg b., amezegenn b.

Nachbarinsel b. (-,-n) : 1. *vorgelagerte Nachbarinsel*, ragenez b. [*liester* raginzi] ; 2. enez amezek b. [*liester* inizi amezek], enez a-gichen b. [*liester* inizi a-gichen].

nachbarlich ag. : 1. amezek, nesañ, a-ziwar-dro, e-kichen, a-gichen, a-dro-war-dro, diwar-dro, a-ziwar-dro, damdost ; 2. etre amezeien, a amezegiezh ; *gutnachbarliche Beziehungen*, darempredoù mat etre amezeien ls., darempredoù mat a amezegiezh ls.

Nachbarort g. (-s,-e) : kêriadenn nesañ b., kêriadenn amezek b., parrez a-gichen b. ; *der Nachbarort*, an tostañ kêriadenn b., ar gêriadenn dostañ b., ar barrez a-gichen b., ar barrez e-kichen b., ar barrez a-harz b., ar gêriadenn nesañ b., ar gêriadenn amezek b.

Nachbarschaft b. (-) : amezegiezh b., amezegzh b., ardremez g., hogoster g., nester g., trowardroioù ls., karter g., tud ar c'harter ls. ; *die Nachbarschaft pflegen*, amezegañ ; *eine Familie aus der Nachbarschaft*, un tiegezh eus hon amezegzh g., un tiegezh eus a-gichen g., un tiegezh diwar-dro g. ; *in der Nachbarschaft*, en amezegzh, en amezegiezh, en ardremez, war-bouez nebeut ac'hann, war-bouez nebeut ac'hano, damdost ac'hann, damdost ac'hano.

Nachbarschaftshilfe b. (-) : kenskoazell etre amezeien b.

Nachbarsfrau b. (-,-en) : amezeg b., amezegenn b.

Nachbarskind n. (-s,-er) : bugel an amezeien g., bugel an ti all g.

Nachbarsleute ls. : re an tiez all ls., amezeien ls.

Nachbarvölker ls. : pobloù amezek ls.

Nachbarwinkel g. (-s,-) : [mat.] korn kefin g.

Nachbeben n. (-s,-) : [kren-douar] adkrenadenn b.

nachbedenken V.k.e. (bedachte nach / hat nachbedacht) : prederiañ [war udb] pa vez re ziwzehat, prederiañ war-lerc'h, prederiañ a-c'houde.

nachbehandeln V.k.e. (behandelte nach / hat nachbehandelt) : 1. plediñ en-dro [gant udb] ; 2. kenderc'hel da vezegañ [u.b.], kenderc'hel da vedisiniñ [u.b.], kenderc'hel da louzaouiñ [udb].

Nachbehandlung b. (-,-en) : intentoù a-c'houdevezh ls., louzaouadur klokaus g., mezegadur a-c'houdevezh g., louzaouerezh klokaus g., mezegañ a-c'houdevezh g., louzaouiñ klokaus g., treferezh a-c'houdevezh g., intentoù peurbareañ ls., diangur b.

nachbereiten V.k.e. (bereitete nach / hat nachbereitet) : adaozañ.

nachbessern V.k.e. (besserte nach / hat nachgebessert) : degas gwellaennoù e, eilaosañ, gwellaat, renkañ, ratreañ, kempenn, adaozañ, dresañ, greiañ, ober un dres da, rapariñ, difallañ, disac'hañ, dihoubañ.

nachbestellen V.k.e. (bestellte nach / hat nachbestellt) : urzhiañ traoù ouzhpenn, urzhiañ traoù en-dro, ober un urzhiad adpourveziñ.

Nachbestellung b. (-,-en) : [kenwerzh] 1. urzhiad adpourveziñ g., urzh-prenañ ouzhpenn g., urzhiad ouzhpenn g., goulennadenn ouzhpenn b. ; 2. [d'afar] adpourvezad g. ; 3. urzh-prenañ a-c'houdevezh g., urzhiad a-c'houdevezh g., goulennadenn a-c'houdevezh b.

nachbeten V.k.e. (betete nach / hat nachgebetet) : adlavaret, dibunañ hep soñjal.

V.gw. (betete nach / hat nachgebetet) : adlavaret.

Nachbeter g. (-s,-) : peroked g., heuliataer g., spered heul-heul a zen g., spered sentidik a zen g., dezreveller g., Yann ar Peul hag a ya da-heul g.

Nachbetreuung b. (-,-en) : [mezeg.] arheuilh mezeg g., intentoù peurbareañ ls., diangur b.

Nachbild n. (-s,-er) : 1. eilskeudenn b., adskeudenn b., eillivadur g. ; 2. [mezeg., lagad] skeudenn azgweredek b.

nachbilden V.k.e. (hat nachgebildet) : eilskeudenniñ, eillivañ, eiladuriñ, ober un eilskeudenn eus, drevezañ, deouezañ.

Nachbildung b. (-,-en) : drevezadur g., drevezadenn b., drevezerezh g., dambreziñ g., eilskeudenn b., eillivadur g., doubladur g., eilad g., eiladur g., eilskouer b., adskeudenn b.

nachbleiben V.gw. (blieb nach / ist nachgeblieben) : 1. chom en a-dreñv ; 2. dreistbevañ [d'u.b.].

nachblicken V.gw. (dat.) (hat nachgeblickt) : *jemandem nachblicken*, ambroug (heuliañ) u.b. gant e selloù, ambroug (heuliañ) u.b. a-daol-lagad, chom da sellet ouzh u.b. a zo o pellaat.

Nachblüte b. (-) : eil bleuniadur g.

Nachblutung b. (-,-en) : [mezeg.] gwadliñv goudeoberata g., red-gwad da-heul un oberatadenn g., koll-gwad da-heul un oberatadenn g., diwadañ da-heul un oberatadenn g., flus-gwad da-heul un oberatadenn g.

nachbohren V.gw. (hat nachgebohrt) : pouezañ, delc'her, forsiñ ; *bei jemandem nachbohren*, klask diennañ (diskantañ, dibluskañ, goro) u.b., klask tennañ kaoz diouzh u.b., klask tennañ panez (amanenn) eus gouzoug ar c'hi, klask tennañ c'hwibez d'u.b.

Nachbrenner g. (-s,-) : [nij., lu] troelldazloc'her drekleskiñ g. [*liester* troelldazloc'herioù drekleskiñ], turboreaktor drekleskiñ g. [*liester* turboreaktorioù drekleskiñ].

nachdatieren V.k.e. (datierte nach / hat nachdatiert) : goudedeiziañ.

nachdem stagell isurzh. : 1. goude ma, goude ha ma, goude, war-lerc'h ma, ar-lerc'h ma ; *nachdem er die Zeitung gelesen*

hat, goude lenn ar gelaouenn, goude bezañ bet lennet ar gelaouenn gantañ ; nachdem sie eine Stunde lang zugehört hatten, goude selaou e-pad un eurvezh ; kurz nachdem er eingetroffen war, prest goude ma oa deuet, prest goude ma oa deuet, prest war-lerc'h ma oa deuet ; nachdem sie ihre Kinder in die Schule gebracht hat, geht sie zur Arbeit, goude bezañ kaset he bugale d'ar skol, hi a ya d'he labour ; nachdem wir in der Stadt angekommen waren, suchten wir uns ein Hotelzimmer, ur wech erru e kêr, ez ejomp da glask ur gambr en ul leti ; der Arzt traf ein, nachdem sich die Beschwerden bereits wieder beruhigt hatten, en em gavout a reas ar mezeg war-lerc'h ma oa sioulaet ar poanioù dija ; er ging acht Tage, nachdem er angekommen war, schon wieder auf Reisen, aet eo da vale bro en-dro, eizhtez war-lerc'h ma oa distroet d'ar gêr ; nachdem sie die Prüfung abgelegt hat, geht sie ins Praktikum, goude bezañ tremenet hec'h arnodenn ez aio d'ober ur staj ; nachdem wir mit ihm gesprochen haben, werden wir seine Angelegenheit klären, goude hor bo komzet gantañ e tiskoulmimp e afer ; kurz nachdem das Schiff den Hafen erreicht hatte, brach der Sturm los, nebeut goude (damc'houde, prest goude) ma tegouezhas ar vag er porzh e tirollas ar gorventenn ; nachdem sie gefrühstückt hatten, dijunet ganto ; nachdem sie zu Abend gegessen hatten, koaniet ganto ; nachdem er seine Mahlzeit eingenommen hatte, predet dezhañ ; 2. je nachdem, diouzh ma vo an dro, diouzh an dro, diouzh ma vo tro, diouzh ma vo, diouzh ma vo kont, diouzh m'emañ kont, diouzh e gont, diouzh (hervez) an degouezh, hervez an darvoudoù, diouzh ma tegouezho, hervez ma tegouezho, hervez pezh a c'hoarvezo, diouzh ma troy an traoù ; je nachdem ! se 'zo hervez ! ; je nachdem, ob, diouzh ma, hervez ma ; je nachdem, ob er Recht hat oder nicht, hervez ma vo ar wirionez gantañ pe get ; je nachdem, ob Sie mächtig oder gering sind [La Fontaine], diouzh ma viot galloudek pe tavantek ; je nachdem, was er mir sagt, diouzh a lavaro din, diouzh ma lavaro din, hervez ma lavaro din ; je nachdem, wie man aufgelegt ist, je nachdem, wie man gelaunt ist, diouzh an tuet mat pe fall ma vezer, diouzh an troet mat pe fall ma vezer.

nachdenken V.gw. (dachte nach / hat nachgedacht) : prederiañ, en em brederiañ, hirbrederiañ, hirsoñjal, bezañ e prederi, en em soñjal, en em gompren, chom da gompren, lakaat meiz da gompren [udb], sipañ e spered da veizañ [udb], sipañ e spered da soñjal [en udb], peursoñjal, derc'hel e spered a-gaer gant [udb], poellañ, poelladiñ, poellata, prederiata, embrederiata, emzastum, ober un taol emzastum, meizata, magañ soñjoù, lonkañ soñjoù, debriñ soñjoù, malañ soñjoù, pleustriñ soñjoù ; *über etwas (ak.) nachdenken*, en em gompren war udb, kompren en udb, kompren ouzh udb, treiñ udb war e spered, lakaat meiz da gompren udb, hirbrederiañ war udb, hirsoñjal en udb, derc'hel e spered a-gaer gant udb, sipañ e spered da gompren udb, sipañ e spered da soñjal en udb, chom da gompren udb, chom da gompren en udb, soñjal war udb., en em soñjal (prederiañ) diwar-benn udb, prederiañ war udb, prederiañ udb, prederiañ en udb, ober preder war udb, en em bleustriñ war udb, pleustriñ gant udb., pleustriñ war udb, pleustriñ diwar-benn udb, poelladiñ war udb, poellañ war udb, pouezañ war udb, rezoniñ war udb ; *worüber denkt er nach ?* o soñjal e petra emañ ? petra 'zo war e spered ? P. peseurt taskagn a zo gantañ ? ; *denken Sie darüber nach*, soñjit mat en dra-se, grit mat ho soñj, pleustriñ mat an traoù-se ; *wenn ich darüber nachdenke*, p'en em soñjañ ; *wir denken nach*, en em soñjal a reomp ; *lange über etwas (ak.) nachdenken*, hirsoñjal en

udb, hirbrederiañ war udb ; *ohne weiter darüber nachzudenken, ohne wirklich darüber nachzudenken*, hep soñjal larkoc'h, hep soñjal hiroc'h ; *über jemandes Worte nachdenken*, pleustriñ komzoù u.b. ; *über den Tod nachdenken*, prederiañ ar marv, prederiañ er marv ; *über den Sinn des Lebens nachdenken*, prederiañ war ster ar vuhez ; *ohne weiter (ohne länger) darüber nachzudenken*, hep ober seizh soñj, hep soñjal larkoc'h, hep soñjal hiroc'h ; *denk nach, bevor du sprichst*, gra nav zro gand da deod ez kenou a-raok komz, pouez mat pep ger a-raok komz ; *wenn ich darüber nachdenke*, p'en em soñjan.

Nachdenken n. (-s) : emsoñj g., emzastum g., prederi b., prederiata g., embrederiata g., poellad g., poelladenn b., poellataerezh g., preder g., predererezh g., prederennou ls., prederiañ g., prederiadur g., soñj g., soñjerezh g., embrederiñ g., embreder g. ; *nach langem Nachdenken*, goude prederiañ ervat, goude hirsoñjal, goude hirbrederiañ, goude ali ha kuzul, goude soñjal a-zevri e pep tra, goude soñjal parfet e pep tra, goude soñjal a-barfeted e pep tra, goude bezañ sellet pizh ouzh an daou du (ouzh ar ya hag an nann, ouzh ar rag hag ar perag), goude bezañ sellet ervat ouzh pep tra, goude bezañ soñjet ervat, goude bezañ pouezet mat pep tra, goude hañvalout, goude pouezañ ha dibouezañ, goude m'en doa en em soñjet mat war gement-se / goude m'en doa soñjet ervat e kement-se (Gregor), goude m'en doa pouezet mat ar rag hag ar perag eus an afer (sellet pizh ouzh pep tra, sellet a-zevri ouzh an holl selladoù, graet daou vennozh, graet daou soñj) ; *Stoff zum Nachdenken*, danvez preder g., danvez da brederiañ, peadra da gompren g., magadur spered g. ; *jemandem Stoff zum Nachdenken bieten*, magañ spered u.b. ; *seine tief sinnigen Worte bieten uns Stoff zum Nachdenken*, e gomzoù talvoudus a ro magadur d'hor speredoù, maget en deus hor speredoù gant e gomzoù talvoudus, e gomzoù talvoudus a ro peadra deomp da vagan hor speredoù.

nachdenklich ag. : prederiek, prederiet, poelladus, kollet en e soñjezonoù, beuzet en e soñjoù, darbaret gant e soñjoù, soñjus, beuzet (kollet) en e brederiadennoù, o valañ soñjoù, o lonkañ soñjoù, berlobiet ; *das stimmt nachdenklich*, peadra 'zo d'en em soñjal (da zebriñ soñjoù), gwall nec'hus eo an dra-se, un dra da gompren eo, peadra 'zo d'en em gompren, kement-se a laka an den da brederiañ, kement-se a laka an den d'en em soñjal, kement-se a laka an den da skrabat e benn hep kaout debron, danvez a zo evit prederiañ ; *sein Benehmen stimmt mich nachdenklich*, e emzalc'h a ro din da soñjal, ne gomprenan ket ennañ, n'on ket evit kompren ennañ ; *er sieht nachdenklich aus*, un aer soñjus en deus, un aer d'en em gompren en deus, e prederi emañ ; *nachdenklich sein, nachdenklich werden*, menel en e soñj e-unan.

Nachdenklichkeit b. (-) : imor soñjus b., prederi b., aer soñjus g./b., aer d'en em gompren g./b.

nachdichten V.k.e. (hat nachgedichtet) : skrivañ en-dro, kempenn, azasaat.

Nachdichtung b. (-, -en) : kempenn g., azasaat g.

nachdrängen V.gw. (ist nachgedrängt) : bountañ, bountañ-divoutañ.

Nachdruck g. (-s, -drücke) : 1. pouez g., nerzh g. ; *mit allem Nachdruck*, groñs / distag (Gregor), mort, start, krak-ha-krenn, krenn-ha-krak, krenn-ha-kras, berr-ha-krenn, krak, krenn, fraezh ha sklaer ; *er hatte mit allem Nachdruck verboten, Leute hereinzulassen*, difennet en doa krak lezel den ebet da zont amañ ; *den Nachdruck auf eine Sache legen*, pouezañ (delc'her, forsiñ) war udb, lakaat ar pouez war udb, toniañ udb, reiñ lufr d'udb, reiñ sked d'udb, reiñ tro d'udb, lakaat udb da lugerniñ, brudañ udb ; *etwas mit immer mehr Nachdruck*

verlangen, goulenn udb startoc'h-startañ ; *ohne besonderen Nachdruck*, hep pouezañ ; *seiner Autorität mehr Nachdruck verleihen*, startaat e aotrouniezh, kadarnaat e aotrouniezh ; **2.** [moull.1] advoulladur g., advoullañ g., advoulladenn b. ; **3.** [moull.2] eilembannadur g. ; *unerlaubter Nachdruck, illegaler Nachdruck*, dambrezadenn b. ; *Nachdruck verboten*, eiladur difennet.

nachdrucken V.k.e. (hat nachgedruckt) : **1.** advoullañ ; **2.** eilembann ; **3.** eilskeudenniñ ; **4.** *etwas illegal (unerlaubt) nachdrucken*, dambreziñ udb.

nachdrücklich ag. : groñs, fraezh, diarvar, fraezh ha sklaer, distag, krenn, strizh.

Adv. : groñs / distag (Gregor), mort, start, krenn-ha-krak, krenn-ha-kras, krak-ha-krenn, berr-ha-krenn, krak, krenn, fraezh ha sklaer, en ur reiñ tro d'e gomzoù, en ur bouezañ ; *er hatte nachdrücklich verboten, Leute hereinzulassen*, difennet en doa krak lezel den a-grenn da zont amañ, difennet en doa krak-ha-krenn lezel den da zont amañ.

Nachdrücklichkeit b. (-) : fraezhded b., strizhder g., strizhded b.

nachdrucksvoll ag. : *sellit ouzh nachdrücklich*.

nachdunkeln V.gw. [verb-skoazell sein : ist nachgedunkelt] : teñvalaat.

Nachdurst g. (-es) : [dre fent, poan vlev, terzhienn logod] sec'hed bras g., sec'hed ruz g., sec'hed du g., sec'hed itik g., itik g., birvidig b., balberezhañ g., balbesec'h g. ; *Nachdurst haben*, santout blaz ar bont, bezañ poazh e c'henoù, bezañ poazh e staon, bezañ tev (pounner) e deod, bezañ stag e deod ouzh e staon gant ar sec'hed.

Nacheiferer g. (-s,-) : heulier g., diskibl g., heñveler g., mab speredel g.

nacheifern V.gw. (hat nachgeeifert) : *jemandem nacheifern*, skoueriañ e ober diouzh hini u.b., skoueriañ e ober war hini u.b., en em skoueriañ war u.b., ober diouzh u.b., reizhañ e vuhez war hini u.b., kemer patrom (kentel) diouzh u.b. / tennañ skouer diouzh u.b. / heuliañ skouer u.b. (Gregor), kemer pleg diwar u.b., dispenn hent u.b., dispenn roudoù u.b., mont war heul u.b.

nacheilen V.gw. (dat.) (ist nachgeeilt) : *jemandem nacheilen*, redek war-lerc'h u.b.

nacheinander Adv. : unan-hag-unan, a-unanoù, a-hiniennoù, lerc'h-ouzh-lerc'h, lerc'h-war-lerc'h, lerc'h-ha-lerc'h, hini-ha-hini, a-hini-da-hini, pezh-ha-pezh, tamm dre damm, an eil war-lerc'h egile, an eil da-heul egile, pep hini d'e dro, pep hini e dro, pep hini en e dro, pep hini diouzh tro, bep eil tro, bep eil taol, bep un eil, a bep eil, tro-ha-tro, diouzh renk, a-bep-eil ; *vierzehn Tage nacheinander*, pemzektez diouzh renk, ur pemzektez hep diskrog, pemzek deiz lerc'h-ouzh-lerc'h (lerc'h-war-lerc'h, lerc'h-ha-lerc'h), pemzektez da heul, pemzektez diouzh-tu (Gregor).

Nacheiszeit b. (-) : [douarouriezh] goudeskornvezh g.

nacheiszeitlich ag. : [douarouriezh] goudeskornvezhel, ... goudeskornvezh.

Nacheiszeitalter n. (-s) : [douarouriezh] holoken g., aodvezh goudeskornvezhel g., aodvezh holokenel g.

nachempfinden V.k.e. (empfind nach / hat nachempfunden) : bezañ lod e, kemer e lod eus, kemer lod e ; *jemandem eine Freude nachempfinden*, kemer e lod eus levez e u.b., kemer (bezañ) lod e laouenidigezh u.b., kompren d'u.b.

Nachen g. (-s,-) : bagig b. [liester bagoùigoù / bagigoù], skaf g. [liester skafoù / skifien], skafig g., skuitenn b., skuit g., koked g., tignol g.

nachentzerren V.k.e. (entzerre nach / hat nachentzerrt) : [tekn.] diarbouezañ ; *ein Signal nachentzerren*, diarbouezañ un arhent.

Nachentzerrung b. (-,-en) : [tekn.] diarbouezañ g.

Nacherbe g. (-n,-n) : [gwir] fizioudadour g.

Nacherbschaft b. (-) : [gwir] hêrezh daskoret da heul ur fizioudadur b.

nacherzählen V.k.e. (erzählte nach / hat nacherzählt) : adkontañ, kontañ en-dro, restañ.

Nacherzählung b. (-,-en) : adkontadenn b., restadenn b.

Nachf. berradur evit Nachfolger : warlerc'hiad g., erlec'hier g., goudevezhour g.

Nachfahr g. (-en/-s,-en) : diskennad g. [liester diskennidi], gourvab g. [liester gourvabien].

nachfahren V.gw. (dat.) (fährt nach / fuhr nach / ist nachgefahren) : **1.** heuliañ, mont war-lerc'h, chom war-lerc'h ; **2.** mont da gavout, mont da-gaout, mont davet.

Nachfahrin b. (-,-nen) : diskennadez b.

Nachfall g. (-s,-fälle) : disac'henn b., disac'h g., diruilhad g., rezadur g.

nachfassen V.gw. (hat nachgefasst) : **1.** klask gouzout hiroc'h ; **2.** [sport] startaat e grog, asur e grog ; **3.** [boued] kemer c'hoazh, kemer un eil gwech.

V.k.e. (hat nachgefasst) : [boued] kemer c'hoazh, kemer un eil gwech.

Nachfasswerbung b. (-,-en) : [kenwerzh] adlañs dre vruderezh g., azlañs dre vruderezh g.

nachfeiern V.k.e. (hat nachgefeiert) : lidañ a-c'houdevezh, difestiñ.

Nachfolge b. (-,-n) : **1.** heul g., heuliad g., heulienn b., heuliadur g. ; [relij., Thomas von Kempen] *die Nachfolge Christi, (de imitatione Christi)*, Jezuz-Christ, skouer ar gristenien g. ; **2.** lerc'h g., warlerc'hiadur g. ; *jemandes Nachfolge übernehmen, jemandes Nachfolge antreten*, kemer an dorn war-lerc'h u.b., gwiskañ porpant u.b., kemer lec'h u.b., kemer plas u.b. ; *er hat die Nachfolge seines Vaters angetreten*, kendalc'het en deus gant labour e dad, kemeret en deus plas e dad, gwisket en deus porpant e dad, kemeret en deus an dorn war-lerc'h e dad, kemeret en deus lec'h e dad ; *die Frage der Nachfolge in der Parteiführung beraten*, en em guzuliañ diwar-benn ar poellgor-ren nevez da lakaat e penn ar strollad politikel, daelañ a-zivout ar poellgor-ren nevez da lakaat e penn ar strollad politikel ; **3.** susit g.b., urvadur g. ; *die Nachfolge regeln, die Rechtsnachfolge von Todes wegen regeln*, renkañ ar susit.

Nachfolgeauftrag g. (-s,-aufträge) : [kenwerzh] urzhiad adpourveziñ g.

nachfolgen V.gw. (dat.) (ist nachgefolgt) : *jemandem nachfolgen*, dont da-heul (war-lerc'h, da c'houde) u.b., kemer plas u.b., kemer lec'h u.b., erlec'hiañ u.b., warlerc'hiañ u.b., gwiskañ porpant u.b. ; *jemandem im Amt nachfolgen*, mont en ur garg war-lerc'h u.b., warlerc'hiañ u.b., dont e-lec'h u.b., kemer karg (plas) u.b., kemer lec'h u.b., kemer an dorn war-lerc'h u.b., gwiskañ porpant u.b.

nachfolgend ag. : da-heul, a-heul, war-lerc'h, warlerc'hel, diac'houde, goudevezh, P. da-c'houde, goude ; *im Nachfolgenden*, e pezh a heuilh ; *die nachfolgenden Generationen*, ar rummadoù goude ls., ar rummadoù da-heul ls., ar remziadoù war-lerc'h ls.

Nachfolgeorganisation b. (-,-en) : *die Nachfolgeorganisation der früheren SED*, ar strollad politikel savet diwar ar strollad SED kozh g., ar PDS g.

Nachfolger g. (-s,-) : **1.** dalc'hiad g., heulier g., diskibl g., heñveler g., mab speredel g. ; **2.** warlerc'hiad g. [liester

warlerc'hidi], erlec'hier g., goudevezhour g., an hini goude g. [*liester* ar re c'houde] ; *mein Nachfolger*, an hini a zeuio em goude g., an hini a zo deuet em goude g., an hini a oa deuet em goude g. ; **3.** [mat.] arlerc'hiad g. [*liester* arlerc'hiaded].

Nachfolgerin b. (-,nen) : **1.** dalc'hiadez b., heulierez b., diskiblez b., heñvelerezh b. ; **2.** warlerc'hiadez b., erlec'hiezh b., goudevezhourez b., an hini goude b. [*liester* ar re c'houde] ; *unsere Nachfolgerin*, an hini a zeuio en hor goude b., an hini a zo deuet en hor goude b., an hini a oa deuet en hor goude b.

Nachfolgerschaft b. (-) : lerc'h g., warlerc'hiadur g. ; *die Frage der Nachfolgerschaft in der Parteiführung beraten*, en em guzuliañ diwar-benn ar poellgor-ren nevez da lakaat e penn ar strollad politikel, daelañ a-zivout ar poellgor-ren nevez da lakaat e penn ar strollad politikel.

nachfordern V.k.e. (hat nachgefordert) : arc'hiñ muioc'h, arc'hiñ c'hoazh.

Nachforderung b. (-,en) : arc'hadur nevez g.

nachforschen V.k.d. (hat nachgeforscht) [*etwas (dat) nachforschen, in etwas (dat) nachforschen*] : ren imbours'hioù, ober enklaskoù (imbours'hadennou) war, imbours'hiñ war, imbours'hiñ, enklask, enserch, ditourañ, klask kompren, klask gouzout ; *einem Geheimnis nachforschen*, furchal ur sekred, fuketel ur sekred ; *sie forschten nach, wo dieser Pharao bestattet wurde*, ren a rejont imbours'hioù evit gouzout pelec'h e oa bet beziet ar faraon-se.

Nachforschung b. (-,en) : imbours'hadenn b., imbours'h g., imbours'herezh g., imbours'hiñ g., enklask g., enklaskerezh g., enserch g., klaskadenn b., klaskerezh g. ; *Nachforschungen anstellen*, ren imbours'hioù, ober enklaskoù (imbours'hadennou), imbours'hiñ war udb., enserch, ditourañ un afer ; *gründliche Nachforschungen*, enklask pizh g., enklask pervezh g. ; *weitere Nachforschungen*, un adenklask g., ur peurenklask g.

Nachfrage b. (-,n) : [armerzh.] goulenn g., ezhommoù ar marc'had ls., ezhommoù an nevid ls., reked g./b. ; *große Nachfrage*, prez g., klask g., kas g./b., mall g., gwerzh vat b., reked g./b. ; *es herrscht große Nachfrage nach Weizen*, prez a zo war an ed, kas a zo war an ed, klask a zo war an ed, mall a zo war an ed, goulenn ed a zo, goulenn a zo d'an ed, goulenn a zo war an ed, gwerzh vat a zo d'an ed, reked a zo war an ed, reked eus ed a zo ; *die Produktion der Nachfrage anpassen*, kenfeuriañ ar c'henderc'h diouzh ar goulenn, keidañ ar c'henderc'h ouzh ar goulenn, keidañ ar c'henderc'h ouzh ezhommoù ar marc'had ; *das Gesetz von Angebot und Nachfrage*, savelenn ar c'hinnig hag ar goulenn b., savelenn ar pourchas hag ar goulenn b. ; *die Nachfrage übersteigt das Angebot*, dreist ar c'hinnig emañ ar goulenn ; *zu viel Waren im Vergleich zur kaufkräftigen Nachfrage nach Gütern produzieren*, dreistkenderc'hiñ, dreistproduiñ ; *Preiselastizität der Nachfrage*, kestouegezh ar goulenn b. ; *unelastische Nachfrage*, goulenn digestouek g. ; *effektive Nachfrage*, goulenn gwerchek g. ; *je höher die Nachfrage, desto höher der Preis*, pa vez reked eus un dra e vez bepred ker ; *Absinken der Nachfrage*, digresk ar goulenn g. ; *der Nachfrage nachkommen*, talañ ouzh ar goulenn ; *er kommt der Nachfrage nicht nach*, amploc'h eo an dud war ar goulenn eget ma'z eo-efñ war an ober ; *die mangelnde Übereinstimmung mit der Nachfrage*, an diazasted ouzh ezhommoù an nevid b.

nachfragebedingt ag. : [armerzh.] *nachfragebedingte Inflation*, c'hwezadur ar prizioù stag ouzh (a-zalc'h ouzh, da-heul) ar goulenn.

Nachfrageelastizität b. (-) : [armerzh.] kestouegezh ar goulenn b.

Nachfragekurve b. (-,n) : [armerzh.] krommen ar goulenn b. **nachfragen** V.k.e. (hat nachgefragt) : goulenn, ditourañ ; *bei jemandem nachfragen*, enklask digant u.b. ; *hartnäckig nachfragen*, pegañ ouzh e c'houlenn.

Nachfrager g. (-s,-) : goulenner g.

Nachfragerückgang g. (-s,-gänge) : [armerzh.] digresk ar goulenn g.

Nachfrageetheorie b. (-) : [armerzh.] damkaniezh ar goulenn b.

Nachfragevolumen n. (-s) : [armerzh.] ampled ar goulenn g.

Nachfrist b. (-,en) : goursez g., astenn termen g.

nachfühlen V.k.e. (hat nachgefühlt) : *jemandem etwas nachfühlen*, bezañ lod e santadoù u.b., kemer lod e santadoù u.b., kemer e lod eus santadoù u.b. (Gregor), kompren d'u.b.

nachfüllbar ag. : askargadus.

nachfüllen V.k.e. (hat nachgefüllt) : leuniañ c'hoazh, kargañ adarre, askargañ, adkargañ, kargañ a-nevez, peurleuniañ, peurgargañ, barrleuniañ ; *in einem Reifen Luft nachfüllen*, adc'hwezañ ur vandenn-rod.

Nachfüllen n. (-s) : adleuniañ g., adleuniañ g. ; *Nachfüllen der Luft*, adc'hwezadur g., adc'hwezañ g.

Nachfüllpack g. (-s,-s) / **Nachfüllpackung** b. (-,en) : **1.** askarg g., adkarg g. ; **2.** ekopakadur da adimplijout g.

Nachfüllpatrone b. (-,n) : askarg g., adkarg g.

Nachfüllung b. (-,en) : adkargadur g., askargadur g., peurleuniañ g., barrleuniañ g.

nachgeben V.gw. (gibt nach / gab nach / hat nachgegeben) : **1.** disac'hañ, gwanañ, tec'hel, divalañ, ober e goazh, koazhañ, gouzizañ, flakañ, flodiñ, pukañ, dont da bukañ ; *der Boden gibt nach*, disac'hañ a ra an douar, dont a ra an dachenn da goazhañ, dont a ra an dachenn da bukañ, sankañ a reer en douar, douar gwak a zo dindanomp ; *unter seinen Füßen gab der Boden nach*, koll a ra e douar e startijenn dindan e dreid, douar gwak a oa dindan e dreid ; *unter meinen Füßen gab der Sand nach*, divalañ a ra e traezh a-zindan va zreid, tec'hel a ra e traezh a-zindan va zreid ; *das Brett gibt unter deinem Gewicht nach*, gwanañ a ra ar plankenn dindanout ; *das Regal gab nach*, ar stalenn he doa c'hwitet ; *seine Knie geben unter ihm nach*, laosk eo en e sav, trabidellañ a ra, horellañ a ra war e dreid, gwak eo e zivesker, laosk eo e zivesker, laosk eo war e zivesker, efñ 'zo gwak e zivesker dindanañ, kinnig a ra e zivesker mankout dezhañ (dindanañ), brallañ a ra war e dreid, emañ e silwink war e dreid, charigell eo, fall eo diouzh e sav, fall eo war e dreid, divhar yod en deus, divhar amann en deus, ne c'hall mui pouezañ war e zivesker, e zivesker a floy azindanañ, rodoù fall en deus ; *die Börsenkurse geben nach*, izelaat (gouzizañ, digreskiñ, diskenn, koazhañ) a ra ar feurioù er Yalc'h, laoskaat a ra war ar feurioù er Yalc'h, laoskaat a ra ar feurioù er Yalc'h, laoskaenn a zo war ar feurioù er Yalc'h, war ziskenn emañ ar feurioù er Yalc'h, distaol a zo war ar feurioù er Yalc'h ; **2.** [dre skeud.] plegañ, soublañ, dizerc'hel, dizaheurtiñ, laoskaat, puchañ, filañ gant u.b., chokiñ gant u.b., kodianañ gant u.b., yariñ gant u.b., pladañ, argilañ, kizañ, kilañ, souzañ ; *er gibt dem Drängen seines Sohnes nicht nach*, diblegus eo d'e vab ; *er gibt dem Drängen seiner Kollegen nach*, plegañ a ra da c'houlenn start e genlabourerien ; *nicht nachgeben*, chom sonn en e sav ; *ich werde ihnen nicht nachgeben*, ne filin ket ganto ; *jemandem erneut nachgeben*, adplegañ d'u.b. ; *er bat sie derart, dass sie schließlich nachgab*, he fediñ a reas kement ha ken brav ma rankas asantiñ, kement a reas ouzh he fediñ ma asantas erfin ; *nichts könnte ihn dazu bringen*,

nachzugeben, n'eus pleg ebet ennañ, biken ne blego, biken ne soublo, diblegus eo deomp, morse ne blado ; *es fällt ihm schwer nachzugeben*, diaes e kav soublañ, ne c'houlenn ket bezañ mestroniet, ne c'houl ket bezañ mestroniet ; *jemandes Bitten nachgeben*, plegañ da rekedoù u.b., aotren d'u.b. ar pezh a c'houlenn, soublañ da c'houlenn u.b., plegañ da c'houlenn u.b., reiñ e c'houlenn d'u.b., tremen diouzh goulenn u.b. ; *Forderungen nachgeben*, darbenn arc'hadurioù ; *jemandes Laune nachgeben*, plegañ da did u.b., tremen diouzh tid u.b. ; *seinen Trieben nachgeben*, sentiñ ouzh e gorf, na vezañ mestr d'e blegoù fall, en em lezel da vont d'ar c'hoantegezhioù fall, distreiñ d'e lamm, mont da-heul e blegoù fall, mont da-heul, mont d'e bleg kozh, kouezhañ en e goch kozh, riklañ en e goch, distreiñ d'e goch, distreiñ d'e roudenn ; [kr-l] *der Klügere gibt nach*, gwelloc'h eo plegañ eget terriñ - gwell eo plegañ eget terriñ - neb na sent ket ouzh ar stur ouzh ar garreg a ray sur - ar vag na sent ket ouzh ar stur ouzh ar garreg a raio sur - marc'h na sent ket ouzh ar c'hentroù a ra gaou bras ouzh e goustoù - marc'h a reud ouzh ar c'hentroù a ra gaou bras d'e goustoù - neb a staot ouzh an avel a-benn a bak leun e zent - an neb a sent ouzh e benn a zo sotoc'h eget un azen - an hent hag ar samm a zegas ar marc'h e-barzh.

V.k.e. (gibt nach / gab nach / hat nachgegeben) : 1. reiñ c'hoazh, reiñ adarre, reiñ a-nevez ; 2. [dre skeud.] *an Hartnäckigkeit gibst du ihm nichts nach*, pennek out kenkoulz eveltañ, te zo pennek kenkoulz hag eñ, en dalvoudegezh dezhañ emout evit a sell bezañ pennek, ne gollez tamm warnañ evit a sell bezañ pennek.

Nachgeben n. (-s,-) : 1. disac'h g., disac'hadur g., flakadur g., gwantañ g., gouzizadenn b., izelidigezh b., koazhadur g. ; 2. *zum Nachgeben bringen*, lakaat da blegañ.

nachgeboren ag. : *nachgeborenes Kind*, a) dalif g., dalifez b., bugel dalif g., bugel ganet goude marv e dad g. ; b) bugel eil henañ g., bugel yaouañ g., bugel hanter henañ g., yaouaer g., yaouaerez b.

Nachgebühr b. (-,-en) : eiltaos g., ustaos g.

Nachgebührenmarke b. (-,-n) : timbr taos g.

Nachgeburt b. (-,-en) : [mezeg.] 1. plakenta g., gwele g., torzhienn b., gwisk g., skarz g., poch-dour g. ; *die Nachgeburt abstoßen*, teurel he gwele, teurel he gwisk, diskarzañ he gwele, diskarzañ he gwisk ; *Abstoßen der Nachgeburt*, diskarzañ g. ; 2. skarzhañ g.

nachgeburtlich ag. : [mezeg.] ... goudeganedel, ... goudegenel.

Nachgefühl n. (-s,-e) : santad azgweredek g., santimant trebadek g.

nachgehen V.gw. (ging nach / ist nachgegangen) : 1. (dat.) *jemandem nachgehen*, heuliañ u.b., mont war-lerc'h u.b. ; *einer Spur nachgehen*, heuliañ roudoù ; [dre skeud.] *seiner Neigung nachgehen*, sentiñ ouzh e bleg ; 2. (dat.) ober war-dro, en em reiñ da, vakiñ gant, vakiñ da, plediñ gant, pleal gant ; *einer Sache nachgehen*, klask penn d'ur gudenn, klask diluziañ un afer, klask penn diouzh lost d'ur bellenn, klask dirouestlañ un afer, klask dibunañ ur gudenn ; *seiner Arbeit nachgehen*, ober war-dro e labour, labourat war-dro e draoù, bezañ gant e labour, bezañ gant e feur, ober e damm turgn, en em reiñ d'e labour ; *er geht seiner Arbeit recht nachlässig nach*, ne vez ket gant e labour, diankañ a ra alies diwar e labour, dibreder eo gant e labour, labourat a ra dibreder, labourat a ra dibalamour, ober a ra e labour diwar neuz, n'eo ket lampek warni, buzhugenniñ a ra e labour, alabistriñ a ra en e labour, eñ a labour alabistr, al labour hag eñ n'int ket ostizien gaer, n'eo ket gwall ruz war al labour, n'eus moned ebet gantañ,

laosk eo da labourat, lugut eo da labourat, hennezh a zo pouer da labourat, mont a ra pouer gant al labour, ober a ra e labour dreist-penn-biz, disoñj eo en e labour ; 3. dilerc'hañ, bezañ war-lerc'h ; *die Uhr geht nach*, dilerc'hañ a ra an eurier, diwezataat a ra an eurier, war-lerc'h emañ an eurier, dilañs eo an eurier, dale a zo gant an eurier, re ziwezhat eo an eurier, an eurier a zo diwezhat ; *die Uhr geht zehn Minuten nach*, dek munutenn dale a zo gant an eurier ; *meine Uhr geht jeden Tag fünf Minuten nach*, va eurier a dap pemp munut dale bemdez.

nachgelagert ag. : 1. *nachgelagert sein*, bezañ lec'hiet war-lerc'h udb ; 2. *nachgelagerte Industrie*, greanterezh ardraoñ g. ; *im nachgelagerten Bereich*, en ardraoñ.

nachgelassen ag. : dalif ; *nachgelassene Werke*, oberennoù dalif ls.

nachgemacht ag. : falset, drevezet, dambrezet, faos.

nachgeordnet ag. : isurzhiat, a-eilrenk, eilrenk, dister.

nachgerade Adv. : [tr-l] dres, krak, end-eeun, alato, evelato ; *das müsstest du nachgerade wissen*, kement-se n'eo ket da c'houzout dit alato, n'eo ket kement-se da c'houzout ganit memes tra ! n'eo ket da c'houzout ganit evelato !

Nachgeschmack g. (-s) : arvlazenn b., advlaz g., distag g. ; *einen üblen Nachgeschmack hinterlassen*, teuler blaz fall war ar boued, teuler un distag fall war ar boued, lakaat goust fall war ar boued, kaout un distag c'hwerv.

nachgiebig ag. : 1. gwak, fouist, fouest ; 2. hegarat, soubil, plegus, aes ober outañ, unvanus, damantus, re vadelezhus, re vat, asantus, laosk, distaouel, damboner.

Nachgiebigkeit b. (-) : pleguster g., plegusted b., revadelezh b.

nachgießen V.k.e. (goss nach / hat nachgegossen) : leuniañ c'hoazh, kargañ adarre, kargañ a-nevez, teurel a-nevez, diskargañ a-nevez, diskenn a-nevez, dinaouiñ a-nevez, skarzhañ a-nevez, azkargañ, adkargañ, addiskenn ; *jemandem Wein nachgießen*, addiskenn ur banne gwin d'u.b. V.gw. (goss nach / hat nachgegossen) : addiskenn ur banne ; *jemandem nachgießen*, diskenn ur banne all d'u.b., addiskenn ur banne d'u.b.

nachgrübeln V.gw. (hat nachgegrübelt) : klask e-barzh e benn, kemer trabas, debriñ e spered, terriñ e benn, jahinañ e spered, bezañ daoubennet, skrabat (furchal) e eñvor, bezañ e prederi, skrabat e benn hep kaout debon, disvalañ soñjoù, skrabat e eñvor, furchal en e eñvor, furchal gant e spered da glask sklêrijennañ udb, [gwashaus] randoniñ, berlobiañ ; *über etwas nachgrübeln*, en em gompren war udb, kompren en udb, kompren ouzh udb, lakaat meiz da gompren udb, derc'hel e spered a-gaer gant udb, sipañ e spered da gompren udb, sipañ e spered da soñjal en udb, chom da gompren udb, chom da gompren en udb, soñjal war udb., en em soñjal (prederiañ) diwar-benn udb, prederiañ war udb, prederiañ udb, prederiañ en udb, ober preder war udb, en em bleustriñ war udb, pleustriñ gant udb., poelladiñ war udb, poellañ war udb, pouezañ war udb ; *worüber grübelt er nach* ? o soñjal e petra emañ ? petra 'zo war e spered ? P. peseurt taskagn a zo gantañ ?

nachgucken V.gw. (hat nachgeguckt) : ober un tamm eveshaat, ober ur sell, mont da welet.

nachhaken V.gw. (hat nachgekakt) : pouezañ, delc'her, forsiñ ; *bei jemandem nachhaken*, klask diennañ (diskantañ, dibluskañ, goro) u.b., klask tennañ kaoz diouzh u.b., klask tennañ panez (amanenn) eus gouzoug ar c'hi, klask tennañ c'hwibez d'u.b., beuziñ u.b. en ur mor a c'houlennnoù, penndallañ u.b. gant e c'houlennnoù, bountañ goulennnoù war u.b., arsailhañ u.b. gant forzh goulennnoù, borodiñ e benn d'u.b. gant e c'houlennnoù, tarabazhiñ u.b. gant e c'houlennnoù,

arabadiñ u.b. gant e c'houlennou, peragiñ u.b., kuriuziñ u.b., kuriuzennañ u.b., ober un tamm mat a guriuziñ d'u.b.

Nachhall g. (-s) : 1. heklev g., tregern g., dameuc'h g. ; 2. [dre skeud.] brud g./b., azgwered g. ; 3. [fizik] dasson g., astron g. **nachhallen** V.gw. (hat nachgehallt / ist nachgehallt) : 1. hekleviñ, dasseniñ, tregerniñ, distonañ, pebeilañ ; 2. [dre skeud.] dont heuliadennoù diwar an dra-mañ-tra, degas heuliadennoù war e lerc'h, azgwerediñ.

Nachhallzeit b. (-) : [fizik] astronvezh g.

nachhaltig ag. : padus, padek, trebadek, trebadus, stabil ; *nachhaltige Entwicklung*, diorren padus g., diorren gouzañvadus g. ; *nachhaltig sichern, nachhaltig gestalten*, trebadekaat ; [Yalc'h] *nachhaltiger Kurs*, feur stabil g.

Nachhaltigkeit b. (-) : 1. trebadusted b., stabiled b. ; 2. [endro] mererezh padus g., mererezh gouzañvadus g.

nachhängen V.gw. (dat.) (hing nach / hat nachgehungen) : 1. ober war-dro, en em reiñ da, bezañ gant ; *seinen Gedanken nachhängen*, magañ soñjoù, pleustriñ soñjoù, bezañ beuzet (kollet) en e brederiadennoù, bezañ e prederi, na zispegañ (na ziskregiñ) diouz e brederiadennoù, treiñ a bep tu gant avel e hunvreoù, mont e spered a-zehoù hag a-gleiz, bezañ kollet en e soñjezonou, bezañ prederiet, bezañ prederiek, bezañ o lonkañ soñjoù, bezañ beuzet en e soñjoù, bezañ o valañ soñjoù ; *trüben Gedanken (düsteren Gedanken, dunklen Gedanken, deprimierenden Gedanken) nachhängen*, chom da reuziñ, mantrañ, chom da vantrañ, ober tachoù, ober bil, ober biloù, trikamardiñ e voulienn, en em zebriñ, lonkañ (malañ, disvalañ, magañ, tennañ, chaokat, debriñ) soñjoù du, bezañ soñjoù du o rodellañ (o ribotat) en e spered, bezañ soñjoù du o rodellañ dre e spered, bezañ soñjoù du o rodellañ en e benn, malañ glaou, magañ e c'hlac'h, magañ e boan, fallgaloniñ, bezañ pounner e benn, bezañ e galon war ar c'hрилh, bezañ morennet e ene gant ar glac'h, bezañ pounner e benn, ober gwad fall, lakaat e wad da dreiñ e gwelien, debriñ e spered, debriñ soñjoù, lonkañ soñjezonou, bezañ o tisec'hañ gant ar boan-spered, kemer merfeti, kemer glac'h, roulat mennozhioù du en e benn, chaokat e ivinoù, bezañ ur penn-skort, bezañ ur spered chalus a zen ; *seinen alten Träumen nachhängen*, bezañ garzhet en e hunvreoù kozh ; 2. chom stag ouzh, chom peg ouzh ; *diese Geschichte hängt ihm nach*, an afer-se a chom stag (a chom peg) outañ, an afer-se a noaz outañ c'hoazh, an afer-se a ra diaes dezhañ c'hoazh, kiañ a ra c'hoazh ouzh an afer-se, chomet ez eus ur vastarenn war e anv da-heul an afer-se, an afer-se n'eo ket dispeg dioutañ c'hoazh.

Nachhauseweg g. (-s) : hent an distro d'ar gêr g. ; *auf dem Nachhauseweg*, war e zistro d'ar gêr ; *sich auf den Nachhauseweg machen*, kemer foet an nor da zistreiñ d'ar gêr.

nachhelfen V.gw. (dat.) (hilft nach / half nach / hat nachgeholfen) : reiñ un tamm skoaz ouzhpenn, broudañ, bountañ ; *bei ihm muss man ab und zu nachhelfen*, a-wechoù e vez ret reiñ un tamm skoazell dezhañ, a-wechoù e vez ret reiñ un taol skoaz dezhañ, a-wechoù e vez ret ober kazet dezhañ ; *jemandes Gedächtnis etwas nachhelfen*, degas soñj d'u.b., degas d'u.b. da goun kement a zo c'hoarvezet, freskaat e spered u.b. traoù gros-ankounac'haet, freskaat e spered u.b. traoù damankounac'haet.

nachher Adv. : goude, goudevezh, goude-se, a-c'houde, a-c'houde se, da c'houde, d'ar goude, war lerc'h se, war-lerc'h, pelloc'h, neuze, da neuze, a-benn goude, a-c'houdevezh, er goudevezh, diwar-se, da boursu ; *entweder vorher oder nachher*, pe a-raok, pe war-lerc'h - pe a-raok, pe goude ; *weder vorher noch nachher*, nag a-raok, na goude ; *so gut*

gelaunt nachher wie vorher, ken seder goude evel kent ; *bis nachher !* ken bremaik ! kenavo emberr ! ken emberr ! ken tuchantik ! ; *lange nachher*, ur pennad mat goude, pell goude, pell war-lerc'h, ur pell-bras goude-se, da bell goude ; *kurz nachher*, tamm ebet goude, peuzkerkent, peuzkenkent, prest goude, prestik goude, neuze-souden, souden-goude, nebeut goude, un nebeud goude, un nebeud amzer goude, ur c'hrogad goude, a-benn ur c'hrogad, nebeut a amzer war-lerc'h, damdost goude, damc'houde, dambrest, dambrest da c'houde, dambrestik goude, damnes goude, akoubik goude, un tachad goude, trumm goude, berramzer war-lerc'h, un herrad bennak ar-lerc'h, kerkent (kenkent) goude, ne voe ket pell an dale, dindan un nebeud amzer, tostik goude, dizale goude, ur pennadig goude, a-barzh nemeur goude, a-benn un nebeut goude, nebeut amzer goude, ur predig goude, un netraig goude, ur mannig amzer goude, ur poulzadig goude ; *drei Monate nachher*, tri miz diwezhatoc'h ; *dreizehn Tage nachher*, trizek deiz d'ar goude ; *er wurde kurz nachher hingerichtet*, ne zaleas ket da vezañ lakaet d'ar marv, ne voe ket pell ma voe lakaet d'ar marv ; *ein Jahr nachher*, a-benn bloaz war-lerc'h, bloaz war-lerc'h, bloaz goude-se, bloaz goude, goude bloaz ; *ein Jahr nachher erhielt er eine Botschaft von seinem Freund*, a-benn bloaz e oa deuet kemennadurezh dezhañ a-berzh e vignon.

Nachhilfe b. (-) : skoazell b., sikour g.

Nachhilfelehrer g. (-s,-) : kelenner a ro kentelioù skoazell g.

Nachhilfelehrerin b. (-,-nen) : kelenneres a ro kentelioù skoazell b.

Nachhilfestunde b. (-,-n) : kentel skoazell b., prantad skoazell g.

Nachhilfeunterricht g. (-s) : kentelioù skoazell ls., prantadoù skoazell ls.

Nachhinein n. (digemm) : *im Nachhinein*, a-c'houdevezh, goudevezh, er goudevezh, war-lerc'h, diwezhatoc'h, gant an amzer, da boursu.

nachhinken V.gw. (ist nachgehinkt) : 1. *jemandem nachhinken*, heuliañ u.b. en ur gammañ ; 2. chom da strañiñ, chom war-dreñv ; [labour] *du hinkst mir nach*, n'out ket lodenn evit labourat, tapet ac'h eus ar bouc'h ; *er hinkt in seiner Arbeit nach*, ne zeu ket da boursuiñ, n'eo ket lodenn evit labourat, foulet eo, foulmac'het eo gant al labour, labour spontus en deus, penndallet eo gant al labour, ampleret eo gant al labour, okupet-fin eo, foul a zo warnezhañ, herr labour a zo warnañ, dilañset eo war e labour, tapet en deus dilañs gant e labour, tapet en deus dale gant e labour, tapet eo diwezhat gant e labour, labour 'zo en arrelaj gantañ, chom a ra e labour a-revr gantañ, chom a ra e labour ar-dreñv gantañ, chom a ra e labour diwar-lerc'h (a-ziwar-lerc'h) gantañ, en em gavout a ra berr gant e labour, tapet eo war-lerc'h, paket eo berr, tapet eo berrek, berrek eo gant e labour, tapet en deus ar bouc'h, P. bec'h a zo war e lasenn.

Nachholebedarf g. (-s) : [an etwas (dat.)] dale da adaptout g. ; *ich habe einen Nachholebedarf an Schlaf*, amzer kousked am eus da adaptout, amzer kousked am eus da zigoll.

nachholen V.k.e. (hat nachgeholt) : 1. adaptout ; 2. difallañ, renkañ, dispenn, digoll udb, digoll u.b. evit udb, dic'haouiñ u.b. eus udb ; *verlorene Zeit muss nachgeholt werden*, goude dale e ranker bale ; 3. *ich hatte ihn hierher nachgeholt*, me am boa klasket anezhañ du-mañ a-c'houdevezh, me am boa kerc'het anezhañ du-mañ a-c'houdevezh, graet em boa dezhañ dont du-mañ a-c'houdevezh.

Nachhut b. (-,-en) : [lu] gward a-dreñv g., lost an arme g., drekwad g. ; *die Nachhut der Armee versuchte den Feind*

aufzuhalten, gward a-dreñv al lu a glasse lentaat an enebourien.

nachimpfen V.k.e. (hat nachgeimpft) : [mezeg.] advaksinañ.
nachjagen V.gw. (dat.) (ist nachgejagt) : redek war-lerc'h, kas ; *jemandem nachjagen*, bezañ war roudoù u.b., dispenn (heuliañ) roudoù u.b., heuliañ tresad u.b., dispenn roudenn u.b., kas war-lerc'h u.b., heuliañ u.b. diouzh e roudoù, bezañ o klask u.b., bezañ war-lerc'h u.b., hetaat u.b., hetaat war-lerc'h u.b., redek u.b., redek war-lerc'h u.b., klask war-lerc'h u.b., enkañ u.b., dont war gein u.b., galoupat u.b., kas u.b., enklask u.b., poursuiñ u.b., poursu u.b., treseal u.b. ; *einem Dieb nachjagen*, redek ul laer, galoupat ul laer, kas ul laer, dispenn roudoù ul laer, enkañ ul laer, dont war gein ul laer, klask lakaat enk war ul laer ; *Hirngespinsten nachjagen*, bezañ garzhet en e hunvreoù kozh, bezañ bepred ur sorc'henn (ur sorbienn) bennak o ribotat en e benn, bezañ bepred ur sorc'henn (ur sorbienn) bennak o rodellañ en e benn, bezañ dalc'het e spered gant ur sorc'henn (ur sorbienn) bennak, sevel kestall el loar, ruflañ avel ha moged ; *dem Ruhm nachjagen*, redek gant gred war-lerc'h ar c'hloar (an enorioù), bezañ c'hoantek d'an enorioù, bezañ naonek d'an enorioù, kouvetañ enorioù, trac'hoantaat enorioù, glaouriñ war an enorioù, glaourenniñ war-lerc'h an enorioù, bezañ c'hoantek a enorioù, bezañ c'hoant gloar an an-unan, bezañ troet gant an enorioù (gant ar c'hloar), bezañ terzhienn ar vrazentez gant an-unan, bezañ itik a enorioù, na vezañ nemet brasoni gant an-unan, bezañ angoulet gant an enorioù, bezañ lorc'het gant an enorioù, karet an enor hag ar renk ; [kr-l] *Schimären nachjagen*, *statt zuzugreifen*, leuskel e breizh evit ar skeud.
nachkaufen V.k.e. (hat nachgekauft) : prenañ en-dro, adprenañ a-c'houdevezh.
Nachklang g. (-s, -klänge) : 1. heklev g., diston g. ; 2. [dre skeud.] marsoñj g., kounaenn b., eñvorenn b.
nachklingen V.gw. (klang nach / ist nachgeklungen) : 1. hekleviñ, dasseniñ [pennrann dasson-] ; 2. [dre skeud.] chom bev er spered.
Nachkommastelle b. (-, -n) : [mat.] *Nachkommastelle im Dezimalsystem*, dekrannenn b. ; *Nachkommastelle im Tertiärsystem*, trirannenn b. ; *Trunkierung aller Nachkommastellen*, krennad d'an unanenn g. ; *Trunkierung auf die erste Nachkommastelle*, krennad d'an devedenn g.
Nachkomme g. (-n, -n) : diskennad g., warlerc'hiad g., gourvab g. ; *die Nachkommen*, al lignez b., an diskennidi ls., ar c'hourvibien ls., an hil g., an nizienn ls., an nized ls. ; *ohne Nachkommen*, dihil, dishêr, divugale ; *Nachkommen zeugen*, kenderc'hel an tiegezh, kenderc'hel al lignez ; *Tierarten, deren Nachkommen im Mutterleib ausge tragen werden*, spesadoù douger ls.
nachkommen V.gw. (dat.) (kam nach / ist nachgekommen) : 1. seveniñ, ober, derc'hel da ; *seinen Verpflichtungen nachkommen*, *seiner Pflicht nachkommen*, bezañ jurdik en e zever, bezañ start en e zeverioù, bezañ den d'e zever, ober (seveniñ) e zleadoù, seveniñ e endalc'hioù, derc'hel d'e endalc'hioù, ober e garg, ober ar pezh a zo en e garg d'ober, ober ar pezh eur dalc'het d'ober, ober e zever, bezañ dik d'ober e zever, bezañ aketus d'e zever, bezañ start en e zever, seveniñ e zlead ; *seiner Verpflichtung nicht nachkommen*, diouestañ, terriñ e ouestl ; *seinen Verpflichtungen nicht nachkommen*, bezañ diek en e garg, bezañ diek d'ober e garg, faziñ d'e zever, mankout d'e (en e) zever / fellout / faziñ (Gregor) ; *einer Vorschrift nachkommen*, heuliañ ur reolenn, sentiñ ouzh ur reolenn, derc'hel d'ur c'hemenn, plegañ ouzh ur reolenn, sujañ d'ur c'hemenn ; *den*

Gesetzesvorschriften nachkommen, *den Rechtsvorschriften nachkommen*, en em lakaat e reizh ; *jemandes Wünschen nachkommen*, reiñ (terriñ) e c'hoant d'u.b., seveniñ c'hoant u.b., dic'hoantañ u.b., bastañ da c'hoant u.b., reiñ e c'houlenñ d'u.b., reiñ e vennad d'u.b., seveniñ goulenn u.b., ober e ziviz ouzh u.b., [dre fent] reiñ e zic'hoant d'u.b. ; *der Nachfrage nachkommen*, talañ ouzh ar goulenn ; *er kommt der Nachfrage nicht nach*, amploc'h eo an dud war ar goulenn eget ma'z eo-eñ war an ober ; [relij.] *seinen kultischen Pflichten nachkommen*, *seinen religiösen Pflichten nachkommen*, ober e relijion, ober e zevosion, kofes ha sakramantiñ ; 2. heuliañ, dont war-lerc'h ; *er kam mir nach*, dont a reas da'm heul, dont a reas war va lerc'h ; 3. mont da-heul, mont da gaout, mont da gavout, mont davet, mont da boursu, dont da boursu.

Nachkommenschaft b. (-) : lignez b., diskennidi ls., warlerc'hidi ls., gourvibien ls., hil g., had g., sper g., frouezh g., diskennidigezh b.

Nachkömmling g. (-s, -e) : 1. lostig-an-ti g., gwidoroc'h g./b., gwidoroc'hig g./b., bidorc'hig ar familh g., bidoc'hig ar familh g., kalonadig b., diwezhañ g., yaouankañ g., gorrikin g., gourig g., belostig g., dilerc'hadenn b., toullig g., [dre fent] skubadur ar c'hignol g., mevel bihan g. ; 2. daleer g., dilerc'hier g., ruzer g., derener g. ; 3. diskennad g., warlerc'hiad g.

Nachkriegszeit b. (-, -en) : [istor] goudebrezel g., marevezh war-lerc'h ur brezel g., marevezh war-lerc'h ur brezel-bed g. [1918/1920, 1945/1950].

Nachkur b. (-, -en) : [mezeg.] intentoù peurbareañ ls., diangur b.

nachladen V.k.e. (lädt nach / lud nach / hat nachgeladen) : [arm] azkargañ, adkargañ, kargañ adarre, kargañ a-nevez ; *ein Gewehr nachladen*, adkargañ ur fuzuilh.

V.gw. (lädt nach / lud nach / hat nachgeladen) : [arm] azkargañ e arm, adkargañ e arm, kargañ e arm adarre, kargañ e arm a-nevez.

Nachlass g. (-s, Nachlässe/-e) : 1. distaol g., rabat g., raval g., diskar a briz g., diskar war ar priz g., raval war ar priz g., diskenn-priz g., diskont g. ; *jemandem einen Nachlass von fünf Prozent gewähren*, rabatiñ pemp dre-gant d'u.b., reiñ pemp dre-gant distaol war ar priz d'u.b., reiñ un distaol a bemp dre-gant d'u.b. ; 2. [gwir¹] *Nachlass einer Strafe*, distaol kastiz g., distaol kosp g. ; 3. [gwir²] *urvad g., hêrezh b., legad g., susit g./b. ; erbenloser Nachlass*, susit diberc'henn g. ; 4. [lenn.] *literarischer Nachlass*, skridoù diembann ls., oberennoù dalif ls.

nachlassen V.k.e. (lässt nach / ließ nach / hat nachgelassen) : 1. [kenw.] diskenn ; *Gebühren nachlassen*, didaosañ, difeuriañ ; *jemandem fünf Prozent vom Preis nachlassen*, rabatiñ pemp dre-gant d'u.b., reiñ pemp dre-gant distaol war ar priz d'u.b., reiñ un distaol a bemp dre-gant d'u.b. ; 2. [tekn.] distardañ ; *die Schraube nachlassen*, distardañ ar viñs ; 3. laoskaat, chokiñ ; *das Seil nachlassen*, laoskaat ar fun, lezel kordenn, lezel ar gordenn da vont, chokiñ ar gordenn ; 4. leuskel ; *die Zügel nachlassen*, leuskel brid gant ar marc'h ; 5. lezel war e lerc'h.

V.gw. (lässt nach / ließ nach / hat nachgelassen) : peoc'haat, sioulaat, mont war sioulaat, tevel, bihanaat, mont bihan, distanañ, ardantiñ, gwanaat, blankaat, blinaat, terriñ, esmoliñ, dinerzhañ, didaeriñ, habaskaat, kalmijañ, kalmiñ, venaat, abafiñ, gouzizañ, dont da c'houzizañ, ameniñ, koazhañ, laoskaat, klouaraat, koll e nerzh, gwevnaat, koll e lañs, koll e startijenn, dont da vorediñ ; *die Hitze lässt nach*, terriñ a ra ar gor ; *die Kälte lässt nach*, soublañ a ra ar yen ; *der Wind lässt nach*, sioulaat a ra an avel, tevel a ra an avel, terriñ a ra war

an avel, terriñ a ra an avel, gouzizañ a ra an avel, kouezhañ a ra an avel, habaskaat a ra an avel, war habaskaat emañ an avel, mougañ a ra an avel, abañ a ra an avel, amañ a ra an avel, ehanañ a ra an avel, gwanaat a ra an avel, kalmañ a ra an avel, chokiñ a ra, emañ an avel o souchiñ ; *der Wind und der Regen lassen nach*, gwennañ a ra an amzer ; *der Wind hat nachgelassen*, gouzizet eo an avel, izelaet eo an avel, kalmet eo an avel, mouget eo an avel, ehanet eo an avel, kalmet eo bremañ, an avel a zo torret warnañ, torret eo an avel, tavet eo an avel ; *der Sturm lässt nach*, sioulaat (tevel, abañ, amañ, kalmañ) a ra ar barr-amzer, emañ-hi o kalmañ, peoc'haat a ra ar wallamzer, erru eo lost ar barrad, gwennañ a ra an amzer ; *die letzten Zuckungen eines nachlassenden Sturms*, stokadoù diwezhañ ur barr-amzer ls. ; *der Regen lässt nach*, ardavet eo un tamm ar glav, ardevel a ra ar glav, bihanaet eo ar glav, abañ a ra glav, gwanaat a ra ar glav ; *das Feuer lässt nach*, emañ an tan oc'h euvriñ e nerzh, dinerzhañ a ra an tan, terriñ a ra da nerzh an tan, emañ nerzh an tan o terriñ, ardantiñ a ra an tan ; *die Sonnenhitze lässt nach*, terriñ a ra da nerzh an heol, emañ nerzh an heol o terriñ, dinerzhañ a ra an deiz, terriñ a ra an deiz ; *die Sonnenhitze hat nachgelassen*, torret eo an heol ; *im Alter lässt die Geisteskraft nach*, dont a reer da c'hourdañ gant an oad ; *der Schmerz lässt nach*, distanañ (terriñ, sioulaat, esmoliñ, abañ, bihanaat, koazhañ, tevel, amañ) a ra ar boan, terriñ a ra war ar boan ; *wenn die Schmerzen nachließen*, pa zeue ar boan da derriñ, pa amene ar boan, pa dorre war ar boan ; *seine Schmerzen haben nachgelassen*, sioulaet eo d'an droug en heskine, torret eo ar boan warnañ, torret eo war e boan ; *sein Erfolg lässt nicht nach*, derc'hel a ra d'ober berzh ; *ihr Eifer lässt nach*, fallaet int da boaniañ, o hast a zeu da lentañ ha da yenañ, terriñ a ra o gred, distanañ a ra d'o gred, klouaraat a ra dezho, klouaraat ha laoskaat a ra o gred, terriñ a ra d'o intampi, terriñ a ra d'o herder, yenaat a ra o gred, yenaat a reont en o gred, laoskaat a ra o gred, lentaat a ra o gred (Gregor), gwevnaat a reont ; *dein Fleiß lässt nach*, n'eo ket koulz da labour ha ma veze a-raok, diegusaat a rez da labourat, klouaraat a rez da labourat, diekaat a rez, marvasenniñ a rez, labaskenniñ a rez ; *die Beachtung der grammatischen Regeln lässt nach*, mont a ra ar yezhadur war laoskaat ; *der Widerstand lässt nach*, terriñ (sioulaat, dinerzhañ, blankaat, blinaat, laoskaat) a ra an enebiezh, war wanaat e ya an enebiezh ; *die Spannung hat nachgelassen*, sioulaet (sioulod'h, distanet) eo an traoù ; *seine Sehkraft lässt nach*, berraat a ra e weled, fallaat a ra e zaoulagad, dont a ra e zaoulagad da vezañ fall, erru eo teñval e zaoulagad, erru eo teñval e lagad, diskediñ a ra e zaoulagad, fallaat a ra e vrennigennoù, fallaat a ra e ziv vrennigenn, mont a ra ar gweled digantañ, teñvalaat a ra e zaoulagad, teñvalaat a ra da weled ; *mein Gedächtnis lässt nach*, mont a ran divemor, erru on divemor, komañ a ran divemoriñ, divemoriñ a ran, mont a ra va memor da stoupa, dont a ran da vezañ ankounac'haus, dont a ran da vezañ ankouazhus, dont a ran da vezañ ankouaus, dont a ran da vezañ disoñj, dont a ran da vezañ divemor, o fallaat emañ va memor, o fallaat emañ va eñvor.

Nachlassen n. (-s) : 1. [amzer] siouladenn b., bravadenn b., sederaenn b., sklaeraenn b., fraeshaenn b., kaeradenn b., splannadenn b., tavadenn b. ; *vorübergehendes Nachlassen*, spanaenn b. ; 2. [mezeg.] aesaenn b., gwellaenn b., habaskaenn b., diwask g., distan g., didorr g. ; *Nachlassen des Fiebers*, digresk fo an derzhienn g., distanadur fo an derzhienn g. ; 3. [bred.] *Abnahme der geistigen Fähigkeiten*,

Nachlassen der geistigen Fähigkeiten, disleberadur ar bred g. ; 4. *Nachlassen der Geisteskraft*, gourdadur ar spered g.

Nachlassenschaft b. (-) : hêrezh b.

nachlässig ag. : lezober, digas, digaz, dibled, dibreder, difoutre, dibalamour, dievezh, dievezhiant, dibourvez, gwallek, amlez, dilamprek, lizidant, lezirek, disaour, digalon da labourat, lugut da labourat, laosk da labourat, laosk en e labour, lezirek d'al labour, gwak, disoñj, dibreder, euver, kerterius, lantous, laosk, lizidour, lureüs, lureek, gour, diboan, a foeltr forzh ; *nachlässiger Stil*, stil laosk g. ; *er geht seiner Arbeit recht nachlässig nach*, ne vez ket gant e labour, diankañ a ra alies diwar e labour, n'eo ket lamprek warni, buzhugenniñ a ra e labour, alabistriñ a ra en e labour, eñ a labour alabistr, al labour hag eñ n'int ket ostizien gaer, n'eo ket gwall ruz war al labour, n'eus moned ebet gantañ, laosk eo da labourat, laosk eo en e labour, lugut eo da labourat, hennezh a zo pouer da labourat, mont a ra pouer gant al labour, dibreder eo gant e labour, digalon eo da labourat, labourat a ra dibreder, labourat a ra dibalamour, ober a ra e labour diwar neuz, disoñj eo en e labour, gwall wak eo, hennez a zo ul labourer gros, ober a ra e labour dreist-penn-biz ; *nachlässiger Mensch*, amlez g. [*liester amlezed*], gwalleg g. [*liester gwalleged*] ; *in der Arbeit nachlässig werden*, diegusaat da labourat.

Nachlässigkeit b. (-) : digasted b., dievezh g., gwallegezh b., lezober g., dibled g., lizidanted b., lovrentez b., labaskennegezh b., laoskentez b., laoskoni b., taol-laoskentez g., taol gwallegezh g. ; *aus Nachlässigkeit*, dre zigasted, dre wallegezh, dre lezober, dre zievezhded, dre zievezh, dre zievezhiegezh, defot teurel evezh, defot lakaat evezh.

nachlaufen V.gw. (dat.) (läuft nach / lief nach / ist nachgelaufen) : 1. redek war-lerc'h, galoupat war-lerc'h, poursuiñ, poursu, kas ; *er läuft diesem Mädchen nach*, emañ o kildroenniñ en-dro d'ar plac'h-mañ, emañ o punañ en-dro d'ar plac'h-mañ ; *den Männern nachlaufen*, paotreta, redek an akuilhetenn, redek an angouitenn, redek ar baotred, kañjoliñ ar baotred, kañjoliñ, klask kailh, chelpeta, klask fred, targasha, klask he chañs gant ar baotred, frellea, friantellat, fringal ; *den Mädchen nachlaufen*, *den Frauen nachlaufen*, merc'heta, furikat, logota, plac'heta, c'hwen, redek an douilhez, redek revr, kañjoliñ ar merc'hed, kañjoliñ, kunduiñ merc'hed, klask fred, klask kailh, liboudennat, kiesa, targasha, klask peñs, lesaat ar merc'hed, lesaat d'ar merc'hed, klask e chañs gant ar merc'hed, chaseal klujiri, redek ar glujar, pilhaoua, klask friko fourch, friantañ, fringal, redek ar merc'hed, ober chou d'ar merc'hed ; 2. *Schimären nachlaufen*, sorc'henniñ, bezañ dalc'het e spered gant sorc'hennoù, en em zallañ, en em douellañ an-unan, en em reiñ da douelladennoù spered, lakaat ul lunedoù koad war e zaoulagad, mont da-heul e hunvreoù, hunvreal, sevel kestall el Loar.

nachleben V.gw. (dat.) (hat nachgelebt) : *jemandem nachleben*, kemer skouer diouzh (diwar) buhez u.b., kemer buhez u.b. da skouer, ober diouzh buhez u.b., heñvelekaat buhez u.b., kemer patrom diouzh buhez u.b. (Gregor), dispenn hent u.b., dispenn roudoù u.b., mont war heul u.b.

nachlegen V.k.e. (hat nachgelegt) : lakaat ouzhpenn, lakaat a-nevez, adlakaat ; *Holz ins Feuer nachlegen*, boueta an tan a-nevez, lakaat keuneud e-barzh an tan a-nevez, skeiñ hanochennoù e-barzh an tan.

Nachlese b. (-, -n) : 1. pennaouerezh g., raspaerezh g., teskaouerezh g., tañvouesaerezh g. ; *Nachlese halten*, pennaouiñ, tañvoueza, tañvouesa, tañvouezennañ,

teskaouiñ, teskaoua, teskata, lanvenniñ ; **2.** [lenn.] teskad oberennoù ouzhpenn g.

nachlesen V.k.e. (liest nach / las nach / hat nachgelesen) : **1.** lenn en-dro, lenn a-c'houdevezh ; **2.** *in einem Buch nachlesen*, mont da furchal e-barzh ul levr, mont da welet en ul levr ; **3.** *Ähren nachlesen*, dastum pennoù-ed, pennaouiñ, tañvoueza, tañvouesa, tañvouezennañ, teskaouiñ, teskaoua, teskata, lanvenniñ, toc'hata, raspaat ; *die nachgelesenen Ähren*, an teskadur g.

Nachleser g. (-s,-) : raspaer g., pennaouer g., tañvouezer g., tañvouesaer g., tañvouezenner g., teskaouer g., lanvenner g., toc'hataer g.

Nachleuchtdauer b. (-) : [fizik] annalc'h ar skeudennoù g., „Image Sticking“ n.

nachliefern V.k.e. (hat nachgeliefert) : **1.** kas an nemorant eus, degas an nemorant eus ; **2.** kas en-dro, degas en-dro, aspourvezañ ; **3.** kas a-c'houdevezh, degas a-c'houdevezh.

Nachlieferung b. (-,en) : **1.** kasadur gant dale g., pourvez gant dale g., degasaden gant dale b., degas gant dale g., kasaden gant dale b. ; **2.** kasadur nevez g., pourvez nevez g., degasaden nevez b., degas nevez g., kasaden nevez b., aspourvezañ g.

nachlösen V.k.e. (hat nachgelöst) : [treuzdouden, tikij] paeañ e-kerzh ar veaj.

V.gw. (hat nachgelöst) : [treuzdouden, tikij] paeañ ur priz ouzhpenn, paeañ un ouzhpennaden.

nachmachen V.k.e. (hat nachgemacht) : **1.** heñvelekaat, ober diouzh u.b., ober heñvel ouzh u.b., taneal, marmouzañ, drevezañ, drezvellañ, dezrevellañ, tailhañ, dambreziñ ; *er macht ihm alles nach*, ober a ra dioutañ e pep keñver, kement tra a ra a ra eñ ivez, taneal (marmouzañ, drezvellañ, dezrevellañ, tailhañ, dambreziñ) a ra anezhañ, ober a ra heñvel outañ, ober a ra er memes mod gantañ ; **2.** dambreziñ ; **3.** ober a-c'houdevezh.

Nachmachen n. (-s) : **1.** drevezadur g., drevezaden b., drevezerezh g., heñvelerezh g., heñveladur g., heñveladen b., heñvelidigezh b., heñvelekaat g., hevelebidigezh b., marmouzadur g., marmouzerzh g. ; **2.** dambreziñ g.

nachmalen V.k.e. (hat nachgemalt) : kopiañ, eillivañ, eilskeudenniñ.

nachmalig ag. : diac'houde, goude, goudevezh, goude-se, a-c'houde, da c'houde, d'ar goude, war lerc'h se, pelloc'h, diwezhatoc'h, da-heul, a-heul, war-lerc'h, warlerc'hel.

nachmals Adv. : [dispredet] goude, goudevezh, goude-se, a-c'houde, da c'houde, d'ar goude, war lerc'h se, pelloc'h, diwezhatoc'h, neuze, da neuze, a-benn goude, a-c'houdevezh.

nachmessen V.k.e. (misst nach / maß nach / hat nachgemessen) : gwiriañ mentoù udb, gwiriekat mentoù udb, muzuliañ un eil gwech.

V.gw. (misst nach / maß nach / hat nachgemessen) : gwiriekat ar muzulioù, gwiriañ ar mentoù.

Nachmesser g. (-s,-) : mestr-gwalenner g.

Nachmieter g. (-s,-) : feurmer nevez g., feurmer da-heul g. ; *meine Nachmieter*, ar feurmerez a zeuio war va lerc'h ls.

Nachmieterin b. (-,nen) : feurmerez nevez b. feurmerez da-heul b. ; *meine Nachmieterin*, ar feurmerez a zeuio war va lerc'h b.

Nach-mir-die-Sintflut-Haltung b. (-) : doare foeltr-forzh g., doare foutre-kaer g., doare foeltr-kaer g., emzalc'h difoutre g., diseblanted e-keñver an dazont b.

Nachmittag g. (-s,-e) : kreisteiz g., endervezh g., enderv g., endervezhiad g., enderviad g., pennnevezh goude kreisteiz g. ; *heute Nachmittag*, er c'hreisteiz-mañ, emberr, ergentaou,

goude kreisteiz, goude lein, goude merenn ; *sie sind heute Nachmittag spazieren gegangen*, er c'hreisteiz-mañ int bet o vale, ergentaou int bet o vale ; *gestern Nachmittag*, dec'h goude kreisteiz, dec'h d'enderv ; *den Nachmittag bei jemandem verbringen*, gourazezañ e ti u.b. ; *komm heute Nachmittag zu mir*, wir werden bei der Arbeit miteinander reden können, deus da c'hoursezel emberr, deus da c'hoursezel er c'hreisteiz-mañ, deus da c'hoursezel goude kreisteiz ; *am Nachmittag*, goude kreisteiz, goude lein, goude merenn, d'enderv, diouzh an enderv, e-pad an enderv, enderv ; *Mitte des Nachmittages*, kreizenderv g. ; *Mitte Nachmittag*, *mitten am Nachmittag*, da greizenderv, war-greiz an enderv, e-kreiz an enderv ; *es geschah an einem Samstag Nachmittag*, endervezh ur sadornvezh e oa ; *an diesem Nachmittag haben wir eine wahre Sintflut erlebt*, aze e oa bet un endervezhiad dour ; *der späte Nachmittag*, an abardaevezh g., an enderv-noz g.

nachmittäglich ag. : goude kreisteiz, goude lein, goude merenn, d'enderv, diouzh an enderv, e-pad an enderv, enderv ; *nachmittäglicher Spaziergang*, baleaden enderv b., baleaden greisteiz b.

nachmittags Adv. : bep kreisteiz, goude kreisteiz, goude lein, goude merenn, d'enderv, diouzh an enderv, e-pad an enderv, enderv ; *um drei Uhr nachmittags*, da deir eur goude lein, da deir eur goude kreisteiz, da deir eur goude merenn, da deir eur d'enderv ; *vier Uhr nachmittags*, peder eur noz, peder eur goude kreisteiz ; *um halb eins nachmittags*, da greisteiz hanter.

Nachmittagsdienst g. (-es,-e) : [relij.] gousper g., gousperoù ls.

Nachnahme b. (-,n) : kasaden ouzh paeamant g., kasaden ouzh taladur b. ; *Lieferung per Nachnahme*, *Lieferung als Nachnahme*, deroadur ur gasaden ouzh paeamant g., deroadur ur gasaden ouzh taladur g.

Nachnahmegebühr b. (-,en) : mizoù taladur ouzh kasaden ls., mizoù paeamant ouzh kasaden ls.

Nachnahmesendung b. (-,en) : pakad diouzh reolenn ar paeamant ouzh kasaden g., pakad diouz reolenn an taladur ouzh kasaden g.

Nachname g. (-ns,-n) : anv-tiegezh g., anv-familh g.

nachnehmen V.k.e. (nimmt nach / nahm nach / hat nachgenommen) : kemer a-nevez, kemer adarre, kemer en-dro, adkemer ; *Fleisch nachnehmen*, adkemer kig ; *nimm dir doch Fleisch nach*, kemer un tamm kig c'hoazh !

nachpfeifen V.gw. (piff nach / hat nachgepfeifen) : *jemandem nachpfeifen*, c'hwitellat d'u.b. a zo o tremen.

V.k.e. (piff nach / hat nachgepfeifen) : *eine Melodie nachpfeifen*, sutal ur sonig goude bezañ klevet anezhi, c'hwitellat un ton bennak goude bezañ klevet anezhañ, c'hwibanat un ton bennak goude bezañ klevet anezhañ.

nachplappern V.k.e. (hat nachgeplappert) : adlavaret, dibunañ traoù bet klevet hep soñjal, perokedata, perokediñ.

Nachplappern n. (-s) : perokedata g., perokediñ g.

Nachporto n. (-s,-s) : eiltaos g., ustaos g., mizoù kas ouzhpenn ls.

Nachproduktion b. (-,en) : [filmoù] goudeproduiñ g.

nachprüfbar ag. : gwiriadus, ... a c'heller gwiriañ ; *nicht nachprüfbar*, diwiriadus, ... n'eur ket evit gwiriañ ; *das ist nicht nachprüfbar*, ne ouzer ket ha gwir eo pe get, n'eus ket tu da wiriañ an dra-se.

Nachprüfbarkeit b. (-) : gwiriadusted b., perzh ar pezh a zo gwiriadus g.

nachprüfen V.k.e. (hat nachgeprüft) : gwiriekat, gwiriañ, ensellet, kontrollañ, evezhiañ ouzh ; *etwas peinlich genau*

nachprüfen, burutellañ pizh ha kempenn udb, dihaeziñ udb, kroueriañ pizh ha kempenn udb, ridellat pizh ha kempenn udb, sellet a-dost ouzh udb, nizañ udb gant ar brasañ evezh, mont don e studi udb, sontañ udb, souteal udb, dibluskañ udb, evezhiañ ouzh udb ; *nachprüfen*, ob die Wäsche immer noch an der Leine hängt, eveshaat hag an dilhad a chom ouzh an orjalenn, eveshaat hag-eñ e chom an dilhad ouzh an orjalenn ; [skol] lakaat da dremen un arnodenn digorbellañ.

Nachprüfen n. (-) / **Nachprüfung**¹ b. (-,-en) : kontroll g., kontrollerezh g., gwiriañ g., gwiriadur g., gwiriadurezh b., gwiridigezh b., gwirierezh g., ensellerezh g. ; *ein schnelles Nachprüfen wird schon reichen*, ur sell a vo peadra a-walc'h.

Nachprüfung² b. (-,-en) : [skol] arnodenn digorbellañ b.

nachrangig ag. : a-eilrenk, eilrenk, dister.

nachrechnen V.k.e. (hat nachgerechnet) : adkontañ, adjedñ ; *eine Rechnung nachrechnen*, adkontañ ul lizher-dle, ober ar gont a-nevez (en-dro).

Nachrechner g. (-s,-) : gwirier kontoù g.

Nachrechnung b. (-,-en) : adjed g., adjedadenn b., adjedadur g.

Nachrede b. (-,-n) : **1.** gourfennskrid g. ; **2.** gwallvruderezh g., divruderezh g., duerezh g., gragailh g., teodadoù ls., droukkomzoù ls., fallgomzoù ls., gwallgomzoù ls., gwallgomzerezh g., flipataerezh g., drouklavaroù ls., drouklavarioù ls., droukprezeg g., droukprezegenn b., droukprezegerezh g., gwrac'herezh g., gwrac'hellerezh g., gwrac'hajoù ls., komzoù gwrac'h ls., kaozioù gwrac'hed kozh ls., kaoz b., kaozioù ls., hiboudoù ls., labenn b., lañchennadoù ls., dantañ g., teodennerezh g., distaoladennoù naer-wiber ls., P. pakaj g. ; *üble Nachrede und Verleumdung konnte er nicht ausstehen*, ne oa ket evit gouzañv an droukprezeg ; *üble Nachrede über jemanden verbreiten*, lakaat droukkeloù da redek diwar-benn u.b., pilat (louzañ, dispenn, gwashaat, dantañ, flemmañ, gwallvrudañ, teodegañ, flipata, dantañ) u.b., reiñ gwallvrud d'u.b., glabousañ u.b., teodata diwar benn u.b., binimañ u.b., lavaret ar seizh seurt ruz eus u.b, dispenn brud (anv kaer) u.b., didammañ brud u.b., difregañ u.b. a-drek e gein, diframmañ u.b., diskar u.b., ober e votoù (e wele, ur porpant nevez) d'u.b., dresañ porpant u.b., plaenaat porpant u.b., teodata diwar-benn u.b., droukkomz (gwallgomz) eus u.b., droukkomz (gwallgomz) diwar-benn u.b., drouklavaret war u.b., droukprezeg u.b., droukprezeg diouzh u.b., droukprezeg eus u.b., gwrac'hellat diwar-benn u.b., gwrac'hiñ diwar-benn u.b., lavaret droug eus u.b., lavaret droug diwar-benn u.b., kaketal u.b., ober e bigelloù d'u.b., regiñ e nesañ, gwalc'hiñ gros saeou, pigosat war u.b., pigosat war kein u.b., displuñvañ e benn d'u.b., lakaat gedon da redek diwar-benn u.b., ober dilhad nevez d'u.b., ober e wele d'u.b., kempenn dilhad u.b., dineudenniñ brozh u.b., dineudenniñ u.b., pikañ u.b., lañchennañ u.b., komz drouk diouzh u.b., fallgomz ag u.b., gwallgomz ag u.b., chupennañ war u.b., dispenn chupenn u.b., pikañ e chupenn d'u.b., glabousat u.b., astenn e deod diwar-benn u.b., broudañ chupenn u.b., peñseliat chupenn u.b., peñseliat u.b., gwiskañ u.b., hiboudiñ.

nachreden V.k.e. (har nachgeredet) : **1.** adlavaret, azlavaret, eillavaret ; *sie redet es ihm nach*, adlavaret a ra pezh en deus lavaret, adlavaret a ra war e lerc'h, restañ a ra war e lerc'h, adlavaret a ra e gomzoù ; **2.** *jemandem Übles nachreden*, dornañ traoù diwar-benn u.b., lakaat droukkeloù da redek diwar-benn u.b., pilat (louzañ, dispenn, gwashaat, dantañ, flemmañ, gwallvrudañ, begata) u.b., terriñ keuneud war kein u.b., reiñ gwallvrud d'u.b., flipata u.b., binimañ u.b., glabousañ u.b., teodata diwar benn u.b., lavaret ar seizh seurt

ruz eus u.b, dispenn brud u.b., dispenn u.b. da dud all, reiñ e gement all a zroukprezegerezh d'u.b., didammañ brud u.b., difregañ u.b. a-drek e gein, diframmañ u.b., diskar u.b., ober e votoù (e wele, ur porpant nevez) d'u.b., dresañ porpant u.b., plaenaat porpant u.b., teodata diwar-benn u.b., droukkomz (gwallgomz) eus u.b., droukkomz (gwallgomz) diwar-benn u.b., lavaret droug (drouklavaret) diwar-benn u.b., droukprezeg u.b., droukprezeg diouzh u.b., droukprezeg eus u.b., lavaret droug eus u.b., ober e bigelloù d'u.b., regiñ e nesañ, gwalc'hiñ gros saeou, pigosat war u.b., pigosat war kein u.b., displuñvañ e benn d'u.b., lakaat gedon da redek diwar-benn u.b., ober dilhad nevez d'u.b., ober e wele d'u.b., kempenn dilhad u.b., dineudenniñ brozh u.b., dineudenniñ u.b., pikañ u.b., lañchennañ u.b., komz drouk diouzh u.b., fallgomz ag u.b., gwallgomz ag u.b., chupennañ war u.b., dispenn chupenn u.b., pikañ e chupenn d'u.b., glabousat u.b., astenn e deod diwar-benn u.b., broudañ chupenn u.b., peñseliat chupenn u.b., peñseliat u.b., gwiskañ u.b., hiboudiñ ; *vor mir hatten sie nur Lob übrig, hinter meinem Rücken aber redeten sie mir Übles nach*, ar re-se am meule dirazon hag am difrege a-drek va c'hein ; *ich möchte keinem Übles nachreden*, n'em eus ket c'hoant da vezañ bountet e kaozioù.

Nachredner g. (-s,-) : prezegenner da-heul g.

nachreichen V.k.e. (hat nachgereicht) : kas diwezhatoc'h, dereiñ diwezhatoc'h.

nachreisen V.gw. (dat.) (ist nachgereist) : mont da-heul, mont da gaout, mont da gavout, mont davet ; *ich werde dir bald nachreisen*, a-benn nebeut ez in da'z ka(v)out (ez in davedout).

nachreiten V.gw. (dat.) (ritt nach / ist nachgeritten) : *er ist ihm nachgeritten*, aet e oa war varc'h war e lerc'h, galoupet e oa war e lerc'h .

nachrennen V.gw. (rannte nach / ist nachgerannt) : redek [war-lerc'h u.b./udb], galoupat [war-lerc'h u.b./udb] ; *der Masse nachrennen*, c'hwezhañ e tu an avel, c'hwezhañ gant an avel, mont gant red an dour, mont da heul an druilh evel ur peul, bezañ ur spered heul-heul a zen, bezañ evel Yann ar Peul a ya da heul, bezañ ur spered bagadus a zen.

Nachricht b. (-,-en) : **1.** keloù g. [*liester keleier*], titour b., nevezenti b., kannad g., kannadiez b., kannadur g., kiminiadezh b., kemenn g., kemennad g., kemennadenn b., kemennadurezh b., kelaouadur g., kelaouadenn b., stlenn g., kentaouad g., doare g., brud g./b., dasson g., disaouzan g./b., nevez g., nevezded b. ; *telefonische Nachricht*, kemennad dre bellgomz g. ; *eine Nachricht auf dem Anrufbeantworter hinterlassen*, lezel ur giminiadezh er responder ; *die Nachricht von seinem Tod*, ar c'heloù eus e varv g. ; *die Nachricht von seinem Tod hat uns zutiefst erschüttert*, gant kalonad hon eus klevet e oa marv, ur rannalon hon eus bet o klevet ar c'heloù mantrus eus e varv, trist e voe hor c'halonoù gant ar c'heloù eus e varv, gwall boaniet e oamp bet gant ar c'heloù eus e varv ; *die Nachricht von diesem Frevel verbreitete sich in Windeseile*, ar brud a oa aet buan a-walc'h eus ar gwalldaol-se, ar vrud eus ar gwalldaol-se a strinkas dre holl ar vro ; *diese Nachricht hat mich zutiefst erschüttert*, dall e oan aet pa 'm boa klevet se, mantret e voe va c'halon gant ar gwall geloù-se, trejebouliñ am boa graet pa 'm boa klevet ar c'heloù, skoelf (skoelfet, trelatet, alvaonet-holl, trefuet-holl, mantret-holl, nec'het-marv, marnec'het) e oan pa 'm boa klevet ar c'heloù-se, gant kalonad em boa klevet ar c'heloù-se, gwall boaniet e oan bet gant ar c'heloù-se, pebezh bazhad am boa bet gant ar c'heloù-se, aet e oa ar c'heloù-se betek bouedenn va c'halon, gwall stroñset e voen gant ar c'heloù-se ; *sie wusste nicht genau, wie sie ihrer Mutter diese traurige*

Nachricht beibringen sollte, ne ouie ket kalz penaos lavaret ar c'heloù trist-se d'he mamm, ne ouie ket kaer penaos lavaret ar c'heloù mantrus-se d'he mamm ; *diese Nachricht gab ihr den Todesstoß*, ar c'heloù-se a voe eviti evel ma vije roet dezhi taol ar marv ; *diese Nachricht wird ihn schwer enttäuschen*, ur c'herse ruz a vo gantañ klevet ar c'heloù-se ; *diese Nachricht geht um*, ar c'heloù-se a red a di da di, emañ ar gaoz-se o ren, emañ ar gaoz-se o redek, ar brud-se a red a di da di, ar gaoz-se a zo dindan teod an dud, ar gaoz a zo war e lerc'h, chaok ha stran a zo diwar-benn an dra-se, an dra-se a vez klevet kaoz outañ un tammig e pep lec'h, brud 'zo a bep tu eus an dra-se, ar voltenn a zo savet eus an dra-se ; *ein Jahr danach erhielt er eine Nachricht von seinem Freund*, a-benn bloaz e oa deuet kemennadurezh dezhañ a-berzh e vignon (digant e vignon) ; *jemandem eine Nachricht zukommen lassen*, reiñ d'u.b. ur c'heloù da c'houzout, kas keloù d'u.b., degas keloù d'u.b., degas kemenn d'u.b., kas kemenn d'u.b., kas kannad d'u.b. ; *jemandem eine Todesnachricht zukommen lassen*, kas kannad marv d'u.b., kas kemenn d'u.b. ez eo marv u.b., kas ar c'heloù eus marv u.b. d'u.b. ; *jemandem eine Nachricht überbringen*, degas ur c'heloù d'u.b. ; *die Nachricht war eine Ente*, laosket e oa bet ur c'had da redek, distaget e oa bet ur c'had, keleier toull ha treuz e oa, ur vrozenn e oa ; *gute Nachricht*, keloù mat g. ; *sehr gute Nachricht, erfreuliche Nachricht*, keloù eus ar c'haerañ g., keloù laouen g. ; *das ist ja eine sehr gute Nachricht !* setu ar gwellañ keloù a voe biskoazh klevet ! ; *das ist ja eine schlechte Nachricht*, hemañ avat a zo ur c'heloù fall ; *das ist ja eine schreckliche Nachricht !* gwashat keloù ! ; *eine unerfreuliche Nachricht*, ur gwall keloù g., ur gwall zisaouzan b. ; *niederschmetternde Nachricht*, keloù saezhus g., keloù garv da glevet g., keloù diaes da glevet g., keloù kalet da glevet g., keloù glac'harus g., keloù mantrus g., disaouzan mantrus g. ; *ich warte schon lange auf eine Nachricht von ihm*, emañ abaoe pell o c'hortoz eus e geloù, emañ abaoe pell o c'hortoz keloù digantañ, abaoe ar c'heit emañ o c'hortoz eus e geloù ! abaoe ar geit m'emañ o c'hortoz eus e geloù ! gwerso dija e c'hortozan eus e geloù ; *ich habe schon lange keine Nachricht von ihm bekommen*, pell 'zo bras ne'm eus ket bet eus e zoare ; *Nachrichten einholen*, dastum (klask) titouroù, klask ditour, en em zaveiñ, klask disaouzan, kelaoua ; *sie hat sich allerlei Nachrichten eingeholt*, graet eo ganti he fourvez a geleier ; *neu eingetroffene Nachricht über einen verloren gegangenen Gegenstand*, kavarad b. ; [stlenn.] *verschlüsselte Nachrichten*, kemennadoù rineget ls. ; *unverschlüsselte Nachrichten*, kemennadoù sklaer ls. ; **2.** [kazetennerzh] *die Nachrichten*, ar c'heleier ls. ; *vermischte Lokalnachrichten*, *vermischte Nachrichten*, keleier (degouezhennoù, degouezhadennoù, kentaouadoù) a bep seurt (mesk-ha-mesk, touez-ha-touez, kej-mesk, kej-mej), rubrik ar yer laeret g., kelajoù ls., kelajoù ha trouz ar bed ls. ; *die Nachrichten des Tages lesen*, lenn keleier an deiz, lenn ar c'hentaouadoù ; *internationale Nachrichten*, nevezentioù a-ziavaez bro ls., keleier etrebroadel ls. ; *sich die Fernschnachrichten ansehen*, sellet ouzh ar c'heleier er skinwel ; [skingomz] *Nachrichten übermitteln*, skignañ (skingas) keleier, daveiñ an doareoù, skignañ an nevezdedoù, dozviñ keleier, distagañ keloù, displegañ ar c'heleier, reiñ nevezioù ; *sich die Nachrichten im Radio anhören*, selaou ar c'heleier er skingomz ; *Kurznachrichten*, bomm keleier g., bommoù keleier ls., bemmen keleier ls., keleier berr-ha-berr ls. ; *Nachrichten zurückhalten*, azderc'hel keleier.

Nachrichtenagentur b. (-,-en) : amsez kelaouiñ b., burev-kelaouiñ g.
Nachrichtenblatt n. (-s,-blätter) : kannad g., kannadig g. [liester kannadigoù].
Nachrichtenblättchen n. (-s,-) : kannadig g. [liester kannadigoù]
Nachrichtendienst g. (-es,-e) : [spierezh] servij kelaoua g., servij titouriñ g.
Nachrichtenkanal g. (-s,-kanäle) : [skinwel] chadenn gelaouiñ b., ristenn gelaouiñ b.
Nachrichtenmagazin n. (-s,-e) : magazin kelaouiñ g.
Nachrichtenoffizier g. (-s,-e) : [spierezh] ofiser eus ar servij titouriñ g., ofiser eus ar servij kelaoua g.
Nachrichtensatellit g. (-en,-en) : loarell bellgehentiñ b., amgerc'hell bellgehentiñ b., loarell gehentiñ b., amgerc'hell gehentiñ b.
Nachrichtensofortversand g. (-s) : postelerezh prim g.
Nachrichtensperre b. (-,-n) : „black-out“ g., embargo war ar c'helaouiñ g., tav lakaet war keleier 'zo g.
Nachrichtensprecher g. (-s,-) : kinniger keleier g.
Nachrichtensprecherin b. (-,-nen) : kinnigerez keleier b.
Nachrichtentechnik b. (-) : pellgehentiñ g., pellgehenterezh g.
Nachrichtenübermittlung b. (-,-en) : kelaouerezh g., titouerezh g. ; *elektronische Nachrichtenübermittlung*, postelerezh g.
nachrichtlich ag. : ... kelaouiñ, evit kelaouiñ ac'hanoc'h.
nachrücken V.gw. (ist nachgerückt) : **1.** erlec'hiañ u.b., kemer plas u.b., gwiskañ porpant u.b. ; **2.** [lu] heuliañ, dont war-lerc'h.
Nachrücker g. (-s,-) : erlec'hier g., erlec'hiad g., amsavad g. ; *Nachrücker eines Kantonsrats*, amsavad ur c'hannad g.
Nachrückerin b. (-,-nen) : erlec'hierez b., erlec'hiadez b., amsavadez b.
Nachrückkandidat g. (-en,-en) : [polit.] amsavad g.
Nachrückkandidatin b. (-,-nen) : [polit.] amsavadez b.
Nachruf g. (-s,-e) : prezegenn-gañv b., mortuaj g., notennoù-kañv ls.
nachrufen V.k.e. (rief nach / hat nachgerufen) : *jemandem etwas nachrufen*, huchal udb war (war-lerc'h) u.b. a ya kuit.
Nachrufschreiber g. (-s,-) : mortuajer g.
Nachruhm g. (-s) : brud goude ar marv g./b.
nachrühmen V.k.e. (hat nachgerühmt) : *jemandem ein Verdienst nachrühmen*, lakaat un dellid bennak war gont u.b.
nachrüsten V.k.e. (hat nachgerüstet) : armañ evit chom war renk ar broioù all (war renk ur vro all).
Nachrüstung b. (-,-en) : armerezh evit chom war renk ar broioù all (war renk ur vro all) g., armañ evit chom war renk ar broioù all (war renk ur vro all) g.
nachsagen V.k.e. (hat nachgesagt) : *jemandem Gutes nachsagen*, lavaret vad eus (diwar-benn) u.b. ; *jemandem Übles nachsagen*, lavaret droug en andred (diwar-benn) u.b., lakaat droukkeloù da redek diwar-benn u.b., pilat (louzañ, dispenn, gwashaat, dantañ, flemmañ, gwallvrudañ) u.b., reiñ gwallvrud d'u.b., binimañ u.b., teodata diwar benn u.b., lavaret ar seizh seurt ruz eus u.b., glabousañ u.b., dispenn brud u.b., dispenn u.b. da dud all, reiñ e gement all a zroukprezegerezh d'u.b., didammañ brud u.b., difregañ u.b. a-drek e gein, diframmañ u.b., diskar u.b., ober e votoù (ur porpant nevez) d'u.b., dresañ porpant u.b., plaenaat porpant u.b., teodata diwar-benn u.b., droukkomz (gwallgomz) eus u.b., droukkomz (gwallgomz) diwar-benn u.b., ober e bigelloù d'u.b., regiñ e nesañ, gwalc'hiñ gros saeoù, pigosat war u.b., pigosat war kein u.b., displuñvañ e benn d'u.b., lavaret droug diwar-benn u.b., kaketal u.b., lakaat gedon da redek diwar-

benn u.b., ober dilhad nevez d'u.b., ober e wele d'u.b., kempenn dilhad u.b., dineudenniñ brozh u.b., dineudenniñ u.b., pikañ u.b., lañchennañ u.b., komz drouk diouzh u.b., fallgomz ag u.b., gwallgomz ag u.b., chupennañ war u.b., dispenn chupenn u.b., pikañ e chupenn d'u.b., glabousat u.b., astenn e deod diwar-benn u.b., broudañ chupenn u.b., peñseliat chupenn u.b., peñseliat u.b., gwiskañ u.b., hiboudiñ. **Nachaison** b. (-, -s) : rageost g., lost an hañv g., dilost-hañv g., dilost ar bloaz g., diwezh-amzer g., kozhamzer g., izelamzer g.

nachsalzen V.k.e. (salzte nach / hat nachgesalzt // hat nachgesalzen) : sallañ a-nevez, adsallañ. V.gw. (salzte nach / hat nachgesalzt // hat nachgesalzen) : adlakaat holen.

Nachsänger g. (-s, -) : [kan-ha-diskan, „Call and Response“] diskaner g. ; *Vorsänger und Nachsänger*, kaner ha diskaner.

Nachsatz g. (-es, -sätze) : stagadenn b., ouzhpennadenn b., goudeskrid g., merkad ouzhpenn g. ; [relij.] *das Vaterunser mit Nachsatz beten*, lavaret ar Bater vras.

nachschauen V.gw. (hat nachgeschaut) : ober un tamm eveshaat, ober ur sell, mont da welet.

nachschenken V.k.e. (hat nachgeschenkt) : leuniañ c'hoazh, kargañ adarre, kargañ a-nevez, teurel a-nevez, diskargañ a-nevez, diskenn a-nevez, dinaouiñ a-nevez, skarzhañ a-nevez, azkargañ, adkargañ, addiskenn ; *jemandem Wein nachschenken*, addiskenn ur banne gwin d'u.b.

V.gw. (hat nachgeschenkt) : *jemandem nachschenken*, diskenn ur banne all d'u.b.

nachschicken V.k.e. (hat nachgeschickt) : **1.** kas diwezhatoc'h, kas pelloc'h ; **2.** kas da gerc'hat ; *jemandem jemanden nachschicken*, kas u.b. da gerc'hat u.b. ; **3.** adkas.

nachschieben V.k.e. (schob nach / hat nachgeschoben) : P. stagañ, ouzhpennañ.

nachschießen V.gw. (dat.) : **1.** [verb-skoazell **haben** : schoss nach / hat nachgeschossen] : tennañ war u.b. a zo o tec'hel ; **2.** [verb-skoazell **sein** : schoss nach / ist nachgeschossen] : *jemandem nachschießen*, mont d'ar red war-lerc'h u.b., daoulammat war-lerc'h u.b., dilammat war-lerc'h u.b.

V.k.e. : [verb-skoazell **haben** : schoss nach / hat nachgeschossen] : [arc'hant.] *Geld nachschießen*, lakaat arc'hant ouzhpenn, foñsañ arc'hant c'hoazh, klokaat ur sammad.

Nachschlag g. (-s, -schläge) : **1.** eil taol g. ; **2.** [sonerezh] fringolenn b., fringol g. ; **3.** [boued] restajoù ls. ; [lu] *sich einen Nachschlag aus der Gulaschkanone holen*, mont da gemer un eil asiedad eus restajoù ar c'hantina ; **4.** [tr-l] *im Nachschlag*, evel stagadenn, evel merkad ouzhpenn, evel ouzhpennadenn.

nachschlagen V.k.e. (schlägt nach / schlug nach / hat nachgeschlagen) : mont da glask en ul levr, sellet en ul levr, furchal en ul levr ; *ein Wort im Wörterbuch nachschlagen*, klask ur ger er geriadur, ruilhal ha diruilhal pajennoù ur geriadur evit kavout ur ger, follennata ur geriadur evit kavout ur ger, feilhañ ur geriadur evit kavout ur ger, treiñ ha distreiñ feilhañnoù ur geriadur evit kavout ur ger.

V.gw. (dat.) (schlägt nach / schlug nach / ist nachgeschlagen / hat nachgeschlagen) : **1.** (ist) : tennañ da. ; **2.** (hat) : *in etwas (dat.) nachschlagen*, klask e-barzh udb, sellet en udb, furchal en udb.

V.gw. (schlägt nach / schlug nach / hat nachgeschlagen) : *in einem Buch nachschlagen*, furchal e-barzh ul levr, mont da welet en ul levr.

Nachschlagewerk n. (-s, -e) : levr dave g., levr titouriñ g.

nachschleichen V.gw. (dat.) (schlich nach / ist nachgeschlichen) : heuliañ dre guzh.

nachschleppen V.k.e. (hat nachgeschleppt) : stlejañ, sachañ d'e heul.

Nachschleppen n. (-s) : stlejadur g., stlej g.

nachschleudern V.k.e. (hat nachgeschleudert) : *jemandem etwas nachschleudern*, teuler (skeiñ, stlepel, strinkañ, bannañ, darc'haouiñ) udb ouzh u.b., teuler (skeiñ, stlepel, strinkañ, bannañ, darc'haouiñ) udb gant u.b.

Nachschlüssel g. (-s, -) : eil alc'hwez g.

nachschmeißen V.k.e. (schmiss nach / hat nachgeschmissen) : *jemandem etwas nachschmeißen*, teuler (skeiñ, stlepel, strinkañ, bannañ, darc'haouiñ) udb ouzh u.b., teuler (skeiñ, stlepel, strinkañ, bannañ, darc'haouiñ) udb gant u.b.

nachschneiden V.k.e. (schnitt nach / hat nachgeschritten) : [filmoù] *die Negative absolut identisch nachschneiden*, kenfurmiñ ar ginennou.

nachschnüffeln V.gw. (dat.) (hat nachgeschnüffelt) : spiañ, gogezañ, gogeziñ, konoc'hañ, c'hwileta, firbouchal, fetekiñ, furikat, firbouchat, kuriuzennañ, kuriuziñ, ober e bezh kurius, eferuzañ, friata, fourrañ e fri moan en un tu bennak, frifurchal, c'hoari e fri-furch, sankañ e fri en un tu bennak, gorren e fri, sevel e fri, ranellat, c'hwesha, ober gweladenn, sellata.

nachschreiben V.gw. (schrieb nach / hat nachgeschrieben) : **1.** kopiañ, adkopiañ, adskrivañ, eilskrivañ ; **2.** *er schreibt nach*, sevel a ra notennoù ; **3.** lakaat dre skrid ; **4.** skrivañ a-c'houdevezh.

Nachschrift b. (-, -en) : **1.** goudeskrid g., ouzhpennadenn b., stagadenn b., merkad ouzhpenn g. ; **2.** [skol-veur] **a)** notennoù savet e-pad ar c'hentelioù ls. ; **b)** liesskrid g.

Nachschub g. (-s, -schübe) : [lu] dafar brezel ouzhpenn g. ; *Nachschub an Munition*, pourvezadur gant dafar brezel g. ; *Nachschub zuführen*, *Nachschub liefern*, pourvezañ ; *den Nachschub per Wagenkolonnen gewährleisten*, charreadegañ.

Nachschuss g. (-s, -schüsse) : **1.** [arc'hant.] taladur nevez g., taladenn nevez b. ; *Aufforderung zu Nachschüssen*, goulennadenn arc'hant b., galv da gevalaoù g. ; **2.** [louza.] astaol g., taoladenn b.

nachschwätzen V.k.e. / **nachschwätzen** V.k.e. (hat nachgeschwätzt / hat nachgeschwätzt) : [Bro-Aostria / su Bro-Alamagn] adlavaret, dibunañ traoù bet klevet hep soñjal, perokedata, perokediñ.

nachsehen V.k.e. (sieht nach / sah nach / hat nachgesehen) : **1.** ensellet, sellet ouzh, adsellet ouzh, ober ur sell war, furchal, teuler ur sell ouzh, kontrollañ, evezhiañ ; *die Maschine nachsehen*, ensellet ar mekanik, adsellet ouzh an ardivink ; *die Schulaufgaben nachsehen*, ober ur sell war al labour-skol, divankañ al labour-skol, difaziañ al labour-skol ; *die Wäsche nachsehen*, teuler ur sell ouzh ar c'houez (ouzh al lienaj) ; *sieh mal nach, was mit dem Pferd nicht stimmt*, kae 'ta d'ober ur c'hompren d'ar marc'h ; **2.** disellet ouzh, serriñ an daoulagad war ; *jemandem einen Fehler nachsehen*, tevel war fazi u.b., disellet ouzh ur fazi bennak, serriñ an daoulagad war fazi u.b., gwilc'hañ an daoulagad (Gregor) ; **2.** (hat) : *etwas in einem Buch nachsehen*, klask udb e-barzh ul levr, sellet en ul levr evit kavout udb, furchal en ul levr evit kavout udb.

V.gw. (dat.) (sieht nach / sah nach / hat nachgesehen) : **1.** *jemandem nachsehen*, ambroug (heuliañ) u.b. gant e sellou, ambroug (heuliañ) u.b. a-daol-lagad, chom da sellet ouzh u.b. a zo o pellaat ; *die Frau sah mir weiter nach*, ar vaouez a zalc'he da sellet da'm c'haout ; **2.** *in einem Buch nachsehen*, furchal e-barzh ul levr, mont da welet en ul levr.

Nachsehen n. (-s) : 1. kontroll g., kontrollerezh g., gwiriadur g., ensellerezh g. ; 2. *das Nachsehen haben*, degouezhout (en em gavout) re ziwezhat, chom e fri war ar gloued, chom e fri hebiou, kouezhañ war e fri, chom e toull ar c'hae, bezañ troc'het, bezañ tapet sellet, chom da c'hlaourenniñ, chom tarluch ; *wer zu spät kommt, wird das Nachsehen haben, die Zuspätkommenden werden das Nachsehen haben, die Nachzügler werden das Nachsehen haben*, gwazh d'an dilerc'herien ! ; *ich hatte nur das Nachsehen*, chomet eo bet va fri hebiou (war ar gloued), chomet e oa va fri hebiou, kouezhet e oan war va fri, bet e oan bet troc'het, ranket em eus bet charreat moan (bale moan, bale strizh, bale kempenn, asantiñ), tapet sellet e voen, chomet on bet da c'hlaourenniñ, chomet on bet war va c'hoant, tremenet e oan gant va c'hoant, chomet on bet e toull ar c'hae, manet on bet war va naon, tremenet e oan gant va naon ; *letzten Endes sind es die Armen, die das Nachsehen haben*, hag a-barzh fin ar gont, an dud paour eo a goll ; *der Gutmütige hat schließlich das Nachsehen*, vad graet, buan ankounac'haet - echu ar pardon, ankouaet ar sant ! - kenavo d'ar sant pa vez graet ar mirakl ! - truez 'zo marv, karantez 'zo interet - n'eus ket a garantez na mann ebet etre an dud - gra da oan hag e vi touzet - mar grit ho tañvad e viot touzet - mar plegez da vezañ gwelien e vi lonket gant ar moc'h - dre forzh bezañ re vat e teuer da vezañ sot - lez kaoc'hig da zont hag arc'hoazh en do c'hoant foerig da zont - ma kar an den e vo mac'het gant kement den fall a zo tout - ma kar an den e vo mac'het gant kement loen fall 'zo ha n'en do mann da lavaret - mar lezfe un den an dud da varc'hegezh anezhañ, ne vefe fin ebet - emañ an traoù diouzh krap, an neb a dap a dap, an neb na dap ket a skrap - erru eo an holl dud fall pe falloc'h - gwelloc'h bezañ kiger eget bezañ leue - gwelloc'h eo bezañ ar morzhol eget an annev - gwelloc'h eo lazhañ ar bleiz eget bezañ lazhet gantañ - evit reizhañ ar bleiz ez eo ret e zimeziñ - an dud ne absolvent ket.

Nachsendeauftrag g. (-s,-aufträge) : [post, chomlec'h nevez] urzh kas da heul g., urzh kas al lizheroù da heul g.

nachsenden V.k.e. (sandte nach / hat nachgesandt) : 1. kas pelloc'h, kas diwezhatoc'h ; 2. [lizheroù] kas da heul ; *bitte nachsenden* ! kasit va fost (va lizheroù) da'm chomlec'h nevez, mar plij ! kasit da heul, mar plij !

Nachsenden n. (-s) : [lizheroù] kas da heul g., kasadur d'ar chomlec'h nevez g.

Nachsendung b. (-,-en) : 1. kasadenn ouzhpenn b., kasadenn nevez b. ; 2. [lizheroù] askasadenn d'ar chomlec'h nevez b.

nachsetzen V.k.e. (hat nachgesetzt) : lakaat goude, ouzhpennañ.

V.gw. (hat nachgesetzt) : *jemandem nachsetzen*, bezañ war roudoù u.b., dispenn (heuliañ) roudoù u.b., heuliañ tresad u.b., dispenn roudenn u.b., kas war-lerc'h u.b., heuliañ u.b. diouzh e roudoù, bezañ o klask u.b., bezañ war-lerc'h u.b., hetaat u.b., hetaat war-lerc'h u.b., redek u.b., redek war-lerc'h u.b., enkañ u.b., dont war gein u.b., galoupat u.b., kas u.b., klask war-lerc'h u.b., enklask u.b., poursuiñ u.b., poursui u.b., treseal u.b. ; *einem Dieb nachsetzen*, redek ul laer, galoupat ul laer, kas ul laer, dispenn roudoù ul laer, enkañ ul laer, dont war gein ul laer, klask lakaat enk war ul laer.

Nachsicht b. (-) : 1. damant g., madelezh b., revadelezh b., trugarez b., trugarezusted b., kuñvder g., kuñvded b., kuñvelezh b., kuñvnez b., pardon g., habaskter g., habaskted b. ; *Nachsicht üben*, diskouez trugarez, bezañ pardonus (komprenus), bezañ ledan e vañch, bezañ trugarezus, bezañ mat (dous, damantus, habask) (Gregor) ; *gegen jemanden Nachsicht üben*, pardonniñ d'u.b., ober trugarez d'u.b., bezañ

pardonus e-keñver u.b., bezañ damantus d'u.b., bezañ re vadelezhus ouzh u.b., bezañ asantus ouzh u.b., bezañ ledan e vañch e-keñver u.b., bezañ mat (dous) e-keñver u.b. / bezañ habask en andred u.b. (Gregor) ; *die Nachsicht des Gerichts*, trugarez al lez-varn b. ; *die Nachsicht der Prüfungskommission*, revadelezh an arnodennerien b. ; *ohne jede Nachsicht*, diblegus, didrugar, didruez, dizamant, hep pardon, dibardon, rust ; 2. *Vorsicht ist besser als Nachsicht*, keuz war-lerc'h ne dalv netra, teurel evezh eo ar gwellañ - keuz a-raok ne vez ket, keuz war-lerc'h ne dalv ket - keuz re ziwezhat ne servij da netra - keuz re ziwezhat ne dalv da netra - ar c'heuz 'zo war-lerc'h - bezit atav e-tailh (a-du, e tres, e tu, war an tu, e tro) da stourm mar fell deoc'h bezañ trec'h - na daolit ket ho potoù a-gostez ken n'ho po ur re nevez - ar mekanikoù da lazhañ laou, gwelloc'h prenañ daou diouzhtu - arabat lakaat da benn en draf gant aon na chomfe da benn a-dreñv e gwask - al logodenn n'he deus nemet un toull a zo boued d'ar c'hazh - prenañ keuneud 'zo re ziwezhat pa vez ret c'hwezhañ er bizied - ur wech paseet ar mare, n'emañ ket mui ar poent da besketa - gwelloc'h distreiñ diwar hanter hent eget ober gwall veaj - gwell eo retorn diwar hanter hent eget ober ur gwall veaj - mank a lakaat an tach, lies e vez kollet an houarn - dre faot un tach e koll ar marc'h e houarn - an aon eo boulc'h ar furnez - pa vez aet (pa vez troc'holiet) ar c'harr en douflez e weler an hent mat - arboellañ pa garer antronoz e kaver - an arboellentez a stank an nor ouzh ar baourentez - ar foranerezh a gas an den da baour - aes eo riklañ ha kouezhañ, sevel goude an diaesañ ha bloñs al lamm da bareañ - aesoc'h eo parraat eget kas kuit.

nachsichtig ag. : damantus, re vadelezhus, komprenus, pardonus, trugarezus, asantus, laosk, damboner, kuñv, habask, madek, lezober ; *nachsichtig sein*, na vezañ rust, bezañ komprenus, bezañ trugarezus, bezañ prest atav da bardoniñ, bezañ ledan e vañch, bezañ frank a vañch, bezañ pardonus, bezañ asantus ; *sie ist zu nachsichtig mit ihren Kindern*, re wak eo ouzh he bugale, re wak eo e-keñver he bugale, re vat eo e-keñver he bugale, re sempl eo e-keñver he bugale, re laosk eo gant he bugale, ne gred ket derc'hel penn ouzh he bugale, ne gred ket ober ouzh he bugale, ne gred ket herzel ouzh he bugale, dre wander eo asantus gant he bugale, dre lezober eo asantus gant he bugale, re lezober eo gant he bugale, lezel a ra he bugale re en o roll.

Nachsichtigkeit b. (-) : *sellit ouzh Nachsicht*.

nachtsichtslos ag. : dizamant, didrugar, digoant, digar, dihegar, digernezh, dibleg, dibardon.

nachtsichtsvoll ag. : damantus, madelezhus, komprenus, pardonus, asantus, trugarezus.

Nachsilbe b. (-,-n) : [yezh.] lostger g., dilostger g., gourfennc'her g.

nachsingen V.k.e. ha V.gw. (sang nach / hat nachgesungen) : diskanañ, kanañ war-lerc'h.

nachsinnen V.gw. (sann nach / hat nachgesonnen) : *über etwas nachsinnen*, en em gompren war udb, kompren en udb, kompren ouzh udb, lakaat meiz da gompren udb, derc'hel e spered a-gaer gant udb, sipañ e spered da gompren udb, sipañ e spered da soñjal en udb, chom da gompren udb, chom da gompren en udb, soñjal war udb., en em soñjal (prederiañ) diwar-benn udb, prederiañ war udb, prederiañ udb, prederiañ gant udb, prederiañ en udb, ober preder war udb, en em bleustriñ war udb, pleustriñ gant udb., pleustriñ war udb., poelladiñ war udb, poellañ war udb, pouezañ war udb., pouezañ pizh udb, rezoniñ war udb ; *über einen Zwischenfall nachsinnen*, en em gompren war un darvoud bennak, lakaat meiz da gompren un darvoud bennak, chom

da gompren udb, chom da gompren en udb, soñjal war un darvoud bennak, en em soñjal (prederiañ) diwar-benn udb, prederiañ war un darvoud bennak, prederiañ udb, prederiañ en udb, en em bleustriñ war udb, poelladiñ war udb, poellañ war udb ; *über jemandes Worte nachsinnen*, pleustriñ komzoù u.b., prederiañ komzoù u.b. ; *über den Tod nachsinnen*, prederiañ ar marv, prederiañ er marv ; *über den Sinn des Lebens nachsinnen*, prederiañ war ster ar vuhez.

Nachsinnen n. (-s) : emsoñj g., imbroud g., imbroudadur g., imbrouderzh g., poellad g., poelladenn b., poellataerezh g., preder g., prederennoù ls., predererezh g., prederiañ g., prederiadur g., soñjerezh g., embrederiñ g., embreder g.

nachsintflutlich ag. : eus an amzer goude al Liñvadenn-Veur, goudeliñvadel.

nachsitzen V.gw. (saß nach / hat nachgesessen) : chom e pinijenn er skol goude ar c'hentelioù ; *nachsitzen lassen*, derc'hel er skol goude ar c'hentelioù, derc'hel en inchaj, lakaat e pinijenn, inchajiñ.

Nachsitzen n. (-s) : inchaj g., pinijenn b., dalc'hidigezh er skol goude ar c'hentelioù b.

Nachsommer g. (-s,-) : hañvig Foar-an-Nec'h g., hañvig Foar-Vikael g., hañvig Gouel-Mikael g., hañvig ar rozera g., lost an hañv g., dilost-hañv g.

Nachsorge b. (-) : arheuilh mezegel g., intentoù peurbareañ ls., diangur b.

Nachsorgeklinik b. (-,-en) : kreizenn-beurbareañ b., ti-peurbareañ g.

Nachspann g. (-s,-e) : [kleweled] arlizh dibenn g., roll klozañ g.

nachspannen V.k.e. (hat nachgespannt) : [tekn.] adstardañ

Nachspeise b. (-,-n) : dibenn-pred g., isu-taol g., meuz-frouezh g., meuz diwezhañ g. ; *er nahm eine Banane als Nachspeise*, kemer a reas ur vananezenn da zibenn-pred.

Nachspiel n. (-s,-e) : 1. [c'hoariva] gourfenn g. ; 2. [sonerezh] gourfennsonadenn b. ; 3. [dre skeud] difin g., heul g., heuliad g., heulienn b., disoc'h g., efed a-zilerc'h g., azlamm g., azgwered g., dilerc'h g., dilerc'hiadenn b. ; *die Angelegenheit wird ein gerichtliches Nachspiel haben*, kaset e vo an afer-se dirak al lez-varn ; *die Affäre hat ein Nachspiel*, heuliadoù a vo gant an afer.

nachspielen V.k.e. (hat nachgespielt) : 1. adseniñ, adc'hoari ; 2. [mell-droad] a) adc'hoari ; b) bezañ gant amzer an ehanoù-c'hoari, bezañ gant an amzer ouzhpenn.

Nachspielzeit b. (-) : [sport] amzer ouzhpenn g./b.

nachspionieren V.gw. (dat.) (spionierte nach / hat nachspioniert) : *jemandem nachspionieren*, spiañ ouzh u.b., kourziñ war u.b., gardañ war u.b., bezañ da vaez gant u.b. ; *er spioniert uns dauernd nach*, spiañ a ra ouzhimp a-bad an deiz ; *sich nachspionieren*, spiañ an eil ouzh egile, en em spiañ.

nachsprechen V.k.e. (sprach nach / hat nachgesprochen) : adlavaret [udb], azlavaret [udb], eillavaret [udb].

nachspülen V.k.e. / V.gw. ; (hat nachgespült) : riñsañ, disgwalc'hiñ.

V.gw. (hat nachgespült) : P. pakañ ur banne evit kas ar boued d'an traoñ.

Nachspülmittel g. (-s,-) : dourenn riñsañ b., dourenn disgwalc'hiñ b.

nachspüren V.gw. (dat.) (hat nachgespürt) : 1. *einer Sache (dat.) nachspüren*, klask penn d'ur gudenn, klask diluziañ un afer, klask penn diouzh lost d'ur bellenn, klask dirouestlañ un afer, klask dibunañ ur gudenn ; 2. [dispredet, hemolc'h] *einem Tier nachspüren*, bezañ war roudoù ul loen, dispenn (heuliañ)

roudoù ul loen, dispenn roudenn ul loen, heuliañ ul loen diouzh e roudoù.

nächst araog. (dat.) : *nächst meinem Vater danke ich es ihr*, en tu all da'm zad ez on anaoudek en he c'heñver ivez, grad vat a ouzon da'm zad ha dezhi ivez, goude va zad ez eo en he c'heñver on anaoudek ar muiañ ; *nächst dir ist er der schlimmste Junge, den es überhaupt gibt*, hennezh a zo ar gwashañ paotr a zo er vro, nemet te e vefe.

nächstbeste(r,s) ag. : *der Nächstbeste*, ar c'hentañ deuet, ne vern (ne laz) piv, neb a garo, neb a heto, forzh piv e vo, ne ra forzh piv e vo, neb piv bennak, an hini kentañ en em ginnigo, an hini kentañ en em gavo ; *das Nächstbeste*, ne vern petra, forzh petra, ne ra forzh petra, pezh a gari, pezh en em gavo, pezh en em ginnigo.

nächstdem Adv. : [dispredet] diouzhtu da c'houde, a-benn goude, a-benn àr-lerc'h, trumm goude, trumm da-c'houde, tamm ebet goude, kerkent (kenkent) goude, kerkent war-lerc'h, kerkent all, raktal goude, ken buan, diouzhtu da c'houde, peuzkerkent, peuzkenkent, prest goude, prestik goude, neuze-souden, soudenn-goude, nebeut goude, un nebeud goude, un nebeud amzer goude, nebeut a amzer war-lerc'h, damdost goude, damc'houde, dambrest, dambrestik goude, damnes goude, akoubik goude, un tachad goude, berramzer war-lerc'h, un herrad bennak àr-lerc'h, ne voe ket pell an dale, dindan un nebeud amzer, tostik goude, dizale goude, ur pennadig goude, a-barzh nemeur goude, a-benn un nebeut goude, nebeut amzer goude, ur predig goude, un netraig goude, ur mannig amzer goude, ur poulzadig goude.

nächste(r,s) ag. : 1. [en egor] tostañ, nesañ, kentañ ; *die nächste Straße rechts*, kentañ straed war an tu dehou b., ar straed kentañ a-zehou b., ar straed kentañ war an dorn dehou b. ; *die nächsten Verwandten, die nächsten Angehörigen*, ar re gerentañ ls., ar gerent tostañ ls., ar gerent nesañ ls., an tostañ kerent ls., an nesañ kerent ls., an aparchanted ls. ; *es sei denn, man gehört zu den nächsten Angehörigen des Beschuldigten*, nemet nes-tost e vefed d'an hini tamallet ; *der nächste Beste*, ar c'hentañ deuet, ne vern (ne laz) piv, neb a garo, neb a heto, forzh piv e vo, ne ra forzh piv e vo, neb piv bennak, an hini kentañ en em ginnigo, an hini kentañ en em gavo ; *sich etwas aus nächster Nähe ansehen*, sellet a-dost-berr (a-gichenik, a-ziadost, a-harz, a-grenn-dost, berr) ouzh udb ; *aus nächster Nähe auf jemanden schießen*, tennañ a-dost-kaer war u.b., tennañ a-dost-kaer gant u.b., tennañ a-dost-berr war u.b., tennañ a-dost-berr gant u.b., tennañ a-douch-kaer war u.b., tennañ a-douch-kaer gant u.b. ; 2. [en amzer] da heul, war-lerc'h, goude, da c'houde, ... a zeu, da zont, nesañ, all, kentañ ; *bei der nächsten Gelegenheit werde ich Sie besuchen*, kentañ tro ma tremenin dre amañ ne vankin ket d'ober ur gwel deoc'h, kerkent ha ma vo tro ne vankin ket d'ober ur gwel deoc'h, kerkent ha ma vo tro e rin ur gwel deoc'h, kerkent ha ma kavin va zro e rin ur gwel deoc'h ; *wann findet die nächste Versammlung statt ?* pegoulz e vo an emvod kentañ ? ; *er wird erst nächstes Jahr heiraten*, ne zimezo ket ac'hann da vloaz ; *am nächsten Abend, am Abend des nächsten Tages*, antronoz da bardaez, antronoz d'an abardaez, antronoz d'abardaez ; *nächstes Jahr*, er bloaz a zeu, er bloaz da zont, ar bloaz a zeu, ar bloaz da zont, er bloaz nesañ, er bloaz all, er bloaz kentañ a zo o tont, da vloaz, ac'hann da vloaz ; *nächstes Jahr zur gleichen Zeit*, a-benn bloaz d'ar c'houlz-mañ ; *am nächsten Tag*, antronoz, an deiz war-lerc'h, en deiz war-lerc'h, an deiz goude ; *der nächste Tag war ein Sonntag*, antronoz edo ar Sul, antronoz edo Sul ; *das nächste Mal*, ar wech a zeu, er wech a zeu, a-benn ar wech all, kentañ gwech a vo, kentañ tro a vo, ar

c'hentañ tro a vo, an dro gentañ, en dro gentañ ; *nächstes Mal gehen wir ins Kino, das nächste Mal gehen wir ins Kino, beim nächsten Mal gehen wir ins Kino*, ar wech a zeu ez aimp d'ar sine, a-benn ar wech all ez aimp d'ar sine, kentañ gwech a vo ez aimp d'ar sine, kentañ tro a vo ez aimp d'ar sine, ar c'hentañ tro a vo ez aimp d'ar sine, a-benn ar wech kentañ ez aimp d'ar sine, an dro gentañ ez aimp d'ar sine, en dro gentañ ez aimp d'ar sine ; *in den nächsten Tagen*, evit an deizioù, en deizioù a zeu, en devezhioù da zont ; *ich gehe nächste Woche hin*, mont a rin di er sizhun a zeu ; *am nächsten Sonntag*, a) ar Sul kentañ, ar Sul all ; b) disul all, disul nesañ, disul kentañ, disul a zeu, disul da zont, disul tostañ, a-benn disul ; *nächsten Sonntag, kommenden Sonntag*, disul all, disul kentañ, disul nesañ, disul a zeu, disul da zont, disul tostañ, a-benn disul ; *bis zum nächsten Jahr dann ! kenavo da vloaz ! ; bis zum nächsten Mal ! ken ur wech all ! ken ar wech all ! kenavo forzh peur ! kenavo ar c'hentañ ! ken a vi gwelet ! kenavo ar c'hentañ gwelet ! ken ar c'hentañ ! ken ar c'hentañ gwelet ! kenavo ar c'hentañ tro ! kenavo kentañ tro ! kenavo ar wech all ! kenavo an distro !*

Adv. : 1. *mit nächstem*, dizale, hep dale, bremaik, a-barzh pell, tuchant(ik), prest(ik), pelloc'h, dambrest ; 2. *das liegt mir am nächsten*, setu (ar) pezh a zo nesañ da'm c'halon, setu pezh a gont ar muiañ evidon, kement-se a zo nesañ tra din, kement-se eo an dra a zo da dostañ da'm c'halon ; *er stand mir am Nächsten*, hennezh a oa da dostañ din.

Nächste(r) ag.k. g./b. : 1. nesañ g., hentez g., estren g. ; 2. [Bibl] *du sollst deinen Nächsten lieben wie dich selbst*, ret eo karet an hentez evel an-unan, karout a ri an nesañ evel d'eo da-unan ; *du sollst nicht begehren deines Nächsten Frau*, na c'hoanta dre luksur pec'hñ nag e soñj vil n'en em bliji / na c'hoanta dre ar c'hig pec'hñ nag e soñj vil n'en em bliji ; *du sollst dich nicht deines Nächsten Gut gelüsten lassen*, madoù an nesañ ne c'hoantai ket kaout ; *seinen Nächsten verleumden*, dispenn e nesañ ; *dem Nächsten Güte und Barmherzigkeit erweisen*, ober vad d'an nesañ ; 3. *den Splitter in des Nächsten Auge sehen, aber nicht den Balken im eigenen*, gwelout pelec'h eo kouezhet ar c'hleuz e park an nesañ, perak e sellez-te ouzh ar blouzenn a zo el lagad da amezeg ha ne welez ket an treust a zo ez hini-te ? ar billig o tamall ar pod-houarn, ar gaoter oc'h ober goap ouzh ar pod-houarn, klev ar gaoter o sarmonal d'ar pod-houarn ! podel verenn a ra goap ouzh podel koan hag emaint o-div war ar memes tan ! sell ouzh da votoù (ouzh da seuliou) hag e weli toull da loeroù - war stad ar re all neb a gomzo, en em sellet, hag e tavo - war stad re all neb a gomzo mar kar en em sellet a davo - na damallit ket ar re all mar n'oc'h ket hoc'h-unan didamall ; 4. *jeder ist sich selbst der Nächste*, stag eo ar c'hroc'hen d'ar c'hein - stagetoc'h e vezer ouzh ar c'hroc'hen eget ouzh ar roched - nesoc'h eo ilin eget dorn - pep manac'h a gomz evit e sac'h - e pep tra e klask pep den tennañ begig e spilhenn - ur micherour diouzh an deiz a garfe 've noz da greisteiz - pep hini war e besk - pep hini evit e gont - pep manac'h a bed evit e sac'h - pep manac'h evit e sac'h - pep hini evit e sac'h - pep hini a bed evit e sac'h - pep den ne glask nemet e vad e-unan - pep hini a skrap d'e veg gwellañ ma c'hell - truez zo marv ha karantez zo interes - n'eus ket a garantez na mann ebet etre an dud - emañ an traoù diouzh krap, an neb a dap a dap, an neb na dap ket a skrap - erru eo an holl dud fall pe falloc'h ; 5. *der Nächste bitte !* d'an hini goude (d'an neb war-lerc'h), mar plij ; *die Nächsten*, ar re c'houde ls., ar re war-lerc'h ls.

Nächste(s) ag.k. n. : *das Nächste, was ...*, kentañ tra a ... ; *das ist das Nächste, was zu tun ist*, kentañ tra a zo d'ober eo, kentañ a zo d'ober eo ; *als Nächstes*, a) bremañ-souden,

bremañ-souden-Doue, bremañ-tuchant, bremaik, pelloc'h, tuchantik ; b) goude, goudevezh, goude-se, a-c'houde, da c'houde, d'ar goude, war lerc'h se, pelloc'h, neuze, da neuze, a-benn goude, a-c'houdevezh ; *was kommt als Nächstes ?* ha petra 'zo d'ober bremañ ? ha petra bremañ ? ; *fürs Nächste*, evit c'hoazh, evit ar mare, evit an tremen ; *das Nächste, bitte !* heuliad !

nachstehen V.gw. (dat.) (stand nach / hat nachgestanden) : koll war [u.b.], bezañ disteroc'h, bezañ falloc'h, bezañ en dilerc'h, dilañsañ, kaout dale, bezañ a-dreñv, bezañ en a-dreñv ; *er steht ihm nicht nach*, ne goll tamm warnañ, ne goll tamm gantañ, n'eo ket falloc'h egetañ, kenkoulz eo hag eñ, troad-ouzh-troad emañ gantañ, koulz pe well eo hag eñ, c'hoari a ra par-ouzh-par gantañ, re-bar eo dezhañ ; *in dieser Hinsicht stand er ihnen in keiner Weise nach*, ne goll ket ganto war an tu-se ; *sie stehen den anderen in nichts nach*, par int d'ar re all, parañ a reont ouzh ar re all, ne gollont tamm war ar re all, ne gollont gant ar re all e mod ebet, ne gollont gant ar re all war tu ebet, gouest mat int ouzh ar re all ; *diese Pferde stehen den besten Rennpferden in nichts nach*, re-bar eo ar c'hezeg-se d'ar re wellañ, c'hoari a ra ar c'hezeg-se par-ouzh-par gant ar re wellañ, emañ ar c'hezeg-se en dalvoudegezh d'ar re wellañ, redek a ra ar c'hezeg-se kenkoulz ha marc'h ebet, redek a ra ar c'hezeg-se kenkoulz ha forzh peseurt marc'h, redek a ra ar c'hezeg-se koulz pe well ha forzh peseurt marc'h, kap eo ar c'hezeg-se da redek diouzh forzh peseurt marc'h, gouest eo ar c'hezeg-se ouzh forzh peseurt marc'h ; *dieses Gewebe steht dem Hanf in nichts nach*, gouest mat eo al lien-se ouzh al lien kanab ; *er steht in allem nach*, en dilerc'h emañ (dilañsañ a ra, dale en devez) gant kement tra 'zo, chom a ra pep tra a-revr (en arrelaj, diwar-lerc'h, a-ziwar-lerc'h) gantañ ; *was den Dreck betrifft, stand keine der anderen nach*, aze e oa an eil c'hoar d'eben gant al loustoni diouto, aze e oa an eil kar d'eben gant al loustoni diouto, dre al loustoni e oant heñvel-mik, ken lous ha ken lous e oant o-div ; *er steht Ihnen an Ehrlichkeit in keiner Weise nach*, ken onest ha c'hwi eo n'eus forzh e pelec'h - ken onest ha c'hwi eo, ha war an ampl ; *er wusste wohl, dass er, was die Arbeitsleistung betraf, keinem nachstand*, ne grene ket evit ober e lod dirak n'eus forzh peseurt den.

Nachstehen n. (-s) : goudevezh g.

nachstehend ag. : da-heul ; *die nachstehenden Worte*, ar c'homzoù da-heul (amañ war lerc'h, amañ da heul, ... a heuilh).

nachsteigen V.gw. (dat.) (stieg nach / ist nachgestiegen) : *jemandem nachsteigen*, pignat war-lerc'h u.b., heuliañ u.b.

nachstellbar ag. : ... a c'haller reizhañ, reizhadus.

nachstellen V.k.e. (hat nachgestellt) : 1. lakaat a-dreñv, lakaat en a-dreñv, [yezh.] dreklakaat ; *nachgestellte Präposition*, lerc'henn b., dreklakadenn b., araogenn dreklakaet b. ; 2. [tekn.] *die Uhr nachstellen*, kas an horolaj war-lerc'h, kas an horolaj diwezhatoc'h, dilerc'hiañ an horolaj. V.gw. (dat.) : dispenn roudoù u.b., enkañ u.b., dont war gein u.b., poursuiñ u.b., heskinañ u.b. ; *jemandem nachstellen*, bezañ war roudoù u.b., dispenn (heuliañ) roudoù u.b., heuliañ tresad u.b., dispenn roudenn u.b., kas war-lerc'h u.b., heuliañ u.b. diouzh e roudoù, bezañ o klask u.b., bezañ war-lerc'h u.b., hetaat u.b., hetaat war-lerc'h u.b., redek u.b., redek war-lerc'h u.b., enkañ u.b., dont war gein u.b., galoupat u.b., kas u.b., klask war-lerc'h u.b., enklask u.b., poursuiñ u.b., poursu u.b., treseal u.b. ; *einem Dieb nachstellen*, redek ul laer, galoupat ul laer, kas ul laer, dispenn roudoù ul laer, enkañ ul laer, dont war gein ul laer, klask lakaat enk war ul laer ; *sie stellen mir nach*, ober a reont vil din, va fursuiñ a reont, va

heskinañ a reont ; *den Frauen nachstellen*, chaseal klujiri, redek ar glujar, redek an douilhez, klask fred, mont da glask e chañs, redek an akuilhetenn ; *ein Schiff zur Kaperei ausrüsten*, *um den Engländern nachzustellen*, armañ ul lestr evit redek ar Saozon.

Nachstellungen ls. : 1. hegasted b., tregaserezh g., trabaserezh g., harellerezh g., atahinerezh g. ; 2. heskinerezh g., heskin g., heskinadeg b., hande g.

Nächsten-Hass g. (-es) : [Nietzsche] kasoni an nesañ b., kasoni ouzh an nesañ b., hentezkasoni b.

Nächstenliebe b. (-) : karantez an nesañ b., karantez evit an nesañ b., karantez ouzh an nesañ b., karantez e-keñver an nesañ b., karantez evit e hentez b., karantez e-keñver e hentez b., karantez ouzh e hentez b., karantez an hentez b., hentezkarouriezh b., tudkarouriezh b., diemunanegezh b., arallgarantez b., allgarantez b., karitez b., oberoù a drugarez ls. ; *christliche Nächstenliebe*, karantez kristen b. ; *Nächstenliebe und Barmherzigkeit üben*, bezañ karantezus e-keñver an nesañ.

nächstenliebend ag. : arallgar, allgar, diemunanek, karantezus e-keñver an nesañ, truezus, hentezkarour, tudkarour.

nächstens Adv. : a-barzh nemeur amañ, akoubik, a-benn nemeur, a-barzh nebeut amañ, a-barzh pell, war-barzh nemat, a-benn nebeut, a-benn nebeut amañ, hep dale, hep re a zale, hep dale nemeur, hep nemeur a zale, hep dale pell, hep pell dale, a-raok nemeur amañ, edan berr, ur wech all ha ne vo ket pell, prest, ne vo ket pell an amzer, kent ma vo pell, a-raok pell, kent pell-bras, ac'hanen da bell, hep pell, prestik, a-brest, a-brestik, dambrest, bremaik, dizale, tuchant, tuchantik, pelloc'h, ne vo ket a-bell, ne vo ket pell, ne vo ket pell an dale.

Nachsteuer b. (-, -n) : eiltaos g., ustaos g., dreisttaos g.

nächstfolgend ag. : da-heul, ... a heuilh.

nächstgelegen ag. : tostañ, nesañ.

nächsthöher ag. : just a-us.

nächstliegend ag. : tostañ, nesañ, anat, splann ; *das Nächstliegende*, ar c'hentañ soñj a zeu d'ar spered g., ar c'hentañ soñj o tont d'an-unan g., kentañ tra a dremen dre ar spered g., ar c'hentañ soñj o tont d'ar spered g., an dra gentañ a soñjer ennañ g., kentañ tra a soñjer ennañ g.

nächstmöglich ag. : 1. kentañ ; 2. an abretañ ar gwellañ - ar c'hentañ ar gwellañ - seul gent, seul well - dizale - hep dale tamm.

nachstrahlen V.gw. (hat nachgestrahlt) : treluc'hañ.

nachstrahlend ag. : treluc'hus, treluc'hek.

nachstreben V.gw. (dat.) (hat nachgestrebt) : 1. *einer Sache (dat.) nachstreben*, strivañ da gaout udb, en em vertuziñ da dizhout udb, lakaat e youl da dizhout udb, lakaat e nerzh da dizhout udb ; 2. [dre skeud.] *jemandem nachstreben*, ober diouzh u.b., kemer skouer diwar u.b., kemer skouer diouzh u.b., tennañ skouer diouzh u.b., heuliañ u.b., heuliañ roudoù (skouer) u.b., kemer patrom diouzh u.b., dispenn hent u.b., dispenn roudoù u.b., mont war heul u.b.

nachstürzen V.gw. (dat.) (ist nachgestürzt) : *jemandem nachstürzen*, daoulammat war-lerc'h u.b., dilammat war-lerc'h u.b. ; *einem Dieb nachstürzen*, redek ul laer, galoupat ul laer, kas ul laer.

nachsuchen V.gw. (hat nachgesucht) : klask, furchal, c'hwiliañ, ober ur furch, ober furch, ober furch ha klask.

V.gw. ha V.k.e. : *um etwas nachsuchen*, *etwas nachsuchen*, goulenn udb, reketiñ udb, ober ur reked bennak, azgoulenn udb., solitiñ udb.

Nachsuchung b. (-, -en) : 1. imbourc'hadenn b., imbourc'h g., enklask g., furchadenn b., furch g. ; 2. goulenn g., goulennadenn b., azgoulenn g., reked g., solitamant g.

Nachsynchronisation b. (-, -en) : goudegoubredañ g., goudemouezhiañ g.

nachsynchronisieren V.k.e. (synchronisierte nach / hat nachsynchronisiert) : goudegoubredañ, goudemouezhiañ.

Nachsynchronisierung b. (-, -en) : goudegoubredañ g., goudemouezhiañ g.

Nacht b. (-, Nächte) : 1. noz b., nozvezh b., noziad b., nozvezhiad b., nozhvezhienn b., abardaez-norz g., P. teoñ g. ; *manche Nächte*, nozhvezhiennoù ls. ; *eine halbe Nacht*, ur bennozvezh b. ; *gute Nacht* ! nozvezh vat ! nozvezh vat dit (deoc'h) ! noz vat ! ; *eine stockdunkle Nacht*, *eine tief finstere Nacht*, un noz dall b., un noz du-dall b., un noz teñval-dall b., un noz du evel ur forn b., un noz du-pod b., un noz teñval-sac'h b., un noz ken du hag ar pec'hed b., un noz du-holl b. ; *mondlose Nacht*, noz diloar b. ; *die Stille der Nacht*, sioulded an noz b. ; *die Nacht ist da*, *es ist jetzt Nacht*, *es ist Nacht geworden*, *die Nacht ist hereingebrochen*, serret eo an noz ; *die Nacht hat den Reisenden überrascht*, sourprenet e oa bet ar beajour gant an noz, an noz a serras war ar beajour en un taol, an noz a serras pront war ar beajour, deuet e oa an noz da serriñ war ar beajour, an noz a oa deuet war ar beajour en un taol, an noz en em gavas disoñj war ar beajour ; *die Nacht wird dunkler*, *die Nacht wird finsterner*, duaat a ra an noz, teñvalaat a ra an noz ; *die Nacht ist dunkler geworden*, *die Nacht ist finsterner geworden*, nosoc'h eo deuet da vezañ ; *heute Nacht*, *diese Nacht*, fenoz, fenoz kentañ, emberr da noz, en noz-mañ, henozh, noz a henozh, evit an noz ; *ich werde heute Nacht sehr spät heimkommen*, boudal a raio ar c'hwil ganin fenoz, mil fenoz e vo a-raok ma tistroin d'ar gêr hiziv ; *heute Nacht leuchten die Sterne am Himmel*, lugerniñ a ra ar stered evit an noz, lemm eo ar stered fenoz, birviñ a ra ar stered en oabl evit an noz ; *jede Nacht*, bemnoz, bep noz ; *Blitze durchzucken die Nacht*, luc'hed a rog an noz ; *letzte Nacht*, en noz all, an noz all, evit an noz, evit noz, en noz tremen, en noz tremenet ; *hast du letzte Nacht gut geschlafen* ? kousket aes ac'h eus graet evit an noz ? ; *manche Nacht kann ich nicht schlafen*, nozvezhiennoù a vez, ne gouskan ket - nozvezhiou a vez, ne gouskan ket ; *schlaflose Nacht*, gwall nozvezh b., nozvezhiad digousk b., nozvezhiad dihun b., tamm kousk ebet e-pad an noz g., nozvezh anhun b., nozvezh wenn b. ; *ich habe eine schlaflose Nacht verbracht*, tamm kousk ebet n'em eus bet evit an noz, n'em eus ket gelllet kousket evit an noz, n'em eus gelllet kousket lomm e-pad an noz, n'em eus ket kousket ur berad (kousket berad, kousket banne, kousket un dakenn) evit an noz, me n'eo ket savet din ar c'hoant-kousket en noz-mañ, ar c'hoant-kousket n'en deus ket cheinet ac'hanon evit an noz, digousk (dihun) on chomet e-pad an noz, n'on ket bet evit serriñ lagad ebet e-pad an noz, n'em eus kousket tamm e-pad an noz, en noz-mañ em eus graet un nozvezh ; *gestern Nacht*, dec'h da noz, dec'h d'an noz, neizheur, en neizheur, an neizheur ; *gestern Nacht war es trocken und eiskalt*, dec'h da noz (neizheur, en neizheur, an neizheur) en doa krazet ; *vorgestern Nacht*, kent neizheur, derc'hent-dec'h da noz ; *in der Nacht vor dem Fest*, nozkent ar gouel, da c'housper ar gouel ; *es ist Nacht*, noz eo (Gregor), emañ noz, noz eo anezhi, serret (deuet) eo an noz, du-dall eo anezhi ; *es wird Nacht*, *die Nacht bricht herein*, *die Nacht bricht ein*, *die Nacht bricht an*, nosaat a ra, noziñ a ra, nozikaat a ra, rouznosiñ a ra, emañ an abardaez o louediñ, emañ an noz o tont (o serriñ), klozañ a ra an noz, serrnosiñ a ra, emañ kozh an deiz, erru eo pell an deiz, izelaat a ra an deiz, mont a ra an deiz,

yaouank eo an noz, degouezhet eo an noz, en em gavet eo an noz, erru eo an noz, erru eo noz anezhi, erru eo tost da noz, nozik eo, nozig eo anezhi ; *es war schon Nacht, als meine Leute eintrafen*, va zud e oa noz pa zegouezhjont ; *nach Einbruch der Nacht*, goude bezañ deuet an noz, goude serr-noz ; *bevor es Nacht wird, vor der Nacht*, en tu-mañ d'an noz, a-raok ma vo noz, kent ma vo noz, kent eget ma vo noz, a-raok an noz, kent an noz, a-raok ma vo deuet an noz, a-barzh ma vo noz, kent ma vo deuet an noz, kent eget ma vo deuet an noz, a-raok ma vo noz anezhi, kent ma vo noz anezhi, kent eget ma vo noz anezhi, a-barzh an teñval ; *könnten wir nur vor Anbruch der Nacht zu Hause sein !* mar gallfemp bezañ er gêr a-raok an noz e vefe mat ! ; *diesen Acker schaffen wir noch vor Anbruch der Nacht*, a-benn ma vo deuet an abardaez e vo paket ar parkad-mañ ganeomp ; *die Nacht war weit fortgeschritten, die Nacht war ganz schön fortgeschritten*, diwezhat e oa an noz, serret e oa an noz ur pennad mat a oa, noz a oa pell a oa dija ; *die Nacht neigt sich ihrem Ende zu*, an noz a ya a-raok, war he fare emañ an noz, war an echu emañ an noz, erru pell eo an noz ; *er war so lange unterwegs, dass es oft Nacht war, wenn er nach Hause zurückkam*, keit e chome da gerzhet ma veze noz alies pa zeue en-dro d'ar gêr ; *ein guter Teil der Nacht*, un tarzha bras ag an noz g. ; *die ganze Nacht hindurch*, a-hed an noz penn-da-benn, hed an noz, dre hed an noz, etre daou benn an noz, adalek eil penn an noz betek egile, an noz hed-da-hed, an noz hed-ha-hed, hed-da-hed d'an noz, hed-ha-hed d'an noz, an noz penn-da-benn, penn-da-benn an noz, a-hed-pad an noz ; *das Baby hat die ganze Nacht durchgeschlafen*, ar babig a zo chomet kousket e-pad tout an noz ; *die ganze Nacht feiern*, nozvezhiañ, riboulat (riotat, roulañ, riblañ, furikat, breskenn) a-hed an noz, tremen an noz o riboulat ; *Tag und Nacht*, en deiz hag en noz, noz-ha-deiz, deiz ha noz, noz-deiz, en noz koulz hag en deiz ; *sie hatten Mitleid mit dem Mädchen sowie mit demjenigen, der sie Tag und Nacht pflegte*, truez o doa ouzh ar plac'h kenkoulz hag ouzh an hini a oa noz-deiz war he zro ; *er ließ sie nie einsam, weder Tag noch Nacht*, n'en doa ket he c'huitaet na noz na deiz, n'en doa ket he laosket hec'h-unan na noz na deiz ; *nachts (in der Nacht, bei Nacht, des Nachts)*, a-fet-noz, fed a noz, diouzh noz, diouzh an noz, e-ser an noz, en noz, da vare noz, d'an noz, e-pad an noz, e-doug an noz, e-kerzh an noz, dindan an noz, dindan noz, a-zindan an noz, dre an noz, a-nozezh ; *Anbruch der Nacht, Einbruch der Nacht, deroù-noz g.*, digor-noz g., rouz-noz g., rouz an noz g., serr an noz g., toullig an noz g., peuznoz b., nozig b., serr-noz g., serr an noz g., serr-deiz g., barvenn-noz b., brizhnoz b., bannwel-noz g., goubannwel-noz g., mare ar rouedoù g., abardaez-noz g., pardaez-noz g., goubanner-noz g., gousper g., lammig-an-noz g., yaouankiz an noz b., doubl-noz g., kuzh an deiz g., noz b. ; *bei(m) Anbruch der Nacht, mit einbrechender Nacht, bei einbrechender Nacht*, pa erru rez-noz, da beuznoz, da zigor an noz, e toullig an noz, etre doubl-deiz ha doubl-noz, e-tro an noz digor, war-dro an noz digor, war-dro serr-noz, da serr-noz, d'ar serr-noz, da vare serr-noz, e-serr an noz, diouzh an noz, diouzh noz, da vare noz, d'an noz, war-dro an noz digor, edan an noz, dindan an noz, etre deiz ha noz, da vare ar rouedoù, d'an abardaez-noz, d'ar pardaez-noz, da bardaez-noz, war ar pardaez-noz, da zigor-noz, da rouz-noz, da rouz an noz, da lammig an noz, da droioù koubig, da c'houbannwel-noz ; *unmittelbar nach Anbruch der Nacht*, kerkent ha serret an noz ; *bei völliger Nacht*, en noz dall, en noz du-dall, en noz teñval-dall, pa oa noz-sac'h, pa oa noz teñval ; *mitten in der Nacht*, a-greiz an noz, e-kreiz an noz ;

mitten in der Nacht eintreffen, erruout a-greiz an noz ; *eines Nachts*, un noz pe noz, noz pe noz, un noz, un noz bennak, un nozvezh, un nozvezh pe unan all ; *eines Nachts im Winter*, un nozvezh eus ar goañv ; *er kam spät in der Nacht nach Hause*, diwezhat-noz e oa anezhi pa zistroas d'ar gêr ; *er kommt immer spät in der Nacht nach Hause*, mil fenoz e vez atav a-raok ma teu d'ar gêr, diwezhat-noz e vez atav pa zeu d'ar gêr, hennezh a laka an noz da askouezhañ (da astenn) an deiz ; *die Nacht kommt immer früher*, an noz a abreta bep abardaez ; *stürmische Nacht*, nozvezh amzer diroll b., nozvezhiad amzer diroll b. ; *bis spät in die Nacht hinein*, betek pell en noz, betek diwezhat en noz, betek an noz diwezhat ; *die Unterhaltung zog sich bis spät in die Nacht hin*, kenderc'hel diwezhat a reas ar gaoz ; *er arbeitet immer bis spät in die Nacht*, hennezh a zo un dever gouloù, hennezh a zo ul losker gouloù ; *die Nacht zum Tag machen*, lakaat an noz da astenn an deiz, lakaat an noz da askouezhañ an deiz, kemer war an noz evit hiraat an deiz ; *die restliche Nacht hat sie nur noch geweint*, a-hed (hed, dre hed) ar rest eus an noz ne reas nemet leñvañ, ne reas ken met leñvañ e-pad ar pennad nozvezh a chome ; *jemanden für eine Nacht bei sich aufnehmen*, degemer u.b. en e di kelo un nozvezh ; *bei Nacht sind alle Katzen grau*, meur a heñvel a vez er foar ha ne vezont na breur na c'hoar - en noz, ken brav ar raden hag ar roz ; *bei Nacht und Nebel*, dre laer, dre guzh, en amc'houlou, e-ser an noz, dindan teñvalijenn an noz ; *über Nacht fortbleiben*, chom da nozvezhiañ en un tu bennak, tremen an noz er-maez eus ar gêr ; *die Länge von Tag und Nacht*, hed an deizioù hag an nozioù g. ; *dieses Unkraut wächst von einer Nacht auf die andere*, al louzoù-se a sav noz-ha-noz ; *guter Rat kommt über Nacht*, en noz e taper ar silioù / dale a ra vat a-wechoù (Gregor) - en noz e vez graet an taolioù-kaer - rannañ pe gannañ, leuskel ar gwad da yenañ - deomp da gousket, pa zeuio ar mor e teuo ar pesked ; *über Nacht reich werden*, dont pinvidik a-stroñs, degouezhout forzh arc'hant d'an-unan (gant an-unan) dic'hortoz-kaer, en em gavout dic'hortoz-kaer gant forzh arc'hant, kouezhañ forzh traoù a-stroñs war an-unan ; *sie sind wie Tag und Nacht*, disheñvel-krenn int an eil diouzh egile, kalz a gemm (kemm bras) a zo etrezo, n'eus enheñvel ebet etrezo, n'eus heñvel ebet etrezo, n'int ket da dostaat ; *zu Nacht essen*, koaniañ, bezañ gant e goan ; „*Tausendundeine Nacht*“, „ar mil nozvezh hag unan“ ; [istor, nazi.] *die Nacht der langen Messer*, Nozvezh an Hirgontilli b. ; [relij.] *die Nacht ohne Morgen*, ar Varn ziwiezhañ b., ar varnadeg-veur b., deiz ar Varn g., deiz ar Varn diwezhañ g. ; *eine im Gebet zu Gott verbrachte Nacht*, un nozvezhiad pediñ b.

2. [dre skeud.] *geistige Nacht*, follentez b., follezh b., katar g., droug-sant-Matilin g., droug-sant-Koulm g., droug-sant-Briag g., *die Nacht des Irrsinns*, teñvalijenn ar follentez b. ; *die Nacht des Kerkers*, teñvalijenn ar c'harc'har b.

3. [mezeg.] *Furcht vor der Nacht*, nozarur g.

Nacht : nozel, ... noz, ... an noz, diouzh noz, diouzh an noz. **nachtaktiv** ag. : *nachtaktives Tier*, loen noz g. ; *nachtaktiver Vogel*, labous-noz g., evn-noz g.

nachtanken V.k.e. (hat nachgetankt) : lakaat leun a zour-tan (a direoul), leuniañ ar veol eoul-maen, leuniañ ar feunteun, ober e garg, kargañ, leuniañ ar gibenn gant eoul-maen, lakaat al leizh a eoul-maen, barrañ e veol eoul-maen, kemer ul leuniadenn, P. adouilhañ.

Nachtanzug g. (-s,-anzüge) : pijama g., dilhad-noz g.

Nachtarbeit b. (-,-en) : labour noz g.

Nachtarbeiter g. (-s,-) : nozvezhier g., nozier g.

Nachtbeleuchtung b. (-,-en) : goulouerezh bihan g., goulou bihan g., lutig g., beilherez b.

nachtblind ag. : ... na wel ket mat diouzh an noz, hemeralop.

Nachtblindheit b. (-) : [mezeg.] hemeralopiezh b.

Nachtcreme b. (-,-s) : traet evit an noz g.

Nachtdieb g. (-s,-e) : gouilh g. [*liester* gouilhed].

Nachtdienst g. (-es,-e) : servij noz g., labour diouzh an noz g.

Nachteil g. (-s,-e) : gwall g., chastre g., diaezamant g., droug g., fall g., tu fall g., tu diemsav g., tu dispeld g., displet g., perzh-fall g., perzh diemsav g., perzh dispeld g., diemsav g., gaou g., dilañs g. ; *die Nachteile dieses Berufs*, chastre ar vicher-se g. ; *die Vor- und Nachteile*, ar wellentez hag ar chastre, gwellentez ha chastre udb, ar mad pe fall, ar mad ha fall, ar fall ha mad, ar perzhioù mat ha fall ls., ar spletoù hag an displetoù, an tuioù mat hag an tuioù fall ; *Nachteile aufweisen*, bezañ displetoù en e ser ; *es hat Vor- und Nachteile*, mat ha fall eo war un dro, e zroug hag e vad en deus, spletoù ha displetoù a zo gant an dra-se ; *Nachteil(e) bringen*, noazout, degas droug, degas (ober) gaou, kaout e zroug, ober noaz, kaout e du fall, kaout chastreoù, ober diaez, gaouiñ ; *ich habe den Nachteil von der Sache, das gereicht mir zum Nachteil*, gaouiet on (em gaou emañ) gant kement-se, diwar va c'houst eo, em gaou eo, diwar va c'houst ez eo bet graet an dra-se, war va gwall emañ, em c'holl emañ, war va c'holl emañ, en em gavout a ran gwazh eus an dra-se, en em gavout a ran diaes eus an dra-se, gwazh on eus an dra-se ; *zum Nachteil ausfallen*, treiñ da fall, diservijañ ; *jemandem zum Nachteil ausschlagen*, ober (degas) gaou d'u.b., gaoui(a)ñ u.b., dougen gwall d'u.b., emdreiñ diwar-goust u.b., diservijañ u.b., blesañ ub. ; *einem Nachteil entgegentreten*, paraat ouzh un diemsav ; *die Staaten dürfen sich nicht zum Nachteil anderer Nationen ausdehnen*, arabat d'ar Stadoù emastenn e gaou da vroadoù all, arabat d'ar Stadoù emastenn war-bouez ober gaou ouzh broadoù all.

nachteilig ag. : noazus, gaouus, gwallus, diemsav, dispeld, displetus, dilañsus, diampeld, dizampeld ; *nachteilige Auswirkung, nachteilige Folge*, kammwered g., droukheuliad g., gwallfed g. ; *sich nachteilig auswirken*, bezañ noazus, ober (degas) gaou, diservijañ, dougen gwall, dilañsañ ; *das würde sich nachteilig auf die Qualität auswirken*, ar berzhed a vefe gwazh eus an dra-se.

nächtelang Adv. : nozvezhioù-pad, e-pad nozvezhioù ha nozvezhioù ; *nächtelang in den Kneipen herumhängen*, tremen nozvezhioù en ostalerioù.

Nachtessen n. (-s,-) : [Bro-Suis / Bro-Aostria / su Bro-Alamagn] koan b.

Nachteule b. (-,-n) : P. [dre skeud.] nozvezhier g., nozier g., labous-noz g., evn-noz g., dever goulou g., losker goulou g., reder-noz g., rouler g., liper g., ribouler noz g., bever noz diroll g., ribler g., bambocher g., panteer g., baleer-noz g., galouper noz g., galouper poullou g., kousker diwezhat g. ; *das ist eine echteachteachteule*, hennezh a laka an noz da askouezhañ (da astenn) an deiz, mont a ra alies da redek an noz.

Nachtfahrverbot n. (-s,-e) : difenn da dremen gant ur c'harbed dre dan e-pad an noz g., berzidigezh da vont ha dont gant ur c'harbed dre dan e-pad an noz b.

Nachtfalter g. (-s,-) : [loen.] malvenn-noz b. [*liester* malvinier-noz, malvenned-noz], balafenn-noz b. [*liester* balafenned-noz, balafennou-noz].

Nachtfeuer n. (-s,-) : [merdead.] tanlec'h g., letern-arouez g.

Nachtflug g. (-s,-flüge) : [nij.] nij noz g., nij diouzh noz g., nijad noz g., nijad diouzh noz g., nijadenn noz b., nijadenn diouzh noz b., nijerezh noz g., nijerezh diouzh noz g.

Nachtflugverbot n. (-s,-e) : [nij.] difenn da nijal e-pad an noz g., berzidigezh da nijal e-pad an noz b.

Nachtfrost g. (-es,-fröste) : rev noz g. ; *die Zeit der späten Nachtfroste im April/Mai*, ar suilh-raden g.

Nachtgebilde n. (-s,-) / **Nachtgeist** g. (-es,-er) : teuz g. [*liester* teuzed / teuzien], teuzig noz g., tasmant g. [*liester* tasantoù], boufon-noz g., droukspered noz g., bugel-noz g., hoper-noz g. [*liester* hoperien-noz] ; *Nachtgeister*, viltañsoù ls.

Nachtgeschirr n. (-s,-e) : skudell-noz b., pod-kambr g.

Nachtgesicht n. (-s,-er) / **Nachtgespenst** n. (-es,-er) : teuz g. [*liester* teuzed / teuzien], teuzig noz g., tasmant g. [*liester* tasantoù], boufon-noz g., droukspered noz g., bugel-noz g., hoper-noz g. [*liester* hoperien-noz], paotr e votoù-koad g., kannerez-noz b. ; *Nachtgespenster, Nachtgesichter*, viltañsoù ls.

Nachtgleiche b. (-,-n) : kedez b., kehedeze b.

Nachthaube b. (-,-n) : koef-noz g.

Nachthemd n. (-s,-en) : roched-noz g./b., rokedenn-noz b., hiviz-noz b., sae-noz b., krezenn-noz b. ; *sie hatte ihr Nachthemd an*, war he hiviz-noz edo ; *ihr Nachthemd reichte ihr bis zu den Knöcheln*, he hiviz-noz a ziskenne betek he daouufern ; *in bloßem Nachthemd dastehen*, bezañ war gorf e roched-noz, bezañ e lostenn e roched-noz, bezañ e lostenn he hiviz-noz, bezañ war lostenn e roched-noz, bezañ war lostenn he hiviz-noz, bezañ war lost e roched-noz.

Nachthimmel g. (-s,-) : oabl diouzh an noz g. ; [barzh.] toenn an noz b., bolz ar stered b.

nächtig ag. : ... noz, diouzh noz, diouzh an noz.

Nachtigall b. (-,-en) : 1. [loen.] eostig g. [*liester* eostiged], eostig kuzh g., adan g. [*liester* adaned] ; *in der Abend- und Morgendämmerung singt die Nachtigall*, an eostig a gan noz-veure ; 2. [dre skeud.] *sie singt wie eine Nachtigall*, kanañ a ra evel un eostig ; [rannyezh., Berlin] *Nachtigall, ick hör' dir tratsen*, gouzout a ran mat bremañ petra 'zo tonket din, gouzout a ran an doare bremañ, gouzout a ran bremañ petra a zo o tont din, gouzout a ran mat bremañ dre belec'h e vo ret din tremen, gouzout a ran mat bremañ petra a zo war va diarbenn en hent.

Nachtigallenschlag g. (-s,-schläge) : *der Nachtigallenschlag*, kan an eostig g.

nächtigen V.gw. (hat genächtigt) : tremen an nozvezh, chom da gousket, nozvezhiañ ; *im Freien nächtigen*, kousket e-barzh liñselioù sant Pêr, kousket dindan liñselioù an Tad eternal, lojañ e kambr ar stered, lojañ e asagn ar stered, lojañ e asagn al loar, lojañ e maner Lonk-Avel, kousket e kambr ar stered (e maner Lonk-Avel, dindan ar billig vras, dindan bolz ar stered, dindan bolz an neñv), chom da ziwall al loar diouzh ar bleiz, na gaout nemet toenn an noz evit en em c'holeiñ, chom da gousket e ti Mari C'hlaizioù.

Nachimbiss g. (-es,-e) : 1. fiskoan b., adkoan b., askoan b. ; 2. P. „snak“ digor diouzh noz g.

Nachtisch g. (-es,-e) : dibenn-pred g., isu-taol g., meuz-frouezh g., meuz diwezhañ g. ; *beim Nachtisch*, gant an dibenn-pred, d'an dibenn-pred, e-kerzh an dibenn-pred, e-doug an dibenn-pred, e-pad an dibenn-pred ; *zum Nachtisch nahm er eine Banane, er nahm eine Banane als Nachtisch*, kemer a reas ur vananezenn da zibenn-pred.

Nachtjacke b. (-,-n) : hivizenn b., kamizolenn b., jiletenn b.

Nachtkästchen n. (-s,-) : [Bro-Aostria] taol-noz b., taol-bennwele b.

Nachtkauz g. (-s,-käuze) : [loen.] hoper-noz g. [*liester* hoperien-noz].

Nachtkerze b. (-,-n) : [louza.] louzaouenn-an-ezen b.

Nachtklinik b. (-,-en) : ospital noz g.

Nachtklub g. (-s,-s) : klub-noz g., boest-noz b., P. toull-noz g.
Nachtkobold g. (-s,-e) : nozigan g., boufon-noz g.
Nachtkonsole b. (-,-n) : taol-noz b., taol bennwele b.
Nachtlager n. (-s,-) : lec'h evit kousket g., ched evit an noz g., toull evit an noz g., klud evit an noz g., bod evit an noz g., kouskedenn b. ; *jemandem ein Nachtlager anbieten*, gweleñ u.b.
Nachtlampe b. (-,-n) : goulouerezh bihan g., goulou bihan g., lutig g., beilherez b.
Nachtleben n. (-s) : buhez noz b., buhez diouzh noz b.
nächtlich ag. : nozel, ... noz, ... an noz, diouzh noz, diouzh an noz ; *nächtliche Ruhestörung*, tabac'h noz g. ; *der nächtliche Kontrollgang*, ar ged-noz g., an dro-noz b. ; [mojenn.] *nächtliche Wäscherin*, kannerez-noz b.
Adv. : a-fet-noz, fet a noz, a-nozezh, diouzh noz, diouzh an noz, e-ser an noz, en noz, da vare noz, d'an noz, e-pad an noz, e-doug an noz, e-kerzh an noz, a-zindan an noz, dindan an noz, dindan noz, dre an noz.
Nachtlicht n. (-s,-er) : goulouerezh bihan g., goulou bihan g., lutig g., beilherez b.
Nachtlichtnelke b. (-,-n) : [louza.] sae-ar-Werc'hez b., bleuñv-kilhog gwenn str., bokedoù-an-teureug ls.
Nachtlökal n. (-s,-e) : klub-noz g., boest-noz b., P. toull-noz g.
Nachtmahl n. (-s,-mähler/-e) : [Bro-Aostria] koan b.
Nachtmahr g. (-s,-e) : lutun g. [*liester* lutuned], korrigan g. [*liester* korriganed], kornandon g. [*liester* kornanded], teuz g. [*liester* teuzed / teuzien], enkeler g. [*liester* enkelerien], paotrig-ar-skod-tan g., bugel-noz g., gobelin g. [*liester* gobelined], jodouin g. [*liester* jodouined], kilher g. [*liester* kilherien], maneger-noz g. [*liester* manegerien-noz], polpegan g. [*liester* polpeganed].
Nachtmarsch g. (-es,-märsche) : [lu] kerzhadeg diouzh noz b.
Nachtmensch g. (-en,-en) : kousker diwezhat g., dever goulou g., losker goulou g., nozvezhier g., nozier g., labous-noz g., evn-noz g., reder-noz g., baleer-noz g., galouper noz g., rouler g., liper g., ribouler noz g., bever noz diroll g., ribler g., bambocher g., panteer g.
Nachtmitte b. (-) : kreiz an noz g.
Nachtmusik b. (-) : selinadenn b.
Nachtmütze b. (-,-n) : boned-noz g.
Nachtnelke b. (-,-n) : [louza.] *rote Nachtnelke*, yarig-lart b., bleuñv-kilhog str., bokedoù laou ls. ; *weiße Nachtnelke*, sae-ar-Werc'hez b., bleuñv-kilhog gwenn str., bokedoù-an-teureug ls.
nachtönen V.gw. (hat nachgetönt / ist nachgetönt) : 1. (ist/hat) : kenderc'hel da dasseniñ ; 2. (hat) livañ en-dro, livañ a-nevez, livadennañ en-dro, livadennañ a-nevez.
Nachtpatrouille b. (-,-n) : [lu, polis] ged-noz g.
Nachtportier g. (-s,-s) : porzhier noz g., diwaller-noz g.
Nachtprogramm n. (-s,-e) : programm diouzh an noz g., programm an nozvezh g., programm noz g.
Nachtquartier n. (-s,-e) : lec'h evit kousket g., ched evit an noz g., toull evit an noz g., klud evit an noz g., bod evit an noz g., kouskedenn b. ; *jemandem ein Nachtquartier anbieten*, gweleñ u.b.
Nachtrab g. (-es,-e) : [lu] dibenn un tren soudarded g., lost un tren soudarded g., lost an arme g., gward-adreñv g., drekwad g.
Nachtrag g. (-s, Nachträge) : stagadenn d'ar gevrat b., merkad ouzhpenn g., ouzhpennadenn b., goudeskrid g., addiviz g. ; *Nachtrag zu einem Testament*, adtestament g., stagadenn d'un testament b. ; *Nachtrag zu einem*

Versicherungsvertrag, merkad ouzhpenn war ur gevrat-kretaat g., stagadenn d'ur gevrat-kretaat b.
nachtragen V.k.e. (trägt nach / trug nach / hat nachgetragen) : ouzhpennañ, stagadenniñ ; 1. *eine Summe nachtragen*, lakaat ur sammad ouzhpenn, ouzhpennañ ur sammad ; 2. *jemandem etwas nachtragen*, a) dougen udb en ur heuliañ u.b. ; b) [dre skeud.] derc'hel drougiezh (magañ droukrañs, goriñ droukrañs derc'hel drougiezh, derc'hel imor) ouzh u.b. en abeg d'udb, derc'hel drougiezh diwar u.b. en abeg d'udb, derc'hel droug ouzh u.b. en abeg d'udb, derc'hel kaz ouzh u.b. en abeg d'udb, kemer droug ouzh u.b. en abeg d'udb, mirout greunenn ouzh u.b. en abeg d'udb, onglenniñ ouzh u.b. en abeg d'udb, bezañ leskidik war-lerc'h u.b. en abeg d'udb.
nachtragend ag. : droukrañsus, gourvennek, diankouazh ; *jemandem gegenüber nachtragend sein*, mirout greunenn ouzh u.b., kaout droug (bezañ chifet, bezañ e droug, delc'her droug, magañ droukrañs, goriñ droukrañs, kaout drougiezh, derc'hel drougiezh, kaout kas, kaout onglenn) ouzh u.b., bezañ leskidik war-lerc'h u.b., kaout kas evit u.b., bevañ e droukrañs gant u.b., bezañ droug en an-unan a-enep u.b., bezañ droug en e gorf a-enep u.b., kaout heg ouzh u.b., derc'hel drougiezh diwar u.b., derc'hel kasoni diwar u.b., derc'hel imor ouzh u.b., bezañ ourzet (mouzhnet) ouzh u.b., magañ (goriñ) onglenn ouzh u.b., onglenniñ ouzh u.b.
nachträglich ag. : da-heul, a-heul, war-lerc'h, warlerc'hel, ouzhpennet, ouzhpenn.
Adv. : a-c'houdevezh, goudevezh, er goudevezh, war-lerc'h, diwezhatoc'h, da-heul an dra-se ; [sport] *nachträglich qualifizieren*, digorbellañ.
Nachtragsband g. (-s,-bände) : levrenn ouzhpenn b., stagadenn b., ouzhpennadenn b.
Nachtragshaushalt g. (-s,-e) : darbarad kelliidsteuñvel g., kelliidsteuñv reizhañ g., kelliidsteuñv reishaat g., askouezhad kelliidsteuñv g.
Nachtragsliste b. (-,-n) : adroll g., adlistenn b.
Nachtragszahlung b. (-,-en) : paeamant ouzhpenn g.
nachtrauern V.gw. (dat.) (hat nachgetrauert) : *jemandem nachtrauern*, kaout kañv (ober kañv, dougen kañv) d'u.b., dougen begin d'u.b., bezañ kañvaouet evit u.b., kañvaouiñ u.b. ; *etwas (dat.) nachtrauern*, nec'hiñ (nec'hañsiñ, en em nec'hañsiñ, bezañ nec'hañset, chifañ, bezañ mantret e galon) gant udb, kañvaouiñ (kaout glac'har) d'udb, kañvaouiñ war udb, keuziañ udb, keuziañ d'udb, chifañ war-lerc'h udb, magañ melkoni (morc'hediñ, en em chalañ, en em chaokat) en abeg d'udb, en em lakaat e poan gant udb, sevel hiraetz gant an-unan d'udb, hiraezhiñ d'udb ; *der Vergangenheit nachtrauern*, trueziñ d'an amzer dremenet, trueziñ d'an amzer bet, keuziñ war an amzer dremenet, keuziañ war an amzer dremenet, kaout keuz d'an amzer wechall ; *seiner Jugend nachtrauern*, keuziñ d'e yaouankiz.
Nachtreff g. (-s,-s) / **Nachtreffen** n. (-s) : emgavedigezh b.
Nachtreiher g. (-s,-) : [loen.] kerc'heiz-noz b. [*liester* kerc'heized-noz].
nachtreten V.gw. (tritt nach / trat nach / ist nachgetreten) : 1. *jemandem nachtreten*, heuliañ u.b., mont war-lerc'h u.b. ; 2. [dre skeud.] mont da-heul evel Yann ar Peul.
Nachtrieb g. (-s,-e) : [louza.] 1. astac'h g., nevez str., broñs g., broñsenn b., broust str., broustenn b., bount g., kelliid g., kreskenn b., taol g., azdiwanaj g., bouilhastr str., glastrenn b. ; 2. taolaj str.
Nachtrufer g. (-s,-) : [mojenn.] hoper-noz g. [*liester* hoperien-noz].

Nachtruhe b. (-) : diskuizh-noz g., sioulder an noz g. ; *erholsame Nachtruhe*, kousk c'hwek g. ; *ich wünsche Ihnen eine erholsame Nachtruhe* ! kouskit c'hwek !

Nachtruhestörung b. (-,en) : tabac'h noz g.

Nachtrunde b. (-,n) : tro-c'hed diouzh noz b., ged noz g.

nachts Adv. : a-fet-noz, fed a noz, diouzh noz, diouzh an noz, e-ser an noz, en noz, da vare noz, d'an noz, e-pad an noz, e-doug an noz, e-kerzh an noz, dindan an noz, dindan noz, a-zindan an noz, dre an noz, a-nozezh ; *nachts arbeiten*, labourat diouzh an noz ; *ich mag es sehr nachts spazieren zu gehen*, bourrañ bras a ran o vale dindan an noz ; *sich nachts herumtreiben*, *nachts hinausgehen*, *nachts spazieren gehen*, kornozat ; *nachts sind alle Katzen grau*, meur a heñvel a vez er foar ha ne vezont na breur na c'hoar - en noz, ken brav ar raden hag ar roz ; *Katze muss man sein, um nachts sehen zu können*, n'eus nemet ar c'hizhier a wel en noz, ret eo bezañ kazh a-benn gwelet en noz (evit gwelet en noz) ; *da der Arbeitstag nicht ausreicht, muss er auch noch nachts arbeiten*, lakaat a ra an noz da astenn an deiz, lakaat a ra an noz da askouezhañ an deiz, kemer a ra war an noz evit hiraat an deiz ; *um halb eins nachts*, da greiznoz hanter ; *um zwei Uhr nachts*, da ziv eur noz ; *nachts aufstehen, um einen Kranken zu pflegen*, sevel war-dro ur c'hlañvour.

Nachsaison b. (-,s) : [touristelezh] izelamzer goude ar maread g., izelamzer goude ar c'houlzad g., kozhamzer g., diwezhamzer g., dilost ar maread g., dilost ar c'houlzad g.

Nachtschatten g. (-,s-) : [louza.] frond g., louzaouenn ar veskoul b., sanab g. ; *bittersüßer Nachtschatten*, bouloù-aerouant ls., chapeled-an-naer g., frond g.

Nachtschattengewächs n. (-es,-e) : [louza.] solanakeg g. [*liester solanakeged*], solaneg g. [*liester solaneged*].

Nachtschicht b. (-,en) : skipailh-noz g., post-labour noz g., labour noz g.

Nachtschmetterling g. (-s,-e) : [loen.] malvenn-noz b. [*liester malvinier-noz*, *malvenned-noz*], balafenn-noz b. [*liester balafenned-noz*, *balafennou-noz*].

Nachtschwalbe b. (-,n) : [loen.] adren g. [*liester adrened*], P. faouter-avel g. [*liester faouterien-avel*].

Nachtschwärmer g. (-s,-) : 1. [loen.] malvenn-noz b. [*liester malvinier-noz* / *malvenned-noz*], balafenn-noz b. [*liester balafenned-noz* / *balafennou-noz*]. ; 2. [dre skeud.] nozvezhier g., nozier g., labous-noz g., evn-noz g., reder-noz g., rouser g., liper g., ribouler noz g., bever noz diroll g., ribler g., riboder g., bambocher g., panteer g., baleer-noz g., galouper noz g., kousker diwezhat g., ur c'haser anezhi g.

Nachtschwärmeri b. (-) : kornozerezh g.

Nachtsehen n. (-s) : gweled skotopek g., skotopiezh b.

Nachtsicht b. (-) : gweled nozel g., gweled diouzh an noz g.

Nachtsichtgerät n. (-s,-e) : ardivink luc'h isruz g., ardivink luc'h danruz g., episkop luc'h danruz g., episkop luc'h isruz g.

nachtsichtig ag. : nozweler.

Nachtsichtige(r) agk. g./b. : nozweler g., nozwelerez b.

Nachtsichtigkeit b. (-) : [mezeg.] niktalopiezh b., nozwelerezh g., nozwelout g.

nachspannen V.k.e. (hat nachgespannt) : adstignañ ; [sonerezh] *eine Saite nachspannen*, adstignañ ur gordenn.

Nachtspaziergang g. (-s,-gänge) : baleadenn-noz b.

Nachtspeicherheizung b. (-,en) : [tekn.] tommerezh dre zaspugn g.

Nachtspeicherofen g. (-s,-öfen) : tommerezh dre zaspugn g.

Nachtstündchen n. (-s,-) : nozkan g., selinadenn b.

Nachtstätte b. (-,n) : ospital noz g.

Nachtstille b. (-) : sioulded an noz b.

Nachtstreife b. (-,n) : [polis] ged-noz g.

Nachtstrom g. (-s) : [tredan] tredan da briz an eurioù dibrez g., tredan noz g.

Nachtstuhl g. (-s,-stühle) : kador-doull b., kador-sekredoù b., kador-ar-sekredoù b. ; *Topf des Nachtstuhles*, skudell-noz b., pod-kambr g., sailh dour lor b., P. skudell-revr b., [dre fent] sailh Ujeni b.

nachtsüber Adv. : e-pad an noz, e-doug an noz, e-kerzh an noz, noz-pad.

Nachttarif g. (-s,-e) : [tredan.] priz an eurioù dibrez g., priz noz g.

Nachttier n. (-s,-e) : [loen.] loen noz g.

Nachttisch g. (-es,-e) : taol-noz b., taol-bennwele b.

Nachtischlampe b. (-,n) : lamp pennwele g., kleuzeur bennwele b.

Nachttopf g. (-s,-töpfe) : *der Nachttopf*, ar skudell-noz b., ar pod-kambr g., sailh an dour lor b., P. ar skudell-revr b., [dre fent] sailh Ujeni b.

nachtun V.k.e. (tat nach / hat nachgetan) : *jemandem etwas nachtun*, ober udb diouzh skouer u.b., kemer pleg diwar u.b., ober udb heñvel ouzh (diwar skouer) u.b., taneal (marmouzañ, dezrevellañ, drezvellañ, tailhañ, dambreziñ) u.b.

Nacht-und-Nebel-Aktion b. (-,en) : [polis, lu, lezvilourien, istor] skrapadeg diouzh noz b., taol-skrap diouzh noz g.

Nachturlaub g. (-s,-e) : [lu] kofje da gitaat ar c'hazarn evit an noz g.

Nachtviole b. (-,n) : [louza.] juliennez b.

Nachtvogel g. (-s,-vögel) : 1. labous-noz g., evn-noz g. ; 2. P. [dre skeud.] nozvezhier g., nozier g., dever gouloù g., losker gouloù g., labous-noz g., evn-noz g., reder-noz g., rouser g., liper g., ribouler noz g., bever noz diroll g., ribler g., ribouler g., bambocher g., panteer g., baleer-noz g., galouper noz g., kousker diwezhat g. ; *das ist ein echter Nachtvogel*, hennezh a laka an noz da askouezhañ (da astenn) an deiz, mont a ra alies da redek an noz.

Nachtwache b. (-,n) : 1. ged-noz g., tro-noz b. ; *der Rundgang der Nachtwache*, tro ar ged-noz b. ; 2. beilh g., nozveilh g. ; *Nachtwachen*, dihunou ls.

Nachtwächter g. (-s,-) : 1. gedour-noz g., gward-noz g. ; 2. diwaller-noz g.

Nachtwächterin b. (-,nen) : 1. gedourez-noz b., gwardez-noz b. ; 2. diwallerez-noz b.

Nachtwandeln n. (-s) : [mezeg.] hunvaleerezh g.

nachtwandeln V.gw. (nachtwandelte // ist genachtwandelt / hat genachtwandelt) : bezañ hunvaleer, bale en e hun.

Nachtwandler g. (-s,-) : hunvaleer g.

nachtwandlerisch ag. : ... hunvaleer, ... hunvaleerezh.

Nachtwäscherin b. (-,nen) : kannerez-noz b., kannerez-loar b. [*weibliche Spukgestalt*].

Nachtzeit b. (-) : mare noz g. ; *zur Nachtzeit*, e-kreiz an noz ; *zu jeder Tages- und Nachtzeit*, abred ha diwezhat.

Nachtzeug n. (-s,-e) : pijama g., dilhad-noz g.

Nachtzug g. (-s,-züge) : tren noz g.

Nachtzug-Zuschlag g. (-s,-schläge) : [trenioù] ouzhpennad evit an trenioù noz g., astenn priz evit an trenioù noz g.

nachüben V.k.e. (hat nachgeübt) : adpleustriñ ; *ich habe es mehrmals nachgeübt*, pleustret em eus meur a wech war an dra-se, embreget em eus meur a wech va daouarn d'an dra-se.

Nachunternehmer g. (-s,-) : [tisav.] eilembreger g., eilkevrat g. ; a) *Aufträge an Nachunternehmer vergeben* / b) *Aufträge als Nachunternehmer ausführen*, eilkevratñ.

Nachuntersuchung b. (-,-en) : 1. [mezeg.] imbouc'h wiriekaat g., imbouc'h arheuilh mezegel g. ; 2. [tekn.] gwiriadur g., gwiriakadur g.

Nachurlaub g. (-s,-e) : [lu] devezioù vak ouzhpenn ls.

Nachveranlagung b. (-,-en) : [tailhoù] azreizhadur kemedel g.

Nachverbrennung b. (-,-en) : [nij., lu] drekloskidigezh b., drekloskadur g., drekleskiñ g.

nachverhandeln V.gw. (verhandelte nach / hat nachverhandelt) : adkevraouiñ.

nachverlangen V.k.e. (verlangte nach / hat nachverlangt) : arc'hiñ udb ouzhpenn, goulenn udb ouzhpenn.

nachversichern V.k.e. (versicherte nach / hat nachversichert) : 1. kreskiñ sammad an talvoudoù kretaet, klokaat ur c'hretadur ; 2. *jemanden nachversichern*, kanteolaat saviad u.b. e-keñver ar skodennoù da baeañ evit al leve.

Nachversicherung b. (-,-en) : 1. kreskidigezh sammad an talvoudoù kretaet b., klokadur kretadur g. ; 2. kanteolerezh saviad u.b. e-keñver ar skodennoù da baeañ evit al leve g.

Nachvertonung b. (-,-en) : [film] goudegoubredañ g. ; *eine Nachvertonung vornehmen*, goudegoubredañ.

Nachverzollung b. (-,-en) : mizoù divaltoutiañ ouzhpenn ls.

nachvollziehbar ag. : komprenadus, meizadus, intentadus, heulius ; *Verbrechen ohne Sinn und nachvollziehbare Motivation*, torfed disol g.

nachvollziehen V.k.e. (vollzog nach / hat nachvollzogen) : kompren [d'u.b.], kompren, intent, meizañ ; *ich kann das nicht nachvollziehen*, kement-se a zo dreist va maner (va skiant, va foell, va c'hompren, va meiz, va intentamant), setu aze avat ha 'zo dreist va skiant, n'on ket evit kompren an dra-se, n'on ket barrek ouzh traoù a seurt-se, kement-se a zo trec'h da'm gouiziegezh, kement-se a zo trec'h din.

nachwachsen V.gw. (wächst nach / wuchs nach / ist nachgewachsen) : 1. [louza., loen.] adkreskiñ, kreskiñ en-dro, advoutañ, bountañ en-dro ; *bei dieser Hitze wird die Wolle bei den Schafen schnell nachwachsen*, buan e c'hloano an deñved en-dro gant an tommder-se, buan e kreoñ an deñved en-dro gant an tommder-se ; [louza.] neveziañ, advoutañ, adkregiñ ; *auf nachwachsenden Rohstoffen basierend*, ... a orin bio, ... graet gant danvezioù krai nevezadus diwar loened pe plant ; 2. kreskiñ, kemer tamm-ha-tamm plas ar re gozh ; *die nachwachsende Generation*, ar rummad o sevel g., ar rummad o tont g.

Nachwachsen n. (-s) : adkresk g.

Nachwahl b. (-,-en) : [polit.] dilennadeg darnel b.

Nachwärme b. (-) : [nukl.] gwrez a-zilerc'h b.

Nachwehen ls. : 1. [mezeg.] a) arlenad g. ; b) poanioù goudegenel ls., gwentl ar grozh g., gwentl ar mammog g. ; 2. [dre skeud.] *üble Nachwehen*, dilerc'hioù displijus ls., gwall zilerc'hioù ls., gwall efedoù ls., gwall heuliadoù ls., droukheuliadoù ls.

Nachwein g. (-s) : piketez b., piketezenn b., jamezenn b., gouezwin g., pikenadenn b., pikenadouenn b., gwin sutik g., gwinig g., gwin dister g.

nachweinen V.gw. (dat.) (hat nachgeweint) : *jemandem nachweinen*, ober kañv d'u.b., ober kañvoù d'u.b., kañvaouiñ d'u.b., leñvañ d'u.b., gouelañ d'u.b., gouelañ kañv d'u.b., dougen kañvoù bras d'u.b., daeraouiñ d'u.b. ; *jemandem keine Träne nachweinen*, na vezañ chalet tamm ebet gant marv (gant disparti) u.b., na zont un dakenn dour en e zaoulagad en abeg da varv (da zisparti) u.b., na ouelañ d'u.b. ; *dem werde ich keine Träne nachweinen*, ne vin ket gwall c'hlaç'haret gant e varv, ur mall-e-goll a zo anezhañ, ne vin chalet neudenn ebet gant e varv, ne ouelin ket dezhañ pa varvo diganeomp.

Nachweis g. (-es,-e) : 1. prouenn b., arroudenn b., testeni g., kanteizh g. ; *schriftlicher Nachweis*, prouenn dre skrid b., prouenn diazezet war ur skrid bennak b., testeni skrivet g. ; *den Nachweis erbringen (liefern)*, prouiñ, degas ar brouenn, reiñ ur brouenn bennak, degas un arroudenn bennak, diskouez un testeni bennak ; *zum Nachweis von ...*, evit harpañ (evit prouiñ) udb. ; *dokumentarischer Nachweis*, teuliadur g., teulioù dafariñ ls. ; *Nachweis eines Arbeitsverhältnisses*, testeni labour g. ; 2. anatadur g., anatadurezh b.

nachweisbar ag. : ... a c'heller prouiñ, ... a c'heller stadañ, ... a c'heller diguzhat, dinoadus, prouadus, anatadus ; *nicht nachweisbar*, dianatadus, dibrouadus, dinoadus.

nachweisen V.k.e. (wies nach / hat nachgewiesen) : prouiñ, stadañ, anataat, anadiñ, dervaat, lakaat anat, diguzhat, dinoiñ, diskouez anat, diskouez sklaer, splannaat, savelañ ; *jeder, der wegen einer strafbaren Handlung beschuldigt wird, hat das Recht, als unschuldig zu gelten, solange seine Schuld nicht gemäß dem Gesetz nachgewiesen ist*, digablus eo kement den a zo tamallet dezhañ ur felladenn ken na vo prouet (stadet) ez eo kablus hervez al lezenn ; *jemandem einen Fehler nachweisen*, diskouez d'u.b. ar fazi en deus graet, kendrec'hiñ u.b. war e fazi, stadañ fazi u.b. ; *eine Wirkung nachweisen*, lakaat anat un efed (ul levezon, ur gwered), stadañ un efed (ul levezon, ur gwered).

nachweislich ag. : prouet, stadet, lakaet anat, anataet ; *es ist nachweislich falsch*, prouet eo bet ez eo faos ; *davon habe ich nachweislich nichts gewusst*, aes e vo prouiñ e oan dic'houzvez-kaer eus kement-se, aes e vo prouiñ e oan en dic'houzout kaer eus kement-se.

Nachweismilieu n. (-s,-s) : [bev.] metoù dervaat g. ; *Überführen in Nachweismilieu*, treuzvetaouiñ dervaat g.

Nachweisung b. (-,-en) : prouenn b., gwiriadur g., stadadenn b., stadañ g., anatadur g., anatadurezh b., dervadur g.

Nachwelt b. (-) : goudevezh g., diskennidi ls., warlerc'hidi ls. ; *die Nachwelt*, ar rummadoù da zont ls., ar rummadoù goude ls., hor warlerc'hidi ls., ar re a zeuio war hol lerc'h ls., ar gwiskadoù tud a zo c'hoazh da c'heneñ ls. ; *auf die Nachwelt kommen*, tremen d'ar pobloù da zont (d'ar rummadoù o tont, d'ar re a zeuio war hol lerc'h, d'ar re a zeuio en hor goude).

nachwerfen V.k.e. (wirft nach / warf nach / hat nachgeworfen) : 1. *jemandem etwas nachwerfen*, teuler (skeiñ, stlepel, strinkañ, bannañ, darc'haouiñ) udb ouzh u.b., teuler (skeiñ, stlepel, strinkañ, bannañ, darc'haouiñ) udb gant u.b. ; 2. *du glaubst wohl, das Geld wird einem nachgeworfen*, ne gresk ket an aour war ar raden, ne gaver ket an aour war ar raden, ne zivero ket mel eus ar mogerioù, kavout a ra ganit e kouezh an aour eus beg ar gwez, da louarn kousket ne zeu tamm boued, ar gwellañ bara da zebrñ 'vez gounezet en ur c'hweziñ, ret eo gouzañv da gaout skiant ha labourat tenn da c'hounit arc'hant, neb na laka poan hag aket n'en devezo madoù na boued, an hini 'neus ket c'hoant kaout naon ne chom ket re bell war e skaoñ, o c'hortoz ar geot da greskiñ e varv ar saout gant an naon.

nachwiegen V.k.e. (wog nach / hat nachgewogen) : pouezañ un eil gwech.

V.gw. (wog nach / hat nachgewogen) : gwiriañ ar pouez, gwiriakaat ar pouez.

nachwinken V.gw. (hat nachgewinkt) : *jemandem nachwinken*, ober sin d'u.b. evit kimiadiñ.

Nachwinter g. (-s,-) : 1. fin ar goañv b., lost ar goañv g., dibenn goañv g. ; 2. distro ar goañv g./b.

nachwirken V.gw. (hat nachgewirkt) : 1. dont heuliadennoù diwar an dra-mañ-tra, azlammat ; 2. azgwerediñ.

Nachwirkung b. (-, -en) : 1. heuliadenn b., heuliad g., dilerc'h g., dilerc'hiadenn b., azlamm g. ; 2. [mezeg.] droukheuliad g., drougaspadenn b., arlenad g. ; *ich spüre noch die Nachwirkungen meines Sturzes*, me am boa bet ul lamm ouesk n'eo ket dispeg diouzhin c'hoazh ; 3. azgwered g.

Nachwort n. (-s, -e) : goudeskrid g., gourfennskrid g.

Nachwuchs g. (-es) : 1. diskennidi ls., warlerc'hidi ls. ; 2. [dre skeud.] danvez g., rummad o sevel g. ; *wissenschaftlicher Nachwuchs*, danvez skiantourien g.

nachzahlen V.k.e. (hat nachgezahlt) : *eine Summe nachzahlen*, paeañ ur sammad ouzhpenn, paeañ un astenn.

nachzählen V.k.e. ha V.gw. (hat nachgezählt) : kontañ en-dro, adkontañ, adniveriñ, adjediñ.

Nachzahlung b. (-, -en) : 1. dilerc'h-pae g., restad g. ; 2. paeamant ouzhpenn g., astenn g., ouzhpennad g.

Nachzahlung b. (-, -en) : gwirikadur g., gwiriadur g., adkontañ g., adniveriñ g., adjediñ g.

nachzeichnen V.k.e. (hat nachgezeichnet) : 1. kopiañ, treutzesañ, treuzlinennañ, eiltresañ, tresañ diouzh ur patrom ; 2. eilaosañ.

Nachzeichnung b. (-, -en) : eiltresadur g., eiltresadenn b., treutzresadenn b., treutzresadur g., treuzlinennadur g.

Nachzeitigkeit b. (-) : goudeelezh b.

nachziehen V.k.e. (zog nach / hat nachgezogen) : 1. [tekn.] *eine Schraube nachziehen*, stardañ ur viñs a-nevez, adstardañ ur viñs ; *eine Zeichnung nachziehen*, adtresañ ; 2. hersal, stlejañ, treinañ, didreinañ, ruzañ, dougen a-drein, stlejañ a-ruz hag a-drein, bezañ [udb] a-drein gant an-unan ; 3. *ein Bein nachziehen*, ruzañ e dreid, ruzañ e votoù, jilgammañ, rozellat, rozellat e votoù, rabotat, en em hersal, mont a-ruz-botez ; *er zieht jetzt ein Bein nach*, erru eo jilgamma.

V.gw. (zog nach / ist nachgezogen) : dont war-lerc'h, heuliañ ; *der Haupttrupp zieht nach*, ar braz eus an arme a zeuio war-lerc'h.

Nachziehen n. (-s) : 1. stlejerezh g., sacherezh g., hers g., stlejadur g., stlej g., treinellerezh g. ; 2. adstardadur g., adstardañ g.

Nachzipf g. (-s, -e/-s) : [Bro-Aostria, skol.] arnodenn digorbellañ b.

nachzotteln V.gw. (ist nachgezottelt) : chom da straniñ, chom war-dreñv.

Nachzug g. (-s, -züge) : 1. dibenn un tren tud g., dibenn un dibunadeg g., lost un dibunadeg g. ; 2. [treuzdougen] tren ouzhpenn g., eil tren g. ; 3. [lu] gward-adreñv g., lost an arme g.

Nachzügler g. (-s, -) : 1. daleer g., ruz-botoù g., ruzer g., luguder g., stlejer g., straner g., dilerc'her g., warlerc'hiad g., dilerc'hiad g., momeder g., c'hoarieller g., belbeter g. ; *die Nachzügler werden das Nachsehen haben*, gwazh d'an dilerc'herien ! ; 2. [bugel] lostig-an-ti g., gwidoroc'h g./b., gwidoroc'hig g./b., bidorc'hig ar familh g., bidoc'hig ar familh g., kalonadig b., diwezhañ g., yaouankañ g., gorrikin g., gourig g., belostig g., dilerc'hadenn b., toullig g., [dre fent] skubadur ar c'hignol g., mevel bihan g.

Nachzüglerin b. (-, -nen) : daleerez b., ruzerez-he-botoù b., ruzerez b., luguderez b., stlejerez b., stranerez b., dilerc'hieriez b., warlerc'hiadez b., dilerc'hiadez b., c'hoariellerez b., belbeterez b.

Nachzündung b. (-, -en) : [tekn.] dale enaouiñ g., enaouerezh gant dale g., enaouerezh re ziwezhat g.

nachzwirnen V.k.e. (hat nachgezwirnt) : kordennañ.

Nackedei g. (-s, -s/-e) : P. bugel noazh g., bugel en noazh g.

Nacken g. (-s, -) : 1. [korf.] chouk g., kilpenn g., chouk-kil g., chouk ar c'hil g., poull-kil g., toull-kil g., poullkil g., askil g., mell-ar-c'hil g., mell-gouzoug g. ; *den Nacken beugen*, plegañ e chouk ; *kräftiger Nacken*, gouzoug ledan g. ; *Schlag in den Nacken*, choukad g., taol war ar chouk g., kilpennad g. ; *in den Nacken schlagen*, choukadale ; *auf dem Nacken tragen*, choukata ; *er hat einen krummen Nacken*, ur chouk bigoudenn en deus ; *im Nacken zusammengebundenes Haar*, katogan g. ; *steifer Nacken*, torgamm g., penngamm g. ; *einen steifen Nacken haben*, bezañ marc'het e c'houzoug, bezañ torgamm, penngammiñ, bezañ penngamm, bezañ ar penngamm gant an-unan, bezañ aet penngamm, bezañ deuet penngamm ; *seit zwei Tagen plage ich mich mit einem steifen Nacken*, emañ ar penngamm daou zeiz 'zo ganin ; *seinen Nacken steifen*, reutaat e gilpenn, reutaat e chouk ; 2. [dre skeud.] *jemandem den Nacken beugen*, lakaat u.b. da blegañ ; *jemandem den Nacken steifen*, sevel e bouezioù d'u.b., tommañ kalon u.b., kalonekaat u.b., lakaat kalon e kof u.b., reiñ kalon d'u.b., lakaat u.b. war e du, delc'her deltu u.b., sershaat u.b. war e gilhorou ; *jemandem den Fuß auf den Nacken stellen*, lakaat e droad war chouk u.b., lakaat u.b. da bladañ dirak an-unan ; *jemandem im Nacken haben*, bezañ u.b. war e roudoù, bezañ u.b. war e skasoù, bezañ u.b. war e seulioù treid (Gregor), bezañ u.b. war e seulioù, bezañ u.b. stag (peg) ouzh e seulioù, bezañ u.b. ouzh e redek, bezañ kas war e lerc'h ; *jemandem im Nacken liegen*, bezañ atav war chouk u.b., bezañ atav a-istreibil ouzh u.b., fourgasiñ u.b., amprouiñ u.b., distrañ u.b., lakaat u.b. e penn e son, kas u.b. d'ar par pellañ, kas u.b. betek ar par pellañ, lakaat u.b. da bennsaoutiñ, arlouiñ war u.b., mont dizamant d'u.b., mont d'u.b. hep damant, bouc'halañ u.b., kas u.b. betek ar pal, mont dreist ar pal gant u.b., lakaat kalet d'u.b., atahinañ u.b., hegal ouzh u.b., hegaziñ u.b. hep paouez, poursu u.b. hep diskrog, bezañ war korf u.b., bezañ war buhez u.b., bezañ dalc'hmat war-lerc'h u.b., arabadiñ war u.b., pouezañ war u.b., ober gwask war u.b., derc'hel war u.b., ober ouzh u.b., ober war u.b., ober divalav d'u.b., handeiñ u.b., gaiañ u.b., ouroulat d'u.b., burutellañ u.b., heskinañ u.b. ; *jemandem im Nacken sitzen*, a) bezañ atav war chouk u.b., fourgasiñ u.b., amprouiñ u.b., distrañ u.b., lakaat u.b. e penn e son, kas u.b. d'ar par pellañ, kas u.b. betek ar par pellañ, lakaat u.b. da bennsaoutiñ, arlouiñ war u.b., mont dizamant d'u.b., mont d'u.b. hep damant, bouc'halañ u.b., kas u.b. betek ar pal, mont dreist ar pal gant u.b., lakaat kalet d'u.b., atahinañ u.b., hegal ouzh u.b., hegaziñ u.b. hep paouez, poursu u.b. hep diskrog, bezañ war korf u.b., bezañ war buhez u.b., bezañ dalc'hmat war-lerc'h u.b., arabadiñ war u.b., pouezañ war u.b., ober gwask war u.b., derc'hel war u.b., ober ouzh u.b., ober war u.b., ober divalav d'u.b., handeiñ u.b., gaiañ u.b., ouroulat d'u.b., burutellañ u.b., heskinañ u.b. ; b) bezañ war roudoù u.b., bezañ o klask u.b., bezañ war-lerc'h u.b., redek u.b., redek war-lerc'h u.b., klask war-lerc'h u.b., dispenn roudoù u.b., enklask u.b., poursuiñ u.b., poursu u.b., treseal u.b., hetaat u.b. ; c) dispenn roudenn u.b., delc'her stag ouzh u.b., derc'hel stag d'u.b., delc'her tost d'u.b. (war u.b.), delc'her kloz war (ouzh) u.b., enkañ u.b., delc'her tenn d'u.b., delc'her tenn war u.b., heuliañ u.b. kammed-ha-kammed, heuliañ u.b. a-dost, mont war seulioù u.b., lostañ u.b., ober ki bihan d'u.b., bezañ atav a-istreibil ouzh u.b., bezañ war seulioù-treid u.b. (Gregor) ; *er hat den Schalk im Nacken*, daoulagad abil a zo en e benn, ar stumm a zo war e zremm da vezañ un hailhon, parañ a ra splann e hailhonerezh en e zaoulagad, gwelet e vez warnañ ez eo un hailhon, brasañ hailhon a zebr bara eo hennezh, n'eus nemet korvigell en e gorf ; *ihm sitzt der*

Schelm im Nacken, itrikoù an diaoul a zo en e gorf, hennezh a zo finoc'h eget kaoc'h louarn, hennezh a zo gwriet a finesaoù, hennezh en deus kement fil a zo, ur mailh louarn eo, hennezh a zo leun e sac'h a widre, hennezh a zo hir troioù e gordenn, hennezh a zo kant tro en e gordenn, finesaoù a zo ouzh en ober, hennezh a zo tro en e laezh, ur sifelenn a zen eo, hennezh a zo un den gweet e hentoù, hennezh a zo fil ennañ, hemañ en deus fil, hennezh a zo finesus, ul louarn a zen a zo anezhañ, hemañ a zo tro en e gordenn, hemañ 'zo un ebeul, ur fouin eo hennezh, hemañ 'zo ul labous a zen, hemañ n'eo ket un hanter c'henaoueg, ur sapre den kordet eo, hennezh a zo un hinkin a zen, hennezh a zo bet e benn o stekiñ er wezenn bellañ, hennezh a zo un higenn a zen, darbet eo bet dezhañ mont da louarn, meret eo bet e bleud tanav, ur Fañch an Itrikoù a zo anezhañ, diouzh ar mintin eo, ul louarn kozh eo, hennezh a zo ul luban, korvigell n'eus ken en e gorf, korvigell a zo en e gorf, ur sac'had korvigelloù a zo gantañ.

Nackenband g. (-s,-bänder) : [korf., *Ligamentum nuchæ*] stagell ar chouk b.

nackend ag. : P. *sellit ouzh nackt*.

Nackenhaar n. (-s,-e) : blev war ar chouk str.

Nackenkissen n. (-s,-) : treuzplueg b., goubenner g.

Nackenknoten g. (-s,-) : hogenn b., torkad-blev g., kilpennad-blev g.

Nackenrolle b. (-,-n) : 1. treuzplueg b., pennwele g., goubenner g., plueg-penn b. ; *eine mit Federn gefüllte Nackenrolle*, ur pennwelead pluñv g. ; 2. torkad-blev g., kilpennad-blev g., hogenn b. ; *sein Haar zu einer Nackenrolle stecken*, moullañ e vlev d'ober un torkad.

Nackenschlag g. (-s,-schläge) : 1. choukad g., taol war ar chouk g., kilpennad g. ; [istor, degemeridigezh en urzh ar varc'heien] *Nackenschlag bei der Schwertleite*, choukad g. ; 2. mezhekadenn b., droukverzh g.

Nackenschutz g. (-es,-e) : gwarez-chouk g., gwarez-gouzoug g.

Nackenschirm g. (-s,-e) : choukwisk g.

Nackenstand g. (-s) : [jimas] trebez g. ; *einen Nackenstand machen*, ober trebez.

Nackenstütze b. (-,-n) : [mezeg.] steudell c'houzoug b. [*liester* steudelloù gouzoug], minerv g. [*liester* minervoù].

Nackenwirbel g. (-s,-) : [korf.] mellenn c'houzoug b. ; *die Nackenwirbel*, melloù ar gouzoug ls.

Nackenzopf g. (-s,-zöpfe) : hogenn b., torkad-blev g., kilpennad-blev g.

nackert ag. : [Bro-Aostria] P. *sellit ouzh nackt*.

nackig ag. : P. *sellit ouzh nackt*.

nackt ag. : 1. noazh, en noazh, diwisk, dibourc'h, dizolo, dizilhad, dibrenn, diroched-divragoù ; *halb nackt, beinahe nackt*, hanter noazh, hogozik noazh ; *sich nackig (nackt) mit jemandem herumwälzen*, ruilhañ (ruilhal) e gorf noazh gant u.b. ; *das Kind läuft mit nacktem Hintern rum*, ar bugel a c'haloup war e revr noazh - ar bugel a c'haloup, e revr en noazh ; *er läuft mit nacktem Hintern herum*, emañ war e bastell ; *nackt baden*, kouronkañ en noazh ; *splitternackt*, diwisk-kaer, dibrenn, noazh-bloc'h, noazh-putiran, noazh-pilh, noazh-bev, noazh-kaer, noazh-pidibourc'h, noazh-dibourc'h, noazh-pourc'h, noazh-puilh-pourc'h, noazh-glan, noazh-perpilh, noazh-pik, noazh-pilhenn, noazh-ran, en noazh-ran, noazh evel ur ran, noazh evel ur ranig, war e ranig, en e ranig, en e blusk, en noazh-bev, en noazh-glan, en noazh-ganet, noazh evel pa oa ganet, en noazh-blouc'h, en e beskig, noazh evel ur pesk, en noazh-glez, en noazh-barbilh, en noazh-dibitilh, en noazh-dibourc'h, en noazh-grizilh, en

noazh-puilh, en noazh-pourc'h, en abid ar c'hi, na dilhad na mann en dro dezhañ, hep neudenn dilhad en dro dezhañ, hep strilh dilhad ; *sie waren splitternackt*, ne oa dilhad na mann en dro dezho, war o ranig e oant, en o flusk e oant ; *nackte Frauen*, merc'hed en o ranig ls., merc'hed en o flusk ls. ; *mit nacktem Oberkörper*, [paotr] en e gorf noazh, war korf e jave ; [plac'h] dispak he bronnoù, dibrenn he bronnoù ; *sich nackt ausziehen*, mont en noazh, mont en e noazh, en em lakaat en noazh, en em lakaat en e noazh ; *jemanden nackt ausziehen*, diwiskañ u.b. en noazh, noashaat u.b., lakaat u.b. en noazh, lakaat u.b. en e noazh ; *mit nackten Füßen tanzen*, dañal diloer ha divotoù ; *man hörte, wie ihre nackten Füße auf dem Parkett tippelten*, klevet e veze piltrot he zreid noazh war ar plañchod ; *auf der nackten Erde schlafen*, kousket war ar mort, kousket war an douar ran, kousket war an douar noazh, kousket war ar c'haled, kousket war an douar rik, kousket war an douar yen (Gregor) ; *auf der nackten Erde liegen*, bezañ gourvezet war an douar end-eeun ; *ein Lager aus Stroh trennte uns von der nackten Erde*, ur strewad plouz a zizouare hor c'hofoù ; *nackte braune Felder*, parkeier noazh ls. ; *halb nackt herumlaufen*, en em ziferlinkiñ dirak an dud, en em zisparbuilhañ, en em zifarleañ ; [louza.] *nackte Knospe*, broñs noazh g. ; [kr-l] *man kann einem nackten Mann nicht in die Tasche greifen*, ne zeu diouzh ar sac'h nemet pezh a zo e-barzh - eus ar sac'h ne c'heller tennañ nemet ar pezh a zo ennañ - el lec'h n'ez eus netra, ar roue a goll e dra - pa n'eus ken, n'eus ken ! - ne zeuor ket da gregiñ el lec'h ma n'eus ket - kas ar paour da baour a zo diaes ; 2. hepken, nemetken ; *mit dem nackten Leben davonkommen*, saveteiñ (dont a-benn da salviñ) e vuhez ha netra ken ; *die nackte Wahrheit*, ar wirionez plaen ha netra ken b., ar wirionez diwisk b., ar wirionez penn-da-benn b., ar wirionez eeun-hag-eeun ha penn-da-benn b., ar wirionez diginkl b., ar wirionez diflatr b., ar wirionez digatar b., ar gwir wirionez b., ar wirionez rik b. ; *mit nacktem Auge*, gant an daoulagad a zo en e benn, hep harp benveg gwelet ebet, d'ar sell diglav, gant al lagad diglav, gant an daoulagad hepken, hep lunedenn ; 3. diwisk, dispieg, disgwe, didres ; *mit nackten Worten*, gant komzoù diwisk, ken diflatr ha tra, hep biez, dispieg, didro-kaer, didroidell, eeun ha didroell, diguzh, distag, eeun-hag-eeun, rube-rubene, berr-ha-krenn, berr-ha-groñs ; 4. [louza.] *nackt keimend*, akotiledon ; *nackt keimende Pflanze*, akotiledon g [*liester* akotiledoned] ; 5. [loen.] *nackte Molluske*, blotvil digrogenn g. ; 6. [gwir] *nacktes Eigentum*, perc'henniezh divarr b., ar gwir hep ar barr g.

Nacktbaden n. (-s,-) : kouronk en noazh g., kouronkadenn en noazh b., neuñviadenn en noazh b.

Nacktbadestrand g. (-s,-strände) : traezhenn noazhkorferezh b., traezhenn noazhkorfieren b.

nacktbainig ag. : diloer.

Nackte(r) ag.k.g./b. : 1. den en noazh g. ; 2. noazhkorferezh b., noazhkorferezh b.

Nackteigentum n. (-s) : [gwir] perc'henniezh divarr b., ar gwir hep ar barr g.

Nacktfoto n. (-s,-s) : noazhenn b., poltred un den en noazh g., luc'hskeudenn un den en noazh b.

nacktfüßig ag. : diarc'hen, kuit a votoù, divotoù, diloer ha divotoù, treid noazh, noazhtroad, war e dreid noazh ; *nacktfüßig herumlaufen*, mont en astroad, mont diloer ha divotoù.

Nackthafer g. (-s) : [louza., *Avena nuda*] pilad g.

Nacktheit b. (-) : noazhder g., noazhded b.

Nackthund g. (-s,-e) : [loen.] ki divlev g. [*liester* chas divlev].

Nacktkarpen g. (-s,-) : [loen.] karpenn-lêr b. [*liester* karped-lêr], karpenn diskant b. [*liester* karped diskant].

Nacktkiemer g. (-s,-) : [loen.] nudibrenkeg g. [*liester* nudibrenkeged].

Nacktkiemerschnecke b. (-,-n) : [loen.] blodeg nudibrenkek g. [*liester* blodeged nudibrenkek].

Nacktkultur b. (-) : noazhkorferezh g.

Nacktkulturanhänger g. (-s,-) : noazhkorfer g., noazhkorfour g.

Nacktkulturanhängerin b. (-,-nen) : noazhkorferez b., noazhkorfour b.

Nacktmödel n. (-s,-e) : [arz] pozer en noazh g., pozerez en noazh b., patrom en noazh g.

Nacktsamer g. (-s,-) : [louza.] gymnosperm g. [*liester* gymnospermed], avalpineg g. [*liester* avalpineged], noazhhadeg g. [*liester* noazhhadeged].

nacktsamig ag. : [louza.] gymnosperm, avalpineg, noazhhadeg ; *nacktsamige Pflanze*, avalpineg g. [*liester* avalpineged], noazhhadeg g. [*liester* noazhhadeged], gymnosperm g. [*liester* gymnospermed].

Nacktsamigkeit b. (-) : [louza.] noazhhadegzh b., gymnospermiezh b.

Nacktschnecke b. (-,-n) : [loen.] melc'hwed str., melc'hwed digrogenn str., melc'hwed-gwenn str., P. buoc'h-lart b. [*liester* bioù-lart] ; *von Nacktschnecken wimmelnd*, melc'hwedek ; *nach Nacktschnecken suchen*, melc'hweta ; *den Garten von Nacktschnecken befreien*, divelc'hwedañ ar jardin.

Nadel b. (-,-n) : **1.** spilhenn b. [*liester* spilhoù, spilhennoù], nadoz b., gwask g./b. ; *Sicherheitsnadel*, spilhenn-alc'hwez b., spilhenn war alc'hwez b., spilhenn-grap b., spilhenn-grog b. ; *Nähnnadel*, nadoz wriat b. ; *Nadeln aufsammeln*, spilhaoua ; *die Nadel einfädeln*, lakaat an neudenn en nadoz, neudiñ an nadoz, neudennañ an nadoz / lakaat neud en nadoz (Gregor) ; *eine Nadel spitzen*, begañ un nadoz ; *jemanden mit einer Nadel stechen*, broudañ u.b. gant ur spilhenn, pikañ u.b. gant ur spilhenn, feukañ u.b. gant ur spilhenn ; *mit einer Nadel feststecken*, *mit Nadeln feststecken*, spilhennañ ; *etwas mit Nadeln abstecken*, *etwas mit Nadeln anstecken*, pikañ udb gant spilhoù ; *einer Nadel den Kopf zwicken*, *einer Nadel den Kopf trennen*, dibennañ ur spilhenn ; *ein Brief Nadeln*, ur sac'hadig nadozioù g. ; **2.** [louza.] *Tannennadel*, *Kiefernadel*, barv-pin str., delienn-bin b. [*liester* delioù-pin] ; *Tannennadeln*, *Kiefernadeln*, belc'hoù ls., barboù pin ls., barlaskoù pin ls., delioù-pin ls., barv-pin str. ; **3.** [dre skeud.] *mit der heißen Nadel stricken*, bezañ evel o treiñ ar ber en ifern ; *mit heißer (mit der heißen Nadel) genäht*, **a)** gildronet, gwriet gant krafiou Jezuz ; **b)** graet a-flav, graet dreist-penn-biz, graet dre brez, graet war ar prim, graet war an tizh, graet a-bempoù ; *er hängt an der Nadel*, taolet eo d'an heroin, kollet eo gant an heroin, poazh eo gant an heroin, bruket eo gant an heroin, sujet eo d'an heroin, heroingaezhiaet eo ; *er kommt von der Nadel los*, diskregiñ a ra diouzh an heroin, distagañ a ra diouzh an heroin, dispegañ a ra diouzh an heroin.

Nadelarbeit b. (-,-en) : tamm labour graet gant an nadoz g., gwrierezh g.

nadelartig ag. : nadozheñvel, spilhaouek, spilhennek, e doare un nadoz, e doare nadozioù, a-zoare gant un nadoz, a-zoare gant nadozioù, a-seurt gant ur nadoz, a-seurt gant nadozioù.

Nadelbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] avalpineg g., gwez-rousin str., gwez rousinek str., rousineg g. [*liester* rousineged] ; *mit Nadelbäumen aufforsten*, lakaat dindan gwez-rousin, lakaat dindan rousineged, rousinekaat ; *Aufforstung mit*

Nadelbäumen, rousinekadur g. ; *die Nadelbäume*, ar spesadoù rousinek ls., ar rousineged ls.

Nadelbrief g. (-s,-e) : nadozier g. [*liester* nadozieroù], sac'hig spilhennoù a bep ment g.

Nadelbüchse b. (-,-n) : spilher g., nadozier g. [*liester* nadozieroù], spilhouer g. [*liester* spilhoueroù], klaouier g. [*liester* klaouieroù], karitell b.

Nadeldraht g. (-s,-drähte) : neud spilhenn str.

Nadeldrucker g. (-s,-) : moullerez dre nadozioù b., moullerez ogedel b.

Nadelfabrik b. (-,-en) : spilhennerezh b.

Nadelfeile b. (-,-n) : livn-spilhenn g. ; *Diamantnadelfeile*, livn-spilhenn diamant g.

nadelfertig ag. : **1.** prest da vezañ gwriet ; **2.** ... na strizh ket, distrishaus.

nadelförmig ag. : nadozheñvel, spilhaouek, spilhennek, e doare un nadoz, e doare nadozioù, a-zoare gant un nadoz, a-zoare gant nadozioù, a-seurt gant ur nadoz, a-seurt gant nadozioù.

Nadelgehölz n. (-es,-e) : [louza.] avalpineg g., gwez-rousin str. ; *die Nadelgehölze*, ar spesadoù rousinek ls., ar rousineged ls., an avalpineged ls.

Nadelgeld n. (-s,-er) : arc'hant bihan g., rabeoù ls.

Nadelhändler g. (-s,-) : nadozier g.

Nadelhersteller g. (-s,-) : spilhaouer g., spilhenner g.

Nadelherstellung b. (-) : spilhennerezh g.

Nadelholz n. (-es,-hölzer) : [louza.] **1.** koad avalpineg g. ; **2.** avalpineg g., gwez-rousin str. ; *die Nadelhölzer*, ar spesadoù rousinek ls., ar rousineged ls., an avalpineged ls.

nadelig ag. : **1.** spilhaouek ; **2.** [louza.] leun a varv-pin, leun a velc'hoù, leun a varboù pin, leun a varlaskoù pin.

Nadelkerbel g. (-s,-) : [louza.] spilhoù-mamm-gozh ls., nadozioù ls.

Nadelkissen n. (-s,-) : karreled g., karreledenn b.

Nadelklammern ls. : gwaskoù ls.

Nadelknopf g. (-s,-knöpfe) / **Nadelkopf** g. (-s,-köpfe) : kros ar spilhenn g., groñj ar spilhenn b.

Nadelkörbel g. (-s,-) : [louza.] spilhoù-mamm-gozh ls., nadozioù ls.

Nadellager n. (-s,-) : [tekn.] klud nadozioù g.

Nadellänge b. (-,-n) : brochennad b., nadoziad neud b.

nadeln V.gw. (hat genadelt) : [louza.] bezañ e varv-pin o kouezhañ, koll e velc'hoù.

Nadelöhr n. (-s,-e) : krao g., kraoenn b. ; *eher geht ein Kamel durch ein Nadelöhr, als dass ein Reicher in das Reich Gottes gelangt*, aesoc'h e tremenfe ur c'hañval dre grao un nadoz eget ned afe un den pinvidik d'ar baradoz.

Nadelspitze b. (-,-n) : beg ur spilhenn g., penn ur spilhenn g.

Nadelstich g. (-s,-e) : **1.** kraf g. [*liester* krafiou / krefen], kraf nadoz g. [*liester* krafiou nadoz / krefen nadoz], pik g., pikadenn b., gwri g. ; **2.** [dre skeud.] flemmad g., flemmadenn b.

Nadelstreifanzug g. (-s,-anzüge) : [dilhad.] gwiskamant roudennoù fin g.

Nadelstreifen ls. : [dilhad.] roudennoù fin ls.

Nadelstreifanzug g. (-s,-anzüge) : [dilhad.] gwiskamant roudennoù fin g.

Nadeltang g. (-s,-e) : [louza.] tin du g., tin gouez g.

Nadelventil n. (-s,-e) : [tekn.] trapig war boentell g., klaped war boentell g.

Nadelwald g. (-s,-wälder) : [louza.] pineg b. [*liester* pinegi], koad pin g., koadeg avalpineged b. [*liester* koadegi avalpineged], koad gwez-rousin g., koad rousineged g. ; *borealer Nadelwald*, koadeg hanternozel b.

Nadelwaldstufe b. (-) : [meneziou] : live an avalpineged g.
Nadelwaldzone b. (-,-n) : [louza.] pineg b. [liester pinegi], koad pin g., koadeg avalpineged b. [liester koadegi avalpineged], koad gwez-rousin g., koad rousineged g. ; *boreale Nadelwaldzone*, koadeg hanternoz b.
Nadelzinn n. (-s) / **Nadelzinnerz** n. (-es) : [maenoniezh] kasiterit g.
Naderer g. (-s,-) : [Bro-Austria, dispredet] flatrer g., diskulier g., hibouder g., pakajer g., flatouller g., toupiner g., rester g., ridell doull b., liper an darbod g., piler-beg g., lardouzen b., lardigenn b.
Nadir g. (-s) : [stered.] enepbannwel g., nadir g.
Nadler g. (-s,-) : spilhaouer g., spilhenner g.
Nagekäfer g. (-s,-) : [loen, *Anobium punctatum*] bleiz-koad g. [liester bleizi-koad], morzhelig an Ankoù g.
Nagel¹ g. (-s, Nägel) : 1. tach g., poentenn b., poent g. ; *Schuhnnagel*, tach-botoù g., broud g. ; *Flachkopfnagel*, tach ledan e dal g., tach tal ledan g. ; *kleiner Flachkopfnagel*, broud g. [liester broudoù] ; *Hakennagel*, tach-krog g., tach krogek g. ; *Schiefennagel*, tach-to g., tach-tro g. [gant un dro ennañ da zalc'her ur maen-glas], kloched g., krog g. [liester krigi] ; *langer Nagel*, *Zimmermannsnagel*, poentenn b., tach piped hir g., tach steudenn hir g. ; *einen Nagel in die Wand schlagen*, plantañ un tach er voger, sankañ ur boentenn er voger a daolioù morzhol, sankañ un tach e-barzh ur voger (en ur speurenn), sikañ un tach e-barzh ur voger (er speurenn) ; *Nägel ins Holz treiben*, sankañ tachoù, plantañ tachoù, plantañ poentennoù, sikañ poentennoù, sankañ poentennoù ; *mit Nägeln versehen*, tachañ, broudañ ; *ein mit stacheligen Nägeln gespicktes Brett*, ur plankenn tachoù a-bik warnañ ; *die Nägel aus etwas herausziehen*, didachañ udb ; *einen Nagel herausziehen*, tennañ un tach, turkezañ un tach, displantañ un tach ; *der Nagel schaut hervor*, emañ an tach o nodiñ en tu all d'ar plankenn ; [kezeg] *den Nagel aus einem durch unsachgemäßes Beschlagen verletzten Huf herausziehen*, dienklaouiñ botez ur marc'h ; *den Kopf eines Nagels versenken*, peursankañ un tach ; *einem Nagel den Kopf zwicken*, *einem Nagel den Kopf trennen*, dibennañ un tach ; *einen Nagel umschlagen*, *einen Nagel breitschlagen*, riñvañ un tach, pladañ un tach ; 2. [dre skeud.] *etwas an den Nagel hängen*, lezel (teuler) udb ouzh an drez, lezel udb ouzh torgenn, leuskel udb a-dreuz-foran, lezel udb da foran, lezel udb war e gement all, lezel udb e-perch, stlepel (teuler) ar boned war-lerc'h an tog, teuler (strinkañ) an trebez war-lerc'h ar billig, teuler (stlepel) ar billig goude an trebez, teuler (stlepel, skeiñ, darc'haouiñ) an trebez war-lerc'h ar sklisen, teuler (stlepel, skeiñ, darc'haouiñ) an trebez war-lerc'h ar vasin, treiñ e gilhorou, sachañ e gilhorou, en em sachañ ; *die Mönchskutte an den Nagel hängen*, teuler e soutanenn, divanac'hiñ, mont er-maez a vanac'h, mont divanac'h, digougouliañ ; *den Nagel auf den Kopf treffen*, skeiñ e-barzh, skeiñ mat, tennañ er gwenn, lakaat ar biz war ar gwiridig, sikañ e viz en toull, gwaskañ war ar gwiridig, gwaskañ war ar galedenn, mont d'u.b. dre e du gwak, gwaskañ war ar c'hizidig, gwaskañ war an arroud kizidik g., lakaat ar biz war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar glañvenn, pouezañ war ar gwan en u.b., pouezañ war ar glañvenn, ober mil ; *er ist der Nagel zu meinem Sarg*, lakaat a raio ac'hanon da vervel gant ar glac'har, terriñ a ra va buhez din, uzañ a ra va buhez din ; *der macht Nägel mit Köpfen*, hennezh ne ra ket hanter labour, hennezh ne ra ket an traoù diwar hanter, hennezh ne ra ket an traoù a-hanter, hennezh ne chom ket war zaouhanter gant an traoù, hennezh n'eo ket hanterober eo a ra.

Nagel² g. (-s, Nägel) : 1. ivin g. ; *sich (dat.) die Nägel schneiden*, krennañ e ivinoù, ober ur c'hrenn d'e ivinoù ; *sich (dat.) die Nägel sauber machen*, skarzhañ e ivinoù, karzhañ e ivinoù ; *sich (dat.) die Nägel feilen*, livnañ e ivinoù ; *den Nagellack von seinen Nägeln entfernen*, *seine Nägel ablackieren*, diwersañ e ivinoù ; *seine Nägel lackieren*, gwernisañ e ivinoù ; *krallige Nägel*, ivinoù kaouenn ls. ; *jemandem die Fingernägel herausziehen*, dizivinañ u.b. ; *ich habe vor Kälte ganz blaue Nägel*, krog eo an ivinrev em daouarn ; *lange Nägel aufweisend*, ivinek ; *Mensch mit langen Nägeln*, ivineg g. [liester ivinegeien] ; *weiße Flecken im Nagel*, strinkennoùigoù ar Werc'hez ls., takadoù gwenn en ivin ls. ; *an den Nägeln kauen*, a) chaokat e ivinoù, krignat e ivinoù / krennañ e ivinoù gant e zent (Gregor). b) [dre skeud.] chaokat e vrid, chakañ e vrid, moustrañ war e zibasianted, gwaskañ war e zibasianted, birviñ war e dreid gant an dibasianted, tripal gant an dibasianted ; *lass das Nägelkauen !* na zebr ket da ivinoù ! ; [mezeg.] *eingewachsener Nagel*, ivin enkiget g., ivinad g. ; *die Nägel wachsen ein*, enkigañ a ra an ivinoù, mont a ra an ivinoù e-barzh ar c'hig ; 2. *es brennt mir auf den Nägeln*, poent eo din kabalat, mall bras eo din [ober udb], mall 'zo, mill mal eo, en em zifretañ 'zo ret, poent bras eo, tremen poent eo, tremen pred eo, despailh a zo, kozh poent eo, pase mall eo, tremen mall eo ; *sich (dat.) etwas unter den Nagel reißen*, kammañ e vizied war udb, aloubiñ udb, lakaat udb en tu diouzh an-unan, skrapañ udb, divorañ udb, plaouiañ udb, dibradañ udb, sachañ udb d'e du, rañvat udb, sammañ udb, ober riñs war udb, ober e rann (e gerz) eus udb, ober skrap war udb, krabanata udb, lakaat e grabanoù war udb, lakaat e graban war udb, astenn e graban war udb, teurel e graban war udb, dont da vestr war udb ; *sich (dat.) fremdes Gut unter die Nägel reißen*, kribañ madoù e nesañ, diframmañ o madoù digant tud 'zo.
Nagelautomat g. (-en,-en) : tacherez b.
Nagelbett n. (-s,-en) : [korf.] gwele an ivin g.
Nagelbettentzündung b. (-,-n) : [mezeg.] beskoul b., laerez b., troell b., ivinad g., bizad g., P. kac'hadenn-yar b.
Nagelbohrer g. (-s,-) : [tekn.] talar-tro g., gwimeled b., gwimeledig b., argoured g., librikin g., biñsell b., loa-vouched b. [liester loaioù-mouched].
Nagelbrett n. (-s,-er) : plankenn tachoù g., plankenn gwriet a dachoù lemm g.
Nagelbürste b. (-,-n) : broust ivinoù g.
Nageldefekt g. (-s,-e) : bandenn-rod toull b., tarzhadur g.
Nagel Eisen n. (-s,-) : 1. barrennoù houarn d'ober tachoù ls. ; 2. loc'hennig b., añspeg g., tenn-tachoù g., troad-heizez g.
Nagelfeile b. (-,-n) : livn ivinoù g.
nagelfest ag. : tached mat, start war e dachoù.
Nagelfleck g. (-s,-e/-en) : 1. [korf.] strinkennig ar Werc'hez b. [liester strinkennoùigoù ar Werc'hez] ; 2. [loen.] balafenn Aglia tau b.
Nagelgeschwür n. (-s,-e) : [mezeg.] beskoul b., laerez b., troell b., ivinad g., bizad g. ; *das Nagelgeschwür ist ausgereift*, brein eo ar veskoul, fuloret eo ar veskoul, fumet eo ar veskoul, prest eo ar veskoul da ziskargañ e lin, savet eo ar veskoul ; *das Nagelgeschwür reißt aus*, emañ ar veskoul o c'horiñ, emañ ar veskoul o fumañ.
Nagelglied n. (-s,-er) : [korf.] mailh-ivin g.
Nagelhandel g. (-s) tacherezh g.
Nagelhandlung b. (-,-en) : tacherezh b.
Nagelhändler g. (-s,-) : tacher g.
Nagelhaut b. (-,-häute) : [korf.] gourivin g., kreskerezh b. [liester kreskerezh].
Nagelheber g. (-s,-) : [tekn.] tenn-tachoù g.

Nagelkäfer g. (-s,-) : [loen.] [*Anobium punctatum*] bleiz-koad g. [*liester* bleiz-koad], morzholog an Ankoù g.

Nagelkasten g. (-s,-kästen) : [tekn.] boest tachoù b.

Nägelkauen n. (-s) : ar chaokat ivinoù g., ar c'hignat ivinoù g., ar c'hrennañ ivinoù gant an dent g. ; *lass das Nägelkauen* ! na zebr ket da ivinoù !

Nagelklaue b. (-,-n) : [tekn.] loc'hennig b., añspeg g., tenn-tachoù g., troad-heizez g.

Nagelknipser g. (-s,-) : troc'h-ivinoù g., krennerez-ivinoù b.

Nagelkopf g. (-s,-köpfe) : tal an tach g., tal ar boentenn g.

Nagelkraut n. (-s,-kräuter) : [louza., *Sanguisorba minor*] pemparnel-bras g., primpinella g.

Nagellack g. (-s,-e) : gwernis ivinoù g. ; *den Nagellack entfernen*, diwernisañ an ivinoù.

Nagellackentferner g. (-s,-) : dileizher gwernis ivinoù g. [*liester* dileizherioù gwernis ivinoù].

nagellos ag. : didach, kuit a dachoù.

Nagelmaschine b. (-,-n) : tacherez b.

Nagelmond g. (-s,-e) : [korf.] loarig b. [*liester* loarigoù].

Nagelmatrix b. (-,-matrizen) : [korf.] mamm ivin b.

nageln V.k.e. (hat genagelt) : tachañ, poentennañ, poentañ, broudañ, stagañ gant broudoù ; *wieder festnageln*, *neu festnageln*, *wieder annageln*, *neu annageln*, adtachañ, astachañ.

V.gw. (hat genagelt) : 1. plantañ un tach, plantañ tachoù, sikañ un tach, sikañ tachoù, sankañ un tach, sankañ tachoù, plantañ ur boentenn, plantañ poentennoù, sikañ ur boentenn, sikañ poentennoù, sankañ ur boentenn, sankañ poentennoù, plantañ broudoù ; 2. *der Dieselmotor nagelt*, tosiñ (storlokañ, sklokal, stlakañ, stokata) a ra ar c'heflusker diezel.

Nageln n. (-s) : 1. tacherezh g., tachadur g., brouderezh g., tachañ g. ; 2. [keflusker diezel] tosoù ls., sklokerezh g., stlakoù ls., stlakadennoù ls., stlakerezh g., storlok g.

Nagelneccessaire n. (-s,-s) : rikoù da gempenn an ivinoù ls., ur rikoù ivinoù g.

nagelneu ag. : nevez-flamm, nevez-flamm-flimin, flim-flamm, flamm-fliminant, flamm, flamm-flimin, war e gentañ lamm, war e gentañ tro.

Nagelpfleger g. (-s,-) : ficher dorn g., kempennour daouarnoù g., lobredour g.

Nagelpflegerin b. (-,-nen) : ficherez dorn b., kempennourez zaouarnoù b., lobredourez b.

Nagelpflegeset n./g. (-/-s,-s) : rikoù da gempenn an ivinoù ls., ur rikoù ivinoù g.

Nagelpistole b. (-,-n) : tacherez b.

Nagelpolierer g. (-s,-) : lufrouer ivinoù g. [*liester* lufrouerioù ivinoù], lintroer ivinoù g. [*liester* lintroerioù ivinoù].

Nagelprobe b. (-,-n) : 1. [dispredet, hengoun] amproenn ivin ar biz-meud b. ; 2. [dre skeud.] *eine Nagelprobe machen*, riñsañ e werenn, riñsañ unan, evañ e vanne betek ar berad diwezhañ.

Nagelreiniger g. (-s,-) : skarz-ivinoù g., karzh-ivinoù g.

Nagelrochen g. (-s,-) : [loen.] rae-lagadek b., rae-vouklet b.

Nagelschaden g. (-s,-schäden) : bandenn-rod toull b., tarzhadur g.

Nagelschere b. (-,-n) : sizailh da droc'hañ an ivinoù b., sizailhig ivinoù b.

Nagelschmied g. (-s,-e) : tacher g.

Nagelschmiede b. (-,-n) : tacherezh b.

Nagelschuh g. (-s,-e) : brodikin g., botez tached b.

Nagelspitze b. (-,-n) : beg an tach g., beg ar boentenn g. ; *die Nagelspitze schaut hervor*, emañ an tach o nodiñ en tu all d'ar plankenn.

Nagelstift g. (-s,-e) : steudenn an tach b., gar an tach b., garenn an tach b.

Nageltreiber g. (-s,-) : [tekn.] kuzh-tachoù g.

Nagelttritt g. (-s,-e) : [loen.] gloazadur ar c'harn g., gloazadur ar votez g.

Nagelwurzel b. (-,-n) : [korf.] mab an ivin g.

Nagelzange b. (-,-n) : troc'h-ivinoù g., krennerez-ivinoù b.

Nagelzieher g. (-s,-) : tenn-tachoù g., loc'h laeron g., linier g., loc'henn b., loc'h g., loc'h-min g., speg g., troad-heizez g.

Nagelzieherei b. (-,-en) : [embregerezh] tacherezh b.

nagen V.gw. (hat genagt) : 1. krignat, ragnat, raginat, rognat ; *der Hund nagt an einem Knochen*, krignat a ra ar c'hi un tamm askorn ; *die Brandung nagt an der Uferklippe*, ar mor a grign an tornaod ; P. *nichts zu beißen und zu nagen haben*, na gaout netra da grignat (da chaokat), chaokat goull, na gaout gour da chakañ, na gaout tra ebet da grignat nemet treid silioù ha divskouarn kelien, na gaout tra ebet da grignat nemet stripoù logod ha kig moan, na gaout ur c'hriñsenn da lakaat etre e zent, na gaout ur c'heuz da lakaat etre e zent, na gaout ur boulifrenn da lakaat etre e zent, chom hep tamm, chom gant e c'hoant debriñ, na gaout un elfenn da zebriñ, na gaout tamm da zebriñ, na gaout gour da zebriñ, na gaout grñsenn da zebriñ, ober kof moan (bouzelloù moan, bouzellenn voan), rankout menel war e naon ; *nichts zu nagen und zu trinken haben*, na gaout na tamm na takenn ; *sie haben bestimmt nicht viel zu nagen und zu trinken*, ne zle ket bezañ hir ar peuriñ na hir ar sach evito ; 2. [dre skeud.] krignat, tarodiñ, debriñ, ragnat ; *der Gram nagt an ihm (an seinem Herzen)*, krignet e vez e galon (ragnet e vez e galon, debret e vez e spered, burutellet eo e galon) gant ar glac'har, emañ preñv ar glac'har o krignat e spered, preñvedet e vez e spered gant ar glac'har, malet e vez e galon gant ar gloaz, chom a ra ar glac'har a-skourr ouzh e galon, emañ o valañ enkreiz ha glac'har, gwasket eo e spered gant ar glac'har, strobet eo e spered gant ar glac'har, ar glac'har a wash warnañ, mac'het eo gant ar glac'har, P. ar glac'har a ya da greviñ anezhañ ; *am Hungertuche nagen*, reuziñ gant an naon, jastrañ gant an naon, spinañ gant an naon, glaourenniñ gant an naon, glaouriñ gant an naon du, glaouriñ du gant an naon, ober yun an nav steredenn, fritañ laou (paourentez, mizer, mizer gant paourentez), chaokat mizer, na vezañ kreñv an arc'hant gant an-unan, na vezañ kreñv an traoù gant an-unan, c'hoari gant glac'harig, hersal mizer, hersal e vizer, stlejañ an diaoul dre e lost, ruzañ anezhi, kaout mil boan o skoulmañ an daou benn, kaout bec'h o lakaat an daou benn da skoulmañ, kaout bec'h o skoulmañ ganti, kaout gwe o skoulmañ ganti, kaout bec'h o sec'hañ an eil dorn gant egile, kaout bec'h o walc'hiñ an eil dorn gant egile, bezañ tenn war an-unan, bezañ ur viad leun hag un ere berr gant an-unan, bezañ c'hwezh an dienez gant an-unan, bezañ krog an dienez en an-unan, pikognat, pikagnat, kac'hat moan.

Nagen n. (-s) : krign g., krignerezh g., krignat g., ragnat g., raginat g., rognat g.

nagend ag. : 1. krigner, krignus ; *nagender Wurm*, preñv krigner g. ; 2. [dre skeud.] *ein nagender Kummer*, ur glac'har rangalonus (mantrus, krignus).

Nager g. (-s,-) : [loen.] krigner g. [*liester* krignerien / krignerred], loen krigner g. [*liester* loened krigner], bronneg krigner g. [*liester* bronneged krigner].

Nagerpest b. (-) : [loen., mezeg.] tularemiezh b.

Nagetier n. (-s,-e) : [loen.] krigner g. [*liester* krignerien / krignerred], loen krigner g. [*liester* loened krigner], bronneg krigner g. [*liester* bronneged krigner] ; *Ordnung der Nagetiere*, urzhad ar c'hrignerien b. ; *das Eichkätzchen, oder das*

Eichhörnchen, wenn es Ihnen lieber ist, gehört zu den Nagetieren, ar gwiriver, pe ar c'hazh-koad, mard eo gwell ganeoc'h (mar kavit gwell, mar kavit gwelloc'h, evel ma lavarer ivez, evel ma vez lavaret ivez), a zo ur bronneg krigner. **Nagewurm** g. (-s,-würmer) : [loen.] preñv krigner g.

nah ag. / **nahe** ag./Adv. : *sellit ivez ouzh nächste(r,s) ha näher* ; 1. [en egor] amezek, nes da, kostez, damdost da, damdost a, damnes da, tost da, nepell diouzh, stok ouzh, en amen da, en amen ouzh, e-kichen, e-kichennik, e-doug, e-harz, e-kefin, e-kerc'henn, e-keñver, e-metoù, e-tal, rak-tal da, bordik, chouk da, chouk ouzh, e-skoaz ; *Potsdam liegt nahe bei Berlin*, Potsdam a zo nes da Verlin, damdost da Verlin emañ Potsdam, nes eo Potsdam da Verlin, Potsdam a zo stok ouzh Berlin, war-dost da Verlin emañ Potsdam, Potsdam a zo bordik Berlin, e-harz Berlin emañ Potsdam, emañ Potsdam un nebeudig hent diouzh Berlin, nepell diouzh Berlin emañ Potsdam ; *nahe bei*, damdost da, tost da, tost ouzh, nepell diouzh, e-kichen, harp ouzh, stok ouzh, nes da, en amen da, en amen ouzh, rak-tal da, tal-ha-tal gant, war-dost da, war-dro, bordik, chouk da, chouk ouzh, e-harz ; *nahe bei Brest*, damdost da Vrest, kostez Brest, nes da Vrest, nepell diouzh Brest, en amen da Vrest, e-harz Brest, e-keñver Brest, rak-tal da Vrest, war-hed tost da Vrest, war-hed tostik da Vrest, war-dost da Vrest, a-dost da Vrest, bordik Brest, e-skoaz Brest, tro-dro da Vrest, e troidelloù Brest, war-dro Brest, e kostezioù Brest ; *nahe an (ak.)*, da-gichen ; *an das Haus nahe heranhfahren*, mont da-gichen an ti ; *nahe an (dat.)*, e-kichen, bordik ; *nahe am Kamin sitzen*, bezañ azezet e-kichen an oaled, bezañ azezet harp en oaled, derc'hel tost d'an oaled ; *das Haus steht zu nahe am Meer*, e genoù ar mor emañ an ti, re nes eo an ti d'ar mor, re dost emañ an ti ouzh ar mor ; *nahe zum Boden*, raz d'an douar, a-raz d'an douar, a-rez-douar, a-rez an douar, a-resed an douar, a-ribl ar geot ; *greifbar nah*, a-hed dorn, edan dorn, a-zindan dorn, dindan e zorn, dindan dorn, dindan taol e zorn, war-hed dorn, war-hed ar vrec'h ; *ganz nahe*, tre e-kichen, nepell, tostik-tre, e-kichenig, tost-ha-tost, tostik-tost, tostik-tra, tost-bras, war-hed tost, war-hed tostik, en amen, nes-bras / nes-ha-nes / harz-ouzh-harz (Gregor), harz-e-harz, harz-ha-harz ; [c'hoari, respont] *du bist ganz nahe dran* ! ne skoez ket fall ! skoet ac'h eus damdost ! n'emaout ket pell diouzh ar wironez (diouzh an diskoulm) ! erru out tost d'ar gêr ! erru out tost ! ; *aus nah und fern, von nah und fern*, a-bell hag a-dost, a-bell hag a-gichen ; *nahe beieinander*, nes-ha-nes, tost-ha-tost, harz-ouzh-harz, harz-e-harz, harz-ha-harz, kichen-ha-kichen, chouk-ha-chouk, en ur gichen, an eil e-kichen egile, harp an eil en egile ; *nahe bei der Kirche*, tostik a-walc'h (tostik-tra, tost-ha-tost, nes-bras) d'an iliz, chouk d'an iliz, en amen d'an iliz, nes d'an iliz ; *im nahen Osten*, er Reter-nesañ, er Reter-tost g. ; *das Ziel ist nah*, war-wel emañ ar pal, pell emamp ganti, erru omp pell ganti, tostaat a reomp ouzh ar pal, emañ ar pal war-wel, kavet hon eus beg ar skeul, tost emamp ouzh hor c'hazeg, sevel a reomp war-c'horre an dour ; *er ist jetzt nahe am Ziel*, kavet en deus beg ar skeul, tost emañ ouzh e gazez, erru eo pell ganti, pell emañ ganti ; [merdead.] *nah an der Küste bleiben*, chom a-zouar.

2. [en amzer] *in naher Zukunft, in nächster Zukunft*, a-raok pell, kent pell, prestik ac'hann, a-brest, a-brestik, a-barzh nemeur, a-benn nemeur, a-barzh pell, hep re a zale, hep dale nemeur, hep nemeur a zale, hep dale pell, hep pell dale, ne vo ket pell an amzer, ne vo ket pell an dale, kent pell-bras, ac'hanen da bell, hep pell ; *eine nahe Gefahr*, ur riskl tost, ur pirihl tost (darev) g., un dañjer e-tailh da erruout g. ; *nahe bevorstehend*, kevogog, war-nes taol da zegouezhout, tost

da zegouezhout, e-tailh da erruout, o kinnig erruout, darev da c'hoarvezout, darev da erruout, war erruout, war ar bord da erruout, prest da erruout ; *nah bevorstehender Tod*, marv kevogog g. ; *nahes Bevorstehen*, kevogogster g. ; *nahe bevorstehen*, bezañ war-nes taol da zegouezhout, bezañ war ar bord da zegouezhout, bezañ tost da zegouezhout, bezañ prest da erruout, bezañ e-tailh da (bezañ o kinnig) erruout, bezañ darev da c'hoarvezout ; *dem Konkurs nahe sein*, bezañ war var d'ober freuz-stal ; *er ist dem Konkurs nahe*, ne ra na koar na mel, dizale e vo graet ram-plam-plaoñ war e stal, emañ o lipat e strapenn, emañ o tebriñ e strapenn ; *den Tränen nahe sein*, bezañ darev da zifronkañ, bezañ tost an dour d'e vilin, bezañ uhel an dour gant an-unan, bezañ rez e zaoulagad, bezañ war-nes gouelañ, bezañ war ar bord da leñvañ, bezañ prest da leñvañ, bezañ tost da leñvañ ; *sie war den Tränen nahe*, uhel e oa an dour ganti, rez e oa he daoulagad ; *er ist nah an fünfzig*, ne dle ket bezañ a-bell diouzh hanter-kant vloaz, erru eo tost d'e hanter-kant vloaz, war-dost da hanter-kant vloaz emañ, n'emañ ket pell diouzh hanter-kant vloaz, n'emañ ket pell diouzh e hanter-kant vloaz, a-rez d'e hanter-kant vloaz emañ ; *der Sommer ist nah*, emañ an hañv o tont, bremañ emañ tost an hañv ; *er ist dem Tode nahe*, war e varv emañ, nes eo da vervel, emañ tost ar marv dezhañ, emañ war e dermen, darev da vervel eo, erru eo pell ganti, war-nes mervel emañ, war ar mare da vervel emañ, emañ tost ar marv d'e seuliou, rentet eo tost-ha-tost d'ar marv ; *die Zeit ist nah, da ...*, n'eo ket kozh an amzer, abaoe ma ..., n'eus ket ken pell-se e ..., n'eus ket gwall belloù e ..., n'eus ket gwall bell-maleürs e ..., n'eus ket pell bras e ..., n'eo ket kozh an amzer e ... ; *ich war nicht betrunken, aber nahe daran*, ne oan ket mezv met tost ; *er war nahe daran, alles zu verkaufen*, edo war-nes gwerzhañ pep tra, war ar bord e oa bet da werzhañ pep tra, prest a-walc'h en dije gwerzhet pep tra, prestik en dije gwerzhet pep tra, tost-kaer e oa bet da lakaat foar war e stal, tost e oa bet dezhañ gwerzhañ e holl beadra, war ar mare da werzhañ pep tra e oa bet ; *es war nahe daran, dass ...*, war-nes nebeut e ..., war-nes nebeut a dra e ..., war-hed un netra e ..., war-vetek nebeut e ..., ne oa bet nemet treuz un neudenn ne ..., ne oa bet nemet treuz ul linenn all ne ..., war-bouez nebeut e ... nemet e chomas war zarbedig, kichenik e ..., prestik e ..., un disterad ouzhpenn e ... ; *nahe daran sein, zu ertrinken*, bezañ darev da veuziñ, bezañ darev d'an-unan beuziñ, kinnig beuziñ ; *sie war nahe daran zu sterben*, kinnig a reas mervel, damdost e oa bet dezhi mervel ; *er war nahe daran, verrückt zu werden, als er erfuhr, was man über seine Tochter erzählte*, fardañ a reas pennfolliñ o klevout ar pezh a lavared diwar-benn e verc'h ; *ich war nahe daran, in Ohnmacht zu fallen*, darbet e oa din bezañ bet ur fallaenn, hogos e oa bet din fatañ, tost-kaer e oa bet din fatañ, war-hed un netraig em bije bet ur fallaenn ; *er war nahe dran abzustürzen, er war dem Sturz nahe*, hogozik dezhañ kouezhañ, hogozik e oa bet dezhañ kouezhañ, war-hed un netraig e vije kouezhet, ken buan e vije kouezhet, ken kaer all e vije kouezhet, darbet e oa bet dezhañ kouezhañ, war-hed un netra e vije kouezhet, ne oa bet nemet treuz un neudenn ned eo bet kouezhet, ne oa bet nemet treuz ul linenn all ned eo bet kouezhet, kichenik e kouezhe, prestik e kouezhe, tost-kaer e oa bet dezhañ kouezhañ, fellet e oa dezhañ kouezhañ, evit nebeut (evit bihan dra, un disterad ouzhpenn, prest a-walc'h) e vije kouezhet / tost e oa bet dezhañ kouezhañ (Gregor), prest a-walc'h e oa kouezhet, damdost e oa bet dezhañ kouezhañ, war-nes kouezhañ e oa bet.

3. [dre skeud.] *ein naher Freund*, ur mignon tost (nes) d'ar galon g. ; *ein naher Verwandter*, un neskar g., ur c'har nes

(tost) g. ; *die nahen Angehörigen, die nahen Verwandten*, ar gerent-tost ls., ar gerent-nes ls., an neskerent ls., an dud-nes ls., ar re nes ls., an aparchanted ls. ; *wir sind nah verwandt*, kerent-nes (kerent-tost) omp an eil d'egile, neskerent omp an eil d'egile, hennezh a zo kar-nes din ; *jemandem nahe sein (stehen)*, bezañ nes d'u.b., bezañ u.b. nes da galon an-unan ; *ich wusste nicht, dass er seinen Mitarbeitern so nahe stand*, ne ouien ket e oa ken nes d'e genlabourerien ; *er steht mir am nächsten*, hennezh an hini eo a zo an tostañ (a zo nesañ) da'm c'halon, hennezh eo a gont ar muiañ evidon ; *diese Sache geht mir nahe*, kement-se a zo nes da'm c'halon (a sko from ennon, a ra from din), fromet eo va c'halon gant kement-se, piket eo va c'halon gant an afer-se ; *jemandem etwas nahe ans Herz bringen*, broudañ (dougen, brochañ, aliañ start) u.b. d'ober udb, kelenn start u.b. d'ober udb, reiñ bod d'u.b. d'ober udb, reiñ bodenn d'u.b. d'ober udb, reiñ hol d'u.b. d'ober udb, erbediñ d'u.b. ober udb, gourc'hemenn udb d'u.b., erbediñ udb ouzh u.b., kelenn d'u.b. ober udb, kelenn u.b. d'ober udb, tuañ u.b. war udb ; *jemandem etwas nahe legen*, diskouez anat udb d'u.b. ; *ich habe ihm ein energisches Vorgehen nahe gelegt*, kelennet (aliet) em boa anezhañ da vont dizamant dezhi, kelennet (aliet) em boa dezhañ mont dezhi a-daol-dak, kelennet em boa dezhañ mont dezhi hep damant, kelennet em boa dezhañ mont dizamant dezhi, roet em eus bet kelenn dezhañ da vont a-daol-dak dezhi, kemennet em boa dezhañ mont dre nerzh dezhi ; *kommt mir nicht zu nahe*, arabat eo deoc'h tostaat ouzhin, pellait diouzhin, na zeuit ket war-nes-taol din, kit lark diouzhin, kit gant ho hent, kit diwar va zro, kit pell diouzhin ! kit pelloc'h ! bezit ar vadelezh da vont diwar va zro, na dostait ket din ; *tretet dem Hund nicht zu nahe*, arabat mont war-dro ar c'hi ; *jemandem zu nahe treten (kommen)*, feukañ (broc'hañ, anoaziñ, chifañ, dismegañsiñ) u.b., bezañ drespet en andred u.b., bezañ dizouj e-keñver u.b., lamm war seulioù u.b. ; *ich will ihm nicht zu nahe treten*, n'em eus ket c'hoant da chifañ anezhañ (d'e feukañ, d'e vroc'hañ, da lakaat dour en e laezh) ; *man sollte ihm besser (lieber) nicht zu nahe treten*, gwelloc'h chom hep klask frot outañ ; *jemandem etwas nahe bringen (nahe legen)*, reiñ udb da intent (da gompren) d'u.b., lakaat u.b. da gompren udb, displegañ udb d'u.b. ; *etwas dem Volk nahe bringen*, *etwas der breiten Masse nahe bringen*, poblekaat udb ; *es liegt nahe*, aes eo da gompren, anat eo, un dra anat eo, sklaer (brav, kaer) eo gouzout ; *die Vermutung lag nahe*, dass ..., peadra a oa da grediñ e ... ; *aus nahe liegenden Gründen*, evit abegoù aes da gompren, evit abegoù (arbennoù) anat, en abeg da arbennoù anat.

Nähabend g. (-s,-e) : *gemeinsamer Nähabend*, gwriadeg b., filaj g.

Näharbeit b. (-,-en) : 1. pezh-labour gwrierezh g. ; 2. gwrierezh g., gwriadur g., gwriadenn b., gwriadeg b.

Nahaufnahme b. (-,-n) : talenn a-dost b., talenn nes b., brastalenn b., skeudtapadur a-dost g., luc'hwezañ a-dost g., poltred a-dost g.

nahe ag. : *sellit ouzh nah / nahe*.

Nähe b. (-,-n) : nester g., nested b., nesaelezh b., nesañded b., hogoster g. ; *geistige Nähe, intellektuelle Nähe*, nested speredel b. ; *in der Nähe*, en amezegzh, en amezegiezh, en ardremez, war-bouez nebeut ac'hann, war-bouez nebeut ac'hano, damdost ac'hann, damdost ac'hano ; *in der Nähe von Brest*, damdost da Vrest, peuztost da Vrest, kostez Brest, kostezioù Brest, e kostezioù Brest, war kostezioù Brest, nes da Vrest, nepell diouzh Brest, en amen da Vrest, e-harz Brest, e-keñver Brest, rak-tal da Vrest, war-hed tost da Vrest, war-hed tostik da Vrest, war-dost da Vrest, a-dost da Vrest, bordik

Brest, e-skoaz Brest, tro-dro da Vrest, e troidelloù Brest, war-dro Brest ; *in der Nähe der Stadt*, tost da gêr, nepell diouzh kêr, war-dro kêr ; *Potsdam liegt in der Nähe von Berlin*, Potsdam a zo nes da Verlin, Potsdam a zo stok ouzh Berlin, potsdam a zo bordik Berlin, emañ Potsdam e-harz Berlin, emañ Potsdam un nebeudig hent diouzh Berlin, nepell diouzh Berlin emañ Potsdam ; *in der Nähe des Schlosses teilt sich der Weg*, gaoliñ a ra an hent o tegouezhout tost d'ar maner ; *es liegt ganz in der Nähe, es liegt in unmittelbarer Nähe*, war-bouez nebeut ac'hanen emañ, damdost ac'hanen emañ, war-hed nebeut ac'halen emañ, a-grenn-dost ac'hanen emañ, tostik-tra ac'hanen emañ, tostik-tost ac'hanen emañ ; *ganz in der Nähe des Rathauses, in unmittelbarer Nähe des Rathauses*, a-grenn-dost d'an ti-kêr, tostik-tra d'an ti-kêr, tostik-tost d'an ti-kêr ; *er ist nicht in der Nähe*, n'emañ ket war-dro ; *in greifbarer Nähe*, a-hed dorn, edan dorn, a-zindan dorn, dindan e zorn, dindan dorn, dindan taol e zorn, war-hed dorn, war-hed ar vrec'h ; *unser Ziel ist in greifbare Nähe gerückt*, erru omp prestik er pal, kavet hon eus beg ar skeul, tost emaoamp ouzh hor c'hazeg, krog eo ar c'hrog, erru omp pell ganti, pell emaoamp ganti ; *seine Blicke wurden von dem feschen Mädchen, das in der Nähe saß, angezogen*, dedennet e voe e selloù gant ar goantenn azezet nepell dioutañ (war-bouez nebeut dioutañ) ; *er wohnt hier in der Nähe*, emañ o chom e-kichen (tost ac'hanen, nepell ac'hanen, en amen, en ardremez, diwar-dro, dre aze), tostik-tost (tre e-kichen, e-kichenik, tost-ha-tost, a-grenn-dost, damdost, damdost ac'hanen, damdost amañ) emañ o chom ; *in unmittelbarer Nähe*, tre e-kichen, a-hed-taol, e-kichenik, nepell, tostik-tost, tostik-tra, war-hed-taol, war-hed tost, war-hed tostik, tost-ha-tost, nes-ha-nes, harz-ouzh-harz, damdost, peuztost, harz-e-harz, harz-ha-harz, dindan an dorn, en amen, war-nes-taol da, damdost da, harp ouzh, harp e, stok ouzh, nes-bras da, war-bouez nebeut diouzh, raz da, a-raz da ; *aus der Nähe*, a-dost, a-ziadost ; *etwas aus der Nähe betrachten, sich etwas aus der Nähe ansehen*, sellet a-dost ouzh udb ; *etwas aus nächster Nähe betrachten, sich etwas aus nächster Nähe ansehen*, sellet a-dost-berr (a-gichenik, a-ziadost, a-harz, a-grenn-dost, berr) ouzh udb ; *in (aus) der Nähe besehen*, pa vez sellet pizh (a-dost, a-ziadost, berr) ouzh an dra-se ; *aus nächster Nähe auf jemanden schießen, aus allernächster Nähe auf jemanden schießen*, tennañ a-dost-kaer war u.b., tennañ a-dost-kaer gant u.b., tennañ a-dost-berr war u.b., tennañ a-dost-berr gant u.b., tennañ a-douch-kaer war u.b., tennañ a-douch-kaer gant u.b. ; [merdead.] *in der Nähe der Küste fischen*, pesketa a-zouar ; *in der Nähe einer Insel fischen*, pesketa a-zouar d'un enezenn ; *in der Nähe der Küste bleiben*, chom a-zouar.

nahebei Adv. : 1. e-kichen, damdost ac'hanen, tost ac'hanen, nepell ac'hanen, en amen, dre aze, tostik-tost, tre e-kichen, tost-ha-tost, tal-ha-tal, war-hed tost, war-hed tostik, a-grenn-tost ; 2. peuz-, tost, tostik, damdost, kazi, kazimant, a-rez da, lod a, tamm-pe-damm, hogos, hogozik, war-vete nebeut, war vetek nebeut, war-bouez nebeut, war-bouez nebeut a dra, war-nes nebeut a dra, war nebeut a dra, war-hed nebeut, kichenik, prestik, war un nebeud, war-nes nebeut, pare, war-dost da, tost da vat, war-dro, pe dost, pe dostik, pe war-dro, pe evel-se, pe kalz ne fell, well-wazh, ur ... bennak, tost pe dost, burzhud, e-ser ; *sie sind nahebei gleich groß*, en damvent an eil gant egile emaint.

nahebringen V.k.e. (brachte nahe / hat nahegebracht) : *jemandem etwas nahebringen*, ober d'u.b. bezañ dedennet gant udb, ober d'u.b. bourrañ gant udb, tommañ u.b. ouzh udb., treiñ spered u.b. war-zu udb, gounit u.b. d'udb.

Naheinstellung b. (-,-en) : fokusañ evit ur skeudtapadur (evit un dalenn) a-dost g.

nahegehen V.gw. (ging nahe / ist nahegegangen) : tizhout, teneraat, fromañ, esmaeañ, trivliañ, touch, lakaat da vezañ esmaeet, lakaat diaes ; *sein schwerer Unfall ist uns allen nahegegangen*, gwall skoet e voe hor c'halonoù gant ar gwallzarvoud mantrus a oa c'hoarvezet gantañ.

nahelegen V.k.e. (hat nahegelegt) : erbediñ, gourc'hemenn, aliañ, kinnig ; *jemandem etwas nahelegen*, diskouez anat udb d'u.b. ; *ich habe ihm ein energisches Vorgehen nahegelegt*, kelennet (aliet) em boa anezhañ da vont dizamant dezhi, kelennet em boa dezhañ mont dizamant dezhi, aliet em boa anezhañ mont dezhi hep damant, kelennet (aliet) em boa dezhañ mont dezhi a-daol-dak, roet em eus bet kelenn dezhañ da vont a-daol-dak dezhi, kemennet em boa dezhañ mont dre nerzh dezhi.

naheliegen V.gw. (lag nahe / hat nahegelegen) : *es liegt nahe*, aes eo da gompren, anat eo, un dra anat eo, sklaer (brav, kaer) eo gouzout ; *aus naheliegenden Gründen*, evit abegoù aes da gompren, evit abegoù (arbennoù) anat, en abeg da arbennoù anat.

nahen V.gw. (ist genaht) : tostaat, dedostaat, nesaat, denesaat ; *der Abend nahte*, edo tost an abardaez, an abardaez a oa o tont, izel e oa an heol, izelaat a rae an deiz, kozh e oa an deiz. V.em. : **sich nahen** (hat sich (ak.) genaht) : tostaat, dedostaat, nesaat, denesaat ; *er nahte sich mir*, tostaat a reas din (ouzhin).

nähen V.k.e. (hat genäht) : gwriat, ober ur wriadenn da, krafañ ; *einen Saum unten an einem Rock nähen*, ober ur pleg e traoñ ur sae, gouremiñ traoñ ur sae ; *ein Heft nähen*, gwriat ur c'haier ; *etwas fest nähen*, pikañ udb, gwriat start udb ; *sauber genäht*, gwriet kempenn ; *provisorisch nähen*, braswriat, krafañ ; *einen Stich nähen*, ober ur c'hraf (en udb).

V.gw. (hat genäht) : **1.** bezañ war e wri, bezañ war e graf, bezañ o wriat, bezañ war e wrierez, kas e nadoz en-dro ; *überwundlich nähen*, gwriat dreist-penn-biz, ober krafioù Jezuz, sourjelliñ ; *weiß nähen*, gwriat lienaj ; **2.** [dre skeud.] *mit der heißen Nadel nähen*, bezañ evel o treiñ ar ber en ifern ; *mit heißer Nadel (mit der heißen Nadel) genäht*, **a)** gildronet, gwriet gant krafioù Jezuz ; **b)** graet a-flav, graet dreist-penn-biz, graet dre brez, graet war ar prim, graet war an tizh, graet a-bempoù ; *doppelt genäht hält besser*, kordenn a dri gor a vec'h a dorrer - kerse ne zeu nemet goude - bale skañv ha gwelet a-bell eo merk un den a-boell - arabat lakaat da benn en draf gant aon na chomfe da benn adreñv e gwask - al logodenn n'he deus nemet un toull a zo boued d'ar c'hazh - bezit atav e-tailh (a-du, e tres, e tu, war an tu, e tro) da stourm mar fell deoc'h bezañ trec'h - keuz re ziwezhat ne dalv da netra - keuz a-raok ne vez ket, keuz war-lerc'h ne dalv ket - keuz war-lerc'h ne dalv netra, teurel evezh eo ar gwellañ - keuz re ziwezhat ne servij da netra - ar mekanikoù da lazhañ laou, gwelloc'h prenañ daou diouzhtu - re ziwezhat skeiñ war ar vorzhed pa vez laosket ar bramm da redek - pa vez aet an amann e gouzoug ar c'hi e vezer war-lerc'h - gwelloc'h distreiñ diwar hanter hent eget ober gwall veaj - gwel eo retorn diwar hanter hent eget ober ur gwall veaj - na daolit ket ho potoù a-gostez ken n'ho po ur re nevez - sell petra ri ! - mank a lakaat an tach, lies e vez kollet an houarn - dre faot un tach e koll ar marc'h e houarn - ar c'heuz zo war-lerc'h - an aon eo boulc'h ar furnez - pa vez aet (pa vez troc'h) liet ar c'harr en douflez e weler an hent mat - aes eo riklañ ha kouezhañ, sevel goude an diaesañ ha bloñs al lamm da bareañ - aesoc'h eo parraat eget kas kuit.

Nähen n. (-s) : gwriadur g., gwrierez g., gwriat g. ; *gemeinsames Nähen*, gwriadeg b.

näher ag./Adv. : **1.** tostoc'h, nesoc'h, a-dostoc'h ; *dieser Weg ist näher*, an hent-se a droc'h berroc'h, berroc'h eo an hent-se ; *treten Sie nur näher !* dedostañ 'ta ! deuit tre ! ; *komm näher !* deus amañ 'ta ! deus dre amañ 'ta ! deus war amañ 'ta ! deus war-gaout amañ 'ta ! deus a-raok 'ta ! ; *kommen Sie mir nicht näher !* na dostait ket ouzhin ! na dostait ket din ! ; *sie rutschte näher zu mir*, ober a reas un houpadig bihan da dostaat c'hoazh ouzhin ; *näher rücken*, tostaat ; *seinen Stuhl näher an den Tisch rücken*, tostaat e gador ouzh an daol ; *der Zeitpunkt rückt immer näher*, an dem er eintreffen wird, berraat a ra an amzer ma teuo ; *die Wölfe rückten dem galoppierenden Pferd immer näher*, lañsañ a rae ar bleizi war ar marc'h ; *wenn der Johannistag näher rückte*, pa dostae da ouel Yann, pa veze gouel Yann o tenesaat ; *je näher er kam*, desto deutlicher hörte er die Stimmen der Sänger, dre ma tostae e kleve fraeshoc'h mouezhioù ar ganerien ; *das ist das Einzige, was ihn uns näher bringt*, n'eus nemet se en gra nes dimp ; *jeder Tag bringt uns dem Tod näher*, tremen (dont) a ra an amzer hag ar vuhez a ziverr, an deizioù a dremen a zo o c'hen alies a gammed a reomp etrezek hor bez, ar marv a zedosta bemdez, kammed-ha-kammed ez a pep den d'ar vered ; *jemanden näher kennenlernen*, mit jemandem näher bekannt werden, ober amploc'h anaoudegezh gant u.b., dont da gaout amploc'h anaoudegezh eus u.b., mont pelloc'h en anaoudegezh u.b., dont da c'houzout hiroc'h diwar-benn u.b., dont da anavezout gwelloc'h u.b., dont da vezañ mignon gant u.b. (d'u.b.), skoulmañ liammoù a vignoniezh gant u.b., ober mignonij gant u.b., ober kamaladiezh gant u.b., kemer u.b. da vignon, kamalata gant u.b., mignonij gant u.b., mignonañ ouzh u.b., kamaradiañ gant u.b., kamaladiñ gant u.b., kenhoalañ gant u.b., ober anaoudegezh vat gant u.b., ober kamaradaj gant u.b. ; *einer Frage näher treten*, mont pelloc'h gant ur c'hraf bennak, studiañ pishoc'h ur c'hraf bennak, sellet a-dostoc'h ouzh ur c'hraf bennak, mont war don udb ; *die näheren Umstände*, ar rag hag ar perag, ar perag hag ar penaoz, ar penaoz hag ar perag, ar perag hag ar penent, ar peragoù ls. ; *die näheren Umstände beachten*, sellet a-dost ouzh pep tra, studiañ pizh ha kempenn pep tra dre ar munud, studiañ kenañ pep tra dre ar munud, mont don e studi udb, nizañ udb gant ar brasañ evezh ; *bevor ich die näheren Umstände nicht kenne*, treffe ich keine Entscheidung, ne gemerin diviz ebet kent ma anavezin holl beragoù an afer, ne gemerin diviz ebet kent ma anavezin ar perag hag ar penaoz eus an afer, ne gemerin diviz ebet hep betek-gouzout, ne gemerin diviz ebet keit ha ma ne vo ket holl an efennoù ganin ; *nähere Umstände sind mir nicht bekannt*, n'ouzon ket hiroc'h diwar-benn an dra-se ; *bei näherer Betrachtung*, bei näherer Prüfung, pa vez sellet a-dostoc'h (pishoc'h) ouzh an dra-se ; *er will nicht näher darauf eingehen*, n'en deus ket c'hoant mont pelloc'h ganti, n'en deus ket c'hoant lavaret hiroc'h diwar-benn an dra-se ; *bis nähere Informationen vorliegen*, betek-gouzout, da c'hortoz gouzout hiroc'h, o c'hortoz gouzout hiroc'h, betek diwezhatoc'h, war-vete gouzout, ken ma vo gouezet hiroc'h ; *für nähere Informationen*, evit gouzout hiroc'h ; *auf nähere Informationen warten*, chom war vetek-gouzout, gortoz betek-gouzout, gortoz gouzout hiroc'h ; **2.** [dre astenn.] *jemandem etwas näher bringen*, divanegañ (divorediñ) spered u.b. a-zivout udb (Gregor), lemmañ (broudañ) spered u.b. a-zivout udb, lakaat u.b. d'ober amploc'h anaoudegezh gant udb, ober d'u.b. mont pelloc'h en anaoudegezh udb., divanegañ daoulagad u.b. a-zivout udb ; *sie kamen sich näher*, tostaat a rejont an eil ouzh egile ; *Leute einander näher bringen*, lakaat tud da goata, lakaat tud d'en em glevet ; *näher und näher*, tamm-ha-tamm, tamm-dre-

damm, nebeut-ha-nebeut, a-nebeudoù, a-dammoù, a-nebeudoùigoù, a-dost-da-dost, a-nes-da-nes, bep a dammig, bep un tammig ; 3. [kr-I] *der Leib ist einem näher als das Hemd, das Hemd ist einem näher als der Rock*, stag eo ar c'hroc'henn d'ar c'hein - stagetoc'h e vezer ouzh ar c'hroc'henn eget ouzh ar roched - nesoc'h eo ilin eget dorn - pep manac'h a gomz evit e sac'h - e pep tra e klask pep den tennañ begig e spilhenn - ur micherour diouzh an deiz a garfe 've noz da greisteiz - pep hini war e besk - pep hini evit e gont - pep hini evit e sac'h - pep hini a bed evit e sac'h - pep den ne glask nemet e vad e-unan - pep hini a skrap d'e veg gwellañ ma c'hell - truez 'zo marv ha karantez 'zo interet - n'eus ket a garantez na mann ebet etre an dud - emañ an traoù diouzh krap, an neb a dap a dap, an neb na dap ket a skrap - erru eo an holl dud fall pe falloc'h.

Näher g. (-s,-) : gwrier g., kemener g., ficher dilhad g.

näherbringen V.k.e. (brachte näher / hat nähergebracht) : *jemandem etwas näherbringen*, divanegañ (divoreidiñ) spered u.b. a-zivout udb (Gregor), lemmañ (broudañ) spered u.b. a-zivout udb, lakaat u.b. d'ober amploc'h anaoudegezh gant udb, ober d'u.b. mont pelloc'h en anaoudegezh udb., divanegañ daoulagad u.b. a-zivout udb.

Nähere(s) ag.k. n. : resisadurioù ls., titouroù ouzhpenn ls. ; *ich konnte nichts Näheres erfahren*, n'ouzon ket hiroc'h, n'ouzon nevezde ebet, n'em eus ket tizhet gouzout hiroc'h diwar-benn an dra-se, n'em eus ket klevet hiroc'h diwar-benn an dra-se, setu aze tout ar pezh a ouzon, setu ar pellañ am eus gallet gouzout ; *Näheres erfahren Sie bei ihm*, evit gouzout hiroc'h goulennit outañ, evit gouzout pelloc'h goulennit outañ, hennezh a roy titouroù all deoc'h ; *ich werde mal versuchen Näheres zu erfahren*, emañ o vont da glask gouzout hiroc'h, klasket e vo ganin gouzout pelloc'h.

Näherei b. (-,-en) : gwrierezh g., gwriat g.

Näherin b. (-,-nen) : gwrierezh b., kemener b., ficherez dilhad b. ; *als Näherin ist sie absolute Spitze*, ne vije ket kavet par dezhi evit gwriat ; *sie gab ihre Stellung als Dienstmädchen auf und wurde Näherin*, mont a reas er-maez a vatezh evit dont da wrierezh.

näherkommen V.em. (kamen sich näher / sind sich nähergekommen) : [dre skeud.] *sie kamen sich näher*, tostaat a reas o speredoù an eil ouzh egile, en em dommañ a rejont an eil ouzh egile.

Näherkommen n. (-s) : tostadur g., nesadur g.

nähern V.em. : **sich nähern** (hat sich (ak.) genähert) : tostaat, dedostaat, nesaat, denesaat, enraokaat, dont a-raok ; *er näherte sich mir*, tostaat a reas din (ouzhin), tostaat a reas sa din, dont a reas din, dont a reas da'm c'hichen, nesaat a reas ouzhin, denesaat a reas ouzhin ; *sich jemandem von hinten nähern*, tostaat d'u.b. (ouzh u.b.) a-ziadrefiv ; *sich seinem Ende nähern*, bezañ war an echu, bezañ war an diwezh, lostennañ, difinañ, dramzañ, bezañ e-tal echuiñ, bezañ war echuiñ, bezañ tost ar fin, tennañ d'an distag, bezañ o peurechuiñ, bezañ o tilostañ, dilostañ, dont d'e zibenn, dibennañ, dibenniñ, bezañ war zibenn, bezañ tost diwezh d'an dra-mañ-tra, tennañ d'e ziwezh, bezañ tost echu, bezañ tost disoc'h, bezañ damdost echu, bezañ erru pare, bezañ war e bare, tennañ d'e fin, bezañ d'ev echuiñ, bezañ o tisoc'h, finvezhañ, gourfenniñ, echuiñ, peurechuiñ, diviañ, diwezhiñ, diwezhañ, dont da benn, bezañ war zibenn, bezañ tost diwezh da, P. bezañ war e dalaroù ; *der Krieg näherte sich seinem Ende*, tost echu e oa ar brezel, o tennañ d'e fin e oa ar brezel, d'ev e oa ar brezel da echuiñ.

Nähern n. (-s) : tostidigezh b., tostadur g., nesadur g., denesadur g.

Näherrücken n. (-s) : tostadur g., nesadur g.

Näherung b. (-,-en) : 1. tostidigezh b., tostadur g., nesadur g., denesadur g., denesadenn b. ; 2. [mat.] arnesad g., arnesadur g., nesadur g., nesaat g.

Näherungswert g. (-s,-e) : 1. gwerzh arnesadek g., talvoud nesaet g., talvoud tostaet g., talvoud diwar-dro g. ; *bei den oben aufgeführten Zahlen handelt es sich um Näherungswerte*, ar sifroù meneget amañ a-us n'int nemet sifroù diwar-dro ; 2. [mat.] arnesad g., arnesadur g.

nahestehen V.gw. (stand nahe, hat nahestanden) : *jemandem nahestehen*, bezañ nes d'u.b., bezañ u.b. nes da galon an-unan.

nahezu Adv. : peuz-, tost, tostik, damdost, kazi, kazimant, a-rez da, lod a, tamm-pe-damm, hogos, hogozi, dam, war-vete nebeut, war-bouez nebeut, war-bouez nebeut a dra, war-nes nebeut a dra, war nebeut a dra, war vetek nebeut, war-hed nebeut, kichenik, prestik, war un nebeut, war-nes nebeut, pare, war-dost da, tost da vat, war-dro, pe dost, pe dostik, pe war-dro, pe evel-se, pe kalz ne fell, well-wazh, ur ... bennak, ken buan all, ken kaer all, ken prim all, ken dillo, tost pe dost, burzhud, e-ser, tuchant, dija, dijaik, koulz ha, bordik, war-vord ; *nahezu die Hälfte*, war-vord an hanter ; *nahezu alle*, damholl, peuzholl ; *nahezu alles*, peuzholl, damholl ; *es waren nahezu nur Deutsche da*, an dud eno a oa damholl Alamaned, an dud eno a oa peuzholl Alamaned, ne oa hogos nemet Alamaned eno ; *es sind jetzt nahezu zwanzig Jahre her*, bremañ ez eus damdost da ugent vloaz, bremañ ez eus lod a ugent vloaz, setu ugent vloaz tost ; *sie sind nahezu gleich groß*, en damvent an eil gant egile emaint ; *nahezu fertig*, damdost echu, pare c'hraet, erru pare echu, peuzechu, dambrest, koulz hag echu, erru pare, war e bare, war an echu, o tennañ d'e fin, d'ev da echuiñ, tost echu ; *nahezu unmittelbar danach*, peuzkerkent.

Nähfaden g. (-s,-fäden) : 1. neud gwriat g. ; 2. nadoziad b.

Nahfeld n. (-s,-felder) : [fizik] nesmaez g., maezienn dost b.

Nähgarn n. (-s,-e) : neud gwriat g.

Nahkampf g. (-s,-kämpfe) : 1. stourm krog-ha-krog g., gouren krog-ha-krog g. ; 2. [merdead.] abourzherezh g., bourzhajenn b., abourzhaj g.

Nähkästchen n. (-s,-) : 1. boest ar rikoù-gwriat b., boest ar reizhoù-gwriat b., boest an draouegezh wriat b., boest an traoerezh gwriat b. ; 2. [dre skeud.] *aus dem Nähkästchen plaudern*, kontañ e aferioù, kontañ e zoareoù, dispakañ e grampouezh.

Nähkisselchen n. (-s,-) : [louza.] louzaouenn ar c'hal b.

Nähkorb g. (-s,-körbe) / **Nähkörbchen** g. (-s,-körbe) : paner ar rikoù-gwriat b., kest ar reizhoù-gwriat b., paner an draouegezh wriat b., paner an traoerezh gwriat b. ; 2. [dre skeud.] *aus dem Nähkörbchen plaudern*, kontañ e aferioù, kontañ e zoareoù, dispakañ e grampouezh.

Nählehmädchen n. (-s,-) : gwrierezh b. [*liester* gwrierezedigoù].

Nähmädchen n. (-s,-) : gwrierezh b.

Nähmaschine b. (-,-n) : gwrierezh b. [*liester* gwrierezioù], mekanik da wriat g., mekanik gwriat g.

Nähnadel b. (-,-n) : nadoz wriat b.

Nahpeilung b. (-,-en) : kontroll a-dost g., sturrierezh a-dost g., heñcherezh a-dost g., bleinerezh a-dost g.

Nahost g. (ger-mell ebet, genitiv ebet, stumm displeget : *der nahe Osten*) : [douaroniezh] ar Reter-nesañ g., ar Reter-tost g. ; *aus Nahost*, eus ar Reter-nesañ, eus ar Reter-tost ; *in Nahost*, er Reter-nesañ, er Reter-tost ; *für Nahost*, evit ar Reter-nesañ, evit ar Reter-tost.

Nährboden g. (-s) : 1. [bev.] metoù-tiñvañ g., metoù-magañ g. ; 2. [dre skeud.] metoù lañsus g., metoù-tiñvañ g., magerezh b., mirad g. ; *ein guter Nährboden für Kriminalität sein, ein Nährboden zur Kriminalität sein*, reiñ bod (bodenn, lañs, dor zigor) d'an torfederezh, bezañ lañsus d'an torfederezh, harpañ an torfederezh, tuañ d'an torfederezh, skoazellañ an torfederezh, reiñ hent d'an torfederezh, digeriñ hent d'an torfederezh, lakaat an torfederezh da fonnañ, magañ an torfederezh ; *ein Nährboden für Gelehrte*, ur mirad bras a dud ouiziek g., ur vagerezh tud ouiziek b.

nähren V.k.e. (hat genährt) : 1. magañ, boueta, paskañ, pasturiñ, predañ, souten, mezhur [anv-verb nemetken], reiñ da zebriñ da ; *einen Säugling nähren*, magañ ur bugel bihan, reiñ bronn d'ur vagadenn ; *gut genährt*, bevet mat, pasturet mat ; *schlecht genährt*, bevet fall, negezet ; *nicht mehr nähren*, divoueta, disvouedañ ; 2. [dre skeud.] magañ, goriñ, derc'hel ; *er nährt eine Schlange am Busen*, lakaet en deus an diaoul e penn izelañ an ti hag hep dale er penn uhelañ e vestr a ray ; *damit würdet ihr eine Schlange am eigenen Busen nähren*, se a vefe en ho touez ur wrizienn o frouezhiñ poezon hag huelenn ; *er nährt diese Hoffnung*, magañ a ra ar spi-se. ; *eine Zeit nährt die andere*, an eil amzer a vev an all ; *Freiheit nährt den Frieden*, maget e vez ar peoc'h gant ar frankiz.

V.gw. : ober fonn, ober fonn vat ; *Milch nährt*, magadurus (bouedek, bouedus, magus, fonnus) eo al laezh, fonn a ra al laezh, fonn vat a ra al laezh, al laezh a zo boued kreñv ; *schlafen nährt*, ar c'housked a zo hanter voued - netra n'eo kollet, leignit pe gouskit - kousket ha leiniañ a zo memes tra - kousket ha leiniañ a zo un heñvel dra - ur gwele mat zo hanter bañsion.

V.em. : **sich nähren** (hat sich (ak.) genährt) : bevañ, en em voueta, en em vevañ, en em vegañ, emvagañ, emvevañ, en em vezhur [anv-verb nemetken] ; *dieses Tier nährt sich nur von (mit) Pflanzen*, diwar blant nemetken e vev al loen-se, plant nemetken a zeb'al loen-se, plant nemetken a ya gant al loen-se, en em vegañ a ra al loen-se diwar blant nemetken, en em vegañ a ra al loen-se gant plant nemetken, en em vegañ a ra al loen-se eus plant nemetken, en em vezhur a ra al loen-se gant plant hepen ; *er nährt sich mit seiner Hände Arbeit*, bevañ a ra diwar-bouez e zaouarn (diouzh labour e zaouarn), gounit a ra e vara o c'hweziñ (diouzh c'hwezenn e dal), debriñ a ra e vara ouzh c'hwezenn e dal (gant c'hwezenn e zremm), en em vegañ a ra o labourat ; *sich redlich nähren*, gounit e vara gant onestiz (gant pep onestiz, e pep onestiz).

nährend ag. / **nahrhaft** ag. : magadurus, magadus, bouedek, bouedus, magus, fonnus, fonnapl, fetis, ... a ra fonn, kreñv, sonn ; *Mohrrüben und Bohnen sind nahrhafte Gemüse*, legumaj magadurus eo ar c'harotez hag ar fav ; *wenig nahrhafte Kost*, boued blank g., boued blin g., boued difonn g., magadurezh treut b., magadur treut g. ; *diese Kost ist wenig nahrhaft*, ar boued-se a vag kruk ; *nahrhafte Kost*, magadurezh kreñv b., magadur sonn g. ; *nahrhaft sein*, ober fonn, ober fonn vat.

Nahrhaftigkeit b. (-) : maguster g., magusted b., fonnuster g., fonnusted b., mezhuregezh b., talvoudegezh vezhurel b., perzhded vezhurel b., galloud magañ g.

Nährlösung b. (-, -en) : [bev., mezeg.] dileizhad magañ g.

Nährmedium n. (-s, -medien) : [bev.] metoù-tiñvañ g., metoù-magañ g.

Nährmittel ls. : *die Nährmittel*, an edaj mat da zebriñ g. [hervez Duden : *aus Getreide gewonnene Produkte außer Mehl*].

Nährmutter b. (-, -mütter) : magerez b., mamm-vagerezh b., mamm-vager b., advamm b., mamm-grampouezh b.

Nährpflanze b. (-, -n) : plant-bevañs str., plant bevidik str. ; *Anbau von Nährpflanzen*, gounidegezh vevidik b.

Nährprotein n. (-s, -e) : protein mezhur str.

Nährsalz n. (-es, -e) : [bev.] hal mezhurel g.

Nährstand g. (-s) : 1. kenderc'herien ls. ; 2. peizanted ls., kouerien ls.

Nahsicht b. (-) : gweled a-dost g.

Nähstich g. (-s, -e) : kraf g. [*liester* krafioù, krefen], kraf nadoz g. [*liester* krafioù nadoz / krefen nadoz], pik g., pikadenn b., gwri g., poent g. ; *einen Nähstich ausführen*, ober ur c'hraf (en udb).

Nährstoff g. (-s, -e) : maguzenn b., danvezenn vagus b., elfenn vagus b., natur b. ; *die Pflanzen entnehmen Nährstoffe aus dem Boden*, sevel a ra ar plant diwar-goust an douar, kavout a ra ar plant en douar an elfennoù o deus ezhomm evit kreskiñ, kavout a ra ar plant en douar an natur o deus ezhomm evit kreskiñ.

Nährstoffanreicherung b. (-) / **Nährstoffeintrag** g. (-s, -einträge) : [bev.] hevezhurekaat g., eutrofekaat g.

Nährstoffmenge b. (-, -n) : lodenn voued b.

Nährsubstrat n. (-s, -e) : metoù-tiñvañ g., metoù-magañ g.

Nahrung b. (-) : 1. boued g., mezhur g., magadur g., magadurezh b., pask g., paskadur g., bevañs g., traoù ls., P. brif g., brifenn b., kefalenn b., peuriñ g., keusteurenn b., kundu b., gousaj g., gous g. ; *dünnflüssige Nahrung*, boued tanav g., traoù tanav ls. ; *schlechte Nahrung*, bevañs fall g., kundu fall b. ; *feste Nahrung*, traoù fetis ls., boued fetis g., boued yac'h g., magadurezh kreñv b., boued reut g., magadur sonn g., traoù tev ls. ; *gesunde Nahrung*, boued mat evit ar yec'hed g., boued yac'haus g., boued yac'hus g., boued yac'h g., kundu yac'h b., boued yec'hedus g., boued fraezh g. ; *fade Nahrung*, boued plaen (divlaz, disaour, goular, disasun, peñver, dic'houst, digar, euer, panenn, flak, heuz, milis) g. ; *Kraftnahrung*, boued gremmus g., boued nerzhus g. ; *energiearme Nahrung*, boued blin g., boued blank g. ; *proteinarme Nahrung*, boued dibaot ar protein ennañ g. ; *fleischige Nahrung*, boued kig g. ; *milchige Nahrung*, boued laezh g. ; *im Wasser gekochte Nahrung*, boued dre zour g., traoù dre zour ls. ; *schwer verdauliche Nahrung*, boued stouv-an-toull g., boued stouv-e-doull g., kundu sammus d'ar galon b., boued pounner d'ar galon g., boued hag a chom da neuñviñ war ar galon g., boued sammus g., boued stomogus g., boued bec'hius g., boued stambouc'hus g. ; *leicht verdauliche Nahrung*, boued aes da ziskenn g., boued skañv g., boued disamm g., boued divec'h d'ar c'horf g., boued divec'h d'ar galon g., boued treizh g., boued distambouc'h g., boued aes da fontañ g., boued aes da boazhañ g. ; *nicht sättigende Nahrung*, boued diwalc'h g. ; *Nahrung zu sich nehmen*, euvriñ boued ; *etwas Nahrung zu sich nehmen*, debriñ un tamm, debriñ un tamm boued bennak, debriñ un elfenn voued, kas udb da Gergof, lakaat un tamm boued war pondalez e ene, kemer un tamm boued da stankañ e greizenn, chaokat un tamm, debriñ ur begad, P. gousañ ; *sich auf die Nahrung stürzen*, lamm gant ar boued, pegañ war ar boued, pokat àr ar boued, skeiñ war ar boued, stagañ a-rafall d'ar boued ; *rasch im Stehen etwas Nahrung zu sich nehmen*, debriñ un tamm dindan e veud, debriñ buan un tamm diwar e sav ; *er hatte die strikte Anweisung bekommen, zwei Tage lang absolut keine Nahrung zu sich zu nehmen*, goulennet e oa bet outañ chom hep debriñ groñs e-pad daou zevezh, goulennet e oa bet outañ chom daou zevezh hep tamm, goulennet e oa bet outañ ober bouzellenn voan (bouzelloù moan) e-pad daou zevezh, goulennet e oa bet outañ ober kof moan e-pad daou zevezh, lavaret e oa bet

dezhañ chom hep debriñ groñs e-pad daou zevezh, lavaret e oa bet dezhañ chom hep debriñ ur boulifenn e-pad daou zevezh ; *vierzig Jahre lang wurde Manna die Nahrung der Söhne Israels*, mibien Israel a zebras ar Mann e-pad daou-ugent vloaz ; *jede Nahrung verweigern*, dinac'h debriñ, lakaat souezhet e revr, lakaat souezhet toull e revr, na falvezout gant an-unan debriñ ur begad, ourzal ouzh e voued, mouzhañ ouzh e voued ; *Nahrung vergeuden*, dismantrañ boued, kalavriñ boued, koufoniñ boued, drouziviañ boued ; *an seiner Nahrung würgen*, pismigañ, pismigañ e voued, pignotat, pigosat, bezañ serret e galon, tañva e voued gant begig e deod, mouzhañ ouzh ar boued, ourzal ouzh e voued, ober begoù ouzh ar boued, debriñ gant nebeut a c'houst, debriñ gant doñjer (en eneb d'an-unan, en desped d'an-unan, a-enep e c'hoant, daoust d'an-unan, en ur c'hinañ, gant diegi, gant reked), chom da vlasaat ur meuz bennak, na zont (na vont) don e zent e-barzh, pitouilhat, tramouilhat e voued, P. damantiñ d'e naon ; *jemandem Nahrung und Kleidung geben*, reiñ d'u.b. peadra da zebriñ ha d'en em wiskañ, reiñ boued ha dilhad d'u.b., reiñ un tamm boued bennak hag un tamm dilhad bennak d'u.b. ; *jemandem die Nahrung entziehen*, disvouedañ u.b., divoueta u.b., marnaoniañ u.b., marnaonañ u.b., naoniañ u.b., naonegañ u.b., lezel u.b. hep tamm ; *eine ganze Woche sind wir ohne Nahrung geblieben*, e-pad eizhtez omp bet o tivouedañ ; *Waschbären neigen dazu, ihre Nahrung vor dem Verzehr zu waschen*, rakouned a gustum glec'hiañ o boued a-raok e zebriñ ; *Nahrung gab es reichlich*, ar boued a oa kreñv ; *Nahrung nach Belieben, Nahrung nach Wunsch*, boued pezh a garer g., boued pezh-a-gar g., boued diouzh c'hoant g., boued diouzh gwalc'h g., boued sof-kont g. ; [loen.] *Nahrung für seine Jungen in den Mund zurückbefördern, Nahrung für seine Jungen wieder auswürgen*, dilonkañ boued, distreizhañ boued ; **2.** [dre skeud.] *eine geistige Nahrung*, boued spered g., mezhur spered g. ; *der Kontroverse neue Nahrung geben*, boueta an dael.

Nahrungsaufnahme b. (-,n) : euvrañ boued g., euvradur mezhur g. ; *Tiere bei der Nahrungsaufnahme*, loened o tebriñ ls.

Nahrungsbrei g. (-s) : [bev.] chim g., youstenn b., kir boued g.

Nahrungsergänzung b. (-s,-en) / **Nahrungsergänzungsmittel** n. (-s,-) : klokaenn voued b., advezhur g.

Nahrungskette b. (-,n) : [bev.] chadenn ar boued b., ristenn ar boued b.

Nahrungsknappheit b. (-) : olboued g., berregezh war ar boued b., berrentez voued b., dienez b., disvoued g., primeri a voued b. ; *bei Nahrungsknappheit*, pa vez prim ar boued.

nahrungslös ag. : **1.** disvoued, divoued ; **2.** dibourvez a dalvoudegezh vezhurel.

Nahrungsllosigkeit b. (-) : **1.** disvoued g., olboued g., berregezh war ar boued b. ; **2.** diouer a dalvoudegezh vezhurel g.

Nahrungsmangel g. (-s,-mängel) : disvoued g., olboued g., berregezh war ar boued b., berrentez voued b., dienez b., primeri a voued b. ; *aus Nahrungsmangel ohnmächtig werden*, semplañ gant an disvoued ; *bei Nahrungsmangel*, pa vez prim ar boued.

Nahrungsmittel n. (-s,-) : danvez magañ g., magadur g., boued g., aozad mat da zebriñ g., danvez bevañs g. ; *die Nahrungsmittel*, ar bevañs g., ar boued g., ar bitailh g., ar mezhur g., ar pourvezioù ls., an danvezioù-bevañ ls., an danvezioù bevañs ls., an aozadoù mat da zebriñ ls. ; *die verschiedenen Nahrungsmittel*, ar bouedoù ls. ; *vollwertiges*

Nahrungsmittel, boued klok g. ; *stärkehaltiges Nahrungsmittel*, fekuleg g. [*liester fekuleged*] ; *feste Nahrungsmittel*, traoù fetis ls., boued fetis g., boued yac'h g., magadurezh kreñv b., boued reut g., magadur sonn g., traoù tev ls. ; *die Vitamine eines Nahrungsmittels vernichten*, divitaminañ un danvez magañ ; *Nahrungsmittel und Kleider musste er sich selbst besorgen*, rankout a rae en em vevañ hag en em wiskañ.

Nahrungsmittelabhängigkeit b. (-) : **1.** [mezeg., bred.] bredestoue mezhurel g. ; **2.** [armerzh., polit.] depantiz mezhurel b., depantiz voued b.

Nahrungsmittelanbau g. (-s) : gounezadur bevañs g., bevañserezh g.

Nahrungsmittelchemie b. (-) : kimiezh a bled gant ar boued b., kimiezh vouedel b.

Nahrungsmittelergänzung b. (-,en) : klokaenn voued b., advezhur g.

Nahrungsmittelhaus n. (-es,-häuser) : stal voued b.

Nahrungsmittelindustrie b. (-) : ijinerezh ar boued g., bouederezh g.

Nahrungsmittelsektor g. (-s) : skourr ar boued g. ; *die Berufe im Nahrungsmittelsektor*, ar micherioù war-dro ar boued ls., micherioù ar boued ls.

Nahrungsmittelvergiftung b. (-,en) : [mezeg.] kontammiñ diwar ar boued g., kontammiñ dre ar boued g., pistriadur dre ar boued g.

Nahrungsmittelversorgung b. (-,en) : pourvezadur boued g., pourvezañ boued g., bitailhadur g., bitailhañ g.

Nahrungssaft g. (-s,-säfte) : **1.** [bev.] sugenn b., sug magañ g. ; **2.** [louza.] sev g., sabr g., teñv g., jol g., seim g.

Nahrungssicherheit b. (-) : surentez a-fet boued b.

Nahrungssorgen ls. : diaezamantoù war tachenn ar pourvezañ boued ls., enkadennoù war tachenn ar pourvezañ boued ls.

Nahrungsstoff g. (-s,-e) : danvezenn vagus b.

Nahrungstrieb g. (-s,-e) : ezhomm debriñ g., bondoug debriñ g.

Nahrungssuche b. (-) : klask boued g.

Nährvater g. (-s,-väter) : tad-mager g., mager g., adtad g.

Nährwert g. (-s,-e) : mezhuregezh b., talvoudegezh vezhurel b., perzhded vezhurel b., galloud magañ g. ; *von hohem Nährwert*, magadurus, bouedek, bouedus, magus, fonnus, fonnapi ; *von niedrigem Nährwert*, blank, blin, difonn.

Nahschutz g. (-es) : diwallerezh a-dost g.

Nahsender g. (-s,-) : [skingomz] skingaser lec'hel g., radio lec'hel g.

Nähstube b. (-,n) : gwriadeg b. [*liester gwriadegoù*], gwriaderezh b., ti-gwriat b.

Naht b. (-, Nähte) : **1.** gwri g., gwriadenn b., [mezeg.] kraf g. [*liester krafioù, krefen*], poent krafaelañ g., krafaelad g. ; *überwendliche Naht*, gwri dreist-penn-biz g., kraf dreist-penn-biz g., kraf Jezuz g., azgwri g., sourjell b. ; *eine Naht auftrennen*, dizober ur gwri, diwriat krefen, disgwriat krefen, dispenn ur gwri ; *die Naht geht auf*, distardañ a ra ar gwri, emañ ar gwri o tigeriñ, ar gwri ne zalc'h ket mui (a ya kuit), diflipañ a ra ar gwri, dineudañ a ra ar gwri ; *feste Naht*, gwri padus g., gwri start g. ; *die Nähte der Tasche sind aufgeplatzt*, disgwriet eo ar sac'h ; *es ist dies kein Riss, die Naht hat sich nur aufgetrennt*, n'eo ket ur rog an hini eo, un disgwriadur ne lavaran ket ; *eine provisorische Naht entfernen*, dineudañ krafioù Jezuz ; **2.** [korf.] mellez b. ; *Glattnaht*, mellez plaen b. ; *Schuppennaht*, mellez skantennek b. ; *Pfeilnaht*, *Sagittalnaht*, mellez a-saezh b. ; *Zackennaht*, mellez heskennek b. ; *Kranznaht*, *Koronarnaht*, mellez ar gurunenn b. ; *intermaxilläre Naht*,

Zwischenkiefernaht, mellez etre karvanoù b. ; *Stirnnaht*, mellez an tal b. ; **3.** [mezeg.] kleizhenn b. ; **4.** [merdead.] *Naht zwischen hölzernen Schiffsplanken*, grem g., garan etre div regennad bordajennoù war kouch ur vag b. ; *eine Naht zwischen hölzernen Schiffsplanken abdichten*, kalafetiñ ur grem g., stoupañ ur grem g., kalafetiñ ur c'haran etre div regennad bordajennoù war kouch ur vag b., stoupañ ur c'haran etre div regennad bordajennoù war kouch ur vag b. ; *aus den Nähten zwischen den Schiffsplanken trieft Wasser*, gouelañ a ra ar vag dre ar gremoù ; **5.** *P. er hat eine Naht Kinder*, ur ribitailh vugale (forzh bugale, forzhig bugale, un torad bugale, ur vriad vugale, un neizhiad niverus a vugale, ur grubuilhad vugale, ur rustumellad vugale, un druilh a vugale, ur struj a vugale) en deus ; **6.** [dre skeud.] *jemandem auf die Naht gehen, jemandem auf die Naht rücken*, enkañ u.b., lakaat enk war u.b., delc'her tost d'u.b. / gwaskañ u.b. (Gregor) ; *P. jemandem auf den Nähten knien, jemandem nicht von den Nähten gehen¹*, fourgasiñ u.b., amprouiñ u.b., distranañ u.b., lakaat u.b. e penn e son, kas u.b. d'ar par pellañ, kas u.b. betek ar par pellañ, lakaat u.b. da bennsaoutiñ, arloupñ war u.b., mont dizamant d'u.b., mont d'u.b. hep damant, bouc'halañ u.b., kas u.b. betek ar pal, mont dreist ar pal gant u.b., lakaat kalet d'u.b., atahinañ u.b., hegal ouzh u.b., hegaziñ u.b. hep paouez, poursu u.b. hep diskrog, bezañ war korf u.b., bezañ war buhez u.b., bezañ dalc'hmat war-lerc'h u.b., arabadiñ war u.b., pouezañ war u.b., ober gwask war u.b., derc'hel war u.b., ober ouzh u.b., ober war u.b., ober divalav d'u.b., handeiñ u.b., hegal ouzh u.b., gaiañ u.b., ouroulat d'u.b., burutellañ u.b., heskinañ u.b. ; *jemandem nicht von den Nähten gehen²*, bezañ atav war chouk u.b., bezañ bepred war buhez u.b., bezañ bepred war lerc'h u.b., bezañ pegus, bezañ atav war tro u.b., na zispegañ eus u.b., bezañ gwasoc'h eget ur c'hi bihan, bezañ atav oc'h ober ki bihan d'u.b., bezañ atav a-istreibil ouzh u.b., bezañ atav war lerc'h u.b. evel ur c'hi bihan, bezañ atav-atav war seuliou treid u.b., bezañ atav o redek u.b., bezañ atav-atav o lipat u.b., bezañ atav war lâr u.b. ; *aus den Nähten gehen (platzen)*, **a**) bezañ war enk, bezañ re vihan, na c'hallout degemer muioc'h a dud, bezañ leun-chouk (leun-tenn, leun betek ar barr, bour-sank, bour-stank) ; *der Saal platzt aus allen Nähten*, gorjallet eo an dud leun ar sal, en em gouchañ a ra an dud er sal ; *aus den Nähten gehen (platzen)*, **b**) bezañ re lart (re guilh), bezañ erru ur c'horfad mat a gig en an-unan, bezañ savet ur pikol kof d'an-unan, bezañ prest d'ober «plok» ; *P. jemandem eine Naht verpassen*, kefestañ u.b., gennañ u.b., merat kaer u.b., kalafetiñ u.b., frigasañ u.b., darc'haouiñ gant u.b., dotuañ u.b., kargañ u.b. a vazhadoù, gwiskañ ur saead vazhadoù d'u.b., plantañ kouez gant u.b., reiñ un toufad d'u.b., reiñ e rapenn d'u.b., reiñ ur pulloc'h d'u.b., reiñ beuz d'u.b., reiñ kastilhez d'u.b., reiñ bod d'u.b., reiñ deñv d'u.b., kompezañ u.b., reiñ roustadoù druz d'u.b., blodañ kostoù u.b., dresañ e ganellou d'u.b., plantañ taolioù gant u.b., reiñ an drell d'u.b., lardañ e billig d'u.b., lardañ u.b., kalkennañ u.b., reiñ un distres d'u.b., reiñ un dres d'u.b., reiñ ur prad d'u.b., reiñ ur pred d'u.b., reiñ ur predad d'u.b., eeunañ e dort d'u.b., ober un dres d'u.b., dresañ u.b., reiñ ur freilhad d'u.b., difeskinañ u.b., rahouenniñ u.b. a-dailh, koaniañ u.b., terkañ u.b., teurkiñ u.b., sec'hañ e fri d'u.b., kizañ fri u.b., torbilat u.b., trepanañ u.b., reiñ un trepan d'u.b., muntrañ u.b. a-daolioù, lopañ u.b., lopañ war u.b., lopañ gant u.b., freskañ u.b., drailhañ u.b. kig-hag-eskern, drailhañ e c'henoù d'u.b., reiñ e dus d'u.b., roustañ u.b., skrivellañ mat u.b. / diboultrañ pizh dilhad u.b. / frotañ kaer u.b. / sevel koad dreist u.b. (Gregor), reiñ ur roustad druz d'u.b., reiñ ur fraead d'u.b., reiñ ur gempenn d'u.b., reiñ ur

c'hempenn d'u.b., reiñ bourr d'u.b., diboultrennañ u.b., reiñ e lip d'u.b., reiñ e damm lip d'u.b., kalkennañ u.b., sevel (tennañ, tailhañ) korreenn da (diouzh, diwar) u.b., mont a-grabanadoù d'u.b., mont d'u.b. a gregoù berr, kannañ u.b. a-vat, kannañ u.b. a-griz-poazh, boureviañ u.b. a daolioù, malañ u.b. a daolioù, breviñ u.b. a daolioù, broustañ u.b. a daolioù, flastrañ u.b. a daolioù, sevel akuilhetenn diwar u.b., bazhata kaer (fustañ, pilat, kannañ, fraeañ, pavata) u.b., ober un diroufennañ d'u.b., druilhañ u.b., drailhañ u.b., reiñ segal d'u.b., ober butun gant u.b., ober bleud gant u.b., ober ur frigasenn ouzh u.b., frikañ u.b., dornañ u.b. a gof da gein, dornata u.b., teurkiñ e vaout d'u.b., maoutañ u.b., kannañ u.b. evel ur sac'h en dour, pilat u.b. evel pilat c'hwez, dornañ u.b. evel pilat c'hwez, c'hwistata u.b., fiblañ u.b., rordañ u.b., gwialennañ u.b., gwalennañ u.b., gwalennata u.b., fraoulat gant u.b., lorgnañ u.b., lorgnañ war u.b., mac'homañ u.b., skeltrennañ u.b., skeiñ gant u.b. a daolioù bazh, tapout ar vazh gant u.b., tapout ar gefienn gant u.b., reiñ koad d'u.b., rein laz d'u.b., reiñ ul laz bazhadoù d'u.b., reiñ ur gwiskad bazhadoù d'u.b., reiñ ur saead vazhadoù d'u.b., reiñ kordenn war e lâr d'u.b., foeltrañ bazhadoù gant u.b.

Nähtisch g. (-es,-e) : taol wriat b.

nahtlos ag. : **1.** kuit a wri, diwri, hep gwri ; *nahtlose Strümpfe*, loeroù diwri ; **2.** [tekn.] hep krafoù soudañ, hep soudadur g., hep rizennad soudeür b. ; **3.** [dre skeud.] rial, riel, plaen, dispanaus, dispan, didorr, hep diskrog, hep diskregiñ, hep ehan, hep ehanañ, hep paouez tamm, diarsav, dibaouez, diehan, dizehan, diastal, hep spanaenn, hep distenn, hep disterniañ, bep frap, harz-diharz, taol-ha-taol, da bep mare, en un aridennad, en un andennad, didav, hep distag nag ehan, hep didorr, hep distag ebet, hep astal ebet, hep arsav, diouzh ur sach, hep digeinañ, hep remzi, hep ec'hoaz.

Nahtschweißung b. (-,-en) : [tekn.] souderezh a grefen g., soudañ ent-didroc'h g.

Nahtstelle b. (-,-n) : **1.** gwri g. ; **2.** [tekn.] linenn soudadur b., mell g. ; **3.** [dre skeud.] mudurun b. ; *die Nahtstelle zwischen zwei Epochen bilden*, bezañ mudurun daou brantad istorel.

Nahverkehr g. (-s) : **1.** tremenerezh lec'hel g. ; **2.** servij an treuzdougen boutin lec'hel g.

Nahverkehrsabgabe b. (-,-n) : taos war an tremenerezh lec'hel g.

Nahverkehrsmittel n. (-s,-) : araez treuzdougen boutin lec'hel g.

Nahverkehrszug g. (-s,-züge) : tren lec'hel g., P. tren patatez g., tren karotez g., tren buzbug g., karrdren g., [dre fent] marc'h inkane g.

Nähzeug n. (-s,-e) : rikoù-gwriat ls., reizhoù-gwriat ls., traouegezh wriat b., traouerezh gwriat g.

naiv ag. : **1.** eeunek, eeunik, eeun, lallaik, didro-kaer, nay, plaenik, hegredik, kredus, nouch, magn, loñsek, nigoudouilh, glep, silhek, tanav e lâr ; *echt naiv sein*, na c'houzout pet favenn a ya d'ober teir, na c'houzout pet favenn a ya d'ober nav ; *diese Antwort wurde als naiv belächelt*, ur respont ken eeunik a lakeas an dud da vouch'hoarzhin ; *naiver Optimismus, naive Beschönigung*, aeelouriezh b. ; **2.** [arz, lenn.] eeunek ; *naive Kunst*, arz eeunek g. ; *die naive Malerei*, al livañ eeunek g.

Adv. : eeunek, eeunik, eeun ; *naiv fragen*, goulenn eeunik.

Naive(r) ag.k. g./b. : leue g., leue dour g., leue brizh g., leue geot g., beg leue g., diod g., nouch g., loñseg g. [liester loñseged], diodez b., louad g., louadez b. ; *den Naiven spielen*, ober e leue.

Naivität b. (-) : berrentez a spered b., eeunded b., eeunder g., eeunegezh b., regredoni b., noucherezh g., aeloulouriezh b. ; *der Naivität verfallen*, kouezhañ en aeloulouriezh.

Naivling g. (-s,-e) : P. Yann al leue g. (Gregor), kaezh g. [*liester kaezhed*], kaezh-Doue g., bille g. [*liester billeed*], inosant g., louad g., lochore bras g., buzore g., louez g., penn luch g., magn g., penn beuz g., penn sot g., keuneudenn b., kanuchenn b., penn-bazh g., begeg g. [*liester begeg*], penn-skod g., penn peul g., leue g., barged g., den panezennek g., Yann Seitek g., Yann Banezenn g., Yann diwarlerc'h g., Yann Beul g., Yann Yod g., Fañch ar Peul g., Yann ar Peul Karr g., panezenn b., patatezenn b., patoenn b., paganad g., pampez g., nouch g. [*liester nouched*], loñseg g. [*liester loñseg*], mab-azen g., magn g./b., droch ar pardon g., penn maout g., loufer g., paourkaezh nouch g., paourkaezh penn brell g., brell g., pennsod g., diskiant g., darsod g., genaoueg g. [*liester genaoueien*], genaoueg echu g., podig g., pothouarn g., impopo g., glaourenneg g. [*liester glaourenneien*], genoù klapez g., glapez g., genoù da bakañ kelien g., genoù patatez g., genoù gwelien g., alvaon g. [*liester alvaoned / alvaoneien*], houerperig g., bourjin g., bleup g., jaodre g., geolieg g. [*liester geolieien*], beg don g., beg bras g., genoù bras g., genoù frank g., buoc'hig an Aotrou Doue b., makez cheulk g., makez tamm paotr fin g., makez penn leue g., leue dour g., leue brizh g., leue geot g., beg leue g., mell baja g., beulke g., jostram g.

Najade b. (-,-n) : 1. [mojenn.] naiadenn b. [*liester naiadezed*], boudig-an-dour b. [*liester boudiged-an-dour*], koriganez-dour b. ; 2. [stered.] Naiadenn b.

Name g. (-ns,-n) / **Namen** g. (-s,-) : 1. anv g., anvadur g., deavadur g. ; *lokaler Name einer Pflanze*, anv lec'hel ur blantenn g. ; *Vorname*, kentanv g., anv-badez g., anv-bihan g., raganv g. ; *wie ist Ihr Name ?* peseurt anv oc'h ? pe anv oc'h ? pezh anv oc'h ? peseurt anv eo ho hini ? peseurt anv hoc'h eus ? pe anv a reer ac'hanoc'h ? pe anv a lavarer ac'hanoc'h ? petra a vez graet ac'hanoc'h ? ac'hanoc'h pe anv a rit ? petra eo ho anv ? ; *Jan heißt er mit Vornamen*, Yann eo bet lakaet, kentanvet Yann eo ; *Familienname, Nachname, Zuname*, anv bras g., anv-familh g., anv-tiegezh g. ; *dieser Name ist ziemlich geläufig*, ouzhpenn unan a zo en anv se ; *sein Name ist Paul*, Paol eo e anv (a reer anezhañ, eo anvet, a anver anezhañ), e anv eo Paol ; [bev.] *binomialer Name, binominaler Name*, daouanvad spesadel g. ; *Dinge bei ihren Namen kennen*, anavezout traoù dre (diouzh, a-bouez) o anvioù ; *mein Hund hört auf den Namen Bello*, en anv Bello emañ va c'hi, graet e vez Bello eus va c'hi, va c'hi a zo anvet Bello, Bello eo anv va c'hi ; *einen Namen tragen*, bezañ en un anv, bezañ un anv d'an-unan, dougen un anv ; *der Lehrer hat die Namen verlesen*, lennet en doa ar c'helenner roll an anvioù, galvet en doa ar c'helenner ar skolidi dre o anvioù ; *jemandem den Namen eines Arztes angeben*, ditouriñ ur mezeg d'u.b. ; *seinen Namen aufschreiben*, merkañ e anv, skrivañ e anv ; *unter falschem (fremdem) Namen in einem Hotel absteigen*, en em lakaat en un anv faos evit diskenn en ul leti, kemer un anv faos evit diskenn en ul leti ; *einen falschen Namen annehmen*, kemer (ober gant, en em lakaat en) un anv faos ; *sein richtiger Name, sein wahrer Name*, e anv mat g., e anv gwirion g., e wir anv g., e anv reizh g. ; *er trägt seinen Namen zu Recht, er wird seinem Namen gerecht*, hennezh n'eo ket drouganvet, hennezh n'eo ket kammanvet ; *er ist mir nur dem Namen nach bekannt*, anavezout a ran anezhañ diouzh e anv nemetken ; *jemanden beim Namen nennen*, envel u.b. war-bouez e anv, envel u.b. a-bouez e anv, envel u.b. dre e anv, ober e anv diouzh u.b., ober e anv eus u.b., ober e anv ouzh u.b. ; *etwas auf jemandes Namen (ak.)*

eintragen, lakaat udb en anv u.b., lakaat udb war anv u.b. ; *sie hat den Namen dieses Mannes nie erfahren*, an den-se a zo bet chomet a-hed ar wech dianavez dezhi ; *einen Pachtbrief auf jemandes Namen (ak.) ausstellen*, ober lizher ouzh u.b., lakaat ul lizher-feurm en anv u.b., lakaat ul lizher-feurm war anv u.b. ; *dieser Name sagt mir nichts*, n'anavezan ket an anv-se, n'ouzon anv ebet eus an den-se, n'ouzon ket piv eo ; *wie der Name schon zeigt*, evel ma verk e anv ; *unter fremdem Namen reisen*, beajiñ ent-dianav, beajiñ hep bezañ anavezet (Gregor) ; [dre skeud.] *das Kind muss einen Namen haben*, ret e vo ober un anv eus kement-se (lakaat an dra-se en un anv, reiñ un anv bennak d'an dra-se, displegañ an dra-se mod pe vod) ; *das Kind (die Dinge) beim Namen nennen*, ober o anv ouzh an traoù - komz kras, naet ha distag - lavaret e soñj en ur ger krenn - na chaokat e c'henoù - lavaret an traoù ken diflatr ha tra - mont didro-kaer dezhi (ganti) - na ober a c'henoù bihan evit lavaret an traoù - komz hep tamm kildroenn ebet - komz hep biez - komz diguzh - komz eeun ha didroell - komz berr-ha-groñs - komz berr-ha-krenn - dont krak-ha-berr gant an-unan - dont berr-ha-krenn gant an-unan - lavaret e soñj gant herder - dont didro-kaer (displeg, didroidell, distag, eeun) gant an-unan - mont dezhi eeun-hag-eeun - lavaret an traoù rube-rubene - kaout ur gomz krak - bezañ dichek en e gomzoù - bezañ distlabez da lavaret an traoù - na gaout treuzoù ebet war e zor - lavaret eeun ar wirionez - na ober kant tro d'ar pod - lavaret an traoù diwisk - lavaret hardizh e soñj - komz her - komz diwisk (didro, displeg, didroidell, distag) - bezañ diflatr en e gomzoù - mont didroidell dezhi - na glask tro en e gaoz - na vezañ sac'h an diaoul - na vezañ sac'h d'an diaoul - bezañ groñs en e vennozh - lavaret groñs e vennozh - lavaret krak e soñj - lavaret krenn e soñj - lavaret e soñj krak-ha-berr (krenn-ha-kras, krak-ha-krenn, krenn-ha-krak, berr-ha-krenn, berr-ha-groñs) - lavaret anezho distag - bezañ solud en e gomzoù - na gaout kamb a-dreñv ebet - na glask tro da ziverrañ - na glask kammdroioù - mont end-eeun dezhi - mont berr - bezañ didroidell - lavaret fraezh penaos emañ kont - mont displeg dezhi ; *Gottes Namen anrufen*, gelver Doue dre e anv ; [dre skeud.] *auf einen Namen lautend*, war un anv resis, lakaet war un anv ; *auf den Namen lautendes Papier*, lizher-tennañ war un anv resis g., paper lakaet war un anv g. ; *auf den Namen des Inhabers lautende Aktie*, kevrañ d'an douger b. ; *seinen Namen für etwas hergeben*, ober ar prester-anv, prestañ e anv evit udb., [gwashaus] ober an den plouz.

2. [dre astenn.] anv kaer g., anv mat g., brud g./b. ; *jemanden um seinen guten Namen bringen*, dispenn anv kaer (anv mat, brud) u.b., bihanaat brud vat u.b., duañ brud vat u.b., louzañ brud vat u.b., divrudañ (gwallvrudañ, fallvrudañ) u.b., ober anv fall ouzh u.b., reiñ gwallvrud d'u.b., dicheckal u.b., binimañ u.b., kas anv mat u.b. da ludu, chaokat u.b., chaokat brud u.b., chaokat a-enep u.b., gwashaat u.b., lemel e anv mat digant u.b., falc'hat e brad d'u.b., saotrañ brud vat u.b., gwallañ brud vat u.b., kousi brud vat u.b. ; *sich (dat.) einen Namen machen*, en em vrudañ, brudañ, dont da vezañ brudet, teurel brud war e anv, tapout brud, akuizitañ klod, gounit un anv kaer / gounit kalz a c'hloar (Gregor), gounit un tamm mat a vrud, pakañ un tamm mat a vrud, gounit brud (anv mat, anv kaer), gounit brud vat, eostiñ brud, lakaat lufr war e anv, difediñ dreist ar re all ; *sie machte sich (dat.) schnell einen Namen*, ar brud anezhi a yeas buan tro-war-dro ; *er hatte sich als Bildhauer einen Namen gemacht*, gounezet en doa un tamm brud evel kizeller, e damm brud en doa evel kizeller ; *seinen guten Namen beflecken*, en em zivrudañ, kas e anv vat da ludu, kailharañ e vrud, ober gaou ouzh e anv mat, koll e vrud, bihanaat e vrud

vat ; *alles, was in der Stadt Rang und Namen hat*, ar vegenn eus tud kêr b., P. an tev g.

3. [troioù-lavar] *mein Name ist Hase, ich weiß von nichts*, n'ouzon dare (doare, seurt ebet, tamm, na hent na gwenodenn) ; *im Namen des Gesetzes*, en anv al lezenn ; *im Namen des Fortschritts*, en anv an araokaat ; *in meinem Namen*, eus va ferzh, a'm ferzh, em anv, war va anv, [dispredet] eus va c'hevrenn ; *sich in seinem eigenen Namen äußern*, komz en e anv ; *im Namen des Königs*, a-berzh ar roue, eus perzh ar roue, en anv ar roue, dre gemenn ar roue, dre gannadur ar roue / dre gemennadurezh ar roue (Gregor), [dispredet] a-gevrenn ar roue ; *in jemandes Namen handeln*, ober e lec'h u.b., ober evit u.b., ober en anv u.b. ; *unter dem Namen der Freundschaft*, war zigarez ar vignoniezh, e-skeud (war-neuz, war-van) bezañ ur mignon, e sigur bezañ ur mignon, e sigur ma'z eo ur mignon ; *im Namen des Vaters, des Sohnes und des Heiligen Geistes*, en anv an Tad, ar Mab hag ar Spered Santel ; *im Namen Gottes, in Gottes Namen*, abalamour da Zoue, en an' Doue, en anv Doue ; *in Teufels Namen !* fidamdoustik ! fidam ! fidambiche ! fidambie ! fidambue ! fidamchig ! fidamdoulla ! fidadaoula ! fidamdouille ! fidedouille ! fidamdoullig ! fidamdoukou ! fidamdoumen ! fidamdouen ! fidamdoupik ! fidamdousik ! fidamdoustac'h ! fididouic'h ! fidambutun ! fidampret ! fidanderv ! fidandouchenn ! fidazomen ! fidezouar ! fidezouchenn ! fidezoupenn ! fidou ! fidoue ! fidouenn ! fidouac'h ! fidoupenn ! fidoustac'h ! fidoustik ! fedam ! fedadouac'h ! fedamdouac'h ! fedamdouille ! fedamzoupenn ! fedamdousig ! fedamdoustek ! fedazouilher ! jarnigodik ! feiz da'm botoù ! feiz da'm daou vloaz ! feiz da'm distag ! feiz da'm douchig ! vantremorgenn ! vantredistag ! nondedistag ! nondedie ! nondegast ! fidamdoue ! mordouseg ! kordenn ! korn-butun ! doubledie ! tribledie ! sapredie ! non de va ene ! Jezuz ! Jezuz-Doue ! Salver Jezuz ! damen a vezo va jakedenn !

Namenänderung b. (-,-en) / **Namensänderung** b. (-,-en) : kemm anv g., cheñchamant anv g.

Namenbuch n. (-s,-bücher) : levr deanvadurioù g., destladur g.

Namenforschung b. (-,-en) : anvadurezh b.

namengebend ag. : anver, ... a ro an anv.

Namengeber g. (-s,-) : destladurour g., termenoniour g.

Namengebung b. (-,-en) : deanvadur g., anvadur g., anvidgezh b., deenvel g.

Namengedächtnis n. (-ses) : eñvor eus an anvioù b., koun eus an anvioù g., memor eus an anvioù b.

Namenskunde b. (-) : anvadurezh b.

Namenliste b. (-,-n) : **1.** roll an anvioù g., listenn b. ; **2.** roll ar berzhiaded g., roll ar berzhidi g., roll ar vezanted g.

namenlos ag. : **1.** dizanv, hep anv ; **2.** divrud, dic'hloar, dianavez, dizanavez, dianav, dizanav, dizanat, dianat ; **3.** [dre skeud] dianvus, dilavarus, brasañ ; *ein namenloses Elend*, an dienez vrasañ b., ar baourentez an ezhommekañ b., ur vizer zu b.

Namenlosigkeit b. (-) : dizanv g., dizanvded b., dizanvegezh b.

namens Adv. : anvet, dindan an anv a ; *ein Mann namens Kervella*, un den anvet Kervella, un den a zo Kervella e anv, un den Kervella dre e anv g., un den Kervella diouzh e anv g., ur gwaz dindan an anv a Gervella g., un den e anv Kervella.

Namensaktie b. (-,-n) : kevran war anv b.

Namensänderung b. (-,-en) : kemm anv g., cheñchamant anv g.

Namensaufruf g. (-s,-e) : galv dre anv g., galvadenn dre anv b., galvadezh b., engalv g. ; *beim Namensaufruf fehlen*, bezañ

diank d'ar c'halvadezh ; *keiner fehlte beim Namensaufruf*, nikun ne vanke d'an engalv.

Namensbruder g. (-s,-brüder) : den kenanv g., kenanv g. ; *er ist ein Namensbruder von mir*, kenanv eo ganin, hennezh a zo va c'henanv.

Namenschild n. (-s,-er) : plakenn b., skritell b., skritellig b.

Namensfest n. (-es,-e) : gouel g., deiz gouel u.b. g.

Namensgebung b. (-,-en) : deanvadur g., anvadur g., anvidgezh b., deenvel g.

Namensliste b. (-,-n) : **1.** roll an anvioù g., listenn b. ; **2.** roll ar berzhiaded g., roll ar berzhidi g., roll ar vezanted g.

Namensnennung b. (-,-en) : meneg eus anv an oberour g., meneg eus anvioù an oberourien g., menegadur anv an oberour g., menegadur anvioù an oberourien g. ; *ohne Namensnennung*, **a)** ent-dizanav, hep reiñ e anv ; **b)** hep menegiñ anv ebet.

Namenspapier n. (-s,-e) : teul war anv g.

Namensrecht n. (-s) : gwir war un anv g., gwir d'ober gant un anv g.

Namensregister n. (-s,-) : roll an anvioù g., listenn b.

Namensscheck g. (-s,-s) : chekenn war anv b.

Namensschild n. (-s,-er) : plakenn b., skritell b., skritellig b.

Namensschuldverschreibung b. (-,-en) : [arc'hant.] endalc'henn war anv b.

Namensschwester b. (-,-n) : plac'h kenanv gant unan all b., kenanv g. ; *sie ist eine Namensschwester von mir*, kenanv eo ganin, hennezh a zo ur c'henanv din.

Namensstempel g. (-s,-) : siell sinañ b., siell c'hoursinañ b.

Namenstag g. (-s,-e) : gouel g., deiz gouel u.b. g. ; *der Heilige, dessen Namenstag wir heute feiern*, ..., ar sant a zo e ouel hiziv ...

Namensverzeichnis n. (-ses,-se) : roll an anvioù g., marilh g., kavlec'h g., kavlec'hioù ls. ; *am Ende des Buches steht ein Namensverzeichnis*, en dibenn al levr emañ roll an anvioù.

Namensvetter g. (-s,-n) : den kenanv gant unan all g., kenanv g. ; *er ist ein Namensvetter von mir*, kenanv eo ganin, hennezh a zo ur c'henanv din.

Namenswappen n. (-s,-) : [ardamezouriezh] ardamezioù komzant ls.

Namensweihe b. (-,-n) : [RDA] badeziant keodedel b., [Frañs] badeziant republikan b.

Namenszeichen n. (-s,-) / **Namenszug** g. (-s,-züge) : goursin g., sin g., berrarouez b., sinadur g., tioñv g., argrif g.

namentlich ag. : dre anv ; *namentliche Abstimmung*, voterezh dre anv g., mouezhιεrezh dre anv g. ; *namentlicher Aufruf*, galvadenn dre anv b. ; *beim namentlichen Aufruf fehlen*, bezañ diank d'ar c'halvadezh.

Adv. : **1.** a-bouez e anv, war-bouez e anv, dre e anv, dre anv ; *namentlich aufführen*, menegiñ a-bouez e anv, menegiñ war-bouez e anv, menegiñ dre e anv ; *die Schüler namentlich aufrufen*, gervel ar skolidi dre o anvioù-tiegezh ; **2.** peurgetket, dreist-holl, ispisial, pergen, da gentañ-penn, da gentañ ha dreist pep tra, da gentañ-holl, da gentañ-razh, da gentañ-unan, kentañ penn, kentañ lañs, kentañ kan, a-dreist pep tra, dreist pep tra ; *alle, namentlich die Bauern*, an holl, peurgetket (dreist-holl, ispisial, pergen) ar gouerien.

Namenverzeichnis n. (-ses,-se) : roll an anvioù g., marilh g., kavlec'h g., kavlec'hioù ls. ; *am Ende des Buches steht ein Namenverzeichnis*, en dibenn al levr emañ roll an anvioù.

Namenwechsel g. (-s,-) : kemm anv g., cheñchamant anv g.

Namenzeichen n. (-s,-) / **Namenzug** g. (-s,-züge) : goursin g., sin g., berrarouez b., sinadur g., tioñv g., argrif g.

namhaft ag. : **1.** a-bouez an anv, dre an anv ; *jemanden namhaft machen*, menegiñ u.b., menegiñ u.b. dre e anv,

menegiñ u.b. a-bouez e anv, lavaret anv u.b. ; **2.** [dre astenn.] bras ; *eine namhafte Summe*, un dornad mat (un tousegad brav, ur poullad brav) a arc'hant g., ur pochad mat a arc'hant g., ur varlennad arc'hant b., ur sammad gouest g., ur sammad bravik a-walc'h g., arc'hantoù bras ls., arc'hant bras g., arc'hant mat g., ur pezhad moneiz g., ur somm vras a arc'hant b., ur voujedenn bravik a-walc'h b., un tamm mat a voujedenn g. ; **3.** brudet, anvek ; *ein namhafter Arzt*, ur mezeg brudet g., ue mezeg anvek g.

Namibia n. (-s) : Namibia b.

nämlich ag. : hevelep ; *der Nämliche*, hemañ, ar memes hini, an den-se, hon den ; *sie trägt immer das nämliche Kleid*, gwisket e vez atav gant an hevelep brozh ; *das Nämliche*, an dra-se g.

Adv. : **1.** rak : *er war nicht da, er war nämlich krank*, n'edo ket eno rak klañv e oa (peogwir e oa klañv), ne oa ket eno dre m'edo klañv ; **2.** da lavaret eo, pa lavarinn mat ; *er hat vier Kinder, nämlich drei Söhne und eine Tochter*, pevar bugel en deus, tri mab hag ur verc'h pa lavarinn mat (da lavaret eo tri mab hag ur verc'h) ; *im Oktober nämlich ist die Erde am trockensten und der Wasserstand in den Quellen am niedrigsten*, rak e miz Here eo en em gav an douar da vezañ sec'hañ hag an eiennoù da vezañ berrañ.

Nämlichkeit b. (-) : [gwiw] identelezh b., pivelezh b. ; *die Nämlichkeit einer Person feststellen*, savelañ pivelezh u.b.

Namur n. (-s) / **Namurium** n. (-s) : [henzouarouriezh] namurian g.

Namur- / **Namurium-** : [henzouarouriezh] ... namurian.

Nandu g. (-s,-s) : [loen.] nandou g. [*liester* nandoued].

Nanjing n. / **Nanking**¹ n. : Nanking b., Nanjing b.

Nanking² n. : [gwiad.] nankin g.

Nanoampere n. (-[s],-) : nanoamper g. [*liester* nanoamperioù]

Nanochemie b. (-) : nanokimiezh b.

Nanodimension b. (-,-en) : nanoment b.

Nanofaser b. (-,-n) : nanogwienn b. [*liester* nanogwiennoù], nanoedañv g. [*liester* nanoedañvoù].

Nanogramm n. (-s,-e) : nanogramm g.

Nanokomponente b. (-,-n) : nanoparzh g. ; *elektronische Nanokomponenten*, nanoparzhioù elektronek ls.

Nanometer g./n. (-s,-) : nanometr g.

nanometrisch ag. : nanometrek.

Nanonetz n. (-es,-e) : nanorouedad b.

Nanopartikel b. (-,-n) : nanorannig b. [*liester* nanorannigoù].

Nanoplankton n. (-s) : nanoplankton g.

Nanosekunde b. (-,-n) : nanoeilenn b.

Nanotechnologie b. (-) : nanokalvezerezh g., nanoteknologiezh b.

Nanoteilchen n. (-s,-) : nanorannig b. [*liester* nanorannigoù].

Nanowissenschaften ls. : nanoskiantoù ls.

Nantes n. : Naoned b., an Naoned b. ; *Nantes und Rennes sind die Hauptstädte der Bretagne*, Naoned ha Roazhon eo kêrioù-penn Breizh ; *Nantes ist die Hauptstadt der Bretagne*, Naoned eo kêr-benn Breizh ; *Nantes ist die größte Stadt der Bretagne*, Naoned a zo anezhi brasañ kêr Breizh ; *die Widerrufung des Edikts von Nantes*, terridigezh edit Naoned b. ; [istor, Oktober 1793] *Massenertrinken in der Loire in Nantes, auch die „republikanischen Hochzeiten“ genannt*, beuzadegoù el liger en Naoned, anvet „dimezioù republikan“ ls. ; *Bewohner von Nantes*, Naonedad g. [*liester* Naonediz].

nanu estl. : ac'hanta ! - ata ! - hama ! - ha 'ta ! - ma ! - alo 'ta ! - hola ! - hola 'vat ! - hopala ! - ac'ha ! - hañ ! - feiz ! - arsa ! - oc'ho ! - dal, eme an dall, pa oa aet e fri e revr un all !

Napalm n. (-s) : [kimiezh, lu] napalm g. ; *etwas mit Napalm angreifen*, napalmañ udb.

Napalmbombe b. (-,-n) : [lu] bombezenn napalm b., bombezenn napalmiñ b.

Napf g. (-s, Näpfe) : podezig b., skudell b., pezel b., gob b., god g., kirin b., koupenn b. ; *Inhalt eines Napfs*, skudellad b., pezelad b., gobad b., godad g., kirinad b., kirinnad b. ; [dre skeud.] *du lässt wohl keinen Fettnapf aus*, te a oar anezhi, te ! - mailh out da stagañ da varc'h ouzh ar ruilhenn fall.

Näpfchen n. (-s,-) : **1.** podezig b., skudellig b., lestrig g. ; **2.** [dre skeud.] *ins Näpfchen treten*, mont e-barzh botoù-koad hag all, mont e-barzh botoù-koad ha tout, pikañ (anoaziñ, dismegañsiñ) u.b., skeiñ a-dreuz, skeiñ hebiou, mont hebiou, stagañ e varc'h ouzh ur ruilhenn fall.

Napfhersteller g. (-s,-) : skudeller g.

Napfkuchen g. (-s,-) : [kegin.] briochenn b., baba g., P. bramm-jav g.

Napfschnecke b. (-,-n) : [loen.] **1.** [kerentiad] patellideg g. [*liester* patellideged] ; **2.** [spesad] brennig str., brennigenn b., tog-archer g., brennig-don str., brennig begek str. ; *Lapa-Napfschnecke*, brennig-plat str. ; *Napfschnecken sammeln*, brennika ; *Napfschnecken von den Felsen lösen*, dispegañ (distagañ) brennig diouzh ar mein.

Napfschneckensammler g. (-s,-) : brennikaer g.

Naphtha n. (-s) / b. (-) : [kimiezh] nafta g.

Naphthalen n. (-s) / **Naphthalin** n. (-s) : [kimiezh] naftalen g., naftalin g.

Naphthol n. (-s) : [kimiezh] naftol g.

Napoleon g. (-s) : Napoleon g. ; *Anhänger Napoleons*, napoleonour g. ; *sich mit Christus und Napoleon gleichsetzen*, en em hevelebiñ ouzh ar C'hrist ha Napoleon ; *Cäsarenwahnsinn Napoleons und Putins*, meurvreadezh Napoleon ha Poutin b., terzhien a vrazentez Napoleon ha Poutin b., follezh a vrazentez Napoleon ha Poutin b.

Napoleonord g. (-s,-e) : [arc'hant.] napoleon g. [*liester* napoleonoù].

napoleonisch ag. : napoleonour, ... Napoleon ; *die heutige protofaschistische napoleonische Republik der Präfekten*, ar republik kentfaskour napoleonour ar brefeted er Frañs a-vremañ b.

Nappa n. (-/s,-s) / **Nappaleder** n. (-s) : lâr Nappa g.

Narbe b. (-,-n) : **1.** kleizhenn b., andenn b. [*liester* andoù], merk g. ; *er hat eine Narbe am Arm*, bez' ez eus ur gleizhenn war e vrec'h ; *eine Narbe bilden*, kleizhennañ, kizañ, kigañ, kigenañ, teñvañ ; *die Narbe juckt mich*, *die Narbe juckt mir*, va figosat a ra va c'hleizhenn ; *eine tiefe Narbe durchzieht sein Gesicht*, ur gleizhenn don a roudenn e zremm ; *diese Narbe entstellt ihn*, dizremmet eo (disleberet eo e zremm, dispennet eo e zremm, dicheret eo e zremm, divinet eo e benn, difetet eo e benn) gant ar gleizhenn-se ; **2.** [louza.] stigmat g. [*liester* stigmatoù] ; **3.** [louza., labour-douar] *Grasnarbe*, *Heidenarbe*, tonenn b. ; **4.** [lâr] greunenn b.

narben V.k.e. (hat genarbt) : [lâr] greunennañ, grognonañ, chagrinañ ; *Leder narben*, greunennañ lâr, grognonañ lâr, chagrinañ lâr.

Narbenadhäsion b. (-,-en) : [mezeg.] kempedad kleizhennel g.

Narbenatrophie b. (-) : [mezeg.] isteñv kleizhennel g.

Narbenbildung b. (-,-en) : [mezeg.] kleizhennerezh g., kleizhennañ g., teñverezh g., teñvañ g., kigenerezh g., kigenañ g., kigañ g.

Narbenbruch g. (-s,-brüche) : [mezeg.] avelenn kleizhennel b.

Narbengewebe n. (-s,-) : [korf.] gwiad kleizhennel g./b.

Narbenhernie b. (-,-n) : [mezeg.] avelenn kleizhennel b.
Narbenhöcker g. (-s,-) : [mezeg.] kleizhenn goeñvek b.
Narbenretraktion b. (-,-en) : [mezeg.] argridañ kleizhennel g.
Narbenseite b. (-,-n) : [lêr] tu greunennek g., tu greunek g., tu grognonek g.
Narbenschwund g. (-s) : [mezeg.] isteñv kleizhennel g.
Narbenverklebung b. (-,-en) / **Narbenverwachsung** b. (-,-en) : [mezeg.] kempegad kleizhennel g.
Narbenwulst g. (-es,-wülste) / b. (-,-wülste) : [mezeg.] teñvenn ur gouli b., margig ur gouli g. ; *Narbenwülste*, teñvennoù ur gouli ls., margigoù ur gouli ls.
narbig ag. : 1. krabiset, pigoset, leun a gleizhennoù, kleizhennek, kleizhennet ; 2. *narbiges Leder*, lêr greunennek g., lêr greunek g., lêr grognonek g.
Narcissus g. (-) : *sellit ouzh Narziss*¹.
Narde b. (-,-n) / **Nardenähre** b. (-,-n) : [louza.] nardi g. ; *indische Narde*, spikanardenn b.
Nargileh n. (-s,-s) : nargile g.
Narkoanalyse b. (-,-n) : [mezeg., bred.] bredelfennerezh kimiek g.
Narkolepsie b. (-) : [mezeg.] hunfell g.
Narkoleptiker g. (-s,-) : [mezeg.] hunfelleg g. [*liester* hunfelleien].
narkoleptisch ag. : [mezeg.] hunfellek, hunfellel.
Narkose b. (-,-n) : 1. narkoz g., morvitellerezh g., morzañ g. ; 2. [mezeg.] diaraeziñ hollek g. ; *ich habe eine Narkose bekommen*, lakaet e oan bet da gousket, lakaet e oan bet dindan diaraez ; *Teilnarkose*, diaraeziñ lec'hiek g., diaraeziñ parzhiek g. ; *unter Narkose stehen*, bezañ dindan diaraez.
Narkosearzt g. (-es,-ärzte) : [mezeg.] diaraezour g.
Narkotikum n. (-s, Narkotika) : diaraezer g. [*liester* diaraezeriou], morzer g. [*liester* morzeriou], louzoù-kousk g., louzoù-morediñ g., louzoù-morzañ g., louzoù moredus g.
narkotisch ag. : diaraezus, kouskus, moredus, ... morediñ, morzus, ... morzañ.
narkotisieren V.k.e. (hat narkotisiert) : [mezeg.] diaraezeriñ, morzañ, morvitellañ.
Narkolepsie b. (-) : [mezeg.] hunfell g., narkolepsiezh b.
Narr g. (-en,-en) : 1. furlukin g., farouell g., boufoner g., boufon g., rampono g., alvaon g., leue g., leue dour g., leue brizh g., leue geot g., beg leue g., foll g., loukez g., kloukez g., gogez g., penn luch g., magn g., droch g., penn droch g. ; *der arme Narr*, an diod kaezh g. ; *den Narren spielen*, ober e leue, farouellañ, furlukinat, ober furlukinerezh, ober furlukinag, boufoniñ, ober al loa, ober e loa, ober e rouz ; *ich bin doch kein Narr*, n'eo ket pemoc'h va leue, n'eo ket dall va saout, n'on ket sot, n'eo ket ret reiñ din gant ar spanell, n'eo ket ret reiñ din gant ar vazh-yod ; 2. *Faschingsnarr*, meurlarjezenn b., maskaradenn b. ; 3. [dre skeud.] albac'hennet g., atapiet g. ; *er hat einen Narren daran gefressen*, e froudenn voas eo, n'en devez ken albac'henn (ken soñj) nemet war-dro an dra-se, n'eo atapiet ken nemet gant an dra-se, gwrac'h (pitilh, sot-nay, sot-pik, ran, dall, tik, stran) eo gant an dra-se, ruz eo war an dra-se, tik eo war war an dra-se, tik eo ouzh an dra-se, ur c'hrog bras en devez ouzh an dra-se, mont a ra dreist-penn gant an dra-se, gant an dra-se emañ e benn, sorc'hennet eo gant an dra-se, hennezh a zo ur bouc'h gant an dra-se, lakaat a ra e voemenn gant an dra-se, n'en deus ken c'hoant (ken mennad, ken devez, ken youl) nemet d'ober an dra-se, e spered a venn ober an dra-se, nesañ tra d'e galon eo, nesañ tra dezhañ eo, gwashat ma'z eo sot gant an dra-se ! ; *einen Narren an jemandem gefressen haben*, bezañ tik (pitilh, gwrac'h, ran, sot-nay, sot-pik, sot-pitilh, angoulet, lorc'het, touellet, dall, pennadet) gant u.b., karout u.b. dreistpenn, karout u.b. dreist

ar barr, lakaat e voemenn gant u.b., amodiñ gant u.b., sodiñ gant u.b. ; *jemanden zum Narren halten (haben)*, a) bouc'hañ u.b., devañ u.b., flemmañ u.b., gennañ u.b., louzañ u.b., riñsañ u.b., tizhout u.b., toazañ u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., tremen lost al leue dre c'henoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., ober al lu gant u.b., ober al lu eus u.b., c'hoari al lu gant u.b., ober a bep seurt goapaerezh ouzh u.b., ober goap ouzh (diouzh, a, gant, diwar) u.b., stagañ goap ouzh (diouzh, a, da, war) u.b., ober ar Yannig gant u.b., ober lallaig gant u.b. ; b) ober un diod gant u.b., lakaat u.b. da sot, tremen u.b. da sot, kemer u.b. evit un diskiant, ober ur genaoueg eus u.b., ober ur genaoueg gant u.b. ; *die Narren werden nicht alle*, marv eo Yann al leue hogen kalz a hêred en deus, meur a sod a zo c'hoazh war an Douar (Gregor) ; *nicht alle Narren haben Kappen*, meur a foll a zo en e roll (Gregor) ; *der Narr am Seil sein*, bezañ kaset war-bouez e fri (diwar-bouez e fri, dre benn e fri, dre veg e fri) ; *der glückliche Narr*, Yann gontant g. ; *jedem Narren gefällt seine Kappe*, a skiant hag a goantiri eo pinvidik a-walc'h pep hini - pep hini a gav mat evel ma ra - ar fallañ lakez a zo er vro 'zo ur pabor war e veno - pep loudourenn a gav mat he c'heusterezh - kouez al loudourenn pa vez sec'h a vez gwenn - ar pezh en deus graet Doue ar gwellañ a zo ma'z en em gav mat pep unan - ar c'hamm a wel e damm ; *Hoffen und Harren macht manchen zum Narren*, diskiant an neb a za da grediñ e teuo da skoulmed [da goulmed] ar brini - goanag bras alies ne zisoc'h da netra - re vras goanag a noaz - ne dec'her alies diouzh trubuilh nemet da gouezhañ e melre - alies e teu an disouezenn war-lerc'h ar gortozadennoù brasañ ; *Schweigen ist die Tugend der Narren*, gwelloc'h brammañ dirak ar vro eget kreviñ en ur c'horn-tro - bramm hep trouz na c'hwezhañ a zo labour difrouezh - mat eo bezañ uvel, bevañ mat a zo gwel - n'em eus ket mez, ar mez a zo mat d'ar moc'h - ne c'haller ket servijañ an dud vut.
narren V.k.e. (hat genarrt) : *jemanden narren*, kaotañ ha pegañ u.b., reiñ d'u.b. da grediñ e vez noz da greisteiz, reiñ d'u.b. da grediñ du e-lec'h gwenn, kontañ poulc'henoù d'u.b., kontañ poulc'had d'u.b., reiñ poulc'had da lonkañ d'u.b., reiñ kelien (kañvaled) da blomañ d'u.b., lakaat da grazañ, reiñ kelien (kañvaled, poulc'henoù, silioù, lostoù leue) da lonkañ d'u.b., paskañ lus d'u.b., pentañ lern d'u.b., finesiñ ouzh u.b., tennañ siklezonoù d'u.b., reiñ ludu e-lec'h butun d'u.b., devañ (louzañ, dilouzañ, diharpañ, divleupañ, stranañ, stranigañ, skobardiñ, riñsañ, houperigañ, paltokiñ, bilhiñ, gludañ, bouc'hiñ, punañ, tizhout, flemmañ, toazañ, bratellat, nezañ, kabestrañ, gennañ, pakañ, tapout, gwaskañ, dastum) u.b., klaviañ u.b., bountañ ar c'henn en u.b., louamiñ u.b., kouilhoniñ u.b., c'hwennat u.b., gwerzhañ duad d'u.b., reiñ treujoù e-lec'h bleñchoù d'an hini a zo bras e c'henoù, tremen lost al leue dre c'henoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., fritañ naered e-lec'h silioù d'u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober an dall d'u.b. ; *der genarrte Narr*, al louarn bet c'hoariet (bet kabestret) gant ar yar g., an artizan aet e ard e tizan g., an trompler doublet g., ar goapaer goapaet d'e dro g., an taper tapet g., ar paker paket g.
Narration b. (-,-en) : danevelladur g., danevellañ g.
narrativ ag. : ... danevellañ ; *narrativer Stil*, doare danevellañ g.
Narrativ¹ n. (s,-e) : istor g., danevell b.
Narrativ² n. (-s,-e) : [yezh.] 1. tro danevellañ b. ; 2. doare danevellañ g.
Narrenfest n. (-es,-e) : Meurlarjez g., Ened g., maskaradenn b., maskladeg b.

Narrenfreiheit b. (-) : [meurlarjez, furlukin lez ar roue] librentez d'ober ha da gomz b., frankiz d'ober ha da gomz b.

Narrenhaus n. (-es,-häuser) : 1. ti ar re sot g., folldi g., Kerwazi b. ; 2. [dre skeud.] Kerwazi b., Kerdrabas b., Kerflav b., foar-an-doumpi b.

Narrenkappe b. (-,-n) : 1. boned farouell g. ; 2. [louza.] bokedoù-dimezell-lann ls.

Narrenkleid n. (-s,-er) : gwiskamant harlikin g.

Narrenkönig g. (-s,-könige) : roue boufon g.

Narrenpossen ls. : furlukinajoù ls., furlukinerezh g., farouellerezh g., fentigellerezh g.

Narrenschiff n. (-s,-e) : [lenn., Sebastian Brandt, Bro-Elsas, 1494] *das Narrenschiff*, lestr ar folled g.

narrensicher ag./Adv : P. ken aes ha tra, aes-kenañ, aezet-kaer, en amen da Yann forzh piv, en ardremez da Yann forzh piv, e resed da Yann forzh piv, aes-ral.

Narrenstreich g. (-s,-e) : bourd g., farsadenn b., bourderezh g., baoch g.

Narretei b. (-,-en) / **Narrheit** b. (-,-en) : istrogellerezh g., stultenn b., rambre g., furlukinerezh g., furlukinaj g., farouellerezh g., fentigellerezh g., follentez b., diboell g., diboellegezh b., dibennaj g., diotaj g., diboelladenn g., brizherezh g., diskianterezh g., drocherezh g., follezh b., follezhenn b., P. droug-sant-Beulbez g. ; *Narrheiten*, morminechoù ls., follezhoù ls.

Närrin b. (-,-nen) : furlukinez b., farouellez b., boufonerez b., follez b., folladenn b., brizhenn b., louadez b., loukezenn b., drochenn b.

narrisch ag. : [Bro-Aostria / Bro-Vavaria] 1. brell evel ur c'hi bihan, sot, genaouek, geoliek, amoet, gars, diot, diboell, diskiant, droch, sot-pik, pampes, cheulk, bleup, gloud, louat, brizh, brell, foll, loukes, darsot, nay, panenn ; *ein närrischer Einfall*, ur soñj droch g., ur mennad koumoulek g. ; *ein närrischer Kauz*, un ibil g., ul labous g., ul labous iskis a zen g., ul labous a jav g., ul c'hwil g., un evn g., un orio g. [*liester* orioed], un oriaev g. [*liester* oriaved], un oristal g., un oristal a zen g., un abostol g., ur boufon g., un ebeul g., ur fouin g., un orin g., un orin a zen g., un orin den g., ur pipi g., ur gwall bipi g., un hinkin g., un istrogell g., ur marc'h-lu g., ur mailhard g., un tamm paotr iskis g., ur pitaouenneg g. [*liester* pitaouenneien], ur gwikefre g., un istrelog g., ur c'halkenn g., ur galkenn b., ur papigo g., un istañsour g., ur pitouch g., un termaji g., un ardigell g., un diaoul a zen g., un aotrou g., un den dezhañ e-unan g., un den espar g., ur pichon g., ur brav a bichon g., ul labous kailh g. ; 2. ramz, ramzel, ramzek, dijaol, pikol, bras-pikol, bras-bras, bras-meurbet, bras-kenañ-kenañ, bras-ken-ken, bras-iskis, bras-spontus, bras-pitoaiapl, bras-divent, bras-divuzul, bras-ec'hon, hollvras, terrupl, dirveur ; *eine narrische Freude*, ur blijadur hep he far b. ; *ich bin ganz narrisch darauf*, tik (pitilh, gwrac'h, ran, angoulet, lorc'het, touellet, dall, sot, stran) on gant an dra-se, ruz on war an dra-se, tik on war an dra-se, tik on ouzh an dra-se, me a zo ur bouch gant an dra-se, sot-nay on gant kement-se, mont a ran dreist-penn gant an dra-se.

narrisch ag. : 1. brell evel ur c'hi bihan, sot, genaouek, geoliek, amoet, gars, diot, diboell, diskiant, droch, sot-pik, pampes, cheulk, bleup, gloud, louat, brizh, brell, foll, loukes, darsot, nay, panenn ; *ein närrischer Einfall*, ur soñj droch g., ur mennad koumoulek g. ; *ein närrischer Kauz*, un ibil g., ul labous g., ul labous iskis a zen g., ul labous a jav g., ul c'hwil g., un evn g., un orio g. [*liester* orioed], un oriaev g. [*liester* oriaved], un oristal g., un oristal a zen g., un abostol g., ur boufon g., un ebeul g., ur fouin g., un orin g., un orin a zen g., un orin den g., ur pipi g., ur gwall bipi g., un hinkin g., un istrogell g., ur marc'h-lu g., ur mailhard g., un tamm paotr iskis g., ur pitaouenneg g. [*liester* pitaouenneien], ur gwikefre g., un istrelog g., ur c'halkenn g., ur galkenn b., ur papigo g., un istañsour g., ur pitouch g., un termaji g., un ardigell g., un diaoul a zen g., un aotrou g., un den dioutañ e-unan g., un den dezhañ e-unan g., un den espar g., ur pichon g., ur brav a bichon g., ul labous kailh g. ; 2. ramz, ramzel, ramzek, dijaol, pikol, bras-pikol, bras-bras, bras-meurbet, bras-kenañ-kenañ, bras-ken-ken, bras-iskis, bras-spontus, bras-pitoaiapl, bras-divent, bras-divuzul, bras-ec'hon, hollvras, terrupl, dirveur ; *eine narrische Freude*, ur blijadur hep he far b. ; *ich bin ganz narrisch darauf*, tik (pitilh, gwrac'h, ran, angoulet, lorc'het, touellet, dall, sot, stran) on gant an dra-se, ruz on war an dra-se, tik on war an dra-se, tik on ouzh an dra-se, me a zo ur bouch gant an dra-se, sot-nay on gant kement-se, mont a ran dreist-penn gant an dra-se, me a zo ur bouch gant an dra-se, sot-nay on gant kement-se, mont a ran dreist-penn gant an dra-se.

3. buaneget, fuloret, fulor ennañ, fuc'het, tommet, kruget, feulzet, fachtet-fin, kounnaret, kounniriek, imoret, imor ennañ, un imor ennañ, taeret, alboet, arfleuet, tro en e voned, troet e vouton, brizh, brizhet, egaret, en egar, fumet, fum gantañ, diroll, dirollet, dichadennet, buanek, gouez-pakret, divarc'het, chifet bras, droug en e goukoug, droug ennañ, droug en e gorf, droug gantañ, e gwalarn, ur sac'had malis ennañ, e gerc'h o tommañ dezhañ, e gerc'h o krazañ dezhañ, droug en e doull gantañ, droug en e revr gantañ, malis en e doull gantañ, malis en e revr gantañ, e revr war e chouk gantañ.

närrisch ag. : 1. brell evel ur c'hi bihan, sot, genaouek, geoliek, amoet, gars, diot, diboell, diskiant, droch, sot-pik, pampes, cheulk, bleup, gloud, louat, brizh, brell, foll, loukes, darsot, nay, panenn ; *ein närrischer Einfall*, ur soñj droch g., ur mennad koumoulek g. ; *ein närrischer Kauz*, un ibil g., ul labous g., ul labous iskis a zen g., ul labous a jav g., ur c'hwil g., un evn g., un orio g. [*liester* orioed], un oriaev g. [*liester* oriaved], un oristal g., un oristal a zen g., un abostol g., ur boufon g., un ebeul g., ur fouin g., un orin g., un orin a zen g., un orin den g., ur pipi g., ur gwall bipi g., un hinkin g., un istrogell g., ur marc'h-lu g., ur mailhard g., un tamm paotr iskis g., ur pitaouenneg g. [*liester* pitaouenneien], ur gwikefre g., un istrelog g., ur c'halkenn g., ur galkenn b., ur papigo g., un istañsour g., ur pitouch g., un termaji g., un ardigell g., un diaoul a zen g., un aotrou g., un den dioutañ e-unan g., un den dezhañ e-unan g., un den espar g., ur pichon g., ur brav a bichon g., ul labous kailh g. ; 2. ramz, ramzel, ramzek, dijaol, pikol, bras-pikol, bras-bras, bras-meurbet, bras-kenañ-kenañ, bras-ken-ken, bras-iskis, bras-spontus, bras-pitoaiapl, bras-divent, bras-divuzul, bras-ec'hon, hollvras, terrupl, dirveur ; *eine närrische Freude*, ur blijadur hep he far b. ; *ich bin ganz närrisch darauf*, tik (pitilh, gwrac'h, ran, angoulet, lorc'het, touellet, dall, sot, stran) on gant an dra-se, ruz on war an dra-se, tik on war an dra-se, tik on ouzh an dra-se, me a zo ur bouch gant an dra-se, sot-nay on gant kement-se, mont a ran dreist-penn gant an dra-se.

Narthex g. (-) : 1. [tisav., ilizoù] jabarleg g., raknev b. ; 2. [louza.] [*Ferula communis*] falsfanouilh g.

Narwal g. (-s,-e) : [loen.] narwal g. [*liester* narwaled].

Narziss¹ g. [mojenn.] Narkis g., Narkisos g.

Narziss² g. (-/-es,-e) : emgarour g., narkis g. [*liester* narkised].

Narzisse b. (-,-n) : [louza.] 1. *gelbe Narzisse*, *falscher Narzissus*, foeon str., jonkilhez str., boked laezh-ribot g., roz-kamm melen str. ; 2. *schwefelgelbe Engelstränen-Narzisse*, foeon Glenan str. ; 3. *weiße Narzisse*, roz-kamm gwenn str., kammroz gwenn str.

Narzissmus g. (-) : [bred.] narkisegezh b.

narzisstisch ag. : [bred.] narkisek ; *narzisstische Libido*, libido narkisek b., libido ouzh ar Me b. ; *narzisstische Persönlichkeitsstörung*, kemplezh Narkis g., kemplezh Narkisos g. ; *narzisstische Wunde*, frailh narkisek g.

NASA b. (-) : [berradur evit **National Aeronautics and Space Administration**] NASA b./g.

nasal ag. : ... fri, friel, friet ; *nasaler Selbstlaut*, vogalenn-fri b., vogalenn friet b. ; *nasal sprechen*, *eine nasale Aussprache haben*, komz gant ur vouez vannous, ranouziñ, bezañ mannous, mannouzat, bezañ safronellus, safroniñ, froniñ, fronal, marmouzat, bezañ monklus / fronellañ / bezañ fronellus (froneller) / komz dre ar fri / safronelliñ (Gregor) ; [yezh.] *nasaler Klang*, *nasaler Charakter*, friennegezh b.

Nasal g. (-s,-e) : [yezh.] kensonenn-fri b., kensonenn dre fri b., kensonenn friet b., frienn b.

nasalieren V.k.e. (hat nasalisiert) : [yezh.] friañ.

Nasalierung b. (-) : [yezh.] friadur g.

Nasalität b. (-) : [yezh.] friennegezh b.

Nasallaut g. (-s,-e) : [yezh.] frienn b., kensonenn-fri b., kensonenn dre fri b., kensonenn friet b.

Nasalvokal g. (-s,-e) : [yezh.] vogalenn-fri b., vogalenn friet b., frienn b.

naschen V.gw. (hat genascht) : 1. debriñ dre guzh ; 2. lipouzañ, blazata ; *er nascht gern*, hennezh a blij an traoù dous (al lipouzerzhioù) dezhañ, ur beg lipous eo, ur beg litous eo, ul lipouz eo, ul lipouzer eo ; *sie naschte an dem Kuchen*, pitouilh (lipouzañ) a rae he zamm gwastell.

V.k.e. (hat genascht) : krignat, mougnañ, pitouilh, mandrouilh, pismigañ, tramouilh e voued.

Näschen n. (-s,-) : fri bihan g.

Nascher g. (-s,-) : lipouz g. [*liester* lipouzien], lipouzer g., pitouilher g., licher g., beg lipous g., beg litous g., beg latous g., beg lichous g., beg licher g., beg fin g., beg tanav g., staon figus a zen g., staon gizidik a zen g., liper g., lip-e-bav g., garloter g., morser g., friant g., liper-an-darzhell g.

Nascherei b. (-,-en) : 1. friantaj g., krignerezh g., chaokerezh g., lipouzerzh g., licherezh g., morserezh g., garloterezh g. ; 2. traoù dous ls., lipouzerzh g., sukraj g., friantaj g., lip-e-bav g., lip-e-vourrou g.

Nascherin b. (-,-nen) : lichouzen b., lipouzen b., pitouilherez b., beg lipous g., beg litous g., beg fin g., staon figus a blac'h b., staon gizidik a blac'h b., liperez b., garloterez b., morserez b., liperez-an-darzhell b.

naschhaft ag. : lipous, pitouilh, friant, morser.

Naschhaftigkeit b. (-) : friantz b., neuz lipous b., doare lipous g.

Naschkatze b. (-,-n) : 1. [paotr] lipouz g. [*liester* lipouzien], lipouzer g., pitouilher g., licher g., beg lipous g., beg litous g., beg latous g., beg lichous g., beg licher g., beg tanav g., beg fin g., staon figus a zen g., staon gizidik a zen g., liper g., lip-e-bav g., garloter g., morser g., friant g., liper-an-darzhell g. ; *er ist eine Naschkatze*, hennezh a blij an traoù dous (al lipouzerzhioù) dezhañ, hennezh a zo ur beg lipous, ul lipouz eo, ul lipouzer eo ; 2. [plac'h] lipouzen b., lichouzen b., pitouilherez b., beg lipous g., beg fin g., staon figus a blac'h b., staon gizidik a blac'h b., liperez b., garloterez b., morserez b., liperez-an-darzhell b.

Naschmaul n. (-s,-mäuler) : 1. [paotr] lipouz g. [*liester* lipouzien], lipouzer g., pitouilher g., licher g., beg lipous g., beg litous g., beg latous g., beg lichous g., beg licher g., beg tanav g., beg fin g., staon figus a zen g., staon gizidik a zen g., liper g., lip-e-bav g., garloter g., morser g., friant g., liper-an-darzhell g. ; *er ist ein Naschmaul*, hennezh a blij an traoù dous (al lipouzerzhioù) dezhañ, hennezh a zo ur beg lipous, ul lipouz eo, ul lipouzer eo ; 2. [plac'h] lipouzen b., lichouzen b., pitouilherez b., beg lipous g., beg fin g., staon figus a blac'h b., staon gizidik a blac'h b., liperez b., garloterez b., morserez b., liperez-an-darzhell b.

Naschwerk g. (-s) : traoù dous ls., lipouzerzh g., sukraj g., garloterezh g.

Nase b. (-,-n) : 1. [korf.] fri g., P. picher n. ; *die Nase eines Pferdes*, fri ur marc'h g., divfron ur marc'h ls., difron ur marc'h ls., fronoù ur marc'h ls., divfronell ur marc'h ls., difronell ur marc'h ls., fronelloù ur marc'h ls. ; *die Nase einer Kuh*, fri ur vuoc'h g., min ur vuoc'h g., moj ur vuoc'h g., muzell ur vuoc'h b. ; *eine große, dicke Nase*, ur fri patatez g., un dorn brae g., ur fri koad g., ur pezh fri g., ur fri dotu g. ; *mit einer großen Nase versehen sein*, bezañ friek ; *Stülpnase, Stupsnase, Himmelfahrtsnase*, fri gwinteiz g. / fri war varc'h (Gregor), fri distroñset g. ; *Adlernase, Hakennase, gebogene Nase, krumme Nase*, fri sparfell (kromm, kamm, ibiliel, krogek, peroked, erer, kaouenn) (Gregor) g., fri skoul g., fri bourbonel g., fri begererheñvel g., fri korloko g., fri mouchañ gouloù g., fri da gac'hat en e c'henoù g. ; *breit gedrückte Nase, platte Nase*, fri taltous (marmouz, togn, turk, plat, minouer, fronek, fronellek) g. (Gregor), fri bokser g., fri berr g. ; *Frau mit breit gedrückter Nase*, tognezh b. ; *spitze Nase*, fri minaoued g., fri ibil g., fri peul g., fri beget g. ; *lange Nase*, fri da blantañ kaol g., fri hinkin g. ; *schiefe Nase*, fri treuz g. ; *Sattelnase*, fri kleuz e gein g., fri kleuz e gribenn g., fri kleuz e walenn g., fri puñset e gribenn g., fri puñset e walenn g., fri puñset e gein

g., P. fri keinbant g. ; *Mensch mit kurzer Nase*, den friet berr g. ; *Mensch mit langer Nase*, den friet hir g., frieg g. [*liester* frien] ; *Raum zwischen Oberlippe und Nase*, P. stal ar mic'hi b., pont ar mic'hi g., lipenn b. ; *er spricht (redet) durch die Nase*, mannous eo, mannous eo e vouezh, mannouzat a ra, monkliañ a ra, marmouzat a ra, safroniñ a ra, fronal a ra, fronellañ a ra, safronellus eo e vouezh, ranouziñ a ra, monklus eo / fronellañ a ra / fronellus (froneller) eo / komz a ra dre ar fri / safronelliñ a ra (Gregor) ; *sich die Nase putzen*, c'hwezhañ e fri, ober ur skarzh d'e fri, ober ur sec'h d'e fri, sec'hañ e fri, torchañ e fri (Gregor) ; *putz dir die Nase !* c'hwezhañ da fri ! ; *einem Kind die Nase putzen*, c'hwezhañ e fri d'ur bugel, sec'hañ e fri d'ur bugel, torchañ e fri d'ur bugel ; *sich (dat.) die Nase zuhalten*, stankañ (pennañ, serriñ, gwaskañ) e fri, gwaskañ war e fri gant e vized ; *die Nase rieft ihm, ihm läuft die Nase*, an dour a ver diouzh e fri, berañ a ra e fri, emañ ar burudig ouzh penn e fri, ar vuredenn a zo gantañ, fri birous eo, glaourenniñ a ra e fri ; *der Rotz hängt ihm an der Nase*, hennezh a zo o krougañ e vic'hi, kleier a zo ouzh e fri, mic'hi a zo ouzh e fri, un troad-maout a zo ouzh e fri, un troad-leue a zo ouzh e fri, ur c'houlouenn a zo ouzh e fri, ur vastarenn a zo ouzh e fri ; *die Nase hochziehen*, suc'hañ, suc'hellat, ruflañ e vic'hi, fronal, chuchal, kas ar vuoc'h d'ar solier, tennañ Morvan er solier, sachañ Loull d'e doull, sachañ Yann d'ar grignol, sachañ ar c'hazh d'ar gambr, tennañ ar skeul er solier ; *Schmerzen in der Nase*, friad g. ; *Schlag auf die Nase*, friad g. ; *mit Rotz vermisches Blut lief ihm aus der Nase*, gwad a zivere (gwad a rede) eus e fri, mesk-ha-mesk gant mic'hi ; *jemandem die Nase abschneiden*, difriañ u.b. ; *was Breite und Länge betrifft, weisen die Nasen der Menschen große Unterschiede auf*, frioù an dud a vez kalz a gemm etre o ment ; *sein Kinn berührte ihre Nase*, e elgezh a boke d'he fri.

2. [tr-] *die Nase rümpfen, die Nase runzeln, a)* ober ur c'hreiz d'e fri, krizañ e fri, troñsañ e fri, skoulmañ e fri ; *b)* [dre skeud.] ober beg kamm, ober ur beg treuz, ober ur beg kamm, ober begoù, ober mourrou, ober mourrennoù du, krizañ e fri, krizañ e dal, skoulmañ e fri, mousklenniñ, rekinat, ginañ ; *[dre skeud.] der Nase nach gehen*, mont war-eeun d'an-unan, mont rak e eneb, mont rak e dal (war-eeun), mont rag e zremm, mont e fri war-raok hag e revr war-lerc'h ; *immer der Nase nach !* kae war-eeun dit ! ; *seine Nase in alles stecken, seine Nase in jeden Quark stecken*, bezañ ur fri-furch a zen, bezañ ur spereid kurius a zen, bezañ fri hir, bezañ hir e fri, lakaat (sankañ, bountañ, fourrañ) e fri e kement tra 'zo, emellout eus pep tra, bountañ e fri e pep lec'h, mont da beuriñ e park ar re all, bezañ ranell, ranelliñ, konoc'hañ, fourrañ e fri moan e pep tra, bezañ kurius evel ur marmouz, bezañ kurius evel ur fured, bezañ ur beg minaoued a zen ; *er muss seine Nase ständig in alles hineinstecken*, lakaat a ra (sankañ a ra, bountañ a ra, fourrañ a ra) e fri e kement tra 'zo, emellout a ra eus pep tra, bountañ a ra e fri e pep lec'h ; *die Nase hoch tragen*, bezañ gloriüs (c'hwezet, faeüs, tonius, balc'h, kaoc'hek, dichek, uhel, bras an tamm eus an-unan, otus an tamm eus an-unan, un toull ourgouilh, teilek, ur paotr c'hwezet), bezañ o kreviñ gant al lorc'h, bezañ bras an tamm gant an-unan, bezañ leun a foug hag a lorc'h, bezañ lorc'hoù en an-unan, bezañ lorc'h en e doull, bezañ lorc'h en e foñs, bezañ teil gant an-unan, bezañ fier-lor, bezañ fier-droch, bezañ fier-ruz, bezañ fier-sot, bezañ leun a gagal, na c'hallout plegañ evit kac'hat, bezañ bras, bezañ uhel ar c'haoc'h en e doull, bezañ uhel ar c'haoc'h en e revr, bezañ savet ar c'herc'h en e c'houzoug, na vezañ nemet brasoni, treiñ e leue gantañ, sellet uhel ouzh an dud all, bezañ kegel ar vamm-gozh oc'h ober

gwalenn-gein d'an-unan (*kegel e vamm-gozh oc'h ober gwalenn-gein dezhañ, kegel he mamm-gozh oc'h ober gwalenn-gein dezhi h.a.*), bezañ ur varrenn houarn en e c'houzoug, bezañ ur beg m'en argarzh eus an-unan, bezañ reut evel ur post-kleud, bezañ reut evel ur pipi, bezañ sonn evel ur pipi, bezañ sonn evel ul lakez pikez, bezañ sonn evel ur c'hefeleg, bezañ lakaet kegel e vamm en e gein ; . *jemanden an der Nase herumführen, jemanden bei der Nase herumführen*, kaotañ ha pegañ u.b., reiñ d'u.b. da grediñ e vez noz da greisteiz, reiñ d'u.b. da grediñ du e-lec'h gwenn, reiñ kelien (kañvaled) da blomañ d'u.b., lakaat da grazañ, reiñ kelien (kañvaled, poulc'hennou, silioù, lostoù leue) da lonkañ d'u.b., kontañ poulc'hennou d'u.b., kontañ poulc'had d'u.b., reiñ poulc'had da lonkañ d'u.b., paskañ lus d'u.b., pentañ lern d'u.b., finesiñ ouzh u.b., tennañ siklezonoù d'u.b., reiñ ludu e-lec'h butun d'u.b., deviñ (louzañ, dilouzañ, diharpañ, divleupañ, stranañ, stranigañ, skobardiñ, riñsañ, houperigañ, paltokiñ, bilhiñ, gludañ, bouc'hiñ, punañ, tizhout, flemmañ, toazañ, bratellat, nezañ, kabestrañ, gennañ, pakañ, tapout, gwaskañ, dastum) u.b., klaviañ u.b., bountañ ar c'henn en u.b., louarniñ u.b., kouilhoniñ u.b., gwerzhañ duad d'u.b., reiñ treujoù e-lec'h bleñchoù d'an hini a zo bras e c'henoù, tremen lost al leue dre c'henoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., fritañ naered e-lec'h silioù d'u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober an dall d'u.b. ; . *jemandem die Würmer aus der Nase ziehen*, diennañ (diskantañ, dibluskañ, goro) u.b., tennañ kaoz diouzh u.b., tennañ panez (amanenn) eus gouzoug ar c'hi, tennañ c'hwibez d'u.b., deskiñ an doareoù digarez d'ober al leue, tennañ laezh digant an tarv, tennañ ar c'hazh a-zindan ar gwele, tennañ ar vioù a-zindan ar yar, diframmañ gloan ha pitrouilhez digant u.b., hadañ ar gaou evit klevet ar wirionez ; . *jemandem eine Nase machen, jemandem eine lange Nase machen (drehen)*, ober un troatad-fri d'u.b., ober bizig-kamm d'u.b., ober beg-melen d'u.b. ; . *die Nase hängen lassen*, ober ur fri minaoed, bezañ kouezhet d'an-unan klipenn hag askell, bezañ izel e gribell, bezañ izel e glipenn, bezañ izelaet (kouezhet) ar bannieloù gant an-unan (*e vannieloù gantañ, he bannieloù ganti h.a.*), kac'hat en e vragez, bezañ digalonekaet (disouezhet), mont bihan e galon, plegañ touchenn, plegañ e douchenn, koazhañ, kouezhañ e veudig en e zorn, mont izel e gribenn, bezañ diskaret e gribenn, lezel e zivrec'h da gouezhañ, fallgaloniñ, bezañ krog an digalon en an-unan, bezañ pinous (lostek, toutek, dipitet), ober beg a-dreuz, bezañ toutek evel ur c'hi bihan bet skandalet gant e vestr, bezañ e lost en e c'harbedenn, bezañ lostek evel ul louarn bet louzet (bet kabestret, bet tapet, bet paket) gant ur yar, bezañ diaes evel en ur roched reun, bezañ ken mezhus hag ul louarn bet gennet gant ur yar, bezañ mezhek evel ul louarn bet kabestret gant ur yar, bezañ lostek evel ul louarn bet c'hoariet gant ur yar, bezañ pinous evel ur c'hog displuñvet, bezañ mezhek evel ur yar dilostet, bezañ abaf evel ur yar displuñvet ; . *mit langer Nase abziehen*, mont kuit evel ur c'hazh gleb, mont kuit toutek evel ur c'hi bihan skandalet gant e vestr, mont kuit ken mezhek ha tra, mont kuit ken mezhus ha tra, mont kuit lostek evel ul louarn bet tapet (bet paket, bet louzet, bet kabestret, bet c'hoariet) gant ur yar, mont d'ar gêr dre roc'h ar skid, mont kuit ken mezhus hag ul louarn bet gennet gant ur yar, mont kuit pinous evel ur c'hog displuñvet, mont kuit abaf evel ur yar displuñvet, mont kuit mezhek evel ur yar dilostet, mont d'e doull ; . *sich (dat.) eine goldene Nase verdienen*, dastum arc'hant evel ur mengleuzier, gronnañ arc'hant gant ar rozell, berniañ arc'hant gant ar rastell, dastum aour gant ar rozell, dastum kregin gant ar rozell, dastum aour hag arc'hant, dastum arc'hant a-

foziadoù, dastum aour hag arc'hant, rastellat aour hag arc'hant, rozellat aour hag arc'hant, gounit arc'hant ruz, berniañ arc'hant gant ar rastell, ober aour gant morzholioù, ober arc'hant war an oaled, tapout gant an-unan [*honnezh a oa tapet ganti, tapout a ra ganti*], ober e graf, ober krazadenn, gounit arc'hant bras, gounit arc'hant gant ar rozell, dastum arc'hant dre an nor ha dre ar prenestr, ober berzh, ober struj, ober mat, ober fortun, ober ur fortun, fortuniañ ; *alles soll immer nach seiner Nase gehen*, c'hoari a ra atav e vestr, ober a ra e renkoù war bep tra, klask a ra bepred ober lezennoù, ober a ra atav al lezenn d'ar re all, plijout a ra dezhañ lezenniñ, plijout a ra dezhañ ober skol d'ar re all, ur pabor a zo anezhañ, techet eo d'ober e berson e pep parrez, techet eo da lezenniñ, ur c'hozh arloup a zo anezhañ, komz a ra atav war un ton mestronius ; . *ich habe die Nase voll davon*, a) rez va boned am eus, me 'zo rentet ôg, me 'zo erru dotu gant an dra-se, an dra-se a dorr din va fevarzek real, dreistpenn am eus gant an dra-se, aet on dreist-penn gant an dra-se, me 'zo leun va c'hased gant an dra-se, me 'zo leun va rastell gant an dra-se, re eo din, trawalc'h da'm lâr, va gwalc'h am eus a gement-se, va gwalc'h am eus eus an dra-se, me a zo erru skuizh va revr gant an dra-se, aet on tremen skuizh gant an dra-se, deuet on nec'het-marv gant an dra-se, skuizh on (erru on skuizh, tremen skuizh on, me a zo eok, me a zo ôg, erru on heug, erru on heug, faezh on) gant an dra-se, darev on gant an dra-se, eok ha tremen eok on gant an dra-se, heug a ro an dra-se din, heug on gant kement-se, heug on gant kement-se, leizh va lâr am eus diouzh an dra-se, leizh va lâr am eus gant an dra-se, gwasket on evel un torch-listri, aet eo al loa dreist ar skudell, erru on poazh gant an dra-se, brenn ! va revr gant an dra-se ! va gaol ! ; b) flakik on, flak on, kabac'h on gant ar skuizhder, riñset on, marv on diwar va sav, gouzañv a ran skuizhder, gourdet on gant ar skuizhder, asik on, asiket on, flep on, mac'homet on, brevet on, eok on, eoget (ôget) on gant ar skuizhder, tanailhet on, skuizh-brein on, skuizh-marv on, skuizh-divi on, skuizh-lazhet on, skuizh-stank on, skuizh-lovr on, skuizh-brevet on, brevet on gant ar skuizhder, skuizh on evel ar bleiz, faezh on betek skoulm va ene, torret on gant ar skuizhder, nezet eo tout va izili dindanon, broustet eo va c'horf, me a zo distronket-holl, paket em eus un taol-dinerzh, brev on, flastret on gant ar skuizhder, ôg on gant ar skuizhder, darnaouet on, darnaou on, hernet on, divi on, rentet on, krevet on, gell on, divanet lip on ; . *diesmal habe ich die Nase voll von diesen Kindern*, en dro-mañ 'm eus erru dreist va fenn gant an traoù yaouank-mañ ; . *jemandem auf der Nase herumtanzen*, ober buhez (gwall vuhez) d'u.b., uzañ e vuhez d'u.b., terriñ (ampoezoniñ) e vuhez d'u.b., reiñ dibun d'u.b., reiñ blev gwenn d'u.b., ober vil d'u.b., reiñ darbar d'u.b., danzen darbar d'u.b., reiñ plouz da chaokat d'u.b., reiñ raou d'u.b., reiñ bec'h d'u.b., ober bec'h d'u.b., lakaat bec'h war u.b., c'hoari diaes d'u.b., darbariñ u.b., reiñ neud da zirouestañ d'u.b., reiñ koad-tro d'u.b., reiñ koad a-benn d'u.b., lakaat kalet d'u.b., trempañ d'u.b. eus toull ar berv, ober charre d'u.b., ober buhezioù d'u.b., ober gwallamzer d'u.b. ; . *sich nicht auf der Nase herumtanzen lassen*, kaout nerzh ha difennoù, bezañ rebarb en an-unan, na lezel kerzhet war e dreid, na c'houzañv e vefe lammet war e seulioù, na leuskel den ebet da lakaat un troad war e chouk, na vezañ den da vezañ kaset dre veg e fri, kaout e zifenn, na vezañ den da reiñ e chouk da bilat, mont d'an dud kraf evit kraf, na leuskel den da vresañ an-unan ; . *jemandem etwas auf die Nase binden*, reiñ anaoudegezh eus udb d'u.b., daveiñ udb d'u.b., reiñ keloù eus udb d'u.b., reiñ udb d'u.b. udb da c'houzout (da anavezout, da anaout), kemenn udb d'u.b., degemenn udb d'u.b., degas kemennadurezh d'u.b. eus udb,

degas kemenn d'u.b. eus udb, kas kemenn d'u.b. eus udb, ditourañ u.b. diwar-benn udb, titouriñ u.b. diwar-benn udb, ditourañ udb d'u.b., kelaouiñ u.b. diwar-benn udb, reiñ liv d'u.b. eus udb, reiñ disaouzan d'u.b. eus udb., hanterañ udb d'u.b., plantañ udb gant u.b. ; . *jemandem nicht alles auf die Nase binden*, kuzhat traoù 'zo ouzh (da) u.b., kaout (lakaat, skeiñ) ludu da c'holeiñ e dan, kuzhat ar pod, kuzhat peseurt mennozh a zo en e spered, na lavarout e oferenn war gan, ober e souchet, lakaat e letern dindan e vantell ; . *du brauchst es ihm ja nicht auf die Nase zu binden*, n'eo ket ret dit mont da zrailhañ dezhañ ar pezh a ouzez, n'eo ket ret dit plantañ gantañ ar pezh a ouzez, n'eo ket bet lakaet dezhañ da vezañ gouezet, n'eo ket ret dit diskuliañ dezhañ pezh a ouzez ; . *P. auf der Nase liegen*, bezañ dalc'het war e wele / chom war e wele (Gregor), chom en e wele, chom a-stok war e wele, bezañ war e gostez, bezañ war e wele ; . *jemandem etwas unter die Nase reiben*, rebech udb d'u.b., tamall udb d'u.b. ; . *jemandem eine Nase verpassen (geben)*, lavaret e Bater d'u.b., kontañ e Bater Noster d'u.b., reiñ anvioù d'u.b., huchal leoù-Doue war u.b., teuler ar seizh anv ruz war u.b., fouilhezañ u.b. a salmennoù, troc'hañ hujaoù gant u.b., bleiziñ u.b., skeiñ kunujennoù gant u.b., ober un tamm katekiz d'u.b., kanañ e santa maria d'u.b., kanañ ar gousperoù d'u.b., kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., reiñ ur skandaladenn d'u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., paskañ e draoù d'u.b., stagañ boutonioù war porpant u.b., lammat war boutonioù u.b., en em arastañ ouzh u.b., en em gemer ouzh u.b., en em lakaat ouzh u.b., en em lakaat gant u.b., malañ gros d'u.b., hejañ e laou d'u.b., ober ur rez d'u.b., sarmonal u.b., savantenniñ u.b., kannañ e roched (e gouez) d'u.b., kanañ ar mil seurt ruz gant u.b., lavaret ar seizh seurt ruz d'u.b., lavaret ar seizh mil d'u.b., lavaret e sant Nikodem d'u.b., kribañ e benn d'u.b., lavaret e begement d'u.b., rannañ e damm d'u.b., kontañ e damm d'u.b., reiñ e stal d'u.b., plantañ kentel gant u.b., ober kelenn d'u.b., ober skol d'u.b., ober e gentel d'u.b. / kenteliañ u.b. / koueziañ e benn d'u.b. / kiviñ tonenn e benn d'u.b. (Gregor), reiñ ur c'houez d'u.b., diskar e glipenn d'u.b., diskar e gribenn d'u.b., troc'hañ e c'hwitell d'u.b., stankañ e glapez d'u.b., c'hwezhañ e fri d'u.b., rebech udb d'u.b. ; . *fasse dich (zupfe gefälligst) an deiner eigenen Nase*, chom war da dreuzoù - sell ouzh da seolioù hag e weli toull da loeroù - war stad ar re all neb a gomzo, en em sellet, hag e tavo - war stad re all neb a gomzo mar kar en em sellet a davo - na damall ket ar re all mar n'out ket da-unan didamall - dañvad kailharet, peurluviañ ouzh ar re all a glask en em frotañ - ne vezer labezet nemet gant ar fall - pep hini a ra fazioù, an hini na ra ket unan a ra daou ; . *jemandem etwas vor der Nase wegnehmen*, rañvat udb dindan fri u.b., kemer udb dirak barv u.b., rouzañ ar bloneg d'u.b. ; . *das liegt vor Ihrer Nase !* dirak ho taoulagad emañ ! ; . *er sah das Buch nicht und es lag doch vor seiner Nase*, ne wele ket al levr hageñ e oa e-tal dezhañ ; . *das habe ich ihm an der Nase angesehen*, ar stumm a oa warnañ, gwelet em boa ar stumm warnañ ; . *er sieht nicht weiter, als seine Nase (reicht)*, ne wel ket pelloc'h eget beg e fri, lakaet en deus ul lunedoù koad war e zaoulagad, ur skiant verr a zen eo hennezh, hennezh a zo berr a spered (e spered, e skiant), sempl ha berrwel eo, lourt eo e spered, lourt a spered eo, lourt a benn eo, hennezh a zo berr ar vent a skiant roet dezhañ, hennezh a zo berrwelet da vat ; . *eins auf die Nase bekommen*, kaout un distro lous digant u.b., tapout un distro lous digant u.b., tapout ur friad lous (un distokadenn, un distok, ur vezhekadenn) ; . *jemandem eins auf die Nase geben, jemandem eins auf die Nase hauen*, difoeltrañ ur pezh mell friad gant u.b., friata u.b.,

pladañ e fri d'u.b., toгнаñ e fri d'u.b., kizañ fri u.b., dic'hourdañ ur pezh mell friad gant u.b., diaveliñ ur pezh mell friad gant u.b. ; . *er hat sich den Wind um die Nase wehen lassen*, foetet (redet) en deus bet bro, beajet (baleet) en deus bet broioù, roulet en deus bet ar bed, ruilhal en doa graet dre an hentoù ; . *sich (dat.) die Brise um die Nase wehen lassen*, aveliñ e benn, ober un aveladenn, freskaat e benn, distanañ, mont en aer vras, cheñch avel d'e bilhoù, lonkañ avel, lonkañ ur banne avel, kemer an aer, kemer ur banne aer, kemer ul lonkad avel, klouaraat, mont da zistanañ, kemer avel / mont en avel / ruffañ an aer fresk (an avel) / tennañ aer fresk gant e skevent (Gregor) ; . *auf die Nase fallen*, a) [ster rik] pakañ ul lamm, tapout ul lamm, serriñ ul lamm, dastum ul lamm, kouezhañ eus e sav-sonn, kouezhañ diouzh e sav-sonn, kouezhañ en e led (a-hed e gorf, a-hed e groc'hen, a-stok e gorf, a-stok-korf, a-stok e lañjer, a-blad, hed-blad e gorf) (Gregor), ledañ e gorf, mont war e gement all, kouezhañ a-dreuz e gof, kouezhañ àr e zivbav, kouezhañ a-dreuz-kof (a-lamm-gaer, a-stok e lañs, a-blad-kaer, war e gof), kouezhañ a-flav, kouezhañ sonnet war e c'henoù, astenn e groc'hen war an douar, mont da bokat da wreg ar c'hantonier, mont da bokat da vugale ar c'hantonier, kaout kann ouzh bugale ar c'hantonier, lipat pri, kouezhañ war e fri, kouezhañ war e c'henoù ; b) [dre skeud.] kouezhañ war e fri, tapout ul louzenn, kaout ul louzenn, degas ur penn leue d'ar gêr, chom e fri war ar gloued, chom e fri hebioù, chom tarluch, tapout ur friad lous (un distokadenn, un distok, ur vezhekadenn), kaout un distro lous digant u.b., tapout un distro lous digant u.b., mont e ribotadenn da fall, menel warni, menel war ar marc'had, c'hwitout, mont e daol da gazh, mont e daol e drouziwezh, mont an tenn er c'hleuz gant an-unan (e *denn er c'hleuz gantañ, he zenn er c'hleuz ganti h.a.*), mont e vleud da vrenn, c'hwitañ war e daol, soetiñ war e daol, c'hwitañ e graf, ober flags, ober kazeg, chom kazeg, bezañ kazeg ganti, chom berr, chom dre an hent, chom a-dreuz gant e hent, mont a-dreuz gant e hent, mont e raktres da gaoc'h-heiz, mont e raktres e kas, treiñ e raktres e kas, kouezhañ e raktres e kas, treiñ e raktres e gwelien, mont e daol e gwelien, mont e daol er c'harzh, mont an tenn er c'hleuz, ober kazh, ober un dro gazh, ober taol gwenn, ober tro wenn, ober un dro wenn, ober tro c'houllo, ober un dro c'houllo, ober chat, ober un tenn gwenn ; . *Mund und Nase aufsperrn*, reiñ muzul d'e c'henoù, rontaat e c'henoù, chom a-bann, chom da sellet gant e c'henoù, bezañ (chom) balc'h e c'henoù, chom da c'henaouiñ, chom genaouek, genaouegiñ, chom ar forn digor gant an-unan (e *forn digor gantañ, he forn digor ganti h.a.*), chom ar beol digor gant an-unan (e *veol digor gantañ, he beol digor ganti h.a.*), chom e c'henoù digor war c'hwec'h eur (war nav eur, war nav eur hanter, war greisteiz hanter), chom ar genoù digor gant an-unan war nav eur hanter (chom e c'henoù digor gantañ, chom he genoù digor ganti h.a.) ; . *eine lange Nase machen*, kouezhañ e veudig en e zorn, bezañ disouezhet ; *alle Nasen lang*, tro-distro, taer-ha-taer, lies-lies, abred ha diwezhat, da bep mare, bep tenn-anal, da bep koulz, dibaouez, dizehan ; . *P. ... pro Nase, ...* ar penn, ... dre benn, ... pep hini, pep a ...

3. fri g., c'hwesda g., mus g. ; . *er hat eine gute (feine) Nase*, fri tanav eo, tanav eo e fri, moan eo e fri, friet mat eo ; . *dieser Hund hat eine gute Nase*, friet mat eo ar c'hi-se / ur fri mat en deus ar c'hi-se (Gregor), fri tanav eo ar c'hi-se, tanav eo fri ar c'hi-se, ur c'hwesda eus ar gwellañ a zo d'ar c'hi-se ; . *er hat mal wieder die richtige Nase gehabt*, ar wech-se ivez n'en doa ket skoet fall, tanav e oa bet e fri ; . *du hast keine Nase*, ne c'h eus tamm fri, ur fri berr ac'h eus.

4. [dre heñvel.] : *die Nase eines Schiffes*, staon (diaraog g., penn a-raok g.) ur vag b. ; *die Nase eines Kruges*, flutenn ur picher b., beg ur picher g.

naselang Adv. : [tro-lavar] *alle naselang*, tro-distro, taer-ha-taer, lies-lies, abred ha diwezhat, da bep mare, bep tenn-anal, da bep koulz, dibaouez, dizehan.

näseln V.gw. (hat genäsel) : ranouziñ, bezañ mannous, mannouzat, mannouziñ, fronellañ, safroniñ, bezañ safronellus, froniñ, fronal, marmouzat, monkliñ, bezañ monklus / fronellañ / bezañ fronellus (froneller) / komz dre ar fri / safronelliñ (Gregor).

Näseln n. (-s) : mannouzerzh g., fronellerezh g., fronadur g., safronellerezh g.

näselnd ag. : mannous, mannouzet, monklus, monkl, ranous, fronellus, safronellus, safronus, fronus ; *mit näselnder Stimme sprechen*, komz gant ur vouez vannous, ranouziñ, monkliñ, bezañ mannous, mannouzat, bezañ safronellus, safroniñ, froniñ, fronal, marmouzat, bezañ monklus / fronellañ / bezañ fronellus (froneller) / komz dre ar fri / safronelliñ (Gregor).

Näselnde(r) ag.k. g./b. : mannouz g., mannouzez b., froneller g., fronellerezh b., safroner g., safronerezh b.

Nasenaſſe g. (-n,-n) : [loen.] nasik g. [*liester nasiked*], fri-hir g., marmouz fri-hir g., frieg g. [*liester frieged*], marmouz friek g.

Nasenbär g. (-en,-en) : [loen.] koati g. [*liester koatied*] ; *südamerikanischer Nasenbär*, koati rous g.

Nasenausfluss g. (-es,-flüsse) : [mezeg.] beradur fri g.

Nasenbein n. (-s,-e) : [korf.] askorn-fri g.

Nasenbluten n. (-s) : [mezeg.] diwad dre ar fri g., gwadañ dre ar fri g., diwadadur dre ar fri g., koll-gwad dre ar fri g.

Nasenbremse b. (-,-n) : [kezeg.] minwask g., morailh g., torch-min g. ; *bei einem Pferd die Nasenbremse einsetzen*, minwaskañ ur marc'h, morailhañ ur marc'h.

Nasenflügel g. (-s,-) : [korf.] kostez ar fri g., askell-fri b., askell ar fri b.

Nasengewächs n. (-es,-e) : [korf.] polip godel g., polip fri g.

Nasenhaar n. (-s,-e) : [korf.] blevenn-fri b. [*liester blev-fri*]

Nasenheilkunde b. (-) : [mezeg.] friouriezh b.

Nasenhöhle b. (-,-n) : [korf.] kavenn ar fri b., toull ar fri g., fron b., fronell b., froenn b., toull-fri g. ; *das Siebbein ist ein Knochen des Hirnschädels, der am Ende der Nasenhöhle an der Grenze zur Schädelhöhle liegt*, ar sieg a zo un askorn eus ar c'hlopenn a zisparti foñs kavenn ar fri diouzh an empenn.

Nasenkante b. (-,-n) : [nij., merdead.] lez darrur g.

Nasenkeil g. (-s,-e) : [tekn.] tenailhenn valirek b., klaoutenn valirek b., klaouenn valegek b.

Nasenklammer b. (-,-n) : [moull.] briataenn b.

Nasenklemmer g. (-s,-) / **Nasenknäifer** g. (-s,-) : lunedoù-fri g.

Nasenknorpel g. (-s,-) : [korf.] migorn ar fri g., migourn ar fri g., bourlas ar fri g., grigoñs ar fri g.

Nasenkorrektur b. (-) : [mezeg.] friatelvadur g., friatelveñ g.

Nasenlänge b. (-) : *das Pferd gewann das Rennen mit einer Nasenlänge*, gounezet en doa ar marc'h gant treuz ur fri lañs war ar re all, krip-ha-krap en doa gounezet ar marc'h, ku-ha-ka en doa gounezet ar marc'h, gounezet en doa ar marc'h a-veg-fri, gounezet en doa ar marc'h a-veg-troad ; [tud] *beim Rennen mit einer knappen Nasenlänge gewinnen*, gounit a-veg-troad, gounit a veg botez, gounit gant treuz ur fri lañs, gounit krip-ha-krap, gounit ku-ha-ka, gounit a-veg-fri ; *jemanden um eine Nasenlänge schlagen*, gounit war u.b. a veg botez, gounit war u.b. gant treuz ur fri lañs, gounit krip-

ha-krap war u.b., gounit ku-ha-ka war u.b., gounit war u.b. a-veg-fri, gounit war u.b. a-veg-troad.

Nasenlaut g. (-s,-e) : [yehz.] frienn b., kensonenn-fri b., kensonenn dre fri b., kensonenn friet b.

Nasenleiden n. (-s) : friad g.

Nasenlidfalte b. (-,-n) : [mezeg., daoulagad] epikantuz g.

Nasenloch n. (-s,-löcher) : [korf.] toull ar fri g., toull-fri g., fron b., fronell b., froenn b. ; *Nasenlöcher*, divfron ls., difron ls., fronoù ls., divfronell ls., difronell ls., fronelloù ls., toullou-fri ls. ; *mit breiten Nasenlöchern versehen sein*, bezañ franellek ; *seine Nasenlöcher aufblasen*, fronellañ, fronnellat, froñsal, digeriñ e fronelloù ; *Mensch, der gern seine Nasenlöcher aufbläst*, fronneller g. ; [loen.] *mit parallel nach vorn oder nach unten zeigenden Nasenlöchern*, izelfriek, katarinian.

Nasen-Mundhöhlen-Gang g. (-s,-Gänge) : [korf.] kanol ar rakdent b.

Nasenmuschel b. (-,-n) : [korf.] krogenn ar fri b. [*liester kregin ar fri*].

Nasennebenhöhle b. (-,-n) : [korf.] kev lez-fri g.

Nasenöffnung b. (-,-en) : [korf.] toull ar fri g., toull-fri g., fron b., fronell b., froenn b. ; *Nasenöffnungen*, divfron ls., difron ls., fronoù ls., divfronell ls., difronell ls., fronelloù ls., toullou-fri ls. ; *mit breiten Nasenöffnungen versehen sein*, bezañ franellek ; *seine Nasenöffnungen aufblasen*, fronellañ, fronnellat, froñsal, digeriñ e fronelloù ; *Mensch, der gern seine Nasenöffnungen aufbläst*, fronneller g.

Nasenplastik b. (-) : [mezeg.] friatelvadur g., friatelveñ g.

Nasenputzen n. (-s) : c'hwezhañ g.

Nasenrachenraum g. (-s,-räume) : [korf.] fric'hargadenn b.

Nasenring g. (-s,-e) : bravig-fri g., bizoù-fri g. [*liester bizeier-fri*], ruilhenn-fri b., lagadenn-fri b. ; *Nasenring für Schweine*, fibl g., minell b., minoc'hell b., minouer g., minwal b., minwalenn b. ; *Nasenring für Kälber*, minvroud g. ; *Schweine mit Nasenring*, moc'h minellet str., moc'h minwalet str.

Nasenrippe b. (-,-n) : [nij.] azenn ribl a-raok b.

Nasenrotz g. (-es) : [korf.] mic'hi g., mic'hienn b., klit g., klitenn b., stervenn b., stron g., klakienn b., mastarenn b.

Nasenrücken g. (-s,-) : kribenn ar fri b., gwalenn ar fri b., kein ar fri g.

Nasentrüpfen n. (-s) : mousklenn b., yeuskenn b., mouzherezh g.

Nasenscheidewand b. (-,-wände) : stagell-fri b., stagell ar fri b., speurenn ar fri b., tilhenn an divfron b., tailh ar fri b.

Nasenschleim g. (-s,-e) : [korf.] mic'hi g., mic'hienn b., klit g., klitenn b., mitenn b., stervenn b., stron g., klakienn b., mastarenn b. ; *vertrockneter Nasenschleim*, kreien g. ; *Nasenschleim hängt ihm an der Nase*, hennezh a zo o krougañ e vic'hi, kleier a zo ouzh e fri, mic'hi a zo ouzh e fri, un troad-maout a zo ouzh e fri, un troad-leue a zo ouzh e fri, ur c'houlouenn a zo ouzh e fri, ur vastarenn (ur glitenn, ur vic'hienn, ur glakienn) a zo ouzh e fri ; *Nasenschleim lief ihm bis auf die Lippe*, ur vic'hienn (ur glitenn, ur glakienn) a ziskenne war e vuzell ; *mit Schleim vermishtes Blut lief ihm aus der Nase*, gwad a zivere eus e fri, mesk-ha-mesk gant mic'hi ; *seinen Nasenschleim hochziehen*, die Nase hochziehen, suc'hañ, suc'hellat, ruflañ e vic'hi, fronal, chuchal, kas ar vuoc'h d'ar solier, tennañ Morvan er solier, sachañ Loull d'e doull, sachañ Yann d'ar grignol, sachañ ar c'hazh d'ar gambr, tennañ ar skeul er solier ; *ausgeworfener Nasenschleim*, c'hwezhadur g. [*liester c'hwezhadurioù*].

Nasenschleimhaut b. (-,-häute) : [korf.] glaourgenn ar fri b.

Nasenschleimhautentzündung b. (-,-en) : [mezeg.] friad g., rinit g., rinitenn b.

Nasenschutz g. (-es,-e) : gwarez-fri g.

Nasenseptum n. (-s,-septa/-septen) : [korf.] stagell-fri b., stagell ar fri b., speurenn ar fri b., tilhenn an divfron b., tailh ar fri b.

Nasenspitze b. (-,-n) : 1. [korf.] beg ar fri g., penn ar fri g. ; 2. [dre skeud.] *jemandem etwas an der Nasenspitze ansehen*, gwelet ar stumm war u.b., lenn soñjoù u.b. ouzh e zremm ; *nicht über seine Nasenspitze hinaussehen*, na welet pelloc'h eget beg e fri., na welet sklaer, bezañ dall e gazh (e saout), bezañ sot evel ur vuoc'h (sot evel ur Gwenedad, dall a spered, berrwel, berrwelet, berr a skiant, berrboell), bezañ lourt e spered, bezañ lourt a spered, bezañ lourt a benn, bezañ lakaet ul lunedoù koad war e zaoulagad, bezañ ur penn luch eus an-unan.

Nasenspray g./n. (-s,-s) : [mezeg.] nivlenner evit ar fri g. [*liester* nivlennerioù evit ar fri], aezhenner evit ar fri g. [*liester* aezhennerioù evit ar fri], difruer evit ar fri g. [*liester* difruerioù evit ar fri].

Nasenstein g. (-s,-e) : [korf.] bendell g.

Nasentüber g. (-s,-) : 1. chifrodenn b., bichigogenn b., friad g. ; *jemandem Nasentüber geben*, friata u.b. ; 2. [dre skeud.] rebech g., gourdrouz g., gourdrouzadenn b., teñsadenn b., krozadenn b., kroz g., tabut g., bazhad b., kelenn c'hwerv b., trouz g., skandaladenn b.

Nasenton g. (-s,-töne) : ton mannous g., ton monkl g., ton monklus g., ton ranous g., ton fronellus g., ton safronellus g.

Nasentropfen g. (-s,-) : [mezeg.] takenn louzoù da lakaat er fri b. [*liester* takennoù louzoù da lakaat er fri].

Nasentuch n. (-s,-tücher) : friilienn g.

Nasenvorhof g. (-s,-höfe) / **Nasenvorraum** g. (-s,-räume) : [korf.] rakkambr ar fri b.

Nasenwärmer g. (-s,-) : 1. mouchouer-stamm g., skerb-fri g. ; 2. [dre skeud.] P. populo g., korn-butun berr g., pibenn verr b.

Nasenwasser n. (-s) : 1. [mezeg.] takennoù evit ar fri ls. ; 2. [dre skeud.] P. disteraj g., belbeterezh g., bitrak g., siklud g. ; *dort verdient man ein Nasenwasser*, gwall zisterik eo ar pae du-hont.

Nasenwucherungen ls. : [mezeg.] struzhennoù fri ls., polipoù fri ls.

Nasenwulst g. (-es,-wülste) / b. (-,-wülste) : [bev., embriologiezh] nov friel g.

Nasenzange b. (-,-n) : 1. [tekn.] gevell vegek b. ; 2. [kezeg] minwask g., morailh g. ; *bei einem Pferd die Nasenzange einsetzen*, minwaskañ ur marc'h, morailhañ ur marc'h.

Nasenzwicker g. (-s,-) : lunedoù-fri g.

Naserümpfen n. (-s,-) : mousklenn b., yeuskenn b., mouzherezh g. ; *mit Nasenrümpfen*, en ur ober beg kamm, en ur ober mourroù, en ur ober mourrennoù du, en ur grizañ e fri, en ur grizañ e dal, en ur skoulmañ e fri, en ur vousklenniñ, en ur rekinat, en ur c'hinañ, hir e vailh, hir e fri, moan e benn, hir beg e vinaoued, du e benn, kozh e benn, izel e gribell, izel e glipenn, teuc'h e c'henoù, hek e c'henoù.

naserümpfend Adv. : en ur ober beg kamm, en ur ober mourroù, en ur ober mourrennoù du, en ur grizañ e fri, en ur grizañ e dal, en ur skoulmañ e fri, en ur vousklenniñ, en ur rekinat, en ur c'hinañ, hir e vailh, hir e fri, moan e benn, hir beg e vinaoued, du e benn, kozh e benn, izel e gribell, izel e glipenn, teuc'h e c'henoù, hek e c'henoù.

naseweis ag. : poufer, fougere, responder, dichek, dirukel, divergont, balc'h, dijen.

Naseweisheit b. (-) : divergontiz b., pouferezh g., poc'honerezh g., fougerezh g., dijen g., difoutre g.

nasführen V.k.e. (hat genasführt) : *jemanden nasführen*, kaotañ ha pegañ u.b., reiñ d'u.b. da grediñ e vez noz da greisteiz, reiñ d'u.b. da grediñ du e-lec'h gwenn, reiñ kelien

(kañvalet) da blomañ d'u.b., lakaat da grazañ, reiñ kelien (kañvalet, poulc'hennoù, silioù, lostoù leue) da lonkañ d'u.b., kontañ poulc'hennoù d'u.b., kontañ poulc'had d'u.b., reiñ poulc'had da lonkañ d'u.b., paskañ lus d'u.b., pentañ lern d'u.b., finesiñ ouzh u.b., tennañ siklezoù d'u.b., reiñ ludu e-lec'h butun d'u.b., devañ (louzañ, dilouzañ, diharpañ, divleupañ, stranañ, stranigañ, skobardiñ, riñsañ, houperigañ, paltokiñ, bilhiñ, gludañ, bouc'hiñ, punañ, tizhout, flemmañ, toazañ, bratellat, nezañ, kabestrañ, gennañ, pakañ, tapout, gwaskañ, dastum) u.b., klaviañ u.b., bountañ ar c'henn en u.b., louarniñ u.b., kouilhoniñ u.b., gwerzhañ duad d'u.b., reiñ treujoù e-lec'h bleñchoù d'an hini a zo bras e c'henoù, tremen lost al leue dre c'henoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., fritañ naered e-lec'h silioù d'u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober an dall d'u.b.

Nashorn n. (-s,-hörner) : [loen.] frikorneg g. [*liester* frikorneged] ; *Breitmaulnashorn*, *weißes Nashorn*, frikorneg gwenn g. ; *Spitzmaulnashorn*, *schwarzes Nashorn*, frikorneg du g. ; *Panzernashorn*, *indisches Nashorn*, frikorneg India g. ; *afrikanische Nashörner*, frikorneged Afrika ls. ; *asiatische Nashörner*, frikorneged Azia ls. ; *die lederne Haut der Nashörner*, kroc'hen lêrek ar frigorneged g. ; *das Nashorn brüllt*, musellat a ra ar frikorneg ; *die Hörner der Nashörner*, kerniel ar frikorneged ls.

Nashornvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] kalao g. [*liester* kalaoed].

Nasigkeit b. (-) : [korf.] -friegezh b. ; *mittelbreite Nasigkeit*, krennfriegezh b., meziniezh b.

Näsler g. (-s,-) : mannouz g., froneller g., safroner g.

Nasopharynx g. (-,-pharyngen) : [korf.] fric'hargadenn b.

nass ag. : 1. gleb, glebiet, leizh, poukr, treantet gant an dour, distremp, distrempet, druz, gleborek, mouest ; *nasser als*, *nässer als*, glepoc'h eget ; *nasser Boden*, douar gleb g., douar dous g., douar mouest g. ; *die Erde ist nass vom Tau*, gleb-glizh eo an douar, deuet eo ar glizh da zousaat an douar ; *dieser Boden bleibt nass*, an douar-mañ a zalc'h e zoster ; *das Holz ist nass*, glas (glas-dour) eo ar c'hoad-se (ar c'heuneud-se) ; *bis auf die Haut nass*, *durch und durch nass*, gleb betek ar c'hroc'hen, gleb-dour, gleb-teil, gleb-dour-teil, gleb-par-teil, gleb-pouer, gleb-brein, gleb evel an teil, touilhet, ken gleb hag un touilh, gleb evel ur broc'h, touillet an dour dezhañ, treuzet an dour dezhañ, treuzet gant ar glav, treuzet tre-kaer gant ar glav, treuzet penn-da-benn gant ar glav, treantet gant ar glav, hep un neudenn sec'h warnañ, trempet evel bara soubenn, trempet betek e eskem, paket ur revriad dour gantañ, gleb-holl, brein ; *jemanden nass spritzen*, touilhañ u.b. ; *sich gegenseitig nass spritzen*, en em douilhañ ; *der Wagen hat mich nass gespritzt*, un tamm mat a strink am boa paket gant ar c'harr-tan o tremen, paket ez eus bet ur revriad dour ganin gant ar c'harr-tan o tremen, tapet ez eus bet ur riñsenn ganin gant ar c'harr-tan o tremen, strink am eus bet gant ar c'harr-tan o tremen, ur c'hlebiadenn a-zoare am eus bet gant ar c'harr-tan o tremen, tapet em boa strink gant ar c'harr-tan o tremen, ar c'harr-tan en doa strimpet ur bern dour warnon ; *nass werden*, *nasser werden*, glepaat ; *nasser machen*, glepaat ; *nass machen*, gouzourañ, glebiañ, deltañ, leizhañ, dispelc'hiñ, dourennañ, dourennekaat, gleborekaat, mouestaat, mouestañ, moeltrañ, distrempañ ; *wieder nass machen*, adc'hlebiañ ; *sich die Füße nass machen*, *nasse Füße bekommen*, glebiañ e dreid ; *sich das Haar nass machen*, *nasses Haar bekommen*, glebiañ e vlev ; *sich nass machen*, **a**) en em c'hlebiañ ; **b**) staotat en e vragoù ; *nass werden*, deltañ, dourennekaat, gleborekaat, dourenniñ, glebiañ, mouestaat, mouestañ, moeltrañ ; 2. *er fand einen nassen Tod*, mervel a reas beuzet, beuziñ en doa graet,

beuziñ a reas, mervel a reas dre vez ; **3.** *P. ein nasser Bruder*, ul lonker g., ur mevier g., ur c'hofeg g., ur pantier g., ur sac'h gwin g., ur c'harg-e-doull g., ul lonk-e-sizhun g., ur beg chopin g., ur chopiner g., ur paotr glout g., ur glout g., ur rouler g., ur torter g., ul liper g., ul laper g., ur Yann-lak-e-barzh g., ur Yann frank-e-c'houzoug g., ur paotr sant Lonk g., ur Yann lonk g., ul lip-e-werenn g., ul liper-e-werenn g., ul liper-bont g., un ever fall a zour g., ur plomer g., ur c'hof dour g., ur c'hourlañchenn frank b., ur gouzoug-karn g., ur reilh g., ur staoter g. ; *wer gegen den Wind pisst, bekommt nasse Hosen*, an hini a staot ouzh an avel a-benn a bak leun e zent ; **4.** [kimiezh] *der nasse Weg*, an hent leizh g. ; *auf nassem Wege*, dre an hent leizh g. ; **5.** *ins Bett plumpsen wie ein nasser Sack, ins Bett fallen wie ein nasser Sack*, kouezhañ en e wele evel ur sac'had loaiou, kouezhañ a-freilh en e wele, kouezhañ a-flagas en e wele ; **6.** *P. du hast wohl einen nassen Keks im Schuh !* erru out sot be betra ? war dri zroad emaut ! ha diahelet eo da spered ? direizhet eo da spered 'vat ! distrañset eo da spered 'vat ! trevariañ a ra da skiant, emaut o c'hoari gant da voned, diskiantañ a rez, n'emañ ket mat da benn, n'out ket mat gant da benn, n'out ket mat ? kollet eo da benn ganit ? kollet eo da spered ganit ? ha deuet out sot ? aet out e belbi (e berlobi), paket ac'h eus anezho, aet out ganto, loariañ a rez, trelatet (alfoet, alteret, troet) eo da spered, goap a rez, te a gont traoù 'vat ! dizatiñ a rez, direzoniñ a rez, brizhañ a rez.

Nass n. (-es) : **1.** glebor g., glebder g., glebder b., leizhien b., leizhder g., leizhdred b., leizhadurezh b., bererezh g., deltoni b., glebiadur g., moeltradur g., mouester g., mouested b. ; **2.** liñvenn b., dourenn b.

Nassabschneider g. (-s,-) : [tekn.] dispartier dre zour g., dispartier dre walc'hiñ g., ardivink dispartiañ dre an hent leizh g.

Nassanbau g. (-s) : [labour-douar] gounidegezh dre zourañ b.

Nassauer g. (-s,-) : **1.** annezad Hessen-Nassau g. ; **2.** [dre skeud] gagnaouer g., toupiner g., liper g., truffer g., korbiner g., taper g., paker g., gouelan g., trutell b., kac'h-moudenn g., krign-askorn g., krigner g., kigner g., sklanker g., suner g., logagnan g., kefester g. ; **3.** P. glebiadenn b., revriad dour g., pilad-glav g., pilad-dour g., pil-dour g.

Nassauerin b. (-,-nen) : **1.** annezadez Hessen-Nassau b. ; **2.** [dre skeud] toupinerez b., liperez b., truflenn b., korbinerez b., trutell b., porc'hellez b., kac'h-moudenn a blac'h b., krign-askorn a blac'h b., krignerez b., sklankerez b., truterez b., kefesterez b.

nassauern V.gw. (hat genassauert) : korbinat, truflat, toupinat, sklankenniñ, sklankal, truflennat.

Nassaufbereitung b. (-,-en) : [tekn.] danzeadur dre an hent leizh g., danzeadur dre zour g., puradur dre zour g., puraat dre zour g., gwalc'h g., gwalc'herezh g., gwalc'hiñ g.

Nassbagger g. (-s,-) : ravanell b., trech g.

Nassdampf g. (-s,-dämpfe) : burezh peurvec'h b.

nassdrehen V.k.e. (hat nassgedreht) : turгнаñ dre an hent leizh, turгнаñ gant dour, turгнаñ dre zour.

Nässe b. (-) : glebor g., glebder g., glebder b., leizhien b., leizhder g., leizhdred b., leizhadurezh b., bererezh g., deltoni b., glebiadur g., moeltradur g., mouester g., mouested b. ; *vor Nässe schützen*, **a**) diwall diouzh ar glebor ; **b**) *vor Nässe schützen !* da vezañ diwallet diouzh ar glebor ! da ziwall diouzh ar glebor !

nässen V.k.e. (hat genässt) : gouzourañ, glebiañ, deltañ, leizhañ, glebiañ, glizhañ, strimpañ, strimpañ dour war, dispelc'hiñ, gleborekaat, mouestaat, mouestañ, moeltrañ, dousaat.

V.gw. (hat genässt) : **1.** dourasenniñ, dourenniñ ; *die Wunde nässt*, emañ ar gouli o tourasenniñ, emañ ar gouli o tourenniñ, emañ ar gouli o naouezañ, direntañ a ra ar gouli ; **2.** [jiber] troazhañ, dizourañ, staotañ ; *der Hirsch nässt*, emañ ar c'harv o staotañ.

nässend ag. : glebius ; *nässender Nebel*, latar glebius g.

nassfest ag. : dalc'hus ouzh ar glebor, harzus ouzh ar glebor.

Nassfilter g./n. (-s,-) : [tekn.] sil aer dre zour g., sil aer dre walc'hiñ g., ardivink silañ dre an hent leizh g.

nassforsch ag. : P. ront dezhañ, na vank ket avel dezhañ, dibalamour, kribell dezhañ, hardison dezhañ.

Nassgalle b. (-,-n) : [labour-douar, endro] glebienn b.

nasskalt ag. : yen ha gleb.

Nasslöcher g. (-s,-) : mouger-tan dre zour hag un arodad g. [*liester* mougerioù-tan dre zour hag un arodad], mouger-tan anhidridenn garbonek g., mouger-tan erc'h karbonek g., mouger-tan karbonerc'h g.

Nasspochwerk g. (-s,-e) : drailher dre zour g. [*liester* drailheroù dre zour], frikerez dre zour b. [*liester* frikerezioù dre zour], pilerez dre zour b. [*liester* pilerezioù dre zour], ardivink drailhañ dre an hent leizh g., ardivink frikañ dre an hent leizh g., ardivink pilat dre an hent leizh g.

Nassrasur b. (-,-en) : aotenniñ gant an dorn g.

Nassreiniger g. (-s,-) : [tekn.] puraer dre zour g. [*liester* puraerioù dre zour], puraer dre walc'hiñ g. [*liester* puraerioù dre walc'hiñ], ardivink puraat dre an hent leizh g.

nassschleifen V.k.e. (schliff nass / hat nassgeschliffen) : lemman dre zour.

Nassverfahren n. (-s,-) : [kimiezh] hent leizh g. ; *nach dem Nassverfahren*, dre an hent leizh.

Nasswäsche b. (-,-n) : kouez bet gwalc'het met gleb c'hoazh g., bugad g., kannadenn b., bervadenn b., gwalc'hadenn b.

Nasswiese b. (-,-n) : pradenn grenegellek b.

Nasszelle b. (-,-n) : kambrig-emwalc'hiñ b., kambrig-emwalc'hiñ b., sal-emwalc'hiñ b.

Nastuch n. (-s,-tücher) : [Bro-Suis / su Bro-Alamagn] friilen g., lien-fri g., mouchouer g., mouchouer-godell g., mouchouer god g., mouched g.

Natalismus g. (-) : genelouriezh b., poblañselouriezh b.

Natalist g. (-en,-en) : genelour g., poblañselour g.

natalistisch ag. : ... genel, genelour, poblañselour ; *natalistische Politik*, politikerezh genel g., politikerezh genelour g. ; *natalistische Maßnahmen*, darbaroù genelour ls.

Natalität b. (-) : ganelezh b.

Natel® n. (-s,-s) : [Bro-Suis, berradur evit *Nationales Autotelefon*®] pellgomzer hezoug g. [*liester* pellgomzerioù hezoug], pellgomzer chakot g. [*liester* pellgomzerioù chakod], pellgomzer godell g. [*liester* pellgomzerioù godell], hezougell b., telefon godell g., telefon bihan g.

Nati b. (-) : [Bro-Suis, sport, *distaget „Nati“*] skipailh broadel g., strollad sport broadel g.

Nation b. (-,-en) : broad b., kenel b., poblad b. ; *zu Verständnis, Toleranz und Freundschaft zwischen allen Nationen beitragen*, kreskiñ ar c'hengompren, an habaskted hag ar vignoniezh etre an holl vroadoù ; *diese Nation ist das Ergebnis der Verschmelzung zweier Völker*, ganet eo ar vroad-se diwar (diouzh) kendeuz div bobl ; *die Vereinten Nationen*, Aozadur ar Broadoù Unanet g., ar Broadoù Unanet ls. ; *die Grande Nation*, ar Vroad Veur b. ; *staatenlose Nation*, *Nation ohne Staat*, broad distad b.

national ag. : broadel, ... ar vro ; *nationale Unabhängigkeit*, dizalc'hiezh vroadel b. ; *nationaler Notstand*, stad a zifrae b., stad a vrasañ dañjer evit ar vro b., stad dreistordinal b. ; *nationale Präferenz*, diuz broadel g. ; *nationale Einheit*,

unded vroadel b. ; *auf nationaler Ebene*, er par broadel ; *der nationale Wiederaufbau, das nationale Wiedererstarken*, an adsav broadel g. ; *Luftstreitkräfte der nationalen Volksarmee*, aerlu an R.D.A. g.

Nationalarmee b. (-,-n) : lu broadel g., arme vroadel b.

Nationalbewegung b. (-,-en) : emsav broadel g. ; *die bretonische Nationalbewegung*, an emsav breizhek g.

nationalbewusst ag. : brogar.

Nationalbewusstsein n. (-s) : emskiant vroadel b.

Nationalcharakter g. (-s,-e) : broadegezh b., azonadur broadel g. ; *der bretonische Nationalcharakter*, personelezh Vreizh b., ar vroadelezh vreizhat b., ar vreizhadelezh b.

Nationale n. : [Bro-Aostria, dispredet] 1. stad-den b., identelezh b., pivelezh b. (anv, chom-lec'h, oad h.a.) ; 2. roll-goulennoù war ar bivelezh g.

Nationalelf b. (-) : skipailh broadel mell-droad g.

Nationalepos n. (-s,-epen) : mojenn vroadel b.

Nationalfarben ls. : livioù broadel ls.

Nationalfeiertag g. (-s,-e) / **Nationalfest** n. (-es,-e) : gouel broadel g., [Bro-C'hall] Gouel ar Republik g. ; *Nationalfest der okzitanischen Sprache und Literatur*, felibradeg b.

Nationalflagge b. (-,-n) : banniel broadel g.

Nationalgarde b. (-,-n) : [lu] gward broadel g. [*liester* gwardoù broadel].

Nationalgardist g. (-en,-en) : [lu] gward broadel g. [*liester* gwarded vroadel / gwardoù broadel].

Nationalgefühl n. (-s,-e) : santad broadel g., hevelebiezh vroadel b.

Nationalheld g. (-en,-en) : haroz broadel g.

Nationalheldin b. (-,-nen) : harozez vroadel b.

Nationalhymne b. (-,-n) : kan broadel g., kanenn vroadel b., himn broadel g.

nationalisieren V.k.e. (hat nationalisiert) : broadelañ, broadiñ, lakaat dindan ar Stad, stadelañ, stadelaat.

Nationalisierung b. (-,-en) : broadeladur g., broadelidigezh b., broadadur, stadelaadur g., stadelañ g.

Nationalismus g. (-) : broadelouriezh b. ; *Befreiungsnationalismus*, broadelouriezh dieubiñ b.

Nationalist g. (-en,-en) : broadelour g.

Nationalistin b. (-,-nen) : broadelourez b.

nationalistisch ag. : broadelour.

nationalitär ag. : tudadel ; *das nationalitäre Faktum*, an tudadelezh b.

Nationalitarismus g. (-) : tudadelouriezh b.

Nationalität b. (-,-en) : 1. broadelezh b. ; *jemanden seiner Nationalität berauben*, divroadañ u.b. ; 2. santad broadel g., hevelebiezh vroadel b., broadelouriezh b. ; *von Humanität durch Nationalität zur Bestialität [Grillparzer]*, eus an denegezh dre ar vroadelouriezh d'al loenegezh, eus an dended dre ar vroadelouriezh d'al loended.

Nationalitätenkonflikt g. (-s,-e) : diemglev etrekenel g., bec'h etre broadelezhioù g., bec'h etre broadoù g.

Nationalitätenprinzip n. (-s) : [istor] pennaenn ar broadelezhioù b.

Nationalkonvent g. (-s) : [istor] Koñvañsion b., Bodadenn vroadel b. ; [S.U.A., polit.] *Nationalkonvent der Demokraten*, kembod broadel an demokrated g.

nationalliberal ag. : broadelfrankizour, broadfrankizour.

Nationalmannschaft b. (-,-en) : skipailh broadel g., strollad sport broadel g.

Nationalökonom g. (-en,-en) : armerzhour g.

Nationalökonomie b. (-) : armerzhouriezh b.

Nationalrat¹ g. (-s,-räte) / **Nationalrätin** b. (-,-nen) : [Bro-Suis] ezel eus Kuzul ar Vro g.

Nationalrat² g. (-s) : [Bro-Suis / Bro-Aostria] Kuzul ar Vro g.

Nationalroman g. (-s,-e) : mojennaoeug vroadel b. [*liester* mojennaoeugoù broadel] ; *der französische Nationalroman*, mojennaoeug vroadel Bro-C'hall b.

Nationalsozialismus g. (-) : naziégezh b., naziouriezh b., kelennadurezh ar gostezenn vroadel-sokialour b., broadelsokialouriezh b., broadsokialouriezh b., nasionalsokialouriezh b., P. bosenn rous b. ; *die Gräueltaten des Nationalsozialismus*, torfedoù skrijus an nazied ls., an taolioù kriz a-berzh an nazied ls., krizderioù an nazied ls. ; *Stalinismus und Nationalsozialismus sind Verbrecherregimes*, ar stalinouriezh hag ar vroadsokialouriezh a zo anezho renadoù torfedourien ; *der Opfer des Nationalsozialismus gedenken*, ober memor eus reuzidi ar vroadsokialouriezh, enoriñ memor reuzidi ar vroadsokialouriezh, memoriñ reuzidi ar vroadsokialouriezh, kounaat reuzidi an nazied.

Nationalsozialist g. (-en,-en) : broadelsokialour g., broadsokialour g., nasionalsokialour g., nazi g., naziour g. ; *Gräueltaten der Nationalsozialisten*, torfedoù skrijus an nazied ls., taolioù kriz a-berzh an nazied ls., krizderioù an nazied ls.

Nationalsozialistin b. (-,-nen) : broadelsokialourez b., broadsokialourez b., nasionalsokialourez b., naziez b., naziourez b. ; *Gräueltaten der Nationalsozialistinnen*, torfedoù skrijus an naziezed ls., taolioù kriz a-berzh an naziezed ls., krizderioù an naziezed ls.

nationalsozialistisch ag. : broadelsokialour, broadsokialour, nasionalsokialour, nazi.

Nationalspieler g. (-s,-) : c'hoarier eus ar skipailh broadel g.

Nationalsprache b. (-,-n) : yezh vroadel b.

Nationalstaat g. (-s,-en) : stadvroad b.

Nationalstolz g. (-es) : lorc'h broadel g.

Nationaltracht b. (-,-en) : gwiskamant broadel g., gwiskamant hengounel ar vro g.

Nationaltrauer b. (-) : kañv broadel g.

Nationalversammlung b. (-) : *die Nationalversammlung*, Breudoù ar Vro ls., Breujoù ar Vro ls., ar Gambr b., Kambr ar Gannaded b., ar Vodadenn Vroadel b.

Nationalwerkstätten ls. : [istor] stalioù-labour Stad ls.

nativ ag. : 1. [yezh.] eus ar vro, ... n'eo ket bet amprestet ; 2. [kimiezh, boued] rik, digemmesk, gwerc'h, ... n'eo ket bet tommet ; *natives Olivenöl*, eoul gwerc'h g., eoul flour g. ; 3. [mezeg.] enganet, ganedig, kenganet, kenganel.

Nativismus g. (-) : 1. [bred.] genidigouriezh b., nativouriezh b. ; 2. [kevredadouriezh, polit.] nativouriezh b.

Nativist g. (-en,-en) : 1. [bred.] genidigour g., nativour g. ; 2. [kevredadouriezh, polit.] nativour g.

nativistisch ag. : 1. [bred.] genidigour, nativour ; 2. [kevredadouriezh, polit.] nativour.

Nativität b. (-,-en) : [stered.] horoskop ganedigezh g. ; *jemandem die Nativität stellen*, lavaret (tennañ) e blanedenn d'u.b.

NATO b. (-) / **Nato** b. (-) : [berradur evit **North Atlantic Treaty Organization**] Aozadur feur-emglev Norzh Atlantel g., AFNA g., P. aliañs atlantel b. ; *pro Nato*, atlantelour.

NATO-freundlich ag. : atlantelour.

NATO-treu ag. : steudet diouzh AFNA.

Natrium n. (-s) : [kimiezh] natriom g., sodiom g. ; *Chlor verbindet sich mit Natrium zu Kochsalz*, kediañ a ra klor ouzh natriom (ouzh sodiom) evit reiñ holen glas, mont a ra klor e kenaoz gant natriom evit genel holen glas ; *Chlor kann sich mit Natrium verbinden*, klor ha natriom a c'hall kediañ, klor ha natriom a c'hall mont e kenaoz, klor a c'hall mont e kenaoz gant natriom.

Natriumchlorid n. (-s) : [kimiezh] halit g., kloridenn sodiom b.
Natriumhydrogenkarbonat n. (-s,-e) : [kimiezh] karbonat trenk sodiom g., bikarbonat natriom g.
Natriumhydroxid n. (-s,-e) : [kimiezh] hidroksidenn sodiom b., soda daskrignus g.
Natriumkarbonat n. (-s,-e) : [kimiezh] karbonat anvec'hiet sodiom g.
Natron n. (-s) : [kimiezh] natriom g., karbonat natriom g., kali g., soda g. ; *doppelkohlsaures Natron*, bikarbonat natriom g.
Natronkalk g. (-s,-e) : [kimiezh] raz sodet g.
Natronlauge b. (-,-n) : [kimiezh] dileizhenn hidrat sodiom b., lisiv soda g.
Natronsalpeter g. (-s,-) : [kimiezh] nitrat Chile g., nitrat soda g., nitrat soud g.
Natter b. (-,-n) : **1.** [loen.] naer b. [*liester* naered / naeron], naer-vro b., silienn-c'harzh b. [*liester* siliou-garzh], naer-wiber b. ; *von Nattern wimmelnd*, naerek ; *die Natter schlängelt sich über den Sand*, en em dorgeilhiñ a ra an naer-wiber war an traezh, a-stlej (a-ruz) e ya an naer war an traezh, skrampañ (en em stlejañ, ruzañ) a ra an naer war an traezh ; **2.** [loen., kerentiad] kolubridig g. ; *die Nattern*, ar c'holubridiged ; **3.** [dre skeud.] *er nährt eine Natter am Busen*, lakaet en deus an diaoul e penn izelañ an ti hag hep dale er penn uhelañ e vestr a ray.
Natterbrut b. (-) : **1.** [dre skeud.] ribitailh b., orintud ls., gouenn ar re fallakr b., lastez str., tud foei ls., gagnoù ls., livastred ls., lagailhoù ls., lorgnez str., truilhenned ls., hailhoned ls., hailhonedeg ls., maraoded ls., peñselioù fall ls., standilhoned g., nouveañs b., ravalidi ls., breinaj g., gañsaj g., reilhaj g., strailhaj g., ragoustailh g., torfedourien en o had ls., gisti ls., meveloù ls., mevelaj g., stronk g., ligned b., tud didalvez ls. ; **2.** [Bibel] gorad naered g., gorad naered-gwiper g., gouenn naered b., distaoladennoù naer-wiper ls., orin g.
Natterholz n. (-es) : [louza.] **1.** [*Echium vulgare*] louzaouenn flemm an naer b., flemm-naer g., teod-bouc'h g., teod-ejen g. ; **2.** [*Solanum dulcamara*] bouloù-aerouant ls., chapeled-an-naer g., frond g.
Natterkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] **1.** [*Echium vulgare*] louzaouenn an naer b., louzaouenn flemm an naer b., flemm-naer g., teod-bouc'h g., teod-ejen g. ; **2.** [*Centaurea benedicta*] louzaouenn-ar-c'hazh b. ; **3.** [*Hylotelephium telephium*] beverez b., louzaouenn-sant-Yann b. ; **4.** [*Scorzonera humilis*] sarsifi bihan str.
Natterknöpfe ls. : [louza.] bouloù melen ls.
Natternbrut b. (-) / **Natterngeschmeiß** n. (-es) / **Natterngezücht** n. (-s,-e) : **1.** [dre skeud.] ribitailh b., orintud ls., gouenn ar re fallakr b., lastez str., tud foei ls., gagnoù ls., livastred ls., lagailhoù ls., lorgnez str., truilhenned ls., hailhoned ls., hailhonedeg ls., maraoded ls., peñselioù fall ls., standilhoned g., nouveañs b., ravalidi ls., breinaj g., gañsaj g., reilhaj g., strailhaj g., ragoustailh g., torfedourien en o had ls., gisti ls., meveloù ls., mevelaj g., stronk g., ligned b., tud didalvez ls. ; **2.** [Bibel] gorad naered g., gorad naered-gwiper g., gouenn naered b., distaoladennoù naer-wiper ls., orin g.
Natternholz n. (-es) : [louza.] **1.** [*Echium vulgare*] louzaouenn flemm an naer b., flemm-naer g., teod-bouc'h g., teod-ejen g. ; **2.** [*Solanum dulcamara*] bouloù-aerouant ls., chapeled-an-naer g., frond g.
Natterknöpfe ls. : [louza.] bouloù melen ls.
Natternkopf g. (-s,-köpfe) : [louza.] [*Echium vulgare*] louzaouenn an naer b., louzaouenn flemm an naer b., flemm-naer g., teod-bouc'h g., teod-ejen g.

Natternwurz b. (-,-en) / **Natterwurz** b. (-,-en) : [louza.] [*Potentilla erecta*] seizhdelienn b.
Natternzunge b. (-,-n) : [louza.] [*Ophioglossum*] teod-naer g.
Natterwurz b. (-,-en) : [louza.] [*Potentilla erecta*] seizhdelienn b.
natur ag. digemm : drezañ e-unan, plaen, hep ken tra.
Natur b. (-) : **1.** natur b. ; *die Kräfte der Natur*, nerzhioù an natur ls. ; *ein Tier in die freie Natur setzen*, gouesaat ul loen ; *die Stellung des Menschen in der Natur*, plas an den en natur g. ; *die Auswüchse der Natur werden durch die unablässige Arbeit des Menschen ausgeglichen*, garvder an natur a vez kempouezet gant labour diehan an den ; *die Natur schützen*, gwareziñ an natur ; *auf die Natur Rücksicht nehmen*, doujañ d'an natur, doujañ an natur, kaout doujañs ouzh an natur ; *der Natur Schaden zufügen*, gwallgas an natur ; *die Natur wirken lassen*, lezel an natur d'ober he labour.
2. doare naturel g., neuz naturel b., traezoù ls. ; *nach der Natur zeichnen*, tresañ diouzh an traoù o-unan, tresañ diouzh natur (Gregor) ; *nach der Natur leben*, bevañ en un doare naturel ; *in Natur begleichen*, *in Natur bezahlen*, paeañ e traezoù, paeañ gant traezoù, paeañ gant boued.
3. natur b., maez g., maezioù ls. ; *in die freie Natur fliehen*, en em dennañ (klask repu) war ar maez, klask repu e kreiz an natur ; *durch Gottes freie Natur wandern*, mont dre ar maezioù donañ ; *zurück zur Natur ! distroomp d'an natur ! distroomp da vevañ en natur ! ; Mutter Natur*, hor mamm an natur b., P. Mari C'hlaizioù b.
4. natur b., naturiezh b., doare g., imor b., temz g., temz-spered g., temz-korf g., anien b., pleg g., genezh g., andred g., gouenn b., hevelepted b. ; *menschliche Natur*, natur an den b., natur denel b. ; *eine glückliche Natur haben*, bezañ un den aes ober gantañ, bezañ un den aes en em ober gantañ, bezañ drant dre natur, bezañ natur vat en an-unan / kaout imor vat (Gregor), bezañ un darempred aes a zen, bezañ ur spered drant a zen, bezañ un natur vat a zen ; *von Natur*, *von Natur aus*, *von Natur her*, *seiner Natur nach*, dre natur, a ouenn ; *so ist er von Natur*, e anien eo ; *er ist von Natur schüchtern*, lentik eo dre natur, natur eo dezhañ bezañ lentik, a ouenn eo dezhañ bezañ lentik ; *er war von Natur her äußerst gutmütig*, un imor den eus ar gwellañ e oa, un imor den eus ar re wellañ e oa, temzet mat e oa ; *von Natur aus war er der unausstehlichste Mann, den es überhaupt gibt*, hennezh a oa un imor den eus ar gwashañ a vije bet gallet da gavout ; *Gewohnheit wird zur zweiten Natur*, ar boazioù a zo un eil natur (a cheñch e natur, a zeu da vezañ natur) / dre voazadur e teu un dra da vezañ natur(el) d'un den (Gregor) ; *das Lügen ist ihm eine zweite Natur*, hennezh ne dag ket diwar e gentañ gaou, boas eo da droadañ (da livañ, da bentañ, da zisplañtañ, da zornañ, da wriat, da zisac'hañ, da zibunañ, da baskañ, da aozañ, da steuñviñ, da fentañ) gevier, natur eo dezhañ plantañ gevier, a ouenn eo dezhañ dornañ gevier, ar gevierezh a zo deuet da ginviañ ennañ ; *die Faulheit ist ihm zur zweiten Natur geworden*, al leziregezh a zo deuet da ginviañ ennañ, dre voazadur eo deuet al leziregezh da vezañ natur dezhañ, al loventez a zo kinviet en e groc'henn, kousket-mik eo en e leziregezh ; [kr-l] *die Natur verlangt ihr Recht*, a) pep tra a denn d'e natur - Yann eo, Yann e vo - c'hwez an harink a chom atav gant ar varazh - ar ouenn a denn, diwar laou ne vez ket c'hwen - war lerc'h laou ne vez ket c'hwen - ar ouenn a denn, diwar ki ne vez ket kazh - ar ouenn a denn, diwar logod ne vez ket razh - en e groc'henn louarn e varvo nemet kignet e vije ez vev - al louarn a vev en e groc'henn hag a varvo en e groc'henn - tomm an heol, glav a ra, poent eo mont da blac'heta - n'eo ket ret kaout skeul d'ar

c'hazh evit pakañ logod pe razh - un dra ha n'eus ket bet gwelet biskoazh eo un neizh logod e skouarn ar c'hazh - mallozh d'an hini a zo bet ganet en ur gwall vro rak atav e tistro - ar re sot ne zisodont ket - neb a zo sot yaouank-flamm, evit koshaat ne furao tamm ; **b**) [ezhommoù korf] dav eo din mont war-vaer ; **c**) [c'hoant kousket] emañ ar bornig o tont, emañ o pouezañ butun ; *er ist hitziger Natur*, ur penn buanek a zo stag outañ, re a wad en deus, hennezh en deus gwad mui eget bihan, gwad en deus dindan e ivinoù, hennezh a zo gwad berv ennañ, hennezh e vez ar gwad o virviñ en e wazhied, mont a ra buan e revr war e chouk gantañ, rust eo an troc'h gantañ, buanek eo dre natur, hennezh a zo ur paotr diouzhtu, uhel eo an dour en e eien, uhel eo an eien ennañ, froudennek eo, tost eo e dog d'e benn, hennezh a zo buanek (kruk, kleiz, brouezek, brouezus, imorus, feuls, diribin, taer, brizh, fourradus, nervus) dre natur, taer eo da vont droug ennañ, taer eo da vrouezañ, prim eo da daerñ ; *er ist sanfter Natur*, habask eo dre natur, un darempred aes a zen eo, ur spered aes a zen eo, un natur vat a zen eo, temzet mat eo ; *er hat eine kräftige Natur*, temzet mat eo, un tamm toupard a baotr eo, ur pezhiañ den eo, ur pezhiañ hini eo, ur bilh den eo, ur c'horf den eo, ur palvad mat a baotr eo, ur strapennad vat a zen eo, un troc'had mat a baotr eo, troc'hed mat eo, ur paotr a droc'had mat eo, un temz (ur gignenn) vat a zen eo (Gregor) ; *er wurde von der Natur schlecht bedacht, er wurde von der Natur stiefmütterlich behandelt*, dister eo al lodenn donezonou roet dezhañ gant an natur, lodet fall eo bet gant an natur lodennet fall eo bet gant an natur ; *er wurde von der Natur reichlich bedacht*, ul lodenn gaer a zonezonou a zo bet roet dezhañ gant an natur, ul lodenn gaer a zonezonou en deus bet digant an natur, lodennet mat eo bet gant an natur, lodet mat eo bet gant an natur ; *er hat eine schwache Natur*, hennezh a gouezh alies en arwez ar yer, n'en deus ket bet yec'hed biskoazh, un tammig fall a baotr eo, sempl eo an temz anezhañ / ur gignenn fall a zen eo (Gregor), bepred klañvigoù e vez ; *das verstößt gegen die menschliche Natur*, kement-se a zo enepnatur, kement-se a zo a-enep natur an den, kement-se a zo a-enep pleg an den, kement-se ne ya ket diouzh reizh an natur ; *wider die Natur*, enepnatur, a-enep an natur, dinatur, euzhus, hirius, fall.

Naturalbezüge ls. : gopr e traezoù g.

Naturalien ls. : boued g., boued naturel g., produioù an douar ls., traoù an natur ls., traezoù an natur ls. ; *um Naturalien bitten*, traoua ; *in Naturalien*, gant traezoù, e traezoù.

Naturalienabgabe b. (-,-n) : truañ e traezoù ls., [Henamzer, Roma] anonenn b., annonenn b.

Naturaliensammlung b. (-,-en) : mirdi istor naturel g., mirdi naturouriezh g.

Naturalisation b. (-,-en) : 1. [gwir] broadiñ g., broadadur g. ; 2. [plant, loened, boazadur ouzh ur vro estren] broelerezh g., broelañ g. ; 3. [mirerezh plant pe loened] naturelañ g., natureladur g.

naturalisieren V.k.e. (hat naturalisiert) : 1. [gwir] broadiñ ; 2. [plant, loened, boazañ ouzh ur vro estren] broelañ ; 3. [mirdi plant pe loened] naturelañ.

Naturalisierung b. (-,-en) : 1. [gwir] broadiñ g., broadadur g. ; 2. [plant, loened, boazadur ouzh ur vro estren] broelerezh g., broelañ g. ; 3. [mirerezh plant pe loened] naturelañ g., natureladur g.

Naturalismus g. (-) : [preder.] naturelouriezh b., naturiezhouriezh b., naturalouriezh b. ; *Naturphilosophie und Naturalismus*, prederouriezh an natur ha naturelouriezh.

Naturalist g. (-en,-en) : [preder.] naturelour g., naturiezhour g., naturalour g. ; *die Naturalisten sind der Auffassung, dass*

die Welt als rein naturhaftes Geschehen zu begreifen ist, an naturelourien a intent an natur evel un domani kloz.

Naturalistin b. (-,-nen) : [preder.] naturelourez b., naturiezhourez b., naturalourez b.

naturalistisch ag. : [preder.] naturelour, naturiezhour, naturalour ; *naturalistische Thesen*, tezennoù naturelour ls., dodadoù naturelour ls.

Naturallasten ls. : pennwir e traezoù g., arredal e traezoù g., truañ e traezoù ls.

Naturalleistung b. (-,-en) : gougorad e traezoù g., pourchas e traezoù g.

Naturallohn g. (-s,-löhne) : gopr e traezoù g.

Naturalpacht b. (-,-en) : meiterezh g., mererezh g., metaerezh g.

Naturalverpflegung b. (-,-en) : gougorad e traezoù g., pourchas e traezoù g.

Naturalwirtschaft b. (-) : armerzh diazezet war an eskemm traezoù g., armerzh diazezet war an trokerezh g., ekonomiezh emveañ b., armerzh emveañ g.

Naturalanlage b. (-,-n) : natur b., naturiezh b., doare g., imor b., temz g., temz-spered g., anien b., pleg g., genezh g., hevelepted b., gouenn b.

Naturapostel g. (-s,-) : dalc'hiad ar vuhez naturel g., paotr an natur g.

Naturbegabung b. (-,-en) : perzh-natur g., barregezh naturel b., donezonou naturel ls., donezonou enganet ls.

Naturbegebenheit b. (-,-en) : doareenn-natur b., anadenn naturel b., natur b.

Naturbimsstein g. (-s,-e) : poeñs g., maen-spoue g., maen-poeñs g.

Naturbursche g. (-n,-n) : 1. tamm mat a zen g., krennard mat g., paotr gardis g. ; 2. gouezard g., hanter ouez a zen g., diskol a baotr g.

Naturdenkmal n. (-s,-denkmäler) : dibarder naturel g., kaerder naturel g., lec'hienn natur gwarezet b., lec'hienn rummet b., lec'hienn enskrivet b., dremmvro gwarezet b., gweledva gwarezet g.

naturell ag. : naturel, ... natur.

Naturell n. (-s,-e) : natur b., naturiezh b., doare g., imor b., temz g., temz-spered g., temz-korf g., anien b., pleg g., genezh g., andred g., gouenn b.

Naturereignis n. (-ses,-se) / **Naturerscheinung** b. (-,-en) : doareenn-natur b., anadenn naturel b., c'hoarvoud naturel g., c'hoarvoudenn naturel b.

Naturerzeugnis n. (-ses,-se) : produ naturel g., kenderc'h naturel g., kenderc'had naturel g., aozad naturel g., danvez naturel g., boued naturel g.

Naturfarbe b. (-,-n) : liv naturel g., liv orin g., liv kriz g.

naturfarben ag. : kriz, ... liv naturel, ... liv orin.

Naturfaser b. (-,-n) : gwienn naturel b.

Naturforscher g. (-s,-) : naturelour g.

Naturforscherin b. (-,-nen) : naturelourez b.

Naturforschung b. (-,-en) : naturelouriezh b.

Naturforschungs- : ... naturelouriezh, naturelour.

Naturfreund g. (-s,-e) : den kar d'an natur g., mignon d'an natur g., karer an natur g., paotr an natur g.

Naturfreundin b. (-,-nen) : mignonez d'an natur b., karerez an natur b., plac'h an natur b.

Naturgabe b. (-,-n) : perzh-natur g., barregezh naturel b., donezon enganet g./b.

Naturgas n. (-es,-e) : gaz naturel g.

naturgegeben ag. : naturel, goulnnet gant an natur, diouzh an natur, enganet ; [preder.] *naturgegebene Begriffe*, mennoziadoù enganet ls.

Naturgebiet n. (-s,-e) : park natur g., park naturel g.
naturgemäß ag. : naturel, diouzh reizh an natur, diouzh lezennoù an natur, diouzh an natur.
 Adv. : **1.** dre natur ; **2.** en un doare naturel, diouzh reizh an natur ; **3.** evel-just, a-dra-sklaer.
Naturgeschichte b. (-) : istor naturel g., naturouriezh b., naturoniezh b.
Naturgesetz n. (-es,-e) : lezenn an natur b., savelenn an natur g. ; *biologisches Naturgesetz*, savelenn vevoniel b. ; *bestätigtes Naturgesetz*, savelenn wiriek b.
naturgetreu ag. : diouzh an traoù o-unan, diouzh natur (Gregor), kewir gant ar pezh orin g., ken heñvel ouzh ar pezh orin ha ma c'hall bezañ ; *naturgetreue Wiedergabe*, eilad heñvel-mik ouzh ar pezh orin g., eilad fidel eus ar pezh orin g., eilad kewir gant ar pezh orin g. ; *ein naturgetreues Bildnis*, ur poltred ken heñvel ha ma c'hall bezañ g., ur melezhour feal g.
Naturglaube g. (-ns) : [preder.] naturegezh b.
Naturgrenze b. (-,-n) : harz-natur g., harzoù-natur ls.
Naturgüter ls. : danvezioù naturel ls., barregezhioù naturel ls., barregezhioù natur ls.
Naturhafen g.(-s,-häfen) : porzh aod g., porzh naturel g.
naturhaft ag. : ... natur, naturel ; *die Naturalisten sind der Auffassung, dass die Welt als rein naturhaftes Geschehen zu begreifen ist*, an naturelourien a intent an natur evel un domani kloz.
Naturhaushalt g. (-s) : kempouez naturel g.
Naturheilkunde b. (-) : [mezeg.] homeopatiezh b., mezegiezh kuñv b.
Naturheilkundige(r) ag.k. g./b. : [mezeg.] homeopat g., homeopatez b.
Naturheilpflege b. (-) : [mezeg.] fizikkurerezh g., fizioterapiezh b.
Naturheilverfahren n. (-s,-) : [mezeg.] mezegerezh naturel g.
Naturhorn n. (-s,-hörner) : [sonerezh] korn hemolc'h g., kornboud g.
Naturismus g. (-) : **1.** [preder., mezeg.] naturouriezh b. ; **2.** [doare-bevañ] naturerezh g. ; **3.** [relij.] relijion naturel b., relijion an Douar b., naturegezh b., relijion gentidik b., relijion henstuzel b.
Naturist g. (-en,-en) : **1.** [preder., mezeg.] naturour g. ; **2.** [doare-bevañ] naturer g. ; **3.** [relij.] naturegour g.
Naturjoghurt g./n. (-/s,-el-s) : yaourt plaen g., yaourt drezañ e-unan g.
Naturkatastrophe b. (-,-n) : gwallreuz natur g., dirfeud natur g., kataklism g.
Naturkenner g. (-s,-) : naturour g.
Naturkind n. (-s,-er) : den didro g., den didroell g., den didroidell g., den distag g., den eeun g., den diroufenn g., den dispieg g., den disgwe g., den didres g., paotr diouzhtu g., den raktal g., den virjin g.
Naturkonstante b. (-,-n) / ag.k. b. : [fizik] arstalenn fizikel b.
Naturkost b. (-) : boued naturel g.
Naturkraft b. (-,-kräfte) : nerzh an natur g. ; *die Naturkräfte*, nerzhioù (nerzhoù) an natur ls. ; *die Naturkräfte beherrschen*, doñvaat nerzhioù an natur, damesaat nerzhoù an natur, rañjennañ nerzhioù an natur, reizhañ nerzhoù an natur.
Naturkunde b. (-) : naturouriezh b., naturoniezh b., istor naturel g.
Naturkundemuseum n. (-s,-museen) : mirdi istor naturel g., mirdi naturouriezh g.
naturkundlich ag. : ... naturour, naturouriezhel.
Naturlandschaft b. (-,-en) : korn-bro chomet distuz g., dremmvro naturel b., gweledva naturel g. ; *urwüchsige*

Naturlandschaft, natur werc'h b., natur ouez b., natur gentidik b.
Naturlehre b. (-) : naturouriezh b., naturoniezh b., istor naturel g.
Naturlehrpfad g. (-s,-e) : gwenodenn da zizoleiñ an natur b.
natürlich ag. : **1.** ... natur, naturel, a-ouenn, enganet, temzel, gwir ; *natürliches Wasser*, dour naturel g. ; *das natürliche Licht des lichten Tages*, *das natürliche Tageslicht*, ar gouloù naturel g., sklêrijenn an deiz b., gouloù an deiz g. ; *die natürliche Umwelt*, ar metoù naturel g. ; *die natürliche Haarfarbe*, liv orin ar blev g. ; *natürliche Veranlagung*, doug natur g., pleg natur g., tro natur b. ; *Heu aus natürlichen Wiesen*, foenn-prad g./str. ; *er ist eines natürlichen Todes gestorben*, marvet eo a glañv wele, marvet eo gant ar marv brav en e wele, marvet eo dre gozhni, marvet eo dre gozhjenn, marvet eo dre natur / bez en deus bet ur marv ordinal (Gregor) ; *es geht nicht mit natürlichen Dingen zu*, ne ya ket an traoù diouzh reizh an natur, n'emañ ket an traoù war o reizh, ar viltañsoù a zo o c'hoari amañ, nend eus tra ouzh hor strobañ nemet ar viltañs (Gregor) ; *das Spiel ist bei Kindern eine natürliche Veranlagung*, a ouenn eo d'ar vugale karek c'hoari, natur eo d'ar vugale karek c'hoari, ar vugale a zo douget dre natur da c'hoari, nes eo d'ar vugale kaout c'hoant da c'hoari ; *Nutzung der natürlichen Ressourcen*, korvoerezh ar barregezhioù-natur g. ; **2.** [mat] *natürlicher Logarithmus*, logaritm neperel g. ; *natürliche Zahl*, niver naturel g., niver kevan naturel g., kevan naturel g. ; *eine natürliche Zahl in ein Produkt aus Primzahlen zerlegen*, digenaozañ un niver naturel e periadoù kentañ ; **3.** [gwir] *das natürliche Recht*, ar gwir naturel g., ar gwir divezel g. ; *natürliche Person*, hinienn b., penn den g., person e-unan g. ; **4.** [preder., Husserl] *das natürliche Ich*, ar Me naturel g. ; **5.** [sonerezh] *natürliche Dissonanz*, disonegezh naturel b. ; **6.** [stered.] *natürlicher Satellit*, adplanedenn b., loarenn b., satellit naturel g. ; **7.** [yezh.] *natürliche Sprache*, yezh naturel b. ; **8.** [bev.] *die natürliche Selektion*, *die natürliche Auslese*, an diuzouennañ naturel g. ; **9.** [korf.] *natürlicher Weg*, forzh naturel b. ; *die natürlichen Wege*, ar forzhioù natur ls., forzhioù ar c'horf ls.
 Adv. : **1.** en un doare naturel ; *natürlich entstandener Hohlraum*, kavenn naturel b. ; **2.** evel-just ha rezon, evel rezon, evel-just, evel-reizh, evel dres, forset mat, na petra 'ta, aes eo gouzout, brav eo gouzout, kaer eo gouzout, a-dra-sklaer, dam, anat dit, anat deoc'h ; *und dann hat er natürlich mit dem Saufen weitergemacht*, ne dalv ket lavaret en deus dal'het da doulladiñ evel a-raok ; *natürlich !* splann eo ! evel-just ! anat dit ! anat deoc'h ! na petra 'ta ! ya da ! ya a-walc'h ! sur 'vat ! o damm ya ! ya dam ! ya tre ! membri ! pardistac'h ! pardiac'h ! aes eo gouzout ! brav eo gouzout ! kaer eo gouzout ! nebaon ! anat an dra !
natürlicherweise Adv. : **1.** en un doare naturel ; **2.** evel-just.
Natürlichkeit b. (-) : gwirionded b., eeundet b., didroellerezh g., naturded b.
Naturmensch g. (-en,-en) : kentidik g., den kentidik g., henstuzad g.
Naturpark g. (-s,-s) : naturva g., park natur g., park naturel g., mirva natur g., mirbark g., gwarezva natur g., park naturel rannvro g.
Naturperle b. (-,-n) : perlez naturel str., perlezenn naturel b.
Naturphänomen n. (-s,-e) : doareenn-natur b., anadenn naturel b., c'hoarvoud naturel g., c'hoarvoudenn naturel b.
Naturphilosophie b. (-) : prederouriezh an natur b. ; *Naturphilosophie und Naturalismus*, prederouriezh an natur ha naturelouriezh.

Naturprodukt n. (-s,-e) : produ naturel g., kenderc'h naturel g., kenderc'had naturel g., aozad naturel g., danvez naturel g., boued naturel g.

Naturrecht n. (-s,-e) : gwir naturel g., gwir divezel g. ; *das positive Recht und das Naturrecht, das gesatzte Recht und das Naturrecht*, ar gwir devoudel hag ar gwir divezel, ar gwir lezennel hag ar gwir naturel.

Naturreich n. (-s,-e) : natur b., riezad an natur b., renad an natur g.

naturein ag. : peurnaturel, naturel penn-da-benn, plaen, hep ken tra all, glan, gwerch'h ; *natureines Wachs*, koar gwerch'h g.

Naturreis g. (-es) : [kegin.] riz pellek g.

Naturreligion b. (-,-en) : relijion naturel b., relijion an Douar b., naturegezh b., relijion gentidik b., relijion henstuzel b.

Naturreservat n. (-s,-e) : naturva g., mirva natur g., gwarezva natur g., park natur g., load natur gwarezet g., lec'hienn natur gwarezet b., park naturel g., mirbark g.

Naturschätze ls. : danvezioù naturel ls., barregezhioù naturel ls., pinvidigezhioù naturel ls.

Naturschauspiel n. (-s,-e) : arvest naturel g., arvest kinniget gant an natur g.

Naturschönheit b. (-,-en) : lec'hienn naturel dispar b., dibarder naturel g., kaerder naturel g. ; *eine Naturschönheit veranstalten, eine Naturschönheit verschandeln*, mazaouiñ ul lec'hienn naturel dispar.

Naturschutz g. (-es) : diwallerezh an natur g., gwarezerezh an natur g., gwareziñ an natur g., gwarez an natur g., gwarez an endro g. ; *unter Naturschutz stehen*, bezañ gwarezet, bezañ bet lakaet da bark naturel (da dachenn naturel) gwarezet.

Naturschutzgebiet n. (-s,-e) / **Naturschutzpark** g. (-s,-s) : naturva g., mirva natur g., park natur g., tachenn natur gwarezet b., lec'hienn natur gwarezet b., lec'hienn natur rummet b., load natur gwarezet g., gwarezva natur g., mirbark g.

Naturschwärmer g. (-s,-) : den kar d'an natur g., mignon d'an natur g., karer an natur g., paotr an natur g.

Naturschwärmerin b. (-,-nen) : mignonez d'an natur b., karerez an natur b., plac'h an natur b.

Naturseide b. (-) : seiz kriz (Gregor) g. ; *das Kochen von Naturseide im Seifenwasser, das Sieden von Naturseide, das Entschälen von Naturseide, das Degummieren von Naturseide, das Entbasten von Naturseide*, an digrizadur g., an digrizañ g. ; *Naturseide degummieren, Naturseide entschälen, Naturseide entbasten*, digrizañ seiz.

Naturseltenheit b. (-,-en) : dibarder naturel g.

Naturstein g. (-s,-e) : maen gwir g., maen naturel g. ; *zur Wiederverwertung bestimmte ausgebaute Natursteine*, diwanoù ls.

Naturstoff g. (-s,-e) : danvez krai g., danvez diaoz g., materi krai g., materi diaoz g.

Naturtalent n. (-s,-e) : perzh-natur g., barregezh naturel b., donezon enganed g./b.

Naturtheater n. (-s,-) : c'hoariva e ti Mari C'hlaziou g., c'hoariva war ar frank g., c'hoariva dindan an amzer g.

Naturtrieb g. (-s,-e) : bondoug g., doug-natur g., anien b., pleg-natur g. ; *das Spiel ist bei Kindern ein Naturtrieb*, a ouenn eo d'ar vugale karet c'hoari, natur eo d'ar vugale karet c'hoari, ar vugale a zo douget dre natur da c'hoari, nes eo d'ar vugale kaout c'hoant da c'hoari.

Natururan n. (-s) : [nukl.] uraniom naturel g.

naturverbunden ag. : tost ouzh an natur.

Naturvolk n. (-s,-völker) : pobl gentidik b., pobl henstuzel b., henstuzidi ls., kentidien ls. ; *Angehöriger eines Naturvolkes*, kentidig g., henstuzad g.

Naturweide b. (-,-n) : pradeg naturel b. ; *pastorale Tierhaltung auf Naturweiden*, pastorelezh b.

Naturweidewirtschaft b. (-) : pastorelezh b.

Naturwein g. (-s,-e) : gwin orin g.

naturwidrig ag. : enepnatur, a-enep an natur, kontrol da reizh an natur, ... na ya ket diouzh reizh an natur, dinatur, euzhus, hirusus, fall.

Naturwiese b. (-,-n) : prad g., pradenn b. ; *Heu aus Naturwiesen*, foenn-prad g./str.

Naturwissenschaft b. (-,-en) : skiantoù an natur ls., natouriezh b. ; *Geisteswissenschaften versus Naturwissenschaften*, al Lizhiri kevenebet ouzh Skiantoù an Natur.

Naturwissenschaftler g. (-s,-) : skiantour g., natour g.

Naturwissenschaftlerin b. (-,-nen) : skiantourez b., natourez b.

naturwissenschaftlich ag. : skiantel, natour g.

naturwüchsig ag. : peurnaturel, naturel penn-da-benn.

Naturwüchsigkeit b. (-) : 1. gwiriegzh b., gwirionder g., peurnaturded b., krizded b. ; 2. perzh orin g., perzh kentidik g.

Naturwunder n. (-s,-) : marzh an natur g., marzh naturel g.

Naturzustand g. (-s,-zustände) : 1. krizder g., krizded b., stad naturel b. ; 2. [preder., Rousseau] stad a natur b.

Naumachie b. (-) : [istor] 1. [arvest] naomachiezh b. ; 2. [savadur] aren naomachiezh g.

Nautil b. (-) : [merdead.] merdeerezh g.

Nautiler g. (-s,-) : [merdead.] 1. merdeer g. ; 2. eil kabiten g.

nautisch ag. : [merdead.] ... mor, ... merdeñ, ... bageal, merdeek, merdeadurel, merdeel ; *nautischer Offizier, nautischer Wachoffizier*, eil kabiten g. ; *nautische Karte*, kartenn vor b., kartenn verdeñ b. ; *nautischer Strich*, roud-avel g., arroud g., toull an avel g. ; *nautischer Horizont*, dremmwel merdeel g. ; *nautischer Salon*, saloñs ar bigi g. ; [hinouriezh, stered.] *nautische Abenddämmerung*, amheol merdeel g. ; *nautische Morgendämmerung*, skleur merdeel g.

Nautilus g. (-,-/se) : [loen.] nautil g. [liester nautil].

Navarra n. : Navarra b.

Navigation b. (-,-en) : 1. [merdead., nij.] lomanerezh g., lomanñ g., merdeadur g. ; *astronomische Navigation*, merdeadur diouzh ar stered g., savleañ diouzh ar stered g. ; 2. [stlenn.] ar gwedeñ war internet g.

Navigationsfehler g. (-s,-) : [merdead., nij.] fazi lomanñ g.

Navigationsgerät n. (-s,-e) : [merdead., nij.] benveg lomanñ g.

Navigationslicht n. (-s,-er) : [merdead.] letern noz g., letern-arouez g. ; *die Navigationslichter eines Schiffes*, taniou ls lestr ls.

Navigationsoffizier g. (-s,-e) : [merdead.] ofiser loman g.

Navigationsprogramm n. (-s,-e) : [stlenn.] gwedeer g. [liester gwedeeriou].

Navigationssatellitensystem n. (-s,-e) : *globales Navigationssatellitensystem*, sistem lec'hiañ bedel dre loarelloù g., reizhiad lec'hiañ hollek dre loarelloù b.

Navigator g. (-s,-en) : [merdead., nij.] loman g. [liester lomaned].

navigieren V.k.e. (hat navigiert) : lomanñ.

V.gw. (hat navigiert) : 1. merdeñ ; *auf Sicht navigieren*, a) [merdead.] merdeñ diouzh ar sell, sturiañ diouzh ar sell ; b) [nij.] nijal diouzh ar sell, leviañ diouzh ar sell ; 2. [stlenn.] gwedeñ war internet.

navikular ag. : [korf.] bulzunek.
Navisphäre b. (-,-n) : [merdead.] navisfer g. [*liester navisferoù*].
Nazaräer g. (-s,-) : **1.** der Nazaräer, [anv ar C'hrist], Jezuz Nazared g. ; **2.** [relij.] nazarean g. [*liester nazareaned*].
Nazarener g. (-s,-) : **1.** Nazaread g. [*liester Nazareiz*], Nazarezad g. [*liester Nazareziz*] ; **2.** der Nazarener [anv ar C'hrist], Jezuz Nazared g. ; **3.** nazarean g. ; die Nazarener, [anv ul luskad livourien alaman, anv sektennoù pe ranngredennoù relijiel 'zo] an nazareaned ls.
nazarenisch ag. : [arz] nazarean.
Nazaret n. / **Nazareth** n. : Nazared b., Nazarez b.
Nazi g. (-s,-s) : [polit., istor] naziour g., nazi g. [*liester nazied*] ; die Gräueltaten der Nazis, torfedoù skrijus an nazied ls., an taolioù kriz a-berzh an nazied ls., krizderioù an nazied ls.
Nazi- / nazi- : ... nazi.
nazifizieren V.k.e. (nazifizierte / hat nazifiziert) : naziekaat.
Nazigegner g. (-s,-) : enepnazi g. [*liester enepnazied*].
Nazismus g. (-) : [polit., istor] naziegezh b., naziouriezh b., P. bosenn rous b.
nazistisch ag. : [polit., istor] naziour., nazi.
Nazizeit b. (-) : [polit., istor] marevezh an naziegezh g., marevezh an naziouriezh g., P. marevezh ar vosenn rous g.
Nazoräer g. (-s,-) : [relij.] nazarean g. [*liester nazareaned*].
NB [berradur evit **nota bene**] : nota bene, merkit mat, evezhiadenn.
n. Br. [berradur evit **nördlicher Breite**] : ledred norzh.
n. Chr. [berradur evit **nach Christi Geburt / nach Christus**] : g.H.S., goude Hor Salver, goude Jezuz Krist.
n-dimentional ag. : [fizik] *n-dimensionaler Raum*, egor *n*-ment g.
ne Adv. : P. nann, naren.
'ne [berradur evit **eine**] : ur, un, ul (h.a.).
Ne : Ne [arouez kimiek an neon].
Neandertaler g. (-s,-) : neandertalian g. [*liester neandertalianed*].
Neapel n. : Napoli b., Naplez b.
neapolitanisch ag. : **1.** ... Napoli, ... Naplez ; *neapolitanische Volksmusik*, kanaouennoù Naplez ls., kanaouennoù Napoli ls. ; *neapolitanische Pizza*, pidza giz Naplez g., pidza giz Napoli g. ; **2.** [yezh.] napoliek.
Neapolitanisch n. : [yezh.] napolieg g.
Nearktis b. (-) : [bevzouaroniezh] die Nearktis, an nearktik g.
nearktisch ag. : [bevzouaroniezh] nearktikel.
Nebel g. (-s,-) : **1.** bavouenn b., latar g., latarenn b., brumenn b., brum g., brumachenn b., strouilhenn b., strouilh g., morenn b., moradenn b., lusenn b., nivlenn b., touilhenn b., lizenn b., mogidell b., ailhenn b., moustailhenn b., fulac'henn b., aezhenn b. ; *grauer Nebel*, brumenn c'hlas b. ; *dichter Nebel*, mougasenn b., mougenn b., mogidell b., morenn b., brumenn dev b., brumenn dall b., brumenn beg b., lusenn stank b., latar fetis g., latar stank g., latar tev g., nivlenn dev b., P. soubenn gaoc'h b. ; *leichter Nebel*, libistr g., libistrenn b., hurenaj g., brumenn danav b. ; *warmer Nebel*, lugenn b. ; *nässender Nebel*, latar glebius g. ; *der morgendliche Nebel*, ar boued heol g., ar brumennoù beure ls., al latar mintin g., al latar beure g., ar vrumenn vintin b., ar vrumenn veure b., ar vorenn vintin b., ar vorenn veure b. ; *Raureif bildender Nebel*, latar revus g., latar frimus g. ; *Seenebel*, *Meeresnebel*, morlusenn b. ; *Strahlungsnebel*, brumenn skinadel b. ; *sommerlicher Strahlungsnebel*, *sommerlicher Hitzenebel*, brumenn c'hlas b., lugenn wrez b. ; *präfrontaler Nebel*, latar raktalbenn g. ; *ein Schiff tutet im Nebel*, klevet e vez ur vag o c'hornal er vrumenn (er vorlusenn), boudal a ra korn-boud ur

vag er vrumenn, kornal a ra korn-boud ur vag er vorlusenn, klevet e vez korn-boud ur vag o klemm (o vlejal) er vrumenn, klevet e vez klemmadennoù korn-boud ur vag er vorlusenn ; *der Horizont verschwimmt im Nebel*, die Landschaft am Horizont ist in Nebel gehüllt, die Landschaft am Horizont liegt im Nebel, ur vorenn a gronn an dremmwel, garzhet eo an dremmwel gant ur vougenn, brumenn a zo er pellder, moret eo an dremmwel, lizennet eo an dremmwel ; *der Nebel verdeckt den Mond*, beuzet eo al loar ; *in Nebel hüllen*, latarennañ, brumennañ, morennañ, mogidellañ, libistrennañ, beuziñ el latar, gronnañ a latar ; *das Tal versinkt im Nebel*, *das Tal verschwimmt im Nebel*, neuñviñ a ra an draoñienn el latar, beuzet eo an draoñienn el latar, koñfontañ a ra an draoñienn el latar, gronnet eo an draoñiñ a latar ; *dichter Nebel verhüllt die Sicht*, garzhet eo an dremmwel gant ur vougenn, mouchet eo ar gwel (ar gweled) gant ur vougasenn ; *Nebel kommt auf*, *Nebel zieht auf*, emañ ur vougenn o tont, dont a ra latar, kouezhañ a ra ar vrumenn ; *Nebel wallen in Schwaden über die Felder*, ledennadoù latar a dremen a-rez ar parkeier ; *von Nebel umwallt*, gronnet en ur vantellad latar ; *Nebel schränkt die Sichtweite ein*, pa vez brumenn e tigrisk an hed-gwel, berraet e vez an hed-gwel gant ar vrumenn ; *der Nebel verzieht sich*, *der Nebel löst sich auf*, *der Nebel zerstreut sich*, koazhañ a ra ar vrumenn, emañ ar vrumenn o teuziñ, distrewiñ a ra ar vrumenn, sevel a ra ar vrumenn ; *der Nebel fällt*, kouezhañ a ra ar vrumenn, kouezhañ a ra an nivlenn ; *aus dem Nebel wird Regen*, ar vrumenn a ya e glav, ar vrumenn a gouezh e glav ; *der Wind wird schon diesen Nebel vertreiben*, boued-avel a zo er vrumenn-se, boued-avel a zo eus ar vrumenn-se, karzhet e vo ar vrumenn-se gant an avel ; *den Nebel zerstreuen*, *den Nebel vertreiben*, distrewiñ ar vrumenn ; *Nebel entwickelnd*, *Nebel erzeugend*, latarus, lusennus, morennus, mougasennus, mougennus, nivlennus, strouilhennus ; *bei Nebel*, pa vez latar ; *sich bei Nacht und Nebel davonmachen*, tec'hel dre guzh, tec'hout e-ser an noz, tec'hel dre laer ; *Tage Nebel*, devezhiennnoù latarek ls. ; **2.** moged g., mogedenn b. ; **3.** [stered.] nivlenn b., nivlennad-stered b., nivlenn-oabl b., nivlenn-egor b., stergoumoulenn b., stergoumoulennad b., druilhaded stered g. ; *extragalaktischer Nebel*, nivlenn hanc'halaksiel b. ; *Spiralnebel*, nivlenn droellennek b. ; *Ringnebel*, nivlenn walennek b. ; *Rezession von planetarischen Nebeln*, enkil an nivlennoù g.
nebelanfällig ag. : latarus, techet da latar.
Nebelaufkommen n. (-s) : barr amzer vrumennek g., mougenn b.
Nebelauflösung b. (-,-en) : steuziadur ar vorenn g.
Nebelausstoß g. (-es,-ausstöße) : dilaoskadenn vogedennus b.
Nebelbank b. (-,-bänke) / **Nebeldecke** b. (-,-n) : latarenn b., nivlennad b., gwiskad latar g.
Nebelbild n. (-s,-er) : **1.** [bannarvest] trevez g. ; **2.** [arz] taolenn a ziskouez un dremmvro gronnet gant ur vorenn b., taolenn a ginnig ur gweledva beuzet el latar b.
Nebelbombe b. (-,-n) : [lu] obuz-mogediñ g.
Nebelentwicklung b. (-,-en) : stummadur latar g., stummerezh latar g.
Nebelfilter g./n. (-s,-) : sil eneplatar g., sil enepmorenn g.
nebelfrei ag. : divrumenn.
Nebelgeschoss n. (-es,-e) : [lu] obuz-mogediñ g.
Nebelgranate b. (-,-n) : [lu] greunadenn-vogediñ b., obuz-mogediñ g.
nebelhaft ag. : **1.** nivlennek, koumoulek, brumennek, latarek, lusennek, morennnek, mougennnek, glaourek, duc'huliek,

hurennek, touilhennus ; **2.** [dre skeud.] dispis, diresis, displann, kudennek, amsklaer, lusennek e ster.

Nebelhaftigkeit b. (-) : nivlennegezh b.

Nebelhorn n. (-s,-hörner) : korn-boud g., boulder g. [*liester* bouderiou], diafon g., P. buoc'h-vor b. ; *das Nebelhorn tutet*, kornal a ra ar c'horn-boud, klevet e vez klemmadennou ar c'horn-boud er mor, boudal a ra ar c'horn-boud, klevet e vez ar c'horn-boud o klemm (o vlejal), P. blejal a ra ar vuoc'h-vor.

nebelig ag. : nivlennek, koumoulek, brumennek, latarek, lusennek, morennnek, morennet, mougennnek, duc'huliek, hurennek, touilhennus, glaourek, mouest ; *es ist heute Morgen stark nebelig*, un nivlenn dev a zo er m'intin-mañ.

Nebelkammer b. (-,-n) : [fizik] kambr latar b. ; **a)** *nicht-kontinuierliche Nebelkammer*, *Expansionsnebelkammer*, *Wilsonsche Nebelkammer*, kambr Wilson b. ; **b)** *kontinuierliche Nebelkammer*, *Diffusionsnebelkammer*, kambr Langsdorf b.

Nebelkappe b. (-,-n) : [mojenn.] pichourell hud ar gorriganed b., penngab hud ar gorriganed g.

Nebelkrähe b. (-,-n) : [loen.] kavan louet g., bran louet b.

Nebelmonat g. (-s,-e) : [istor] miz ar vrumenn g.

nebeln V.dibers. (hat genebelt) : *es nebelt*, glavenniñ (glizhañ, glizhenniñ, latariñ, brumenniñ, lusenniñ, morenniñ, libistrenniñ, nivlenniñ) a ra, brumenn a zo, brumenn a ra, latar a ra, mougenn a zo war an amzer, mougenn a zo en amzer.

Nebelparder g. (-s,-) : [loen., *Neofelis nebulosa*] loupard brizh g. [*liester* louparded brizh].

Nebelpflanze b. (-,-n) : [louza.] gleizh b., gleizh-ruz b., louzaouenn-ar-gleizh b.

Nebelregen g. (-s,-) : lugachenn b., libistrenn b., litenn b., ailhenn b., uzenn b., stufagn g., mastarenn b., mouestijenn b., glav tanav (bihan) g., glav plaen g., glizhenn b., glav-kemener g., avel lart g., glavig g., glav munut g., glav tamouezet g., glebiadenn b., glizhaj g., glizhetez b., lusenn b., amzer lous g., amzer dampous b., amzer vreïn b., amzer c'hleb b. ; *gefrierender Nebelregen*, milerc'h g., glav frim g., glav riell g., glav sklas g., glav kler g.

Nebelscheinwerfer g. (-s,-) : gouloù-latar g. [*liester* gouleier-latar], gouloù eneplatar g. [*liester* gouleier eneplatar], gouloù enepmorenn g. [*liester* gouleier enepmorenn].

Nebelschirm g. (-s,-e) : mogedenn b.

Nebelschleier g. (-s,-) : **1.** latarenn b., ledennad latar b., ledenn latar b., libistrenn b., nivlennad b., gwiskad latar g. ; **2.** mogedenn b.

Nebelschlussleuchte b. (-,-n) : gouloù latar a-dreñv g., gouloù eneplatar a-dreñv g., gouloù enepmorenn a-dreñv g.

Nebelschwaden g. (-s,-) : latarenn b., ledennad latar b., ledenn latar b., libistrenn b., nivlennad b., gwiskad latar g. ; *Nebel wallen in Schwaden über die Felder*, ledennadoù latar a dremen a-rez ar parkeier.

Nebelstern g. (-s,-e) : [stered.] steredenn greiz un nivlenn-egor b.

Nebelstreif g. (-s,-e) : latarenn b., ledennad latar b., ledenn latar b., libistrenn b., nivlennad b., gwiskad latar g.

Nebeltag g. (-s,-e) : devezhienn latarek b., devezh latar g., devezh brumenn g., devezhiad latar g., devezh mouest g., devezh mouestijenn g.

nebelverhangen ag. : nivlennek, koumoulek, brumennek, latarek, lusennek, morennnek, morennet, mougennnek, duc'huliek, hurennek, touilhennus, moret ; *die Landschaft am Horizont war nebelverhangen*, ur vorenn a gronne an dremmwel, garzhet e oa an dremmwel gant ur vougenn, brumenn a oa er pellder, moret e oa an dremmwel, lizennet e oa an dremmwel.

Nebelwand b. (-,-wände) : mogedenn b.

Nebelwetter n. (-s,-) : amzer lous b., amzer dampous b., amzer vreïn b., amzer c'hleb b., amzer duc'huliek b., strouilh g., brumenn b., nivlenn b.

Nebelwolke b. (-,-n) : latarenn b., nivlennad b., gwiskad latar g.

neben araog. (ak. / dat.) : **1.** e-kichen, da-gichen, tost da, en amen da, nes da, e-doug, e-harz, e-kefin, e-kerchenn, e-keñver, e-metoù, e-tal, e-tal kichen, a-gostez da, e-ser, e-skoaz ; *neben (ak.)*, da-gichen ; *neben (dat.)*, e-kichen ; *er saß neben mir*, azezet e oa em c'hichen, azezet e oa em amen ; *neben einem Strauch*, e-ser ur bod ; *er legte sein Messer neben seinen Teller*, lakaat a reas e gontell da-gichen e asied ; *er geht neben ihm her*, mont a ra troad-ouzh-troad gantañ, bale a ra en e geñver ; **2.** [dre skeud.] en tu-hont da, ouzhpenn, estreget, estroc'h eget, en tu all da, e-skeud, da-heul ; *neben der Kirche ist auch das Rathaus sehenswert*, estreget an iliz 'zo da welet : an ti-kêr a dalv ar boan (a dalv ur sell) ivez, e-skeud an iliz e talvez an ti-kêr ur sell ivez ; *neben seinem Hauptberuf übt er einen Nebenjob aus*, un eil labour a ra en tu-hont d'e bennvicher ; **3.** *P. er steht neben sich*, trevariet eo e benn, diank eo e spered, gwalañjeret eo, kollet eo da vat, aet eo dall, skoelfet eo, alvaonet eo, trelatet eo, divarc'het eo, diskiantiñ a ra, trevariañ a ra e skiant, aet eo er-maez anezhañ e-unan, n'emañ ket mui ganti.

Nebenabsicht b. (-,-en) : ratozh a-eilrenk b., rat a-eilrenk b., mennad a-eilrenk g., soñj a-eilrenk g., devez a-eilrenk g., amboaz a-eilrenk g.

Nebenakzent g. (-s,-e) : [yezh.] skoad a-eilrenk g.

Nebenallee b. (-,-n) : alez kostez b., adalez b., kenalez b.

Nebenaltar g. (-s,-altäre) : aoter gostez b.

Nebenamt n. (-s,-ämter) : eil karg b.

nebenamtlich ag. : er-maez eus e garg, en tu all d'e garg, estroc'h eget e garg ; *nebenamtlicher Mitarbeiter*, arsoaziad g. [*liester* arsoaziaded], kenlabourer arsoaziat g., amzerier g., implijad gopred diouzh an arsoazad g., implijad a labour diouzh marc'had g., implijad hep kevrat labour didermen g. ; *nebenamtlicher Richter*, eilbamer g.

nebenan Adv. : e-kichen, e-kichenig, tost ac'hanen, nepell ac'hanen, en amen, tostik-tost, tre e-kichen, tost-ha-tost ; *er wohnt im Haus direkt nebenan*, emañ o chom en ti touch, emañ o chom kichen-ha-kichen gant hon ti, emañ o chom en ti e-kichen, emaomp o chom harp-ouzh-harp, emaomp o chom harp-en-harp, emaomp o chom ti-ouzh-ti, ti-ha-ti emaomp o chom, en ti nes emañ o chom, hennezh eo va amezeg nesañ, emañ o chom e-harz deomp ; *das ist nicht gleich nebenan*, n'emañ ket e toull an nor.

Nebenanlage b. (-,-n) : **1.** staliadur stag g., aveadur stag g. ; **2.** [arc'hant.] postadur a-eilrenk g.

Nebenanschluss g. (-es,-anschlüsse) : **1.** gougediadur a-eilrenk g., eilgougediadur g. ; **2.** [tredan] eilkennask g.

Nebenantrag g. (-s,-anträge) : [gwir] mennadenn a-eilrenk b., mennadenn ouzhpenn g./b., advennadenn b.

Nebenarbeit b. (-,-en) : **1.** labour kloaka g. ; **2.** labour e-kichen g., eil micher b., micher glokaat b.

Nebenargument n. (-s,-e) : adarguzenn b.

Nebenarm g. (-s,-e) : [stêr] brec'henn ur stêr b., kenvec'h b., kenvec'henn b., eil brec'h b., eil brec'henn b., advrec'h b., advrec'henn b.

Nebenausgaben ls. : frejoù ouzhpenn ls., mizoù ouzhpenn ls., amvizoù ls.

Nebenausgang g. (-s,-ausgänge) : dor-dec'hout b., dor-dec'hel b., isuenn gostez b., hent-tec'hout g.

Nebenbahn b. (-,-en) : [treuzdougen] hent-houarn a-eilrenk g.

Nebenbedeutung b. (-,-en) : ster all g., eil ster g.

nebenbei Adv. : 1. ouzhpenn, en tu all d'ar gont, estroc'h eget kement-se, ouzhpenn-se, ouzhpenn da se, zo-mui-ken, en tu-hont da se, en tu all da se ; 2. diwar dremen, diwar nij, diwar vont, diwar mont ha hanter vont, etre div gaoz, evel-se ; *nebenbei gesagt, nebenbei bemerkt*, kement-mañ etre div gaoz ; *so ganz nebenbei*, prim-prim, dre laer, dre guzh, ken aes ha tra, propik, ken aes all, aes-kenañ, aezet-kaer, hep reiñ bec'h, evel un dudi, a-aes-vat, aes-ral, koulz all, ken bravik ha tra, brav-bras, ken habask ha tra, ken distrafiuilh ha tra, ken dinec'h ha tra, didrabas-kaer, digompliment, diwar dremen, diwar nij, diwar vont, diwar mont ha hanter vont, etre div gaoz, netra dreist.

Nebenberuf g. (-s,-e) : labour e-kichen g., eil micher b., micher glokaat b.

nebenberuflich ag./Adv. : er-maez eus e labour, en tu all d'e labour, estroc'h eget e labour.

Nebenbeschäftigung b. (-,-en) : labour e-kichen g., eil micher b., micher glokaat b.

Nebenbeweis g. (-es,-e) : prouenn a-eilrenk b., prouenn ouzhpenn b.

Nebenblatt n. (-s,-blätter) : [louza.] stipul g., brakteenn b., delienn-droadenn b.

nebenblätterig ag. : [louza.] stipulel, stipulek.

Nebenbuhler g. (-s,-) : kevezeg g.

Nebenbuhlerin b. (-,-nen) : kevezerezh b.

Nebenbuhlerschaft b. (-) : kevezerezh g., kenoaz b.

Nebendarsteller g. (-s,-) : [film] dremmour eilroll g., aktour eilroll g.

Nebeneffekt g. (-s,-e) : eildazgwered g., amwered g., ledwered g., gwered a-gostez g.

nebeneinander Adv. : tost-ha-tost, kichen-ha-kichen, harz-ouzh-harz, harz-e-harz, harz-ha-harz, chouk-ha-chouk, kostez-ha-kostez, pok-ha-pok, stag-ha-stag, stag-ouzh-stag, keñver-ha-keñver, en ur gichen, en ur geñver ; *zwei nebeneinander liegende Zimmer*, div gambr douch ls., div gambr en ur geñver ls. ; *dicht gedrängt nebeneinander sitzen*, bezañ azezet enk an eil e-kichen egile, bezañ azezet enk mat an eil ouzh egile ; *sie gingen nebeneinander*, bale a raent kichen-ha-kichen (chouk-ha-chouk, kostez-ha-kostez), kerzhet a raent harz-ouzh-harz, mont a raent troad-ouzh-troad, bale a raent en ur geñver, kerzhet a raent keñver-ha-keñver ; *man kann nicht zwei Tätigkeiten nebeneinander treiben*, n'eus ket tu da ober daou dra war un dro, n'eus ket tu da seniñ ar c'hleier ha da vont d'ar brosesion war un dro, ne c'heller ket kanañ ha c'hwitellat war un dro, ne c'haller ket bezañ war un dro er foar hag er park, unan a zaou, n'eus ket tu da lazhañ div c'had gant un tenn ; *wir saßen nebeneinander*, azezet e oamp en ur gichen, azezet e oamp en ur geñver.

Nebeneinander n. (-s) : 1. kenvezañs b. ; 2. amezegerezh g., amezegañ g. ; 3. diasered b., diaser g., kenbredelezh b.

Nebeneinanderbestehen n. (-s) /

Nebeneinanderexistieren n. (-s) : kenvezañs b.

nebeneinanderher Adv. : tost-ha-tost, kichen-ha-kichen, harz-ouzh-harz, harz-e-harz, harz-ha-harz, chouk-ha-chouk, kostez-ha-kostez.

nebeneinanderlegen V.k.e. (hat nebeneinandergelegt) : lakaat tost-ha-tost, lakaat kichen-ha-kichen, lakaat harz-ouzh-harz, lakaat harz-e-harz, lakaat harz-ha-harz, lakaat kostez-ha-kostez, lakaat chouk-ha-chouk, lakaat sko an eil ouzh egile, lakaat en ur gichen, lakaat en ur geñver.

nebeneinanderliegen V.gw. (lagen nebeneinander / haben nebeneinandergelegen) : bezañ tost-ha-tost, bezañ kichen-ha-kichen, bezañ chouk-ha-chouk, bezañ harz-ouzh-harz, bezañ harz-e-harz, bezañ harz-ha-harz, bezañ skoaz-ouzh-skoaz, bezañ kostez-ha-kostez, bezañ sko an eil ouzh egile, bezañ en ur gichen, bezañ en ur geñver ; *zwei nebeneinanderliegende Felder*, daou bark skoaz-ouzh-skoaz ls., daou bark keñver ls.

Nebeneinanderschaltung b. (-,-en) : [tredan] amred a-stur g.

nebeneinandersetzen V.k.e. (hat nebeneinandergesetzt) : lakaat tost-ha-tost, lakaat kichen-ha-kichen, lakaat chouk-ha-chouk, lakaat harz-ouzh-harz, lakaat harz-e-harz, lakaat harz-ha-harz, lakaat kostez-ha-kostez, lakaat sko an eil ouzh egile, lakaat en ur gichen, lakaat en ur geñver, lakaat keñver-ha-keñver.

nebeneinandersitzen V.gw. (saßen nebeneinander / haben nebeneinandergesessen) : bezañ tost-ha-tost, bezañ azezet tost-ha-tost, bezañ azezet chouk-ha-chouk, bezañ azezet kichen-ha-kichen, bezañ harz-ouzh-harz, bezañ harz-e-harz, bezañ harz-ha-harz, bezañ kostez-ha-kostez, bezañ azezet kostez-ha-kostez, bezañ azezet en ur geñver, bezañ azezet keñver-ha-keñver ; *wir saßen nebeneinander*, azezet e oamp en ur gichen, azezet e oamp en ur geñver.

nebeneinanderstehen V.gw. (standen nebeneinander / haben nebeneinandergestanden) : bezañ tost-ha-tost, bezañ kichen-ha-kichen, bezañ chouk-ha-chouk, bezañ harz-ouzh-harz, bezañ harz-e-harz, bezañ harz-ha-harz, bezañ kostez-ha-kostez, bezañ sko an eil ouzh egile, bezañ en ur gichen, bezañ skoaz-ouzh-skoaz, bezañ en ur geñver, bezañ keñver-ha-keñver ; *zwei nebeneinanderstehende Häuser*, daou di keñver ls., daou di en ur geñver ls., daou di touch ls.

nebeneinanderstellen V.k.e. (hat nebeneinandergestellt) : lakaat tost-ha-tost, lakaat kichen-ha-kichen, lakaat chouk-ha-chouk, lakaat harz-ouzh-harz, lakaat harz-e-harz, lakaat harz-ha-harz, lakaat kostez-ha-kostez, lakaat sko an eil ouzh egile, lakaat en ur gichen, lakaat en ur geñver, lakaat keñver-ha-keñver.

Nebeneingang g. (-s,-eingänge) : enkerzh kostez g., eil enkerzh g., ebarzh kostez g., eil ebarzh g., antre kostez g., eil digor g., eil hent-barzh g., mont tre kostez g.

Nebeneinkommen n. (-s) : korvoder ouzhpenn g., adlevedoù ls., gounidegezh ouzhpenn b., gounidoù ouzhpenn ls.

Nebeneinkünfte ls. / **Nebeneinnahmen** ls. : korvoderioù ouzhpenn ls., adlevedoù ls., gopr ouzhpenn g., gopr e-kichen g.

Nebenerscheinung b. (-,-en) : eildazgwered g., amwered g., ledwered g., gwered a-gostez g.

Nebenerwerb g. (-s) : labour e-kichen g., eil micher b.

Nebenerzeugnis n. (-ses,-se) : isprodu g., isproduad g., produ a-eilrenk g., adkenderc'had g.

Nebenfach n. (-s,-fächer) : [skol-veur] eildanvez g.

Nebenfährte b. (-,-n) : eil tres g., eil tresad g., eil roud g.

Nebenfiguren ls. : [c'hoariva] tudennoù eilroll ls., eilrolloù ls.

Nebenfluss g. (-es,-flüsse) : 1. adstêr b. ; *Nebenfluss zweiter Ordnung, indirekter Nebenfluss*, eiladstêr b., adadstêr b. ; 2. kenstêr b.

Nebenform b. (-,-en) : adstumm g., eilstumm g.

Nebenforderung b. (-,-en) : 1. arc'hadur ouzhpenn g., adarc'hadur g. ; 2. kredouriezh a-eilrenk b.

Nebenfrau b. (-,-en) : kenwreg b., kenbried b.

Nebengang g. (-s,-gänge) : [mengleuz.] gwazhennig b.

Nebengasse b. (-,-n) : straedig e-kichen b., straedig kostez b.

Nebengebäude n. (-s,-) : adti g. ; *das Bauernhaus und die Nebengebäude*, an ti-feurm hag ar pourpez ; *die Nebengebäude eines Bauernhofes*, ar pourpez g., ar pourpeziou ls., ar chomajoù ls., an tiez-kostez ls., an adtiez ls.

Nebengebühr b. (-,-en) : eiltaos g., ustaos g., frejoù ouzhpenn ls., mizoù ouzhpenn ls.

Nebengedanke g. (-ns,-n) : mennozh kuzh g., soñj a-dreñv penn an-unan g.

Nebengelenktier n. (-s,-e) : [loen.] *gepanzertes Nebengelenktier*, tatou g. [*liester* tatoued].

Nebengeräusch n. (-es,-e) : 1. [skingomz] mordrouz g., grizien str., gwrac'hadoù ls., adtrouziou ls., ardrouz g. ; 2. vorm g.

Nebengericht n. (-s,-e) : [kegin.] gwarnisadur legumaj g., ambroug g.

Nebengeschmack g. (-s) : advlaz g., arvlazenn b., distag g.

Nebengewinn g. (-s,-e) : gounidegezh ouzhpenn b., gounidoù ouzhpenn ls.

Nebengleis n. (-es,-e) : [hentoù-houarn] hent-houarn a-eilrenk g., hent a-gostez g., hent tuañ g., linenn-houarn-porzhañ b.

Nebenhaus n. (-es,-häuser) : ti touch g., ti e-kichen g.

nebenher Adv. : 1. ouzhpenn, en tu all d'ar gont, estroc'h eget kement-se, ouzhpenn-se, ouzhpenn da se, zo-mui-ken, en tu-hont da se, en tu all da se ; 2. diwar dremen, diwar nij, diwar vont, diwar mont ha hanter vont, etre div gaoz.

Nebenhimmelsrichtung b. (-,-en) : etreroud g.

nebenhin Adv. : diwar dremen, diwar nij, diwar vont, diwar mont ha hanter vont.

Nebenhoden g. (-s,-) : [korf.] argell b., lezkell b.

Nebenhöhle b. (-,-n) : [korf.] sinus g., kev g.

Nebeninsel b. (-,-n) : ragenez b. [*liester* raginzi].

Nebenintervenant g. (-en,-en) : [gwir] emelliad g. [*liester* emelladed].

Nebenintervention b. (-,-en) : [gwir] emelladenn b. ; *Nebenintervention in erster Instanz*, emelladenn en eriol kentañ b. ; *Nebenintervention in der Berufungsinstanz*, emelladenn en engalv b.

Nebenjob g. (-s,-s) : labour e-kichen g., eil micher b., micher glokaat b. ; *neben seinem Hauptberuf übt er einen Nebenjob aus*, un eil labour a ra en tu-hont d'e bennvicher.

Nebenklage b. (-,-n) : [gwir] mennadenn ouzhpenn g./b., advennadenn b.

Nebenkläger g. (-s,-) : [gwir] kevrenn geodedel b. ; *als Nebenkläger auftreten*, mont da gevrenn geodedel.

Nebenklägerin b. (-,-nen) : [gwir] kevrenn geodedel b. ; *als Nebenklägerin auftreten*, mont da gevrenn geodedel.

Nebenkosten ls. : 1. frejoù ouzhpenn ls., mizoù ouzhpenn ls., amvizoù ls., advizoù ls. ; 2. [feurmoù] kargoù da baeañ gant kemerer ar feurm ls. ; *einschließlich aller Nebenkosten*, kargoù e-barzh ; *Nebenkosten nicht enthalten*, kargoù er-maez.

Nebenkriegsschauplatz g. (-es,-schauplätze) : [lu] tachenn-vrezel a-eilrenk b., takad emgann a-eilrenk g.

Nebenkropf g. (-es,-kröpfe) : [mezeg.] pennsac'h allec'hiat g.

Nebenleine b. (-,-n) : [pesketaerezh] gourlas g.

Nebenleistung b. (-,-en) : pourchas a-eilrenk g., gougorad a-eilrenk g.

Nebenlinie b. (-,-n) : 1. [treuzdougen] linenn a-eilrenk b., eillinenn b. ; 2. [kerentiezh] linenn a-gostez b., skourr yaouañ g.

Nebenmann g. (-s,-männer) : 1. amezeg g. ; 2. [lu] *rechter Nebenmann*, den nesañ en dorn dehou g., den nesañ war an

tu dehou g., amezeg dehou g., den tostañ a-zehou g. ; *linker Nebenmann*, den nesañ en dorn kleiz g., den nesañ war an tu kleiz g., den tostañ a-gleiz g., amezeg kleiz g.

Nebenmeer n. (-s,-e) : [douarouriezh] mor marzel g.

Nebenmensch g. (-en,-en) : nesañ g., hentez g.

Nebenmond g. (-s,-e) : [stered.] gourloar b.

Nebenmondring g. (-s,-e) : [stered.] kelc'h gourloariet g.

Nebenniere b. (-,-n) : [korf.] uslounezhenn b., gwagrenn uslounezh b.

Nebennieren- : [korf.] ... us-lounezh, ... uslounezhel.

Nebennierenarterie b. (-,-n) / **Nebennierenschlagader** b. (-,-n) : [korf.] talmerenn us-lounezh b.

Nebennote b. (-,-n) : [sonerezh] *abspringende Nebennote*, diankenn b.

nebenordnen V.k.e. (hat nebengeordnet) : kenurzhiañ ; *nebengeordneter Satz*, kenlavarenn b.

Nebenperson b. (-,-en) : [c'hoariva] tudenn a-eilrenk b., komper g. [*liester* kompered / komperien], dremmour eilroll g., aktour eilroll g.

Nebenplanet g. (-en,-en) : [stered.] adplanedenn b., loarenn b., satellit g.

Nebenpost b. (-) / **Nebenpostamt** n. (-s,-ämter) : eil ti-post g., adti-post g.

Nebenprodukt n. (-s,-e) : isprodu g., isproduad g., produ a-eilrenk g., adkenderc'had g. ; *die Nebenprodukte der Schlachtung*, an dispouilhoù ls., ar bleñchoù ls., ar bleñchennoù ls.

Nebenraum g. (-s,-räume) : 1. adkambr b. ; 2. kambr douch b., kambr e-kichen b., sal a-dreñv b.

Nebenrolle b. (-,-n) : roll a-eilrenk g., eilroll g. ; *Schauspieler in einer Nebenrolle*, dremmour eilroll g., aktour eilroll g.

Nebensache b. (-,-n) : kraf a-eilrenk g., disteraj g., bagaj g., disterdra g., belbeterezh g., mibiliaj g., belbi g., bihan dra g., munud g., arabenn b. ; *das ist völlig Nebensache*, eilrenk eo kement-se, munudoù ha netra ken, kement-se a zo disterdra, disterajoù a netra eo kement-se holl, mibiliajoù eo, ne denn ket da vraz, se ne ra mann ebet, heñvel eo, dibouez eo, bihan dra eo, kement-se holl n'eo netra, nebeut a dra n'eo ken, dister dra n'eo ken, gwall nebeut a dra eo, re nebeut a dra eo, kalz ne vern, kement-se ne vern ket re, paot ne vern, n'eus pouez ebet gant an dra-se, na rit ket mell forzh ganti, n'eus tamm forzh ebet, n'int nemet munudoù, n'int nemet traoù dister, n'int nemet traoù a get, n'int nemet traoù netra, n'eo ket gwall bouezus, ne zoug ket pouez bras, n'eus ket un holl vad anezhi, ne gont ket kalz, n'eo ket ur gwall afer, un afer dister an hini eo, n'eo ket kalz tra, n'eo ket kalz a dra, n'eo ket pikol tra, n'eo ket pikol, avel traken, bihan dra eo, ur gudenn eilrenk eo goude-holl ; [rev] P. *sich der schönsten Nebensache der Welt widmen*, mont ouzh ar bouteg, ober ar bouteg, ober gae-gae, tennañ ur gae-gae, feskenniñ, lemmañ e vinaoued, plantañ unan, c'hoari ar vaouez, c'hoari lapavan, c'hoari filifala, c'hoari lallig, c'hoari piti, c'hoari pitiklou, c'hoari pitouch, c'hoari chiboud, c'hoari c'hwiñ, c'hoari komigell, c'hoari pipeloch, c'hoari ruilhaig, c'hoari al legion, ober ur ruilh gant u.b., ruilhal e gorf gant u.b., en em dourtañ, c'hoari daou, c'hoari koukoug, c'hoari toutou, ribotat, fouzhañ, bourikañ, c'hwilañ, tennañ un taolad, tennañ un taol, tennañ ur flupad, tennañ ur frap, tennañ ur frapad, chourañ, ober chiboud, fistoulat, kempenn ar jardin, skignañ polos war ar c'harotez, terriñ ur graoñenn, aozañ krampouezh, kaout e damm lipadenn, ober ur frotadenn, ober ur ruzadenn, heskennañ.

nebensäglich ag. : dibouez, nebeut a bouez dezhañ, dister, a-eilrenk, eilrenk, arabennek ; *das Nebensäbliche*, an

eilrenk g. ; *nebensächliche Frage, nebensächlicher Punkt*, tra eilrenk g., traig eilrenk g., arabenn b.

Nebensächlichkeit b. (-) : disteraj g., bagaj g., disterdra g., mibiliach g., belbi g., belbeterezh g., lugudajou ls., bihan dra g., tra eilrenk g., traig eilrenk g., arabenn b.

Nebensaison b. (-s) : izelamzer g., etrekoulzad g.

Nebensatz g. (-es,-sätze) : [yvezh.] islavarenn b., lavarenn isurzhiat b.

Nebenschaden g. (-s,-schäden) : freuz a-gostez g., amfreuz g., ledfreuz g., gwall kostez g. [*liester* gwallou kostez].

nebenschalten V.k.e. (hat nebengesaltet) : [tredan] koublañ a-stur, amdreugañ.

Nebenschaltung b. (-,-en) : [tredan] amred en amdreug g., stignad en amdreug g., amred a-stur g.

Nebenschildrüse b. (-,-n) : [korf.] arskoedenn b., gwagrenn arskoed b.

Nebenschildrüsenhormon n. (-s,-e) : [bev.] parathormon g. [*liester* parathormonou].

Nebenschlagader b. (-,-n) : [korf.] talmerenn gengostezel b.

Nebenschluss g. (-es,-schlüsse) : [tredan] amdreugad g.

Nebenschlüssel g. (-s,-) : eil alc'hwez g.

Nebenschlussstein g. (-s,-e) : [tisav.] advegel-bolz g.

Nebenschuppen g. (-s,-) : lab g., skiber g./b., apoteiz g.

Nebensee b. (-,-n) : [douarouriezh] mor marzel g.

nebensetzen V.k.e. (hat nebensgesetzt) : lakaat kichen-ha-kichen, lakaat chouk-ha-chouk, lakaat keñver-ha-keñver, lakaat keñver-ouzh-keñver, keñverekaat, lakaat en ur geñver, lakaat sko.

Nebensetzung b. (-,-en) : lakaat kichen-ha-kichen g., lakaat sko g., lakaat chouk-ha-chouk g., keñverekadur g.

Nebensinn g. (-s,-e) : ster all g., eil ster g.

Nebensonne b. (-,-n) : [stered.] gourheol g., kog-heol g.

Nebensonnenring g. (-s,-e) : [stered.] kelc'h gourheoliek g.

Nebensprache b. (-,-n) : adyvezh b.

Nebensprechen n. (-s) : [pellgomz] diafoniezh b., trouziou diafonek ls.

Nebenspross g. (-es,-e/-en) : [louza.] garenn nevez taolet diwar traoñ ar c'harenn bennañ b. ; *die kleinen Weizenpflanzen bilden Nebensprossen aus*, eilhoniñ a ra an ed, brankañ a ra ar gwinizh, ober a ra ar gwinizh bodadoù, strujañ a ra ar gwinizh, bodenniñ a ra ar gwinizh, kefiatñ (kefiata, kefiadañ) a ra ar gwinizh, drusaat a ra ar gwinizh, stankaat a ra ar gwinizh, krog eo ar gwinizh da gorzenniñ, krog eo ar gwinizh da c'hlazañ.

Nebenspür b. (-,-en) : [hentoù] adforzh b.

nebenstehend ag./Adv. : amañ e-kichen, amañ e-keñver.

Nebenstelle b. (-,-n) : 1. [pellgomz] eilgougediadur g. ; 2. [kenwerzh] eilstal b., adstal b., isstal b., iskevredad g., trev b., adti g.

nebenstellen V.k.e. (hat nebengestellt) : lakaat kichen-ha-kichen, lakaat chouk-ha-chouk, lakaat keñver-ha-keñver, lakaat keñver-ouzh-keñver, keñverekaat, lakaat en ur geñver, lakaat sko.

Nebenstellung b. (-,-en) : lakaat kichen-ha-kichen g., lakaat sko g., lakaat chouk-ha-chouk g., keñverekadur g.

Nebenstraße b. (-,-n) : 1. straed e-kichen b., straed kostez b. ; *der Platz und die Nebenstraßen waren schwarz von Menschen*, ar blasenn hag an diadro a oa karget a dud ; 2. hent dister g. ; *über Haupt- und Nebenstraßen fahren*, mont a-vras hag a-vihan.

Nebenstreiter g. (-s,-) : [gwir] emelliad g. [*liester* emelliaded].

Nebenstrecke b. (-,-n) : [treuzdougen] hent-houarn a-eilrenk g., linenn a-eilrenk b., eillinenn b.

Nebenstrom g. (-s,-ströme) : [tredan] red tredan amdreuet g., red tredan dereet g.

Nebenstück n. (-s,-e) : 1. par g., parez b., patrom buhez g., adskeudenn b. ; *das Nebenstück zu etwas sein*, bezañ par egile, bezañ heñvel-mik ouzh udb ; 2. tra a-eilrenk g.

Nebental n. (-s,-täler) : kendraoñienn b.

Nebenthema n. (-s,-themen) : eildodenn b.

Nebentisch g. (-es,-e) : taol e-kichen b.

Nebentitel g. (-s,-) : 1. eilanv g. ; 2. istitl g.

Nebenton g. (-s,-töne) : 1. [yvezh.] taol-mouezh a-eilrenk g., pouez-mouezh a-eilrenk g. ; 2. *kritischer Nebenton*, mouezh o sevel a-enep en ur mor a dud (en ur mor a vouezhiou) a zo a-du b.

Nebentreppe b. (-,-n) : eil diri g., diri kuzh g.

Nebentrieb g. (-s,-e) : [louza.] taolaj str.

Nebenumstand g. (-s,-umstände) : fed a-eilrenk g., darvoud a-eilrenk g., degouezh a-eilrenk g., degouezhad a-eilrenk g.

Nebenursache b. (-,-n) : abeg a-eilrenk g., arbenn a-eilrenk g., kaoz a-eilrenk b.

Nebenverdienst g. (-es,-e) : korvoderioù ouzhpenn ls., adleveoù ls., gopr ouzhpenn g., gopr e-kichen g., gopr klokaat g.

Nebenvormund g. (-s,-vormünder) : [gwir] gward-dibabour g.

Nebenweg g. (-s,-e) : 1. hent e-kichen g., hent kostez g. ; 2. hent dister g. ; *über Haupt- und Nebenwege fahren*, mont a-vras hag a-vihan ; 3. [dre skeud.] *auf den Nebenweg geraten*, riklañ (mont) diwar an hent mat, tec'hel diwar an hent eeun, divarchañ ag ar gwir hent, divarchiñ.

Nebenwerkzeug n. (-s,-e) : benveg eilrenk g. ; *die Haupt- und Nebenwerkzeuge*, ar reizhoù hag an adreizhoù.

Nebenwinkel g. (-s,-) : [mat.] korn skladius g.

Nebenwirkung b. (-,-en) : eildazgwered g., amwered g., ledwered g., gwallfed g.

Nebenwohnung b. (-,-en) / **Nebenwohnsitz** g. (-es,-e) : eilti g., eilannez g.

Nebenwurzel b. (-,-n) : [louza.] eilgwizienn b. [*liester* eilgwiziou].

Nebenzimmer 1. adkambr b. ; 2. kambr douch b., kambr e-kichen b.

Nebenzweck g. (-s,-e) : pal a-eilrenk g., amkan a-eilrenk g., finvezh a-eilrenk b., devez a-eilrenk g., amboaz a-eilrenk g., mennad a-eilrenk g.

Nebenzweig g. (-s,-e) : [kerentiezh] linenn a-gostez b., skourr yaouañ g., skourr kostez g., brankad kostez g., eilligneaz b., eilligneaz b.

Nebenzwiebel b. (-,-n) : [louza.] ivin g., oeñs g., bochad g.

Nebka-Düne b. (-,-n) : [douaroniezh / douarouriezh] nebka b. [*liester* nebkaou].

neblig ag. : *sellit ouzh neblig*.

nebst araog. (dat.) : gant, en tu-hont da, ouzhpenn, estreget, estroc'h eget, en tu all da.

Nebukadnezar g. : [istor] Nabukodonozor g., Naboukadnesar g.

Nebula b. (-, Nebulæ) : nebul g. [*liester* nebulioù].

nebular ag. : nivlennel.

Nebularhypothese b. (-) : [preder., Kant] goulakadenn an nivlenn heolel b.

Nebulisor g. (-s,-en) : nivlenn g. [*liester* nivlennerioù].

nebulos ag. / **nebulös** ag. : luziet, displann, amsklaer, kudennek, koumoulek ; *das ist eine nebulöse Geschichte*, ur gwall luziadenn an hini eo, gwall iriennet eo ar gwiad, mesket a-walc'h eo neudennoù an afer, un afer diaes da zirouestañ an hini eo, gwall luziet eo an afer, gwall gemmesket eo an

afer, un afer fuilhet an hini eo, un afer hep penn na revr an hini eo, un afer hep penn ebet an hini eo.

Necessaire n. (-s,-s) : 1. troñsad g., trousse b., rikoù ls. ; *Reisenecessaire*, rikoù beajñ ls. ; *Nagelnessaire*, rikoù da gempenn an ivinoù ls., ur rikoù ivinoù g. ; 2. rikoù-gwriat ls., reizhoù-gwriat ls., traouegezh wriat b., traouerezh gwriat g.

Neck g. (-s,-s) : [douarouriezh] nek g. [*liester* nekoù].

necken V.k.e. (hat geneckt) : *jemanden necken*, tatinat u.b., garchennat ouzh u.b., garchennat u.b., hegäl ouzh u.b., ober an hegig ouzh u.b., hegaziñ u.b., ouroulat d'u.b., atahinañ u.b., heskinañ u.b., gaiañ u.b., burutellañ u.b., isañ u.b., tregasiñ u.b., hejañ e gerc'h d'u.b., eogiñ u.b., hegäl u.b., añjinañ u.b., erjennat u.b., tunañ u.b., chigardiñ u.b., ereziñ u.b., arvellañ u.b., flemmañ u.b., flipata u.b., kilienniñ u.b., pismigañ u.b., regenniñ u.b. ; *sich gegenseitig necken*, en em heskinañ ; *was sich liebt, das neckt sich*, ar c'hi hag ar c'hazh mignoned warc'hoazh, en doujañs emañ ar garantez ; *Jungs im Bezug auf Mädchen necken*, erjennat ar baotred krenn diwar-benn ar merc'hed.

neckend ag. : hegäz, goapaus, goapaer, goap, godis, hegäz, garchenn, kampagnus, tagellus, tatin, tatinus.

Necker g. (-s,-) : garchenn g. [*liester* garchenned], chilper g., hegäz g., chigarder g., flemmer g., regenner g., tatin g., atahiner g., añjiner

Neckerei b. (-,-en) : hegasteri b., hegazerezh g., hegäz g., garchennerezh g., heg g., heskinerezh g., heskin g., atahinerezh g., tatin g., tatinerezh g., añjinerezh g.

neckisch ag. : 1. hegäz, goapaus, goapaer, goap, godis, hegäz, garchenn, kampagnus, tagellus, tatin, tatinus, atahinus, heskinus ; 2. *in einer neckischen Laune sein*, bezañ friantiz en an-unan, bezañ gwiliouri en an-unan.

Neckname g. (-ns,-n) : lesanv-godis g., lesanv goapaus g. (Gregor), lesanv goapaer g., lesanv goap g., lesanv godis g., moranv g.

nee Adv. : P. pas, nann, tamm ebet, neudenn ebet ; *haben wir heute schönes Wetter ? - nee !* ha brav eo an amzer hiziv ? - pas ! (n'eo ket !) ; *versteht er gut ? - nee !* ha kompren a ra mat ? - pas ! (ne ra ket !).

Neffe g. (-n,-n) : niz g. [*liester* nized/nizien], ni g. [*liester* nied] ; *eingehiraterter Neffe*, niz da-heul g. ; *Tochter eines Neffen*, nizez-vihan b. ; *Sohn eines Neffen*, niz-bihan g.

Negation b. (-,-en) : 1. [yezh.] ger nac'h g., ger nac'hañ g., adverb nac'h g., adverb nac'hañ g. ; 2. nac'h g., nac'hadur g., nac'hidgezh b., nac'hadenn b., nac'hañ g., dinac'h g., dinac'hadur g. ; 3. [mat., poelloniezh] nac'hadur g.

Negationismus g. (-) : nac'helouriezh b.

Negationist g. (-en,-en) : nac'helour g.

negationistisch ag. : nac'helour.

Negationspartikel b. (-,-n) : [yezh.] rannig nac'h b.

Negationswort n. (-s,-wörter) : [yezh.] ger nac'h g., ger nac'hañ g., adverb nac'h g., adverb nac'hañ g.

negativ ag. : 1. [*enebet ouzh* yaus] nac'hus, ... nac'hañ, ... nac'h ; *negative Haltung*, emzalc'h nac'hus g., enebiezh b. ; *negative Stellungnahme*, nac'hadenn b., ali kontrol g. ; *negativer Bescheid*, nac'h g., nac'hidgezh b., nac'hadenn b., dinac'h g., dinac'hadur g., refuz g., refuzadenn b. ; *jemandem einen negativen Bescheid erteilen*, nac'h e c'houlenn ouzh u.b., nac'h e c'houlenn d'u.b., refuziñ u.b., diarbenn goulenn u.b. ; 2. [*enebet ouzh* diogelus] nac'hel, nac'hek ; *negatives Testergebnis*, proud nac'hek g. ; 3. [fizik] a) leiel ; *negativer Pol*, blein leiel g., blein lei g., blein-maez g. ; *negative Ladung*, bec'hiad leiel g. ; *negativ geladen*, leivec'hiet ; *negatives Elektron*, negaton str. ; b) *negative Arbeit*, labour herzel g. ; 4. [mat.] *negativer Exponent*, mac'her leiel g. ; *negative Zahl*,

niver leiel g. ; *negativer Drehsinn*, *negative Drehrichtung*, *negative Umlaufrichtung*, *negativer Umlaufsinn*, tu leiel g. ; *die negative Unendlichkeit*, an anvevenn nac'hat g. ; 5. [armerzh.] *negative Tendenz*, tuadur war zigresk g., tuadur warziskenn g., enkil g. ; *negative Skaleneffekte*, diarmerzhegezh diouzh ar skeul b. ; *negative Handelsbilanz*, mentelad dleek b., mentel dleek b., mentel divigadek b. ; 6. [dre astenn.] dilañsus ; *negative Auswirkung*, *negative Folge*, *negative Wirkung*, kammwered g., heuliad nac'hek g., droukheuliad g. ; *eine negative Begleiterscheinung ausgleichen*, *eine negative Begleiterscheinung wettmachen*, parraat ouzh un diemsav ; 7. [film] ginel,

Negativ n. (-s,-e) : 1. koc'henn-orin b., ginenn b., kliche g., luc'hdaolenn b., luc'hskeudenn b., moulldaolenn b. ; *die Negative absolut identisch Skalenschneiden*, kenfurmiñ ar ginennoù ; *kraftloses Negativ*, koc'henn-orin dispis b., ginenn dispis b. ; 2. [dre skeud.] *die Neurose ist das Negativ der Perversion* [S. Freud], an neuroz a zo ginluc'henn an droziadezh.

Negativfilm g. (-s,-e) : koc'henn-orin b., ginenn b.

Negativismus g. (-) : 1. spered nac'hus g. ; 2. [preder.] nac'hadegezh b.

Negativität b. (-) : 1. [preder.] nac'hadelezh b. ; 2. [tredan., fizik] tredanleielezh b., leielezh b.

Negativpartikel b. (-,-n) : [yezh.] rannig nac'h b.

Negaton n. (-s,-en) / **Negatron** n. (-s,-en) : [fizik] negaton str.

Negentropie b. (-) : [fizik] negentropiezh b.

negentropisch b. (-) : [fizik] negentropiek.

Neger g. (-s,-) : [dismegañsus] morian g. [*liester* morianed], morilhon g. [*liester* morilhone], beg du g.

Negerin b. (-,-nen) : [dismegañsus] morianez b., morilhonz b.

Negerhandel g. (-s) : morianetaerezh g., morianeta g. ; *Negerhandel treiben*, morianeta.

Negerhändler g. (-s,-) : morianetaer g.

Negerkind n. (-s,-er) : morianig g. [*liester* morianedigoù].

Negerkuss g. (-es,-küsse) : [kegin.] penn morian g. [hiziv kentoc'h : *Naschkuss*, *Schokokuss* pe *Schaumkuss*].

Negerlein n. (-s,-) : morianig g. [*liester* morianedigoù].

negermäßig ag. : morianek, morianheñvel.

Negerschiff n. (-s,-e) : lestr morianeta g.

Negersklave g. (-n,-n) : sklav du g., sklavour du g. ; *Negersklaven*, P. [dre zismeg] prenn-ebena g.

Negersklavin b. (-,-nen) : sklavez du b., sklavorez du b.

negieren V.k.e. (hat negiert) : nac'h ; [yezh.] *negierter Satz*, lavarenn nac'h b. ; [yezh.] *negierte Frage*, goulenn nac'h g. ; [mezeg.] *negierte Schwangerschaft*, dinac'h brazezed g.

Negierung b. (-,-en) : nac'h g., nac'hidgezh b., nac'hadenn b., nac'hañ g., dinac'h g., dinac'hadur g.

Négligé n. (-s,-s) / **Negligee** n. (-s,-s) : dilhad mintin g., sae-gambr b., brozh kambr tanav b., skañvwisk g. ; *im Négligé*, gwisket gant ur vrozh kambr tanav, gwisket skañv.

negrid ag. : morianek, du.

Negrade g./b. (-n,-n) : morianeg g. [*liester* morianeien], morianegezh b..

Negrato g. (-s,-s) : krakovian g. [*liester* krakovianed].

Négritude b. (-) : [polit., lenn.] morianegezh b.

negroid ag. : morianek, morianheñvel.

Negus g. (-,-se) : [roue] neguz g. [*liester* neguzed].

nehmen V.k.e. (nimmt / nahm / hat genommen) : 1. kemer, pakañ, tapout, kas gant an-unan ; . *erneut nehmen*, *wieder nehmen*, adkemer, kemer en-dro ; . *von dem, der nicht hat, wird auch das genommen, was er hat*, an hini n'en deus ket, e vo lamet digantañ memes ar pezh en deus ; . *nehmen Sie*

mein Buch ! kemerit va levr ! ; . sie können alles nehmen, was Sie wollen ! kasit ganeoc'h kement a garot ! kemerit a garot ! kemerit ar seurt a garot ! ; . wer hat mein Buch genommen ? gant piv emañ va levr ? gant piv eo aet va levr ? ; . welches nimmst du ? pehini a yelo ganit ? ; . wie viel nehmen Sie, wenn ich sie alle kaufe ? wie viel nehmen Sie für alles ? pegement a-vloc'h ? ; . nehmen Sie Platz ! azezit mar plij ! taolit ho pouez ! it war ho koazez ! mar plij ganeoc'h azezañ ! ; . hier, nimm ! dal ! dal amañ ! kemer 'ta ! ; . sich (dat.) jemanden zur Hilfe nehmen, kemer u.b. da eiler ; . jemanden beim Kragen nehmen, kregiñ e kolier(où) u.b., tapout krog en u.b. dre ar c'holier, kemer u.b. dre ar chouk (ar gouzoug) / teuler an dorn war u.b. / kregiñ en u.b. (Gregor) ; . etwas in Besitz nehmen, ober e rann (e gerz) eus udb, lakaat e grabanoù war udb, astenn e graban war udb, teurel e graban war udb, krabanata udb, kammañ e vizied war udb, dont da biaoañ udb, kemer udb en tu diouzh an-unan, sachañ udb d'e du, lakaat udb war e anv, dont da vestr war udb ; . etwas für sich in Anspruch nehmen, ober e vad eus udb, amc'houlenn udb, en em harpañ war udb, en em skorañ war udb, en em fontañ war udb ; . dieses Recht kann nicht in Anspruch genommen werden, ar gwir-mañ ne c'haller ket daveiñ dezhañ, ar gwir-mañ ne c'haller ket amc'houlenn anezhañ ; . die Sache in die Hand nehmen, kemer penn an afer, kemer ar stur etre e zaouarn ; . die Wirtschaftszügel fest in die Hand nehmen, tapout krog e rañjennoù an armerzh ; . [dre skeud.] den Schleier nehmen, gwiskañ ar ouel / mont da leanez (Gregor), mont e relijion, gwiskañ ar mouch islamek ; P. . ein Mädchen nehmen, c'hoari ur plac'h, turlutañ ur plac'h, strizhañ ur plac'h, klaviañ ur plac'h, gennañ ur plac'h, gwintañ ur plac'h, mont d'ur plac'h, distagañ un droiad war ur plac'h, fouzhañ ur plac'h, bourikañ ur plac'h, toullañ revr ur plac'h, toullañ he revr d'ur plac'h, troñsañ ur plac'h, mont e troñs, d'ur plac'h, c'hwilañ ur plac'h, tennañ ur plac'h, pikañ an toull, bontañ ur plac'h, bilhiñ ur plac'h, feukañ ur plac'h, brochañ ur plac'h, fumiñ ur plac'h, gromañ ur plac'h, kilhogiñ ur plac'h, kogañ ur plac'h, kêkiñ ur plac'h, plomañ ur plac'h, sikiñ ur plac'h, feusañ ur plac'h, klakañ ur plac'h ; . er nahm sie, eñ a oa aet e troñs dezhi.

2. lemel, dilemel, tennañ, lakaat hep, lakaat diwezh da ; . *das hat ihm den Mut genommen*, diwar kement-se e kollas kalon, kement-se a lakaas anezhañ da goll kalon, torret e voe e zeltu dezhañ gant an dra-se, kement-se a gasas e zeltu d'an traoñ ; . *das kann man ihm nicht nehmen*, ne vo ket lamet an dra-se digantañ ; . *ein Kind aus seiner Familie nehmen*, forc'hañ ur bugel diouzh e dud, dioueriñ ur bugel eus e dud, disrannañ ur bugel diouzh e dud, dispartiañ ur bugel diouzh e dud, lemel ur bugel digant e dud ; . *nehmt den Kuchen aus dem Ofen, dass er abkühlt*, tennit ar farz er-maez, ma torro e dan ; . *etwas kurz aufkochen lassen und sofort vom Feuer nehmen*, lemel udb a-ziwar an tan kerkent hag ar vervadenn gentañ ; . *jemandem das Leben nehmen*, lemel e vuhez digant u.b., diframmañ e vuhez digant u.b.

3. debriñ, euvriñ, evañ, lonkañ ; . *Nahrung zu sich nehmen*, euvriñ boued ; . *etwas Nahrung zu sich nehmen*, debriñ un tamm, debriñ un tamm boued bennak, debriñ un elfenn voued, kas udb da Gergof, lakaat un tamm boued war pondalez e ene, kemer un tamm boued da stankañ e greizenn, chaokat un tamm, debriñ ur begad ; . *er hatte die strikte Anweisung bekommen, zwei Tage lang absolut keine Nahrung zu sich zu nehmen*, goulennet e oa bet outañ chom hep debriñ groñs e-pad daou zevezh, goulennet e oa bet outañ chom daou zevezh hep tamm, goulennet e oa bet outañ ober kof moan e-pad daou zevezh, goulennet e oa bet outañ ober bouzellenn voan (bouzeloù moan) e-pad daou zevezh,

lavaret e oa bet dezhañ chom hep debriñ groñs e-pad daou zevezh ; . *er nimmt sehr wenig zu sich*, ne zebr ket nemeur, ne zebr nemeur ; . *kein Trinkwasser zu sich nehmen*, tremen hep dour ; . *keine Getränke zu sich nehmen*, tremen hep takenn ; . *ich würde gern eine Kleinlichkeit zu mir nehmen*, un tamm a yelo ganin ; . *er hat noch nichts zu sich genommen*, n'en deus debret tamm evit c'hoazh, n'en deus debret tra evit c'hoazh, n'en deus ket lakaet ur c'hriñsenn etre e zent evit c'hoazh, n'en deus debret griñsenn evit c'hoazh, n'en deus ket debret ur c'heuz evit c'hoazh, n'en deus ket debret ur boulifenn evit c'hoazh, n'en deus debret eskenn evit c'hoazh, n'en deus debret elfenn evit c'hoazh, chomet eo war e galon noazh, n'en deus ket debret un elfenn voued, n'en deus tanvaet begad boued ebet, emañ war yun, o chaokat goullou emañ, moan eo e gorf ; . *eine Kleinigkeit zu sich nehmen*, debriñ un tamm harzell, debriñ ur begad, chaokat un tamm, krignat un tamm bennak, P. klakañ un tamm ; . *er hat den ganzen Tag keinen einzigen Tropfen Alkohol zu sich genommen*, chomet eo divanne a-hed an deiz, chomet eo didakenn a-hed an deiz ; . *Rauschgift zu sich nehmen*, en em strujañ, en em zrammañ, tapout drammm ; P. . *wir wollen einen nehmen*, deomp da bakañ ur banne, deomp da gemer ur banne.

4. degemer, kemer, asantiñ, choaz ; . *jemanden in seinen Dienst nehmen*, kemer u.b. da vevel, goprañ u.b. ; . *sie nimmt ihn zum Mann*, ober a ra he fried (he gwaz) anezhañ, kemer a ra anezhañ da bried, kemer a ra anezhañ e priedelezh ; . *jemanden gern zu Mann nehmen*, bezañ kontant eus u.b. evit pried ; . *zur Frau nehmen*, kemer da wreg, kemer da bried, kemer evel pried, dimeziñ, choaz da wreg, eurediñ ; . *mit diesem Ring nehme ich dich als meine Frau*, gant ar walenn-mañ da euredan ; . *auf sich (ak.) nehmen*, en em sammañ, en em gargañ, kemer e karg, ensammañ, P. sammañ ; . *die Verantwortung auf sich (ak.) nehmen*, sammañ an atebegezh ; . *ich nehme es auf mich, sie zu pflegen, solange sie krank ist*, me en em gargo d'ober war he zro keit ha ma pado he c'hleñved, me en em gargo d'he c'hempenn keit ha ma pado he c'hleñved, kemer a rin kur anezhi keit ha ma pado he c'hleñved, prederi am bo outi keit ha ma pado he c'hleñved ; . *einen Kraftakt auf sich nehmen*, asantiñ ober ur forsadenn ; . *ich habe diese Last auf mich genommen*, sammet em eus ar bec'h-se, sammet em eus ar bec'h-se war va chouk, asantet em eus sammañ ar bec'h-se, pleget em eus da sammañ ar bec'h-se, kemeret em eus luz war va c'hein, kemeret em eus an tregas d'ober an dra-se ; . *ich nehme es auf mich*, sammañ a ran an atebegezh evit kement a c'hoarvezo, pezh a c'hoarvezo a c'hoarvezo da'm (em) c'hiriegezh, kemer a ran an atebegezh war va c'hont, kemer a ran an atebegezh war va chouk ; . *alle Risiken auf sich nehmen*, ensammañ ar riskl ; . *er nimmt alle Sorgen auf sich*, kemer a ra an holl drabasoù war e gein ; . *Entbehungen auf sich (ak.) nehmen*, gouzañv dioueroù ; . *sie musste lange Zeit Not und Entbehungen auf sich nehmen*, he c'horf a zo bet pell forc'het ; . *um auf dem Weltmarkt konkurrenzfähig zu bleiben, musste das Land große Opfer auf sich nehmen*, evit chom kevezus en nevid-bed e rankas ar vro asantiñ da aberzhioù pounner.

5. sellet ; . *nehmen Sie es nicht so ernst !* arabat kemer merfeti gant ken dister a dra ! arabat kemer standur gant an dra-se ! ; . *ist das interessant ? wie man's nimmt !* ha dedennus eo ? se zo hervez ! ; . *ein Wildschwein aufs Korn nehmen*, bizañ d'un hoc'h-gouez (d'ur pemoc'h-gouez), kouchañ un hoc'h-gouez ; [dre skeud.] *etwas aufs Korn nehmen*, a) sellet a-dost (pizh) ouzh udb ; b) skeiñ bazhadoù

gant udb, kas a-enep udb, darc'haouiñ taolioù flemmus war udb ; . *es mit etwas peinlich genau nehmen*, bezañ strizh war udb ; . *etwas auf die leichte Schulter nehmen*, ober foutre-kaer eus udb, na ober na forzh na brall eus udb, na ober van eus (ouzh) udb, na ober kaz ag udb, na vezañ e chal gant udb, na vezañ gwall chalet (gwall brederiet) gant udb, na zebriñ e spered gant udb, na zebriñ e spered gant soñjoù a-zivout udb, na ober foeltr-kaer gant udb, na ober tachoù (na ober bil, na ober biloù) abalamour d'udb, na drikamardiñ e voulienn gant udb, na ober forzh gant udb, na ober stad eus udb, na zerc'hel stad eus udb, na zerc'hel stad ag udb, na zerc'hel kont eus udb, na zerc'hel kont ag udb, na ober fed d'udb, lezel udb a-gostez, lezel udb war e revr, na gemer merfeti gant udb, na lakaat van ebet gant udb, na reiñ a fed d'udb, na deuler pled gant (war, da, ouzh) udb, chom hep ober biloù en abeg d'udb ; . *etwas tragisch nehmen*, kemer merfeti gant udb, kemer standur gant udb, ober tachoù (ober bil, ober biloù) abalamour d'udb, trikamardiñ e voulienn gant udb, ober gwad fall gant udb, bezañ udb o lakaat e wad da dreiñ e gwelien ; . *etwas nicht tragisch nehmen*, chom hep ober tachoù abalamour d'udb, na ober biloù (na ober bil, na zebriñ soñjoù, na zebriñ e spered) en abeg d'udb, na drikamardiñ e voulienn gant udb, na gemer merfeti gant udb, na ober gwad fall gant udb ; . *etwas übel nehmen*, kemer udb a berzh fall (a wall berzh), gwallgemer udb (Gregor), kavout bras udb, kavout togn udb, en em gemer (bezañ feuket, bezañ chalet) abalamour d'udb, anoaziñ diwar udb ; . *jemandem etwas übel nehmen*, kaout droug (kemer droug, derc'hel droug, magañ droukrañs, goriñ drougiezh, derc'hel drougiezh) ouzh u.b. en abeg d'udb, bezañ droug en an-unan a-enep unan all en abeg d'udb, derc'hel imor ouzh u.b. en abeg d'udb, derc'hel drougiezh diwar u.b. en abeg d'udb, kaout heg (drougiezh) ouzh u.b. abalamour d'udb, bezañ leskidik war-lerc'h u.b. en abeg d'udb, ober stad fall eus u.b. en abeg d'udb ; . *nehmen Sie es mir nicht übel*, n'it ket da gemer kaz ouzhin, salokras, arabat deoc'h bezañ (mont) e droug ouzhin, arabat deoc'h kaout droug ouzhin, arabat deoc'h derc'hel droug ouzhin, arabat deoc'h kemer droug ouzhin, arabat deoc'h derc'hel drougiezh ouzhin, na gemerit ket an dra-se a berzh fall ; . *nehmen Sie mir nicht übel, was ich Ihnen sagen werde*, n'it ket da ober van ma lavaran an dra-se deoc'h, arabat deoc'h bezañ feuket gant ar pezh am eus da lavaret deoc'h ; . *sie weiß ihn zu nehmen*, hounnezh he deus an tu dioutañ, gouzout a ra dioutañ, gouzout a ra diouzh e ribouloù, gouzout a oar en em dreiñ outañ, gouzout a oar en em ober outañ, gouzout a ra an tu warnañ, gouzout a ra penaos ober outañ ; . *diese Dickköpfe muss man zu nehmen wissen*, ijin e ranker da gaout pa vez afer ouzh ar pennoù maout-se ; ; . *die Dinge nehmen, wie sie kommen*, kemer ar bed war an tu ma tro ; . *man muss wohl die Leute so nehmen, wie sie sind*, ret-mat eo ober gant an dud evel m'emaint, ret eo degemer an dud evel m'emaint, ret-mat eo ober gant an dud evel ma vezont, gouzañv an dud hag an amzer a zo daou dra ret da ober ; . *man muss seine Arbeitskollegen so nehmen, wie sie sind*, en em ober a rankomp diouzh an dud a labour ganeomp, tremen a rankomp diouzh an dud a labour ganeomp, ober a rankomp diouzh an dud a labour ganeomp, en em ober a rankomp gant an dud a labour ganeomp ; . *man muss ihn so nehmen, wie er ist*, evel m'emañ emañ, evel m'emañ 'mañ ; . *er nimmt das Leben so, wie es kommt*, bevañ a ra kontant evel m'emañ.

6. tremen dreist, mont dreist, treuziñ ; . *einen Graben nehmen*, lammat dreist un douflez, gaoliata un douflez, rampañ dreist un douflez ; . *ein Hindernis nehmen*, mont dreist un dalc'h,

tremen dreist un harz (ur stank, ur skoilh, ur sparl), lammat dreist ar spern.

7. [troioù-lavar] . *gefangen nehmen*, herzel, harzañ, dastum, prizoniañ, tapout da brizoniad, kemer prizoniañ ; . *von jemandem Abschied nehmen*, kimiadiñ diouzh (digant) u.b., ober e gimadi diouzh u.b., ober e gimadoù diouzh u.b. ; . *er nahm schweren Herzens von ihr Abschied*, hiraezh en doa ouzh he c'huitaat, kargañ a reas e galon ouzh he c'huitaat, keuz bras en doa o vont diganti, start e kavas he lezel ; . *die Krankheit nimmt ihren Lauf*, ar c'hleñved a ra e dro, emañ ar c'hleñved oc'h ober e varead, emañ ar c'hleñved oc'h ober e reuz ; . *die Krankheit ihren Lauf nehmen lassen*, lezel ar c'hleñved d'ober e dro ; . *ein Ende nehmen*, tennañ d'e fin, erruout d'e dermen, echuiñ ; . *kein Ende nehmen*, hirbadout ; . *der Menschenstrom auf der Straße nahm kein Ende*, ne dorre ket an hent gant an dud ; . *das Gespräch nimmt kein Ende*, n'eus fin ebet dezho da gaozeal ; . *seine Arbeit nimmt kein Ende*, n'eus dibenn ebet gantañ da echuiñ e labour, n'eus fin ebet gantañ da echuiñ e labour, n'eus echu ebet gantañ en e labour, ne ra memet teukañ, hennezh a vez keit-ha-keit all oc'h ober e labour, hennezh a vez ur viken oc'h ober e labour, hennezh a vez hed ur viken oc'h ober e labour, hennezh a laka c'hwec'h, seizh vloaz d'ober pezh zo d'ober ; . *jemanden auf den Arm nehmen*, riñsañ e dreid d'u.b., ober ur genaoueg eus u.b., c'hoarzhin goap war (ouzh, ag, da, diouzh) u.b., goapaat (godisat, dejanal, gogea) u.b., godisal u.b., dejanal gant u.b., dejanal ouzh u.b., droukc'hoapaat u.b., defoeiañ u.b., kemer dihued gant u.b., kaout un taol c'hoarzhin diwar-goust u.b., ober an diod gant u.b., ober ar sod gant u.b., diodiñ u.b., sodiñ u.b., ober foi d'u.b., godisal diwar-goust u.b., ober goap ouzh (diouzh, ag, gant, diwar) u.b., stagañ goap ouzh (diouzh, ag, da, war) u.b., farsal diwar-bouez (diwar goust) u.b. (Gregor), ober anezhi gant u.b., ober goap ouzh genoù u.b., ober bisk d'u.b., ober bisk gant u.b., hejañ e gerc'h d'u.b., ober al lu gant u.b., ober al lu eus u.b., c'hoari al lu gant u.b., ober ar Yannig gant u.b., ober lallaig gant u.b., skeiñ tachoù d'u.b. (gant u.b.), ober goapaerezh diwar-goust u.b., ober goapaerezh ouzh u.b., ober fent eus u.b., ober fent gant u.b., diskolpañ tammoù bihan gant u.b., hegal u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., añjinañ u.b., tunañ u.b., heskinañ (hegaziñ, chigardiñ, ereziñ, atahinañ, garchennat) u.b., gaiñ u.b., ouroulat d'u.b., burutellañ u.b., garchennat ouzh u.b., tremen lost al leue dre c'henoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., ober kaozioù diwar-benn u.b., lakaat u.b. da blomañ kelien (kañvaled), lakaat da grazañ, reiñ kañvaled (kelien) da blomañ d'u.b., reiñ kelien (kañvaled, poulc'hennoù, silioù, lostoù leue) da lonkañ d'u.b., paskañ lus d'u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober an dall d'u.b., pakañ u.b., tapout u.b., gwaskañ u.b., ober an ogn gant u.b., pentañ lern d'u.b., finesiñ ouzh u.b., nezañ u.b., gennañ u.b., klaviañ u.b., rouzañ e gased d'u.b., bezañ gant u.b., ober gant u.b., P. frotañ kaoc'h ouzh genoù u.b. ; . *etwas mit in Kauf nehmen*, rankout tremen (ober) gant udb, rankout en em ober (tremen) diouzh udb ; . *etwas zur Kenntnis nehmen*, merkañ udb, kemer merk ag udb, ober stad eus udb, derc'hel stad eus udb, derc'hel stad ag udb, derc'hel kont eus udb, derc'hel kont ag udb ; . *er nahm es völlig unbewegt zur Kenntnis*, n'en doa ket graet ur van o klevet ar c'heloù-se ; . *von etwas Kenntnis nehmen*, dont da c'houzout udb, kemer anaoudegezh eus udb (Gregor) ; . *den Mund recht voll nehmen*, brabañsal, paboriñ, ober e babor, tonal, bezañ pompus en e gomzoù, ober fouge gant e ouiziegezh, fougeal, ober e fouge, lorc'hañ, fougasiñ, en em fougasiñ, en em

bompadiñ, en em ambridañ, debriñ mel, rual gant an avel, bezañ fougasoù gant an-unan leizh ar genoù, c'hoari e gankaler, bezañ an ton hag ar pardon gant an-unan, c'hoari e aotrou, c'hoari e vestr, ober e aotrou, ober brasoni, ober e c'hrobis, ober teil, bezañ c'hwezet d'an-unan, bezañ bras (dichek, otus, uhel) an tamm eus an-unan, bezañ bras an tamm gant an-unan, en em dalvezout, en em zougen, en em gavout, en em gontañ, poufal, pompadiñ, ober re vras gaoliad, bezañ un tamm brav en an-unan, treiñ al leue en an-unan (*e leue ennañ, he leue enni h.a.*), rodal e revr, bezañ un torkad lorc'h en an-unan, ober e varc'h-kaoc'h, bezañ un tamm tro en an-unan, bezañ c'hwezet e bluñv, bezañ sonn e gribell, ober fougeoù, c'hwezañ e skevent, reutaat e vruched, bragal, brageiñ, dougen roufl, dougen randon, rodal, en em rollañ, ober pompadoù, ober pompad, ober e bompad, c'hwezañ e vruched, sevel e bigos, ober e gañfard, ober e baotr, c'hoari e baotr, klogoriñ, bugadiñ, ober bugad, en em veuliñ, seniñ e gloc'h, brallañ e gloc'h, brallañ e gloc'h bras, seniñ e gloc'h bras, lakaat bole en e gloc'h, stagañ ur gordenn dev ouzh e gloc'h bras, seniñ e gloc'h e-unan, lakaat e gloc'h da dintal re skiltr, na gaout ezhomm kloc'her ebet evit seniñ e gloc'h, ober e vraz, skeiñ war e daboulin, c'hwezhañ en e drompilh, bragal evel ur big, ober kalz a deil gant nebeut a blouz (gant nebeut a golo), ober muioc'h a deil eget a golo, ober muioc'h a deil eget a blouz, ober muioc'h a voged eget a dan, bezañ leun a foug hag a lorc'h, bezañ lorc'hoù en an-unan, bezañ lorc'h en e doull, bezañ lorc'h en e foñs, bezañ teil gant an-unan, bezañ fier-lor, bezañ fier-droch, bezañ fier-ruz, bezañ fier-sot, bezañ leun a gagal, sachañ dour d'e foenneg, bezañ foeñvet gant an ourgouilh, bezañ pennboufet gant an ourgouilh (Gregor), foeñviñ gant an ourgouilh, c'hwezañ gant an ourgouilh, c'hwezañ gant al lorc'h ; . *den Mund zu voll nehmen*, kemer dreist e grog, bezañ brasoc'h e c'henoù eget e gof, bezañ brasoc'h e selloù eget e vouzelloù ; . *jemanden beim Wort nehmen*, kemer (pakañ, tapout) u.b. e ger, tapout u.b. diouzh e c'her.

V.em. : **sich nehmen** (nimmt sich / nahm sich / hat sich (ak./dat.) genommen) : 1. (ak.) : kemer ; . *nehmen Sie sich (dat.) einen Stuhl !* kemerit ur gador ! ; . *ich habe mir die Zeit dazu genommen*, kemeret em boa amzer evit ober an dra-se, dioueret em boa un tamm mat a amzer evit ober an dra-se ; . *das dürfen Sie sich (dat.) nicht so zu Herzen nehmen*, 'rit ket bil ! 'rit ket biloù ! na rit ket mell forzh ganti, n'eus tamm forzh ebet, arabat deoc'h ober tachoù (ober bil) abalamour da gement-se, arabat kemer merfeti gant an dra-se, arabat deoc'h kemer standur gant an dra-se, arabat deoc'h debriñ ho spered gant ken dister dra, arabat deoc'h trikamardiñ ho poulienn gant se, arabat deoc'h ober biloù en abeg d'an dra-se ; . *du solltest dir ein Beispiel an ihm nehmen*, mat e vefe dit kemer skouer diwarnañ (kemer skouer dioutañ, ober diouzh e skouer).

2. (ak.) : en em dalvezout, en em gavout, en em gontañ, en em zougen ; . *er nimmt sich (ak.) sehr ernst*, hennezh en em gav (en em gont, en em zoug) 'vat !

3. (ak.) : . *nehmen Sie sich (ak.) in acht !* diwall ! chomit war evezh ! taolit evezh ! chomit war ho tiwall ! lakait evezh !

4. *sich (dat.) das Leben nehmen*, lakaat diwezh d'e vuhez, en em lazhañ, en em zistrujañ, lakaat termen d'e vuhez, ober fin eus e vuhez, en em forsiñ war gein an Aotrou Doue, en em wallañ, en em berisañ, en em ober ; . *er hat sich (dat.) das Leben genommen*, lakaet en doa diwezh d'e vuhez, en em lazhet (en em zistrujet) en doa, en em forset e oa war gein an Aotrou Doue.

Anv-gwan-verb **genommen** : . *alles in allem genommen* (im ganzen genommen), pep tra o vezañ sellet mat (Gregor), an eil e-ser egile, well-wazh, an eil dre egile, an eil da gas egile ; . *streng genommen, genau genommen*, er ster strizh, en e ster rik, er ster rik, ent strizh, pa vez sellet strizh ouzh an dra-se.

Nehmen n. (-s) : 1. kemer g., kemeridigezh b. ; 2. *hart im Nehmen sein*, bezañ kalet ouzh ar boan (ouzh an taolioù), bezañ start ouzh ar boan, na vezañ tanav e lêr, bezañ kroc'hen ouzh e ober, bezañ ur galedenn a zen ; *er ist hart im Nehmen*, hennezh a zo kroc'henn ouzh e ober, n'eo ket tanav e lêr, ur galedenn a zen a zo anezhañ.

Nehmer g. (-s,-) : kemerer g., prener g.

Nehrung b. (-,-en) : stec'henn douar b., gro b. [*liester* groioù / greier], karrbont g., erv g./b. [*liester* irvi], bilienn b.

Neid g. (-s) : avi b., erez b., gourvenn g., gourventez b., gour g., c'hoantidigezh b., c'hoantegezh b., c'hoantegezhioù fall ls., droukc'hoant g., droukc'hoantegezh b., gwallc'hoant g., gwallc'hoantegezh b., gwarizi b., jalouzi g., binim g., droug-kalon g., [dispredet] buanegezh b. ; *aus Neid*, dre warizi, dre avi, dre erez, en abeg (abalamour) d'e warizi ; *er vergeht (er platzt, er zerplatzt) vor Neid*, tagañ a ra gant ar warizi, kreviñ a ra gant ar warizi, difoñsañ a ra gant an erez, klañv eo gant an avi (an erez), taget eo gant an droug-kalon, krog eo ar c'hi du ennañ, devet eo e galon gant ar warizi, glaouriñ a ra gant ar warizi, glaourenniñ a ra, disec'hiñ a ra gant ar jalouzi, disec'hiñ a ra gant an erez, ar warizi a drenk e galon, duiñ a ra gant ar warizi, duet eo e galon gant ar warizi ; *Neid erwecken (erregen)*, degas c'hoant, plantañ c'hoant e-kichen ezhomm, lakaat an avi da sevel en u.b., lakaat c'hoant da sevel e penn ar re all, lakaat u.b. da gemer gwarizi ; *das muss ihm der Neid lassen*, ne vo ket lamet kement-se digantañ ; *krank vor Neid*, klañv gant an avi (gant ar warizi, gant an erez), o tagañ gant an erez, o kreviñ gant ar warizi, duet e galon gant ar warizi, o tisech'hiñ gant ar jalouzi, devet e galon gant ar warizi ; *voller Neid*, leun a avi, leun a erez, leun a c'hourvenn, leun a c'hourventez, leun a c'hoantidigezh, leun a zroukc'hoant, leun a zroukc'hoantegezh, leun a wallc'hoant, leun a wallc'hoantegezh, leun a warizi, o tagañ gant ar warizi, klañv gant an avi (an erez), taget gant an droug-kalon, krog ar c'hi du ennañ ; [tr-l, korfadurezh] *wer hat, der hat ! Nur kein Neid !* gwelloc'h ur sac'h-kig eget ur sac'h-eskern ! ; [kr-l] *lieber Neid als Mitleid erwecken*, an hini en deus a lip e weuz hag an hini n'en deus ket a sell a-dreuz - seul vui, seul well - dorn leun, diogel e berc'henn - gwelloc'h kaout re eget re nebeut - gwelloc'h re eget re nebeut - bravoc'h kaout eget mont da glask - ar pinvidig en deus e vadoù da barañ ar bec'h diwarnañ.

neiden V.k.e. (hat geneidet) : *jemandem etwas neiden*, magañ (goriñ) avi ouzh u.b. en abeg d'udb, kemer jalouzi ouzh u.b. abalamour d'udb, hirvoudiñ d'u.b. en abeg d'udb, c'hoantaat (bezañ c'hoantek ag) udb a zo d'unan all, glaourenniñ war-lerc'h udb a zo d'unan all, c'hoantaat u.b. en abeg d'udb, bezañ c'hoantus ouzh madoù u.b., gourvennañ ouzh u.b. en abeg d'udb, ereziñ u.b. en abeg d'udb, bezañ gourvennek ouzh u.b., aviañ madoù u.b., dougen avi d'u.b. en abeg d'udb a zo en e gerz, sellet gant avi ouzh u.b., kaout erez ouzh u.b. abalamour d'udb, kaout avi ouzh u.b. abalamour d'udb, kaout gwarizi ouzh u.b. abalamour d'udb, bezañ gwarizius eus u.b. abalamour d'udb, bezañ gwarizius ouzh u.b. abalamour d'udb, karet mad u.b., gwallc'hoantaat udb, droukc'hoantaat udb.

Neider g. (-s,-) : c'hoantuzenn b., paotr avius g., paotr gwarizius g., paotr gourvennek g., paotr erezus g., paotr bidedus g., paotr oazus g.

Neiderin b. (-,-nen) : c'hoantuzenn b., plac'h avius b., plac'h gwarizius b., plac'h gourvennek b., plac'h erezus b., plac'h bidedus b., plac'h oazus b.

neiderfüllt ag. : leun a avi, leun a erez, leun a c'hourvenn, leun a c'hourventez, leun a c'hoantidigezh, leun a zroukc'hoant, leun a zroukc'hoantegezh, leun a wallc'hoant, leun a wallc'hoantegezh, leun a warizi, o tagañ gant ar warizi, klañv gant an avi (an erez), taget gant an droug-kalon, krog ar c'hi du ennañ, o tisec'hiñ gant an erez, erezus.

Neidhammel g. (-s,-hämme) : P. c'hoantuzenn b., paotr avius g., paotr gwarizius g., paotr gourvennek g., paotr erezus g., paotr bidedus g., paotr oazus g.

neidig ag. [Bro-Aostria / su Bro-Alamagn] / **neidisch** ag. : jalous, c'hoantek, c'hoantus, gwallc'hoantek, avius, gwarizius, gourvennek, gourvenn, erezus, bidedus, oazus, [dispredet] buanek ; *neidisch sein*, c'hoantuzenniñ ; *ein neidisches Wesen haben*, bezañ gwarizius dre natur ; *auf jemanden neidisch sein*, kaout droug-kalon ouzh u.b., kaout (magañ, goriñ, dougen) avi ouzh u.b., aviañ u.b. / dougen avi d'u.b. (Gregor), ereziñ u.b., magañ (goriñ, kaout) gwarizi ouzh u.b., bezañ gwarizius eus u.b., bezañ gwarizius ouzh u.b., bezañ jalous ouzh u.b., bezañ gourvennek ouzh u.b., gwariziañ u.b., gourvennañ u.b., gourvenn u.b., gourvennañ ouzh u.b., hirvoudiñ d'u.b., mont gant ar piged, [dispredet] bezañ buanek eus u.b. ; *jemanden neidisch machen*, degas c'hoant d'u.b., lakaat an avi da sevel en u.b., lakaat c'hoant da sevel e penn u.b., lakaat u.b. da gemer gwarizi ; *auf jemanden neidisch werden*, kemer gwarizi ouzh u.b. ; *man wurde auf ihn neidisch*, gwarizi a savas a-enep dezhañ.

Adv. : c'hoantek, gant avi ; *neidisch anblicken*, sellet c'hoantek, sellet gant avi.

neidlos ag. : kuit a avi, kuit a erez, kuit a c'hourvenn, kuit a c'hourventez, kuit a c'hoantidigezh, kuit a zroukc'hoant, kuit a zroukc'hoantegezh, kuit a wallc'hoant, kuit a wallc'hoantegezh, kuit a warizi, diwarizi.

Neidnagel g. (-s,-nägel) : [korf.] kreskerezh b. [*liester* kreskerezed].

neidvoll ag. : leun a avi, leun a erez, leun a c'hourvenn, leun a c'hourventez, leun a c'hoantidigezh, leun a zroukc'hoant, leun a zroukc'hoantegezh, leun a wallc'hoant, leun a wallc'hoantegezh, leun a warizi, o tagañ gant ar warizi, klañv gant an avi (an erez), taget gant an droug-kalon, krog ar c'hi du ennañ, jalous, c'hoantek, gwallc'hoantek, avius, gwarizius, gourvennek, gourvenn, erezus, bidedus, oazus, [dispredet] buanek.

Adv. : c'hoantek, gant avi ; *neidvoll anblicken*, sellet c'hoantek, sellet gant avi.

neigbar ag. : [tekn.] stouadus, ... a c'heller kosteziñ, ... a c'heller stouiñ.

Neige b. (-,-n) : 1. diskar g., distroenn b. ; [tr-l] *zur Neige gehen*, bezañ war an echu, bezañ war an diwezh, lostennañ, difinañ, dramzañ, bezañ e-tal echuiñ, bezañ war echuiñ, bezañ tost ar fin, tennañ d'an distag, bezañ o peurechuiñ, bezañ o tilostañ, dilostañ, dont d'e zibenn, dibennañ, dibenniñ, bezañ war zibenn, bezañ tost diwezh d'an dra-mañ-tra, tennañ d'e ziwezh, bezañ tost echu, bezañ tost disoc'h, bezañ damdost echu, bezañ erru pare, bezañ war e bare, tennañ d'e fin, bezañ darev da echuiñ, bezañ o tisoc'h, finvezhañ, gourfenniñ, echuiñ, peurechuiñ, diwezhiñ, diwezhañ, diviañ, dont da benn, bezañ war zibenn, bezañ tost diwezh da, P. bezañ war e dalaroù ; *der Tag geht zur Neige (auf die Neige)*, emañ kozh an deiz, kozh eo an deiz, war e bare emañ an deiz, izelaat (mont) a ra an deiz, an deiz a denn d'e fin, sermoziñ (abardaeziñ, rouznoziñ) a ra, emañ o sermoziñ,

emañ ar serr-noz o tont, nosaat a ra, emañ an noz o serriñ, an deiz a ya a-raok, war an echu emañ an deiz, erru eo pell an deiz ; *das Jahr geht zur Neige*, ar bloaziad a vraskeñ hag a gouezho a-benn nebeut, o tilostañ ar bloaz emamp, tostaat a ra ar bloaz nevez, war e bare emañ ar bloaz, ar bloaz kozh a zo oc'h ober e dalaroù, ar bloaz a zo war an echu ; 2. [dre astenn.] *zur Neige gehen*, distaraat, digreskiñ, difonnaat, diminuiñ, mont war ziminu, mont en diminu, munutaat, tanavaat, mont da get, mont da hesk, mont d'an hesk, mont da netra, mont war netra, mont da vann, mont da get, mont da neuz, nebeutaat, bihanaat àr-dreñv, diviañ, echuiñ ; *ihre Geldreserven gehen zur Neige*, erru eo berrek an traoù ganto ; *die Wochenvorräte gehen langsam zur Neige*, sadorniñ a ra ar pourvezioù, prim eo ar pourvezioù, ne bado ket pell ar pourvezioù ouzhomp, hep dale e vo echu ar bevañs ganeomp, n'eo ket gwall greñv ar bevañs ganeomp, emamp o vont da zivouedañ, erru eo tanav ar pourvezioù, mont a reomp berr gant ar pourvezioù, aet omp berr gant hor pourvezioù, bihanaat a ra ar pourvezioù àr-dreñv, emañ ar bevañs o vont da c'hwitañ, emañ ar bevañs o vont bihan, berr a bourvezioù omp, berr e pourvezioù omp, berr war ar pourvezioù omp, en em gavet omp berr gant ar pourvezioù, izel-izel eo erru ar pourvezioù ganeomp, diviañ a ra ar bitailh ganeomp, war-nes bezañ re verr gant ar bitailh emamp ; *das Fass Wein geht zur Neige*, aet eo bas ar gwin er varrikenn, war-nes mankout emañ ar gwin ; 3. berad diwezhañ g., bazadell b. ; *eine Flasche bis zur Neige austrinken*, rinsañ ur voutailh, kas ur voutailhad da Gergof (d'an traoñ), evañ ur voutailhad betek ar berad diwezhañ, disec'hañ ur voutailh ; *eine Neige im Glas stehen lassen*, leuskel ul lomm (al lomm diwezhañ) e foñs e werenn, leuskel un deunad gwin e foñs e werenn, leuskel ur foñs an e werenn ; *Wein von der Neige*, gwin eus ar vazadell g. ; 4. [dre skeud.] *den Kelch bis zur Neige trinken*, evañ ar c'halirad c'hwerv betek ar berad diwezhañ, evañ ar c'halirad c'hwerv betek al lec'hid, evañ ar c'halirad c'hwerv foer ha razh, evañ ar c'halirad c'hwerv betek an drenkenn ziwezhañ, evañ ar vestl betek ar berad diwezhañ.

neigen V.k.e. (hat geneigt) : stouiñ, kosteziañ, kostezañ, disonnañ, plegañ, soublañ, deval ; *das Haupt zum Größ neigen*, reiñ ar salud (saludiñ) gant e benn, stouiñ evit saludiñ, stouiñ e benn evit saludiñ, soublañ e benn evit saludiñ ; *den Kopf zur Seite neigen*, kostezañ e benn.

V.gw. : bezañ douget da, bezañ douget evit, bezañ taolet gant, bezañ techet da, bezañ stummet da, stummañ da, bezañ tuet da, tuiñ gant, luskañ da, bezañ treset da, bezañ tuet war, brallañ war-du, kaout ar si da, bezañ kreñv war, bezañ taer da, bezañ gwall droet gant udb, bezañ douget (kaout un doug) d'udb, kaout ur pleg evit udb, luskañ ober udb, bezañ stummet gant udb ; *er neigt zum Trinken*, douget eo d'ar vezventi, douget eo d'ar boeson, douget eo da evañ, douget eo da vezviñ, douget eo da voesoniñ, taolet eo da voesoniñ, taolet eo gant ar boeson, techet eo da evañ, tuet eo da evañ, ur pleg bras en deus evit ar boeson, ur pleg en deus etrezek ar gwin, mignon eo d'ar gwin, hennezh a zo atahinet d'ar gwin, hennezh a zo un den reizh da evañ, kavout a ra mat e chopinad, hennezh a zo ramp e gorzailhenn, hennezh a zo frank e gorzailhenn, hennezh a zo frank e c'hourlañchenn, hennezh a zo frank e c'houzoug, hennezh a gar e vanne, kavout a ra mat e vanne, kreñv eo war ar boeson, taolet bras eo gant ar gwin, gwalldroet eo war ar boeson ; *er neigt zu Depressionen*, techet e vez da vlinañ, diaes e vez e benn alies, fallig e vez dezhañ alies, gant kleñved ar penn du e vez alies, barradoù „blues“ en devez alies, izel e vez ar banniel

gantañ alies, diwasket e vez alies, o valañ glaou e vez alies, o vagaan soñjoù du e vez alies ; *ich neige zu dieser Meinung*, a-du (ali) a-walc'h e vefen gant ar mennozh-se, brallañ a ran war-du ar mennozh-se, tuiñ a ran gant ar mennozh-se ; *ich neige zu der Ansicht, dass er Recht hat*, tuet on da soñjal emañ ar gwir gantañ ; *zu Regen neigen*, bezañ techet da c'hlav, luskañ ober glav, nodiñ reiñ glav ; *der Mensch neigt mehr zum Bösen als zum Guten*, tuetoc'h eo an den war an droug eget war ar mad ; *er neigt mehr zur Träumerei als zur fleißigen Arbeit*, stummetoc'h eo da hunvreal eget da labourat. V.em. : **sich neigen** (hat sich (ak.) geneigt) : 1. kosteziañ, plavañ, plegañ war e gostez, disonniñ, eilkosteziañ, krosal, soublañ, brallañ war un tu, brañskellat, kinnig kouezhañ, kinnig koll e gempouez, plegañ, stouiñ ; *sich leicht neigen*, ilgostezañ ; *das Haus neigt sich*, war e gostez emañ an ti, kostezet eo an ti, brallañ a ra an ti ; *das Schiff neigt sich zur Seite*, kostez a zo gant ar vag, kosteziañ a zo gant ar vag, kosteziañ a ra ar vag, moñselliñ a ra ar vag, plegañ a ra ar vag, plavañ a ra ar vag, soublañ a ra ar vag, ilgostezañ a ra ar vag ; *wie der Baum sich neigt, so fällt er*, kouezhañ a ra ar gwez en tu ma plegont, kouezhañ a ra ar gwez en tu ma vezont kostezet ; 2. diskenn, izelaat ; *der Tag neigt sich*, emañ kozh an deiz, kozh eo an deiz, erru eo pell an deiz, war e bare emañ an deiz, izelaat (mont) a ra an deiz, an deiz a denn d'e fin, serrnoziñ (abardaeziñ, rouznoziñ) a ra, emañ o serrnoziñ, emañ ar serr-noz o tont, nosaat a ra, an deiz a ya a-raok, war an echu emañ an deiz, emañ an noz o serriñ ; *als der Tag sich neigte*, da serr an noz, da serr-noz ; *die Sonne neigt sich*, izelaat a ra an heol, diskenn a ra an heol, emañ kozh an deiz, erru eo pell an deiz, serrnoziñ (abardaeziñ, rouznoziñ) a ra, emañ o serrnoziñ, emañ ar serr-noz o tont ; *die Nacht neigt sich ihrem Ende zu*, an noz a ya a-raok, war he fare emañ an noz, war an echu emañ an noz, erru pell eo an noz ; 3. stouiñ, ober ur stouadenn, plegañ e gorf, ober ur blegadenn ; *sich vor jemandem neigen*, stouiñ dirak u.b. ; *derjenige, vor dem sich alle neigen*, ..., an den a stou an holl dirazañ ...

A.g.v. **geneigt** : 1. a-stou, war-naou, diribin, war-bouez-traoñ, war-bouez-krec'h, kostezet, stouet ; *geneigte Ebene*, plaenenn stouet b., plaenenn war ziribin b., plaenenn kostezet g., plaenenn a-stou b., plaenenn war-naou b., plaenenn war-zinaou b., dinaouenn b., diribinenn b., devalenn b. ; *mit zur Seite geneigtem Oberkörper gehen*, kerzhet war e gostez ; *mit zur Seite geneigtem Kopf*, gant e benn war e gostez, o penngammiñ ; 2. *zu etwas geneigt*, douget d'udb, douget d'ober udb, douget evit udb, techet d'udb, techet d'ober udb, tuet d'ober udb, tuet war udb, tuet gant udb, taolet gant udb, stummet gant udb, troet gant udb, troet war udb ; *jemandem geneigt sein*, kaout istim evit u.b., dougen bri d'u.b., dougen doujañs d'u.b., bezañ u.b. deuet mat d'an-unan, bezañ u.b. deuet mat gant an-unan, bezañ u.b. erru mat gant an-unan, brallañ war-zu u.b., bezañ douget d'u.b. (davet u.b.), bezañ troet gant u.b. ; *er ist mir geneigt*, war e lizheroù emañ, war e gaieroù emañ, en e c'hras emañ, en e vañch emañ, deuet mat on dezhañ, deuet mat on gantañ, erru mat on gantañ, ober a ra diouzhin ; *jemandem ein geneigtes Ohr schenken*, bezañ digor e skouarn evit goulenn u.b. ; *der geneigte Leser*, al lenner komprenus (pardonus) g. ; *er ist geneigt, diese Arbeit zu nehmen*, e tres (e-tailh, e-doare, e-tal, a-dro-vat, en e du vat, a-du-vat, e-doare-vat, e tro) d'ober al labour-se emañ, prest (darev) eo da gemer al labour-se, a-du emañ (laouen eo) d'ober al labour-se, asantiñ a ra ober al labour-se, grataat a ra ober al labour-se, mat eo dezhañ kemer al labour-se ; *zur Kritik geneigt sein*, bezañ techet da bismigañ (da gavout abeg e

kement tra 'zo), bezañ ur pismiger, bezañ ur chaoker-laou, bezañ ur flemmer ; [skingomz] *geneigte Zuhörer*, selaouerien ger !

Neigetechnik-Zug g. (-s,-züge) / **Neigezug** g. (-s,-züge) : [tekn.] tren stouer g.

Neigung b. (-,-en) : 1. dinaou g., naou g., diribin g., rabañs b., dirabañs b., pantenn b. [*liester* pantennoù / pantoù], dichal g., gwantenn b., diskenn g., ardraoñ g., pouez-traoñ g., lañs-traoñ g., diarroz g., [tisav.] skuilh g., [douarouriezh] naouadur g. ; *leichte Neigung des Geländes*, sanfte Neigung des Geländes, ildraoñ g., ardraoñ g., ardrec'h g. ; *die Neigung eines Hügels*, dinaou un dorgenn g., diribin un dosenn g. ; [merdead.] *dem Mast eine leichte Neigung nach achtern geben*, drekstouiñ ar wern ; *das Schiff hat Neigung*, kostez a zo gant ar vag, kosteziañ a zo gant ar vag, kosteziañ a ra ar vag, moñselliñ a ra ar vag, plegañ a ra ar vag, plavañ a ra ar vag, soublañ a ra ar vag, ilgostezañ a ra ar vag ; 2. [dre skeud.] doug g., dougidigezh b., karantez b., istim b., luskad g., tuadur g., lañs e galon g., pleg g., atapi g. ; *Neigung zu jemandem haben*, kaout istim evit u.b., dougen bri d'u.b., bezañ u.b. deuet mat d'an-unan, bezañ u.b. deuet mat gant an-unan, bezañ u.b. erru mat gant an-unan, brallañ war-zu u.b., bezañ douget d'u.b. (evit u.b., davet u.b.), bezañ troet gant u.b., bezañ taolet bras gant u.b. ; *Neigung zu jemandem fassen*, dont da vagaan mignoniezh ouzh u.b., diwanañ en e galon mignoniezh ouzh u.b., bezañ douget mui-ouzh-mui d'u.b., bezañ douget mui-ouzh-mui evit u.b., en em dommañ ouzh u.b. ; *aus Neigung zu ihm*, en abeg d'an istim am eus evitañ ; *Neigung zu etwas haben*, bezañ douget d'udb, bezañ taolet gant udb, bezañ techet d'ober udb, kaout ur pleg etrezek udb (Gregor), bezañ troet gant udb, bezañ tuet war udb, bezañ atapiet gant udb, kaout deur ouzh udb, bezañ stummet gant udb ; 3. doug g., dougidigezh b., dougerezh g., pleg g., pleg natur g., doug natur g., tro natur b., tuadur spered g., tued bred g., tech g., gouenn b., luskad g., tuadur g. ; *schlechte Neigung*, gwallyoul b., droukyoul b., gwallddech g., falldech g., tech fall g., pleg fall g. ; *starke Neigung*, arzoug g., pleg bras g. ; *er hat eine starke Neigung zum Spiel*, arzouget eo d'ar c'hoarioù arc'hant (da lakaat arc'hant e klaouestre), tuet-kaer eo gant ar c'hoarioù arc'hant, ur pleg bras en deus evit ar c'hoarioù arc'hant, taolet bras eo gant ar c'hoarioù arc'hant, gwalldroet eo war ar c'hoarioù arc'hant, atapiet kenañ eo gant ar c'hoarioù arc'hant ; *seiner Neigung nachgehen*, sentiñ ouzh e bleg ; [bred.] tued g. ; *suizidale Neigung*, *Neigung zum Suizid*, *Selbstmordneigung*, *Suizidneigung*, tuedoù emlazhañ ls., c'hoantoù (broudou, luskoù) emlazhañ ls. ; *Neigung zum Exhibitionismus*, *exhibitionistische Neigung*, tuedoù diskorata ls. ; *Neigung zu emotionalen Ausbrüchen*, doug darluskel g. ; *Neigung zum pathologischen Stehlen*, laervar g. ; *Neigung zum Stehlen*, doug da laerezh g. ; 4. [mat.] beskelegezh b.

Neigungsmesser g. (-s,-) : klinometr g.

Neigungswinkel g. (-s,-) : 1. naouadur g., dirabañs b., diribañs b., diribañs b. ; 2. [mat.] korn stou g. ; *Neigungswinkel einer Ebene*, korn stou ur blaenenn g. ; 3. [loc'honiezh an heverennoù] korn darrur g. ; 4. [fizik, optik] korn dehaez g.

Neigungswinkelmesser g. (-s,-) : klinometr g.

nein Adv. : nann, ket, naren, tra ; *aber nein !* feiz nann ! nann 'vat ! ; *ja oder nein*, ya pe get, P. ya pe mel, ya pe rev ; *Hans ist es wohl nicht ? - nein !* n'eo ket Yann ? - nann ! ; *war es Hans ? - nein !* Yann e oa ? - ne oa ket ! ; *ist er krank ? - nein !* klañv eo ? - n'eo ket ! ; *bist du nicht krank ? - nein !* n'out ket klañv ? - nann ! ; *sind Sie nicht müde ? - nein !* n'oc'h ket

skuizh ? - nann ! ; *sind Sie müde ? - nein !* ha skuizh oc'h ? - n'on ket ! ; *arbeitet er gut ? - nein !* ha labourat a ra mat ? - ne ra ket ! ; *hat er schon gegessen ? - nein !* ha debret en deus c'hoazh ? - n'en deus ket ! ; *hast du verstanden ? - nein !* komprenet ac'h eus ? - ket ! ; *müssen Sie noch weit laufen ? - nein, nicht sehr weit !* hag hoc'h eus pell da vont e-giz-se ? - o n'em eus ket gwall bell ! ; *möchten Sie Wein ? - nein, danke !* gwin ho po ? - trugarez, ne'm bo ket ! ; *gehst du hin ? - nein !* mont a ri ? - n'in ket ! ; *wirst du kommen ? - nein !* dont a ri ? - ne rin ket ! ; *ohne Computer könnt ihr nicht mehr auskommen - nein !* n'oc'h ket evit dioueriñ an urzhiaerioù ken - naren ! ; *ihr geht also nicht zum Gottesdienst ? - nein !* ned it ket enta d'an oferenn ? - naren ! ; „*Sie haben bloß drei Kinder, nicht wahr ?*“ - „*nein, ein paar mehr sind es*“, c'hwí n'oc'h eus nemet tri bugel, neketa ? - eo, re all a zo c'hoazh ; *nein, dumm war er nicht*, evit sot ne oa ket ; *nein und abermals nein !* nann ha pa lavaran nann ne lavaran ket ya ! nann ha ne rin ket daou c'her eus unan ! nann a lavaran ha n'eus ket a zislavar ganin ! naren, naren ! ; *ach nein !* nann da ! nann avat ! nann 'vat ! tamm ebet ! naren ! grñsenn ! neudenn ebet ! e nep tro / war nep tro / tamm-tamm / tra-tra / eskenn / nebaon / e nep feson / e nep hent / brienenn ! (Gregor) ; *er sagt nein*, lavaret a ra n'emañ ket a-du ; *Sie wollen also nicht kommen ? - ach nein !* ne fell ket deoc'h dont neuze ? - nann da ! feiz nann ! ; *nein, ich weiß es nicht*, n'ouzon ket, nann - naren, n'ouzon ket ; *er sagt nicht nein dazu*, n'eo ket dizali d'en ober ; *er ist so gutherzig, dass er dem kleinen Jungen nicht nein sagen kann*, gant a vat eo e galon ne c'hall ket nac'h e c'houlenn d'ar paotrig, gant a vat eo e galon ne c'hall ket refuziñ ar paotrig ; *da sage ich nicht nein ! da sagen wir nicht nein !* ya laouen ! ya a-walc'h !

Nein n. (-s) : nann g., nac'h g., nac'hidigezh b., nac'hadenn b., refuz g., refuzadenn b. ; *ein kategorisches Nein*, un nann kras, naet ha distag g. - un nann krak-ha-berr (krenn-ha-krak, krak-ha-krenn, berr-ha-groñs, berr-ha-krenn) g. - un nac'hadenn c'hroñs b. - un nac'hadenn grenn b. ; *er sagt Nein*, lavaret a ra n'emañ ket a-du, lavaret a ra nann ; *antworten Sie mir mit Ja oder Nein*, lavarit din ya pe nann ; *er sagt nicht Nein dazu*, n'eo ket dizali d'en ober ; *weder Ja noch Nein*, na ya na ket, na ya na nann ; *etwas mit Nein beantworten*, respont gant un nac'hadenn d'udb, nac'h udb, nac'hañ udb, respont nann d'udb, respont naren d'udb, respont dre nann d'udb ; *nein sowas ! biskoazh kement all ! biskoazh c'hoazh ! biskoazh oueskoc'h !* sada biskoazh ! ne c'hallan ket krediñ, pezh a welan ! diaoul biskoazh ! lost ar spanell ! lost ar c'hazh er sac'had farz ! n'eo ket gwir alato ! biskoazh kement all, pevar lagad d'ar marc'h dall ! nag ul lanfas tra !

Nein-Phase b. b. (-,-n) : [bred.] oad an nac'h g.

Neinsagen n. (-s) : nann g., nac'h g., nac'hidigezh b., nac'hadenn b.

Neinsager g. (-s,-) : spered nac'h a baotr g., spered nac'hus a baotr g., nac'her g.

Neinsagerin b. (-,-nen) : spered nac'h a blac'h g., spered nac'hus a blac'h g., nac'herez b.

Nein-Stimme b. (-,-n) : [polit.] mouezh a-enep b. ; *die Nein-Stimmen*, an nann g., ar mouezhioù enep ls.

Nekromanie b. (-) : [bred.] marvgarouriezh b., kelanoriadezh b.

Nekromant g. (-en,-en) : igromañser g.

Nekromantie b. (-) : igromañs b., igromañserezh g.

nekrophag ag. : [loen.] kelanezat.

Nekrophagie b. (-) : [loen.] kelanezadezh b.

Nekrophile g. (-n,-n) : marvgarour g., kelanoriad g. [*liester* kelanoriaded].

Nekrophilie b. (-) : marvgarouriezh b., kelanoriadezh b.

Nekrolog¹ g. (-s,-e) : prezegenn-gañv b., mortuaj g., notennoù-kañv ls.

Nekrolog² n. (-s,-e) : kaier ar marv g., levr mortuaj g.

Nekrologie b. (-,-n) : stadegouriezh ar marvoù g.

Nekrologist g. (-en,-en) : mortuajer g.

Nekrologium n. (-s, Nekrologien) : kaier ar marv g.

Nekropie b. (-,-n) : [mezeg.] kelanskejadur g., kelanskejañ g. ; *eine Nekropie vornehmen*, kelanskejañ.

nekropisch ag. : [mezeg.] kelanskejadel.

Nekropole b. (-,-n) / **Nekropolis** b. (-, Nekropolen) : bered-veur b., beredeg b. [*liester* beredegoù], beredva g., nekropol g.

Nekropsie b. (-,-n) : [mezeg.] kelanskejadur g., kelanskejañ g. ; *eine Nekropsie vornehmen*, kelanskejañ.

Nekrose b. (-,-n) : marvenn b., nekroz g. ; *die Nekrose verursachend*, marvennus.

nekrotisch ag. : marvennek, marvennel, marvennet ; [mezeg.] *Aufreißen einer Wunde und Entfernung nekrotischen Gewebes*, deneveziñ g., dazbevaat g. ; *das nekrotische Gewebe exzidieren*, amnaziñ ar gwiadou marvennet.

Nektar g. (-s,-e) : **1.** [mojenn.] died an doueed b., nektar g. ; **2.** [louza., kegin.] nektar g., sun-bleuñv g. ; *Nektar sammeln*, nektara ; *die Bienen sammeln Nektar und Blütenstaub*, bleuñvata (bleuñvata, bleuñvata, sunata, fleurachiñ, pikotañ) a ra ar gwenan, mont a ra ar gwenan a voked da voked da zastum nektar ha pollen ; *reichhaltig an Nektar*, nektarus ; *sich von Nektar ernährendes Tier*, loen nektarezat g. ; **3.** [dre skeud.] died saourus b., nektar g.

Nektardrüse b. (-,-n) : [louza.] melgel b., nektar g. [*liester* nektarioù].

Nektarfresser g. (-s,-) : [loen.] nektarezad g. [*liester* nektarezaded].

Nektarine b. (-,-n) : [louza.] nektarin str., nektarinenn b., pruchez str., pruchezenn b.

Nektarinenbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] gwez-nektarin str., nektarinenn b. [*liester* nektarinenned], gwez-pruchez str., pruchezenn b. [*liester* pruchezenned].

Nektarium n. (-s, Nektarien) : [louza.] melgel b., nektar g. [*liester* nektarioù].

Nektarivore g. (-n,-n) : [loen] nektarezad g. [*liester* nektarezaded].

Nektarpflanze b. (-,-n) : [louza.] plant nektarus str.

Nekton n. (-s) : [bev.] nekton g.

Nelke b. (-,-n) : [louza.] **1.** jenofl str. ; *französische Nelke*, [*Dianthus gallicus*] jenofl an tevinier str. ; *türkische Nelke*, roz-Indez str. ; **2.** tach-jenofl g., kroazigoù ls. ; *Gewürznelken*, jenofl g., kroazigoù ls., tachoù-jenofl ls.

Nelkenbeet n. (-es,-e) / **Nelkengarten** g. (-s,-gärten) : jenofleg b. [*liester* jenoflegi].

Nelkenöl n. (-s) : eoul jenofl g., irad jenofl g.

Nelkenpfeffer g. (-s) : [louza.] pebr-jenofl str./g., pimant jenofl str./g.

Nelkenpflanzung b. (-,-en) : jenofleg b. [*liester* jenoflegi].

Nelkenrevolution b. (-) : [istor] dispac'h ar jenofl g.

Nelkenwurz b. (-,-en) : [louza.] louzaouenn-sant-Benead b. 'nem [*berradur evit einem*] : d'ur, d'un, d'ul (h.a.)

Nemathelminthen ls. : [loen.] nematelminted ls.

Nematode g. (-n,-n) : [loen.] nematod str., nematodenn b.

'nen [*berradur evit einen*] : ur, un, ul (h.a.)

nennbar ag. : eztaoladus, lavarus, anvus.

Nennbelastung b. (-,-en) : [fizik] bec'hiad bloc'hel g., bec'hiad deverket g.

Nennbetrag g. (-s,-beträge) : sammad merkel g.

Nendurchfluss g. (-es,-flüsse) : kas bloc'hel g., kas deverket g.

nennen V.k.e. (nannte / hat genannt) : 1. envel, reiñ un anv da, reiñ ... da anv, golver, lakaat, ober un anv a (un anv eus, un anv ouzh, un anv diouzh), ober (udb eus udb all) ; *wie werden wir dieses Kind nennen* ? peseurt anv a vo roet d'ar bugel-se ? penaos e vo anvet ar bugel-se ? ; *das Kind wurde Willi genannt*, ar bugel a voe lakaet Willi, ar bugel a voe anvet Willi ; *er wurde nach seinem Paten genannt*, en anv e baeron emañ ; *ich werde Peter genannt*, Pêr am galver, Pêr a vez graet ac'hanon, Pêr a vez graet diouzhin, Pêr a vez graet ouzhin, Pêr a lavarer ac'hanon, Pêr on lakaet, va anv eo Pêr, Pêr eo va anv / Pêr a reer ac'hanon / Pêr am anver / Pêr on / Pêr on anvet (Gregor) ; *sie nannte ihn Vater*, hi a rae he zad anezhañ ; *das nenne ich großartig*, biskoazh oueskoc'h ! biskoazh bravoc'h tra ! me a gav kement-se dispar ! ; *jemandem beim Namen nennen*, envel u.b. war-bouez (a-bouez, dre) e anv, ober e anv diouzh u.b., ober e anv ouzh u.b., ober e anv eus u.b. ; *er wird „der Fuchs“ genannt*, lesanvet e vez al Louarn, al Louarn a vez graet gantañ gant an dud ; *dieser Ort wird Altdorf genannt*, graet e vez an Hengêr eus al lec'h-se, an Hengêr a reer eus al lec'h-se ; *jemanden einen Schafskopf nennen*, ober an azen gant u.b., ober un azen gant u.b., ober un azen eus u.b., lakaat u.b. da azen ; 2. [dre skeud.] *das Kind beim rechten Namen nennen*, die Dinge beim rechten Namen nennen, komz kras, naet ha distag - na chaokat e c'henoù - na vezañ sac'h an diaoul - mont didro-kaer ganti - lavaret e soñj en ur ger krenn - dont krak-ha-berr (dont didroidell, dont displeg, dont berr-ha-krenn, dont didro-kaer) gant an-unan - mont dezhi eeun-hag-eeun - lavaret an traoù rube-rubene - kaout ur gomz krak - bezañ dichek en e gomzoù - komz distag - lavaret an traoù ken diflatr ha tra - komz eeun ha didroell - komz diguzh - komz hep biez - komz berr-ha-krenn - komz berr-ha-groñs - na ober a c'henoù bihan evit lavaret an traoù - komz hep tamm kildroenn ebet - komz didro - bezañ distlabez da lavaret an traoù - na gaout treuzoù ebet war e zor - lavaret eeun ar wirionez.

V.em. : **sich nennen** (nannte sich / hat sich (ak.) genannt) : 1. bezañ anvet ; *er nennt sich Heinrich*, Herri a vez graet dioutañ (anezhañ, outañ), Herri e c'halver, Herri eo e anv (a reer anezhañ, eo anvet, e anver, a lavarer anezhañ) (Gregor) ; 2. *das will sich einen Freund nennen*, hennezh va mignon, me ra goap - ne gredan ket e envel va mignon - hag hennezh en dije c'hoant e vefe graet ur mignon anezhañ - penaos e c'haller reiñ an anv a vignon d'unan a ra seurt traoù ? - ha krediñ a ra dezhañ e verit bezañ anvet „mignon“ ganin.

Anv-gwan verb **genannt** : 1. anvet ; *ein genannter Peter*, unan bennak anvet Pêr g. - ur re bennak anvet Pêr g. - unan bennak, Pêr diouzh e anv ; 2. meneget ; *der bereits genannte Herr Schmidt*, an aotrou Schmidt meneget en araog g., hon aotrou Schmidt g., an aotrou Schmidt kentlavaret g., an aotrou Schmidt-mañ g. ; *der bereits genannte Kilian*, hor C'hilian g., ar C'hilian-mañ a zo bet anv anezhañ en araog g. **nennenswert** ag. : heverk, pouezus, a-bouez ; *das ist nichts Nennenswertes*, n'eo ket kalz a dra, ne denn ket da vraz, dibouez eo, bihan dra eo, kement-se holl n'eo netra, nebeut a dra n'eo ken, distar dra n'eo ken, gwall nebeut a dra eo, re nebeut a dra eo, n'eo ket pikol tra, n'eo ket pikol, kalz ne vern, paot ne vern, n'eus pouez ebet gant an dra-se, na rit ket mell forzh ganti, n'eus tamm forzh ebet, avel traken.

Nenner g. (-s,-) : [mat.] anver g. [*liester* anverioù], kenanver g. [*liester* kenanverioù], ranner g. [*liester* rannerioù],

kenranner g. [*liester* kenrannerioù], anver boutin g. [*liester* anverioù boutin] ; [mat.] *gleicher Nenner*, anver boutin g., hevelep anver g., kenanver g. ; *alles auf einen Nenner bringen*, a) [mat.] deren d'an hevelep anver, deren d'un anver boutin, degas d'o c'henanver ; b) [dre skeud.] klask ar pezh a zo boutin, klask pezh a genglott, klask pezh a unvan traoù 'zo, kavout un emglev, heñvelaat ar mennozhioù, kompezañ (plaenaat) ar c'hemmoù, reizhañ an dizunvaniezhioù, lakaat traoù 'zo a-unan, klask pezh a un(v)an an dud.

Nennfall g. (-s,-fälle) : [yezh.] nominativ g., tro-rener b., tro-envel b.

Nennform b. (-,-en) : [yezh.] stumm-meneg g., anv-verb g., pennanor g.

Nennfrequenz b. (-,-en) : [tredan] talm deverket g., talm bloc'hel g.

Nennkapital n. (-s,-ien) : kevala merkel g.

Nennleistung b. (-,-en) : galloudezh bloc'hel b., galloudezh deverket b.

Nennung b. (-,-en) : 1. menegadur g. ; *Nennung im Tagesbefehl*, menegadur war roll an devezh g. ; 2. [sport] enskrivadur war roll ar berzhidi g.

Nennwert g. (-s,-e) : [kenw.] gwerzh merkel g., par g. ; *zum Nennwert ausgeben*, embann a-bar ; *Umtausch zum Nennwert*, eskemm a-bar g. ; *über dem Nennwert stehen*, bezañ dreist ar par ; *unter dem Nennwert stehen*, bezañ dindan ar par ; *zum Nennwert kaufen*, prenañ a-bar, prenañ er par.

Nennwort n. (-s,-wörter) : [yezh.] anv-kadarn g.

Neobiont g. (-en,-en / Neobiota) : [bev.] spesad nevezviotek g.

Neoblast g. (-en,-en) : [bev.] neoblast g.

neobretonisch ag. : [arz] nevezvreizhek.

Neobretonischsprecher g. (-s,-) : nevezvrezhoneger b.

Neodarwinismus g. (-) : nevezdarwinouriezh g.

Neodarwinist g. (-en,-en) : nevezdarwinour g.

Neodarwin'sch ag. : nevezdarwinek ; *Neodarwin'sche Theorie*, damkaniezh nevezdarwinek b.

Neodym g. (-s) : [kimiezh] neodim g.

Neofaschismus g. (-) : [polit.] nevezfaskouriezh b.

Neofaschist g. (-en,-en) : [polit.] nevezfaskour b.

neofaschistisch ag. (-en,-en) : [polit.] nevezfaskour.

neogen ag. : [douarouriezh] neogenel.

Neogen n. (-s) : [douarouriezh] neogen g.

Neogotik b. (-) : [arz] nevezc'hoteg g.

neogotisch ag. : [arz] nevezc'hotek.

Neimpressionismus g. (-) : [arz] nevezimpresionouriezh b.

Neimpressionist g. (-en,-en) : [arz] nevezimpresionour g.

neimpressionistisch ag. : [arz] nevezimpresionour.

Neokapitalismus g. (-) : nevezkevalaouriezh b.

Neokapitalist g. (-en,-en) : nevezkevalaour g.

neokapitalistisch ag. : nevezkevalaour.

Neokelte g. (-n,-n) : Nevezkelt g. [*liester* Nevezkelted].

neokeltisch ag. : nevezkeltiek.

Neoklassizismus g. (-) : nevezklaselezh b., nevezklaselouriezh b.

neoklassizistisch ag. : nevezklasel, nevezklaselour, ... giz an nevezklaselouriezh, ... a c'hiz nevezklasel.

Neokolonialismus g. (-) : neveztrevadennerezh b., neveztrevadennerezh g., neveztrevadennouriezh g.

Neokolonialist g. (-en,-en) : neveztrevadennour g.

neokolonialistisch ag. : neveztrevadennel, neveztrevadennour.

neokom ag. : [henzouarouriezh] neokomian.

Neokom n. (-s) / **Neokomium** n. (-s) : [henzouarouriezh] neokomian g.
Neokortex g. (-/-es,-e/-kortizes) : [korf.] neokorteks g.
Neolamarckismus g. (-) : nevezlamarkouriezh b.
neoliberal ag. : nevezfrankizour.
Neoliberal(e)r ag.k. g./b. : nevezfrankizour g., nevezfrankizourez b.
Neoliberalismus g. (-) : nevezfrankizouriezh b.
Neolithikum n. (-s) : neolitik g., nevezoadvezh ar maen g., oadvezh neolitik g., oadvezh ar maen flouret g. ; *der Übergang zum Neolithikum*, an neolitekadur g. ; *charakteristische Merkmale des Neolithikums annehmen*, neolitekaat.
neolithisch ag. : neolitik, eus an neolitik, eus nevezoadvezh ar maen, nevezvaenek.
Neologe g. (-n,-n) : **1.** [yezh.] sturyezhour g. ; **2.** [gwashaus] den techet da reneveziñ ar yezh pe ar relijion g.
Neologie b. (-) : **1.** [yezh.] sturyezhouriezh b., sturyezhañ g., nevezc'heriañ g., nevezsteriañ g. ; **2.** [relij.] kelennadurezh nevez b.
neologisch ag. : **1.** [yezh.] sturyezhouriel, ... sturyezhañ ; **2.** [gwashaus] techet da reneveziñ ar yezh pe ar relijion.
Neologismus g. (-s, Neologismen) : **1.** [yezh.] ger nevez g., nevezc'her g., nevezster g. ; *das Wort „Digital-Analog-Umsetzer“ ist ein Neologismus*, ar ger „niverelaer“ a zo un nevezc'her anezhañ ; **2.** [gwashaus] tech fall da reneveziñ ar yezh pe ar relijion g.
Neon n. (-s) : [kimiezh] neon g.
neonatal ag. : [mezeg.] nevezc'hanedel.
Neonatologe g. (-n,-n) : [mezeg.] nevezc'hanedour g.
Neonatologie b. (-) : [mezeg.] nevezc'hanedouriezh b.
neonatologisch ag. : [mezeg.] nevezc'hanedouriezhel.
Neonazi g. (-s,-s) : [polit.] neveznazi g. [*liester* neveznazied], neveznaziour g. [*liester* neveznaziourien].
Neonazi- / neonazi- : ... neveznazi.
Neonazismus g. (-) : [polit.] neveznaziegezh b.
Neonazist g. (-en,-en) : [polit.] neveznazi g. [*liester* neveznazied], neveznaziour g. [*liester* neveznaziourien].
neonazistisch ag. : [polit.] neveznazi, neveznaziour.
Neonleuchtschild n. (-s,-er) : panell c'houlaoek b., asagn goulaoek g.
Neonröhre b. (-,-n) : korzenn neon b.
neophob ag. : [bred.] nevezkazour ; *neophobes Tier*, *neophober Mensch*, nevezkazour g. [*liester* nevezkazourien].
Neophobie b. (-) : [bred.] nevezkaz g.
neophobisch ag. : [bred.] **1.** [kleñved] nevezkazell ; **2.** [den, loen] nevezkazour.
Neophyt g. (-en,-en) : **1.** [relij.] diskibl nevez g., nevezkristened g. [*liester* nevezkristenidi] ; **2.** neveziant g., neveziad g. [*liester* an nevezidi] ; **3.** [louza.] spesad plant nevezviotek g.
Neoplasie b. (-,-n) : [mezeg.] nevezwe g. ; *maligne Neoplasie*, nevezwe yud g., hanwe g. ; *benigne Neoplasie*, nevezwe kuñv g.
Neoplasma n. (-s, Neoplasmen) : [mezeg.] nevezwe g. ; *malignes Neoplasma*, nevezwe yud g., hanwe g. ; *benignes Neoplasma*, nevezwe kuñv g.
neoplastisch ag. : [mezeg.] hanweel, hanweek ; *neoplastischer Vorgang*, argerzh hanweel g.
Neoplatoniker g. (-s,-) : nevezplatonad g. [*liester* nevezplatonidi, nevezplatonaded].
neoplatonisch ag. : [preder.] nevezplatonek.
Neoplatonismus g. (-) : nevezplatonegezh b.

Neopositivismus g. (-) : [preder.] nevezsoliadelouriezh b., soliadelouriezh logik b.
Neopositivist g. (-en,-en) : [preder.] nevezsoliadelour g.
neopositivistisch ag. : [preder.] nevezsoliadelour.
Neopren® n. (-s) : [kimiezh] neopren® g.
Neoprenanzug g. (-s,-anzüge) : gwiskamant neopren® g.
Neoprotektionismus g. (-) : [polit.] nevezwarezelouriezh b.
Neoprotektionist g. (-en,-en) : [polit.] nevezwarezelour g.
neoprotektionistisch ag. : [polit.] nevezwarezelour g.
Neopterin n. (-s,-e) : [kimiezh] neopterin g.
Neorealismus g. (-) : [polit., arz] nevezveziadelouriezh b., nevezrealouriezh b.
Neorealist g. (-en,-en) : [polit., arz] nevezrealour g., nevezveziadelour g.
neorealistisch ag. : [polit., arz] nevezrealour, nevezveziadelour.
Neoromanik b. (-) : [arz] stil nevezromanek g.
neoromanisch ag. : [arz] nevezromanek.
Neotenie b. (-) : [mezeg.] neoteniezh b.
Neozoikum n. (-s) : [henzouarouriezh] neozoeg g., oadvezh nevezloenek g.
neozoisch ag. : [henzouarouriezh] neozoek, nevezloenek.
Neozoon n. (-s, Neozoen) : [bev.] spesad loened nevezviotek.
NEP b. (-) : [istor] [*berradur evit* Новая экономическая политика / *Nowaya ekonomicheskaya politika*] NEP g., politikerezh ekonomikel nevez g.
Nephrit g. (-s,-e) : [maenoniezh] nefrit g.
Nephritis b. (-) : [mezeg.] lounezho g., lounezhad b.
Nephrologe g. (-n,-n) : [mezeg.] lounezhour g.
Nephrologie b. (-) : [mezeg.] lounezhouriezh b.
nephrologisch ag. : [mezeg.] lounezhouriezhel.
Nephropathie b. (-,-n) : [mezeg.] lounezhad b.
Nepmen ls. / **NEPmen** ls. : [istor] nepmen ls.
Nepotismus g. (-) : nepotegezh b., nizelouriezh b., nizegelezh b., nizaj g.
Nepotist g. (-en,-en) : nizelour g.
nepotistisch ag. : nizelour, nepotek.
Nepp g. (-s) : P. tro-gamm b., tap g., tapadenn b., tro-dall b., tromplerezh g., tromplezon b., touell g., touellerezh g., bratellerezh g., [priz] bazhad b. ; *das ist der reinste Nepp* ! se zo kignat an dud !
neppen V.k.e. (hat geneppt) : goulenn ur priz re uhel evit udb, re werzhañ, bezañ re griz en e c'hopr, kregiñ dreist e c'hopr, kregiñ re, bezañ gwall uhel ar priz gant an-unan, bezañ re frank e c'henoù, touzañ [ar pratikoù], houerigañ [ar pratikoù], bratellat [ar pratikoù], bouc'hañ [ar pratikoù], deviñ [ar pratikoù], flemmañ [ar pratikoù], gennañ [ar pratikoù], gludañ [ar pratikoù], louzañ [ar pratikoù], puniñ [ar pratikoù], riñsañ [ar pratikoù], tizhout [ar pratikoù], toazañ [ar pratikoù].
Nepperei b. (-,-en) : touellerezh g., bratellerezh g., lorberezh g.
Nepplokal n. (-s,-e) : P. *dieses Restaurant ist ein Nepplokal*, ur gwall vazhad a vez bewech pa zebren en ostaleri-se, ar predoù a goust pikez en ostaleri-se, koustañ a ra ar predoù un dirafion en ostaleri-se, ker-ruz (ker-du) eo debriñ en ostaleri-se, ker evel re ar pebr da veurlarjez eo ar prizioù en ostaleri-se, an hanter re ger eo ar predoù en ostaleri-se, ar predoù a zo er-maez a briz en ostaleri-se, dibriz eo ar predoù en ostaleri-se.
Neptun g. : **1.** [stered.] g. (-s) : Neizhan b. ; **2.** [mojenn.] Neptunus g. ; **3.** [dre skeud.] P. *Neptun opfern*, dislonkañ er mor, strinkañ diwar e galon er mor, bouetañ ar pesked.
neptunisch ag. : neptunian.
Neptunium n. (-s) : [kimiezh] neptunium g.

'ner [berradur evit **einer**] : d'ur, d'un, d'ul (h.a.).

Nereide b. (-, -n) : [mojenn.] Nereidenn b. [*liester* Nereidenned, Nereided, Nereidezed].

neritisch ag. : [douarouriezh] neritek ; *neritische Zone, neritischer Bereich, neritischer Meeresbereich*, takad neritek g.

Nero g. : [istor] Nero g. ; *Nero war grausam*, un den dinatur e oa Nero, ur vosenn a zen fall e oa Nero.

Nerv g. (-s/-en, -en) : 1. [korf.] nervenn b. [*liester* nervoù / nervennoù] ; *Knorpelgewebe ist beim Erwachsenen frei von Gefäßen und Nerven*, migorn an dud deuet n'eus ennañ na gwazied na nervennoù ; *von Nerven durchzogen*, nervennet ; *den Nerv eines Zahnes abtöten, den Nerv im Zahn töten*, ezvevekaat un dant, tennañ nervenn un dant, dinervennañ un dant ; [bev.] *einen Nerv erregen, einen Nerv stimulieren*, fraouaat un nervenn ; *gepaarte Nerven*, nervennoù keveilet ls. ; *sensorische Nerven, afferente Nerven, Sinnesnerven, Gefühlsnerven, Empfindungsnerven*, nervennoù santout ls., nervennoù degas ls. ; *efferenter Nerv*, nervenn ezkas b. ; *periphere Nerven*, nervoù trobarzh ls., nervennoù trobarzh ls. ; *Bewegungsnerven, lokomotorische Nerven*, nervennoù loc'hañ ls. ; *Sehnerv*, nervenn ar gweled b. ; *Hörnerv*, nervenn ar c'hleved b. ; *dritter Hirnnerv*, nervenn lagadloc'hadel b. ; *der zehnte Hirnnerv*, [Nervus vagus] an nervenn dispis b., nervenn ar galon b. ; *die Nerven des Sympathikus*, an nervennoù simpatek ls., an nervoù simpatek ls. ; 2. [dre skeud.] *seine Nerven beruhigen*, distanañ e nervennoù, distennañ e nervennoù ; *starke Nerven haben, gute Nerven haben*, bezañ habask e nervennoù, bezañ kempouez e nervennoù, bezañ mestr war e imor, gouzout kabestrañ e imor, gouzout plegañ e imor, gouzout herzel e wad, gouzout chom difrom, gouzout menel difrom, gouzout delc'her (moustrañ, pouezañ, gwaskañ) war e imor, kaout penn, bezañ un den a benn, bezañ dalc'h en an-unan, gouzout derc'hel ar c'hreñv war an-unan (e *greñv warnañ e-unan, he c'hreñv warni hec'h-unan h.a.*), gouzout en em vestroniañ, gouzout derc'hel plaen e spered, gouzout gwaskañ war an-unan (*warnañ e-unan, warni hec'h-unan h.a.*), gouzout reizhañ barradoù e galon ; *schwache Nerven haben, schlechte Nerven haben*, P. bezañ klañv e elvaj ; *keine Nerven haben*, bezañ yost, bezañ dinerzh, na vezañ dalc'h ebet en an-unan ; *jemandem auf den Nerv gehen (fallen), jemandem auf die Nerven gehen (fallen), jemandem auf die Nerven fallen, jemandem den letzten Nerv töten, jemandem den letzten Nerv rauben*, distrellañ u.b., terriñ e benn d'u.b., skeiñ war elvaj u.b., lakaat gwad u.b. da dreiñ e gwelien, terriñ e revr d'u.b., borodiñ u.b., tarabazhiñ u.b., dismantrañ spered u.b., hegaziñ u.b., chigardiñ u.b., ereziñ u.b., hegal u.b., añjinañ u.b., bezañ ur chilper eus an-unan, lakaat u.b. e penn e son, kas u.b. d'ar par pellañ, kas u.b. betek ar par pellañ, lakaat u.b. da bennsaoutiñ, bezañ torr-penn ha torr-revr ouzhpenn, bezañ ur c'holl-skiant, bezañ ur gwir bistri, bezañ ur pezh hek, bezañ ur poezon, bezañ un dismantr spered, bezañ hegaz, heskinañ u.b., gaiañ u.b., ouroulat d'u.b., burutellañ u.b., arabadiñ u.b., kontroliañ u.b., regennañ u.b. ; *mit seiner ewig gleichen Leier fällt er mir langsam auf die Nerven*, atav e vez o riboulat din ar memes son ; *der kann mir auf die Nerven gehen*, hennezh en deus ar stek da zismantrañ va spered din ; *die gehen mir auf die Nerven*, dismantrañ va spered din a reont, ar re-mañ a zo un torr-penn, ar re-mañ a zo torr-penn ha torr-revr ouzhpenn, ar re-mañ a zo amerdourien, me a zo erru droug em c'horf gant ar re-mañ, heg am eus ouzh ar re-mañ, me 'zo erru dotu gant ar re-mañ, ar re-mañ a dorr din va fevarzek real, dreistpenn am eus gant ar re-mañ, aet on dreist-penn gant ar re-mañ,

me 'zo leun va c'hased gant ar re-mañ, me 'zo leun va rastell gant ar re-mañ, aet on tremen skuizh gant ar re-mañ, kas a reont ac'hanon da sot, divontañ a reont va spered din, terriñ a reont va fenn din, lakaat a reont ac'hanon da vont war bilbotig, lakaat a reont ac'hanon da dreiñ da sot, lakaat a reont ac'hanon da goll va buoc'h vrizh, me a zo lor gant ar re-mañ, lakaat a reont ac'hanon da vont e belbi, daoubenniñ a reont ac'hanon, ganto ez eus peadra da goll e benn (peadra d'an den da vezañ troet), ar re-mañ 'zo traoù, ar re-mañ 'zo traoù heskinus, skeiñ a ra ar re-mañ war va elvaj, lakaat a reont va gwad da dreiñ e gwelien, leizh va lâr am eus gant ar re-se, leizh va c'hof am eus gant ar re-se ; *seine Nerven sind zum Zerreißen gespannt*, gant e elvaj emañ, fioun 'zo ennañ, kintoù 'zo ennañ ; *der geht mir langsam auf die Nerven*, hennezh a gresk em daoulagad ; *diese Leute, die sich dauernd beklagen, können einem auf die Nerven gehen*, kazu e vez klevet an dud o klemm war gement tra 'zo tout ; *auf die Nerven fallend*, hegazus, hegas, hegas, atahinus, atizus, heskinus, ifamus, kampagnus, arabadus, kazu, borodus ; *die Nerven verlieren*, pennfolliñ, mont dall ha mezv, koll mik e benn, diboelliñ, mont e benn e gin, koll ar stur, koll e sterenn, koll ar Sterenn, breskenn, koll mestroni an-unan ; P. *du hast vielleicht Nerven !* war dri zroad emañout ? ! trevariañ a ra da skiant ? ! emañout o c'hoari gant da voned ? ! diskiantañ a rez ? ! n'emañ ket mat da benn ? ! n'out ket mat gant da benn ? ! n'out ket mat ? kollet eo da benn ganit ? kollet eo da spered ganit ? ha deuet out sot ? aet out e belbi (e berlobi) ? ! paket ac'h eus anezho ? ! aet out ganto ? ! loariañ a rez ! trelatet (alfoet, alteret, troet) eo da spered ? ! goap a rez ? ! te a gont traoù 'vat ! ; *der Nerv aller Dinge*, an arc'hant, an hini a ren pep tra - an arc'hant, an hini a zo penn - an arc'hant, an hini a zo ar skoulm - an arc'hant, an hini a zo ar vudurun - hep arc'hant brezel ebet ; *den Nerv der Zeit treffen*, kaout avel a-du, bezañ avel a-du (avel vat) gant an-unan / gant an dra-mañ-tra, ober brud, ober berzh, bezañ diouzh ar c'hiz, bezañ e-barzh ar jeu, bezañ war an ton.

Nervatur b. (-, -en) : [louza., loen.] ritennadur g., ritennnoù ls. ; *netzartige Nervatur*, ritennadur rouedek g. ; *parallele Nervatur*, ritennadur kenstur g. ; *gefiederte Nervatur*, ritennadur stuc'hiek g. ; *handförmige Nervatur*, ritennadur palvezek g.

nerven V.k.e. (hat genervt) : bezañ ur chilper eus an-unan, bezañ un torr-penn, bezañ torr-penn ha torr-revr ouzhpenn, bezañ un amerdour, bezañ ur c'holl-skiant, bezañ ur gwir bistri, bezañ ur pezh hek, bezañ ur poezon, bezañ un dismantr spered, bezañ hegaz, bezañ arfleus ; *jemanden nerven*, distrellañ u.b., terriñ e benn d'u.b., skeiñ war elvaj u.b., lakaat gwad u.b. da dreiñ e gwelien, dismantrañ spered u.b., gaiañ u.b., terriñ e revr d'u.b., ouroulat d'u.b., borodiñ u.b., tarabazhiñ u.b., hegaziñ u.b., chigardiñ u.b., ereziñ u.b., hegal u.b., añjinañ u.b., arfleuiñ u.b., arfleuiñ kounnar u.b., lakaat u.b. da follañ, lakaat u.b. da sodiñ, heskinañ u.b., burutellañ u.b., arabadiñ u.b., kontroliañ u.b., regennañ u.b. ; *du kannst einen nerven*, te 'zo torr-penn ha torr-revr ouzhpenn - diaes eo ober ganit-te, me lavar dit - ur genoù hek out - hegazus out - n'out nemet un heskin ; *der nervt mich langsam*, hennezh a gresk em daoulagad, lakaat a ra va gwad da dreiñ e gwelien ; *der kann einen nerven*, pebezhe torr-penn !

Nerven- : nerval, nervennel, ... nervennoù, ... nervenn.

Nervenanfall g. (-s, -anfälle) : [mezeg.] diwaskadenn nerval b., diwaskadur nerval g., barr-izelvred g., taol nervennoù g., gouvid nerval g.

Nervenanspannung b. (-, -en) : [mezeg.] tennder nerval g.

Nervenanstalt b. (-,-en) : bredospital g., [gwashaus] ti ar re sot g., ti ar re foll g., folldi g., ospital ar re sot g., ospital ar re foll g., P. Kerwazi b., kabanoù ls.

Nervenarzt g. (-es,-ärzte) : [mezeg.] neurologour g., nervoniour g.

nervenaufregend ag. / **nervenaufreibend** ag. : arfleuus, erezus, hegazus, hegaz, hegus, strellus, torr-penn, torr-revr, torr-penn ha torr-revr ouzhpenn, atahinus ; *eine nervenaufreibende Arbeit*, un dismantr spered g.

Nervenaustrittspunkt g. (-s,-e) : [korf.] poent nodiñ un nervenn g.

Nervenbelastung b. (-,-en) : [mezeg.] faezhidigezh navel b., bog navel b., diviañs navel b.

nervenberuhigend ag. : habaskaus.

Nervenbündel n. (-s,-) : 1. [korf.] hordennad nervennoù b., hordenn navel b. ; 2. [dre skeud.] penn brizh g., penn tomm g., paotr e benn tomm g., penn berve g., paotr diouzhtu g., penn buanek g., penn kleiz g., spered intampius a zen g., penn kruk g., penn brouezek g., penn brouezus g., penn imorus g., penn feuls g., penn diribin g., penn taer g., penn fourradus g., den boullhus g., valigant g. ; *das ist ein Nervenbündel*, hennezh 'zo nervus.

Nervenendigung b. (-s,-en) : [korf.] dibenn navel g.

Nervenentzündung b. (-,-en) : [mezeg.] labez tanijennus an nervennoù g., neurit g.

Nervenfaser b. (-,-n) : [korf.] akson g., gwienn navel b., gwienn-nervenn b., nervwienn b. ; *afferente Nervenfaser*, akson degas g., gwienn navel degas b., gwienn-nervenn santout b., nervwienn degas b., nervwienn santout b. ; *efferente Nervenfaser*, akson ezkas g., gwienn navel ezkas b., gwienn-nervenn ezkas b., nervwienn ezkas b.

Nervenfazikel g. (-s,-) : [korf.] feskenn navel b., feskennad nervennoù b.

Nervenfieber n. (-s,-) : [mezeg.] terzhienn difoid b., P. terzhienn difoeltr b.

Nervengas n. (-es,-e) : gaz nervbistrius g.

Nervengeflecht n. (-s,-e) : [korf.] plezhad navel b.

Nervengewebe n. (-s,-) : [korf.] gwiad navel g./b.

Nervengift n. (-s,-e) : neurotoksin g.

Nervenheilanstalt b. (-,-en) : [mezeg.] bredospital g., yec'heti g., [gwashaus] ti ar re sot g., ti ar re foll g., folldi g., ospital ar re sot g., ospital ar re foll g., P. Kerwazi b., kabanoù ls. ; *er wurde in die Nervenheilanstalt eingeliefert*, kaset e voe d'ar bredospital, kaset e voe da di ar re sot, P. kaset e voe d'ar c'habanoù, kaset e voe da dreñ ar rod.

Nervenheilkunde b. (-) : [mezeg.] neurologiezh b., nervoniezh b., nervouriezh b.

Nervenimpuls g. (-es,-e) : [korf., mezeg.] lanv navel g., nervlanv g.

Nervenzitter g. (-s,-) : P. trivliadenn b., kridiennig b., skrijadennig b., hirisadennig b. ; *reiner Nervenzitter*, sebez kreñv g.

Nervenklinik b. (-,-en) : [mezeg.] 1. bredospital g., [gwashaus] ti ar re sot g., ti ar re foll g., folldi g., ospital ar re sot g., ospital ar re foll g., P. Kerwazi b., kabanoù ls. ; 2. [dre skeud.] *er ist reif für die Nervenklinik*, diboellet eo da stagañ, foll-mik eo, foll-bras eo, foll-magn eo, foll-tremenet eo, hennezh a zo gars da stagañ, hennezh a zo gars da bennaskañ, hennezh a zo sot da stagañ, hennezh a zo mat da stagañ, foll da stagañ eo, foll da genstrizhañ eo, diskiant da stagañ eo, mat eo da vezañ sparlet, morfoll eo, stagapl eo.

Nervenknoten g. (-s,-) : [mezeg.] kangrenn b.

nervenknotig ag. [mezeg.] kangrennus,

Nervenkostüm n. (-s) : P. nervennoù ls., nervoù ls. ; *ein starkes Nervenkostüm haben*, bezañ mestr war e imor, gouzout herzel e wad, gouzout kabestrañ e imor, gouzout plegañ e imor, gouzout chom difrom, gouzout menel difrom, gouzout delc'her (moustrañ, pouezañ, gwaskañ) war e imor, kaout penn, bezañ un den a benn, bezañ dalc'h en an-unan, bezañ habask e nervennoù, bezañ kempouez e nervennoù, gouzout derc'hel ar c'hreñv war an-unan (e *greñv warnañ e-unan*, he c'hreñv warni hec'h-unan h.a.), gouzout en em vestroniañ, gouzout derc'hel plaen e spered, gouzout gwaskañ war an-unan (warnañ e-unan, warni hec'h-unan h.a.), gouzout reizhañ barradoù e galon ; *ein dünnes Nervenkostüm haben*, bezañ klañv e elvaj.

Nervenkraft b. (-) : harzusted navel b. ; *meine Nervenkraft ist am Ende*, tremen skuizh eo va fenn, me 'zo erru dotu, va fenn a ya e belbi, va foell a ya e belbi, ne c'hallan mui diouti.

nervenkrank ag. : [mezeg.] klañv e nervennoù, neurozek.

Nervenkranke(r) ag.k. g./b. : [mezeg.] den klañv e nervennoù g., neurozek g., neurozegez b.

Nervenkrankheit b. (-,-en) : [mezeg.] nervennad b., neuroz g., nervnaoued g.

Nervenkrieg g. (-s,-e) : brezel psikologe g.

Nervenkunde b. (-) / **Nervenlehre** b. (-) : [mezeg.] neurologiezh b., nervouriezh b.

Nervenleiden n. (-s) : [mezeg.] nervennad b., droug-nervennoù g., nervost b.

nervenleidend ag. : [mezeg.] klañv e nervennoù, neurozek.

Nervennahrung b. (-,-en) : [mezeg.] broud bred g., kentraouer bred g., fraouaer bred g.

Nervenprobe b. (-,-n) : amprou a wallgas an nervennoù g., amprou psikologe g.

Nervensache b. (-,-n) : afer a vestroni war e nervennoù b., afer a vestroni war e imor b.

Nervensäge b. (-,-n) : [dre skeud.] kac'her gwasket g., kac'her diaes g., ki kac'her g., kac'her g., kagaleg g. [*liester* kagaleien], kaoc'her g., ripompi tagous g., chaoker g., tad an ardoù fall g., gwir bistri g., pezh hek g., poezon g., elemant g. [*liester* elemanted], strapad den g., penn-kleiz g., penn-kleiz a zen g., torr-penn g., torr-revr g., torr-penn ha torr-revr ouzhpenn g., fardilhon g., amerdour g., bramsac'h g., chilper g., dismantr-spered g., debr-spered g., tourmant a zen g., skrab-e-doull g., abuzer g., ampoezon g., añjiner g., arabaduz g., atahiner g., duadenn b., borod g., boroder g., brae b., randoner g., rahouenn b., trabaser g., hegazer g., chigarder g., heskiner g., heskin g., jahiner g., koll-skiant g., bouzarenn b. ; *sie war eine echte Nervensäge*, ur gwir voereb ar peragoù hag ar penaozioù a oa anezhi, ur gwir bistri a oa anezhi, ur pezh hek a oa anezhi, honnezh a oa ur poezon.

Nervenschäden ls. / **Nervenschädigungen** ls. : [mezeg.] anaf neuronel g.

Nervenschmerzen ls. : [mezeg.] nervennad b., droug-nervennoù g., nervost b.

Nervenschock g. (-s,-s) : [mezeg.] stroñs navel b.

nervenschwach ag. : fromidik, melkonius, melkoniek, gwalañjeret, doanik, doaniek, neurastenek.

Nervenschwäche b. (-) : [mezeg.] gwalañjer g., neurasteniezh b., melkoni b., imor domm b., imor du b., imor drist b., imor velkonius b., himezh b., droug-himezh g.

nervenstärkend ag. : [mezeg.] nerzhus, broudus, kentraouus, fraouaus, ... broudañ.

Nervenstrang g. (-s,-stränge) : funell navel b., hordennad nervennoù b., hordenn navel b.

Nervensubstanz b. (-) : steuñvenn navel b.

Nervensystem n. (-s) : [korf.] nervreizhiad b., reizhiad nervel b., nervennaoueg b., nervenneg b., nerveg b. [*liester nervegoù*] ; *vegetatives Nervensystem, autonomes Nervensystem*, reizhiad ortosimpatek g., reizhiad nervel emrenek b., nerveg emrenek b. ; *sympathisches Nervensystem*, reizhiad simpatek b., nervreizhiad simpatek b., reizhiad nervel simpatek b. ; *Zentralnervensystem, ZNS*, nervreizhiad kreiz b., reizhiad nervel kreiz b., nerveg kreiz b., nervahel g. ; *peripheres Nervensystem*, nervreizhiad trobarzh b., reizhiad nervel trobarzh b., nerveg trobarzh b.

Nervenüberreizung b. (-,-en) : [mezeg.] gournevuster g., gournervennegezh b.

Nervenzelle b. (-,-n) : [bev.] kellig nervel b., nervgellig b.

Nervenzentrum n. (-s,-zentren) : 1. [korf.] kreizenn nervel b., nervgreizenn b. ; 2. [dre skeud.] kalonenn b.

Nervenzuckungen ls. : glizi str., kridoù ls., tridoù ls., trivialoù ls., trefremadennoù ls., skrijadennoù ls., tikoù nervel ls.

Nervenzusammenbruch g. (-s,-zusammenbrüche) : [mezeg.] diwaskadenn nervel b., diwaskadur nervel g., barrizelvred g., taol nervennoù g., gouvid nervel g.

nervig ag. : 1. [dispredet] nerzhus, kigennek ; *nerviger Arm*, brec'h nerzhus b., brec'h kigennek b. ; 2. [dre skeud.] *ein nerviger Stil*, un doare-skrivañ reut (nerzhus) g. ; 3. P. borodus, hegazus, hegaz, hegus, kazus, kasaus, heskinus, arabadus, chastreüs, chaneüs, enoeüs, fachus, skuizhus, tenn, poanius, gloazus, lazhus, torr-penn ha torr-revr ouzhpenn.

-nervig ag. : [louza.] -ritennek ; *dreinervig*, teirritennek.

nervlich ag. : nervel ; *eine Neurose ist eine nervlich bedingte Erkrankung ohne psychische Verursachung*, an neuroz a zo ur c'hleñved spered a orin nervel na dizh ket ar reizh.

nervös ag. : 1. nervus, nervennus, nervennek, bervet, enervet, mil enervet, tri mil enervet ; *jemanden nervös machen*, hegaziñ u.b., chigardiñ u.b., ereziñ u.b., atahinañ u.b., terriñ penn u.b., dismantrañ spered u.b., distrellañ u.b., gaiañ u.b., burutellañ u.b., ouroulat d'u.b., heskinañ u.b. ; *der macht mich nervös*, me a zo erru droug em c'horf gant hemañ, heg am eus ouzh hemañ, erru on nervus gant hemañ ; *diese Schwüle macht mich nervös*, me a zo arnevet gant ar broutac'h-mañ ; *die Leute sind nervös geworden*, erru eo nervus an dud ; *nervöser Mensch*, penn brizh g., penn tomm g., paotr e benn tomm g., penn bervet g., paotr diouzhtu g., penn buanek g., penn kleiz g., spered intampius a zen g., penn kruk g., penn brouezek g., penn brouezus g., penn imorus g., penn feuls g., penn diribin g., penn taer g., penn fourradus g., den bouilhus g., valigant g. ; *er hat einen nervösen Finger [er schießt sofort]*, hennezh a zo prim da dennañ, hennezh a zo pront da dennañ, hennezh a ya d'e bistolenn evit kement bramm 'zo tout, hennezh a ya d'e bistolenn evit ket ha netra, hennezh ne vez ket pell evit dic'houinañ e bistolenn, hennezh ne vez ket pell evit lakaat e bistolenn da c'hoari, hennezh a zo un dic'houinour ; 2. [mezeg., korf.] nervel ; *nervöse Störungen*, strafuilhoù nervel ls.

Nervosität b. (-) : nervuster g., nervennegezh b.

nervtötend ag. : [dre skeud.] arfleus, erezus, hegazus, hegus, kazus, kasaus, heskinus, arabadus, atahinus, chastreüs, chaneüs, enoeüs, fachus, skuizhus, tenn, poanius, gloazus, lazhus, borodus, torr-penn ha torr-revr ouzhpenn.

Nervtöter g. (-s,-) : [dre skeud.] kac'her gwasket g., kac'her diaes g., ki kac'her g., kac'her g., kagaleg g. [*liester kagaleien*], kaoc'her g., ripompi tagnous g., chaoker g., tad an ardoù fall g., gwir bistri g., pezh hek g., poezon g., elemant g. [*liester elemanted*], strapad den g., penn-kleiz g., penn-kleiz a zen g., torr-penn g., torr-revr g., torr-penn ha torr-revr ouzhpenn g.,

fardilhon g., amerdour g., brammsac'h g., chilper g., dismantr-spered g., debr-spered g., koll-skiant g., tourmant a zen g., skrab-e-doull g., abuzer g., ampoezon g., añjiner g., arabaduz g., atahiner g., duadenn b., borod g., brae b., randoner g., rahouenn b., trabaser g., chigarder g., hegazer g.

Nervus infraorbitalis g. (-) : [korf.] nervenn is-pod b.

Nervus glossopharyngeus g. (- -) : [korf.] nervenn deod-gargadenn b.

Nervus hypogastricus g. (- -) : [korf.] nervenn c'hougrouezel b.

Nervus hypoglossus g. (- -) : [korf.] nervenn c'houdeodel b.

Nervus medianus g. (- -) : [korf.] nervenn greizer b.

Nervus obturatorius g. (-) : [korf.] nervenn a-stevier b.

Nervus occipitalis g. (- -) : [korf.] nervenn a-gilpen b.

Nervus oculomotorius g. (- -) : [korf.] : nervenn lagadloc'hadel b.

Nervus olfactorius g. (- -) : [korf.] nervenn ar c'hwesha b.

Nervus ophthalmicus g. (-) : [korf.] nervenn al lagad b., nervenn oftalmek b.

Nervus phrenicus g. (- -) : [korf.] nervenn ar vegin b.

Nervus plantaris medialis g. (- - -) : [korf.] nervenn a-sol kreizel b.

Nervus pudendus g. (- -) : [korf.] nervenn sperius b.

Nervus radialis g. (- -) : [korf.] nervenn a-werzhid b.

Nervus recurrens g. (- -) : [korf.] nervenn gilreder b.

Nervus Rerum g. (- -) : [dre skeud.] *der Nervus Rerum*, an arc'hant, an hini a ren pep tra - an arc'hant, an hini a zo penn - an arc'hant, an hini a zo ar skoulm -, an arc'hant, an hini a zo ar vudurun - hep arc'hant brezel ebet.

Nervus sacularis g. (- -) : [korf.] nervenn ar sac'hig b.

Nervus splanchnicus g. (- -) : [korf.] nervenn splanknek b.

Nervus suprascapularis g. (- -) : [korf.] nervenn us-skoaz b.

Nervus trigeminus g. (- -) : [korf.] nervenn drigevell b.

Nervus trochlearis g. (- -) : [korf.] nervenn a-boleenn b.

Nervus ulnaris g. (- -) : [korf.] nervenn a-helmo b.

Nervus vagus g. (- -) : [korf.] nervenn dispis b., nervenn ar galon b.

Nervus vertebralis g. (- -) : [korf.] nervenn ar mellkein b.

Nerz g. (-es,-e) : [loen.] vizon g. [*liester vizoned*] ; *amerikanischer Nerz*, vizon Amerika g. ; *europäischer Nerz*, vizon Europa g.

Nerzfarm b. (-,-en) : magerezh vizoned b.

Nerzmantel g. (-s,-mäntel) : mantell vizon b.

Nerzpelz g. (-es,-e) : feur vizon b.

Nessel' b. (-,-n) : 1. [louza.] linad-grizias str., linad str., linadenn b., fic'h g., linad skaot str., levneg str., levnegenn b. ; *die Nessel brennt*, flemmañ (skaotañ, poazhañ, tizhout, deviñ, leskiñ) a ra al linad, poazhus eo al linad, skaotus eo al linad, binimus eo al linad, grizias eo al linad, leskidik eo al linad war kroc'henn an dud ; *die Nesseln brennen mir noch auf der Haut*, santout a ran c'hoazh poazhadur (skaot, binim) al linad, klevet a ran c'hoazh poazhadur (skaot, binim) al linad, devet on c'hoazh gant al linad ; *Ort mit vielen Nesseln*, linadeg b. [*liester linadegi / linadegoù*] ; *voll von Nesseln*, linadek ; *mit Nesseln peitschen*, linata ; 2. [dre skeud.] *sich in die Nesseln setzen*, mont da graoña en ur vodenn fall, kouezhañ en ur gaochenn, kouezhañ en un toull fall, kouezhañ en ur grenegell, en em lakaat en ur blegenn lous, en em fourrañ e kudennoù, sachañ ar c'harr war e gein ; *in den Nesseln sitzen*, bezañ evel ur pesk en ur bod lann, bezañ tapet brav ha kempenn, bezañ gwall dapet, bezañ paket propik, bezañ en ur soubenn vrav, tañva ur soubenn trenkoc'h eget hini an ibil derv, bezañ fresk, bezañ fresk e gased, chom luget, bezañ kouezhet etre kebr ha toenn, bezañ evel un touseg etre treid

an ogedoù, bezañ riñset, bezañ paket fall, bezañ en ur gempenn (kempenn ganti, brav ganti, el lagenn, en ur grenegell, sac'het en ur gaoc'henn, gwall strobet, e viz er wask, e viz e gwask, e fri er wask, e lost er vrae), bezañ diaes evel ur maen en ur yoc'h kaoc'h, bezañ degouezhet ur vriad leun hag un ere berr gant an-unan, bezañ paket er wask, chom e fri er wask, bezañ trist ar jeu gant an-unan, bezañ skeudik an taol gant an-unan, bezañ en ur stad skeudik, bezañ en ur pleg berr, bezañ e gwall zoare, bezañ er vouilhenn (er vizer), bezañ berr war e sparl, bezañ en avel d'e voue, bezañ en ur gwall blegenn, bezañ tapet fall, bezañ paket en ur pleg berr, na vezañ en un eured, na vont rust an traoù gant an-unan, bezañ en un enkadenn, bezañ tenn an taol gant an-unan, bezañ tapet e droug ; 3. [mezeg.] *Nesseln*, terzhenn-linad b., terzhenn-skaot b., skaot g. ; *die Nesseln haben*, bezañ gant an derzhenn-linad (an derzhenn-skaot), bezañ an derzhenn-linad (an derzhenn-skaot) gant an-unan. **Nessel²** g. (-s,-) : [gwiad.] lien-kotoñs g., moñselin g. **Nesselausschlag** g. (-s) : [mezeg.] terzhenn-linad b., terzhenn-skaot b., skaot g. ; *einen Nesselausschlag haben*, bezañ gant an derzhenn-linad (an derzhenn-skaot), bezañ an derzhenn-linad (an derzhenn-skaot) gant an-unan ; *Nesselausschlag verursachend*, skaotus. **nesselblättrig** ag. : [louza., *Campanula trachelium*] *nesselblättrige Glockenblume*, manegenn b., violetenn-an-ltron-Varia b., beskenn-an-ltron-Varia b. **Nesselbrand** g. (-s,-brände) : skaot linad g., poazhadur linad g. **Nesselfieber** n. (-s) : [mezeg.] terzhenn-linad b., terzhenn-skaot b., skaot g. ; *Nesselfieber haben*, bezañ gant an derzhenn-linad (an derzhenn-skaot), bezañ an derzhenn-linad (an derzhenn-skaot) gant an-unan ; *Nesselfieber verursachend*, skaotus. **Nesselstängel** g. (-s,-) : [louza.] linadenn b., breunenn linad b. [*liester* breunennoù linad / breun linad]. **Nesselsucht** b. (-) : [mezeg.] terzhenn-linad b., terzhenn-skaot b., skaot g. ; *Nesselsucht verursachend*, skaotus. **Nesseltier** n. (-s,-e) : [loen.] knidar str., knidarenn b., knidarienn b. [*liester* knidariad]. **Nesseltuch** n. (-s,-tücher) : [gwiad.] lien-kotoñs g., moñselin g. **Nessessär** n. (-s,-s) : 1. troñsad g., trousenn b., rikoù ls. ; *Reisenessessär*, rikoù beajiñ ls. ; *Nagelnessessär*, rikoù da gempenn an ivinoù ls., ur rikoù ivinoù g. ; 2. rikoù-gwriad ls., reizhoù-gwriad ls., traouegezh gwriad b., traouegezh gwriad g. **Nessosgewand** n. (-s,-) / **Nessoshemd** n. (-s) / **Nessoskleid** n. (-s) / **Nessusgewand** n. (-s,-) / **Nessushemd** n. (-s) / **Nessuskleid** n. (-s) : 1. [mojenn.] toneg Nessos b., krezen Nessos b. ; 2. [dre skeud.] prof hag a zegaso gwalloù mantrus d'e heul g., diservij g., prof milliget g., prof a-berzh an diaoul g. **Nest** n. (-es,-er) : 1. [loen.] neizh g., neizhiad g. ; *ein Nest ausnehmen*, dineizhañ laboused, dineizhiañ laboused, difoupañ un neizh, difantañ un neizh, difantañ evned, digrakañ un neizh, difoupañ ploged, difontañ un neizh, distekiñ un neizh ; *Eier aus einem Nest nehmen*, dineizhañ un neizh ; *sein Nest bauen*, sevel e neizh, neizhstummañ, neizhiañ, fardañ e neizh ; *sein Nest aufgeben*, kasaat (kazañ, krazañ, dilezel) e neizh, dineizhiañ ; *von den Eltern vor dem Eierlegen verlassenes Nest*, neizh kras g. ; *aufgegebenes Nest*, neizh kasaet g. ; *auf ein Nest stoßen*, degouezhout war un neizh ; *Nester suchen*, neizheta, neizhiaoua ; *nach Nestern suchen*, neizhiaoua ; 2. [dre skeud.] *das eigene Nest beschützen*, ober tuf d'ar mouar, ober tuf war ar mouar, kaoc'hañ e stal,

dispenn brud e dud (brud e vro), didammañ brud e dud (brud e vro), na vezañ mat nemet da gaoc'hañ ar stal, ober e valapa, bezañ enebour da vab e dad, mont a-enep e vara ; *er hat sich sein Nest gebaut*, graet en deus e doull ; 3. gwelead g., gwele ; *ein Raupennest*, ur gwelead preñved g., ur gwele biskoul g. ; 4. [dre skeud.] *ein elendes Nest*, un difouilh g., un toull kutez g., un toull gouez g., un toull kêr g., un toull kollet kac'het gant an diaoul g., un toull parrez kollet ha dilezet gant an Aotrou Doue g., ur vourc'hadenn laou b., ul lastez kêrig vihan b., ur c'hozh lec'h distro g., ul lec'h kollet g., un trogorn g., Kerneblec'h b., Kernetra b., Kerneuz b., Kerbil-Beuz b. ; 5. [dre skeud.] toull g., groc'h g., toull-kuzh g., neizh g., kuzhiadell b. ; *man fand das Nest leer*, goull e oa toull al laeron, goull e oa ar groc'h laeron, goull e oa an neizh, dineizhiet (diskampet) e oa al laeron.

Nestausnehmer g. (-s,-) : difouper g., diboufer g., neizhetaer g., dineizher g.

Nestbau g. (-s,-bauten) : [loen.] neizhiadur g., neizhstummadur g., neizhañ g.

Nestbeschmutzer g. (-s,-) : [dre skeud.] mesker kaoc'h g. ; *er ist ein Nestbeschmutzer*, ober a ra tuf d'ar mouar, ober a ra tuf war ar mouar, kaoc'hañ a ra e stal, dispenn a ra brud e dud (brud e vro), didammañ a ra brud e dud (brud e vro), n'eo mat nemet da gaoc'hañ ar stal, ober a ra e valapa, hennezh a zo enebour da vab e dad, mont a ra a-enep e vara.

Nestei n. (-s,-er) : [labour-douar] azdo g. [*liester* azdoioù], vi azdo g.

Nestel b. (-,-n) : 1. las g., akuilhetenn b. [*liester* akuilhetoù / akuilhetennoù] ; 2. [ereerezh-hud] *die Nestel knüpfen*, *die Nestel binden*, *die Nestel verknüpfen*, skoulmañ an akuilhetenn ; *die Nestel aufknüpfen*, diskoulmañ an akuilhetenn.

Nestelknüpfen n. (-s) : [ereerezh-hud] skoulmañ akuilhetoù g., skoulmerezh akuilhetoù g.

Nestelknüpfer g. (-s,-) : [ereerezh-hud] skoulmer akuilhetoù g., ereer g., sorser g.

nesteln V.k.e. (hat genestelt) : lasañ, stagañ, skoulmañ. V.gw. (hat genestelt) : *an etwas (dat.) nesteln*, talfasat udb, turlutañ udb, kalfichat udb, bitellat udb, bitrakiñ udb, trikarmadiñ udb, c'hwiliañ udb.

Nestfeder b. (-,-n) : [loen.] marbluñv str., pluñv foll str., dumed g.

Nestflüchter g. (-s,-) : [loen.] neizhtec'had g. [*liester* neizhtec'haded], loen neizhtec'hat g.

Nesthäkchen n. (-s,-) : *das Nesthäkchen*, lost an neizh g., lostig-an-ti g., ar benoni g., an diwezhañ ganet g., ar gwidor g., ar gwidor g., [paotr] ar gwidoroc'h g., [plac'h] ar widoroc'h b., [paotr] ar gwidoroc'hig g., [plac'h] ar widoroc'hig b., bidorc'hig ar familh g., bidorc'hig an torad g., bidoc'hig ar familh g., ar galonadig b., ar grazenn b., an diwezhañ g., ar yaouankañ g., ar gorrikin g., ar gourig g., an dakezenn b., toullig an ti g., ar belostig g., an dilerc'hadenn b., [dre fent] skubadur ar c'hignol g., ar mevel bihan g.

Nesthocker g. (-s,-) : 1. [loen.] neizhvagad g. [*liester* neizhvagaded], loen neizhvagat g. ; 2. [dre skeud.] mab luduek a chom da vevañ e ti e dud g.

Netzhockerin b. (-,-nen) : merc'h luduek a chom da vevañ e ti he zud b.

Nestküchlein g. (-s,-) : *sellit ouzh Nesthäkchen*.

Nestling g. (-s,-e) : 1. labousig chomet en neizh g., lost an neizh g., diwezhañ an neizhiad g., toullig g. ; 2. [dre skeud.] *sellit ouzh Nesthäkchen*.

Nestor¹ g. : [mojenn.] Nestor g.

Nestor² g. (-s,-en) : dean g., henaour g.

Nestorianer g. (-s,-) : [relij.] nestorian g. [*liester nestorianed*].
nestorianisch ag. : [relij.] nestorian.
Nestorianismus g. (-) : [relij.] nestorianiezh b.
Nesträuber g. (-s,-) : difouper g., diboufer g., neizhetaer g., dineizher g.
Nestsucher g. (-s,-) : neizhiaouaer g.
Nestwärme b. (-) : [dre skeud.] c'hwekted ar vuhez familh b.
Netiquette b. (-) : [stlenn.] netikedenn b., reolennoù dereadegezh evit implijerien ar Genrouedad ls.
nett ag. : 1. plijus, propik, prop, brav, kevannezh, koant, koantik, bourrus, mistr ; *es ist sehr nett hier*, plijus (propik, brav) eo amañ, amañ eo laouen bevañ, kevannezh eo amañ ; *ein nettes Häuschen*, un tiig propik g., un tamm ti propik g., un tamm ti mistr g., un neizhig koant g., un tamm ti a neuz g. ; 2. jentil, c'hwek, hegarat, hegar, karadek, karantezus, amc'hraus, sichant, sev, bourrus, dizrouk, doñv, kuñv ; *nette Worte*, komzoù amc'hraus ls., komzoù flour ls. ; *sehr nett von Ihnen !* jentil oc'h ! brav eo eus ho perzh ! kaer bras eo eus ho perzh ! ; *netter werden*, hegaraat, bourrusaat ; *er ist nett*, un den tre eo, un den kenañ eo hennezh, un den bourrus eo ; *sie ist nett*, ur plac'h tre eo, ur plac'h kenañ eo honnezh ; *er ist ein netter Mensch*, un den hegarat eo, un den kenañ eo hennezh, un den bourrus eo ; *nette Leute*, tud amc'hraus ls., tud sichant ls. ; *nette, unverbildete Menschen*, tud sichant ha diardoù lies. ; *ein netter Junge*, un tamm paotr c'hwek (hegarat, karadek, karantezus, bourrus, plijus, plijadurus, kenañ, tre, sichant) ; *er sieht nett aus*, neuz un den hegarat a zo gantañ, diskouez a ra bezañ hegarat, hegarat eo da welet, hegarat eo an dremm anezhañ, dremm vat a zo gantañ, un dremm vat a zen eo, un den a zremm vat eo, dremm un den mat a zo warnañ, un dremm seder ha hegarat a zo gantañ, hennezh en deus un aer vat, hennezh en deus un aer jentil, jentil eo diouzh e welet, neuz-dremm un den hegarat a zo warnañ, doare un den hegarat a zo warnañ da vezañ, doare a zo dezhañ da vezañ un den hegarat, stummañ a ra hegarat, stummañ a ra da vezañ hegarat ; *mach bitte die Tür zu, das wäre nett von dir*, serr an nor hag e vi paotr mat - serr an nor, e vi paotr mat ; *er ist lieb und nett zu uns*, hennezh a zo evel an Aotrou Doue ganeomp, [yezh ar vugale] menon ha koko eo deomp ; *wenn er nüchtern ist, ist er recht nett*, diwar an dour eo jentil, diwar an dour e vez jentil ; *nüchtern ist er recht nett, besoffen wird er aber gleich gewalttätig*, diwar an dour n'eus ket ur ger evitañ, met pa vez mezh en devez ijin fall leizh e gorf ; *nett zu jemandem sein*, bezañ mat (hegarat) ouzh u.b., mont brav d'u.b., ober brav d'u.b., ober flourig d'u.b., ober lid d'u.b., bezañ hegarat (karadek, karantezus) e-keñver u.b., ober chalaniz d'u.b., lakaat u.b. da goñfortiñ, cherisañ u.b., mont dre gaer d'u.b., mont dre gaer gant u.b., mont dre du d'u.b., mont dre du gant u.b., ober min mat ouzh u.b. ; 3. P. *ein nettes Früchtchen*, ur sapre lampon g., ur sapre labous g., ur c'hwil (un ibil) a baotr g. ; 4. brazik a-walc'h ; *ein nettes Sümchen*, un tousegad brav (un dornad mat) a arc'hant g., ur pezhad moneiz g., ur pochad mat a arc'hant g., ur somm vras b., ur sammad gouest g., ur sammad bravik a-walc'h g., ur varlennad arc'hant b., un dailhenn vat a arc'hant b., arc'hantoù bras ls., arc'hant bras g., arc'hant mat g., ur yalc'hadig vat a arc'hant b., un dornad brav a arc'hant g., ur poullad brav a arc'hant g., arc'hant e-leizh g., ur guchenn vras a arc'hant b., un tamm brav a arc'hant g., un tamm mat a arc'hant g., ur bechad mat a arc'hant g., ur bern arc'hant g., peadra en arc'hant g., ur voujedenn bravik a-walc'h b., un tamm mat a voujedenn g., un tammig brav a beadra g.

netterweise Adv. : *etwas netterweise tun*, bezañ jentil a-walc'h evit ober udb.
Nettheit b. (-) : karadegezh b., karantegezh b., servijusted b., hegerated b., madelezh b., afesonded b.
Nettigkeit b. (-,en) : 1. karadegezh b., karantegezh b., servijusted b., hegerated b., madelezh b., afesonded b. ; 2. braventez b., koantiri b., koantiz b., traoù koant ls., traoù hegarat ls., fougeoù ls. ; *jemandem ein paar Nettigkeiten sagen*, lavaret un nebeud traoù koant (traoù hegarat) d'u.b., lavaret un nebeud komzoù flour d'u.b.
netto Adv. : rik.
Nettobetrag g. (-s,-beträge) : sammad rik g.
Nettoertrag g. (-s,-erträge) : buzad rik g., gounidegezh rik b.
Nettogewicht n. (-s,-e) : pouez rik g.
Nettogewinn g. (-s,-e) : buzad rik g., gounidegezh rik b.
Nettoinventarwert g. (-s,-e) : [arc'hant.] gwerzh liñveladus g., gwerzhad liñveladus g.
Nettokreditaufnahme b. (-,n) : endleadur rik g.
Nettolohn g. (-s,-löhne) : gopr rik g.
Nettopreis g. (-es,-e) : priz rik g., priz pep taos er-maez g., priz eztaos g.
Nettoraumgehalt g. (-s,-e) / **Nettoraumzahl** b. (-,en) (NRZ) / **Nettoregisterton** b. (-,n) / **Nettotonnengehalt** g. (-s,-e) : [merdead.] fard rik g., jaoz rik g.
Nettvermögen n. (-s) : [arc'hant.] kaoudoù rik ls.
Netz n. (-es,-e) : 1. roued b., [rannyezh. bzh] rouedenn b. ; *Netze spannen*, stegnañ rouedoù ; *mit Netzen fischen*, rouedañ pesked ; *die Sardinien wollen nicht ins Netz*, marvoret eo ar sardin ; *wenn reichlich Fische ins Netz gehen*, pa daol ar pesked a-vras ; *die Fische in das Netz treiben*, ober d'ar pesked melliñ e-barzh ar roued ; *ein Netz voll Meeräschen*, un taolad meilhed g., ur rouedad veilhed b. ; *für den Sardinienfang geeignete Netze, zum Sardinienfang geeignete Netze*, rouedoù a-voull d'ar sardin ls. ; *ein Netz knüpfen*, melliñ ur roued, gweañ (ober) ur roued ; *Netze ausbessern, Netze flicken*, didoullañ rouedoù, fichañ rouedoù, kempenn rouedoù, tailhañ rouedoù, divoullañ rouedoù, dresañ rouedoù ; *das Netz mit Bleikugeln beschweren*, plomañ ar roued ; *Korkschwimmer an einem Netz befestigen*, lijañ ur roued, skorjañ ur roued ; *engmaschiges Netz, feinmaschiges Netz*, roued stank b. ; *breitmaschige Netze*, rouedoù boull ls. ; *das Schleppnetz sitzt fest*, krog eo ar roued-stlej e-barzh ar vein, dalc'h eo ar roued-stlej e-barzh ar vein, karreget eo ar roued-stlej en dour, luziet eo ar roued-stlej, dalc'h omp ! ; *das Schleppnetz hatte sich in den Felsen verfangen und blieb trotz unserer Bemühungen darin hängen*, aet e oa ar roued-stlej da gregiñ e-barzh ar vein e strad ar mor ha n'omp ket deuet a-benn da dennañ anezhi eus he dalc'h daoust d'hon troioù ha distroioù ; *ein Netz leeren*, dirouedañ ar pesked, dibeskañ ur roued, dibeskiñ ; *das Netz reißt*, fregañ (regiñ, freuzañ) a ra ar roued ; *knapp unter der Oberfläche schwimmendes Netz, Oberflächennetz*, roued vas b., roued neuñvus b. ; *Umschließungsnetz, (Ringwade)*, roued tro b., roued-tenn b., seulenn b., sen b. ; *die Netze ausbringen*, mouilhañ ar rouedoù ; *Netze auswerfen*, stlepel rouedoù, mouilhañ rouedoù, lakaat rouedoù ; *die Netze einholen, die Netze einziehen*, sevel (gorren, dizourañ, divorañ, disontiñ) ar rouedoù ; *die Gesamtheit der für einen bestimmten Fischfang vorgesehenen Netze auf einem Fischerschiff, (die Netzfleeth)*, ur fard rouedoù g. ; *lange, breite Risse in einem Fischernetz*, drailheiz str. ; *Fischernetze in einem Lohdekotk ziehen lassen*, tannañ rouedoù ; [labourdour] *die Saat mit Netzen vor Vögeln (vor Raben) schützen*, neudennañ parkadoù nevez hadet ; [hemolc'h] *Wild mit*

Netzen jagen, rouedañ jiber ; [sirk] *der Akrobat kam auf das Netz auf, der Akrobat kam auf dem Netz auf*, kouezhañ a reas an ouesker e-barzh ar roued.

2. [kevnid] gwiad-kevnid g./b., blev-kevnid str., gwiadenn-gevnid b., steuñvenn-gevnid b., kaoc'h-kevnid g., gwele-kevnid g., dilhad-kevnid g., lien-kevnid g. ; *die Spinne webt ihr Netz*, emañ ar gevridenn o steuñviñ he gwiad, stigmañ a ra ar gevridenn he gwiad.

3. [dre skeud.] *jemandem ins Netz gehen*, en em antell (en em reustlañ) e rouedoù u.b. / kouezhañ e lasoù u.b. (Gregor), kouezhañ e rouedoù u.b. ; *jemanden in sein Netz locken*, sachañ (dedennañ) u.b. en e rouedoù.

4. [treuzdoug., armerzh.] rouedad b. ; *Eisenbahnnetz*, rouedad hentoù-houarn b. ; *ein weit verbreitetes Netz von Firmenniederlassungen*, ur rouedad stank a adstalcioù b., ur rouedad ledan a adstalcioù b. ; *ein Netz aufbauen*, sevel ur rouedad, aozañ ur rouedad.

5. [stlenn.] gwiad g./b., rouedad b., web g., Web g., Kenrouedad b. ; *hierarchisch aufgebautes Netz*, rouedad urzhazek b. ; *künstliches neuronales Netz*, rouedad neuronel b. ; *soziales Netz*, rouedad kevredigezhel b.

6. *ein Netz von Korrespondenten*, ur rouedad kenskriverien b. ; *ein Netz von Kontakten knüpfen, ein Beziehungsnetz aufbauen*, sevel ur rouedad, aozañ ur rouedad ; [stlenn.] *soziales Netz*, rouedad kevredigezhel b.

7. [tredan.] rouedad tredan b. ; *an das Netz anschließen*, skourrañ ouzh ar rouedad.

8. *hydrografisches Netz*, rouedad douradurel b., rouedad doureier b., rouedad dourioù ur vro b.

9. [kegin.] *Fettnetz, Schweinenetz*, tavañjer lart b., brozh b., rouedenn b. ; *Fleisch in ein Schweinenetz wickeln*, pakañ kig en ur rouedenn.

10. [mell-droad, sport] *ins Netz treffen*, plantañ e-barzh, plantañ ar volotenn e-barzh, skeiñ e-barzh, lakaat ar vell e-barzh, skeiñ ar vell er gaoued, lojañ ar vell er gaoued, lojañ, lojañ ar vell, bountañ ar vell e foñs ar pal, merkañ, merkañ ur pal ; [tennis] *Aufschläge ins Netz wuchten*, plantañ servijoù e-barzh ar roued, lojañ servijoù e-barzh ar roued.

11. [korf.] danter g. ; *das große Netz [Omentum majus]*, an danter bras g. ; *das kleine Netz [Omentum minus]*, an danter bihan g.

Netzanode b. (-,-n) : [skingomz] anod bouetaet gant ar rouedad g., anod kennasket ouzh ar rouedad g., anod skourret ouzh ar rouedad g.

netzangeschlossen ag. : [tredan] bouetaet gant ar rouedad, kennasket ouzh ar rouedad, skourret ouzh ar rouedad.

Netzanschluss g. (-es,-anschlüsse) : kennask ouzh ar rouedad b.

Netzanschlusskabel n. (-s,-) : neudenn gemporz b.

Netzarbeit b. (-,-en) : [pesketaerezh] an didoullañ rouedoù g., ar fichañ rouedoù g., ar c'hempenn rouedoù g., an tailhañ rouedoù g., an divoullañ rouedoù g., an dresañ rouedoù g.

netzartig ag. : a-rouedad, rouedek, rouedheñvel, e doare ur roued, e doare rouedoù, a-zoare gant ur roued, a-zoare gant rouedoù, a-seurt gant ur roued, a-seurt gant rouedoù ; [louza.] *netzartige Blattaderung*, ritennadur rouedek g.

Netzätzung b. (-,-en) : [moull.] klichederezh g.

Netzauge n. (-s,-n) : [loen.] lagad talbennigaouek g.

Netzausbessern n. (-s) : [pesketaerezh] an didoullañ rouedoù g., ar fichañ rouedoù g., ar c'hempenn rouedoù g., an tailhañ rouedoù g., an divoullañ rouedoù g., an dresañ rouedoù g.

Netzausbesserer g. (-s,-) : [pesketaerezh] didouller rouedoù g., ficher rouedoù g., kempenner rouedoù g., tailher rouedoù g., divouller rouedoù g., dreser rouedoù g.

Netzball g. (-s,-bälle) : [sport, tennis] polotenn let b.

Netzbecher g. (-s,-) : glebigell b.

Netzebene b. (-,-n) : [fizik] plaennenn rouedad b.

Netzeinteilung b. (-,-en) : karrezennadur g.

netzen V.k.e. (hat genetzt) : gouzourañ, glebiañ, deltañ, leizhañ, dispelc'hiñ, dourennañ, dourennekaat, gleborekaat, moeltrañ, mouestaat, mouestañ, soubouilhañ, strimpiñ, strimpiñ dour war, dousaat.

Netzfabrikant g. (-en,-en) : roueder g.

Netzfähigkeit b. (-) : galloud glebiañ g.

Netzfangschiff n. (-s,-e) : [pesketaerezh] bag-rouedañ b. [*liester* bagoù-rouedañ, bigi-rouedañ].

Netzfilter g./n (-s,-) : [elektronik] sil da zilemel ar vorm (ar grizien, ar gwrac'hadoù, an adtrouzioù, an ardrouz) g.

Netzfischerei b. (-) : [pesketaerezh] rouederezh g., rouedañ g.

Netzfleeth b. (-) : [pesketaerezh] fard rouedoù g.

Netzflicken n. (-s) : [pesketaerezh] an didoullañ rouedoù g., ar fichañ rouedoù g., ar c'hempenn rouedoù g., an tailhañ rouedoù g., an divoullañ rouedoù g., an dresañ rouedoù g.

Netzflicker g. (-s,-) : [pesketaerezh] didouller rouedoù g., ficher rouedoù g., kempenner rouedoù g., tailher rouedoù g., divouller rouedoù g., dreser rouedoù g.

Netzflügel g. (-s,-) : [pesketaerezh] askell roued b.

Netzflügler g. (-s,-) : [loen., Neuroptera] neuropter g. [*liester* neuropter], amprevan neuropter g., nevropter g. [*liester* nevropter], amprevan nevropter g.

netzförmig ag. : rouedek, a-rouedad, rouedheñvel, e doare ur roued, e doare rouedoù, a-zoare gant ur roued, a-zoare gant rouedoù, a-seurt gant ur roued, a-seurt gant rouedoù.

Netzgerät n. (-s,-e) : [stlenn.] ardivink kennasket ouzh ar rouedad g.

Netzgleichrichter g. (-s,-) : [tredan] untuaer g.

Netzhaut b. (-,-häute) : [korf.] luc'hsae b., skramm-lagad g., parch al lagad g., rouedenn-lagad b.

Netzhautablösung b. (-,-en) : [mezeg.] diflosk al luc'hsae g.

Netzhersteller g. (-s,-) : roueder g., oberier rouedoù g.

Netzjagd b. (-) : [jiber] rouedañ g.

Netzkabel n. (-s,-) : [tredan.] fun borzhiñ b., neudenn gemporz b.

Netzkämpfer g. (-s,-) : [istor] rouedataer g.

Netzkarte b. (-,-n) : [treuzdoug.] kartenn mat evit ar rouedad a-bezh b., kartenn rouedad b.

Netzkupplung b. (-,-en) : [tredan] etrekennaskadur g., etrekennaskañ g.

Netzleger g. (-s,-) : [merdead., lestr-brezel] mouilher rouedoù g.

Netzleine b. (-,-n) : [pesketaerezh] kordenn izelañ ar roued b.

Netzmagen g. (-s,-/mägen) : [loen.] sac'hig g., boned an daskiriered g., retikulom g.

Netzmasche b. (-,-n) : mell roued g., mailh roued g., lagadenn b., lagad g. ; *die Netzmaschen aufziehen*, divailhañ ur roued ; *die Sardinien aus den Netzmaschen herausnehmen*, dibeskiñ ar sardin, dirouedañ ar sardin.

Netzmittel n. (-s,-) : [kimiezh] glebiuzenn b., gwezher glebius g.

Netznadel b. (-,-n) : nadoz-roued b., P. nadoz b. ; *das Garn innerhalb der Netznadel aufwickeln*, kargañ an nadoz.

Netznervatur b. (-,-en) : [louza.] ritennadur rouedek g.

Netzpython g. (-s,-s) : [loen.] piton rouedek g. [*liester* pitoned rouedek].

Netzprozessor g. (-s,-en) : [stlenn.] kewerier rouedad g.
Netzrandleine b. (-,-n) : [pesketaerezh, sport] poell g. ; *ein Netz mit einer Netzrandleine versehen*, poellañ ur roued, poellañ.
Netzreusenschnecke b. (-,-n) : [loen.] kog-beleg g. [*liester* kigi-beleien].
Netzrichter g. (-s,-) : [tennis] tredeog ar roued g.
Netzsäge b. (-,-n) / **Netzschere** b. (-,-n) : [merdead.] troc'h-rouedoù g.
Netzschüsselchen n. (-s,-) : glebigell b.
Netzschwimmer g. (-s,-) : [pesketaerezh] lij str., skorj str. ; *Netzschwimmer mit Identifizierungsangaben des Inhabers*, merkezenn b.
Netzstricker g. (-s,-) : roueder g., oberier rouedoù g.
Netzstrom g. (-s,-ströme) : [tredan] red tredan eus ar rouedad g.
Netzstromversorgung b. (-) : porzherezh tredan diwar ar rouedad g., porzhiñ tredan diwar ar rouedad g., pourvez-tredan diwar ar rouedad g., pourvezañs tredan diwar ar rouedad b., pourvezadur tredan diwar ar rouedad g. ; *an die Netzstromversorgung angeschlossen*, skourret ouzh ar rouedad tredan.
Netzstrumpf g. (-s,-strümpfe) : loer rouedek g., loer rouedig g., retikulom g., P. loer kas c'hoant g.
Netzteil n. (-s,-e) : [tredan.] bloc'h porzhiñ g.
Netztuch n. (-s,-tücher) / **Netzwand** b. (-,-wände) : [pesketaerezh] tenn-roued g.
Netzwerk n. (-s,-e) : 1. [tisav.] gweadeg b., gweadurioù ls. ; 2. [tredan., stlenn.] rouedad b. ; *verkabeltes Netzwerk*, rouedad funaveet b. ; *soziales Netzwerk*, [stlenn.] rouedad kevredigezhel b. ; *hierarchisch aufgebautes Netzwerk*, rouedad urzhazek b. ; *homogenes Netzwerk*, rouedad ungenezh b. ; *künstliches neuronales Netzwerk*, rouedad neuronel b. ; *ein Netzwerk aufbauen*, *ein Netzwerk flechten*, sevel ur rouedad, aozañ ur rouedad ; *soziale Netzwerke*, mediaoù sokial ls. ; 3. [Rezistañs, istor] rouedad b.
Netzwerkadressübersetzung b. (-) : [stlenn.] treuzkludañ g., treuzkludadur g. ; *Quellen-Netzwerkadressübersetzung*, treuzkludañ diasavel g. ; *Ziel-Netzwerkadressübersetzung*, treuzkludañ dialuskel g.
Netzwerkarchitektur b. (-,-en) : [stlenn.] kefluniadur rouedekaet g.
Netzwerkfehler g. (-s,-) : [stlenn.] c'hwitadenn rouedad b.
Netzwerkrouter g. (-s,-) : [stlenn.] routaer g. [*liester* routaerioù].
neu ag. : 1. nevez ; *neuer als*, nevesoc'h eget ; *neuer Ausdruck*, tro-lavar nevez b. ; *neue Wortbildung*, ger nevez g., nevezc'her g. ; *eine neue Hose*, ur bragoù nevez g. ; *funkelnagelneu*, ganz neu, nevez-flamm, nevez-flamm-flimin, flim-flamm, flamm, flamm-flimin, flamm-flimant, war e gentañ tro, war e gentañ lamm ; *wie neu*, so gut wie neu, koulz ha nevez ; *auf dem neusten Stand der Technik*, e blein an araokaat ; *das Neue Testament*, al Lezenn Nevez b. / al Lezenn a C'hras b. (Gregor), an Testamant Nevez g. ; *das neue Jahr*, ar bloaz nevez g. ; *ein neues Jahr steht vor uns*, ur bloaz nevez a ya da zigeriñ ; *der neue Bürgermeister*, ar maer nevez g. ; *die neu(e)ste Mode*, ar c'hiz nevez b., an nevezioù diwezhañ ls., an nevezadennoù diwezhañ ls. ; *nichts Neues*, netra nevez, netra a nevez ; *es gibt nichts Neues unter der Sonne*, n'eus netra a nevez war an tamm douar patatez-mañ, ned eus netra a nevez dindan tro an heol, n'eus netra a nevez dindan an Neñv, n'eus nevezded ebet dindan an heol ; *die neu(e)sten Nachrichten*, an nevezdedoù ls., an nevezentioù ls., an doareoù nevez ls., ar c'heleier fresk

(nevez, fresk-bev) ls. ; *was gibt's Neues ?* hag a nevez ? petra nevez ? hag a nevez ganeoc'h ? petra 'zo a nevez ganit ? hag a nevez ganit ? daoust eta petra 'zo a nevez ? petra nevez a zo ? ; *haben Sie was Neues erfahren ?* klevet ho peus un nevezinti bennak ? ha klevet ho peus nevezdedoù ? ; *wir haben nichts Neues von ihnen gehört*, n'eus ket bet klevet nevez anezho ; *sich erkundigen*, was es Neues gibt / kommen, um Neues zu erfahren, dont da glevet an doareoù ; *um zu sehen*, was es so Neues gibt, abalamour din da welet an nevezintioù ; *ich komme vorbei*, um zu sehen, was es so Neues bei Ihnen gibt, deuet on da glevet ho toare ; *diese Speise war für mich etwas Neues*, ar meuz-se a oa nevez evidon ; *das war für mich neu*, un nevezenti e oa evidon ; *die neueren Sprachen*, ar yezhoù nevez ls., ar yezhoù arnevez ls. ; *ich bin neu darin*, nevez-deuet on war an dachenn-se, nevez on war an dachenn-se, emañ war va c'hentañ lamm, war va zro gentañ emañ ; *das ist ja ganz was Neues ! das ist ja das Neueste vom Neuen ! das ist mir neu !* ar c'hentañ klevet eo din ! kentañ klevet ! va c'hentañ klevet ! kentañ klevet eo din ! va c'hentañ klevet eo ! ar c'hentañ din klevet ! ar c'hleved kentañ eo din ! ar c'hentañ klevet eo din ! kentañ keloù ! ; *dieser Roman ist ziemlich neu*, ar romant-se a zo nevez a-walc'h ; *neue Gedanken*, mennozhioù nevez ls., nevezadennoù ls. ; *ein neues Land entdecken*, dizoleiñ ur vro nevez ; *ein neuer Schüler*, ur skoliad nevez g. ; *der Neue*, an neveziad g. [*liester* an nevezid] ; *die Neue*, an neveziadez b. ; *er ist neu im Job*, nevez eo war ar vicher, nevez eo er vicher ; *eine neue Arbeit finden*, *eine neue Arbeitsstelle finden*, adkavout labour ; *ich habe jetzt einen neuen Bruder*, ur breur nevez am eus bet ; *einen neuen Wagen kaufen*, prenañ ur c'harr-tan nevez ; *einen neuen Mantel anziehen*, gwiskañ ur vantell nevez ; *ein neues Leben anfangen*, boulc'hañ ur vuhez nevez, cheñch doare bevañ, kerzhout en ur vuhez nevez, en em ziwiskañ eus an den kozh a zo en an-unan, en em ziwiskañ eus e gig (eus e gorf), cheñch penn d'ar vazh, cheñch penn d'e vazh, treiñ penn d'ar vazh, treiñ penn d'e vazh, trokañ penn d'ar vazh, trokañ penn d'e vazh, cheñch bazh d'e daboulin, cheñch bazh d'an daboulin, cheñch bazh war an daboulin, cheñch bazh en daboulin, cheñch buhez / kuitaat e vuhez kozh (Gregor) ; [dre skeud.] *neuer Mensch*, neveziant g., den erru g., aotrou kouezhet diwar lost ar c'harr g., brizhaotrou g., paour astennet g. [*liester* peorien astennet] ; [gwin] *neuer Wein*, gwin nevez g., gwin foll g. ; [istor, skol] *die neue Mathematik*, ar jedoniezh arnevez b. ; [labour-douar] *neue Tenne*, leur-nevez b. ; *den Boden einer neuen Tenne fest stampfen*, palumañ al leur-nevez.
2. [troioù-lavar] *aufs Neue*, von Neuem, adarre, arre, en-dro, a-nevez, a-nevez-flamm, a-adwezh, a-retorn, c'hoazh, ad-, un taol all ; *eine entweihte Kirche aufs Neue weihen*, advinnigañ un iliz ; *wieder von Neuem anfangen*, dont en-dro d'ar penn kentañ, adkregiñ, kregiñ a-nevez (adarre), ober en-dro, kregiñ en-dro, adlakaat udb war ar stern ; *neue Besen kehren gut*, matez nevez da'z ti pa zeuio kement a deir a labour ; *alles Neue hat seinen Reiz*, ouzh an nevezenti e vez sell atav, an nevezded a blij atav, an holl a vez angoulet gant an traoù nevez ; *eine neue Haut bekommen*, cheñch kroc'henn, muzañ, diskantañ.
Adv. : 1. a-nevez, en-dro, adarre, ad- ; *ganz neu anfangen*, adkregiñ diwar netra ; *neu beleben*, advuhezekaet, advevañ, reiñ lañs en-dro da, reiñ birvidigezh en-dro da, adreiñ buhez da, dihunniñ, adsevel, nevesaat ; *neu auflegen*, adembann, embann a-nevez, embann en-dro ; *neu ausrüsten*, neu ausstatten, terkañ a-nevez, pourvezañ a-nevez, adpourvezañ, adterkañ ; *neu berechnen*, adjediñ ; *neu*

herrichten, adneveziñ, reneveziñ ; *neu hergerichtet*, adch'raet a-nevez ; *neu einkleiden*, gwiskañ a-nevez ; *er ist ganz neu angezogen*, gwisket eo razh a-nevez, gwisket eo e nevez penn-kil-ha-troad ; *neu erschienenes Buch*, levr nevez-embannet g., levr deuet eus ar moull g., levr nevez-voullet g., levr nevez-deuet er-maez g. ; **2.** [mezeg.] *neu gebildetes Gewebe*, gwiadoù nevezfurmet ls. ; *neu entstandene Knochen*, eskern nevezfurmet ls.

Neuabdichtung b. (-,-en) : adantreusadur g., adantreusaat g.
Neuankömmling g. (-s,-e) : nevezdeuad g. [*liester* nevezdeuidi], degouezhiad g., erruer g., den nevez erru g., den nevez degouezhet g. ; *die Neuankömmlinge*, ar re nevez-deuet ls., an nevezdeuidi ls.

Neuanordnung b. (-,-en) : adaozadur g., adaoz g., adkempenn g., adrenkadur g., adurzhadur g., adreizh g.

Neuansiedlung b. (-,-en) : adstaliadur g., adstaliañ g.

neupostolisch ag. : [relij.] nevezabostolek.

neuartig ag. : a stumm nevez, a c'hiz nevez, digent, nevez ; *ein neuartiger Kredit*, ur c'hred a stumm (a c'hiz) nevez g.

Neuartigkeit b. (-) : nevezded g., arnevezelezh b., modernelezh b.

Neuaufgabe b. (-,-n) : **1.** adembannadur g., adembannadenn b., embannadenn nevez b., moulladenn nevez b., advoulladur g., advoulladenn b., eilmoulladur g. ; **2.** arreadur g., adober g.

Neuaufnahme b. (-,-n) : adenrolladur g., adenrollañ g., adlerc'hwezadur g., adlerc'hwezañ g.

Neuaufteilung b. (-,-en) : dasparzhadur nevez g., dasparzh nevez g., dasparzhidigezh nevez b., ingaladur nevez g., addasparzhadur g., addasparzh g., addasparzhidigezh b., adingaladur g., lodennerezh nevez g.

Neuauflage b. (-,-n) : adembannadur g., adembannadenn b., embannadenn nevez b., moulladenn nevez b., advoulladur g., advoulladenn b., eilmoulladur g.

Neuausrichtung b. (-,-en) : **1.** addurc'hadur g., adreterañ g. ; **2.** [polit.] cheñchamant politikerezh g., cheñchamant linenn g., reizhadenn linenn g., kemm linenn stur g., cheñchamant linenn stur g., adreterañ g.

Neuausstattung b. (-,-en) : terkadur nevez g., aveadur nevez g., binviadur nevez g., adaveadur g.

Neubau g. (-s,-bauten) : savadur nevez g.

Neubaugebiet n. (-s,-e) : karter nevez g.

Neubausiedlung b. (-,-en) : lodennaoueg b. [*liester* lodennaouegoù].

Neubearbeitung b. (-,-en) : **1.** adaozadur g., aozadur nevez g., kempennadur nevez g., adkempenn g., adkempennidigezh b., adkempennadur g., arnevezadur g., bremanaidigezh b., modernadur g. ; **2.** [skridoù] adaoz g., adaozadur g., azveradur g.

Neubegebung b. (-,-en) : [kenwerzh.] adnevidadur g.

Neubeginn g. (-s) : adkrog g., azderoù g.

Neubelebung b. (-,-en) : azbevidigezh b., aznerzhañ g., azbevaat g., adveañ g., advuhezañ g., advuhezekaat g., adlañs g., adlañsañ g., azlañsañ g., adluskañ g., adloc'hañ g., adsavadur g., adsav g., adsavidigezh b., adsevel g.

Neubelieferung b. (-,-en) : **1.** aspourvezañ g., adpourvezañ g. ; **2.** [dagar] adpourvezad g.

Neubesiedlung b. (-,-en) / **Neubesiedlung** b. (-,-en) : adpoblatur g.

Neubesohlung b. (-,-en) : adsoliañ g., berrsoliañ g.

Neubewertung b. (-,-en) : addewerzhadur g., adprizadur g.

Neubewertungsrücklage b. (-,-n) : [armerzh.] forc'hadoù adprizañ ls.

Neubildung b. (-,-en) : **1.** stummadur nevez g. ; **2.** [yezh.] ger nevez g., nevezc'her g. ; **3.** [mezeg.] nevezfurmadur g.

Neubindung b. (-,-en) : [moull.] *Neubindung eines Buches*, advoestañ g.

Neublau n. (-s) : blu g. [*danvez da c'hlasaat ar c'houez g.*].

Neubretonisch n. : nevezvrezhoneg g., brezhoneg modern g.

neubretonisch ag. : nevezvrezhonek.

Neubritannien n. : [douaroniezh] Preden-Nevez b., Breizh-Nevez b.

neubritannisch ag. : [yezh.] nevezpredenek.

Neubritannisch n. : [yezh.] nevezpredeneg g.

Neubruch g. (-s,-brüche) : [labour-douar] nevezenn b., douar nevez g.

Neubürger g. (-s,-) : annezad nevez g.

Neubürgerin b. (-,-nen) : annezadez nevez b.

Neudefinition b. (-,-en) : adsaveladur g., [yezh.] addespizadur g.

Neudruck g. (-s,-e) : adembannadur g., embannadenn nevez b., moulladenn nevez b., advoulladur g., advoulladenn b., eilmoulladur g.

Neue(r) ag.k. g./b. : **1.** nevezad g. [*liester* nevezidi], nevezadez b., neveziant g. [*liester* nevezianted] ; **2.** [lenn.] *die Neuen*, ar vremeniz ls. ; *Streit der Alten und der Neuen*, tabut etre an Henvediz hag ar Vremeniz g.

Neue(s) ag.k. n. : **1.** nevezadenn b. ; **2.** nevezded b., nevezinti b., traoù nevez ls. ; *nichts Neues*, netra nevez, netra a nevez ; *ich habe nichts Neues erfahren*, *ich habe nichts Neues zu melden*, *ich habe nichts Neues zu berichten*, n'ouzon nevezded ebet, ne'm eus nevezded ebet da lavaret ; *alles Neue hat seinen Reiz*, mitez nevez da'z ti pa zeuio, kement a deir a labour - ouzh an nevezenti e vez sell atav - sellet e vez atav ouzh an nevezenti - an nevezded a blij atav - an holl a vez angoulet gant an traoù nevez ; *es gibt nichts Neues unter der Sonne*, n'eus netra a nevez war an tamm douar patatez-mañ, n'eus netra a nevez dindan tro an heol, n'eus netra a nevez dindan an Neñv, n'eus nevezded ebet dindan an heol ; *was gibt's Neues ?* petra 'zo a nevez ganit ? hag a nevez ? hag a nevez ganeoc'h ? hag a nevez ganit ? daoust eta petra 'zo a nevez ? petra nevez a zo ? ; *haben Sie was Neues erfahren ?* ha klevet ho peus un nevezinti bennak ? ha klevet ho peus nevezdedoù ? ; *der Kuckuck fragt den Reiher : Was gibt's Neues in der Bretagne ? - Überall Erhängte und Ermordete !* ar goukoug a c'houlenn digant ar gerc'heiz : petra 'zo nevez e Breizh ? - krougadeg ha lazhadeg e-leizh ! ; *wissen Sie schon das Neueste ?* klevet hoc'h eus ar c'heloù ? ; *das ist ja ganz was Neues*, *das ist ja das Neueste vom Neuen !* kentañ klevet ! va c'hentañ klevet ! kentañ klevet eo din ! va c'hentañ klevet eo ! ar c'hentañ din klevet ! ar c'hlevet kentañ eo din ! ar c'hentañ klevet eo din ! kentañ keloù ! ; *um zu sehen, was es so Neues gibt*, abalamour din da welet an nevezintioù ; *etwas Neues*, un dra bennak a nevez ; *diese Speise war für mich etwas Neues*, ar meuz-se a oa nevez evidon ; **3.** [troioù-lavar] *aufs Neue*, von *Neuem*, adarre, arre, en-dro, a-nevez, a-nevez-flamm, a-adwezh, a-retorn, c'hoazh, ad-, un taol all ; *wieder von Neuem anfangen*, dont en-dro d'ar penn kentañ, adkregiñ a-nevez (en-dro, adarre), ober en-dro, kregiñ en-dro.

Neueinschreibung b. (-,-en) : enskrivadenn nevez b.

Neueinstufung b. (-,-en) : adkevrennadur g., adkevrennataerezh g., adrummata g., adrummatadur g., adrummadur g., adrummañ g. ; [gwir] adrummadur g., adrummañ g. ; *strafrechtliche Neueinstufung*, adrummadur ur felladenn g.

Neueinteilung b. (-,-en) : [polit.] adpastelladur g. ; *die Neueinteilung der Wahlbezirke*, an adpastellañ dilennel g.

Neueinwanderer g. (-s,-) : nevezdeuad g. [*liester* nevezdeuid], enbroad nevez-degouezhet g., enbroad nevez-erru g., enbroer nevez-degouezhet g., enbroer nevez-erru g.
Neueinweihung b. (-,-en) : [relij.] *Neueinweihung einer entweihten Kirche*, advinnigadenn un iliz b.

Neuenburg n. : [Bro-Suis] Neuchâtel b.

Neuentdeckung b. (-,-en) : 1. dizoloidigezh nevez b., dizoloadur nevez g., dizoloadenn nevez b., kavaden nevez b. ; 2. diskuliaden b., diskuliadur g. ; 3. addizoloidigezh b., kavaden b.

Neuentwicklung b. (-,-en) : nevezadur g., nevezadenn b., nevezinti b.

Neuerarbeitung b. (-,-en) : adframmadur g., adframman g., adreizhadur g., adreizh g.

neuerdings Adv. : n'eus ket pell 'zo, n'eus ket paot, n'eus ket gwall bell, n'eus ket gwall belloù, n'eus ket pell, n'eus ket pell bras, n'eus ket gwall bell-maleürus, ne oa ket pell, n'eus ket c'hoazh gwall diamzer, n'eus ket c'hoazh gwall bell, n'eus ket gwerso, n'eus ket tamm gwerso, gwechall-nevez, dabord, ergentaou, ergentaouik, kentaou, nevez 'zo, a-nevez 'zo, ken un nevez 'zo, nevezik 'zo, n'eus ket pell amzer, n'eus ket keit-se holl c'hoazh, n'eus ket a geit-se holl c'hoazh, un tamm 'zo, un tachad 'zo, ur pennad 'zo, en deiz all, en devezh all.

neuere(r,s) ag. : *die neuere Zeit*, an amzerioù nevez ls., ar marevezh arnevez g., ar bed modern g., ar bed arnevez g. ; *die neuere Geschichte*, an oadvezh modern g.

Neuerer g. (-s,-) : nevezet g., nevezour g., nevezintier g., adnevezet g., nevesaer g., denevesaer g., touller-hent g., annouger g., lañsaden gentañ b.

neuerlich ag. : nevez.

Adv. : n'eus ket pell 'zo, n'eus ket paot, n'eus tamm 'zo ebet, n'eus ket gwall bell(où), n'eus ket pell bras, n'eus ket gwall bell-maleürus, n'eus ket pell, ne oa ket pell, n'eus ket c'hoazh gwall diamzer, n'eus ket c'hoazh gwall bell, n'eus ket gwerso, n'eus ket tamm gwerso, gwechall-nevez, dabord, ergentaou, ergentaouik, kentaou, nevez 'zo, nevezik 'zo, a-nevez 'zo, ken un nevez 'zo, n'eus ket pell amzer, n'eus ket keit-se holl c'hoazh, n'eus ket a geit-se holl c'hoazh, un tamm 'zo, un tachad 'zo, ur pennad 'zo, en deiz all, en devezh all.

neuern V.k.e. (hat geneuert) : neveziñ, adneveziñ, adnevesaat, reneveziñ, adnevesaat, nevesaat, kemm, cheñch.

Neueröffnung b. (-,-en) : 1. digoradur nevez g. ; 2. addigoradur g.

Neuerschaffung b. (-,-n) : adkrouidigezh b., adkrouiñ g.

Neuerscheinung b. (-,-en) : [moull.] levr nevez-embannet g., levr deuet eus ar moull g., levr nevez-voullet g., levr nevez-deuet er-maez g., levr nevez-deuet e gouloù g. ; *unsere letzten Neuerscheinungen*, hon embannadurioù diwezhañ ls.

Neuerung b. (-,-en) : nevezadenn b., nevezidigezh b., nevezerezh g., nevezadur g., adreizhadur g., nevezinti b., nevez g. ; *Neuerungen einführen*, neveziñ ; *Einführer einer Neuerung*, degaser un nevezinti g. ; *technische Neuerung*, nevezadenn galvezel b. ; *sich den Neuerungen widersetzen*, pennadiñ ouzh an nevezdeoù.

Neuerungsfurcht b. (-) : [bred.] nevstedkasoni b., nevezkaz g.

Neuerungsvertrag g. (-s,-verträge) : kevrat neveziñ b.

Neueste(s) ag.k. n. : 1. keleier fresk ls., nevezintioù ls., keleier lies, doareoù ls. ; *das ist das Neueste vom Neuen* ! kentañ kleved ! va c'hentañ kleved ! kentañ kleved eo din ! va c'hentañ kleved eo ! ar c'hentañ din kleved ! ar c'hleved kentañ eo din ! ar c'hentañ kleved eo din ! kentañ keloù ! ; 2. *das Neueste vom Neuen*, un draezenn nevez tout b.

neuestens Adv. : n'eus ket pell 'zo, n'eus ket paot, n'eus ket gwall bell, n'eus ket gwall belloù, n'eus ket pell bras, n'eus ket gwall bell-maleürus, n'eus ket pell, ne oa ket pell, n'eus ket c'hoazh gwall diamzer, n'eus ket c'hoazh gwall bell, n'eus ket gwerso, n'eus ket tamm gwerso, gwechall-nevez, dabord, ergentaou, ergentaouik, kentaou, nevez 'zo, nevezik 'zo, ken un nevez 'zo, a-nevez 'zo, n'eus ket pell amzer, n'eus ket keit-se holl c'hoazh, n'eus ket a geit-se holl c'hoazh, un tamm 'zo, un tachad 'zo, ur pennad 'zo, en deiz all, en devezh all.

Neufärben n. (-s) : adlivadur g., adlivañ g.

Neufestsetzung b. (-,-en) : adsaveladur g., addespizadur g. ; [arc'hant.] *Neufestsetzung des Wechselkurses*, assteudadur ar moneiz g.

Neuflügler g. (-s,-) : [loen.] neopter g. [*liester* neopter], amprevan neopter g.

Neufüllung b. (-,-en) : adleuniadur g., adkargadur g., adkargerezh g.

Neufundland n. : [douaroniezh] Douar-Nevez g. / an Douar-nevez g.

Neufundländer g. (-s,-) : 1. annezad Douar-Nevez g. / annezad an Douar-Nevez g. ; 2. [loen.] ki Douar-Nevez g. / ki an Douar-Nevez g., Douar-Nevez g.

Neufundlandfischer g. (-s,-) : moruetaer an Douar-Nevez g.
neugebacken ag. : 1. fresk, nevez poazhet ; 2. [dre skeud.] nevez-deuet [eus udb] ; *neugebackene Universitätsabsolventin*, diplomadez nevez-deuet er-maez eus ar Skol-Veur b., P. diplomadez nevez-difluket eus ar Skol-Veur b. .

neugeboren ag. : nevez-c'hanet, nevez-vet ; [dre skeud.] *sich wie neugeboren fühlen*, bezañ ragaint tout, bezañ ragagnet tout ; *ein Neugeborenes abnabeln*, troc'hañ gor e vegel d'ur bugel nevez-c'hanet, troc'hañ e gordennig-vegell d'ur bugel nevez-c'hanet.

Neugeburt b. (-,-en) : adc'hanedigezh b., adsav g.

Neugehalter g. (-s,-) : adframmer g.

neugehalterisch ag. : ... adframman.

Neugestaltung b. (-,-en) : adframmadur g., adframman g., neuznevezadur g., adaozadur g., adaoz g., aozadur nevez g., adstumman g., kempennadur nevez g., kemmadur g., daskemm g., daskemmadenn b., daskemmadur g., adreizhadur g., treuzfurmidigezh b., treuzfurmadurezh b., treuzfurmadur g., treuzneuziadur g., treuzneuziadenn b.

Neugewichtung b. (-,-en) : [polit.] cheñchamant politikerezh g., cheñchamant linenn g., reizhadenn linenn g., kemm linenn stur g., cheñchamant linenn stur g.

Neugier b. (-) / **Neugierde** b. (-) : kuriusted b., ranellder g., ranelled b., ranellegezh b., ranellerezh g., sellataerezh g., kivioulder g., c'hoant gouzout g., c'hoant kurioziñ g., debron gouzout g. ; *vor Neugierde brennen*, *vor Neugierde platzen*, birviñ e wad (e galon) gant ar c'hoant gouzout, bezañ devet gant ar c'hoant gouzout, bezañ klañv gant ar c'hoant kurioziñ, bezañ kaoc'h kraz en e vragoù ; *Neugierde wecken*, dihuniñ ar c'hoant gouzout ; *seine Neugier überzog alle Skrupel*, kreñvoc'h e oa bet e c'hoant gouzout eget e holl skorpuloù, trec'h e voe e c'hoant gouzout d'e holl skorpuloù ; *jemandem die Neugierde austreiben*, kizañ e fri d'u.b. ; *nur aus Neugierde*, *einfach aus Neugierde*, *aus bloßer Neugierde*, kement ha gouzout.

neugierig ag. : kurius, eferus, ranell, ranellek, furedk, franellek, randonus, kaoc'h kraz en e vragoù, sav-e-fri, ur beg minaoed anezhi, fri-furch ; *nicht neugierig*, digurius ; *neugierig sein*, bezañ ur guriuzenn, bezañ ur sellataer, bezañ ur fri-furch a zen, bezañ fri-furch, bezañ ur fri abil a zen, bezañ ur sav-e-fri a zen, bezañ ur spered kurius a zen, bezañ

fri hir, bezañ hir e fri, lakaat (sankañ, bountañ) e fri e kement tra 'zo, emellout eus pep tra, bountañ e fri e pep lec'h, mont da beuriñ e park ar re all, bezañ ranell, bezañ fureded, ranelliñ, konoc'hañ, bezañ ur beg minaoùed a blac'h ; *überaus neugierig sein*, bezañ kurius evel ur marmouz, bezañ kurius evel ur fured, bezañ kurius evel ur gaerell ; *rasend neugierig sein*, birviñ e wad (e galon) gant ar c'hoant gouzout, bezañ devet gant ar c'hoant gouzout, bezañ klañv gant ar c'hoant kurioziñ, bezañ kaoc'h kraz en e vragoù ; *er musterte das Mädchen mit neugierigen Blicken*, sellet a rae pik ouzh ar plac'h, rigadella a rae e zaoulagad war ar plac'h, P. krakañ a rae ar vilhez, lugnañ a rae ar filhenn.

Neugierige(r) ag.k. g./b. : *Neugieriger*, [paotr] fri-furch g., fri savet g., spered kurius a zen g., c'hwesaer g., fri-c'hwesaer g., sav-e-fri g., sellataer g., pezh kurius g., fri kurius g., kuriuzenn b. ; [plac'h] *Neugierige*, bekez b., beg minaoùed a blac'h b., saverez-he-fri b., kuriuzenn b., sellataerez b. ; [tud] *eine Ansammlung Neugieriger*, ur guchennad klapezeien b., un tolpad klapezeien g., un tolpad tud kurius g., ur bodad klapezeien g., ur vodenn glapezeien b., ur vodennad klapezeien b.

Neugliederung b. (-en) : adreizhadur g., adurzhadur g.

Neugrad g. (-s,-e) : [mentawouriezh] gon g. [*liester* gonou], grad g. [*liester* gradou].

Neugradeinteilung b. (-) : [mentawouriezh] dereziadur kantvedennel g.

Neugriechisch n. : nevezc'hresianeg g., gresianeg arnevez g., gresianeg a vremañ g.

neugriechisch ag. : 1. [yezh.] nevezc'hresianek ; 2. [arz] nevezc'hresian.

Neugründung b. (-en) : diazevadenn nevez b., diazevadur nevez g., krouidigezh nevez b., ensavadur nevez g.

Neuguinea n. : Ginea-Nevez b.

Neuheit b. (-en) : 1. [perzh] nevezded b. ; 2. [tra] nevezadenn b., nevezded b., nevezinti b., nevez g. ; *die letzte Neuheit*, an nevez diwezhañ g., an nevezadenn ziwezhañ b. ; *Reiz der Neuheit*, plijadur degaset gant an traoù nevez b., plijadur degaset gant an nevezdedoù b. ; *technische Neuheit*, nevezadenn galvezel b.

Neuhochdeutsch n. : [yezh.] alamaneg uhel modern g.

Neuimprägnerung b. (-en) : adantreusadur g., adantreusaat g.

Neuigkeit b. (-en) : nevezder g., nevezded b., nevezadenn b., nevezinti b., nevezinti b., nevez g. ; *eine große Neuigkeit*, ur c'heloù bras g. ; *wissen Sie die letzte Neuigkeit* ? ha klevet hoc'h eus ar c'heloù nevez (an doareoù, an nevezinti, an nevezdedoù) ? ; *eine Neuigkeit verbreiten*, brudañ ur c'heloù, bannañ un doare ; *die Kellnerin hatte sofort die Neuigkeit überall im Gasthaus verbreitet*, plac'h an ostaleri he doa kaset buan ar c'heloù dre bevar c'horn an ti, diouzhtu e voe brudet an nevezinti dre bevar c'horn an ti gant plac'h an ostaleri ; *die Neuigkeiten erzählen*, distagañ keloù, displegañ ar c'heleier, daveiñ an doareoù, kontañ an doareoù, reiñ nevezioù, kontañ an nevezdedoù ; *sehr gute Neuigkeit*, keleier eus ar c'haerañ ls., keleier laouen ls. ; *das ist ja eine sehr gute Neuigkeit* ! setu ar gwellañ keloù a voe biskoazh klevet ! ; *das ist ja eine schlechte Neuigkeit*, hemañ avat a zo ur c'heloù fall ; *zu erfahren, dass sie geheiratet hatte, war eine echte Neuigkeit*, kentañ klevet e voe klevet lavaret e oa dimezet ; *sie unterhalten sich über die Neuigkeiten in dem Stadtteil*, komz a reont a'n nevezdedoù a dremen er c'harter.

Neuinszenierung b. (-en) : leurennadur nevez g.

Neujahr n. (-s,-e) : *das Neujahr*, deiz kentañ ar bloaz g., an deiz kentañ a'r bloaz g., an deiz kentañ eus ar bloaz g., kala-

Genver g., kala-bloaz g., kala miz Genver g., an deroù-bloaz g., ar bloaz nevez g., [dre fent.] pardon ar joskennoù g. ; *zu Neujahr*, d'ar bloaz nevez, da zeiz kentañ ar bloaz, d'an deiz kentañ a'r bloaz, evit deiz kentañ ar bloaz, evit an deiz kentañ a'r bloaz, gant deiz kentañ ar bloaz, da gala-Genver g., da gala-bloaz, da galanna ; *zu Neujahr gratulieren*, hetiñ ar bloavezh mat, ober e c'hourc'hemennoù a vloavezh mat, reketiñ ur bloavezh mat, mennout ur bloavezh eürus ; *die Küsserei zu Neujahr*, [dre fent.] pardon ar joskennoù g. ; *frohes Neujahr* ! bloavezh mat ganeoc'h ha tiegezh dilogod ! va gwellañ hetoù a vloavezh mat dit ! bloavezh mat, yec'hed ha prespolite hag ar baradoz e fin ho puhez ! bloavezh mat deoc'h ! blezad mat deoc'h ! bloaziad mat deoc'h ! hetiñ a ran ar bloavezh mat deoc'h ! ur bloavezh mat a souhetan deoc'h ha kalz a re all ouzhpenn ! ur bloavezh mat a reketan deoc'h ! yec'hed ha prespolite, joa ar baradoz da fin ho puhez ! souetiñ a ran deoc'h ur bloavezh mat, yec'hed kreñv ha boued war ar plad, kig bevin ha kig sall, bara gwinizh war an daol, kaol pomet en ho jardin, e-barzh al liorz pour hag irvin, karotez bras ha panez krenn, evit ma vo mat ar soubenn ! mennout a ran ur bloavezh eürus ! ; *zu Neujahr bringt Großmutter immer viele Geschenke mit*, mamm-gozh a zeu atav ur bern nevezioù ganti da gala-bloaz ; *Weihnachts- und Neujahrsfeiertage*, gouelioù dibenn bloaz ls., mare Nedeleg hag ar bloaz nevez g. ; *bald ist Neujahr*, ar bloaz nevez a ya da zigeriñ.

Neujahrsfest n. (-es,-e) : gouel deiz kentañ ar bloaz g., gouel kala-Genver g., gouel kala-bloaz g., [dre fent.] pardon ar joskennoù g.

Neujahrs Geschenk n. (-s,-e) : *die Neujahrs Geschenke*, an deroù-mat g., ar c'halanna g., ar c'houignaoua g., an nevezioù ls., an donemat g., donemat ar bloaz nevez g., an eginad g. ; *was hast du als Neujahrs Geschenke bekommen* ? petra ac'h eus bet da'z kalanna ?

Neujahrsglückwunsch g. (-s,-wünsche) : gourc'hemennoù a vloavezh mat ls., gwellañ hetoù a vloavezh mat ls., hetoù ar bloavezh mat ls. ; *als Kind von Haus zu Haus gehen und Neujahrsglückwünsche übermitteln*, kouignaoua, mont da gouignaoua.

Neukaledonien n. (-s) : Kanaky b., Kaledonia Nevez b.

Neukaledonier g. (-s,-) : Nevezkaledonian g.

Neukaledonierin b. (-,-nen) : Nevezkaledoniane b.

neukaledonisch ag. : nevezkaledonian.

Neukantianismus g. (-) : [preder] nevezkantouriezh b., nevezkritikouriezh b., nevezvurutellouriezh b., nevezdezvarnouriezh b.

neukeltisch ag. : nevezkeltiek.

Neuklassifizierung b. (-,-en) : adrummata g., adrummatadur g., adrummadur g., adreizhadur g.

Neuklassizismus g. (-) : nevezklaselezh b., nevezklaselouriezh b.

neuklassizistisch ag. : nevezklasel, nevezklaselour, ... a c'hiz nevezklasel, ... giz an nevezklaselouriezh.

Neukritizismus g. (-) : [preder] nevezkritikouriezh b., nevezvurutellouriezh b., nevezdezvarnouriezh b., nevezkantouriezh b.

Neuland n. (-s,-länder) : 1. douar nevez dianav g., tachenn fraost b., fraost g. ; 2. difraosteg b. [*liester* difraostegi / difraostegoù], difraostenn b., nevezenn b. ; *Neuland erschließen*, a) difraostañ, digeriñ douar kozh, digeriñ douar fraost, terriñ douar, difontañ, soulañ, freuzañ, digrakañ, digodañ, digrannañ, skidiñ ; b) trevadenniñ (poblañ) douaroù nevez ; 3. [dre skeud.] *wissenschaftliches Neuland erschließen*, imbours'hiñ domanioù skiantel nevez, digeriñ

hentoù nevez, digeriñ klaz, digeriñ troc'h, digeriñ an erv, toullañ hentoù nevez, digeriñ an hent, difraostañ un dachenn nevez, labourat war un dachenn fraost.

Neulamarckismus g. (-) : [preder.] nevezlamarkouriezh b.

neulich Adv. : n'eus ket pell 'zo, n'eus ket paot, nebeut amzer 'zo, n'eus tamm 'zo ebet, n'eus ket gwall bell(où), n'eus ket pell bras, n'eus ket gwall bell-maleürus, n'eo ket kozh an amzer, n'eus ket pell, ne oa ket pell, n'eus ket c'hoazh gwall diamzer, n'eus ket c'hoazh gwall bell, n'eus ket gwerso, n'eus ket tamm gwerso, gwechall-nevez, d'abard, ergentaou, ergentaouik, kentaou, a-gentaou, nevez 'zo, ken un nevez 'zo, a-nevez, a-nevez 'zo, a-nevez-flamm, nevezik 'zo, n'eus ket pell amzer, n'eus ket keit-se holl c'hoazh, n'eus ket a geit-se holl c'hoazh, un tamm 'zo, un tachad 'zo, ur pennad 'zo, en deiz all, en devezh all, en deizioù all, ar wech all, an taol all, an dro all ; *eine neulich gekalkte Mauer*, ur voger fresk razet b. ; *ein neulich gekauftes Haus*, un ti nevez-prenet g., un ti prenet nevez 'zo ; *er ist neulich verstorben*, hennezh a zo nevez-varv, o nevez tremen eo, o nevez tremen emañ, marvet eo nevez 'zo, marvet eo ken un nevez 'zo ; *wir haben neulich von ihm einen Brief bekommen*, emamp o nevez resev ul lizher digantañ.

Neulicht n. (-s,-er) : [dispredet, diwar-benn al Loar] nevez g., nevez-bihan g., nevez-loar g., loar nevez b., loar vihan b. ; *bei Neulicht*, war an nevez, d'al loar nevez.

Neuling g. (-s,-e) : neveziant g. [*liester* nevezianted], neveziad g. [*liester* neveziaded], unan glas e vegel g., glazard g. [*liester* glazarded], deskard g. [*liester* deskarded], deskadour g. [*liester* deskadourien], belostig g. [*liester* belostiged], gwidor g. [*liester* gwidoret], gwidor g. [*liester* gwidoriged], unan hag a zo war ar boulc'h kentañ g., unan hag a zo nevez war ar vicher ; [gwashaus] *die Neulinge*, ar glazardaj g.

Neume b. (-,-n) : [sonerezh] neum str., neumenn b.

Neumennotation b. (-) / **Neumenschrift** b. (-) : [sonerezh] notennadur neumatek g.

neumiert ag. : [sonerezh] neumatek.

Neumexiko n. (-s) : Mec'hiko Nevez b., „New Mexico“ b.

Neumöblierung b. (-,-en) : adannezadur g., adannezañ g.

neumodisch ag. : ... diouzh ar c'hiz nevez.

Neumond g. (-s,-e) : [Loar] nevez g., nevez-bihan g., nevez-loar g., loar nevez b., loar vihan b. ; *bei Neumond*, war an nevez, d'al loar nevez.

Neumondsichel b. (-,-n) : [Loar] prim al loar g., kresk al loar g., kermiel al loar ls., loargresk g., loar gornek b., loarbrim g., nevez bras g. ; *die Sichel des Neumondes wird sichtbar*, kregiñ a ra al loar da ziskouez he frim, emañ al loar o vont war he falz.

neun niv. : nav ; *neun Hunde*, nav c'hi ls. ; *neun Hündinnen*, nav c'hiez ls. ; *neun Häuser*, nav zi ls. ; *neun Wiesen*, nav frad ls. ; *neun Mädchen*, nav flac'h ls. ; *neun Füße*, nav zroad ls. ; *neun Jahre*, nav bloaz ls. ; *neun Kinder*, nav bugel ls., nav a vugale ls. ; *etwa neun Tage*, nav devezh bennak, un nav devezh bennak, war-dro nav devezh, e-tro un nav devezh bennak, e-ser un nav devezh, nav devezh tost-da-vat, bordik nav devezh, war vordik nav devezh, sa nav devezh, war-dost da nav devezh, tost da nav devezh, nav devezh pe dost (pe dostik, pe war-dro, pe evel-se, well-wazh) ; *die neun Bistümer der Bretagne*, nav eskopti Breizh ls. ; *mit neun multiplizieren*, navc'hementiñ ; *durch neun dividieren*, navedenniñ ; *alle neun*, holl o-nav a-bezh ; *es waren ihrer neun*, nav a oa anezho, a-nav e oant, nav a dud a oa ; *es hat eben neun geschlagen*, emañ nav eur o paouez seniñ ; *die Aussagen von neun Zeugen*, testenioù nav zest ; *jeweils neun*, *zu neunt*,

jeweils zu neunt, *je neun und neun*, nav-ha-nav, dre navioù ; *zu neunt aufgestellt*, *jeweils zu neunt aufgestellt*, renket nav-ha-nav, renket dre navioù ; *jeweils einer von neun*, unan a bep nav, unan dre bep nav, unan diwar bep nav, unan war bep nav ; *die neun Großen*, an nav vras ls. ; *die neun Alten*, an nav gozh ls.

Neun b. (-,-en) : 1. naveder g., niver nav g., nav g. ; 2. [tr-] *alle Neune werfen*, reiñ lamm d'an nav c'hilh, diskar an nav c'hilh (Gregor) ; 3. [kartoù] nav g. ; 4. [tr-l, *estlammadenn a dalvez da ziskouez ar souezh pe ar spont*] *ach du grüne Neune ! mordouseg ! kordenn ! korn-butun ! mil krampouezhenn ! seizh kant luc'hedenn gamm ! tri mil barrad luc'hed ! double barrikenn ! seizh kant barrikennad kurun ! gagnig an ognon ! gast an ognon ! hopala ! doubl-chas ! doubl-derv ! mil gurun ! tri mil c'hast ruz ! mil c'hast ! vantremorgenn ! vantredistag ! nondedistag ! nondedie ! nondegast ! Fidamdoustik !*

neune niv. : P. nav ; *zu neunten*, nav-ha-nav, dre navioù.

Neunauge n. (-s,-n) : [loen.] lamprez str. ; *Neunaugen fangen*, lampresa, lamprezeta.

Neuneck n. (-s,-e) : navc'hogneg g., navc'horneg g., navc'horn g., navzueg g.

neuneckig ag. : navc'hognek, navc'hornek, navzuek.

neuneinhalb Adv. : nav ... hanter.

Neuner g. (-s,-) : naveder g., niver nav g., nav g.

Neunerguppe b. (-,-n) : navad g., navedad g.

Neunerkomplement n. (-s,-e) : [mat.] klokaenn da nav b., klokaenn argrenn b.

neunerlei Adv. : nav seurt ..., ... a nav seurt ; *auf neunerlei Art*, e nav doare disheñvel.

neunfach ag. : navc'hement, nav gwech kement all.

Neunfache(s) ag.k. n. : *das Neunfache*, *ein Neunfaches*, navc'hement, nav gwech kement all.

neunfältig ag. : nav gwech.

Neunheit b. (-,-en) : [Henegipt] navad g. [*liester* navadoù] ; *die Neunheit von Heliopolis*, navad Heliopolis g.

neunhundert niv. : nav c'hant.

neunhundertjährig ag. : ... nav c'hant vloaz, nav c'hant vloaz dezhañ.

neunhundertste(r,s) ag. : nav c'hantvet.

neunhunderttausend niv. : nav c'hant mil.

neunjährig ag. : ... nav bloaz, nav bloaz dezhañ.

Neunjährige(r) ag.k. g./b. : bugel nav bloaz g.

neunjährlich ag. : pep nav bloaz.

Neunlinge ls. : un navad g.

neunmal Adv. : nav gwech ; *neunmal so groß*, navc'hement.

neunmalgescheit ag. : teilek, kaoc'hek, ... a gred dezhañ bezañ pevare person an Dreinded, ... a gred dezhañ e sav an heol en e revr.

neunmalig ag. : nav, nav gwech, graet nav gwech.

neunmalklug ag. : teilek, kaoc'hek, ... a gred dezhañ bezañ pevare person an Dreinded, ... a gred dezhañ e sav an heol en e revr.

Neunmalklug g. (digemm) : *Herr Neunmalklug*, Yann an orbider g., Yann doull-ourgouilh g., Yann re-vras-e-benn-evit-deskiñ-netra g., Yann deilek g., Yann gaoc'hek g., an aotrou na c'hall ket plegañ da gac'hat g., Yann teodet-hir-ha-dornet-berr g., Yann a-gred-dezhañ-bezañ-pevare-person-an-Dreinded g., penn boultouz : bras e c'henoù, berr e lost g.

neunschwänzig ag. : nav lost dezhañ ; *neunschwänzige Katze*, gwilastrenn b., skourjez b.

neunseitig ag. : nav fajenn oc'h ober anezhañ, ... nav fajenn.

neunstellig ag. : ... nav sifr.

neunstöckig ag. : ... nav estaj, ... a nav estaj.

neunstündig ag. : ... nav eurvezh.

neunt ag. : navet ; *der neunte Monat des Jahres*, navet miz ar bloaz g. ; *die neunte Lektion*, ar gentel nav b. ; *zu neunt, jeweils zu neunt*, nav-ha-nav, dre navioù ; *der neunte Mai*, an nav a viz Mae g. ; *Papst Pius der Neunte*, ar pab Pius nav g.

neuntägig ag. : ... nav devezh ; [relij.] *neuntägige Andachtsübung*, naved g./b.

neuntausend niv. : nav mil.

Neunte(r) ag.k. g./b. : navet g./b. ; *der Neunte des Monats*, an nav eus ar miz ; *Papst Pius der Neunte*, ar pab Pius nav g.

Neunteiler g. (-s,-) : film kinniget e nav fennad g., film kinniget e nav rann g., navfezh g., ennealogiezh b.

neunteilig ag. : ... nav rann, ... nav fennad, ... nav abadenn, ... nav lodenn.

Neuntel n. (-s,-) : navedenn b.

neuntens Adv. : da navet, d'an navet.

neuntletzte(r,s) ag. : navet diwezhañ.

Neuntöter g. (-s,-) : [loen.] pig-spern kein rouz b. [*liester* piged-spern kein rouz].

neunundachtzig niv. : nav ha pevar-ugent ; *neunundachtzig Jahre*, nav bloaz ha pevar-ugent ls.

neununddreißig niv. : nav ha tregont.

neunundneunzig niv. : naontek ha pevar-ugent ; *neunundneunzig Bücher*, naontek levr ha pevar-ugent ls.

neunundsiebzig niv. : naontek ha tri-ugent ; *neunundsiebzig Bücher*, naontek levr ha tri-ugent ls.

neunundzwanzig niv. : nav warn-ugent ; *der neunundzwanzigste Mai*, an nav warn-ugent a viz Mae.

neunzehn niv. : naontek ; *als ich neunzehn wurde*, pa oan deuet d'an oad a naontek vloaz ; *neunzehn Mädchen*, naontek plac'h ls., naontek a verc'hed ls. ; *neunzehn schöne Pferde*, naontek vrav a gezeg ls.

Neunzehn b. (-,-en) : *die Neunzehn*, an niverenn naontek b., an niver naontek g., an naontek g.

neunzehnhundert niv. : naontek-kant.

neunzehntausend niv. : naontek mil ; *neunzehntausend Euro*, naontek mil Euro ls.

neunzehnte(r,s) ag. : naontekvet ; *der 19. (der neunzehnte) Mai*, an naontek a viz Mae ; *das neunzehnte Jahrhundert*, an naontekvet kantved g.

Neunzehntel n. (-s,-) : naontekvedenn b.

Neunzeiler g. (-s,-) : [lenn.] navadenn b.

neunzig niv. : dek ha pevar-ugent, navgont.

Neunzig b. (-,-en) : dek ha pevar-ugent g. ; *er geht auf die Neunzig zu*, ne die ket bezañ a-bell diouzh dek vloaz ha pevar-ugent, erru eo tost d'e zek vloaz ha pevar-ugent, n'emañ ket pell diouzh dek vloaz ha pevar-ugent, n'emañ ket pell diouzh e zek vloaz ha pevar-ugent, a-rez d'e zek vloaz ha pevar-ugent emañ, emañ o vont d'e zek vloaz ha pevar-ugent, emañ o vont d'an deket bloavezh ha pevar-ugent eus e oad, eñ a ray dek vloaz ha pevar-ugent tuchant.

neunziger ag. : **1.** *in den neunziger Jahren*, e-pad ar bloavezhioù dek ha pevar-ugent ; **2.** [kenwerzh] eus 1990.

Neunziger¹ g. (-s,-) : *ein Neunziger*, un den en e zek vloaz ha pevar-ugent g.

Neunziger² ls. : *die Neunziger*, ar bloavezhioù dek ha pevar-ugent ls.

Neunzigerin b. (-,-nen) : *eine Neunzigerin*, ur vaouez en he dek vloaz ha pevar-ugent g.

Neunzigerjahre ls. : bloavezhioù dek ha pevar-ugent ls.

neunzigjährig ag. : dek vloaz ha pevar-ugent dezhañ, dek vloaz ha pevar-ugent.

Neunzigjährige(r) ag.k. g./b. : den en e zek vloaz ha pevar-ugent g.

neunzigmal Adv. : dek gwech ha pevar-ugent.

neunzigste(r,s) ag. : dekvet ha pevar-ugent.

Neunzigstel n. (-s,-) : dekvedenn ha pevar-ugent b.

Neuorchestrierung b. (-,-en) : adorquestradur g., adorquestrañ g.

Neuordnung b. (-,-en) : adreizhadur g., adurzhiadur g., adrenkadur g., adrenkañ g., adframmadur g., adframmañ g.

Neuordnungssystem n. (-s) : [labour-douar] *landwirtschaftliches Neuordnungssystem*, *ländliches Neuordnungssystem*, adlodennañ an douaroù g., adlodennadur an douaroù g.

Neuorientierung b. (-,-en) : **1.** dastroadur g., dastreiñ g., adheñchañ g., adheñcherezh g. ; *berufliche Neuorientierung*, adheñcherezh micherel g. ; *Neuorientierung der Schullaufbahn*, adheñcherezh skolel g. ; **2.** [polit.] cheñchamant politikerezh g., cheñchamant linenn g., reizhadenn linenn g., kemm linenn stur g., cheñchamant linenn stur g., adreterañ g.

Neuphilologe g. (-n,-n) : kelenner war ar yezhoù bev g., yezhonour g.

Neuphilologie b. (-) : studi ar yezhoù bev g., yezhoniezh b.

Neuphilologin b. (-,-nen) : kelenneres war ar yezhoù bev b., yezhonioerez b.

Neuplatonismus g. (-) : nevezplatonouriezh b., nevezplatonelouriezh b., nevezplatonegezh b.

Neupommern n. (-s) : [istor] Pomerania-Nevez b.

Neupositionierung b. (-) : **1.** adlec'hiañ g., adsavlec'hiañ g. ; **2.** [kenwerzh.] addezelec'hiañ g.

Neuprägung b. (-,-en) : **1.** [arc'hant.] skoadenn nevez b., moneiz nevez skoet g. ; **2.** [yezh.] ger nevez g., nevezc'her g. ; *das Wort „Digital-Analog-Umsetzer“ ist eine sprachliche Neuprägung*, ar ger „niverelaer“ a zo un nevezc'her anezhañ.

Neuqualifizierung b. (-,-en) : [micher] adperzhkadur g.

neural ag. : [mezeg.] neuronel ; *neurale Schäden*, anaf neuronel g.

Neuralbogen g. (-s,-/bögen) : [korf., *Arcus vertebræ*] gwareg ar vellenn b. ; *Füßchen des Neuralbogens*, troadig gwareg ar vellenn g.

Neuralgie b. (-,-n) : [mezeg.] nervennad g., droug-nervennoù g., nervost b., neuralgiezh b.

neuralgisch ag. : **1.** [mezeg.] klañv e nervennoù, neurozek , neuralgek, nervostel ; *neuralgischer Anfall*, barrad nervost g. ; *ich bin neuralgisch veranlagt*, droug am bez da'm nervennoù, klañv eo va nervennoù, taget e vezan em nervennoù, gant an nervost emañ ; **2.** [dre skeud.] gwiridik ; *neuralgischer Punkt*, tu gwan g., tu gwak g., gwiridig g., kizidig g., arroud kizidig g., klañvenn b., andred damantus g. / andred gwiridik g. / andred kizidig g. / hesked g. / gor g. (Gregor).

Neuralrohr n. (-s,-e) : [rizhell, korf.] arc'hnerveg b. [*liester* arc'hnervegou].

Neurapophyse b. (-,-n) : [korf.] gwalenn ar velenn b.

Neurasthenie b. (-) : [mezeg.] gwalañjer g., neurasteniezh b., nervasikter g., melkoni b., imor domm b., imor du b., imor drist b., imor velkonius b., himezh b., droug-himezh g.

Neurastheniker g. (-s,-) : [mezeg.] den klañv gant an droug-hirnezh g., neurasteneg g. [*liester* neurasteneien], nervasikeg g. [*liester* nervasikeien].

Neurasthenikerin b. (-,-nen) : [mezeg.] plac'h klañv gant an droug-hirnezh b., neurastenegezh b., nervasikegezh b.

neurasthenisch ag. : [mezeg.] fromidik, melkonius, melkoniek, gwalañjeret, doanik, doaniek, neurastenek.

Neuregelung b. (-,-en) : adurzhiadur g., adkempenn g.

neureich ag. : erru, erru pinvidik, deuet pinvidik, deuet da binvidik, pinvidikaet.

Neureiche(r) ag.k. g./b. : den erru g., den gwintet g., aotrou kouezhet diwar (eus, diouzh) lost ar c'harr g., itron kouezhet diwar (eus, diouzh) lost ar c'harr b., brizhaotrou g., julod nevez g., paour astennet g. [*liester* peorien astennet], krakaotrou g., tamm krakaotrou g.

Neurer g. (-s,-) : nevezer g., nevezour g., nevezintier g., adnevezer g., nevesaer g., denevesaer g., touller-hent g., annouger g., lañsaden gentañ b.

Neuritis b. (-) : [mezeg.] labez tanijennus an nervennoù g., nevrít g.

neuritisch ag. : [mezeg.] nevrítek.

Neurobiologie g. (-n,-n) : nervvevoniour g., neurobiologour g.

Neurobiologie b. (-) : nervvevoniezh b., neurobiologiezh b.

neurobiologisch ag. : nervvevoniel, neurobiologek.

Neuroblast g. (-en,-en) : [bev., mezeg.] neuroblast g. [*liester* neuroblastoù].

Neurochemie b. (-) : [mezeg.] nervgimiezh b., neurokimiezh b.

Neurochirurg g. (-en,-en) : [mezeg.] nervsurjian g.

Neurochirurgin b. (-,-nen) : [mezeg.] nervsurjiane b.

Neurochirurgie b. (-) : [mezeg.] nervsurjianerezh g.

neurochirurgisch ag. : [mezeg.] nervsurjiane.

neuroendokrin ag. : [mezeg.] nervenborc'hadel.

Neuroendokrinologie g. (-n,-n) : [mezeg.] nervenborc'honiour g.

Neuroendokrinologie b. (-) : [mezeg.] nervenborc'honiezh b.

neuroendokrinologisch ag. : [mezeg.] nervenborc'honiell.

Neuroglia ls. : [bev.] neuroglia g.

Neuroleptikum n. (-s, Neuroleptika) : [mezeg.] louzoù neuroleptek g., neuroleptek g. [*liester* neuroleptiek].

Neurolinguistik b. (-) : [mezeg.] nervyezhoniezh b.

neurolinguistisch ag. : [mezeg.] nervyezhoniel.

Neurologe g. (-n,-n) : [mezeg.] neurologour g., nervoniour g.

Neurologie b. (-) : [mezeg.] neurologiezh b., nervoniezh b., nervouriezh b.

Neurologin b. (-,-nen) : [mezeg.] neurologourez b., nervoniourez b.

neurologisch ag. : [mezeg.] nervoniell, nervourel, neurologel.

Neuromanik b. (-) : [arz] stil nevezromanek g.

neuromanisch ag. : [arz] nevezromanek.

neuromimetisch ag. : [bred.] nervgeveler.

neuromuskulär ag. : [mezeg.] nervgaherel ; *neuromuskuläre Erkrankung, neuromuskuläre Krankheit*, kleñved nervgaherel g. ; *neuromuskuläre Koordination*, kenurzh nervgaherel g.

Neuron n. (-s,-el,-en) : [korf., bev.] neuron str., kellig nervel b., nervgellig b. ; *motorische Neurone*, neuron loc'hañ str., motoneuron str.

neuronal ag. : neuronel ; **1.** [mezeg.] *neuronaler Schaden, neuronale Schädigung*, anaf neuronel g. ; **2.** [stlenn.] *neuronaler Computer*, urzhiataer neuronel g. ; *künstliches neuronales Netz, künstliches neuronales Netzwerk*, rouedad neuronel b. ; *neuronales Computersystem*, trevnad neuronel g.

Neuropathie b. (-) : [mezeg.] nervnaoued g.

Neuropathologie b. (-) : [mezeg.] nervgleñvedouriezh b., neuropatologiezh b.

Neuropeptid n. (-s,-e) : [kimiezh, bev.] neuropeptid g.

neuropeptidisch ag. : [kimiezh, bev.] neuropeptidek.

Neurophysiologie g. (-n,-n) : nervvevedour g., neurofizilogour g.

Neurophysiologie b. (-) : nervvevedouriezh b., neurofizilogiezh b.

neurophysiologisch ag. : nervvevedourel, neurofizilogek.

Neuropsychiater g. (-s,-) : [mezeg.] nervvredvezeg g., neuropsikiatrou g.

Neuropsychiaterin b. (-,-nen) : [mezeg.] nervvredvezegez b., neuropsikiatrourez b.

Neuropsychiatrie b. (-) : [mezeg.] nervvredvezegiezh b., neuropsikiatriezh b.

neuropsychiatrisch ag. : [mezeg.] nervvredvezegezh, neuropsikiatrek.

Neuropsychologe g. (-n,-n) : nervvredoniour g., neuropsikologour g.

Neuropsychologie b. (-) : nervvredoniezh b., neuropsikologiezh b.

neuropsychologisch ag. : nervvredoniell, nervvredel, neuropsikologek.

Neuropteren ls. : [loen., *Neuroptera*] neuropter g. [*liester* neuroptered], amprevan neuropter g., nevropter g. [*liester* nevroptered], amprevan nevropter g.

Neurose b. (-,-n) : [mezeg.] nervennegad b., neuroz g. ; *phobische Neurose*, neuroz arurel g. ; *eine Neurose ist eine nervlich bedingte Erkrankung ohne psychische Verursachung*, an neuroz a zo ur c'hleñved spered a orin nervel na dizh ket ar meiz ; *die Neurose ist das Negativ der Perversion* [S. Freud], an neuroz a zo ginluc'henn an droziadezh.

Neurotiker g. (-s,-) : [mezeg.] den klañv e nervennoù g., neurozeg g. [*liester* neurozeien], klañvour neurozek g.

Neurotikerin b. (-,-nen) : [mezeg.] plac'h klañv he nervennoù b., neurozegez b., klañvourez neurozek b.

neurotisch ag. : [mezeg.] **1.** neurozek, klañv e nervennoù ; *das Neurotische*, an neurozegezh b. ; *neurotische Generation, neurotisch belastete Generation*, rummad neurozek g. ; **2.** [bred.] neurozel ; *neurotische Regression*, argizañ neurozel g. ; *neurotische Symptome*, azonoù neuroz ls., azonoù neurozel ls. ; *neurotisches Stehlen*, laervar g.

Neurotoxin n. (-s,-e) : neurotoksin g.

neurotoxisch ag. : **1.** nervbistrius, nervbistriek ; *neurotoxische Gase*, aezhennoù nervbistrius ls. ; *neurotoxische Stoffe, neurotoxische Wirkstoffe*, nervbistriennnoù ls. ; **2.** nervbistriel ; *neurotoxische Krankheit*, kleñved nervbistriel g. ; *neurotoxischer Schock*, bleuz nervbistriel g.

Neurotoxizität b. (-) : nervbistriusted b., nervbistriegezh b.

Neurotransmission b. (-,-en) : [bev., mezeg.] nervdreuzkaserezh g.

Neurotransmitter g. (-s,-) : [bev., mezeg.] nervdreuzkaser g. [*liester* nervdreuzkaserioù], nervhanterad g. [*liester* nervhanteradoù], hanterad kimiek g.

neurotrop ag. : [bev.] nervgerc'h.

Neurotropismus g. (-) : [bev.] nervgerc'hegezh b.

neurovegetativ ag. : [mezeg.] nervstruzhel ; *neurovegetative Störung*, strafuilh nervstruzhel g.

Neurowissenschaft b. (-,-en) : nervskiant b.

Neurowissenschaftler g. (-s,-) : nervskiantour g.

neurowissenschaftlich ag. : nervskiantel.

Neurula b. (-) : [bev.] neurula g.

Neusatz g. (-es,-sätze) : [moull.] adlizherennadur g.

Neuschnee g. (-s) : erc'h fresk g., erc'h nevez kouezhet g.

Neuschöpfung b. (-,-n) : adkrouidigezh b., adkrouiñ g.

Neuseeland n. (-s) : Zeland-Nevez b. / Aoteraoa b. ; *Neuseeland befindet sich auf der Spanien entgegengesetzten Seite des Globus*, emañ Zeland-Nevez en eilpennvan da Vro-Spagn.

Neuseeland-Ente b. (-,-n) / **Neuseeland-kastanienente** b. (-,-n) : [loen.] kragell Zeland-Nevez b. [*liester* kragelled Zeland-Nevez].

Neuseeland-Tauchente b. (-,-n) : [loen.] morilhon Zeland-Nevez g. [*liester* morilhoned Zeland-Nevez].

Neuseeländer g. (-s,-) : Zelandneveziad g. [*liester* Zelandneveziz].

Neuseeländerin b. (-,-nen) : Zelandneveziadez b.

neuseeländisch ag. : zelandneveziat.

Neuschneiden n. (-s) : *Neuschneiden* (einer Hecke, eines Baumes), advenañ g.

Neusilber n. (-s) : [metal.] maillechort g., mailhchor g..

Neusprache b. (-) : [George Orwell] nevezyezh b.

Neusprachler g. (-s,-) : yezhoniour g.

Neusprachlerin b. (-,-nen) : yezhoniourez b.

neusprachlich ag. : ... yezhoù bev, ... yezhoniezh.

Neusprech n. (-) : [George Orwell] nevezyezh b.

Neustadt b. (-,-städte) : kêr nevez b.

Neuste(s) ag.k. n. : *sellit ouzh Neuste(s)*.

Neusteinzeit b. (-) : neolitik g., nevezoadvezh ar maen g., aodvezh neolitik g. ; *der Übergang zur Neusteinzeit*, an neolitekadur g. ; *charakteristische Merkmale der Neusteinzeit annehmen*, neolitekaat, nevezvaenekaad.

neusteinzeitlich ag. : neolitik, eus an neolitik, eus nevezoadvezh ar maen, nevezvaenek.

neustens Adv. : *sellit ouzh neustens*.

Neuston n. (-s) : [bev., limnologiezh] neuston g.

neustonisch ag. : [bev., limnologiezh] neustonek.

Neustrien n. (-s) : [istor] Neustria b.

Neustrier g. (-s,-) : [istor] Neustriad g. [*liester* Neustriaded / Neustriiz].

neuter ag. : [rev] anjener.

Neuthomismus g. (-) : neveztomazouriezh b.

Neutöner g. (-s,-) : sonour penn a-raok g., muziker penn a-raok g.

Neutönerin b. (-,-nen) : sonourez penn a-raok b., muzikerez penn a-raok b.

neutral ag. : 1. neptu, neptuek, didu, diberzh, digenlod, divrezel ; *sich neutral verhalten, neutral bleiben, einen neutralen Standpunkt vertreten*, chom neptu, en em zerc'hel e nep tu, bezañ hep tu diouzh tu, bezañ hep doug na dizoug ; *ein neutrales Land*, ur vro neptu b. ; *neutral werden*, neptuiñ, neptuekaat ; 2. [yezh.] neutrel, nepreizh, nepreizhel ; *neutrales Hauptwort*, pennanv nepreizh g. ; *das neutrale Genus*, an nepreizh g. ; 3. *neutrale Farbe*, liv diflamm g. ; *in einer neutralen Farbe, von neutraler Farbe*, nepliv ; 4. [kimiezh] anvec'hiet ; *elektrisch neutral*, anvec'hiet ; 5. [fizik] *neutrale Moleküle*, molekul neptu str. ; 6. [mat.] *neutrales Element*, elfenn neptu b.

Neutrale(r)¹ ag.k. g./b. : 1. [den] neptueg g. [*liester* neptueien], neptuegez b. ; 2. [sport] tredeog g., tredeogez b.

Neutrale(s)² ag.k. n. : bro neptu b. ; *die Neutralen*, ar broioù neptu ls., ar broioù divrezel ls.

Neutralisation b. (-,-en) : 1. [tekn., skiantoù] neptuiñ g., neptuekaat g. ; 2. [kimiezh] anvec'hiañ g. ; 3. [yezh.] *phonologische Neutralisation*, diberzhegañ g.

Neutralisator g. (-s,-en) : 1. [tekn., skiant.] neptuekaer g. [*liester* neptuekaerioù], diberzheger g. [*liester* diberzhegerioù] ; 2. [kimiezh] anvec'hier g. [*liester* anvec'hierioù].

neutralisieren V.k.e. (hat neutralisiert) : 1. neptuekaat, lakaat neptu, neptuiñ ; *sich gegenseitig neutralisieren*, kenemneptuiñ ; 2. *jemanden neutralisieren*, lakaat diwezh da walloberoù u.b., lakaat diwezh da zrougoberoù u.b., lakaat u.b. e-maez ar jeu, reiñ lamm d'u.b., mirout ouzh u.b. a noazout, dinoazañ u.b., dizorniañ u.b., lakaat enk war u.b., enkaat u.b. ; *er wurde rasch neutralisiert*, hennezh ne reas

ket ur pleg ; 3. [tekn., skiantoù] neptuekaat, diberzhegañ, neptuiñ, anvec'hiañ ; *Schwefelsäure kann durch Ammoniak neutralisiert werden*, an amoniak a c'hall neptuiñ (anvec'hiañ) an drenkenn sulfurek ; 4. [yezh.] *phonologisch neutralisieren*, diberzhegañ.

Neutralisierung b. (-,-en) : 1. [tekn., skiantoù] neptuiñ g., neptuekaat g., diberzhegadur g., neptuekadur g. ; 2. dinoazañ g., mestroniadur g., dizorniañ g., harzidigezh b. ; 3. [kimiezh] anvec'hiañ g.

Neutralisierungs- : ... neptuekaat, ... diberzhegañ, ... neptuiñ, ... anvec'hiañ.

Neutralisierungsmittel n. (-s,-) : 1. [tekn., skiant.] neptuekaer g. [*liester* neptuekaerioù], diberzheger g. [*liester* diberzhegerioù] ; 2. [kimiezh] anvec'hier g. [*liester* anvec'hierioù].

Neutralismus g. (-) : [polit.] neptuelezh b., politikerezh diazezet war an neptuelezh g.

Neutralist g. (-en,-en) : [polit.] neptuelour g.

neutralistisch ag. : [polit.] neptuelour.

Neutralität b. (-,-en) : 1. [polit.] neptuegezh b. ; 2. [endro] *CO₂-Neutralität*, neptuegezh a-fet CO₂ b., neptuegezh a-fet dioksidenn garbon b.

Neutrino n. (-s,-s) : [fizik] neutrino g. [*liester* neutrinoioù].

Neutrodyn- : [elektronik] ... neutrodin.

Neutrodynempfänger n. (-s) : skingomzer neutrodin g.

Neutron n. (-s,-en) : [fizik] neutron str. ; *schnelle Neutronen*, neutron difrae str. ; *verzögerte Neutronen*, neutron daleet str.

Neutronenabsorber g. (-s,-) : [kimiezh] luger neutron g. [*liester* lugerioù neutron].

Neutronenbeschuss g. (-es,-beschüsse) : [fizik] bombezadenn neutronek b.

Neutronenbombe b. (-,-n) : [lu] bombezenn neutronek b.

Neutronenfalle b. (-,-n) : [nukl.] trap neutron g.

Neutronenwaffe b. (-,-n) : [lu] arm neutronek g.

neutronisch ag. : [fizik] neutronek.

Neutropause b. (-) : [hinouriezh] neutropaoz g.

neutrophil ag. : [bev.] neutrofil.

Neutrosphäre b. (-) : [hinouriezh] neutrosfer g.

Neutrum n. (-s, Neutra/Neutren) : [yezh.] reizh neutrel b., nepreizh g., nepreizhelezh b.

Neuübersetzung b. (-,-en) : adtroidigezh b., adtreiñ g.

Neuumreifung b. (-,-en) : [tekn.] adkelc'hiadur g., adkelc'hiañ g.

Neuumteilung b. (-,-en) : [Bro-Suis] dasparzhadur nevez g., dasparzh nevez g., dasparzhidigezh nevez b., ingaladur nevez g., addasparzhadur g., addasparzh g., addasparzhidigezh b., adingaladur g., lodennerezh nevez g.

Neuunterbringung b. (-,-en) : adstaliadur g., adstaliañ g., adlojañ g.

Neuveranlagung b. (-,-en) : [tailhoù] ingailh nevez g., adsaveladur an dell g.

Neuverfilmung b. (-,-en) : adfilmadur g., „remake“ g.

Neuverfügung g. (-s,-e) : [tisav.] adchikadur g., adchekadur g., adchikañ g., adchekañ g.

Neuverhandlung b. (-,-en) : [kenwerzh.] adkevraouerezh g.

Neuvermählte(r) ag.k. g./b. : paotr nevez-dimezet g., gwaz-nevez g., den-nevez g., ozhac'h-nevez g., mab-nevez g., plac'h nevez-dimezet b., plac'h-nevez b., gwreg-nevez b., maouez-nevez b., plac'h yaouank b., pried-nevez g./b., eured g., euredgezh b. ; *die Neuvermählten*, an daou yaouank ls., an dud-nevez ls., an dud-yaouank ls., an dud-nevez-dimezet ls., ar priedoù-nevez ls., an daou zen-nevez ls.

Neuveröffentlichung b. (-,-en) : adembannadur g., adembannadenn b.

Neuverputzen n. (-s) : [tisav.] adparamantiñ g., adfuilhañ g., adfuilhadur g.

Neuverteilung b. (-, -en) : dasparzhadur nevez g., dasparzh nevez g., dasparzhidigezh nevez b., ingaladur nevez g., addasparzhadur g., addasparzh g., addasparzhidigezh b., adingaladur g., adlodenerezh g.

Neuwahl b. (-, -en) : *vorgezogene Neuwahl*, dilennadeg rakkoulzat b., mouezhiadeg rakkoulzat b., voterezh rakkoulzat g.

Neuweltaffe g. (-n, -n) : [loen.] ledanfried g. [*liester ledanfried*], platiriniñ g. [*liester platiriniñ*].

Neuwert g. (-s, -e) : 1. gwerzh nevez g. ; 2. gwerzh pa vez an draezenn-mañ-traezenn en ur stad nevez-flamm g.

neuwertig ag. : *in neuwertigem Zustand*, en ur stad nevez-flamm.

Neuzeit b. (-) : marevezh arnevez g., nevezvarevezh g. ; 1. [istor] *das Altertum und die Neuzeit*, an henamzer hag an amzer arnevez ; *die frühe Neuzeit*, an oadvezh modern g. ; 2. [henzouarouriezh] *Erdneuzeit*, kenozoeg g., hoalad modern g.

neuzeitlich ag. : modern, a vremañ, arnevez ; *neuzeitlich herrichten*, modernaat, arneveziñ, nevesaat, bremanaat.

Neuzeitlichkeit b. (-) : arnevezelezh b., modernelezh b.

Neuzugang g. (-s, -züge) : a) [mezeg.] klañvour nevez g. ; *die Neuzugänge*, an entieren nevez ls. ; b) [skol] skoliad nevez g. ; c) [lu] enlued nevez g. ; *die Neuzugänge*, an enluidi nevez ls.

Neuzulassung b. (-, -en) : [karbedoù] marilhadur nevez g.

Neuzuwanderer g. (-s, -) : nevezdeud g. [*liester nevezdeuid*], enbroad nevez-degouezhet g., enbroad nevez-erru g., enbroer nevez-degouezhet g., enbroer nevez-erru g.

New Age n. (-) / **Newage** n. (-) : „new age“ g., nevezoadvezh g.

Newbie g. (-/s, -s) : [stlenn.] gwiader war e gentañ lamm g., gwiader war ar boulc'h kentañ g., gwiader neveziant g., gwiader neveziat g.

Newcomer g. (-s, -) : den nevez erru g., den nevez degouezhet g., deraouad g. [*liester deraouaded* / *deraouidi*], deraouer g., degouezhiad g. [*liester degouezhidi*], erruer g.

News ls. : [stlenn.] titouroù ls., keleier ls.

News group b. (-, -s) : [stlenn.] forom eskemm g.

Newsletter g. (-s, -s) : [stlenn.] lizher-kelaouiñ g.

newtonsche(r,s) ag. : ... Newton, hervez Newton ; *newtonsches Gravitationsgesetz*, savelenn ar gravitadur hollvedel displeget gant Newton b., savelenn an hollgerc'hellerezh hervez Newton b. ; *newtonsche Mechanik*, loc'honiezh klasel b. ; *das dritte newtonsche Axiom*, pennaenn ar gwered hag an dazgwered b.

Nezessität b. (-, -en) : red g., redi g., tra ret g., endalc'h g., rekiz g., rekizenn b.

Niagarafälle ls. : lammoù-dour an Niagara ls., taranoù an Niagara ls.

Nibble n. (-/s, -/s) : [stlenn.] pevarbit g. [*liester pevarbitoù*].

Nicäa n. : Nikaia b.

Nicaragua n. (-s) : Nicaragua b. / Nikaragua b.

nicht Adv. : 1. ne ... ket, neket, pas, na, na ... ket ; *nicht essen*, chom hep debriñ, tremen hep debriñ, na zebriñ ; *ich sah ihn nicht*, ne welis ket anezhañ, n'em boa ket e welet ; *nicht ihn sah ich*, neket hennezh am boa gwelet ; *ich zittere doch nicht vor Angst, sondern vor Kälte*, riv am eus, neket aon ; *bleibt bloß nicht stehen* ! arabat chom a-sav bepred ! na chomit ket a-sav bepred ! pas chom a-sav bepred ! ; *nein, dumme war er nicht*, evit sot ne oa ket ; *das Brot bitte nicht berühren* ! na stokit ket ho torn ouzh ar bara, mar plij ! na lakait ket ho taouarn

war ar bara, mar plij ! na gemerit ket ar bara gant ho taouarn, mar plij ! na douchit ket ar bara ouzh ho taouarn ! na douchit ket ho taouarn ouzh ar bara ! na douchit ket d'ar bara gant ho taouarn ! arabat touch d'ar bara ! arabat touch ouzh ar bara ! pas touch d'ar bara ! pas touch ouzh ar bara ! ; *das bekommt er von mir ganz bestimmt nicht*, n'en do ket an dra-se diganin bepred ; *heiraten Sie nicht, bitte* ! me ho ped, pas mont da zimeziñ ! ; *ich habe welche, aber nicht viele*, bez' em eus eus outo, met pas stank ; *sie tun nicht viel Gutes*, tanav eo ar vad a reont ; *der Schuldirektor hat es gesagt, ... nein, nicht der Schuldirektor sondern der Klassenlehrer*, lavaret e oa bet an dra-se gant rener ar skol ... pas gant rener ar skol, gant ar penngelenner e oa ; *sag ihnen, dass sie nicht zu laut sprechen dürfen*, lavar dezho pas komz re greñv ; *ich habe ihm gesagt, dass er nicht zu viel essen soll*, goulennet em eus digantañ pas debriñ re ; *er kann nicht einmal lesen*, n'eo ket gouest da lenn zoken ; *er konnte sich nicht einmal halb satt essen*, nemet darngofad n'en deveze, n'en deveze ket hantervoued zoken, n'en deveze ket hanter e walc'h zoken, n'en deveze ket hanter gofad zoken ; *nicht jeder, der in den Krieg zieht, muss sterben*, ne vez ket lazhet kement hini a ya d'ar brezel, kement a ya d'ar brezel ne vezont ket lazhet ; *nicht weil du mein Freund bist, darfst du mit meiner Frau schlafen*, bezañ va mignon ne ro ket dit ar gwir da gousket gant va gwreg ; *vor nicht einmal einer Stunde, a-vihanoc'h* eget un eurvezh ; *er trank nichts, nicht einmal einen Tropfen Wein*, n'en doa evet netra, nag ur banne gwin zoken - n'en doa evet netra, ket ur banne gwin zoken - n'en doa evet netra, pas ur banne gwin zoken ; *er war nicht einmal zehn, als er starb*, ne oa ket c'hoazh dek vloaz hollik pa zeuas da vervel, ne oa ket dek vloaz fornis c'hoazh pa zeuas da vervel ; *noch nicht*, ket c'hoazh, ket evit c'hoazh ; *noch nicht* ! pas c'hoazh ! gortoz ! gortozit ! pas diouzhtu ! ; *ich bin noch nicht einmal vierzig*, emañ c'hoazh en tu-mañ da zaou-ugent vloaz ; *wir hatten uns noch nicht richtig hingesetzt, da fuhr der Zug ab*, ne oamp ket forzh azezet ma tiloc'has an tren, ne oamp ket azezet mat ma tiloc'has an tren, ne oamp ket c'hoazh peuraezet ma tiloc'has an tren ; *er geht noch nicht zur Schule*, n'eo ket krog da vont d'ar skol c'hoazh ; *ich habe bei mir noch nicht sauber gemacht*, va zi am eus lezet da gempenn ; *es war noch nicht ganz acht Uhr, es war noch nicht einmal acht Uhr*, ne oa ket eizh eur, met a-boan - ne oa ket eizh eur leun c'hoazh - ne oa ket tre eizh eur c'hoazh ; *die Arbeit ist noch nicht fertig*, menel a ra labour d'ober, chom a ra labour d'ober, n'eo ket peurc'hraet al labour c'hoazh ; *das kostet nicht ganz (noch nicht einmal) zwanzig Euro*, a-boan ma koust ugent euro, ne ya ket da ugent euro leun ; *noch nicht einmal eine ganze Woche*, a-boan ur sizhunvezh ; *je nachdem, ob er Recht hat oder nicht*, hervez ma vo ar wirionez gentañ pe get ; *Fastenzeit oder nicht Fastenzeit*, koraiz ha digoraiz ; *ich möchte wissen, ob ich es bekomme oder nicht*, me garfe gouzout p'em bo va zra pe n'em bo, mechal hag em bo va zra pe n'em bo ? c'hwistim hag em bo va zra pe n'em bo ? ; *ob er es tut oder nicht*, pe e rafe, pe ne rafe ket ; *ich weiß nicht, ob er kommt oder nicht*, n'ouzon ket pe e teuo pe ne zeuio ket, da c'houzout eo din pe e teuo pe ne zeuio ket ; *die Bretagne ist vom Meer umgeben, nur von einer Seite nicht*, Breizh a zo mor en he zro nemet ouzh un tu, mor a zo en-dro da Vreizh nemet ouzh un tu ; 2. kennebeut, ken bihan, naket, nemat ; *du auch nicht*, te ivez, te kennebeut, te nemat ; *auch du nicht*, te ivez ! na te kennebeut ! ket te zoken ! na te naket ! na te koulz-all ! ; *ich auch nicht*, na me kennebeut all, me ivez, na me naket, na me koulz all, me nemat ; *das glaube ich auch nicht*, an dra-se ne gredan ket

ken bihan, an dra-se ne gredan ket kennebeut ; *ich gehe auch nicht hin*, ned in ket ivez, ned in ket kennebeut, ned in ket kennebeut all, ned in ket koulz all, ned in ket naket ; *sie haben nicht weiter danach gefragt, ihre Nachbarn auch nicht*, n'o doa ket klasket gouzout hiroc'h kennebeut ha ma rae o amezeien ; *ich hatte nichts gehört, meine Nachbarn auch nicht*, ne'm boa klevet netra na va amezeien kennebeut ; *sie sprechen nicht und lachen auch nicht*, ne gomzont na ne c'hoarzont ; *ich habe euch gesagt, dass ich heute nicht arbeiten will und ich werde es auch nicht tun*, lavaret em eus deoc'h ne labourin ket hiziv, na ne rin ; **3.** tamm ebet ; *durchaus nicht, überhaupt nicht, ganz und gar nicht*, mallezhtision seurt, mallozhtouenn tamm ebet, tamm ... en holl, tamm tout ebet, tamm bihan ebet, tamm ebet, begad, begad ebet, ket ur begad, ket ... evit ur begad, ket an disterañ, tra, e nep doare, e nep mann, ket .. en holl, tra ebet, naren, nann (a)vat, nann da, e giz ebet, nag a-bell nag a-dost, e nep keñver, e keñver ebet, war nep feur, grñsenn, neudenn ebet, e nep tro / war nep tro / tamm / tamm-tamm / tra-tra / eskenn / brienenn / e nep feson / e nep hent / a nep hent / (Gregor) ; *er ist gar nicht müde*, n'eo tamm skuizh ebet ; *entweder so oder gar nicht*, evel-se e vo pe ne vo ket ; *das gefällt mir überhaupt nicht*, ne blij tamm din en holl ; *er hat überhaupt keine Bildung*, n'en deus tamm deskadurezh en holl ; *ich weiß überhaupt nicht*, wo er hingegangen ist, hennezh a zo aet n'ouzon doare pelec'h, hennezh a zo aet n'ouzon dare pelec'h ; *das ist überhaupt nicht lustig*, n'eo tamm fentus ebet, n'eo ket fentus en holl ; *nicht etwa, dass ...*, pas en abeg ma ..., ha neket dre an abeg ma ..., neket ma ... ; *ich gehe hin, nicht etwa dass ich dazu Lust hätte, aber ich kann nicht anders*, mont a rin di, neket ma vijen laouen da vont, met n'eus ket tu din d'ober a-hend-all - neket ma vijen laouen da vont di, met n'eus ket tu din d'ober a-hend-all ; *er war in der Kneipe und nicht etwa bei der Arbeit*, en ostaleri e oa ha pas war-dro e labour, en ostaleri e oa ha neket war-dro e labour ; **4.** *sofern nicht*, anez ma ..., anez ..., nemet ha ..., nemet ma ..., nemet ..., panevet ma ..., panevet ... ; **5.** *warum nicht ?* perak ne vefe ket ? perak ne vefe ket eus an dra-se ? perak ne vije ket, kuita ? petra 'virfe ? perak nann ? / perak naren ? / pe da benn nann ? (Gregor) ; **6.** *nicht, dass ...*, neket ma ... ; *nicht, dass ich mich bei euch langweilen würde, ich muss aber leider gehen*, n'eo ket skuizhañ a ran ganeoc'h, mes dav eo din mont ; **7.** *nicht doch !* tamm ebet, naren, nann (a)vat, nann da, e nep tro / war nep tro / tamm-tamm / tra-tra / eskenn / e nep feson / e nep hent (Gregor) ; **8.** *drei Euro, mehr nicht*, tri euro hep mui, tri euro hepmuiken, tri euro hepken, tri euro traken, tri euro nemetken ; *nicht mehr und nicht weniger*, na mui na maez, na mui na ment, na mui na ket, na mui na ken, na mui na nebeutoc'h, na muioc'h na nebeutoc'h, na mui na bihanoc'h, hep unan muioc'h pe nebeutoc'h, ken tra, tra ken, naet-ha-pizh, rik-ha-rik ; *er sprach nicht mehr*, ne gomzas ket ken ; *mehr sprach sie nicht*, ne lavaras ket hiroc'h, ne zeuas ket hiroc'h ganti, ne'z eas ket larkoc'h ; *er singt nicht mehr so schön*, fallaet eo da ganañ, ne gan ket mui ken brav ; *das sagt man nicht mehr*, ne vez ket lavaret mui ; **9.** *nicht nur ... sondern auch ...*, neket hepken ... met ivez ..., estreget ... hogen ... ivez, en tu all ma ..., en tu-hont ma ..., ouzhpenn ma ... ; *nicht nur der Schuldirektor hat es gesagt, sondern auch der Klassenlehrer*, lavaret e oa bet an dra-se neket hepken gant rener ar skol met ivez gant ar penngelenner ; *sie ist nicht nur schön sondern auch reich*, koantik eo ha pinvidik zokennoc'h, koantik eo en tu-hont ma'z eo pinvidik, koantik eo estr ma'z eo pinvidik, koantik eo ouzhpenn ma'z eo pinvidik, koantik eo-hi ha pinvidik war ar marc'had (ha gwellañ 'zo :

pinvidik eo, hag ouzhpenn 'zo : pinvidik eo, ha c'hoazh eo pinvidik), koantik eo ha pinvidik gant an dra-se ; *ich habe nicht nur einen Hund sondern auch eine Katze*, ouzhpenn ur c'hi am eus, ur c'hazh a zo ivez - estreget ur c'hi am eus, ur c'hazh a zo ivez - estrevit ur c'hi am eus, ur c'hazh a zo ivez - ma ne vefe nemet ur c'hi, ur c'hazh a zo c'hoazh ; *er hat nicht nur zu viel gegessen sondern auch zu viel getrunken !* ouzhpenn kargañ e vouzelloù en deus graet, lonkañ e walc'h en deus graet ivez ! - estreget kargañ e vouzelloù en deus graet, lonkañ e walc'h en deus graet ivez ! - estrevit kargañ e vouzelloù en deus graet, lonkañ e walc'h en deus graet ivez ! - kargañ e vouzelloù en deus graet, ha gwashoc'h 'zo, lonkañ e walc'h en deus graet ivez ! - kargañ e vouzelloù en deus graet, ha lonkañ e walc'h zokennoc'h ! ; *nicht nur ein Buch ist so betitelt*, ouzhpenn ul levra zo en anv-se ; *nicht nur die Presse, sondern auch das Fernsehen hat über das Ereignis berichtet*, muiget ar c'hazetennoù o doa meneget an darvoud, ar skinwel en doa graet ivez - estreget ar c'hazetennoù o doa meneget an darvoud, ar skinwel en doa graet ivez - estrevit ar c'hazetennoù o doa meneget an darvoud, ar skinwel en doa graet ivez - ar c'hazetennoù o doa meneget an darvoud, ha gwelloc'h 'zo, ar skinwel en doa graet ivez - ar c'hazetennoù o doa meneget an darvoud hag ar skinwel zokennoc'h ; *diese Bäume halten nicht nur den Erdboden fest, sie schützen auch noch vor Windböen*, delc'her a ra ar gwez-se an douar ouzhpenn ma torrout an avelioù bras, delc'her a ra ar gwez-se an douar estr ma torrout an avelioù bras, delc'her a ra ar gwez-se an douar en tu-hont ma torrout an avelioù bras ; *die Möbelstücke waren nicht nur in einem elenden Zustand, sie waren auch noch furchtbar teuer*, ouzhpenn ma oa an arrebeuri-se en ur stad fall-put, e oant ker-du ; **10.** *um ... nicht zu*, kuit da, evit chom hep, evit tremen hep, evit mirout da, da virout da, evit pas ; *um nicht zu ertrinken*, evit mirout da veuziñ, da virout na veuzfe, evit pas beuziñ ; *beim Durchqueren dieses Landes fliegen die Raben auf dem Rücken, um sich das Elend da unten nicht ansehen zu müssen*, nijal a ra ar brini war o c'hein pa dreuzont ar vro-se, kuit dezho da welet ar vizer dindan - nijal a ra ar brini war o c'hein pa dreuzont ar vro-se, evit pas gwelet ar vizer dindano ; *um nicht kommen zu müssen*, kuit da zont ; *um nicht gesehen zu werden*, gant aon (en aon) da vezañ gwelet, kuit da vezañ gwelet, evit pas bezañ gwelet ; **11.** *wenn es nur nicht regnet*, gant (betek) ma ne vo ket glav ! adal (war-bouez) ma ne vo ket a c'hlav ! salv ma chomo divanne an amzer ! ; **12.** *alle nur nicht in Ohnmacht !* taol pled n'az pije ur falladenn ! taol pled pas kaout ur falladenn ! ; *glauben Sie nur nicht, dass ...*, arabat e vefe deoc'h krediñ e ... ; **13.** *nicht so*, neket e-giz-se e vez graet ; **14.** *nicht nur dein Sohn wird morgen kommen*, estroc'h eget da vab a rank dont warc'hoazh, estreget da vab a rank dont warc'hoazh, ouzhpenn da vab a zeuio warc'hoazh ; *nicht nur dir allein geht es elend*, estrededout o devez poan ; *nicht nur dort gibt es Geld*, estreget eno ez eus arc'hant ; *nicht nur dort findet man Arbeit*, ouzhpenn eno e c'haller kavout labour ; *nicht nur Fische leben im Meer*, estreget pesked a vev er mor ; *nicht nur Kinder waren beim Fest*, ouzhpenn bugale a oa er goul ; **15.** *nicht ? nicht wahr ?* neketa ? nekwir ? n'eo ket gwir ? n'eo ket 'ta ? kuita ? laka ! laka 'ta ! hama ? ac'hanta ? hañ ? nann ? ; **16.** *was weiss er nicht alles !* nag a draoù a oar hennezh ! pegen desket eo ! hennezh a oar ur garg traoù 'vat ! hennezh a oar un taol traoù 'vat ! hennezh a oar e-leizh a draoù ! ; *wie oft habe ich nicht geklingelt !* na liesat am eus sonet !

Nichtabtrebarkeit b. (-) : andilezadusted b.

nichtabzugsfähig ag. : ... na c'heller ket diskontañ, ... na c'heller ket didennañ.

Nichtachtung b. (-,-en) : diazaouez g., dizoujañ b.

Nichtadlige(r) ag. k. g./b. : [istor] *Adelige und Nichtadelige*, nobl ha partabl, nobl ha dinobl ; *die Nichtadeligen*, an dud partabl ls., ar partabl g.

Nichtadeligsein n. (-s) : [istor] dinoblañs b., bileniezh b.

nichtamtlich ag. : anofisiel, amgefriedel.

Nichtanerkennung b. (-,-en) : dinac'hidigezh b., nac'hidigezh b., dianzavadur g., dianzav g. ; *Nichtanerkennung der Vaterschaft*, dinac'hidigezh an dadelezh b. (Gregor), nac'hidigezh an dadelezh b., dianzavadur an dadelezh b.

Nichtangriffspakt g. (-s,-e) : kengrad anargadiñ b. ; *deutsch-sowjetischer Nichtangriffspakt*, kengrad anargadiñ alaman-ha-soviedel b.

Nichtannahme b. (-,-n) : [kenw.] andarbenn g. ; *Protest wegen Nichtannahme, Protest mangels Annahme*, protest g. (Gregor), gourzhleñvad a-wall darbenn g., gourzhleñvad a-wall taladur g.

nichtansässig ag. : anannezour.

Nichtansässige(r) ag.k. g./b. : anannezour g. [*liester anannezourien*].

Nichtanwendung b. (-) : dizedalvezadur g.

Nichtanzeige b. (-,-n) : kuzherezh g., skoacherezh g., golo g., goloadurezh b.

Nichtaufspringen n. (-s) : [louza.] andihil g.

Nichtausführbarkeit b. (-) : disevenadusted b., dic'hreüsted b., dic'hrausted b., dic'hreadusted b.

Nichtausführung b. (-,-en) : ansevenidigezh b., anerouzenadur g.

Nichtauthentizität b. (-) : andilested b.

Nichtbauzone b. (-,-n) : tachenn anadeiladus b., tachenn na c'heller ket sevel tiez warni b.

Nichtbeachtung b. (-,-en) : disentidigezh [d'udb, ouzh udb] b., anvridigezh [udb] b., anvirezh [udb] g., P. terridigezh b. ; *Nichtbeachtung der Vorfahrt*, anvridigezh reolennoù ar raktremen b., anvirezh reolennoù ar c'hentwir g. ; *Nichtbeachtung der Vorschriften*, anvirezh ar reolennoù g.

Nichtbefolgung b. (-,-en) : disentidigezh [d'udb, ouzh udb] b., anvridigezh [udb] b., anvirezh [udb] g., P. terridigezh b. ; *Nichtbefolgung des Einberufungsbefehls*, disujidigezh b. ; *Nichtbefolgung eines Befehls, Nichtbefolgung einer Anordnung*, nac'h sujañ g.

Nichtbegleichung b. (-,-en) : antaladur g.

Nichtbeitreibbarkeit b. (-) : divarregezh an dleour da baeañ b., dilamadusted b. ; *im Falle der Nichtbeitreibbarkeit*, e ken kaz e vefe an dleour divarrek da baeañ.

Nichtbenutzung b. (-) : anarver g.

nicht-berechenbar ag. : [mat.] dijedadus.

Nichtberechenbarkeit b. (-) : [mat.] dijedadusted b.

Nichtbeteiligung b. (-,-en) : anperzhiadur g. ; *Nichtbeteiligung am Krieg*, anvellerezh g.

nicht-beweglich ag. : stabil ; *nicht-beweglicher Feiertag*, gouel stabil g.

Nichtbezahlung b. (-,-en) : antaladur g.

nichtblühend ag. : divleuñv.

Nichtchrist g. (-en,-en) : [relij.] digristen g., den divadez g., den digristen g. ; *die Nichtchristen*, an digristenien ls., an dud divadez ls.

nicht-direktiv ag. : anrenel, ansturius ; *nicht-direktive Pädagogik*, pedagogiezh anrenel b., pedagogiezh ansturius b., ansturiusted b.

Nichtdiskriminierung b. (-,-en) : andiforc'hidigezh b., andisparzh g., chom hep diforc'hañ g.

Nichtduldung b. (-,-en) : 1. dic'houzañv g., dic'houzañvusted b. ; 2. [mezeg.] angougemer g.

Nichte b. (-,-n) : nizez b. ; *eingehairatete Nichte*, nizez da-heul b. ; *Tochter einer Nichte*, nizez-vihan b. ; *Sohn einer Nichte*, niz-bihan g.

Nichtehelichkeit b. (-) : [gwir] maberezh anpriedel g.

nichteingeweiht ag. : ansklaeriet.

Nichteingeweihte(r) ag.k. g./b. : ansklaeried g. [*liester ansklaeridi*], ansklaeriedez b.

Nichteinhaltung b. (-,-en) : anvridigezh [udb] b., anvirezh [udb] g., ansevenidigezh [udb] b., ansevenadur [udb] g., anerouzenadur [udb] g., disentidigezh [d'udb, ouzh udb] b., P. terridigezh b. ; *Nichteinhaltung der Vorschriften*, anvirezh ar reolennoù g.

nichteinlösbar ag. : [arc'hant.] aneitaladus, didroüs, dieskemmus, ... na c'haller ket arc'hantañ.

Nichteinlösbarkeit b. (-) : [arc'hant.] aneitaladusted b., didroüsted b., dieskemmusted b.

Nichteinlösung b. (-,-en) : [arc'hant.] antaladur g.

Nichteinmischen n. (-s) : anemell g., andaremgor g., diemellout g., lezober g.

Nichteinmischung b. (-,-en) : anemell g., andaremgor g., diemellout g., lezober g. ; *Nichteinmischung in die inneren Angelegenheiten eines Staates*, anemell en aferioù diabarzh ur vro estren g., andaremgor en aferioù diabarzh ur vro estren g.

Nichteinziehung b. (-,-en) : [arc'hant.] anenkefiadur g.

Nichteisenmetall n. (-s,-e) : metal amhouarnus g., metal amhouarnek g. ; *Eisen- und Nichteisenmetalle*, metaloù houarnus hag amhouarnus ls., metaloù houarnek hag amhouarnek ls.

Nichtentgegensetzbarkeit b. (-) : anenebadusted b.

Nicht-Enthaltensein n. (-s) : [mat.] ezveziadezh b.

Nichterfüllung b. (-,-en) : anerouzenadur g., ankefleuniadur g., ansevenidigezh b., ansevenadur g., mank g., anvridigezh b., anvirezh g. ; *Nichterfüllung einer Vertragsabrede*, anerouzenadur eus unan eus diferadennoù ur gevrat g., ankefleuniadur un diviz diferet en un emglev g. ; *Nichterfüllung einer Verpflichtung*, mank e-keñver un deald (un endalc'h) g.

nichterneuerbar ag. : anvezadus ; *nichterneuerbare Ressource*, danvez anvezadus g., barregezh anvezadus b.

Nichterneuerung b. (-,-en) : anvezidigezh b.

Nichterscheinen n. (-s) : [gwir] anerzonedigezh b., ezvezañs b., desfailh g., desfailherezh g., desfailhañ g.

nichterschienen ag. : [gwir] anerzoneder.

Nichterschienene(r) ag.k. g./b. : [gwir] anerzoneder g. [*liester anerzonederien*].

Nichterwerbspersonen ls. : dioberianted ls., dioberiaded ls.

nichterwerbstätig ag. : ... n'emañ ket war ur vicher, dioberiant, dioberiat, ... na labour ket ; *die Nichterwerbstätigen*, an dioberianted ls., an dioberiaded ls.

nichteuklidisch ag. : [mat.] aneuklidel.

Nicht-Existenz b. (-) : anvezoud g. ; [relij.] *die Existenz oder die Nicht-Existenz Gottes*, bezoud pe anvezoud Doue.

Nichtfachmann g. (-s,-leute/-männer) : anarbennigour g.

nichtfigurativ ag. / **nichtfigürlich** ag. : [arz] andiarluniek ; *die nichtfigurative Kunst*, an andiarluniañ g.

nichtfilzend ag. : ... enepfeltrañ ; *nichtfilzende Behandlung*, danzeadur enepfeltrañ g.

nichtgeboten ag. : [relij.] hanterzoubl ; *nichtgebotener Gedenktag, nichtgebotenes Kirchenfest*, gouel hanterzoubl g.
Nichtgebrauch g. (-s) : anarver g.
Nichtgefallen n. (-s) : angwalc'h g., angwalc'hadur g., anvoz g.
nichtgegenständlich ag. : [arz] andiarluniek.
Nichtgelingen n. (-s) : c'hwitadenn b., afochadenn g., droukverzh g., gwallverzh g.
nichtgläubig ag. : [relij.] digredenn.
Nichtgläubige(r) ag.k. g./b. : [relij.] den digredenn g. ; *die Nichtgläubigen*, an dud digredenn ls.
Nichthaltung b. (-) : [gwir] anatebegezh b.
Nichtheranziehung b. (-, -en) : diskarg g., disamm g., ezdalch g., ezdalch'hadur g.
nicht-holonom ag. : [tekn.] skleronom.
Nicht-ich n. (-s) : [preder.] nann-me g.
nichtig ag. : didalvoud, didalvez, mibilius, null, ven, aner, toull, goullo, dister ; *nichtiges Rechtsgeschäft*, skrid didalvez hervez lezenn g., lizher-gwerzh (diviz, emglev) didalvoud hervez lezenn g., lizher didalvez hervez lezenn g., gread didalvoud g., akta didalvoud g. (Gregor) ; *als nichtig und gegenstandslos gelten*, bezañ sellet evel didalvoud (evel eztalvoud) ; *für nichtig erklären, für null und nichtig erklären*, terriñ, freuzañ, nullañ, diwiriañ, diwiriekaat, foeltrañ, sellet evel didalvoud (evel eztalvoud), lakaat didalvoud, didalvoudekaat, didalvesaat, disklêriañ didalvoud, disklêriañ eztalvoud, digadarnaat, dizervaat ; *null und nichtig*, didalvoud-krenn, didalvez-krenn, hep talvoudegezh ebet, null, eztalvoud, diwiriek ; *eine Ehe für nichtig erklären*, freuzañ un dimeziñ, dispenn un dimeziñ, terriñ un dimeziñ, dizimeziñ daou bried, dizeurediñ daou bried ; *als nichtig anfechten*, goulenn ma vefe torret (nullet, freuzet, diwiriekaet) udb, arguziñ ouzh talvoudegezh udb. ; *nichtige Dinge*, traoù netra ls., fanfarluchoù ls., turubailhoù ls., drailhennou ls., belbeterezh g., kinkladurioù ls., brizhvarc'hadouerezh b., bitrakerezh g., kozhkailhoù ls., kozhigelloù ls., kozhajoù ls., kozhailhoù ls., kozh traoù ls., bitrakoù ls., kac'herezh g., kaoc'hajoù ls., traoùajoù ls., rikoù intañvez ls., traoù intañvez ls., traoù a get ls., traoù chop ls., traoù distantell ls., traoù diwar-sav ls., tafarajoù ls., gagnoù ls., stalabard g., stalikerezh g., stalikez b., boutikl g./b., stlabez g., stramm g., binviajoù ls., disterajoù ls., disterajigoù ls. ; *sein Geld für nichtige Dinge ausgeben*, dispign e arc'hant war gac'herezh, foranañ e wenneien e belbeterezh, ober kolladennoù ; *seine Zeit mit nichtigen Dingen zubringen*, belbiañ, bagajiñ, falaoueta, bitrakiñ, reiñ e amzer da draoù netra, bezañ ranell gant disterajoù, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) gant belbiajoù, kaout amzer gollet, koll e amzer (dispign e amzer) gant abuzetezioù, c'hoari an abuzetez, c'hoari lallaig, c'hoari lallig, en em reiñ da blijadurioù goullo, chom da c'hoariellat gant kac'herezhioù, bezañ dalc'het hepmuiken gant mibiliezhou, c'hwileta, chom da velc'hweta, kalfichat un ibil re voan, ober beg d'un ibil re voan, brochañ laou, lazhañ laou evit gwerzhañ o c'hroc'hen, tremen e amzer o treiñ mein ar stêr da sec'hañ, glapezenñ, melc'hwedenniñ, chom da vaoutenniñ, bezañ ganet skuizh, koll e boan, lugudiñ, lantouzat, chom da glask triñchin e-lec'h na vez nemet geot, chom da zastum an tachoù, ober almanagoù, turlutañ, laerezh e amzer, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) oc'h ober netra, reiñ bec'h d'ar gordenn laosk, derc'hel a-dreñv, tennañ war-dreñv, chom war-dreñv, sachañ da c'hennañ, abuziñ e amzer, digalzañ e amzer, foranañ e amzer, dismantrañ e amzer, drouziviañ e amzer, chom da gontañ pet bran a ya hebiou, chom da vuzhugenniñ (da lonkañ avel, da c'hoariellañ, da

c'henaouegiñ, da valafenniñ, da lantouzat, da lugudiñ), rodal evel ur gazhez lizidant, chom da logota, chom da c'hoiñ vioù, goriñ vioù, klask kokologig, en em deuler dezhi, na ober glad, na ober netra vat gant e zaou zorn, na ober mann vat ebet gant e zaou zorn, na beuriñ ha na zaskiriañ, treiñ ar c'hi dre e lost, treiñ ar c'hazh dre e lost, treiñ ar viell, treiñ ar bis, na vezañ mat nemet da dreiñ ar vein da sec'hañ, pismigañ, pismigellat ; *nichtiges Gerede*, komzerezh goullo g., kaozioù dister ls., kaozioù patatez ls., kaozioù flak ls., komzoù divlaz ls., komzoù goular ls., komzoù aner ls., komzoù didalvez ls., gerioù gwan ls., komzoù gwan ls., komzoù goullo ls., komzoù ven ls., komzoù plat ls., komzoù skañv ls., plataj g., glabousezerezh g., orogell b., fistilh g., fistilherezh g., flaperezh g., flap g., flapaj g., kaozioù toull ls., klakennerezh g., komzoù hep poell na dalc'h ls., ravoderezh g., gwrac'herezh g., gwrac'hellerezh g., gwrac'hajoù ls., kontoù pikous ls., paribollennoù ls., tarielloù ls., storlok g., strak g., komzoù gwrac'h ls., pifoù ls., arabad g., komzoù kollet ls., bourouell g., ranezenerezh g., kozh fardaj g.
Nichtigkeit b. (-, -en) : 1. didalvoudegezh b. ; *Nichtigkeit der Ehe*, didalvoudegezh an dimeziñ hervez lezenn b. (Gregor).
2. dibouez g., dibouezder g., dibouezded b., disterder g., disterded b., distervez b., vender g., vendeb b., mannelezh b., nullentez b., goullontez g., goullo g., goulloded b., goulloder g., gwakter g., gwakter b. ; *die Nichtigkeit des Daseins, die Nichtigkeit dieser Welt*, avel aveloù, ha pep tra zo avel - [kement tra a weler war an douar a zo dre natur cheñchus evel an avel hag a dremen prim e-giz ur vogedenn] (Gregor) - ar bed hag e vogidelloù - avel ha moged ar bed - ar goullo a vadoù ar bed g. - mogidelloù ar vezañs ls. - aveloù ar boud ls. - fougeloù ar bed - fougerezhioù ar bed ls. - traoù ar bed-mañ ned int nemet moged - avel eo ober war-dro traoù ar bed-mañ.
3. distervez b., disteraj g., bagaj g., belbeterezh g., amoedaj g., dister dra g., bihan dra g., netraig g., mannig g., tra a get g., inglodaj g., belbiaj g., bitrakoù ls., kac'herezh g., kaoc'hajoù ls., traoùajoù ls., arabadiezh b., c'hoariell b., fariell b., farienn b., foutouilhenn b., grouanenn b., lugudajoù ls., mibilij g., mibiliezh b., belbi g., rambre g., siklud g., stranerezh g., avel g., disterajoù ls., disterajigoù ls., tra netra g. ; *er wurde wegen einer Nichtigkeit eingesperrt*, dastumet e voe er prizon diwar un netra, toullbac'het e voe diwar ur rambre, toullbac'het e voe dre-benn ket ha netra ; *sein Geld für Nichtigkeiten ausgeben*, dispign e arc'hant war gac'herezh, ober kolladennoù ; *sich mit Nichtigkeiten abgeben*, bagajiñ, reiñ e amzer da draoù netra, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) gant traoù netra, kaout amzer gollet, bezañ dalc'het hepmuiken gant mibiliezhou, ober traoù a get, chom da c'hoariellat gant kac'herezhioù, bezañ ranell gant disterajoù, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) gant lugudajoù, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) gant disterajoù, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) gant belbiajoù, koll e amzer (dispign e amzer) gant abuzetezioù, c'hoari an abuzetez, c'hoari lallaig, c'hoari lallig, c'hwileta, kalfichat un ibil re voan, ober beg d'un ibil re voan, brochañ laou, lazhañ laou evit gwerzhañ o c'hroc'hen, tremen e amzer o treiñ mein ar stêr da sec'hañ, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) gant belbeterezh, glapezenñ, melc'hwedenniñ, chom da vaoutenniñ, bezañ ganet skuizh, koll e boan, lugudiñ, lantouzat, chom da velc'hweta, chom da glask triñchin e-lec'h na vez nemet geot, chom da zastum an tachoù, ober almanagoù, turlutañ, laerezh e amzer, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) oc'h ober netra, reiñ bec'h d'ar gordenn laosk, derc'hel a-dreñv, tennañ war-dreñv, sachañ da

c'hennañ, abuziñ e amzer, digalzañ e amzer, foranañ e amzer, dismantrañ e amzer, drouziviañ e amzer, chom da gontañ pet bran a ya hebiou, chom da vuzhugenniñ (da lonkañ avel, da c'hoariellañ, da c'henaouegiñ, da valafenniñ, da lantouzat, da lugudiñ), rodal evel ur gazhez lizidant, chom da logota, chom da c'horiñ vioù, goriñ vioù, klask kokologig, en em deuler dezhi, falaoueta, belbiañ, bitrakiñ, na ober glad, na ober netra vat gant e zaou zorn, na ober mann vat ebet gant e zaou zorn, na beuriñ ha na zaskiriat, treiñ ar c'hi dre e lost, treiñ ar c'hazh dre e lost, treiñ ar viell, treiñ ar bis, na vezañ mat nemet da dreiñ ar vein da sec'hañ, firobouchal, pismigañ, pismigellat.

Nichtigkeitsbeschwerde b. (-,-n) : [gwir] azgalv terriñ g., amoug da derriñ barn g. ; *die Nichtigkeitsbeschwerde einreichen (erheben)*, azgelder al lez-terriñ, azgelder amoug al lez-terriñ, azgelder da derriñ barn, sevel amoug d'al lez-terriñ, goulenn torridigezh (ma vefe torret, ma vefe freuzet, ma vefe nullet) ur prosez.

Nichtigkeitserklärung b. (-,-en) : [gwir] didalvoudekadur g., disklêriadur an didalvoudegezh g., torridigezh b., freuzerezh g., freuz g., dispenn g., dispennerezh g., torr g., dizervadur g., dizervaat g., dizervadenn b., didalvesaat g.

Nichtigkeitsklage b. (-,-n) : [gwir] goulenn torridigezh g., azgalv terriñ g., amoug da derriñ barn g., amoug d'al lez-terriñ g.

Nichtinterventionismus g. (-) : [polit.] anemellouriezh b.

Nichtinterventionist g. (-en,-en) : [polit.] anemellour g.

nichtinterventionistisch g. (-) : [polit.] anemellour.

Nichtkämpfer g. (-s,-) : divrezeler g. [*liester* divrezelerien], anvrezelour g., anstourmer g., anveller g., anvrezelekaer g.

nichtkeltisch ag. : amgelt, digeltiek.

Nichtkenner g. (-s,-) : den diouizieq g., ananavezer g., ananaoudeg g.

Nichkombattant g. (-en,-en) : divrezeler g. [*liester* divrezelerien], anvrezelour g., anstourmer g., anveller g., anvrezelekaer g.

nichtkommerziell ag. : ankenwerzhel, en diavaez marc'had, er-maez a werzh ; *nichtkommerzielle Dienstleistung*, gougor gwazadoù ankenwerzhel g., gwazadenn hep gounid ebet b., servij en diavaez marc'had g., gwazad en diavaez marc'had g.

Nichtkonvertibilität b. (-) / **Nichtkonvertierbarkeit** b. (-) : [moneiz] aneiltaladusted b.

Nicht-Korrelation (-,-en) : [fizik, mat.] ankeflended b.

nichtkriegführend ag. : anveller, divrezeler, anvrezelour, anvrezelekaer, divrezel.

Nichtkriegführung b. (-) : anvellerezh g., divrezelerezh g., anvrezelerezh g.

Nichtlebensfähigkeit b. (-) : anevusted b.

nichtleitend ag. : [tredan] anreüs.

Nichtleiter g. (-s,-) : [tredan] anroer g. [*liester* anroerioù].

nichtlinear ag. : anlinennek.

Nichtmachbarkeit b. (-) : dic'hreüsted b., dic'hrausted b.

nichtmathematisierbar ag. : anjedoniekadus.

Nichtmetall n. (-s,-e) : divetal g., metaloid g.

nichtmetallisch ag. : divetalek.

Nichtmittelbarkeit b. (-) : ankemennadusted g.

Nichtneugier b. (-) / **Nichtneugierde** b. (-) : diguriusted b.

Nichtnutzung b. (-) : anarver g.

nichtöffentlich ag. : disforan, ... an dorioù serret ; *eine nichtöffentliche Debatte*, breudoù disforan ls. ; *ein nichtöffentliches Verfahren*, *eine nichtöffentliche Gerichtsverhandlung*, breudoù disforan ls., dalc'h disforan g.

Nicht-Pflegepersonal n. (-s) : [mezeg.] anprederierien eus ar c'hoskor g.

nichtracemisch ag. : [kimiezh] *nichtracemisches Enantiomerengemisch*, meskad damrakemek g.

Nichtraucher g. (-s,-) : divutuner g., den divutun g. ; *Sie sind wohl Nichtraucher ?* c'hwï ne rit ket gant ar butun ?

Nichtraucherabteil n. (-s,-e) : kombod divutun g.

Nichtraucherbereich g. (-s,-e) : takad divutun g.

Nichtraucherin b. (-,-nen) : divutunerez b., plac'h divutun b.

Nichtraucherraum n. (-s,-räume) : sal an divutunerien b., sal divutun b.

Nichtraucherzone b. (-,-n) : takad divutun g.

nichträumlich ag. : [mat.] plaen ; *nichträumliche Geometrie*, mentoniezh plaen b.

nichtrazemisch ag. : [kimiezh] *nichtrazemisches Enantiomerengemisch*, meskad damrakemek g.

nichtrechtsfähig ag. : didalvoud hervez lezenn, didalvoud aberzh al lezenn, didalvez hervez lezenn.

Nichtreizbarkeit b. (-) : anvrouadusted b.

nichtrostend ag. : disvergl, anoksidadus.

nichtrussisch ag. : dirusian, [yezh.] dirusianek, dirusek ; *die nichtrussischen Völker in Russland*, ar pobloù dirusian e Rusia ls.

nichts Adv. : netra, nep tra, mann, mann ebet, tra, tra ebet, seurt, seurt ebet, gour, gour ebet, takenn, banne, takad, siseurt ebet, lomm, eskenn, brienenn, griñsenn, ket ur bourlifrenn, ket ur c'heuz, tamm, berad, ket an dister dra, greun, hini ebet, na bu na ba, na sou na dic'ha, na hent na gwenodenn ; *gar nichts (überhaupt nichts, ganz und gar nichts)*, tamm ebet, netra ebet, tra ebet, mann ebet, gour ebet, seurt ebet, tra en douar, tamm tout ebet, netra tout ebet, mallezhtision seurt, mallozhtouenn tamm ebet, neudenn ebet, netra ebet en tout, ket ha netra, netra krenn, netra a-grenn, ket an dister dra, banne ebet, takenn ebet, lomm ebet, siseurt ebet, netra en holl, netra tout, griñsenn, ket ur boulifrenn, tamm / tamm-tamm / tra-tra / eskenn / brienenn (Gregor), na foeltr na brall, foeltr seurt ; *ich weiß gar nichts, ich weiß überhaupt nichts*, n'ouzon netra en holl ; *ihm fällt nichts ein*, ne gav takenn da lavaret ; *ich persönlich werde überhaupt nichts unternehmen*, evidon-me ne rin ket ur siseurt ; *ihm entgeht nichts*, ne dremen seurt hebiou dezhañ, e lagad a wel pep tra, e lagad a bled ouzh pep tra, n'emañ ket e zaoulagad o rodellat en e c'hodell ; *er wollte mir nichts geben*, ne felle ket dezhañ reiñ an dister dra (an disterañ tra) din ; *von mir kriegst du nichts !* 'po ket gour diganin ! ; *damit kann ich nichts anfangen*, ne c'hallan ober seurt gant an dra-se ; *er hat zu nichts mehr Lust*, ne gav mui saour gant netra ; *von unserem Haus bleibt nichts mehr*, hon ti ne chom tra ken anezhañ ; *nichts mehr*, netra ken, netra mui(oc'h), mui netra, mui pelloc'h, netra ebet ken, tra ebet ken ; *ich will nichts mehr davon hören !* ne fell ket din klevet nevez eus se ! chomit sioul din ! tavit din ! ; *nichts ! nichts da !* netra ! blev ! blev da gaout ! polos ! ; *hier ist nichts*, n'eus netra amañ, n'eus ket netra amañ, n'eus ket netra ebet amañ, n'eus mann ebet amañ, n'eus ket mann ebet amañ ; *ich sage nichts mehr*, ne lavarin ket hiroc'h, ne lavarin mui netra, ne lavarin netra ken, ne lavarin tra ebet ken, ne lavarin netra ebet ken ; *ich sehe nichts mehr*, ne welan mui, ne welan netra ken, ne welan netra ebet ken, ne welan tra ebet ken, ne welan banne ken, ne welan banne ebet ken, ne welan takenn ken, ne welan takenn ebet ken, ne welan lomm ken, ne welan lomm ebet ken, ne welan tamm ken, ne welan tamm ebet ken, ne welan tapad ken, ne welan pikad ken, ne welan berad ken, ne welan berad ebet ken ; *und schließlich konnte er nichts mehr sehen*, ha dont a reas ne wele berad ; *man sieht gar nichts*, ne weler banne, ne weler takenn, ne weler siseurt ebet, ne weler lomm, ne

weler tapad, ne weler pikad, ne weler berad, ne weler ket ur c'heuz, ne weler gour, ne weler grik ; *ich sehe gar nichts*, ne welan banne, ne welan netra ebet, ne welan ket netra ebet, ne welan ket netra tout ebet, ne welan mann ebet, ne welan ket mann ebet, ne welan takenn, ne welan siseurt ebet, ne welan netra ebet, ne welan netra en holl, ne welan netra krenn, ne welan lomm, ne welan tapad, ne welan pikad, ne welan tra, ne welan tra ebet, ne welan tamm, ne welan berad, ne welan seurt, ne welan grik, ne welan ket gour, ne welan ket ur c'heuz ; *gar nichts hören*, na glevet banne, na glevet takenn, na glevet greun, na glevet grik, na glevet berad, na glevet son, na glevet siseurt ebet, na glevet seurt, na glevet tra, na glevet netra, na glevet grik, bezañ bouzar-put, bezañ bouzar-kloc'h, bezañ bouzar-glez, bezañ bouzar evel ur c'hloc'h (evel ur c'hleuz, evel un tamm koad, evel ur penton, evel ur girin) ; *nichts war zu hören*, ne veze klevet netra, ne glever tra, ne glever seurt, ne glever netra, ne glever banne, ne glever grik ; *ich esse nichts mehr*, ne zebrin mui pelloc'h ; *ich werde heute nichts essen*, ne zebrin eskenn hiziv, ne zebrin grñsenn hiziv ; *ich habe nichts mehr*, n'em eus netra ken ; *er versteht nichts*, ne gompren na bu na ba, ne gompren foeltr Doue seurt, ne gompren ket ur siseurt ; *sie wissen überhaupt nichts über die Geschichte ihres Landes*, n'ouzent ket ur ger eus istor o bro, n'ouzent foeltr Doue seurt eus istor o bro, n'ouzent dare diwar-benn istor o bro, dizesk-krenn int war istor o bro, ne ouzent na bu na ba war istor o bro, ne ouzent na sou na dic'ha war istor o bro, n'anavezont na sou na dic'ha war istor o bro ; *ich weiß nichts von ihm*, n'ouzon doare dezhañ ; *über diese Menschen ist nichts bekannt*, ne ouzer doare d'an dud-se ; *eine Person, von der nichts bekannt ist*, un den na ouzer doare dezhañ g. ; *ich habe schon lange nichts von ihm gehört*, pell 'zo bras ne'm eus ket bet eus e zoare ; *nichts zu eigen haben*, bezañ dibourvez eus pep tra, na gaout tra war e anv (tra en e gerz), na gaout tra en anv an-unan (*en e anv e-unan, en hec'h anv hec'h-unan h.a.*), na gaout tra d'an-unan (*dezhañ e-unan, dezhi hec'h-unan h.a.*), na gaout ur bomm leve war e anv, na gaout mann d'an-unan (*dezhañ e-unan, dezhi hec'h-unan h.a.*), na gaout kerz e nep tra, na gaout an hanter eus netra, bezañ dileve, na gaout nag erv nag ant, na gaout un diner toull war e anv, na gaout na bod na skod, na gaout netra dre an-unan (*drezañ e-unan, drezi hec'h-unan h.a.*), na gaout glad ; *seit gestern hat er nichts zu sich genommen*, n'en deus debret tamm abaoe dec'h, war e galon noazh emañ abaoe dec'h, n'en deus ket lakaet ur c'hriñsenn etre e zent abaoe dec'h, n'en deus debret grñsenn abaoe dec'h, n'en deus ket debret ur c'heuz abaoe dec'h, n'en deus debret eskenn abaoe dec'h, n'en deus ket debret un elfenn voued abaoe dec'h, o chaokat goullou emañ abaoe dec'h, emañ oc'h ober kof moan (bouzelloù moan, bouzellenn voan) abaoe dec'h ; *nichts zu essen haben*, na gaout gour da zebriñ, na gaout netra da grignat (da chaokat), na gaout gour da chakañ, na gaout tra ebet da grignat nemet treid siliou ha divskouarn kelien, na gaout tra ebet da grignat nemet stripou logod ha kig moan, na gaout ur c'hriñsenn da lakaat etre e zent, na gaout ur c'heuz da lakaat etre e zent, chom hep tamm, chom gant e c'hoant debriñ, na gaout un elfenn da zebriñ, na gaout tamm da zebriñ, na gaout grñsenn da zebriñ, ober kof moan (bouzelloù moan, bouzellenn voan) ; *es ist nichts mehr zu essen da, es gibt nichts mehr zu essen*, n'eus gour da zebriñ ken nemet treid siliou ha divskouarn kelien, n'eus tra ebet da grignat nemet stripou logod ha kig moan ; *nichts zu essen und zu trinken haben*, na gaout na tamm na takenn ; *von dieser Erbschaft habe ich nichts bekommen*, n'em eus ket bet ur spilhenn eus an hêrezh-se,

n'em eus bet tamm eus an hêrezh-se ; *dort fand er nichts, was ihn ansprach*, eno ne gavas netra diouzh e zoare, eno ne gavas netra d'e c'hiz ; *alles oder nichts*, bloc'h pe netra, neuñviñ pe veuziñ ; *alles oder nichts spielen*, c'hoari kuit pe zoubl (Gregor) - c'hoari an taol tu-pe-du - c'hoari koll pe c'hounit - c'hoari kas tout - brokañ pep tra, sec'h ha glas - lakaat tout e dammoù wenneien war ar c'haloach - avanturiñ pep tra (Gregor) ; *wir haben für nichts und wieder nichts gearbeitet*, aet eo hol labour da labour wenn, en em wadet hon eus evit netra, kollet hon eus hor poan hag hon amzer oc'h ober al labour-se, un taol bouc'hal (un taol bazh) en dour an hini e oa, skoet hon eus un taol bouc'hal (un taol bazh) en dour, emamp kazeg ganti, kazh eo an taol, poan gollet e oa, aet eo an tenn er c'hleuz, labour null hon eus graet, graet hon eus labour ven, aet eo an taol da gaoc'h-heiz, aet eo an taol e kas, troet eo an taol e kas, kouezhet eo an taol e kas, troet eo an taol e gwelien, aet eo an taol e gwelien, aet eo an taol er c'harzh, labourer hon eus bet diwar goll, ne dalveze ket ar fred, en aner hon eus strivet, strivoù aner e oa, kement-se ne dalvez ket ur bilhenn (ur c'horn-butun, ur spilhenn, ur bramm, un taol-botez, ur felc'h-ki, ur vrennigenn), se ne dalvez ket un aval put ; *um nichts und wieder nichts*, diwar-goust netra - evit an hanter eus netra - evit daouhanter netra - evit mann ebet - evit netra - evit ket - evit un netra - evit un netraig - evit un netraig a dra - evit ken nebeut ha tra - evit ken nebeut ha mann - evit nebeut a dra - evit ken nebeut all - evit ken nebeut a dra - evit ken nebeut-se - evit nemeur a dra - evit mibilajoù (disterajoù) - hep reizh nag abeg - gant nebeut a dra - kelo ken nebeut a dra - evit kelo-se - evit dister dra - evit bihan dra / evit dister abeg (Gregor) - evit ur bihan dra - evit an disterañ abeg - evit kement bramm a zo tout - diwar un netraig - diwar-benn nebeut a dra - war-bouez un neudenn vrein - war-bouez netra - war-bouez mann - evit ket ha netra - dre-benn ket ha netra - e-skeud an disterañ abeg - abalamour da blouz e votoù - evit nemet - evit ya, evit nann - diwar ya pe nann ; *die Nachbarn streiten sich dauernd um nichts und wieder nichts*, sevel a ra etre amezeien evit traoù dister (evit traoù a get, evit ken nebeut ha tra, evit ken nebeut ha mann, evit traoù netra) ; *um nichts in der Welt*, nag evit unan nag evit daou, ha pa vefe evit holl vadoù ar bed-mañ, evit seul a ve, evit netra er bed, a briz ebet, war nep feur, nag evit aour nag evit arc'hant, e mod ebet, a du ebet, e tu ebet, e nep giz / e nep tro / war nep tro (Gregor) ; *über alles und nichts reden*, komz diwar-benn ket ha netra, kaozeal dilokez, kaozeal jore-dijore, kontañ kaozioù war ar stank, komz eus traoù ha traoù all, komz gogez, bezañ komzoù patatez gant an-unan, komz diwar-benn tra-pe-dra, kontañ kaozioù, kontañ pifoù, na c'houzout na kaozeal na tevel, kontañ plataj, bezañ komzoù plat gant an-unan, kontañ pemp pe nav, kontañ pemp ha nav, kontañ pemp ha pevar, komz a-dreuz hag a-hed, komz a-dreuz hag a-dal, komz a-dreuz hag a-benn, bezañ gant e veg abred, bezañ gant e veg a-raok, drailhañ langaj, fistilhañ, raskañ, langajal, glaourenniñ ; *nichts von all dem*, netra en holl, netra ebet en holl ; *sonst nichts, weiter nichts*, kentra, tra ken, netra ken, netra mui, netra ken c'hoazh, ha netra all, ha netra ouzhpenn, setu tout ! ha mat pell 'zo ! ha mat pell 'zo Mari-Jo ! ha setu eno ! ha fin dre eno ! kuit ha fin dre eno ! echu dre eno ! la ! ; *nichts anderes*, netra all, netra all ebet, mann all ebet, ken tra, tra ken, ken, netra ouzhpenn ; *ich habe nichts anderes gehört*, ne'm eus klevet mann all ebet ; *ich hatte nichts anderes erwartet*, ne oan ket e-sell a gen, ne oan ket e-sell a netra all ebet ; *ich brauche nichts anderes*, ne'm eus ezhomm a gen ; *man spricht von nichts anderem*, n'eus ken kont, n'eus brud nemet eus se, ne gomzer a gen, emañ ar brud-se a bep tu

(Gregor), klevet e vez anv eus kement-se e pep lec'h, kaoz vras a zo eus an dra-se, war teod an dud emañ, war an teod emañ ; *nichts anderes als ...*, ken tra nemet ..., ken tra panevet ..., ken nemet ..., ken panevet ... ; *das ist nichts anderes als Gold*, n'eo ken tra nemet aour ; *es bleibt nichts anderes zu tun, als nach Hause zu gehen*, ne chom mui ken tra d'ober panevet distreiñ d'ar gêr, n'eus ken da ober panevet distreiñ d'ar gêr ; *mit nichts anderem als einer Schaufel hat er das Loch gegraben*, graet en doa an toull hep ken benveg nemet ur bal ; *er tut nichts Gutes*, ne ra netra vat, ne ra netra a vat, ne ra mann vat ebet, ne ra tra vat ebet ; *daraus wird nichts Gutes ersprießen*, ne zegaso vad ebet ; *er hat nichts Böses vor, er hat nichts Böses im Sinne*, n'en deus ket an disterañ rat d'ober droug ; *ich habe nichts Böses getan*, ne'm eus graet mann drouk ebet ; *ohne Mühe wird nichts Großes geschafft*, ne vez graet netra vras hep poan ; *ich könnte mir nichts Besseres wünschen*, ne c'houlennan ket gwell, ne c'houlennan ket a-well ; *nichts geht über ...*, *es geht nichts über ...*, n'eus netra par da ... ; *nichts geht über die Freundschaft*, gwelloc'h mignoned leizh an dorn eget madoù leizh ar forn ; *nichts geht über ein gutes Glas Wein*, n'eus netra a gement a vefe par d'ur banne gwin sonn ; *es gibt nichts Besseres als die frische Luft*, n'eus netra a gement a vefe par d'an aer vat ; *es gibt nichts Besseres als Leberpastete*, ar fourmaj-avu, hennezh eo ar gwellañ gour a zo ; *besser als nichts*, kement-se bepred eo, kement-se atav eo, kement-se gounezet, kement-se muioc'h ; *lieber ein bisschen als nichts*, nebeud a ra vad, nebeudig a ra vad, gwelloc'h fav eget netra ; *nichts ist unmöglich*, n'eus james ebet ; *so als ob nichts wäre*, *so als wäre nichts passiert*, *so als sei nichts geschehen*, *so als ob nichts geschehen sei*, evel mann ebet ; *wenn weiter nichts ist*, ma n'eus nemet an dra-se, ma n'eus nemet ken bihan a dra, ma n'eus ken, ma n'eus ken tra da ober ; *so gut wie nichts*, burzhud netra - kazimant netra - netra, koulz lavaret - an hanter eus netra - un netraig bennak - ar ouenn 'zo bet - hogos netra - ken nebeut ha tra - ken nebeut ha mann - hogozik tamm ; *nichts Neues*, netra nevez, netra a nevez ; *es gibt nichts Neues unter der Sonne*, n'eus netra a nevez war an tamm douar patatez-mañ, n'eus netra a nevez dindan tro an heol, n'eus netra a nevez dindan an Nefñ, n'eus nevezded ebet dindan an heol ; *er war nichts weniger als arbeitsam*, hennezh a oa ur marc'h-labour, mar boe unan - hennezh a oa ur marc'h-labour, mard eus bet biskoazh unan - hennezh a oa itik d'al labour ; *nichts wäre mir lieber / nichts*, *was ich lieber täte*, ne c'houlennan ket a well ; *mir nichts, dir nichts*, **a**) ken aes (ken dichipot, ken distrafiuilh, ken dinec'h, ken lip) ha tra, ken aes all, didrabas-kaer, ouesk, war e vadober, koulz all, digompliment, netra dreist, hep chipotal, evel toaz er forn, evel dour dre ur sil, evel farz gant ar paotr kozh, plaen ha brav, plaen evel an dis, hep kamambre, diardoù ; **b**) dic'hortoz-kaer, war e dibedoba, en un taol kont, a-daol-trumm, dipadapa, en ur flipad, a-benn-karak, a-raok kaout amzer da lavaret „ba“, kerkent (kenkent) hag ar ger, kerkent (kenkent) ha lavaret, en un dro-zorn, en un netra, ken prim ha tra, en ur ober un netra, en ur vann a amzer, en ul lommig amzer, en ur ober mann ebet a amzer, en un hunvre, en ur redadenn, en ur sailhadenn, en ur c'hwitelladenn, prim, trumm (Gregor), krak, krenn, brusk, pik, eeun-hag-eeun, raktal, rag-eeun, a-flav, hep termal, hardizh, hep chipotal, hep breutaat, hep marc'hata, brav-mat, a-benn-kaer, hep souzañ, hep ober div dro war e seuliou kent mont dezhi, hep bezañ seizhdaleetoc'h evit ober an dra-se, hep bezañ daletoc'h evit ober an dra-se, a-greiz-pep-kreiz ; **c**) dre guzh, dre laer, hep rat nikun, hep gouzout da zen, hep gouzout da nikun, hep rat

den ebet, e kuzulig, e kuzul, kuzh-ha-muz, kuzhmuz, a-dakot, a-davik, dre souch ha sioul, P. choucha-moucha ; *viel Lärm um nichts*, ur bramm en dour, gwashoc'h an trouz eget ar gloaz, ur van evit nebeut a dra, ur van evit ken nebeut all, c'hoari gaer gant traoù a netra, c'hoari gaer kelo nebeut a dra, kalz a reuz evit netra, kalz a drouz evit dister abeg / kalz a drouz evit bihan dra / kalz a drouz evit netra (Gregor), muioc'h a voged eget a dan, muioc'h a deil eget a golo (eget a blouz), kalz a deil gant nebeut a blouz ; *an ihm ist nichts zu tadeln*, n'eus nemet pep mad da lavaret diwar e benn ; *da gibt's nichts zu lachen*, n'eus ket lec'h da c'hoarzhin, n'eus ket peadra da c'hoarzhin, n'eo ket farsus tamm ebet ; *er hatte vor zu heiraten, es wurde aber nichts daraus*, bet e oa evit dimeziñ met foeltr tamm ne voe, e soñj dimeziñ edo nemet war darbet e oa chomet, e soñj a oa dimeziñ nemet e vanas war zarbedig, e soñj e oa da zimeziñ met foeltr tamm ne voe, edo e-sell da zimeziñ nemet e vanas war zarbedig, e-sell e oa da zimeziñ nemet war darbet e oa chomet, mennozh en doa da zimeziñ nemet e vanas war zarbedig, krog e oa bet ar gellenenn-dall ennañ met foeltr tamm ne voe, savet e oa bet kaoz an dimeziñ gantañ met foeltr tamm ne voe, meneg a oa bet gantañ da zimeziñ nemet war darbet e oa chomet, keal a oa bet gantañ da zimeziñ nemet e vanas war zarbedig, keloù a oa bet dezhañ da zimeziñ met foeltr tamm ne voe, anv a oa bet gantañ da zimeziñ met foeltr tamm ne voe ; *ich mache mir nichts daraus*, kement-se n'eo netra din (Gregor), n'on ket chalet tamm ebet gant an dra-se, me ne ran van eus kement-se, me ne ran na brall na forzh gant kement-se, ne c'hwitan ket, kement-se ne ra mann din-me, ne ran mell forzh ganti, ne ran forzh, 'ran ket foutr kaer, 'ran ket foeltr forzh, ne vern ket, heñvel eo din, heñvel dra eo din, pe vern din ? pe vern ouzhin ? pe laz din-me ? pe forzh a ran-me ? pe forzh a ra din ? pe forzh a zo din ? pe forzh din ? ha forzh a ra din ? ha forzh a zo din ? petra a ra se din ? petra eo an dra-se din ? pe kaz a ra din ? ; *zu nichts fähig sein*, bezañ divarrek d'ober ur c'hraf, na vezañ kat da vann ebet, na vezañ kap da vann ebet, na vezañ mat da vann ebet, bezañ ur batatezenn en ur c'hleuz, na gaout tu d'ober mann ebet, na gaout tu da vann, na vezañ danvez ebet en an-unan, na vezañ mat da vann, na gordañ mann gant an-unan, na dizhout ober netra, na vezañ mat da netra, na ouzout ober netra, na ober netra eus nikun, na ober netra eus a nikun, na ober na bleud na brenn, na c'houzout ardremez da netra, na dalvezout ar gal, na dalvezout ludu ur c'hornad butun, na zont netra ebet da vat gant an-unan, na dalvezout un hollvad, na c'houzout ober un hollvad, na c'houzout ober na kriz na poazh, na c'hallout ober na kriz na poazh ; *wenn ich was getrunken habe, bin ich dann zu nichts mehr fähig*, pa vez evet din, ne ran tra vat ; *und sonst nichts*, ha netra ken ; *das ist nichts wert*, ne dalvez mann, ne dalvez seurt, ne dalvez netra ; *das sieht nach nichts aus*, n'en deus tres ebet, n'eus tres ebet gant an dra-se ; *er sieht nach nichts aus*, n'eo ket stummet kaer da welet, n'en deus stumm ebet, stuziet fall eo, ur paourkaezh den eo da welet, un den a netra (un hanter den) eo war a seblant, n'eus ken nemet liv dister warnañ, ar stumm a zo warnañ da vezañ ur paourkaezh tra dreut, liv an dienez a zo warnañ, feson an dienez a zo warnañ, pleg fall en deus, c'hwezh an dienez a zo gantañ, dougen a ra un aer baour a-walc'h ; *nach nichts schmecken*, bezañ divlaz (disaour, goular, disasun, peñver, dic'hout, digar) d'ar staon, bezañ blaz ar goular war ar boued-mañ-boued, bezañ blaz ar goular gant ar boued-mañ-boued, bezañ blaz peñver war ar boued-mañ-boued, bezañ blaz peñver gant ar boued-mañ-boued, na gaout blaz ebet, bezañ blaz an heuz gant an dra-mañ-tra ; *diese Suppe schmeckt nach nichts*, ar soubenn-mañ n'eus blaz ebet ganti,

blaz an heuz a zo gant ar soubenn-mañ ; *er ist zu nichts anderem zu gebrauchen, er ist zu nichts anderem fähig, er ist zu nichts anderem nütze*, n'eo mat da gen ; *das taugt nichts*, n'eus foeltr vat da dennañ eus an dra-se, ne dalvez ket ur strak, kement-se ne dalvez ket ur bilhenn, n'eo mat da vann, n'eo mat da netra, ne dalv mann, didalvez eo, se ne dalvez netra, se n'eo mat da netra, se ne dalvez ket un hollvad, kement-se ne servij da netra, n'eus netra a vat da dennañ eus kement-se, kement-se n'eo mat da vann, kement-se ne zegas netra vat ebet, kement-se ne zegas mann vat ebet, ne c'haller ober na sec'h na glas gant an dra-se, gant an dra-se ne c'haller ober na bleud na brenn, mat eo da lakaat dindan lost ar c'hazh, an traoù-se ne reont splot ebet ; *ein Mensch ohne Bildung taugt nichts*, un den n'eo den ebet hep deskadurezh, un den hep deskadurezh ne dalvez ket un hollvad, un den hep deskadurezh n'eo gour, un den hep deskadurezh n'eo mann ebet, gwell eo deskiñ mabig bihan eget dastum danvez dezhañ ; *das macht nichts, es tut nichts, macht euch nichts draus ! P. macht nix*, n'eus forzh, n'eus forzh a se, ne ra tra, n'eo ket ur gwall afer, ne laz ket, ne ra forzh, n'eus ket a ziaez, ne vern, heñvel eo, n'eus droug ebet, n'eus ket a zroug, se ne ra mann, se ne ra mann ebet, n'omp ket war-bouez an dra-se, daoust da se ! n'eo netra, n'eo ket netra, n'eo ket netra ebet, n'eo mann, n'eo ket mann, n'eo ket mann ebet, nag evit se ! n'eus forzh a se ; *nichts tun*, chom hep ober netra, na ober tra, na ober glad, na ober ur c'heuz, na ober ur siseurt, na ober netra gant e gorf, ober e zidalvez (e gorf didalvez), erbediñ e revr, na ober ur c'heuz eus e zaouarn, lakaat e zaouarn an eil en egile, ober aner, na ober ur c'hrogad, na ober ur c'hraf, na ober an disterañ kraf, ober e varv, na ober taol ebet, na ober mann a-hed an deiz, bezañ o kinviañ (o kozhañ) el leziregezh, lardañ diegi, yeuiñ ; *ich habe nichts zu tun*, ne'm eus taol ebet d'ober, vak a zo warnon, ne'm eus mann d'ober, ne'm eus netra d'ober, ne'm eus mann ebet d'ober, emañ gant netra d'ober ; *ich kann ihnen nichts geben*, ne'm eus mann da reiñ dezho ; *mit ihm will ich nichts zu tun haben*, ne'm eus netra da welet (d'ober) gantañ, ne'm eus perann gantañ ; *mit solchen Leuten will ich nichts zu tun haben*, ne'm eus netra d'ober gant ur seurt lignez ; *damit habe ich nichts zu tun*, ne'm eus perann gant an dra-se, ne'm eus klask ebet war mann ebet en afer-se, n'emañ ket em c'herz emellout eus kement-se, an dra-se n'eo ket va stal eo, ne'm eus netra da welet en afer-se ; *damit möchte ich nichts mehr zu tun haben*, laouen e vefen o chom hep kaout afer ebet ken gant ar seurt tra ; *mit dem Kerl will ich nichts mehr zu tun haben*, hennezh ne'm bo ket ezhomm mui da skubañ va zi war e lerc'h, hennezh a oa bet mui a joa ouzh e seulioù eget ouzh begoù e dreid, emañ fontet an traoù etrezomp, torret eo ar voutez etrezomp, echu eo tout etrezomp, echu eo du-mañ evitañ, ne'm eus afer ebet mui outañ, ned eo ken un estren evidon bremañ ; *seht zu, dass die uns nichts klauen*, diwallit na laerfent tra, lakait evezh na laerfent tra ; *seht zu, dass er nichts davon erfährt*, mirit na glevfe ger ebet a-zivout kement-se, mirit na glevfe ur c'heuz a-zivout kement-se ; *daraus wird nichts*, a) foeltr tamm ne vo ; b) se ne gas da neblec'h ebet, n'eus foeltr vat da dennañ eus an dra-se, n'eus netra vat da dennañ eus an dra-se, n'eus mann vat ebet da dennañ eus an dra-se, kement-se ne zisoc'ho da netra ; *beinahe hätte ich dieses Haus gekauft, aber daraus wurde nichts*, ken buan all em bije bet prenet an ti-se nemet war darbet e oan chomet, ken buan all em bije bet prenet an ti-se nemet e vanis war zarbedig, ken buan all em bije bet prenet an ti-se met foeltr tamm ne voe ; *Schöpfung aus nichts*, krouidigezh diwar netra b. ; *aus nichts wird nichts, aus nichts*

kommt nichts, gant netra ne reer mad / gant netra ne reer tra (Gregor), gant netra ne reer netra, n'eo ket gant dour sklaer e vez lardet ar moc'h, n'eo ket gant bokedoù e larta an hoc'h en e graou, ne saver mann diwar an netra, re a vann (re a netra) ne dalv mann, mann da vann ne dalv mann, n'eus nikun a oufe ober krampouezh mat gant bleud fall ; *nichts geht verloren*, ned a netra da goll ; *das ist wirklich nichts*, netra n'eo, n'eo netra, n'eo ket netra, n'eo ket netra ebet, n'eo mann, n'eo ket mann, n'eo ket mann ebet ; *das nützt nichts*, ne dalvez da netra ; *das führt zu nichts*, ne gas da neblec'h, ne gundu da neblec'h, kement-se ne zisoc'ho da netra, ne servij da netra, poan gollet eo ; *Diskussionen, die zu nichts führen*, kaozioù na gasont da netra ls. ; *das führt zu nichts Gutem*, an abadenn-se a denno d'ur gwall fin, kement-se a zaiio e drouziwezh, kement-se a denno da zroug (da fall, da wall fin), ar c'hoari-se a denno da zroug, kement-se a raio gwall fin, mont a raio ar ribotadenn da fall ; *da ist nichts zu machen*, aze n'eus mann d'ober, aze n'eus netra d'ober, aze n'eus micher ebet d'ober, en dic'halloud emaoamp, er blotoù emaoamp, n'eus diflip ebet evidomp, n'hon eus na tu na lañs, n'eus ket a voaien da voaienniñ ; *nichts und niemand kann ihn bremsen*, n'eus tra na den evit herzel outañ, n'eus tra na den evit kaeañ outañ, n'eus tra na den evit e herzel ; *sie stehen den anderen in nichts nach*, par int d'ar re all, parañ a reont ouzh ar re all, ne gollont tamm war ar re all, ne gollont gant ar re all e mod ebet, ne gollont gant ar re all war tu ebet, gouest mat int ouzh ar re all ; *diese Pferde stehen den besten Rennpferden in nichts nach*, re-bar eo ar c'hezeg-se d'ar re wellañ, c'hoari a ra ar c'hezeg-se par-ouzh-par gant ar re wellañ, emañ ar c'hezeg-se en dalvoudegezh d'ar re wellañ, redek a ra ar c'hezeg-se kenkoulz ha marc'h ebet, redek a ra ar c'hezeg-se kenkoulz ha forzh peseurt marc'h, redek a ra ar c'hezeg-se koulz pe well ha forzh peseurt marc'h, kap eo ar c'hezeg-se da redek diouzh forzh peseurt marc'h, gouest eo ar c'hezeg-se ouzh forzh peseurt marc'h ; *dieses Gewebe steht dem Hanf in nichts nach*, gouest mat eo al lien-se ouzh al lien kanab ; *er fürchtet sich vor nichts, er hat vor nichts Angst*, hennezh n'en deus aon dirak mann ebet - hennezh a zo dir war e fas - hennezh a zo dir war e dal - hennezh ne zouj na bev na marv, na Doue na diaoul - hennezh n'eus ket poultr war e zaoulagad ; *dann hast du vor nichts Angst also ?* war evel-se, n'eus netra a rafe aon dit ? ; *vor nichts zurückschrecken*, na ober forzh petra d'ober, na gaout aon rak e skeud, na gaout aon rak e anv, bezañ diabaf (disaouzan), bezañ un den a foeltr forzh, bezañ ur paotr diouzh an druilh, bezañ ur paotr diskramailh, bezañ ur paotr diramailh, bezañ ur paotr diflav, bezañ un amgrener, bezañ dir war e fas, bezañ dir war e dal, na vezañ poultr war e zaoulagad ; *was möchten Sie ? - nichts, danke !* petra a yelo ganeoc'h ? - evel an dudjentil pa yunont ! ; *also nichts wie los !* yao ! emaoamp lañset ! ; *nichts wie weg von hier !* deomp dillo ac'halenn ! ; *das ist nichts !* netra n'eo ! n'eo ket gwall dra ! n'eo ket ur gwall dra (ur gwall afer) ! n'eo ket pikol tra ! n'eo ket pikol ! n'eo ket kalz a dra ! kement-se ne vern ket re ! gwelloc'h eo eget an eost da vankout ! an dra-se ne ra ket ! n'eus forzh a se ! ne ra tra ! se ne ra mann ebet ! ne rit ket kalz a forzh ! ne rit ket paot a forzh ! n'eus ket a forzh ! forzh ebet ! ne rit forzh ebet ! ne rit ket a forzh ! ne rit ket forzh ! ne rit forzh a netra ! n'eo ket strikt ! n'eo ket drouk ! n'eus ket a zroug ! nag evit se ! n'eo ket tener ! n'eo ket marv mil den ! hañ, feiz 'vat, n'eus ket marv mil den ! ne'n em drubuilhit ket evit ken nebeut a dra ! n'emañ ket ar mor o tont war an douar ! ne denn ket da wall dra ! n'eus ket a ziaez ! ; [kr-l] *wo nichts ist, hat selbst der Kaiser sein Recht verloren*, el lec'h n'ez eus netra, ar roue a goll e

dra - gant netra ne reer tra - gant netra ne reer mad (Gregor)
- pa vez eost, ma chom al labourer war e skaoñ, e varvo an
dudjentil gant an naon - pa n'eus ken, n'eus ken ! - ne zeur
ket da gregiñ el lec'h ma n'eus ket - kas ar paour da baour a
zo diaes - ne zeu diouzh ar sac'h nemet pezh 'zo e-barzh.

Nichts n. (-,-e) : *das Nichts*, an netra g., an neant g., an
divezoud g. ; *vor dem Nichts stehen*, bezañ en ur blegenn
ziremed (en e sach diwezhañ, berr war e sparl, war ar
plankenn lardet, gwall fall an traoù gant an-unan, prest d'ober
e lamm gwashañ, en arvar da isfontañ, e riskl da gonfontañ),
tañva blaz an netra ; *dieses Geld kommt nicht aus dem Nichts*,
an arc'hant-se ne zeuont ket a neblec'h, an arc'hant-se ne
zeuont ket eus neblec'h ; *Schöpfung aus dem Nichts*,
krouidigezh diwar netra b. ; *die Welt wurde aus dem Nichts*
geschaffen, krouet eo bet ar bed diwar netra ; *der Mensch*
kommt aus dem Nichts und wird zum Nichts zurückkehren,
dont a ra an den a get ha mont a ra da get.

nichtsbedeutend ag. : dibouez, dister, a-eilrenk, eilrenk, a
get, netra [traoù netra].

Nichtschwimmer g. (-s,-) : den na oar ket neuñ g.

Nichtschwimmerbecken n. (-s,-) : poull bihan g.

Nichtschwimmerin b. (-,-nen) : plac'h na oar ket neuñ b.

nichtsdestominder Adv. / **nichtsdestotrotz** Adv. /
nichtsdestoweniger Adv. : ha padal, neoazh, evelkent,
evelato, memes tra, koulskoude, koulz all, daoust da gement-
se holl, en desped da gement-se holl, bepred, atav, alato,
alato ivez, e-se, nag evit-se, evit-se.

Nichtseiende(s) ag.k. n. : netra g., neant g.

Nichtsein n. (-s) : 1. [preder.] anvout g. ; *das Sein und das*
Nichtsein, ar bout hag an anvout ; 2. *das Nichtsein*, an
divezañ g. ; *Sein oder Nichtsein, das ist hier die Frage*
(*Shakespeare*), bezañ pe divezañ, eno emañ an dalc'h.

Nichtsesshafte(r) ag.k. g./b. : kantrer g., kanteerez b.,
kantread g. [*liester* kantreidi], kantreadez b.

Nichtskönner g. (-s,-) : divarreg g. [*liester* divarreien], paotr
mat da netra g., paotr mat da vann g., den a netra g., den a
vann g., kozh netra g., paotr na istimer ket un diner g., labous
dibluñv g., foerouz g., tamm foerouz g., brein boued g., koll-
e-vara g., koll-e-voued g., koll-boued g., koll-bara g., laer-e-
vara g., laer-e-voued g., laer-e-amzer g., paourkaezh den g.,
kac'h-moudenn g., didalvez g., pezh didalvez g., labaskenn
b., labaskenneg g. [*liester* labaskenneien], lugudenn b.,
klouarenn b., kouskadenn b., marvasenn b., marvadenn b.,
beuzelenn b., tra didalvez g., pezh dilamprek g., den lifret g.,
den hualet g., penn-karn g., lustrugenn g., invalant g., lanfre g.
[*liester* lanfreidi], lanfread g. [*liester* lanfreidi], lhourin g., nikun
g., P. korzenn wak b., P. krank gwak g. ; *der ist ein*
Nichtskönner, hennezh ne oar ober netra, hennezh n'eo
mann ebet, hennezh ne dalv ket ur chik-butun bet dek vloaz
e genoù ur c'hristen, hennezh ned eo ket muioc'h eget felc'h
ur c'hi, hennezh ne ra tra vat ebet, hennezh ne ra mann vat
ebet, hennezh n'eo ket gouest d'ober ar pep kentañ eus ar
pezh a zo d'ober zoken, hennezh n'eus ket da zont na da vont
ennañ, netra ebet ne zeu dezhañ da vat, hennezh a zo ur
c'hwitig, ne gord mann gantañ, ne dizh ober netra, n'eo mat
nemet da dreiñ (ar) mein da sec'hañ, un didalvez n'eo ken,
n'en deus tu da vann, hennezh ne oar ober na kriz na poazh,
hennezh ne c'hall ober na kriz na poazh, hennezh ne ra netra
eus nikun, hennezh ne ra netra eus a nikun, hennezh ne oar
ket ober un hollvad, treid leue a zo en e votoù, kig leue en
deus en e votoù, hennezh a chom hep dont da benn ebet,
hennezh ne oar ardremez da netra, ne dalv mann ebet, pep
tra a ya a-dreuz gantañ, mat eo da zegas pennoù leue d'ar
gêr nemetken, ne dalv ket ur bramm (ur bramm kog, ur strak,

un taol botez, ur vrennigenn, ur felc'h ki, ur bouton, ur bouton
torret, ul louf ki), ne dalvez ket un holl vad, ur paotr eo na
istimer ket un diner.

Nichtskönnerin b. (-,-nen) : plac'h mat da netra b., plac'h mat
da vann b., foerouzell b., kollerez-voued b., kollerez-vara g.,
kac'h-moudenn a blac'h b., pezh didalvez a blac'h b., tra
didalvez g., pezh dilamprek a blac'h b., lugudenn b., klouarenn
b., kouskadenn b., marvasenn b., marvadenn b., beuzelenn b.,
pladorenn b., luduenn b., plac'h lifret b., plac'h hualet b., penn-
karn a blac'h b.

Nichtsnutz g. (-es,-e) : divarreg g. [*liester* divarreien], paotr
mat da netra g., paotr mat da vann g., den a netra g., den a
vann g., kozh netra g., paotr na istimer ket un diner g., labous
dibluñv g., brein boued g., koll-e-vara g., koll-e-voued g., koll-
boued g., koll-bara g., laer-e-vara g., laer-e-voued g., laer-e-
amzer g., paourkaezh den g., kac'h-moudenn g., pezh
didalvez g., didalvez g., labaskenn b., tra didalvez g., pezh
dilamprek g., den lifret g., den hualet g., penn-karn g., foerouz g.,
tamm foerouz g., invalant g., lanfre g. [*liester* lanfreidi],
lanfread g. [*liester* lanfreidi], lhourin g., nikun g., Yann difoutre
g. ; *wir füttern so viele Nichtsnutze*, lardezañ a reomp kement
a grabanoù didalvez ; *jemanden für einen Nichtsnutz halten*,
kemer u.b. evit un nikun.

nichtsnutzig ag. : didalvez, didalvoud, mat da netra, mat da
vann.

Nichtsnutzigkeit b. (-) : didalvoud g., didalvoudegezh b.

nichtssagend ag. : dister, divlaz, dilufr, skañv, dibouez ;
nichtssagende Worte, kaozioù dister ls., kaozioù patatez ls.,
kaozioù flak ls., komzoù divlaz ls., komzoù goular ls., komzoù
aner ls., komzoù didalvez ls., komzoù gwan ls., gerioù gwan
ls., komzerezh goulo g., komzoù goulo ls., komzoù ven ls.,
komzoù plat ls., komzoù skañv ls., plataj g., glabousezh g.,
orogell b., fistilh g., fistilherezh g., flaperezh g., flapaj g., flap
g., kaozioù toull ls., klakennerezh g., komzoù hep poell na
dalc'h ls., ravoderezh g., gwrac'herezh g., gwrac'hellerezh g.,
gwrac'hajoù ls., kontoù pikous ls., paribollennoù ls., tarielloù
ls., storlok g., strak g., komzoù gwrac'h ls., pifoù ls., arabad
g., komzoù kollet ls., bourouell g., ranezenerezh g., kozh
fardaj g.

nichtstaatlich ag. : angouarnamantel, anstadel ;
nichtstaatliche Organisation, aozadur angouarnamantel g.

Nichtstillung b. (-) : diwalc'h g.

nichtstudierend ag. : distudi.

nichts tuend ag. : na ra netra, didalvez evel ur c'hi, didalvez-
ki, o vreinañ en e leziregezh, lezirek evel ur martolod, lezirek
evel ur bleiz, lor evel un targazh, skoet gant terzhienn an
didalvez, grevet gant terzhienn al leue, un toull diboan
anezhañ, yeuek, ganet d'un deiz Sadorn, ganet skuizh, gourd
da labourat, lugut da labourat, feneant da labourat, lezirek d'al
labour, re izel an douar diouzh e vent, skoet (grevet) gant
terzhienn an didalvez (gant terzhienn al leue), digalon da
labourat, gwak, diboan, lezirek, disaour, pladek, dibreder,
skoefnek, feneant, landreant, didalvez, lezober, diegus, mors,
diek, dilamprek, labaskennek, lifret, hualet, euver, flai, sadornek,
landregennek, landrennek, landrennus, lantous, laosk, lizidant,
gourd o labourat, lor, lureüs, ven.

Nichtstuer g. (-s,-) : skoefner g., leozenn b. [*liester*
leozenned], moriser g., feneant g., yeueg g. [*liester* yeueien],
dibreder g., toull diboan g., Fañch an Didalvez g., Yann Diegi
g., sonnard g. [*liester* sonnarded], plader g., arouareg g.
[*liester* arouareged], arwareg [*liester* arwareged], den vak g.,
sach war-dreñv g., dalc'her a-dreñv g., landread g. [*liester*
landreidi], landreant g. [*liester* landreanted], breiner-boued g.,
ra-netra g., lezirek g. [*liester* lezireien], gwalleg g. [*liester*

gwallen], fagnouz g. [*liester* fagnouzien], kreouz g. [*liester* kreouzien], louangen g., brein boued g., koll-e-vara g., koll-e-voued g., koll-boued g., koll-bara g., laer-e-vara g., laer-e-voued g., laer-e-amzer g., kac'h-moudenn g., didalvez g., pezh didalvez g., labaskenn b., labaskenneg g. [*liester* labaskenneien], lugudenn b., klouarenn b., kouskadenn b., marvasenn b., marvadenn b., beuzelenn b., tra didalvez g., pezh dilamprek g., den lifret g., den hualet g., penn-karn g., foerouz g., tamm foerouz g., landore g., landregenn g., lanfre g. [*liester* lanfreidi], lanfread g. [*liester* lanfreidi], lantouzer g., luduenn b., leubeurc'henn g., lochore g., lustrugenn g., chuchuenn b., magadenn b., magadell b., rouzer g., ruz-revr g., ruzer-e-revr g., treineller g., travelgen g., peul g., den kouezhet en arouaregezh ha lizidanted g., den a foeltr forzh g., nikun g., P. korzenn wak b., P. krank gwak g.

Nichtstuerei b. (-) : leziregezh b., yeuaj g., arouaregezh b., arwaregezh b., arouaredigezh b., arwardigezh b., lizidanted b., didalvoudegezh b., didalvedigezh b., landrenn b., vakted b., vakter g., labaskennegezh b., luguderezh g.

nichtstuerisch ag. : distrivant, dioberiant, dizintrudu, vak, vak warnañ, arouarek, arwarek, feneant, dilabour, dizever, dibrez, chourek, dibreder, labaskennek, landregennek, landrennek, landrennus, lizidant, gour, lor, pladek, yeuek, P. divazeng.

Nichtstun n. (-s) : vakted b., vakter g., arouaregezh b., arwaregezh b., arouaredigezh b., arwardigezh b., lizidanted b., yeuaj g., dioberiantiz b., labaskennegezh b., luguderezh g. ; *süßes Nichtstun*, feneantaj g., gra-netra g., landrenn b., landreantiz b., lezoueregezh b., luguderezh g., lizidanted b. ; *sich dem süßen Nichtstun hingeben*, bevañ en arouaregezh, bevañ en arwaregezh, bezañ kouezhet en arouaregezh ha lizidanted, bezañ kouezhet en arwaregezh ha lizidanted, en em leuskel da lourtaat en un arouaregezh lor, en em leuskel da lourtaat en un arwaregezh lor, en em arouaregiñ, en em arwaregiñ, pladorenniñ, labaskenniñ, marvasenniñ, morzañ en didalvoudegezh, chom da baouez, beuzetat, chom da blavañ, chom da yariñ, vakiñ, bezañ evel ur maen er voger, chom da lonkañ avel, rodal evel ur gazhez lizidant, amzeriñ, daleañ e amzer, koll e boan, glapezenniñ, yeuiñ, stagañ boutonoù, melc'hwedenniñ, chom da vaoutenniñ, bezañ ganet skuih, lugudiñ, lantouzat, c'hwileta, laerezh e amzer, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) oc'h ober netra, kaout amzer gollet, reiñ bec'h d'ar gordenn laosk, derc'hel a-dreñv, tennañ war-dreñv, chom war-dreñv, sachañ da c'hennañ, abuziñ e amzer, digalzañ e amzer, foranañ e amzer, dismantrañ e amzer, drouziviañ e amzer, chom da gontañ pet bran a ya hebiou, kousket diwar sav, chom da vuzhugenniñ (da lugudiñ, da lantouzat, da c'hoariellañ, da c'henaouegiñ, da valafenniñ), chom da velc'hweta, chom da logota, chom da c'horin viou, goriñ viou, klask kokologig, en em deuler dezhi, filañ gant an diegi, lezirekaat, diekaat, falaoueta, belbiañ, luduenniñ, chom da sorañ, treiñ ar c'hi dre e lost, treiñ ar c'hazh dre e lost, treiñ ar viell, treiñ ar bis, na ober nemet treiñ mein da sec'hañ, na c'houzout nemet strakal brulu, bezañ atav vak warnezañ, bezañ un den arouarek, bezañ un den arwarek, bezañ un den vak, c'hoari anezhi, ober anezhi, c'hoarigaerat, ober landigedon, en em vignoniñ, en em vitoniñ, chom da vignonellat, bevañ en e aez, ober he fladorenn, ober he luduenn, ruilhal kempennik e voul, ruilhal plarik e voul, ruilhal koutik-koutik e voulig, ruilhal „kouli“ e voul, ruilhal „koulik“ e voulig, ober e damm treuz ken distrauilh ha tra, mont bravik ganti ken dinec'h ha tra, mont didrabas-kaer ganti, tremen kempennik ha brav e damm buhez, ruilhal e voul war e oarig (war e zres, war e zresig, war e bouezig, war e

sklavig, war e nañv, war e nañv-kaer, war e nañvig, war e nañvigoù, war e boz, war e vadober, war e blaen, dousik ha plaen), P. bezañ divazeng ; *zum Nichtstun verurteilt sein*, na gaout taol ebet d'ober, bezañ lakaet dioberiant, bezañ dilabour.

Nichtswisser g. (-s,-) : strop a zen g., azen gornek g. ; *ein Nichtswisser sein*, bezañ dic'houizieklous, bezañ amzesk-pok, na c'houzout na bu na ba, na c'houzout na sou na dic'ha.

nichtswürdig ag. : vil, fallakr, mezhus, drougiezhus, astut, divalav, ifam, hudur.

Nichtswürdige(r) ag.k. g./b. : fallakr g., fallakrez b., paotr gagn g., gwall higolenn b., higenn b., plac'h gagn b., pezh fall a zen g., pezh fall a blac'h b., den na istimer ket un diner g., sac'h malis g., den brein betek mel e eskern g.

Nichtswürdigkeit b. (-) : fallagriezh b., viloni b., vilder g., vilded b., ifammed b.

Nichttrinker g. (-s,-) : den divoeson g., dirwestour g.

Nichtübereinstimmung b. (-, -en) : ankenfurmed b., anreizhaoz g.

Nichtübertragbarkeit b. (-) : andilezadusted b.

Nichtumkehrbarkeit b. (-) : dieiltroadusted b., dieilpennadusted b., dizistroadusted b., dizistroaduster g.

Nichtumtauschbarkeit b. (-) : [arc'hant.] aneitaladusted b., didroüsted b., dieskemmusted b.

Nichtveranlagungsbescheinigung b. (-, -en) : [tailhoù] kemenn distell g.

Nichtveräußerung b. (-, -en) : [gwir] diaralladur g.

Nichtverbreitung b. (-, -en) : dispaotadur g. ; *Vertrag über die Nichtverbreitung von Kernwaffen*, feur-emglev evit lakaat harz da emastenn an armoù nukleel er bed g., feur-emglev dispaotañ g., feur-emglev diwar dispaotadur an armoù nukleel g.

Nichtverbreitungsvertrag g. (-s,-verträge) : *nuklearer Nichtverbreitungsvertrag*, feur-emglev evit lakaat harz da emastenn an armoù nukleel er bed g., feur-emglev dispaotañ g., feur-emglev diwar dispaotadur an armoù nukleel g.

Nichtverwendung b. (-) : anarver g.

Nichtvollstreckung b. (-, -en) : anerounezadur g., ansevenidigezh b.

Nichtvorhandensein n. (-s) : anvezoud g., divezout g., diouer g., ezeved g., mank g., ezvezañ b.

Nichtvorzeigen n. (-) : [gwir] anerouezadur g.

Nichtwählbarkeit b. (-) : andilennadusted b.

Nichtwählen n. (-s) : [polit.] anvouezhierezh b., anvouezhiañ g.

Nichtwähler g. (-s,-) : [polit.] anvouezhier g. ; *Prozentsatz der Nichtwähler*, feur anvouezhiañ g., feur diberzhiañ g.

Nichtweiterverbreitung b. (-, -en) : dispaotadur g.

nichtwirtschaftlich ag. : anarc'hantus ; *nichtwirtschaftlicher Verein*, kevredad anarc'hantus g.

Nichtwissen n. (-s) : diouiziegezh b., dianaoudegezh b., dic'houzvez g., diveiz g.

nichtwissenschaftlich ag. : 1. anskiantel ; 2. anskiantour ; *die nichtwissenschaftlich Beschäftigten*, an anskiantourien eus ar c'hoskor g.

Nichtwollen n. (-) : [preder.] nolontez b.

Nichtzahlung b. (-, -en) : antaladur g.

Nichtzugehörigkeit b. : anperzhouriañ g.

Nichtzusammenarbeit b. (-) : digenlabour g.

Nichtzulassung b. (-, -en) : nac'h g., nac'hidigezh b., nac'hadenn b., dinac'h g., dinac'hadur g., nak g., refuz g., refuzadenn b., distaol g.

Nichtzustandekommen n. (-s) : c'hwitadenn b., afochadenn g., droukverzh g., gwallverzh g.

Nichtzuständigkeit b. (-) : ankembeli b.

Nichtzutreffende(s) ag.k. n. : *Nichtzutreffendes streichen*, barrenit (kroazit) pezh ne glot ket.

Nickel¹ n. (-s) : [metal] nikel g.

Nickel² g. (-s,-) : pezh moneiz nikel g.

Nickel³ g. : *berradur evit Nikolaus*.

Nickelbrille b. (-,-n) : lunedoù ront gant ur moull metal g., lunedoù ront gant ur stern metal g., lunedoù mod kozh g.

Nickelchrom n. (-s) : [metal] nikrom g.

nickelhaltig ag. : nikelus.

Nickellegierung b. (-,-en) : kendeuzad nikel g.

Nickelmann g. (-s,-männer) : lutun g., kornandon g.

Nickelstahl g. (-s,-stähle/-e) : [metal] dir nikel g., dir gant nikel kendeuzet g., elinvar[®] g.

nicken V.gw. (hat genickt) : **1.** hejañ, ober un hej, ober sin gant e benn, gwignall gant e benn, ober un tamm hej d'e benn, hejañ e benn a grech'ha draoñ, ober ur pleg d'e benn, ober ur stouig d'e benn, ober ur stouig penn ; *er nickte (mit dem Kopf)*, diskouez a reas bezañ a-du gant un hej penn, diskouez a reas bezañ a-du gant ur stouig penn, hejañ a reas e benn evit asantiñ, horellañ a reas e benn evit asantiñ, horjellañ (haskellat) a reas e benn da asantiñ, ober a reas un hej d'e benn evit asantiñ, diskouez a reas bezañ a-du en ur hejañ e benn, ober a reas ur pleg d'e benn da asantiñ ; *er nickte zu mir*, sin a reas din gant e benn ; **2.** [nij.] gwintañ-diwintañ ; **3.** P. dargudiñ, morgousket, morenniñ, morgudiñ, morfilañ, morediñ, soubañ gouloù, mordiñ, gougousket, sorenniñ, soriñ, boemañ, bezañ kouskedik, bezañ morgousket, bezañ damgousket, ober ur morgouskig, kousket skañv, bezañ skañv e gousket, kousket evel ki milin, bezañ dalc'het gant ar morgousk, na ober nemet hanter gousket, bezañ etre kousk ha digousk, bezañ hanter-gousket, kogasiñ, bezañ dre e vor, bezañ dindan vor, bezañ mor-mor ; **4.** [sport] ober un taol-penn, distagañ ur pennad, reiñ un taol-penn d'ar vell, plantañ un taol-penn gant ar vell.

Nicken n. (-s) : **1.** hej penn g., stouig penn g., horell g., horjell g., horelladur g., haskell g., pleg g. ; **2.** [sport] taol-penn g., pennad g.

Nicker¹ g. (-s,-) : **1.** hej penn g., horell g., horjell g., horelladur g., haskell g., pleg g. ; **2.** P. *sellit ouzh Nickerchen*.

Nicker² g. (-s,-) : [hemolc'h] kontell chaseour b., kontell hemolc'h b.

Nickerchen n. (-s) : P. ; mor g., mored g., mored berr g., moredenn b., moredadenn b., morenn b., mordoenn b., soren b., kouskadenn b., kouskadennig b., poukad g., pennadig g., morgouskig g., morgousk g., morgousket g., dargud g., chop g., jar g., chouk g., tammig chouk g., hun g., morfil g., P. morisadenn b. ; *mach doch ein Nickerchen*, kae da gousket ur banne, kae d'ober ur c'hrogad (ur pennad) kousket, kae d'ober ur pennadig, kae d'ober ur poukad, kae d'ober ur morgouskig, kae d'ober ur mored, kae d'ober un tammig chop, kae d'ober un tammig chouk, kae da zistagañ ur pennadig ; *ein Nickerchen machen, ein kleines Nickerchen halten*, dargudiñ, moriñ, morgousket, morenniñ, morfilañ, morediñ, soubañ gouloù, mordiñ, morgudiñ, sorenniñ, soriñ, gougousket, boemañ, ober ur morgouskig, ober ur gouskadennig, ober ur mored berr, ober ur vorenn verr, ober ur voredenn, ober ur jar, distagañ ur jar, distagañ ur pennadig, ober un tammig chop, ober un tammig chouk, ober ur poukad, pakañ ur c'houk, pakañ un hun ; *ein ziemlich langes Nickerchen*, ur pennad mat a gousk b. ; *jeden Tag nach dem Mittagessen mache ich ein Nickerchen*, me a oar ober ur pennadig goude merenn.

Nicki g. (-s,-s) : „t-shirt“ g. [*liester „t-shirtou“*], „tee-shirt“ g. [*liester „tee-shirtou“*], rochedig g./b., sae-stamm berrvañchoù b., jiletenn berrvañchoù b.

Nidation b. (-,-en) : [bev., loen.] neizhañ g., neizhadur g.

Nidle g. (-s) / b. (-) / **Nidle** b. (-) : [Bro-Suis] dienn g., koaven g., bouf g., ar bouf eus al laezh g.

nie Adv. : morse, nepred, nep tro, tro ebet, taol ebet, kammed, gwech ebet, james, james ebet, biken, birviken, biskoazh, [dre c'hwezañ] ket bemdez, nep gwech, e nep mare, na noz na deiz, morse tout, pennad ebet ; *jetzt oder nie*, bremañ-rik eo en ober, bremañ emañ ar c'houlz, bremañ emañ ar c'houlz vat, bremañ-rik eo mont dezhi, pred eo deomp-ni mont dezhi, setu ar pred ; *nie und nimmer ! nie im Leben !* foeltr biken ! tanfoeltr biken ! biken ebet ! mil birviken james ! biken james ! james ebet ! e mod ebet ! e nep hent / e (war) nep tro (Gregor) ; *so einen Fraß werde ich nie und nimmer essen*, boued moc'h ne blij ket din, sell aze moc'haj ! foeltr biken ne lonkin ar stronk a voued-se ! tanfoeltr biken ne lonkin an darzhell-se ! ne lonkin ket an drantell-se, 'n holl gar din ! ; *nie mehr, nie wieder*, biken ken, biken mui, biken goude, foeltr mui, biken james ken, birviken ken, morse-holl ken, mui birviken ; *er stand nie wieder auf, er stand nie mehr auf*, ne savas biken goude ; *komm nie wieder !* na zeu mui amañ ! ; *man weiß ja nie, man kann nie wissen*, ne oar ket unan morse, ne oar ket an den morse ; *nie würde ich so etwas tun*, morse ne rafen un dra evel-se, nepred ne rafen un dra a seurt-se ; *ich tue es nie mehr, ich tue es nie wieder*, ne rin mui, ne rin ken, ne rin biken an dra-se ken, ne rin biken ken an dra-se, biken ne rin an dra-se ken, biken ken ne rin an dra-se, biken mui ne rin an dra-se, foeltr mui ne rin an dra-se, biken james ken ne rin an dra-se, birviken ken ne rin an dra-se, morse-holl ken ne rin an dra-se ; *tu es nie wieder !* taol pled ne rafes ur wech c'hoazh kement all din-me ! na ra ket kement-se un eil gwech ! na ra biken mui (biken ken) an dra-se en-dro ! diwall d'ober kement all ken ! na ra morse-holl traoù evel-se ken ! ; *nie wieder wird diese verlorene Freude in eins unserer Herzen zurückkommen*, biken james ken (birviken ken, biken mui) ne c'hello hini ac'hanomp en em gavout en un hevelep eürusted ; *wir sehen sie nie wieder*, n'o gwelimp mui birviken, n'o gwelimp biken mui ; *noch nie*, biskoazh c'hoazh, biskoazh james, james c'hoazh, biskoazh betek-henn, biskoazh en e vuhez, gwech ebet ; *diesen Film hatte ich noch nie gesehen*, ne'm boa ket gwelet ar film-se diagent ; *ich habe noch nie so etwas gesehen*, biskoazh ne'm eus gwelet kement all, biskoazh em buhez ne'm eus gwelet seurt traoù, biskoazh em buhez kement all, ne'm eus gwelet biskoazh pezh evel an dra-se, sada biskoazh ! ; *ich hatte noch nie so etwas gesehen*, kent ne welis evel-henn ; *noch nie da gewesen*, digent, biskoazh c'hoazh, biskoazh betek-henn, biskoazh kement all, biskoazh james, kent ne weljod kement-se, sada biskoazh ! ; *ich war noch nie hier*, n'on ket bet james c'hoazh amañ, n'on ket bet amañ gwech ebet, n'on ket bet amañ morse, n'on bet amañ morse, n'on bet kammed amañ, an dro gentañ eo din bezañ amañ ; *so kalt war es noch nie*, ken gwazh yenijenn n'eus ket bet biskoazh ; *so gut wie nie*, burzhud morse - morse, koulz lavaret ; *er arbeitet so gut wie nie*, ne labour hogozik tamm ; *sie hat den Namen dieses Mannes nie erfahren*, an den-se a oa chomet a-hed ar wech dianavez dezhi ; *ich hätte nie daran gedacht*, birviken n'em bije soñjet en ur seurt tra ; *das schaffst du nie !* ne'n em gavi biken ! ; *das schaffe ich nie ! das werde ich nie schaffen !* morse ne vin gouest ! kammed ne vin gouest ! me n'on ket a-walc'h evit ober an dra-se ! ouzhpenn din eo an dra-se ! ; *an ein solches Märchen würde ich nie glauben*, ne gredfen biken un hevelep

koñchenn ; *man kann nie wissen !* ne oar ket unan morse !
ne oar ket an den morse !

nieder Adv. : d'an traoñ, war-draoñ, en traoñ ; *auf und nieder gehen*, mont ha dont, pignat ha diskenn, ober kozh votoù ; *die Preise gehen auf und nieder*, sav-diskenn a zo war ar prizioù, sav-disav a zo gant ar prizioù ; *nieder mit dem Tyrannen !* d'an traoñ an tirant ! an tirant e-barzh ar sac'h ! bec'h d'an tirant ! dao d'an tirant ! lamm d'an tirant ! ac'hamen d'an tirant ! forzh war an tirant ! ; *nieder mit den Engländern !* bec'h d'ar Saozon ! dao d'ar Saozon ! dao war ar Saozon ! ha yao yud war ar Saozon ! ; *das Auf und Nieder*, ar monedone g., ar monedonea g., ar pignat hag an diskenn, an diskennoù hag ar savioù, al lusk sav-disav g., al lusk sav-diskenn, al loc'h pebeilat g., al loc'h hag ar morloc'h, [dre skeud.] ar gweladennoù hag ar falladennoù.

Anv-gwan : *sellit ouzh niedere(r,s)*.

Niederbau g. (-s) : dismantrerezh g., dismantridigezh b.

niederbeugen V.k.e. (hat niedergebeugt) : 1. plegañ, stouiñ, krommañ, soublañ, kammañ ; 2. [dre skeud.] mantrañ, gwaskañ, gwanañ [kalon u.b.], bec'hiañ, digalonekaat, diskalonekaat, diwaskañ, dinerzhañ.

V.em. **sich niederbeugen** (hat sich (ak.) niedergebeugt) : plegañ, stouiñ, stouadenniñ, daoublegañ, soublañ, daoublegañ, krosal, mont war e zaoubleg, mont en e zaougromm, mont en e zaoudort, mont en e dort, mont en e dortoù, tortañ, daoudortañ, keinañ, krommañ.

niederbiegen V.k.e. (bog nieder / hat niedergebogen) : plegañ, stouiñ, krommañ, soublañ, kammañ.

niederblicken V.gw. (hat niedergeblickt) : soublañ e zaoulagad, sellet war-draoñ, sellet a-bouez-traoñ, sellet davit bro ar saout.

Niederbordwagen g. (-s,-) : [tren] bagon dumporell b.

niederbrechen V.k.e. (bricht nieder / brach nieder / hat niedergebrosen) : terriñ, freuzañ, pilat, breviñ.

niederbrennen V.k.e. (brannte nieder / hat niedergebrannt) : pulluc'hañ, peurlleskiñ, peurzeviñ, luduañ, tangwallañ.

V.gw. (brannte nieder / ist niedergebrannt) : mont da ludu, peurlleskiñ, peurzeviñ, treiñ e ludu, deviñ penn-da-benn, pulluc'hañ ; *das Haus brannte nieder*, pulluc'het e voe an ti gant an tan-gwall, peurzevet e voe an ti gant an tan-gwall, peurlloket e voe an ti gant an tan-gwall, devet-lip e voe an ti, luduet e voe an ti.

Niederbrennen n. (-s) : pulluc'h b., pulluc'hañ g., luduadur g., luduañ g., tangwallañ g.

Niederbrenner g. (-s,-) : dever izelwask g. [*liester* deverioù izelwask].

Niederbretagne b. (-) : *die Niederbretagne*, Breizh-Izel b., Goueled-Breizh g., Izelvreizh b., [dispredet] Bretoneri b.

Niederbreitone g. (-n,-n) : Breizhizelad g. [*liester* Breizhizeliz].

niederbringen V.k.e. (brachte nieder / hat niedergebracht) : [mengleuz.] kleuzañ, kleuziañ.

niederbrüllen V.k.e. (hat niedergebrüllt) : *jemanden niederbrüllen*, hual (huataat, hudal) u.b., hudal war u.b., krial hu war u.b., ober an hu war u.b., ober hu war u.b., ober an hu ouzh u.b., ober hu ouzh u.b., ober an hu hag an hop war u.b., ober an hu hag ar you war u.b., lakaat an hu hag an hop war u.b., lakaat an hu hag ar you war u.b., huperiñ war-lerc'h u.b.

niederbügeln V.k.e. (hat niedergebügelt) : 1. P. mougañ, diskar, serrañ e veg da ; 2. [sport] P. distrihañ brav ha kempenn, distrihañ a-blad-kaer, lakaat war e c'henoù, pladañ, pilat, faezhañ, flastrañ rac'h, daoubenniñ, disparfoeltrañ, kas e drougatred, distokañ, krazañ naet, minmalañ, trec'hiñ treuz-ha-hed, bazhata, barrskubañ, riñsañ, peurdrec'hiñ, peurfaezhañ, razhañ, dornañ, diskolpañ, klaviañ, lakaat lamm,

reiñ e lazhañ, reiñ un distres eus ar re wellañ da ; *sie wurden niedergebügelt*, tapet o doa ul louzenn, tapet o doa ur pur, tapet o doa ur guchenn, distrihet e voent brav ha kempenn, distrihet e voent a-blad-kaer, paket o doa ur chupennad, paket o doa ur skouarnad, tapet o doa o lip, paket o doa ur strilh, paket o doa un dornad, paket o doa un distrih, lopet e voent, terket e voent, lakaet e voent war o genoù, degaset o doa ur penn leue d'ar gêr, distoket e voent, disparfoeltret e voent, krazet naet e voent, minmalet e voent, trec'het e voent treuz-ha-hed, roet e voe dezho un distres eus ar re wellañ, kaset e voent e drougatred, bazhataet e voent, pilek e voent, barrskubet e voent, peurdrec'het e voent, peurfaezhet e voent, dic'hastet e voent, klaviet e voent, razhet e voent, dornet a-blad e voent, drailhet e voent, frigasat e voent, diskolpet e voent, flastret rac'h e voent, lamm sonn o doe digant ar skipailh enep, paket o doa o zamm diganto, n'o doa graet nemet ur pleg, lakaet e voen lamm, roet e voe o lazhañ dezho, dont ar reas ar c'hrogad da vezañ ur gwir beñse evito.

niederbücken V.em. : **sich niederbücken** (hat sich (ak.) niedergebückt) : soublañ, stouiñ, plegañ e gorf.

Niederdeutsch n. : [yezh.] izelalamaneg g.

niederdeutsch ag. : 1. izelalaman ; 2. [yezh.] izelalamanek.

Niederdeutsche(r) ag.k. g./b. : Izelalaman g., Izelalamanek b., Alaman eus Norzh Bro-Alamagn g., Alamanek eus Norzh Bro-Alamagn b.

Niederdeutschland n. (-s) : Alamagn-Izel b.

Niederdruck g. (-s,-drücke) : izelwask g., gwask izel g.

Niederdruckdampf g. (-s,-dämpfe) : burezh a wask izel b., burezh izelwask b.

niederdrücken V.k.e. (hat niedergedrückt) : 1. kas d'an traoñ, diskenn, gwaskañ, douarañ, torgennañ, taouarc'hennañ, lakaat war e c'henoù, skeiñ ouzh torgenn, ledañ ouzh torgenn, astenn ouzh torgenn, lakaat ouzh torgenn, astenn war ar bratell ; *die Türklinke niederdrücken, auf die Klinke drücken*, pouezañ war ar c'hliked, pouezañ war an driked, gwaskañ war ar c'hliked, gwaskañ war an dornell ; [Rotkäppchen / Kabbellig Ruz] *drücke die Klinke nieder*, moustr war an tipotap ; 2. [dre skeud.] mantrañ, gwanañ [kalon u.b.], gwaskañ, bec'hiañ, digalonekaat, diskalonekaat, diwaskañ, dinerzhañ, lakaat en ur chif bras, chifañ.

niederdrückend ag. : brevus, sammus, bec'hius, gwaskus, kargus, mantrus, lourt.

niedere(r,s) ag. : izel, dister, bihan ; *der niedere Adel*, an noblañs a renk izel b., an noblañs izel b., an noblañs vihan b. ; *von niederer Herkunft*, a lec'h izel, a ouenn izel, dister e ouenn, savet a dud izelek ; *von niederem Rang*, a renk izel, eus ur renk izel ; *die niederen Klassen*, ar renkadoù izelañ ls., ar bobl izelañ b. ; *niedere Instinkte*, gwallyouloù ls. ; [louza.] *niedere Pflanzen*, kriptogamed ls., struzhennoù izel ls.

Anv-kadarn : *Hohe und Niedere*, bihan ha bras ls.

niederfahren V.gw. (fährt nieder / fuhr nieder / ist niedergefahren) : diskenn.

Niederfahrt b. (-,-en) : diskenn g.

niederfallen V.gw. (fällt nieder / fiel nieder / ist niedergefallen) : kouezhañ ; *auf die Knie niederfallen*, kouezhañ d'an daoulin, mont war e zaoulin, mont war bennoù e zaoulin, en em strinkañ war an daoulin / en em strinkañ war d'an daoulin(Gregor).

Niederfrequenz b. (-,-en) : [fizik] izeldalm g.

niederführen V.k.e. (hat niedergeführt) : [Bro-Aostria] diskar, distroadañ, skubañ, pilat, ruilhat, penndrabiñ, penndraouigelliñ, penndraouilhat, pennboelliñ, penndarevriñ, penndelochennat, penndogiñ, kas da rudellat, tintañ, reiñ lamm da, astenn war an dachenn, astenn ouzh torgenn, astenn

war ar bratell, skeiñ ouzh torgenn, ledañ ouzh torgenn, astenn ouzh an dorgenn, kas d'ar baz.

Niedergang g. (-s) : 1. diskar g., diskaridigezh b., koazhadur g. ; *im Niedergang begriffen*, o vont war ziskar, o vont war e ziskar, o vont da fall, war e ziskar, war ziribin, o vont d'ar baz, o vont war fallaat, o vont e drouzivezh, o vont war e gement all, o vont d'ar bern, o tizeriañ, o tennañ d'e fin (Gregor), o tennañ d'ur gwall fin, o vont e skuilh hag e ber ; 2. [merdead.] diri enk ls., skalieroù strizh ls.

niedergedrückt ag. : *sellit ouzh niedergeschlagen*.

niedergehen V.gw. (ging nieder / ist niedergegangen) : mont d'an traoñ, diskenn ; *das Flugzeug geht nieder*, emañ ar c'harr-nij o vont da bradañ ; *der Regen geht nieder*, kouezhañ a ra ar glav.

niedergelassen ag. : [Bro-Suis] staliet er vro, deuet da chom er vro.

niedergeschlagen ag. : koñfontet, diwasket, dinerzhet, izelvredet, izel e vred, doanik, doaniet, mantret, diskoñfort, glac'haret, mantret da vat, mantret e galon, gwir-vantret, peurvantret, en diaskren, diskaret, gwasket e ene, ur bec'h pounner war e spered, koumoul war e spered, gwall vantret, aet izel e galon, aet bihan e galon, aet izel e spered, gouvidek, besk e deod ha born e gazez, beunek, amalek, klouhanek, hurennek, kudennek, kozh e benn, du e benn, du e dal, teñval e benn ; *das macht ihn niedergeschlagen*, kement-se a laka anezhañ en ur chif bras, eñ a ya fall o klevet an dra-se, kement-se a gas e zeltu d'an traoñ, terriñ a ra an dra-se e zeltu dezhañ, ober a ra kement-se dezhañ koll kalon ; *sie war völlig niedergeschlagen*, chif bras he doa, dinerzhet da vat e oa, gwir-c'hlac'haret e oa, en he brasañ anken edo, en he holl ankenioù edo, digalonekaet naet e oa, plaouiet e oa gant an enkreiz hag an doan, plaouiet e oa gant an dic'hoanag hag ar glac'har, dinerzh ha digalon e oa, trec'het en em gavas gant ar glac'har, trec'het e oa gant ar glac'har, mantret e oa he c'halon gant glac'har, ar vantr galon a oa kouezhet warni, izel e oa kouezhet he banniel ganti, izelaet e oa he bannieloù ganti, kouezhet e oa he bannieloù ganti, don e oa aet en he c'halon gouli ar c'herse, chomet e oa en diaskren, aze e oa diskaret, diskaret e oa gant an dic'hoanag hag ar glac'har, dinerzhet da vat e oa, gwir-c'hlac'haret e oa, dinerzh ha digalon e oa, edo o souriñ a c'hlac'har ; *niedergeschlagen aussehen*, bezañ dismant e benn, bezañ dismant e benn, bezañ kozh e benn, bezañ du e benn, bezañ du e dal, bezañ teñval e benn, bezañ mantret e zremm, bezañ pinous e zremm ; *er war niedergeschlagen*, diskaret e oa gant an dic'hoanag, ur vantr vras a oa en e galon, digalonekaet e oa, izelaet e oa e vanneloù gantañ, kouezhet e oa e vanneloù gantañ, izel e oa kouezhet ar banniel gantañ, aet e oa bihan e spered, aet e oa bihan e galon, aet e oa izel e galon, en ur chif bras e oa, dinerzh e oa e spered, mantret e oa e galon gant glac'har.

Niedergeschlagenheit b. (-) : digalonegezh b., fallgalon b., koll-kalon g., disvoued-penn g., mantr g./b., mantr kalon g., mantr galon b., mantradur g., mantridigezh b., peurvantridigezh b., grevadurezh b., grevañs b., greventez b., grevidigezh b., loes spered b., loesti spered b., barrad digalonekaat g., chif bras g., diwaskadenn b., gouvid g., glac'har g., digoñfort g., diskoñfort g., diskoñfortañs b. ; *Lachen und Niedergeschlagenheit wechselten sich ab*, c'hoarzh ha dic'hoarzh a voe a bep eil.

niedergeschmettert ag. : diwasket, dinerzhet, izelvredet, izel e vred, doanik, doaniet, mantret, digoñfort, mantret da vat, mantret e galon, gwir-vantret, en diaskren, diskaret, gwasket e ene, ur bec'h pounner war e spered, koumoul war e spered,

gwall vantret, aet izel e galon, aet bihan e galon, aet izel e spered, diwasket, gouvidek, besk e deod ha born e gazez, beunek, amalek, klouhanek, hurennek, kudennek, kozh e benn, du e benn, du e dal, teñval e benn ; *sie war völlig niedergeschmettert*, chif bras he doa, dinerzhet da vat e oa, gwir-c'hlac'haret e oa, digalonekaet naet en em gavas, mantret e oa he c'halon gant glac'har, dinerzh ha digalon e oa, ar vantr galon a oa kouezhet warni, trec'het e oa gant ar glac'har, en he brasañ anken edo, en he holl ankenioù edo, izel e oa kouezhet he banniel ganti, izelaet e oa he bannieloù ganti, kouezhet e oa he bannieloù ganti, don e oa aet en he c'halon gouli ar c'herse, chomet e oa en diaskren ; *niedergeschmettert aussehen*, bezañ dismant e benn, bezañ dismant e benn, bezañ mantret e zremm.

niederhalten V.k.e. (hält nieder / hielt nieder / hat niedergehalten) : 1. douarañ, torgennañ, taouarc'hennañ ; 2. [dre skeud.] mogañ, dinoazañ, herzel.

Niederhalter g. (-s,-) : [tekn.] krog-bank g., krog-houarn g., krog-pased g., gwaz-houarn g.

niederhängen V.k.e. (digemm (hat abgehängt) : diskregiñ, diskrougañ, digrougañ, distagañ, diskourañ, digrapañ, distribilhañ.

niederhauen V.k.e. (haute nieder / hieb nieder // hat niedergehauen) : diskar, pilat, sabrennañ.

niederhocken V.gw. (hat niedergehockt / ist niedergehockt) : bezañ puchet, bezañ kluchet, bezañ war e gluchoù, bezañ en e gluch, bezañ e kluch, bezañ war e buchoù, bezañ en e buch, bezañ war e buch, yarañ, bezañ ramblet, bezañ flutet, bezañ àr e flutigoù.

V.em. : **sich niederhocken** (hat sich (ak.) niedergehockt) : kluchañ, puchañ, pluchañ, mont en e gluch, mont en e buch (en e gluchoù), mont war e buch (war e buchoù), mont da yariñ (da buchañ, da gluchañ), ober ur buchadenn (ur gluchadenn, ur puch), yarañ, kemeneriñ, sebouriñ, souchañ, mont en e souch, mont en e souchet, flutañ, en em flutañ.

Niederhocken n. (-s) : kluch g., puch g., kluchadenn b., puchadenn b., souch g., kluchadur g., puchadur g. ; *jemanden zum Niederhocken bringen*, flutañ u.b.

niederholen V.k.e. (hat niedergeholt) : kas d'an traoñ, gouzizañ, diskenn ; *die Fahne niederholen*, diskenn (gouzizañ) ar banniel ; *die Segel niederholen*, amenañ (Gregor), ameniñ ar gouelioù, diskenn ar gouelioù, diskenn al lien-gouel, dioueliañ, diskar ar gouelioù, kargañ ar gouelioù, bordañ al lien, pakañ al lien, farleañ, serriñ al lien, teuler al lien en traoñ.

Niederholz n. (-es,-hölzer) : brouskoad g., tailheris g., koad-med g., koad-tailh g., broust g.

Niederjagd b. (-,-en) : hemolc'h jiber bihan g., hemolc'h jiboez bihan g., hemolc'h gouezaj bihan g.

niederkämpfen V.k.e. (hat niedergekämpft) : mestroniañ, disparfoeltrañ, pilat, mogañ, klaviañ, razhañ, dornañ, dornañ a-blad, terkañ, kas e drougatred.

niederkantern V.k.e. (hat niedergekantert) : [sport] P. distrihañ brav ha kempenn, distrihañ a-blad-kaer, lakaat war e c'henoù, pladañ, pilat, faezhañ, flastrañ rac'h, daoubenniñ, disparfoeltrañ, kas e drougatred, distokañ, krazañ naet, minmalañ, trec'hiñ treuz-ha-hed, bazhata, barrskubañ, riñsañ, peurdrec'hiñ, peurfaezhañ, razhañ, dornañ, dornañ a-blad, diskolpañ, klaviañ, lakaat lamm, reiñ o lazhañ, reiñ un distres eus ar re wellañ da ; *sie wurden niedergekantert*, tapet o doa ul louzenn, tapet o doa ur pur, tapet o doa ur guchenn, distrihet e voent brav ha kempenn, distrihet e voent a-blad-kaer, paket o doa ur chupennad, tapet o doa ur skouarnad, tapet o doa o lip, paket o doa ur strilh, paket o doa un dornad,

paket o doa un distrihl, lopet e voent, terket e voent, lakaet e voent war o genoù, degaset o doa ur penn leue d'ar gêr, distoket e voent, disparfoeltret e voent, krazet naet e voent, minmalet e voent, trec'het e voent treuz-ha-hed, roet e voe dezho un distres eus ar re wellañ, kaset e voent e drougated, bazhataet e voent, pilet e voent, barrskubet e voent, peurdrec'het e voent, peurfaezhet e voent, dic'hastet e voent, klaviet e voent, razhet e voent, dornet a-blad e voent, drailhet e voent, frigaset e voent, diskolpet e voent, flastret rac'h e voent, lamm sonn o doe digant ar skipailh enep, paket o doa o zamm diganto, n'o doa graet nemet ur pleg, lakaet e voen lamm, roet e voe o lazh dezho, dont ar reas ar c'hrograd da vezañ ur gwir beñse evito.

niederkauern V.gw. (hat niedergekauert) : bezañ pladet, pladañ, bezañ plavet, bezañ souchet, bezañ skoachet, bezañ tamolodet, bezañ puchet, bezañ kluchet, bezañ war e gluchoù, bezañ en e gluch, bezañ e kluch, bezañ war e buchoù, bezañ en e buch, bezañ war e buch, bezañ ramblet, bezañ flutet, bezañ àr e flutigoù.

V.em. : **sich niederkauern** (hat sich (ak.) niedergekauert) : kluchañ, puchañ, pluchañ, mont en e gluch, mont en e buch (en e gluchoù), mont war e buch (war e buchoù), mont da yariñ (da buchañ, da gluchañ), ober ur buchadenn (ur gluchadenn, ur puch), yarañ, kemeneriñ, sebouriñ, souchañ, mont en e souch, mont en e souchet, flutañ, en em flutañ.

Niederkauern n. (-s) : kluch g., puch g., kluchadenn b., puchadenn b., souch g., kluchadur g., puchadur g. ; *jemanden zum Niederkauern bringen*, flutañ u.b.

niederklappen V.k.e. (hat niedergeklappt) : diskenn, serriñ, gouzizañ.

niederknallen V.k.e. (hat niedergeknallt) : lazhadegañ, drailhañ, diskar, lazhañ mik gant un tenn, P. reiñ polos da, toullañ e lèr d'u.b., toullañ lèr u.b. ; *wer sich rührt, wird niedergeknallt* ! tan gant neb a fiñvo !

niederknien V.gw. (ist niedergekniet) : kouezhañ (stouiñ) d'an daoulin, stouiñ (mont) war e zaoulin, mont war bennoù e zaoulin, mont war e benndaoulin, daoulinañ, penndaoulinañ, en em dapout àr pennoù e zaoulin ; *mit einem Bein niederknien*, mont war benn e c'hlin, glinañ, pennglinañ, plegañ e c'hlin, plegañ e benn-glin, ober ur pleg d'ur penndaoulin ; *zum Schießen mit einem Bein niederknien*, tennañ diwar benn ar glin, tennañ diwar benn ur glin ; *zum Beten niederknien*, daoulinañ evit pediñ.

Niederknien n. (-s) : daoulinerezh g.

niederknüppeln V.k.e. (hat niedergeknüppelt) : *jemanden niederknüppeln*, fraoulat gant u.b.

Niederknüppeln n. (-s) : fraoulerezh g.

niederkommen V.gw. (kam nieder / ist niedergekommen) : gwilioudiñ, genel, bugaleat, prezeg he frouezh (F.-M. Luzel), P. dispakañ eus, dozviñ, flutañ ; *die Frau ist mit einem Knaben niedergekommen*, gwilioudet eo ar vaouez diwar ur mab, ur mab he deus ganet ar vaouez, ar vaouez a zo ganet ur mab dezhi ; *sie kam mit einem Mädchen nieder*, ur staoterez he doa bet, gwilioudet e oa diwar ur verc'h, ganet ez eus bet ur verc'h dezhi.

Niederkunft b. (-, -künfte) : 1. [mezeg.] ganedigezh b., ginivelezh b., gwilioud g., poan-vugale b., geneliezh b., gwiliouderezh g. ; 2. [loen.] hal g., tro b., troadur g. ; *nach der Niederkunft*, goude an dro.

Niederlage b. (-, -n) : 1. trec'hidigezh b., faezhidigezh b., kannidigezh b., faezhadur g., faezherezh g., faezhadenn b., emgann-koll g., drouziwezh g., disgra g., dismantr g., drouklamm g., dismantridigezh b., tu koll g. ; *vernichtende Niederlage*, *totale Niederlage*, *komplette Niederlage*,

drougatred g., *diskolpadeg b.*, *peurfaezhidigezh b.* ; *eine Niederlage einstecken*, *eine Niederlage erleiden*, *eine Niederlage kassieren*, bezañ faezhet (trec'het, dornet, kannet) en un emgann, bezañ lakaet faezh / bezañ rentet faezh (Gregor), kaout lamm, kouezhañ ouzh torgenn, chom ouzh torgenn, chom war ar rampev ; *eine schmachliche Niederlage erleiden*, *eine schmachliche Niederlage kassieren*, bezañ krazet naet, bezañ lopet, tapout e lip, bezañ distrihet prop ha kempenn, tapout (pakañ) un distrihl, tapout (pakañ) ur strihl, pakañ ur chupennad, tapout ur skouarnad, kaout lamm, tapout ul louzenn, tapout ur pur, tapout ul louzadenn, tapout ur guchenn ; *einem Gegner eine Niederlage beibringen*, *einem Gegner eine Niederlage zufügen*, gounit an trec'h war un enebour, bezañ trec'h d'un enebour, reiñ lamm d'un enebour, faezhañ (trec'hiñ, daoubenniñ, trec'hiñ war) un enebour, kaout an tu-gounit war un enebour, pilat un enebour, maoutañ un enebour, kemer e greñv war un enebour, kemer an tu kreñv war un enebour, kemer an hol war un enebour, kavout pleg war un enebour, kaout al levezon war un enebour, trec'hiñ d'un enebour (Gregor), plegañ un enebour ; *die Auferstehung Japans nach der Niederlage im zweiten Weltkrieg*, adsavidigezh Japan goude an drouziwezh en eil brezel-bed b. ; 2. [kenw.] ti-dastum g., dastumlec'h g., mirlec'h g., mirva g., mirerezh b., sanailh b., skiber g., magazenn b., grignol b., etrepaouez g. ; 3. [kenw., dispredet] iskevredad g., adstal b., eilstal b., trev b., isstal b., izembregerezh g., adti g., amsez b.

Niederlande ls. : *die Niederlande*, Nederland b., an Izelvroioù ls. ; [istor] *Abfall der vereinigten Niederlande von der spanischen Regierung*, emsavadeg an Izelvroioù b.

Niederländer g. (-s, -) : Nederlandad g. [*liester* Nederlandiz], Izelvroad g. [*liester* Izelvroiz].

Niederländerin b. (-, -nen) : Nederlandadez b., Izelvroadez b. **niederländisch** ag. : nederlandat, izelvroat ; *der niederländische Aufstand*, [1568-1648] emsavadeg ar Gorked b., emsavadeg an Izelvroioù g. ; [yezh.] izelvroek, nederlandek, hollandek ; *deutsch-niederländisches Wörterbuch*, geriadur alamaneg-nederlandeg g. ; *einsprachiges Wörterbuch der niederländischen Sprache*, geriadur hollnederlandek g.

Niederländisch n. : [yezh.] izelvroeg g., nederlandeg g., hollandeg g.

niederlassen V.k.e. (lässt nieder / ließ nieder / hat niedergelassen) : kas d'an traoñ, gouzizañ, diskenn ; *die Flagge niederlassen*, diskenn (gouzizañ) ar banniel, diskenn (gouzizañ) ar giton.

V.em. : **sich niederlassen** (lässt sich nieder / ließ sich nieder / hat sich (ak.) niedergelassen) : azezañ, diazezañ, en em ziazezañ, emziazezañ, ober e azez, ober e ziazez, ober e annez, ober e chomadur, annezañ, kevannezañ, teurel e vrall en ul lec'h, ober e siklud, siklutiñ, kludañ, en em staliañ, dont da lec'hiañ, en em stigmañ, mont d'an traoñ, plavañ ; *sich auf einem Stuhl (auf einen Stuhl) niederlassen*, teuler e bouez war ur gador, azezañ en (war) ur gador, lakaat e revr war ur gador, pikañ e revr war ur gador ; *sich auf die Knie niederlassen*, kouezhañ (stouiñ) d'an daoulin, stouiñ (mont) war e zaoulin, mont war bennoù e zaoulin, penndaoulinañ ; *der Vogel ließ sich auf einem Ast (auf einen Ast) nieder*, al labous a blavas war ur skourrig, al labous en em stignas war ur skourrig, al labous a gludas war ur barr, al labous a bintas war ur barr, al labous a vrankas, al labous a varras war ur skourrig, mont a reas al labous da lojañ war ur skourrig ; *ein Taubenschlag lässt sich auf das Dach nieder*, ur vandenn dubeed a blav war an doenn ; *der Bienenschwarm hat sich auf dem Apfelbaum niedergelassen*, barret eo ar gwenan ouzh ar wezenn avaloù, barret eo an hed er wezenn-avaloù,

aet eo ar gwenan da varrañ war ar wezenn avaloù, bodet eo ar gwenan war ar wezenn avaloù, aet eo ar gwenan da skourrañ ouzh ar wezenn avaloù, aet eo ar gwenan da skourrañ er wezenn avaloù, nodet eo an taol-gwenan war ar wezenn avaloù, bolzet eo ar gwenan war ar wezenn avaloù, gorjet eo an taol gwenan war ar wezenn avaloù, gorjellet eo an taol gwenan war ar wezenn avaloù ; *sich in einem Land niederlassen*, ober e annez en ur vro, annezañ en ur vro, dont da lec'hiañ en ur vro, diazezañ en ur vro, en em ziazezañ en ur vro, en em staliañ en ur vro, kevannezañ en ur vro, dont en ur vro da annezañ, dont en ur vro da chom, mont en ur vro da chom, dont en ur vro d'ober e annez, ober e azez en ur vro, P. teuler e vrall en ur vro ; *er hat sich vor Kurzem in dieser niedlichen kleinen Stadt niedergelassen*, a-nevez deuet eo d'ar gêrig koant-se da gludañ ; *sich bei jemandem häuslich niederlassen*, mont da di u.b. da chom, dont e ti u.b. d'ober e annez, ober e annez e ti u.b., mont war oaled u.b., mont da di u.b. da lojañ, en em floc'henn e ti u.b. ; *sich irgendwo häuslich niederlassen*, ober e annez eus un ti bennak, ober e annezadeg en un ti bennak, ober e chomadur en un ti bennak, P. dont en ul lec'h bennak da gludañ ; *sich beruflich niederlassen*, en em ziazezañ, en em staliañ ; *sich irgendwo vorübergehend niederlassen*, ober e annez en ul lec'h bennak evit ur mare, dont da gludañ en ul lec'h bennak evit ur pennad amzer ; *sich in Quimper niederlassen*, dont da Gemper da chom, dont da Gemper da gludañ.

Niederlassung b. (-, -en) : 1. diazezadur g., diazezadeg b., staliadur g., diazezadenn b., diazez g., annezadenn b. ; 2. [kenwerzh] iskevredad g., adstal b., eilstal b., trev b., isstal b., izembregerezh g., adti g., amsez b.

Niederlassungsbewilligung b. (-, -en) : [Bro-Suis] aotre d'en em ziazezañ g., aotre d'en em staliañ g.

Niederlassungsrecht n. (-s) : frankiz an annezañ b., gwir da annezañ g.

Niederlatein n. (-s) : [yezh.] *das Niederlatein*, al latin izel g., an izellatin g.

Niederlausitz b. (-) : *die Niederlausitz*, Luzas-lzel b.

niederlegen V.k.e. (hat niedergelegt) : 1. kas d'an traoñ, gouzizañ, diskenn, diskar ; *er legte seine Opfergabe vor den Altar nieder*, lakaat a reas e brof e-tal an aoter, leuskel a reas e brof e-tal an aoter, lezel a reas e brof e-tal an aoter ; 2. dilezel ; *sein Amt niederlegen*, dilezel e garg, reiñ e zilez eus e garg, lakaat an dilez eus e garg, reiñ e zilez, reiñ e ziskarg, dont er-maez a garg, mont er-maez a garg, en em zigargañ, en em zigargañ eus e garg, dispegañ diouzh e garg ; 3. diskregiñ diouzh, distagañ diouzh ; *die Arbeit niederlegen*, diskregiñ diouzh e labour, diskregiñ da labourat, ec'hwelañ, distagañ diouzh e labour ; 4. lakaat war an douar ; *die Waffen niederlegen*, dilezel an armoù, diskregiñ diouzh ar stourm, diskregiñ diouzh e armoù, diskregiñ gant an armoù, paouez gant ar brezel, lakaat e armoù war an douar (Gregor), kodianañ, kodianañ gant u.b. ; 5. embann ; *seine Bilanz gerichtlich niederlegen*, embann freuz-stal e embregerezh, diskleriañ freuz-stal e embregerezh, anzav freuz-stal e embregerezh, mont e boch gant ar vezh ; 6. *etwas schriftlich niederlegen*, lakaat udb dre skrid, skeiñ udb war ar paper, skridaozañ udb., enskrivañ udb.

V.em. : **sich niederlegen** (hat sich (ak.) niedergelegt) : mont en e c'hourvez, souchañ, mont en e souch, mont en e souchet.

Niederlegung b. (-, -en) : 1. lakidigezh war an douar b. ; 2. dilez a garg g., emzilez g. ; 3. *Arbeitsniederlegung*, harz-labour g., diskrog-labour g., dilezadeg-labour b.

Niederleitung b. (-, -en) : [tredan] linenn tredanvarr izel b., roer tredanvarr izel g.

niederliegend ag. : [louza.] *niederliegender Stängel*, garenn red b.

niedermachen V.k.e. (hat niedergemacht) : lazhañ, diskar, lazhadegañ, drailhañ, distrujañ, razhañ, dic'hastiñ, reiñ ar roustad diwezhañ da ; [sport] *sie wurden niedergemacht*, tapet o doa ul louzenn, tapet o doa ur pur, tapet o doa ur guchenn, distrilhet e voent brav ha kempenn, distrilhet e voent a-blad-kaer, paket o doa ur chupennad, tapet o doa ur skouarnad, tapet o doa o lip, paket o doa ur strilhet, paket o doa un dornad, paket o doa un distrilhet, lopet e voent, terket e voent, lakaet e voent war o genoù, degaset o doa ur penn leue d'ar gêr, distoket e voent, dispartoeltret e voent, krazet naet e voent, minmalet e voent, trec'het e voent treuz-ha-hed, roet e voe dezho un distres eus ar re wellañ, bazhataet e voent, pilel e voent, barrskubet e voent, peurdrec'het e voent, peurfaezhet e voent, dic'hastet e voent, klaviet e voent, razhet e voent, dornet a-blad e voent, diskolpet e voent, flastret rac'h e voent, lamm sonn o doe digant ar skipailh enep, paket o doa o zamm diganto, n'o doa graet nemet ur pleg, lakaet e voen lamm, roet e voe o laz dezho, dont ar reas ar c'hrograd da vezañ ur gwir beñse evito.

niedermähen V.k.e. (hat niedergemäht) : 1. falc'hat, troc'hañ, spazhañ, diskar ; *das Gras niedermähen*, troc'hañ ar geot, falc'hat ar geot, diskar ar geot, spazhañ geot ; 2. lazhañ, diskar, lazhadegañ, drailhañ, distrujañ ; *Truppen niedermähen*, falc'hat soudarded evel ma ra falc'her ar geot er prad ; *die Granatsplitter fliegen dicht über dem Boden und mähen alles nieder*, ar strinkadennoù obuz a ya a-rez an douar hag a rañv pep tra.

niedermetzeln V.k.e. (hat niedergemetzelt) : lazhañ, diskar, lazhadegañ, drailhañ, distrujañ, pladañ, flastrañ ; *die Feinde niedermetzeln*, dispartoeltrañ an enebourien, kas an enebourien e drougatred, falc'hat an enebourien evel ma ra falc'her ar geot er prad, flastrañ rac'h an enebourien, daoubenniñ an enebourien, lakaat lamm an enebourien, reiñ o laz d'an enebourien, pladañ an enebourien.

Niedermetzlung b. (-, -en) : aer b., drailh g., diframmadeg b., lazhadeg b., frigasenn b., karnaj g.

niederohmig ag. : [fizik] izel e luzded tredanel.

Niederösterreich n. (-s) : Aostria-lzel b.

niederprasseln V.gw. (ist niedergeprasselt) : kouezhañ stank-ha-stank ; *Schläge prasselten auf ihn nieder*, stank-ha-stank e kouezhe an taolioù warnañ ha n'eo ket diouzh kont (ha n'eo ket dre gont), ur grizilhad taolioù (ur chupennad taolioù, ur gwiskad bazhadoù) a gouezhas warnañ ; *der Regen prasselt nieder*, dislonkañ a ra ar barr-amzer, barradiñ a ra, barraouiñ a ra, foetañ a ra ar glav, sklakal a ra ar glav, ober a ra glav evel skeiñ (evel teuler dour) gant barazhioù, ar glav a gouezh puilh (a-builh, puilh-ha-puilh) evel gant ur bezel, ar glav a gouezh a-bezhiadoù, skeiñ a ra ar glav evel gant ur bezel, teuler a ra dour, ober a ra glav a-bil, ober a ra glav a-daol, a-boullad (a-boulladoù) e kouezh ar glav, ober a ra glav a-rec'hin, glav a ra a-skuilh, glav stank a ra, glav foll a ra, glav a ra a c'hoari gaer, glav puilh a ra, ferc'hier houarn a ra, glav bras a ra, ober a ra dour gwashañ ma c'hell, glav a ra par ma c'hall, glav a ra pellañ ma c'hall, glav meur a ra, druz eo an traoù, ober a ra dour da deuler gant ar varazh, pilioù dour a ra, ober a ra glav diouzh ar gwashañ, glav touseg a ra, glav pil polos a ra, glav a ra a skudellad, glav pil a ra / glav a ra ken na fu / glav a ra endra c'hall / poulladañ a ra ar glav (Gregor).

niederreißen V.k.e. (riss nieder / hat niedergerissen) : foeltrañ, dic'hastañ, partoeltrañ, dismantrañ holl-razh, distrujañ naet, diskar, diskar a-blad, teuler d'an traoñ, skeiñ

d'an traoñ, diwriennañ, regiñ, fregañ, freuzañ, divuriañ, divogeriañ, pilat, kalavriñ, gwintañ d'an traoñ, kas d'an traoñ, razhañ, rezañ, disac'hañ, dispenn, distrujañ, freuzañ, fontañ, finfontañ ; *einen Erdwall niederreißen*, digleuziañ, dic'hastañ ur c'hleuz, diskar ur c'hleuz, freuzañ ur c'hleuz, finfontañ ur c'hleuz, fontañ ur c'hleuz ; *die Decke eines Zimmers niederreißen*, diseliñ ur sal.

Niederreißer g. (-s,-) : diskarer g., distrujer g., dismantrer g.
Niederreißung b. (-,-en) : razherezh g., diskar g., diskaridigezh b., diskaradur g., freuz g., freuzerezh g., freuzadur g., distruj g., distrujadur g., distrujerezh g., distrujidigezh b., distrujadenn b., dispenn g., dispennadur g., dismantradur g., dismantridigezh b. ; *die Niederreißung der Erdwälle*, an diskar kleuzioù g.

niederrennen V.k.e. (rannte nieder / hat niedgerannt) : mont d'ar red da stekiñ ouzh udb/u.b. hag e lakaat da gouezhañ, tintañ diwar red, tumpañ diwar red, druilhañ diwar red, torimellat diwar red, pilat diwar red.

Niederrhein g. (-s) : **1.** *der Niederrhein*, ar Roen-Izelañ b. ; **2.** *der Niederrhein*, Bro ar Roen-Izelañ b.

niederrheinisch ag. : eus Bro ar Roen-Izelañ.

niedersäbeln V.k.e. (hat niedergesäbelt) : sabrennañ, diskar gant ur sabrenn.

Niedersachsen n. (-s) : Saks-Izel b.

Niederschachtofen g. (-s,-öfen) : [tekn.] izelforn b.

niederschießen V.k.e. (schoss nieder / hat niedergeschossen) : diskar gant un tenn, lazhañ u.b. mik gant un tenn, P. reiñ polos d'u.b., toullañ e lër d'u.b., toullañ lër u.b. ; *jemanden aus nächster Entfernung niederschießen*, *jemanden aus kurzer Entfernung niederschießen*, diskar u.b. a-dost-berr, diskar u.b. a-douch-kaer, tennañ a-dost-kaer war u.b., tennañ a-dost-kaer gant u.b., tennañ a-dost-berr war u.b., tennañ a-dost-berr gant u.b., tennañ a-douch-kaer war u.b., tennañ a-douch-kaer gant u.b.

V.gw. (schoss nieder / ist niedergeschossen) : rabaniñ war, fardiñ war, frammañ war, plaouiañ war, plavañ war ; *der Adler schießt auf seine Beute nieder*, rabaniñ a ra an erer war e breizh, kouezhañ a ra an erer evel ur maen war e breizh.

Niederschlag g. (-s,-schläge) : **1.** [kimiezh] dierc'had g., gouelezenn b., gouelezennad b., koc'hien str., lec'hidad g., lec'hidenn b., tevaj g., tevion g., dilav g. ; **2.** [mezeg.] gouzed g., gouzedad g. ; **3.** [glav] prantad glavek g., rec'hin glav g., gwalc'hadenn b., barrad-glav g., barr-glav g., kaouad c'hlav b., kaouad glav g., bodad glav g., rizennad c'hlav b., strañsad-glav g., striflad g., taolad dour g., bouilhad glav g., torrad-glav g. ; *saure Niederschlag*, glav trenk g. ; *Niederschläge*, glaveier ls., koempadoù glav ls., barradoù-glav ls., rec'hinoù glav ls., barroù-glav ls., kaouadoù glav ls., bodadoù glav ls., rizennadoù glav ls., strañsadoù-glav ls., piladoù glav ls., strifladoù ls., taoladoù dour ls., torradoù-glav ls., barroù-dour ls., piliou-dour ls., bouilhardoù ls., strinkadoù-glav ls., skourradoù-glav ls., bouilhadoù glav ls., struilhadoù-dour g., gleborou ls., P. soubenn chas b. ; *vereinzelte Niederschläge*, a) glav bep a lec'h g. ; b) glav bep a amzer g. ; **4.** [hinouriezh] koempad g. ; *orografischer Niederschlag*, koempad diwar doros g., glav diwar doros g. ; *konvektiver Niederschlag*, koempad a-gendoug g. ; *Frontalniederschlag*, *zyklonaler Niederschlag*, koempad a-dalbenn g. ; **5.** [sport] lamm-kaer g., kao g. ; **6.** *seinen Niederschlag finden*, bezañ eztaolet, bezañ displeget, bezañ diskouezet, dont war wel ; *die Jugenderlebnisse des Autors haben in diesem Roman ihren Niederschlag gefunden*, er romant-se e tanevell ar skrivagner chañsoù e yaouankiz.

niederschlagen V.k.e. (schlägt nieder / schlug nieder / hat niedergeschlagen) : **1.** diskar, pilat, douarañ, torgennañ, taouarc'hennañ, gwintañ d'an traoñ, kas d'an traoñ, teuler d'an traoñ, flammañ ; *jemanden niederschlagen*, diskar u.b. gant un taol bazh war e benn, astenn u.b. war ar bratell, lakaat korf u.b. da vuzuliañ an douar, skeiñ u.b. ouzh torgenn, ledañ u.b. ouzh torgenn, ledañ u.b., leterniñ u.b., lakaat u.b. kao, lakaat u.b. lamm, reiñ e laz d'u.b., reiñ lamm-kaer d'u.b., kas u.b. da vuzuliañ al leurenn, lakaat u.b. da vuzuliañ al leurenn, astenn u.b., astenn u.b. ouzh torgenn, astenn u.b. ouzh an dorgenn, astenn u.b. war e bevar ivin, ober d'u.b. astenn e bevar ivin, lakaat u.b. war e c'henou ; **2.** soublañ ; *die Augen niederschlagen*, *den Blick niederschlagen*, soublañ e zaoulagad, plegañ e zaoulagad, sellet war-draoñ, sellet a-bouez-traoñ, sellet davit bro ar saout ; **3.** [lu] trec'hiñ, trec'hiñ war, faezhañ, bezañ trec'h da, daoubenniñ, reiñ lamm da, bezañ disoc'h gant, pladañ, plegañ, kaout al levezon war, drouziwezhañ, minmalañ, barrskubañ, riñsañ, peurdrec'hiñ, peurfazhañ, diskolpañ, dic'hastañ, klaviañ, razhañ, domañ, pilat, dismantrañ, kannañ, frigasañ, flastrañ, reiñ ar roustad diwezhañ da ; *einen Aufstand niederschlagen*, plegañ ur ravolt, mougaf ur ravolt ; *sie wurden niedergeschlagen*, distrilhet e voent brav ha kempenn, distrilhet e voent a-blad-kaer, tapet o doa o lip, paket o doa un strilh, paket o doa un distrilh, paket o doa ur chupennad, tapet o doa ur skouarnad, flastret rac'h e voent, lakaet e voent war o genoù, distoket e voent, disparfoeltret e voent, krazet naet e voent, minmalet e voent, trec'het e voent treuz-ha-hed, roet e voe dezho un distres eus ar re wellañ, bazhataet e voent, pilet e voent, barrskubet e voent, roet e voe ar roustad diwezhañ dezho, peurdrec'het e voent, peurfazhet e voent, dic'hastet e voent, klaviet e voent, razhet e voent, dornet e voent, kannet e voent, lakaet e voent lamm, lamm sonn o doe digant o enebourien, roet e voe o laz dezho ; **4.** [dre skeud.] dinerzhañ, digalonekaat, diskalonekaat, mantrañ, peurvantrañ, diwaskañ, diskoñfortiñ, glac'hariñ, kalonizañ, gouvidañ ; *niederschlagende Nachricht*, keloù saezhus g., keloù mantrus g., keloù garv da glevet g., keloù diaes da glevet g., keloù kalet da glevet g., keloù doanius g., keloù glac'harus g., keloù gouvidus g., disaouzan boanius b. ; *sie war völlig niedergeschlagen*, chif bras he doa, dinerzhet da vat e oa, en he brasañ anken edo, en he holl ankenioù edo, digalonekaet naet e oa, plaouiet e oa gant an enkreiz hag an doan, plaouiet e oa gant an dic'hoanag hag ar glac'har, dinerzhet ha digalon e oa, trec'het en em gavas gant ar glac'har, trec'het e oa gant ar glac'har, mantret e oa he c'halon gant glac'har, ar vantr galon a oa kouezhet warni, izel e oa kouezhet he banniel ganti, izelaet e oa he bannieloù ganti, kouezhet e oa he bannieloù ganti, don e oa aet en he c'halon gouli ar c'herse, chomet e oa en diaskren, aze e oa diskaret, diskaret e oa gant an dic'hoanag hag ar glac'har, dinerzhet da vat e oa, gwir-c'hlac'haret e oa, edo o souriñ a c'hlac'har ; **5.** astalañ ; *das Verfahren niederschlagen*, klozañ an afer ; *einen Prozess niederschlagen*, dougen un nepenn ; **6.** mougaf, gwaskañ, flastrañ, pladañ, plegañ ; *einen Aufstand niederschlagen*, mougaf un emsavadeg, plegañ ur ravolt, mougaf ur ravolt, flastrañ un emsavadeg, mougaf an diroll ; *einen Aufstand blutig niederschlagen*, beuziñ un emsavadeg er gwad ; **7.** [kimiezh] gouelezenniñ, dierc'hiñ ; *eine Lösung niederschlagen*, dierc'hiñ un dileizhenn.

V.em. : **sich niederschlagen** (schlägt sich nieder / schlug sich nieder / hat sich (ak.) niedergeschlagen) : **1.** glizhenniñ, glizhañ ; *der Tau hat sich niedergeschlagen*, deuet eo ar glizh da zousaat an douar ; *Tau schlägt sich nieder*, glizhenniñ (glizhañ) a ra ; **2.** [kimiezh] gouelezenniñ ; **3.** *sich in etwas (dat.)*

niederschlagen, dont war wel en ur stumm bennak, dont war wel en udb., mont war wel en ur stumm bennak, en em ziskouez en un doare bennak, azlammat war udb.

niederschlagsarm ag. : nebeut a c'hlav ennañ.

Niederschlagsdefizit n. (-s,-e) : diouer a c'hlav g.

Niederschlagsereignisse ls. : prantadoù glavek ls.

Niederschlagsgebiet n. (-s,-e) : [douaroniezh] diazad douradurel g., diazad doureier g.

Niederschlagsmenge b. (-,-n) : kementad koempadoù glav g., kementad dour glav g., glavusted b., glavegezh b. ; *Messung der Niederschlagsmenge*, glavventerezh g. ; *defizitäre Niederschlagsmenge*, diouer a c'hlav g.

Niederschlagsmessen n. (-) : glavventerezh g.

Niederschlagsmesser g. (-s,-) : glavventer g. [*liester* glavventerioù].

Niederschlagsmessung b. (-) : glavventerezh g.

Niederschlagsmessungen- : ... glavventerel.

Niederschlagsregime n. (-s, -/s) : hanren ar glaveier g., hanren glavel g.

niederschlagsreich ag. : kalz a c'hlav ennañ, stank ar glav ennañ, glavek.

Niederschlagsverhältnisse ls. : hanren ar glaveier g., hanren glavel g.

Niederschlagswasser n. (-s) : dour glav g., dour-koll g., dour-gouez g.

Niederschlagung b. (-,-en) : **1.** *Niederschlagung eines Aufstandes*, mougadenn un emsavadeg b. ; **2.** [gwir] *Niederschlagung eines Prozesses*, torridigezh ur prosez b., devredad nepenn g.

Niederschlesien n. (-s) : Silezia-lzel b.

niederschmettern V.k.e. (hat niedergeschmettert) : **1.** diskar, taouarc'hennañ, pilat, grilhañ, fregañ, drailhañ, drastañ, frigasañ, lakaat da darzhañ, freuzañ, terriñ, strinkañ a dammoù, brevennañ, diskolpañ, dismantrañ holl-razh, distrujañ naet, difoeltrañ, foeltrañ, dibarfoeltrañ, dibarfreuziñ, gwastañ, netraiñ, dic'hastañ, dizalbadiñ, disac'hañ, razhañ, skeiñ d'an traoñ, findaoniñ d'an douar ; **2.** [dre skeud.] saezhiñ, gwallvantrañ, peurvantrañ, trelatañ, trebouliañ, baduelliñ, trefuiñ, alvaoniñ, skoelfiñ, mantrañ, abafiñ, sabatuiñ, sabaturiñ, teuler en alvaon, diskoñfortiñ, glac'hariñ, kalonizañ, divarc'hañ, bac'hiñ, esteuziñ, gwallskeiñ.

niederschmetternd ag. : saezhus, mantrus, peurvantrus, garv, kalet, poanuis, glac'harus, gloazus, doanuis, ankenius, foeltrus, dispis, dizesperus ; *niederschmetternde Nachricht*, keloù saezhus g., keloù glac'harus g., keloù mantrus g., keloù peurvantrus g., keloù doanuis g., keloù garv da glevet g., keloù diaes da glevet g., keloù kalet da glevet g., disaouzan boanuis b.

niederschreiben V.k.e. (schrieb nieder / hat niedergeschrieben) : *etwas niederschreiben*, lakaat udb dre skrid, skeiñ udb war ar paper, skridaozañ udb, dougen udb war ur skor paper, skrivañ udb ; *seine Erinnerungen niederschreiben*, lakaat dre skrid e eñvoriou, skrivañ e eñvorennoù ; *in Kurzschrift niederschreiben*, berrskrivañ.

niederschreiben V.k.e. (schrie nieder / hat niedergeschrien) : *jemanden niederschreiben*, hual (huataat, hudal) u.b., hudal war u.b., krial hu war u.b., ober an hu war u.b., ober hu war u.b., ober an hu ouzh u.b., ober hu ouzh u.b., ober an hu hag an hop war u.b., ober an hu hag ar you war u.b., lakaat an hu hag an hop war u.b., lakaat an hu hag ar you war u.b., huperiñ war-lerc'h u.b.

Niederschrift b. (-,-en) : **1.** lakidigezh dre skrid b., skriverezh g. ; **2.** danevell b., rentañ-kont g. ; *wörtliche Niederschrift*, lavarad g.

niedersenken V.em. : **sich niedersenken** (hat sich (ak.) niedergesenkt) : *die Nacht senkt sich nieder*, sernoziñ (abardaeziñ, rouznosiñ) a ra, emañ o sernoziñ, emañ ar serrnoz o tont.

V.k.e. (hat niedergesenkt) : **1.** diskenn, gouzizañ, izelaat, sankañ ; **2.** [mengleuz] *einen Schacht niedersenken*, kleuzañ un toull-mengleuz, kleuziñ un toull-mengleuz.

niedersetzen V.k.e. (hat niedergesetzt) : kas d'an traoñ, lakaat war an douar ; *jemanden niedersetzen*, lakaat u.b. en e azez.

V.em. : **sich niedersetzen** (hat sich (ak.) niedergesetzt) : teuler e bouez, azezañ, mont en e goazez, mont war e goazez, en em lakaat war e azezoù, en em lakaat en e azez, ober un azezig, lakaat un azez.

niedersinken V.gw. (sank nieder / ist niedergesunken) : diskenn, gouzizañ, izelaat, sankañ, gwantañ, dont da bukañ, koazhañ.

niedersitzen V.gw. (saß nieder / ist niedergesessen) : teuler e bouez, azezañ, mont en e goazez, mont war e goazez, en em lakaat war e azezoù, ober un azezig, lakaat un azez.

niedersorbisch ag. : [yecz.] wendek, sorabek-izel.

Niederspannung b. (-,-en) : [tredan] tredanvarr izel g., barr izel g.

Niedersprungmatte b. (-,-n) : [sport] pallenn g., tapis g., pallenn lammat g.

niederstechen V.k.e. (sticht nieder / stach nieder / hat niedergestochen) : lazhañ gant un taol kontell, goustilhañ, gouglezeiata, kontellañ, kontellata.

niedersteigen V.gw. (stieg nieder / ist niedergestiegen) : diskenn.

niederstimmen V.k.e. (hat niedergestimmt) : *jemanden niederstimmen*, lakaat u.b. en amdu, bezañ an tu-gounit gant an-unan da-geñver ur vouezhiadeg, mont an tu-gounit gant an-unan da-geñver ur vouezhiadeg, bezañ trec'h war u.b. da-geñver ur vouezhiadeg ; *niedergestimmt werden*, bezañ lakaet en amdu, bezañ nac'het e ginnig en ur vouezhiadeg, bezañ an tu-koll gant an-unan da-geñver ur vouezhiadeg, mont an tu-koll gant an-unan da-geñver ur vouezhiadeg.

niederstoßen V.k.e. (stößt nieder / stieß nieder / hat niedergestoßen) : **1.** diskar, pilat, teuler d'an traoñ, skeiñ d'an traoñ, tintañ, tumpañ, torimellat ; **2.** lazhañ.

niederstrecken V.k.e. (hat niedergestreckt) : *jemanden niederstrecken*, diskar u.b. d'an douar, strinkañ u.b. en (war an) douar, stlepel u.b. d'an douar (d'an traoñ), reiñ douar d'u.b., tintañ u.b., reiñ lamm d'u.b., reiñ ul lamm d'u.b., lakaat u.b. lamm, reiñ e laz d'u.b., skeiñ u.b. ouzh torgenn, ledañ u.b. ouzh torgenn, lakaat u.b. war e c'henoù, astenn u.b. war an dachenn, astenn u.b. ouzh torgenn, astenn u.b. ouzh an dorgenn, astenn u.b. war ar bratell, diskar (distroadañ, c'hweniañ, linkañ, douarañ, torgennañ, gwintañ, leurennañ, tumpañ, druilhañ) u.b., kas u.b. da rudellat, ledañ u.b., leterniñ u.b., pradañ u.b., astenn u.b. war e bevar ivin, ober d'u.b. astenn e bevar ivin, kas u.b. da vuzuliañ an douar, kas u.b. da lipat pri, lakaat korf u.b. da vuzuliañ an douar, diskar u.b. hed-blad e gorf, teuler u.b. d'an douar, drammañ u.b., pilat u.b., pilat u.b. d'an douar, dornañ u.b., pladañ u.b., taouarc'hennañ u.b., lakaat u.b. ouzh torgenn, flammañ u.b., [gouren e Breizh] kas u.b. da zebriñ brenn.

Niederstrom g. (-s,-ströme) : [tredan] red tredanvarr izel g.

niederstürzen V.k.e. (stürzte nieder / hat niedergestürzt) : diskar, diskar a-blad, pilat, teuler d'an traoñ, skeiñ d'an traoñ, tintañ, tumpañ, torimellat.

V.gw. (stürzte nieder / ist niedergestürzt) : **1.** disac'hañ, difaragoellañ, kouezhañ, kouezhañ a-freilh, kouezhañ evel ur

freilh, kouezhañ en e boull, kouezhañ en e buch, pilat, rampañ, ruzañ, foerañ, fontañ, isfontañ, frigasañ, flodiñ, dont d'an traoñ ; **2.** kouezhañ a-daol, plavañ war, delammat war, dirollañ war, kouezhañ war.

niedertourig ag. : [tekn.] ... a dro a dizh izel, gorrek e hanren.

Niedertracht b. (-, -en) : falloni b., viloni b., bileni b., vilder g., vilded b., viltañs g., divalaverezh g., displetoni b., displedadurezh b., displeter g., displeted b., gwallvezh b., izelder g., fallagriezh b., drougiezh b. ; *aus Gemeinheit und Niedertracht*, dre fallagriezh, dre fallentez, dre falloni, dre zroug, dre zrougiezh.

niederträchtig ag. : divalav-mezh, fallakr, mezhus, displed, displet, vil, gagn, kordet a fallagriezh, kordet e gorf a fallagriezh, korvigellet e galon a fallagriezh, pezhell e galon gant ar fallagriezh, hudur, yud, yudas, ganas, gidas, drougiezhus, hek, astut, ifam, kailh, kazus ; *auf niederträchtige Art*, dre vil ; *du bist ein niederträchtiger Kerl*, n'out ken tra nemet distervez, pegenn dister ha pegenn displet out, ul loen brein (ul loen vil, ul loen lous, ul loen fall, ur paotr lavis, un toull visoù) a zo ac'hanout, un dra milliget out, n'eus netra a vat ennout, n'out ket gwall dener pa rez evel-se, divalav-mezh eo pezh a rez, kordet a fallagriezh out, te a zo korvigellet da galon a fallagriezh, da galon a zo ur puñs don a fallagriezh, n'eus nemet fallagriezh ennout, vis ar gordenn a zo ennout, n'eus ket un neudenn eeun oc'h ober ac'hanout, n'eus ket un neudenn eeun ennout, te n'eus ket ur vlevenn gristen warnout, te a zo kement si fall 'zo tout ennout, bez' ez eus un neudenn gamm (un neudenn torret) ez kwiadenn, ur pezh fall a zen a zo ac'hanout, te a zo drouk betek mel da eskern, ur vosenn a zen a zo ac'hanout, ul lec'hidenn a zen fall a zo ac'hanout, lastezenn vras ma'z out ! da gont a fallagriezh a zo ennout, te a zo gwazh eget ar vosenn, ul loen gars a zo ac'hanout, te a zo un higenn, ur paotr gagn a zo ac'hanout, ur gwall higolenn a zo ac'hanout.

Adv. : dre vil, hudur.

Niederträchtigkeit b. (-, -en) : gwallvezh b., fallagriezh b., displetoni b., displedadurezh b., displeter g., displeted b., izelder g., viloni b., bileni b., falloni b., vilder g., vilded b., divalaverezh g., viltañs g., dismegañs b., hudurezezh g.

niedertreten V.k.e. (tritt nieder / trat nieder / hat niedergetreten) : **1.** mac'hañ, moustrañ, pilpazañ ; **2.** *seine Absätze niedertreten*, uzañ seuliou e votoù, kas seuliou e votoù da fall, karzhañ e seuliou.

Niederung b. (-, -en) : flagenn b., izelenn b., dol g., gwantenn b., gwafleñn b., pukadenn b.

Niederwald g. (-s, -wälder) : koad-med g., koad-troc'h g., koad-tailh g., tailheris g., brouskoad g., broust g. ; *in einem Niederwald wachsende Bäume*, gwez-troc'h str., krennwez str.

niederwalzen V.k.e. (walzte nieder / hat niedergewalzt) : **1.** dic'hastañ ; *ein Stadtviertel mit Bulldozern niederwalzen*, dic'hastañ ur c'harter, diskar ur c'harter rez an douar gant tourterioù, lakaat ur c'harter rez ar sol gant tourterioù, diskar ur c'harter a-blad gant tourterioù, diskar ur c'harter a-benn-font gant tourterioù, rezañ ur c'harter gant tourterioù, razhañ ur c'harter gant tourterioù, dismantrañ ur c'harter a-gren gant tourterioù, dismantrañ ur c'harter holl-razh gant tourterioù, distrujañ ur c'harter prop ha naet gant tourterioù, peurlvantrañ ur c'harter gant tourterioù, freuzañ tiez ur c'harter gant tourterioù, kas tiez ur c'harter d'an traoñ gant tourterioù, teuler tiez ur c'harter d'an traoñ gant tourterioù, peurziskar ur c'harter gant tourterioù ; **2.** *einen Aufstand niederwalzen*, plegañ ur ravolt, mougañ ur ravolt, mougañ un emsavadeg, mougañ an diroll, drastañ un emsavadeg, flastrañ un emsavadeg.

niederwärts Adv. : war-draoñ, d'an traoñ.

niederwerfen V.k.e. (wirft nieder / warf nieder / hat niedergeworfen) : **1.** teuler war an douar, douarañ, taouarc'hennañ, torgennañ, kas da rudellat, lakaat u.b. war e c'henoù, skeiñ ouzh torgenn, ledañ ouzh torgenn, ledañ [u.b.], leterniñ [u.b.], astenn ouzh torgenn, astenn war ar brateñ, lakaat ouzh torgenn ; **2.** trec'hiñ, trec'hiñ war, faezhañ, bezañ trec'h da, daoubenniñ, reiñ lamm da, bezañ disoc'h gant, pladañ, kaout al levezon war, drouziwezh, minmalañ, barrskubañ, riñsañ, peurdrec'hiñ, peurfaezhañ, dic'hastañ, klaviañ, razhañ, dornañ, pilat, dismantrañ, kannañ, frigasañ, flastrañ, diskolpañ ; **3.** mougañ, minmalañ, flastrañ, pladañ, plegañ ; *einen Aufstand niederwerfen*, mougañ un emsavadeg, mougañ an diroll, drastañ un emsavadeg, plegañ ur ravolt, flastrañ un emsavadeg.

V.em. **sich niederwerfen** (wirft sich nieder / warf sich nieder / hat sich (ak.) niedergeworfen) : en em strinkañ d'an douar, en em deuler d'an daoulin, douarañ, mont d'an douar, pladañ ; *sich vor jemandem niederwerfen*, en em strinkañ d'an douar dirak u.b. / en em deuler d'an daoulin dirak u.b. / en em deuler (en em strinkañ) da dreid u.b. (Gregor).

Niederwerfung b. (-, -en) : *Niederwerfung des Feindes*, flastradur (piladur, frikadur) an enebourien g. ; *Niederwerfung des Aufstandes*, mougadenn an emsavadeg b.

Niederwild n. (-s) : [loen.] jiber bihan g./str., jiboez bihan g./str., gouezaj bihan g. ; *Jagd auf Niederwild*, hemolc'h jiber bihan g., hemolc'h jiboez bihan g., hemolc'h gouezaj bihan g.

Niederwind g. (-s, -e) : [merdead.] avel c'houziz g.

niederziehen V.k.e. (zog nieder / hat niedergezogen) : tennañ d'an traoñ, diskenn, izelaat.

Niederzieher der Unterlippe g. (-s, -) : [korf.] kigenn izelaer ar vuzell draoñ b.

niedlich ag. : koant, koantik, kenedus, jolis, moutik, krot ; *niedlicher Fratz, niedlicher Knopf*, moutig g., lellig g., kalonig g., koulouch g., koulouchig g. ; *ein so niedlicher, zierlich gebauter Körper*, un tammig korf strujet ken brav g. ; *er hat sich vor Kurzem in dieser niedlichen kleinen Stadt niedergelassen*, a-nevez deuet eo da gludañ d'ar gêrig koant-se.

Niedlichkeit b. (-, -en) : koantiri b., koantiz b., kened b., jolisted b.

Niednagel g. (-s, -nägel) : [korf., mezeg.] kreskerezh b. [*liester kreskerezh*].

niedrig ag. : **1.** izel, dister, bihan, raz, bas ; *niedriger Blutdruck*, gwask re izel ar gwad g., iswask talmerel g. ; *niedriges Fenster*, prenestr izel g. ; *niedriger Preis*, priz izel g., priz dister g., priz marc'had-mat g. ; *niedrige Stirn*, tal izel g. ; *die Decke des Zimmers ist besonders niedrig*, gwall izel eo lein ar gambr ; *dank der niedrigen Decke des Zimmers ist es dort immer warm*, en abeg da izelder he lein e vez tomm er sal-se ; *hoch und niedrig*, bihan ha bras, a renk uhel hag a renk izel ; *niedriges Gras*, geot raz str. ; *niedriger Wasserstand*, dour bas g., dour bihan g., dour izel g. ; *im Oktober nämlich ist die Erde am trockensten und der Wasserstand in den Quellen am niedrigsten*, rak e miz Here eo en em gav an douar da vezañ sec'hañ hag an eiennoù da vezañ berrañ ; *niedrigstes Niveau*, live izelañ g., live izek g. ; *niedrigster Ebbestand*, izelvor g., daere g., dazre g., mor daere g., mor en e vihanañ g., mor en e izelañ g. ; *von niedriger Herkunft*, a lec'h izel, ganet a lec'h izel, savet a lec'h izel, a ouenn izel, a ouenn zister, dister e ouenn, savet a dud izelek, a wad izel, izelwad, ganet a dud dister, a renk izel ; *niedriges Amt*, karg izel b., karg dister b., karg vihan b. ; *Berufe mit dem niedrigsten sozialen Status*, micherioù izelañ ls. ; *von niedrigerem Rang*, eus ur renk izeloc'h, P. eus ur

sklisenn izeloc'h ; *Wolle von niedrigster Qualität*, gloan bihanañ-prizet g. ; *um 6 Uhr war die Tagestemperatur am niedrigsten*, da 6 eur e oa ar wrez en he bihanañ, da 6 eur e oa ar wrez en hec'h izelañ ; [kegin.] *etwas bei niedriger Temperatur garen*, poazhañ udb a wrez izel ; [stlenn.] *Bit mit dem niedrigsten Stellenwert*, bit leiañ pouez g. ; **2.** [dre skeud.] vil, fallakr, drougiezh ; *niedriger Charakter*, falloni b., viloni b., bileni b., vilder g., vilded b., viltañs g., divalaverezh g., displedon b., displedadurezh b., displeter g., displicted b., gwallvezh b., izelder g., fallagiezh b., drougiezh b. ; *sich von seinen niedrigsten Instinkten leiten lassen*, sentiñ ouzh e gorf, en em zerc'hel evel ul loen mut, en em gundu evel ul loen brein (evel ul loen vil, evel ul loen lous, evel ul loen fall, evel ul loen gars), en em ouarn evel ul loen fall, en em lakaat war renk al loened, en em lakaat e renk al loened, en em lakaat e par al loened.

Adv. : **1.** izel ; *das Bild müssen Sie niedriger hängen*, gwelloc'h e vefe (bez e rankit) istribilhañ an daolenn un tammig izeloc'h ; *die Sonne steht niedrig*, izel emañ an heol ; *dieser Stuhl lässt ihn zu niedrig sitzen*, re izel eo dindanañ war ar gador-se ; *niedrig steht das Wasser im Brunnen*, an dour er puñs a zo izel, an dour er puñs a zo bas, bihan eo an dour er puñs ; *diese Pflanzen sind eine niedrig wachsende Sorte*, izel e kresk ar seurt plant ; **2.** [dre skeud.] *Sie sollen nicht so niedrig von mir denken*, arabat faeañ ac'hanon e-giz-se, arabat deoc'h kaout kement a zismegañs ouzhin ; *P. etwas niedriger hängen*, na ober kement a stad eus udb, na ober (na zalc'her) stad eus udb, derc'hel nebeut a stad ag udb, derc'hel nebeut a gont eus udb, na zerc'hel nebeut a gont ag udb, dismegañs udb, dispizout udb, ober dismegañs war udb, kaout dismegañs evit (ouzh) udb.

Niedrig-Emissions-Gebiet n. (-s,-e) : takad dileuskerezh izel g.

Niedrigkeit b. (-,-en) : **1.** izelder g., izelded b., disterder b., disterver g., distervez b., bihanez b. ; **2.** [dre skeud.] falloni b., viloni b., bileni b., vilder g., vilded b., viltañs g., divalaverezh g., displedon b., displedadurezh b., displeter g., displicted b., gwallvezh b., izelder g., fallagiezh b., drougiezh b.

Niedriglohnland n. (-s,-länder) : bro izel ar goproù enni b.

Niedrigsein n. (-s) : izelder g., izelded b., disterder b., disterder g.

niedrigste(r,s) ag. : izek, izelañ, bihanañ, disterañ, nebeutañ, leiañ ; *im Oktober nämlich ist die Erde am trockensten und der Wasserstand in den Quellen am niedrigsten*, rak e miz Here eo en em gav an douar da vezañ sec'hañ hag an eiennoù da vezañ berrañ ; *niedrigstes Niveau*, live izelañ g., live izek g. ; *niedrigster Ebbestand*, izelvor g., daere g., dazre g., mor daere g., mor en e vihanañ g., mor en e izelañ g. ; *Berufe mit dem niedrigsten sozialen Status*, micherioù izelañ ls. ; *Wolle von niedrigster Qualität*, gloan bihanañ-prizet g. ; *um 6 Uhr war die Tagestemperatur am niedrigsten*, da 6 eur e oa ar wrez en he bihanañ, da 6 eur e oa ar wrez en hec'h izelañ ; [stlenn.] *Bit mit dem niedrigsten Stellenwert*, bit leiañ pouez g. ; *sich von seinen niedrigsten Instinkten leiten lassen*, sentiñ ouzh e gorf, en em zerc'hel evel ul loen mut, en em gundu evel ul loen brein (evel ul loen vil, evel ul loen lous, evel ul loen fall, evel ul loen gars), en em ouarn evel ul loen fall, en em lakaat war renk al loened, en em lakaat e renk al loened, en em lakaat e par al loened.

Niedrigwasser n. (-s,-) : **1.** [mor] izelvor g., daere g., dazre g., mor daere g., mor en e vihanañ g., mor en e izelañ g. ; *Stauwasser bei Niedrigwasser*, Stillstand der Gezeitenströmung bei Niedrigwasser, daere g., izelvor g., mor izel g. ; *Gezeitenwechsel bei Niedrigwasser*, Kenterpunkt bei Niedrigwasser, tarzhañ al lanv g., ar c'hentañ lanv g., distro

al lanv g./b. ; *bei Niedrigwasser*, d'ar mor izel, d'an izelvor, e-pad an daere, da daol an daere, pa vez ar mor en e zaere, pa vez daere ar mor, pa vez bas an dour, pa vez bihan ar mor, pa vez bihan an dour, pa vez izel-gagn ar mor, pa n'eus ket mor a-walc'h ; *bei Niedrigwasser auf Sand liegende Schiffe*, bigi marvoret ls., bigi dicalet war an traehz ls. ; *bei Niedrigwasser Muscheln sammeln*, Krabben, Gamelen oder Fische fangen, pesketa war an aod vev g., loc'heta g. ; *Mensch, der bei Niedrigwasser in der Gezeitenzone Muscheln sammelt*, Krabben, Gamelen oder Fische fängt, aochoer g. ; **2.** [stêrioù] izeldour g., izeldourioù ls., dour bihan g., izelvezh b. ; *bei Niedrigwasser*, pa vez bas an dour, pa vez bihan an dour, pa vez izel-gagn an dour, pa vez an dour en e izelañ.

Niedrigwassergebiet n. (-s,-e) : tachenn dour bas b., tachenn dour bihan b., daere g., pladur g., baz g., bazenn b. ; *das Schiff blieb außerhalb des Niedrigwassergebiets*, chom a reas ar vag en tu all d'an daere.

Niedrigwassergrenze b. (-,-n) / **Niedrigwasserlinie** b. (-,-n) : [mor] daere g. ; *heute findet man Miesmuscheln nur noch an der Niedrigwassergrenze*, bremañ ne vez kavet a veskl ken met a-rez an daere.

Niellieren V.k.e. (hat nielliert) : duigellañ.

Niellierer g. (-s,-) : duigeller g.

Niello n. (-/s,-s/Niellen) : **1.** duigellañ g., duigelladur g. ; **2.** duigell b.

Nielloarbeit b. (-,-en) : duigell b.

niemals Adv. : morse, nepred, nepetro, tro ebet, taol ebet, kammed, gwech ebet, james, james ebet, biken, birviken, biskoazh, [dre c'hwezañ] ket bemdez, nep gwech, e nep mare, na noz na deiz, morse tout, pennad ebet ; *ich bin niemals hier gewesen*, n'on ket bet james c'hoazh amañ, n'on ket bet amañ gwech ebet, n'on ket bet amañ morse, n'on bet amañ morse, n'on bet kammed amañ, an dro gentañ eo din bezañ amañ ; *niemals würde ich so etwas tun*, morse ne rafen un dra evel-se, nepred ne rafen un dra a seurt-se ; *niemals !* foeltr biken, tanfoeltr biken, mil birviken james, biken ebet, biken james, e mod ebet, e nep hent / e (war) nep tro (Gregor). **niemand** raganv amresis [ak. : niemanden / niemand ; dat. : niemandem / niemand ; gen. : niemandes / niemands] : hini, hini ebet, den ebet, den, gour, nikun, nikun ebet, nep hini, kristen, kristen ebet, penn-kristen, penn-kristen ebet, penn ki ebet, nep den, den tout, den bev, den ganet, den ganet ebet, den krouet ebet, nep unan, unan ebet, nag urcher nag archer, foeltr den, ket un unan ; *absolut niemand, überhaupt niemand*, den a-grenn ; *es war so gut wie niemand da*, tri o tñsial, pevar o son a oa eno ; *ich habe niemanden gesehen*, foeltr den n'em boa gwelet, n'em boa gwelet den ebet (nikun), n'em boa gwelet gour, n'em boa gwelet den, n'em boa gwelet gour ebet (hini ebet, penn kristen ebet, penn ki ebet) ; *niemand ist gekommen*, n'eus deuet den ebet, n'eus deuet nikun ; *niemand mehr*, den (hini) ebet ken ; *niemand sonst (niemand anders)*, hini (den) all ebet, hini (den) ebet a-hend-all, ken den nemetañ, nep den all ; *ich kenne ihn wie sonst niemand*, gouzout a ran dioutañ gwelloc'h eget hini ; *niemand hat es erfahren können*, chomet eo berr an holl da c'houzout ; *nichts und niemand kann ihn bremsen*, n'eus tra na den evit herzel outañ, n'eus tra na den evit kaeañ outañ, n'eus tra na den evit e herzel ; *niemand macht Ihnen Vorwürfe*, den ne ra buhez deoc'h ; *ich fürchte niemanden*, ne zoujan den ; *ich habe es niemandem außer dir gesagt*, *ich habe es niemand anderem gesagt als dir*, n'em eus lavaret an dra-se da nikun (da zen ebet) estregetout, n'em eus lavaret an dra-se da gen den nemedout ; *niemand weiß wie weit*, ne oar dare den betek pelec'h ; *sie hat niemand außer mir*, n'he deus kristen

nemedon ; *da war niemand zu sehen*, ne oa den ebet warwel ; *es ist niemand da*, n'eus penn-kristen amañ, n'eus den a-grenn amañ, n'eus gour en holl amañ, n'eus ket ur c'hristen amañ, n'eus kristen ebet amañ, n'eus ket ur penn ki amañ, n'eus ket ur penn kristen amañ, n'eus den ganet ebet amañ, n'eus den krouet ebet amañ, n'eus foeltr den amañ, ned eus ket a nep re ; *niemand ist perfekt, niemand ist vollkommen*, pep hini en deus e zroug hag e vad - n'eus den na zeu da faziañ - n'eus den na fazi alies - pep den a zo fazius / pep den a c'hall faziañ / pep den a c'hall ober fazi (Gregor) - n'eus den na tra hep e si, hag alies en deus daou pe dri - pep hini en deus e si, an hini n'en deus ket daou en deus tri - hor mad hag hor fall hon eus holl - n'eus den disi ebet - an hini na vo ket kavet abeg ennañ n'eo ket bet ganet c'hoazh hag e vamm a zo marv - an hini n'eo ket bailh en e benn a zo bailh en e revr - ar c'haerañ charretour a ziskar e garr - evit c'hoazh n'eo ket ganet neb a zo gant an holl karet - n'emañ ket war an douar an hini a blij d'an holl - ar marc'h kreñvañ a rank pukañ - ar marc'h gwellañ a rank pukañ - kaer o deus an dud kaout un digoradur a'r brasañ, atav e vint war riskl da faziañ - techet eo an holl d'ober mankadennou ; [relij.] *niemand kann Gottes Hand zurückhalten*, ne c'hall den arbenn dorn Doue, ne c'hall den herpel dorn Doue.

Niemand g. (-s) : den dianavez g., paourkaezh netra g., paourkaezh den g., den a netra g., den a vann g., kozh netra g., den ebet g., (un) nikun g.

Niemand'sland n. (-s) : „no man's land“ g., takad neptu etre armeoù an enebourien g., takad neptu etre al linennoù g.

Niere b. (-,-n) : **1.** [korf.] lounezh b. [*liester* lounezh] ; *die Nieren*, al lounezh, P. al loanigoù ls. ; *in den Nieren wird der Harn gebildet*, an troazh a vez furmet el lounezh ; *eine Niere transplantieren*, imboudañ ul lounezh ouzh u.b. ; **2.** [kegin.] lounezhenn b. ; *Nieren*, lounezhennou ls. ; *Nieren als Gericht*, ul lounezhennad b. ; **3.** [dre skeud.] *jemanden auf Herz und Nieren prüfen*, furchal e kalon u.b., fuketal e kalon u.b., mont war don u.b., mont e-barzh bouzellenn u.b., palvata u.b. war e nav zu, diskantañ u.b., dibluskañ u.b., sontañ spered u.b., sonteal spered u.b., furchal betek e kreiz ar galon hag ar spered (Gregor) ; *das geht mir an die Nieren*, gwall sammet e vez va c'halon gant an dra-se, an dra-se a sank don ennon, gwall skoet on gant an dra-se, kement-se a ra ur gwall from din, piket e vez va c'halon gant an dra-se, treantet e vez va c'halon gant kement-se.

Nieren- : ... al lounezh, lounezhel.

Nierenbaum b. (-,-baume) : [louza.] gwez-kajou str.

Nierenbecken n. (-s,-) : [korf.] lestrig g., lestr al lounezh g.

Nierenbeckenentzündung b. (-,-en) : [mezeg.] pielit g.

Nierenbraten g. (-s,-) : [kegin.] lounezhennad b.

Nierenempfänger g. (-s,-) : [mezeg.] imbouded lounezh g. [*liester* imboudidi lounezh].

Nierenentzündung b. (-,-en) : [mezeg.] lounezhfo g., lounezhad b.

nierenförmig ag. : lounezhek, a-stumm gant ur favenn, stummet evel ur favenn, e doare ur favenn, e doare fav, a-zoare gant ur favenn, a-zoare gant fav, a-seurt gant ur favenn, a-seurt gant fav.

Nierengegend b. (-,-en) : kroazell b., kroazlez g., divgroazlez ls., rannbarzh an divlez b., rannbarzh an divgroazlez b., rannbarzh ar c'hroazelloù b., rannbarzh an divgroazell b., rannbarzh ar vandenn b., rannbarzh an dargreiz b.

Nierengriß g. (-es,-e) : [mezeg.] gravell g., meinigoù-lounezh ls., grouan str.

Nierengurt g. (-s,-e) : gouriz dargreiz b.

Nierenhilus g. (-,-hili) : [korf.] begel al lounezh g.

Niereninsuffizienz b. (-) : [mezeg.] skorted lounezh b.

Nierenkanälchen n. (-s,-) : [korf.] tuellenn al lounezh b. ; *die Nierenkanälchen*, tuellennoù al lounezh ls.

Nierenkelche ls. : [korf.] kaliroù al lounezh ls.

Nierenkolik b. (-,-en) : [mezeg.] gwentl lounezhek g.

Nierenkortex g. (-/-es,-el-kortizes) : [korf.] pluskenn al lounezh b.

nierenkrank ag. : [mezeg.] klañv e lounezh, gravellek.

Nierenkranke(r) ag.k. g./b. : [mezeg.] den klañv e lounezh g., gravelleg g. [*liester* gravelleien], gravellegez b.

Nierenkrankheit b. (-) / **Nierenleiden** n. (-s) : lounezhfo g., droug-lounezh g., lounezhad b.

Nierenpyramide b. (-,-n) : [korf.] pikernenn lounezh b.

Nierenrinde b. (-,-n) : [korf.] pluskenn al lounezh b.

Nierensand g. (-s,-e) : [mezeg.] gravell g., meinigoù-lounezh ls., grouan str.

Nierenschale b. (-,-n) : [mezeg.] podez stummet evel ur favenn b., podez favenn b.

Nierenschmerzen ls. : [mezeg.] lounezhfo g., droug-lounezh g., lounezhad b.

Nierenstein g. (-s,-e) : **1.** [mezeg.] maenig-lounezh g., gravell g., lounezhell b., maen-gravell g., maen-troazh g., droug ar maen g., grouan str., grouanenn b. ; *Nierensteine sind Konkrementen*, kaledadoù maenek a zo eus ar grouan a furm el lounezh an dud ; **2.** jad g., maen-jad g., nefrit g.

Nierensteinzertrümmerer g. (-s,-) : [mezeg.] litotripter g. [*liester* litotripterioù], braeerez meinigoù-lounezh b. [*liester* braeereziou meinigoù-lounezh].

Nierenstück n. (-s,-e) : [kegin.] lounezhenn leue b.

Nierentasche b. (-,-n) : [dilhad.] sac'h bananenn g., bananenn b.

Nierentisch g. (-es,-e) : taol lounezhek g., taol stummet evel ur favenn b., taol favenn b.

Nierentransplantation b. (-,-en) : [mezeg.] treuzplantadur lounezh g., treuzplantadenn lounezh b., emboud lounezh g., imboudañ lounezh g., imboud lounezh g., imboudadur lounezh g., imboudadenn lounezh b.

Nierentubulus g. (-,-tubuli) : [korf.] tuellenn al lounezh b.

Nierenvene b. (-,-n) : [korf.] gwazhienn al lounezh b.

Nierenwärmer g. (-s,-) : gouriz tommer dargreiz b.

Nierenzapfen g. (-s) : [kegin., kig] ivinenn b. ; *Nierenzapfen mit Schalotten*, ivinenn gant chalotez b.

nieselig ag. : [liv an amzer] glizhennus b.

nieseln V.dibers. (hat genieselt) : *es nieselt*, lugachenniñ a ra, libistrennañ a ra, berañ a ra, litenniñ a ra, ailhenniñ a ra, uzenniñ a ra, stufagnal a ra, brumachenniñ a ra, glav tanav (glav plaen, glav bihan) a ra, glav-kemener (avel lart, glavig, ailhenn, glav munut, glav tamouezet) a ra, ober a ra glizhetez, lous eo an amzer, brein eo an amzer, gleb eo an amzer, tampous eo an amzer, glavenniñ a ra, glizhenniñ a ra, glavigañ a ra, glizhañ (strakiñ) a ra ; *es hat den ganzen Tag genieselt*, glizhajoù a zo bet a-hed (hed, dre hed) an deiz.

Nieselregen g. (-s,-) : touilhenn b., lugachenn b., libistrenn b., libistr g., litenn b., lizenn b., ailhenn b., uzenn b., stufagn g., mastrenn b., mouestijenn b., glebiadenn b., glizhaj g., glizhetez b., lusenn b., strouilh g., strouilhenn b., brum g., brumachenn b., brumenn c'hav b., glav tanav g., glav plaen g., glav bihan g., glav skañv g., avel lart g., nivlenn-rev b., glizhenn b., glizh g., glav-kemener g., glavig g., glav munut g., glav tamouezet g., glav-sil g., amzer lous g., amzer dampous b., amzer vrein g., amzer c'hleb g. ; *der Wind wird schon diesen Nieselregen vertreiben*, boued-avel a zo er glizhaj-se.

Nieselregenwolke b. (-,-n) : reolenn b., skeutrenn b.

Nieselwetter n. (-s) : amzer c'hlizhennus b.
Nieselwolke b. (-,-n) : reolenn b., skeutrenn b.
niesen V.gw. (hat geniast) : 1. streviañ, strevial, distreviañ, peukañ ; 2. [dre skeud.] P. *ich werde dir etwas niesen*, blev da gaout ! brav eo hunvreal ! ya, war lost al leue ! ya, moarvat ! ya da, moarvat ! fiez glas ! kaer az po, blev 'vo da gaout ! laka evezh na vefe ket tomm da'z peg ! ; 3. *auf etwas (ak.) niesen*, disprizañ (dismegañsiñ) udb, kaout dismegañs evit udb, kaout disprizañs ouzh udb, ober fae (ober dismegañs) war udb, ober foutre-kaer eus udb, na ober van eus udb, lezel udb a-gostez, lezel udb war e revr, na ober na brall na forzh gant udb.
Niesen g. (-s) : peuk g., streviadur g., strevidigezh b. ; *zum Niesen anreizend*, strevius.
Niesende(r) ag.k. g./b. : strevier g., strevierez b.
Nieser g. (-s,-) : streviadenn b., distreviadenn b.
Niespulver n. (-s) : poultr streviañ g., poultr strevius g.
Nießbrauch g. (-s) : [gwir] kerz b., barr g., gwir da dennañ implij pe gounid diwar udb hep bezañ perc'henn anezhañ g., gwir kerzañ g. ; *der Nießbrauch ist das Recht, die Nutzungen aus einer fremden Sache zu ziehen*, ar barr eo al leve eus un dra hep ar perc'henniezh anezhañ ; *Eigentum ohne Nießbrauch*, perc'henniezh divarr b., ar gwir hep ar barr g. ; *Eigentümer ohne Nießbrauch*, perc'henn divarr g. ; *Besitz und Nießbrauch, Eigentum und Nießbrauch*, ar piaou hag ar gerz.
Nießbrauch- ... kerzañ, ... kerziat.
Nießbraucher g. (-s,-) : [gwir] kerziad g. [*liester* kerziaded], dalc'her ar gwir da dennañ implij pe gounid diwar udb hep bezañ perc'henn anezhañ g., dalc'her ar gerz g., dalc'her ar gwir kerzañ g.
Nießbrauchrecht n. (-s,-e) : [gwir] gwir kerzañ g., gwir da dennañ implij pe gounid diwar udb hep bezañ perc'henn anezhañ g. ; *jemandes Nießbrauchrecht aufheben, jemandes Nießbrauchrecht löschen*, digerzañ u.b.
Nießnutzer g. (-s,-) : [gwir] kerziad g. [*liester* kerziaded], dalc'her ar gwir da dennañ implij pe gounid diwar udb hep bezañ perc'henn anezhañ g., dalc'her ar gerz g., dalc'her ar gwir kerzañ g.
Nieswurz b. (-,-en) : [louza.] louzaouenn ar peuk b., evor g. ; *grüne Nieswurz*, evor glas g. ; *stinkende Nieswurz*, evor flaerius g. ; *weiße Nieswurz*, evor gwenn g. ; *schwarze Nieswurz*, evor du g.
Niet g./n. (-s,-e) : [tekn.] riñved g.
Nietdöpper g. (-s,-) : [tekn.] genn riñvedañ g., skarzhiñvedoù g.
Niete b. (-,-n) : 1. [tekn.] riñved g. ; 2. divarreg g. [*liester* divarreien], paotr loull g., c'hwitig g., didalvez g., den n'en deus tu da vann g., den na oar ober na kriz na poazh g., den na c'hall ober na kriz na poazh g., den na oar ket ober un hollvad g., den na dalvez ket un hollvad g., den hag a zo ur mann ebet g., den a netra g., den a vann g., kozh netra g., paourkaezh den g., sprec'henn b., foerouz g., tamm foerouz g., didalvez g., pezh didalvez g., brein boued g., koll-e-vara g., koll-e-voued g., koll-bara g., laer-e-vara g., laer-e-voued g., laer-e-amzer g., kac'h-moudenn g., preñv-douar g., den didalvez g., den nul g., nikun g. ; *er ist eine echte Niete*, hennezh 'zo ur batatezenn en ur c'hleuz, hennezh n'eo mann ebet, hennezh n'eo kap da vann ebet, hennezh ne oar ober netra, hennezh n'en deus tu d'ober mann ebet, hennezh n'eo ken ur paourkaezh den, hennezh n'eo den ebet, hennezh n'eo gour, hennezh ne dalv mann ebet (n'en deus tu da vann), hennezh ne oar ober na kriz na poazh, hennezh ne c'hall ober na kriz na poazh, hennezh ne oar ket ober un hollvad,

hennezh ne dalvez ket un hollvad, hennezh ne dalv gour, hennezh ne ra netra eus nikun, hennezh ne ra netra eus a nikun, hennezh ne dalv ket ur chik-butan bet dek vloaz e genoù ur c'hristen, hennezh ned eo ket muioc'h eget felc'h ur c'hi, hennezh ne dalvez ket ludu ur c'hornad butun, n'eo mat nemet da dreiñ (ar) mein da sec'hañ, hennezh ne dizh ober netra, ne gord mann gantañ, hennezh n'eus danvez ebet ennañ, hennezh n'eo mat da netra (mat da vann), hennezh ne oar ober netra, hennezh ne dalv ket ar gal, hennezh ne oar ardremez da netra, hennezh ne ra na bleud na brenn, un didalvez n'eo ken, didalvez eo ken ez eo, e vuhez n'eo nemet ur chadennad c'hwitadennoù, netra ebet ne zeu dezhañ da vat, ur preñv-douar a zo anezhañ, ur foerouz (ur c'hwitig, ur mann ebet, ur sprec'henn, ur pezh didalvez, ur c'holl-e-vara, ur c'holl-e-voued, ur c'holl-bara, ur c'hac'h-moudenn, un den didalvez, un den a netra, un den a vann, un den nul, un nikun) a zo anezhañ, hennezh n'eo ket gouest d'ober ar pep kentañ eus ar pezh a zo d'ober zoken, hennezh n'eus ket da zont na da vont ennañ, ur paotr eo na istimer ket un diner, hennezh ne ra tra vat ebet, hennezh ne ra mann vat ebet ; *jemanden für eine Niete halten*, kemer u.b. evit un nikun ; *er ist in Mathe eine Niete*, na tailh na baill ne oar war tachenn ar jedoniezh, ne gompren notenn er jedoniezh, ne gompren ur siseurt er jedoniezh, ne gompren foeltr Doue seurt er jedoniezh, divalav eo war ar jedoniezh ; 3. [lotiri] bilhed nul g., bilhed dic'hounid g. ; *eine Niete ziehen*, a) tennañ ur bilhed nul ; b) [dre skeud.] ober tro wenn, ober taol gwenn, ober un dro wenn, bezañ beleg, bezañ rip, bezañ halegenn, ober kazeg, ober un tenn gwenn, ober kazh, soetiñ war e daol, c'hwitañ war e daol, c'hwitañ e graf, ober chat, mont an taol da gazh, ober un dro gazh, ober un dro c'houllo, ober tro c'houllo ; 4. [kenwerzh] traezenn dihederzh b., diwerzhadenn b. ; *das ist eine Niete*, ne vez ket kavet diskarg (n'eus ket a werzh, n'eus digor ebet, n'eus sav ebet) d'an draezenn-se (d'an tamm marc'hadourezh-se), n'eus ket a zanvez prenerien evit an draezenn-se (evit an tamm marc'hadourezh-se), dihederzh eo an draezenn-se (an tamm marc'hadourezh-se).
Nieteisen n. (-s,-) : [tekn.] houarn riñvedañ g.
nieten V.k.e. (hat genietet) : [tekn.] riñvedañ, riñvañ, lakaat riñvedoù.
Nietenhose b. (-,-n) : „blue-jeans“ g.
Nieter g. (-s,-) : [tekn.] riñved g.
Nietgerät n. (-s,-e) : [tekn.] riñvederez b. [*liester* riñvedereziou], mekanik riñvedañ g.
Niethammer g. (-s,-hämmer) : [tekn.] riñver g. [*liester* riñverioù], morzhol riñvedañ g., brochouer g. [*liester* brochouerioù].
Niethorn n. (-s,-hörner) : [tekn.] annevig orfebrñ b., annevig korneg b., bigorn g.
Niethose b. (-,-n) : „blue-jeans“ g.
Nietkopf g. (-s,-köpfe) : [tekn.] penn riñved g., tal riñved g.
Nietkopfschläger g. (-s,-) : [tekn.] genn riñvedañ g.
Nietmaschine b. (-,-n) : [tekn.] riñvederez b. [*liester* riñvedereziou], mekanik riñvedañ g.
Nietnagel g. (-s,-nägel) : [tekn.] riñved evit botoù an alpaerien g.
Nietnaht b. (-,-nähte) : [tekn.] renkennad riñvedoù b.
niet- und nagelfest ag. : staget mat, staget a-zoare, start war e dachoù, plom war e dachoù ; *alles was nicht niet- und nagelfest ist*, kement mil mad a c'hall bezañ sammet kuit.
Nietung b. (-,-en) : [tekn.] riñvederez g., riñvadur g.
Nietzange b. (-,-n) : [tekn.] gevell riñvedañ g.
Nietzscheismus g. (-) : nitcheouriezh b.

nietzschesch ag. / **Nietzsche'sch** ag. / **Nietzsches** g. : nitcheour, nitcheek, ... Nietzsche ; *Nietzsches Nihilismus, der Nihilismus in Nietzsche'scher Formulierung, der nietzschesche Nihilismusbegriff*, an nihilouriezh nitcheek b. ; *Nietzsches Philosophie*, an nitcheouriezh b.

Nife n. (-) : [douarouriezh] nife g.

Niger : 1. [stêr] g. (-s) *der Niger*, an Niger g. ; 2. [bro] g. (-) *Niger, der Niger (des Niger)*, Niger b., Bro-Niger b.

Nigeria n. (-s) : Nigeria b.

Nigger g. (-s,-) : [dismegañsus] beg du g. [*liester* begoù du].

Nightclub g. (-s,-s) : klub-noz g., boest-noz b., P. toull-noz g.

Nigromantie b. (-) : nigromañserezh g.

Nihilismus g. (-) : nihilegezh b., nihilouriezh b., netraegezh b., netraelouriezh b., neanterezh g. ; *Nietzsches Nihilismus, der Nihilismus in Nietzsche'scher Formulierung, der nietzschesche Nihilismusbegriff*, an nihilouriezh nitcheek b.

Nihilist g. (-en,-en) : nihilour g., netraelour g.

nihilistisch ag. : nihilour, netraelour ; [bred.] *nihilistischer Wahn*, azoniad Cotard g., ambren an derveur b.

nihil obstat : aotreet gant pennadurezhioù an liz.

Nikāa n. : Nikaea b., Nikaea b.

Nikolaus g. : Nikolaz g. ; *der Nikolaus*, sant Nikolaz g.

Nikotin n. (-s) : nikotin g. ; *das Nikotin aus etwas entziehen*, dinikotinañ udb.

nikotinarm ag. : ... nebeut a nikotin ennañ.

Nikotinfiler g. (-s,-) : sil dinikotinañ g., dinikotiner g. [*liester* dinikotinerioù].

nikotinfrei ag. : ... kuit a nikotin, ... hep nikotin ; *nikotinfrei machen*, dinikotinañ.

Nikotingehalt g. (-s) : bec'h nikotin g., bec'hiad nikotin g.

nikotinhaltig ag. : ... nikotin ennañ.

nikotinish ag. : nikotinek.

Nikotinsucht b. (-) : [mezeg.] sujidgezh d'ar butun b., tech ar butun g., butunerezh g., nikotinegezh b., estoue ouzh an nikotin g.

Nikotinvergiftung b. (-,-en) : nikotinegezh b., kleñved ar butun g., butunegezh b.

Nil g. (-s pe -) : Nil b./g.

Nilgans b. (-,-gänse) : [loen.] skilwaz Egipt b. [*liester* skilwazi Egipt].

Nille b. (-,-n) : P. pidenn b., bitouzenn b., biloutenn b., pifon g., lost g., kantol b., kalc'h g., heuz g., kalkenn b., Yann galkenn g., penn pour g., mudurun b., gamachenn b. [*liester* gamachoù], fardell b., pint g., silh g., kastr g., pik g., pich g., strinkell b., kastrenn b., ibil g., ibil kig g., ibil beuz g., barrennstur b., alc'hwez bras g., bazh b., bazh a-raok b., bazh-kig b., bazh verr b., bazh-yod b., bazhoulen b., begel g., ar biz warn-urgent g., biz tev, naer vragoù b., minaoed g., kilhog-lndez g., kellid g., bont g., buzhugenn b., c'hwitell b., brok g., brokenn b., logodenn b., brikezenn b., piti g., ezel g., flemm g., skourjez b., P. piñsev g.

Nillenbrenner g. (-s) : P. [mezeg.] bererezh g., troazh-berv g., troazhañ-berv g., banne milourel g.

Nil-Minze b. (-,-n) : [louza.] bent ront g./b.

Nilpferd n. (-s,-e) : [loen.] dourvarc'h g. [*liester* dourvarc'hed].

nilpotent ag. : [mat.] manndrevac'h.

Nilpotenz b. (-) : [mat.] manndrevac'h g.

Nilschlüssel g. (-e,-) : kroaz krommellek b.

nimbiert ag. : [ardamezouriezh] *nimbierter Adler*, erez skedant b. ; [paperaerezh] *das Bild eines nimbierter Adlers wurde als Wasserzeichen eingefügt*, skeudenn un erez skedant a voe lakaet a-ritenn b.

Nimbostratus g. (-,-strati) : [hinouriezh] nimbostratus g. [*liester* nimbostratusoù].

Nimbus g. (-,-se) : 1. kurunenn b., skleur-gelc'h b., kelc'h a santelezh g., rod-heol b., kelc'h g. ; 2. [dre skeud.] anv kaer g., gloar b., brud b./g., kurunenn a c'hoar b. ; *sich mit einem Nimbus umgeben*, gounit kalz a c'hoar / gounit un anv kaer (Gregor) ; *den Nimbus nehmende Entlarvung*, didouellerezh g., didunerezh g.

Nimbuswolke b. (-,-n) : malkenn b., duadenn b., duenn b., teñvaladenn b., koumoul glavek str., nimbus g.

nimmer Adv. : 1. biken, birviken, morse, nepred, neptro, tro ebet, taol ebet, kammed, gwech ebet, james, james ebet, nep gwech, e nep mare, na noz na deiz, morse tout, pennad ebet ; *nie und nimmer*, foeltr biken, tanfoeltr biken, mil birviken james, biken ebet, biken james, james ebet, e mod ebet, e nep hent / e (war) nep tro (Gregor) ; *so einen Fraß werde ich nie und nimmer essen*, boued moc'h ne blij ket din, sell aze moc'haj ! foeltr biken ne lonkin ar stronk a voued-se ! tanfoeltr biken ne lonkin an darzhell-se ! ne lonkin ket an drantell-se, 'n holl gar din ! ; 2. [Bro-Aostria / su Bro-Alamagn] ket ken, ket mui.

Nimmerleinstag g. (-s) : gouel sant Bikenig g., deiz sant Bikenig g., bloavezh an erc'h du g., deiz goude biken g., trompilh ar Varn b. ; *etwas auf den Sankt-Nimmerleinstag verschieben*, kas udb da ouel sant Bikenig, gortoz ma ne vo ket a vleuñv el lann evit ober udb, daleañ udb ken na vo lidet gouel sant Bikenig, gortoz betek deiz sant Bikenig evit ober udb, gortoz betek trompilh ar Varn a-raok ober udb, daleañ udb betek bloavezh an erc'h du, daleañ udb betek an deiz goude biken ; *am Sankt-Nimmerleinstag*, pa gavin un neizh logod e skouarn ar c'hazh, a-benn james, biken, gwech ebet, pa savo ul loar nevez e ti ar gemenerien, pa nijo ar moc'h, pa'n em lako ar yer da bisat, an deiz goude biken, pa sono trompilh ar Varn, da ouel sant Bikenig, da zeiz sant Bikenig, p'o devo dent ar yer, pa ne vo ket a vleuñv el lann pe goude-se.

nimmermehr Adv. : biken ken, biken mui.

Nimmermehrstag g. (-s) : gouel sant Bikenig g., deiz sant Bikenig g., bloavezh an erc'h du g., deiz goude biken g., trompilh ar Varn b. ; sellit ouzh **Nimmerleinstag**.

nimmermüde ag. : difaezhus, dizivius, didorr, diskuizh, diskuizhus.

nimmersatt ag. : glout, lontek, lonkek, lontrek, lamprek, dislangour, marlonk, loufres, rankles, rankoudus, brifaot, gournaonek, gargadennek, gourlañchennek, gourhampl, gourmant, goulías, ingoulek, mac'hom, marnaoniek, marnaonek, morser, sklouf, sklouf evel ur bleiz, argarzh, dirankon, don e gof, distambouc'h, distambouc'h war an debriñ, distambouc'h e galon, diwalc'h, diwalc'hus, inglaou, tavantek, rikourek, rikus, arloup, ... n'eus ket a walc'h dezhañ, ... na c'heller ket gwalc'hañ.

Nimmersatt g. (-/-s,-e) : 1. toull goz g., karg-e-gorf g. [*liester* kargerien-o-c'horf], korfataer g., karg-e-doull g. [*liester* kargerien-o-zoull], paotr-e-gof g., piler-boued g., karger g., klouker g., marlonk g., kof don g., korfeg g., lonteg g., lonker g., ranklez g., loufrez g., sklouf g., plaouier g., pemoc'h g., porc'hell g., bouetaer g., debrer bras g., chaoker g., debriad g., danter kaer g., brifaot g., brifer g., flouper g., gourlañchennek g., gargadennek bras g., gourlañchen vras b., glout g., gourhampl g., ur bouzelloù-gom g., karglout g., morser g., ramglout g., dislangour a zen g., mag-e-doull g. [*liester* magerien-o-zoull], arloup g., bleiz-bara g., [plac'h] arloupell b. ; *er ist ein Nimmersatt*, n'eus ket a walc'h dezhañ, ne c'heller ket gwalc'hañ anezhañ, hennezh a zo un toull goz, hennezh a zo un dislangour, hennezh a zo un arloup, rankles eo, ramglout eo, emañ atav o ramgloudiñ, n'en deus morse e walc'h, hennezh a zo don e sac'h, bepred e vez digor e

galon, hennezh a zo ur bouzelloù-gom, un den mac'hom eo war e voued, debriñ a ra evel ul loen (ur ranklez, ur marlonk), debriñ a ra evel ur roñfl, ur c'hof stamm a zo dezhañ, kleuz eo betek bleñchoù e dreid, kleuz eo betek begoù e dreid, hir ha lemm eo e zent, ur gourlañcheneg (ur gargadenneg bras, ur c'hourlañchen vras) a zo anezhañ, debriñ a ra rankles, bez eo ken marlonk hag ur bleiz, hennezh a zo lontek, gouest eo da zebriñ un dumporellad traoù ; **2.** [loen.] tantal g. [*liester* tantaled].

Nimmerwiedersehen n. (-s) : *er hat seine Heimat auf Nimmerwiedersehen verlassen*, ne zistroio ket ken (ne zistroio biken) d'e vro, biken ken ne zistroio d'e vro, aet eo kuit eus ar vro da vat ; *auf Nimmerwiedersehen !* kenavo er bed all !

Nimrod¹ g. : [Bibl] Nemrod g.

Nimrod² g. (-s,-e) : den ruz war an hemolc'h g., den sot gant an hemolc'h g.

Ninive n. / **Ninua** n. : Ninive b.

Niobium n. (-s) : [kimiezh, metal.] niobiom g.

Nippel g. (-s,-) : **1.** [tekn.] stag g., junt g., envez g., P. chipig g. [*liester* chipigoù] ; **2.** [korf.] penn-bronn g., beg-bronn g., beg ar vronn g., penn ar vronn g.

nippen V.gw. (hat genippt) : *an einem Glas nippen*, muzevañ, evañ gant begig e deod, moustañva, tarlipat e vanne, P. bezañ damantus d'e sec'hed.

Nippes ls./g. : piñferezh g., bravigelloù ls., bitrakoù ls., kac'herezh g., kao'chajoù ls., traoùajoù ls., bravigoù ls., turubailhoù ls., kinkladurioù ls., mataragoù ls., sikludoù ls.

Nippfigur b. (-,-en) : bravigell b.

Nippflut b. (-,-en) : mare bihan g., morad bihan g., nevez bihan g., marvor g., kontrec'h g., mor-bihan g., mor marv g. ; *es ist Nippflut, wir haben Nippflut*, marvoriñ a ra ar mor, marvoriñ a ra, emañ ar mor en e varvañ, emañ ar mor en e vihanañ, marvor a zo, marv eo ar mor.

Nippon n. (-/-s) : Japan b.

Nippsachen ls. : piñferezh g., bravigelloù ls., bitrakoù ls., kac'herezh g., kao'chajoù ls., traoùajoù ls., bravigoù ls., turubailhoù ls., kinkladurioù ls., mataragoù ls., sikludoù ls. ; *Herstellung von Nippsachen, Handel mit Nippsachen*, bravigellerezh g.

Nippsachenfabrikant g. (-en,-en) / **Nippsachenhändler** g. (-s,-) : bravigeller g.

Nipptide b. (-,-n) / **Nipptidenhub** g. (-s) : : mare bihan g., morad bihan g., nevez bihan g., kontrec'h g., marvor g., mor-bihan g., mor marv g. ; *es ist Nipptide, wir haben Nipptide*, marvoriñ a ra ar mor, marvoriñ a ra, emañ ar mor en e varvañ, marvor a zo, marv eo ar mor, en e vihanañ emañ ar mor.

Niqab g. (-,-s) : nikab g., mouch islamek penn-da-benn g.

nirgend Adv. / **nirgends** Adv. / **nirgendwo** Adv. : neblec'h, neblec'h ebet, e nep lec'h, neptu ; *sonst nirgends, nirgendwo sonst, nirgendwo anders*, neblec'h all, neblec'h all ebet, e nep lec'h all ebet, e ken lec'h nemet du-hont ; *vergleichbare Produkte gibt's nirgends billiger*, ne gavfed ket seurt produioù a well marc'had neblec'h ebet ; *eine bessere Küche ist nirgends zu finden*, neblec'h ne gaver gwelloc'h chegenn ; *nirgends in der Welt*, neblec'h er bed-holl treuz-ha-hed ha ledan ; *wie man es heutzutage nirgends auftreiben kann*, seurt na gaver ken ; *er konnte nirgends Arbeit finden*, ne gave krog e nep lec'h ; *es ist nirgends zu finden*, diank eo, kollet da vat eo, peurgollet eo, kollet-naet eo, ne vez kavet e nep lec'h, ne vez kavet neblec'h ; *ich kann mein Buch nirgends finden*, ne zeuan ket a-benn da ziskoachañ va levr, puchet eo Paolig war va levr, aet eo va levr e skouarn ar c'had ; *sie sind nirgends ausfindig zu machen, sie sind nirgends aufzutreiben*, n'eus ket a

gav dezho ; *er konnte nirgendwo durchkommen*, n'en doa gallet tremen dre neblec'h.

Nirgendwo g. (-) : *das Nirgendwo*, Kerneblec'h b., an neblec'h g. ; *im Nirgendwo, im Nirgendwoland*, e-kreiz an neblec'h.

nirgendwoher Adv. : a du ebet, a neblec'h, eus neblec'h, eus neptu.

nirgendwohin Adv. : da neblec'h, da neptu, da nep tu.

Nirwana n. (-pe -s) : nirwana g., nirvana g.

Nische b. (-,-n) : kustod g., log b. ; *ökologische Nische*, trevlog b., log trevoniel b., log ekolegek b.

Nischel g. (-s,-) : P. [penn] kelorn g., kokenn b., chipot g., bleñch g., boul b., boulienn b., petard g., skudell b., kiteren b.

Niseltrieb g. (-s,-e) : [louza.] taolaj str.

Nisse b. (-,-n) : [loen.] nez str., vi laou g. ; *eine Nisse*, un nezenn b., ur vi laou g. ; *voll mit Nissen*, nezek ; *sein Haar ist voll Nissen*, n'eo ken nez tout e vlev, e vlev a zo nez a-leizh enno ; *für Nissen anfällig*, nezus ; *Nissen legend*, *Nissen bringend*, nezus.

nisten V.gw. (hat genistet) : neizhiañ ; *die Dohlen nisten im Kirchturm*, ar brini bihan a vez o neizhiañ e tour bras an iliz.

Nisten n. (-s) : neizhiañ g., neizhiadur g. ; *das Nisten auf Bäumen*, an neizhiañ er gwez g.

Nistkasten g. (-s,-kästen) : lochig neizhiañ g.

Nistloch n. (-s,-löcher) : toull neizhiañ g. ; *Nistloch in einem Taubenschlag*, toull-koulm g. [*liester* toullou-koulmed].

Nistplatz g. (-es,-plätze) : lec'h neizhiañ g. ; *Nistplatz von Saatkrähen*, braneg b. [*liester* branegoù].

Nit n. (-s,-s) : [fizik] nit g.

Nitometer n. (-s,-) : [fizik] nitometr g., skedventer g. [*liester* skedventerioù].

Nitrat n. (-s,-e) : [kimiezh] nitrat g. ; *mit Nitrat verseucht, durch Nitrat verseucht*, saotret gant re a nitrat ; *durch Eutrophierung kann Nitrat die Bildung von Faulschlamm in den Lagunen verursachen*, an eutrofekaat (an hevezhurekaat) abalamour d'an nitrat a c'hall bezañ pennkaoz d'al lizadur e loc'hoù 'zo.

Nitrid n. (-s,-e) : [kimiezh] nitridenn b.

nitridieren V.k.e. (hat nitridiert) : [kimiezh] nitridañ.

Nitrieranlage b. (-,-n) : staliadur nitridañ b., nitriderez b. [*liester* nitridereziou].

nitrieren V.k.e. (hat nitriert) : **1.** [kimiezh] nitrañ ; *nitrierte Verbindung*, nitraozad g. ; **2.** [tekn.] nitridañ.

Nitrierung b. (-) : **1.** [kimiezh] nitrañ g. ; **2.** [tekn.] *Stahlnitrierung*, nitridañ g.

Nitrifikation b. (-) : [kimiezh] nitriadiadur g., nitrifiañ g.

nitrifizieren V.k.e. (hat nitrifiziert) : [kimiezh] nitrifiañ.

Nitrifizierung b. (-) : [kimiezh] nitratiañ, nitratadur g., nitrifiañ g., nitriadiadur g.

Nitril n. (-s,-e) : [kimiezh] nitril g. [*liester* nitriloù].

Nitrit n. (-s,-e) / **Nitrum** n. (-s) : [kimiezh] nitrit g.

Nitritsalz n. (-es) : [kimiezh] holen nitritet g.

Nitrobakterie b. (-,-n) : [kimiezh, labour-douar] nitrobakteri str., nitrobakterienn b.

Nitrobenzol n. (-s,-e) : [kimiezh] nitrobenzen g.

Nitrogen n. (-s) / **Nitrogenium** n. (-s) : [kimiezh] nitrogen g., azot g.

Nitroglyzerin n. (-s) : [kimiezh] nitroglikerin g.

Nitrolack g. (-s,-e) : pentur nitrokelluloz g.

Nitrosamine ls. : [mezeg.] nitrosamin g.

Nitroverbindung b. (-,-en) : [kimiezh] nitraozad g.

Nitrozellulose b. (-) : [kimiezh] nitrokelluloz g.

Nitrum n. (-s) : [kimiezh] nitrit g.

nival ag. : erc'hel, ... erc'h. ; *nivales Abflussregime*, hanren erc'hel g.

Nivation b. (-) : erc'hadur g.

Nivologe g. (-n,-n) : erc'hour g.

Nivologie b. (-) : erc'houriezh b.

nivologisch ag. : erc'houriezhel.

Niveau n. (-s,-s) : 1. live g. ; *das Niveau halten*, mirout an hevelep live, mirout (derc'hel) ul live mat, delc'her d'an hevelep live, delc'her an hevelep live, delc'her e droad er par, delc'her uhel e vanniel ; *auf einem konstanten Niveau halten*, derc'hel en arstal ; *geistiges Niveau*, live bred g. ; *sich dem geistigen Niveau seiner Zuhörer anpassen*, en em lakaat e resed e selaouerien, en em lakaat en ardremez e selaouerien, en em lakaat en akomod d'e selaouerien ; *das geistige Niveau anheben*, P. uhelaat al live ; *tiefstes Niveau*, *niedrigstes Niveau*, live izelañ g., live izek g. ; *Spitzenniveau*, live uhel kenañ g., live uc'hek g., live uhelañ g. ; 2. [armerzh.] barr g. ; *Produktionsniveau*, barr kenderc'hañ g. ; 3. [fizik] *Energieniveau*, live gremm g. ; *Energieniveau eines Atoms*, live atomel g.

Niveaukanal g. (-s,-kanäle) : kanol hep skluzioù b., kanol kuit a skluzioù b.

Niveaulinie b. (-,-n) : krommenn-live b., keitliveenn b. ; *je enger die Niveaulinien beieinander liegen, umso steiler ist das Gelände*, seul dostoc'h e vez ar c'hrommennoù-live an eil ouzh eben, seul sershoc'h e vez an dachenn.

niveaulos ag. : fallik, dister, nullik, flak.

Niveauübergang g. (-s,-übergänge) : treuzenn hent-houam b., treuzenn a-rez b.

niveauvoll ag. : P. a live uhel.

Nivellement n. (-s,-s) : 1. kompezañ g. ; 2. [muzulierezh gant ul live] liveadur g., liveañ g. ; *ein Nivellement*, ul liveadenn b.

nivellieren V.k.e. (hat nivelliert) : 1. kompezañ, plaenaat, ingalañ, resediñ, lakaat a-resed, lakaat e-resed ; *mit der Mauerkelle planeben nivellieren*, flouradañ ; 2. [muzuliañ gant ul live] liveañ ; 3. [dre astenn.] ingalañ, heñvelaat, hevelebekaat, enteuziñ, entoueziañ ; *die Unterschiede im Einkommen nivellieren*, ingalañ an diforc'hoù gopr.

Nivellieren n. (-s) / **Nivellierung** b. (-,-en) : 1. kompezañ g., ingalañ g. ; 2. [muzulierezh gant ul live] liveadur g., liveañ g. ; *eine Nivellierung*, ul liveadenn b.

Nivelliergerät n. (-s,-e) / **Nivellierinstrument** n. (-s,-e) : benveg liveañ g.

Nivometer n. (-s,-) : [hinouriezh] erc'hventer g. [*liester* erc'hventerioù], nivometr g.

Nivometrie b. (-) : erc'hventerezh g., nivometriezh b.

nivometrisch ag. : erc'hventerel, nivometrek.

nivo-pluvial ag. : [hinouriezh] erc'hglavel.

Nivose g. (-,-s) : [istor] miz an erc'h g.

nix Adv. : P. *sellit ouzh nichts* ; *rein gar nix* ! blev ! seurt ebet ! mann 'bet, segal ! ; *macht nix*, n'eus forzh, n'eus forzh a se, ne ra tra, n'eo ket ur gwall afer, ne laz ket, ne ra forzh, n'eus ket a ziaez, ne vern, heñvel eo, n'eus droug ebet, n'eus ket a zroug, se ne ra mann, se ne ra mann ebet, n'omp ket warbouez an dra-se, daoust da se ! n'eo netra, n'eo ket netra, n'eo ket netra ebet, n'eo mann, n'eo ket mann, n'eo ket mann ebet, nag evit se ! n'eus forzh a se.

Nix g. (-es,-e) : [mojenn.] kornandon g. [*liester* kornandone], korrigan an dour g. [*liester* korrigan an dour]

Nixe b. (-,-n) : 1. [mojenn.] kornandonez b. [*liester* kornandonezed], niksenn b. [*liester* niksed], morwreg b. [*liester* morwreged], morganez b. [*liester* morganezed], morverc'h b. [*liester* morverc'hed], dourverc'h b. [*liester* dourverc'hed], mari-vorgan b., gwrac'h-vor b. [*liester*

gwrac'hed-mor], gwreg-vor b. [*liester* gwreged-mor], boudigan-dour b. [*liester* boudigan-dour], korriganed-dour b. [*liester* korriganed-dour] ; 2. [dre skeud.] *Nixen werfen*, spazhañ an dour, spazhañ ar person, spazhañ ar c'hure, spazhañ ar c'hog, ober krampouezh war an dour.

Nizaa n. : Nikaia b., Nikaea b.

Nizza n. : Nisa b. / [en okitaneg] Niça b. ; *Salatallerlei auf Nizzaer Art*, mesklun g. [*provañseg* lou mesklun], saladenn giz Nisa b.

NKWD g. (-) : [istor] [*berradur evit Народный комиссариат внутренних дел* / Narodny kommissariat vnutrennich del] NKVD g., ministrerezh Diabarzh URSS g. [polis politikel].

NMR b. (-) : [*berradur evit nuclear magnetic resonance*] : [mezeg.] SDG g., skeudennerezh dre zasson gwarel g.

NN / N.N. b. (-) : [*berradur evit Normalnull*] live keitad ar mor g., uhelder mann g.

NO : [*berradur evit Nordosten*] biz g.

Nō-Theater n. (-s) : [Japan] nō g.

Noah g. : [Bibl] Noe g. ; *die Arche Noah*, Arc'h Noe b. (Gregor).

nobel ag. : 1. nobl, jentil ; *von nobler Herkunft*, uhelouenn, uhelwad, ... a lignez uhel, ... a ouenn uhel, ... a lec'h uhel, ... a ouenn vat, ... a wad uhel, ... bet ganet (bet savet) a lec'h uhel, uhel e lignez, savet a ouenn uhel, uhel e ouenn, graet e voutoù dezhañ a-raok e dreid ; 2. hael, real ; 3. brokus, largentezus, lark, frontal, hael, madelezhus, e galon en e vañch, druz ; 4. cheuc'h, kran, a-stroñs, a-zoare, a-feson, tre ; [tr-l] *nobel geht die Welt zugrunde*, war an ton bras (gant kalz a zidampar, gant kalz a zistalac'h, gant kalz a zigoradur, gant kalz a zigored, gant kalz a zigoroù, gant foet bras, war ton ar c'hrampouezh gwinizh) e ya ar bed da beurgoll.

Nobelgarde b. (-) : [istor] gward-nobl g.

Nobelherberge b. (-,-n) : ostaleri cheuc'h b., leti cheuc'h g., palaz g. [*liester* palazioù].

Nobelium n. (-s) : [kimiezh] nobeliom g.

Nobelpreis g. (-es,-e) : priz Nobel g.

Nobelpreisträger g. (-s,-) : loread ar priz Nobel g.

Nobelpreisträgerin b. (-,-nen) : loreadez ar priz Nobel b.

nobilitieren V.k.e. (hat nobilitiert) : noblañ / noplait (Gregor), lakaat da nobl, kas (lakaat) e renk an noblañs, uhelaat da nobl ; *nobilitierendes Amt*, karg noplous b.

Nobilitation b. (-,-en) / **Nobilitierung** b. (-,-en) : nobladur g., nobladurezh g. / noblidigezh b. (Gregor).

Noblesseviertel n. (-s,-) : [istor, *quarter of nobility*] palefarzh noblañs g.

Nobody g. (-s,-s) : P. den dianavez g., paourkaezh netra g., paourkaezh den g., den a netra g., den a vann g., kozh netra g., den ebet g., (un) nikun g.

Nocebo n. (-s,-s) : [mezeg.] nokebo g. [*liester* nokeboioù].

noch Adv. : 1. c'hoazh, ken, bepred, dalc'hmat, atav ; *das Schiff kann man noch sehen*, tu 'zo da welet (war wel emañ) ar vag c'hoazh ; *wir haben noch mehr davon*, ouzhpenn a zo, bez' ez eus c'hoazh, re all a zo ; *möchten Sie noch mehr davon* ? ha c'hoazh ho po ? ; *davon könnte es ruhig noch mehr geben*, c'hoarz reoù all, mar plij ! ; *noch weniger*, nebeutoc'h c'hoazh ; *was möchten Sie noch dazu* ? petra a vefe ken ? petra all ho po ? ; *möchten Sie noch etwas* ? *sonst noch etwas* ? ha ken a fell deoc'h ? un dra all a faot deoc'h ? un dra all c'hoazh ? un dra all ho po c'hoazh ? un dra all a vefe ken ? ; *sonst noch was* ? ja, was denn noch alles ? ha petra c'hoazh ? ! ; *nehmen Sie noch einen Apfel* ! kemerit un aval all ! ; *noch ein klein bisschen*, c'hoazhik / un draig c'hoazh ; *noch ein bisschen* ? c'hoazhik ho po ? ; *ich möchte noch mehr Suppe*, soubenn am bo c'hoazh ; *noch eine*

Woche zusätzlich und wir haben es geschafft, ur sizhun muioch c'hoazh hag e vo echu ; *er ist noch ein Kind*, ur bugel n'eo ken c'hoazh, n'eo nemet ur bugel c'hoazh ; *es ist noch Zeit*, chom a ra amzer c'hoazh, n'eo ket c'hoazh digoulz, n'eo ket re ziwezhat evit c'hoazh ; *was hätte er sonst noch machen können ?* petra en dije graet ken ? ; *was bin ich Ihnen noch schuldig ?* pegement a chom din da baeañ deoc'h ? ; *diese Bäume halten nicht nur den Erdboden fest, sie schützen auch noch vor Windböen*, delc'her a ra ar gwez-se an douar ouzhpenn ma torrout an avelioù bras, delc'her a ra ar gwez-se an douar estr ma torrout an avelioù bras, delc'her a ra ar gwez-se an douar en tu-hont ma torrout an avelioù bras ; *die Möbelstücke waren nicht nur in einem elenden Zustand, sie waren auch noch furchtbar teuer*, ouzhpenn ma oa an arrebeuri-se en ur stad fall-put e oant ker-du ; *das Beste kommt erst noch*, ar pep gwellañ 'zo war-lerc'h ; *noch nicht*, ket c'hoazh, ket evit c'hoazh ; *noch nicht ! pas c'hoazh ! gortoz ! gortozit ! pas diouzhtu !* ; *ich bin noch nicht einmal vierzig*, emañ c'hoazh en tu-mañ da zaou-ugent vloaz ; *es ist noch kein Jahr her*, n'eus ket bloaz c'hoazh, n'eus ket a vloaz c'hoazh, n'eus ket c'hoazh ur bloaz fournis ; *es ist noch nicht ganz zehn Uhr*, n'eo ket dek eur leun c'hoazh ; *er geht noch nicht zur Schule*, n'eo ket krog da vont d'ar skol ; *er ist noch nicht zehn*, n'eo ket dek vloaz leun, n'eo ket dek vloaz fournis ; *es war noch nicht einmal acht Uhr*, ne oa ket eizh eur, met a-boan - ne oa ket eizh eur leun c'hoazh ; *die Arbeit ist noch nicht fertig*, menel a ra labour d'ober, chom a ra labour d'ober, n'eo ket peurc'hraet al labour c'hoazh ; *das kostet noch nicht einmal zwanzig Euro*, a-boan ma koust ugent euro, ne ya ket da ugent euro leun ; *noch nicht einmal eine ganze Woche*, a-boan ur sizhunvezh ; *noch ehe*, a-raok ma ... zoken, kent ma ... zoken, kent eget ma ... zoken, a-barzh ma ... zoken, kent ... zoken ; *noch heute (heute noch)*, feteiz, a-raok fin an devezh, ac'hann da noz, hiziv diouzhtu, hiziv end-eeun ; *wir hatten uns noch nicht richtig hingesetzt, da fuhr der Zug ab*, ne oamp ket forzh azezet ma tiloc'has an tren, ne oamp ket azezet mat ma tiloc'has an tren, ne oamp ket c'hoazh peurazezet ma tiloc'has an tren ; *noch immer, immer noch*, c'hoazh, bepred, dalc'hmat, atav, c'hoazh hag adarre ; *er ist immer noch da*, amañ (eno) emañ c'hoazh, amañ (eno) emañ bepred ; *er ist immer noch schwach*, asiket eo c'hoazh ; *sie leben immer noch*, bev int dalc'hmat ; *sie kommt immer noch nicht*, n'eo ket erru c'hoazh ; *es kommen immer noch Leute*, es treffen immer noch Leute ein, an dud a bad da zont ; *ich finde immer noch keinen Anklagepunkt gegen sie*, ne gavan ket muiget a-raok un abeg d'he barn ; *arbeitest du immer noch mit deinem Vater zusammen ?* bepred emañ o labourat gant da dad ? ; *und der lacht immer noch*, c'hoarzhin an hini a ra c'hoazh, c'hoarzhin an hini eo a ra c'hoazh, ha padout a ra da c'hoarzhin ; *sie arbeiten immer noch nicht*, n'int ket krog da labourat c'hoazh ; *er ist immer noch hungrig*, n'en deus bet nemet hanter e walc'h, n'en deus graet nemet hanter gofad, menel a ra war e naon ; *ich bin noch lange nicht satt*, ne'm eus ket va gwalc'h c'hoazh, paot a faot ; *ich bin zwar beschwipst, aber noch lange nicht besoffen*, mard on drev, ned on ket mezv ; *das Problem ist noch lange nicht gelöst*, n'eo ket prest ar gudenn da ziluziañ ; *wir waren sechs Schwestern, jetzt sind nur noch drei übrig*, c'hwec'h c'hoar e oamp, bremañ omp erru war deir ; *heute findet man Miesmuscheln nur noch an der Niedrigwassergrenze*, bremañ ne vez kavet a veskl ken 'met a-rez an daere ; *das würde die Lage nur noch verschlechtern*, neuze e vefe gwashoc'h kont ; *er atmet nur noch sehr schwach*, erru eo gwall izel e anal ; *er isst nur noch Fisch*, ne zebr nemet

pesked mui ; *die restliche Nacht hat sie nur noch geweint*, a-hed (hed, dre hed) ar rest eus an noz ne reas nemet leñvañ, ne reas ken 'met leñvañ e-pad ar pennad nozvezh a chome ; *wenn ich ihnen sage, dass sie aufpassen sollen, dann wird es nur noch schlimmer*, pa lavaran dezho teuler pled e reont gwashoc'h c'hoazh ; *diese Betttücher kann man nur noch als Lappen benutzen*, al liñselioù-mañ n'int mat nemet d'ober pilhoù ; *ich wasche mir nur noch schnell die Hände*, amzer din da walc'hiñ va daouarn ; *wir konnten nur noch fliehen*, ne chome ganeomp ken distro nemet tec'hel d'ar red - tec'hel ! n'hor boa netra all (ken tra) d'ober - ne oa ken d'ober nemet tec'hel ; *mir bleibt nur noch, die Rechnung zu bezahlen*, ne'm eus ken d'ober nemet paeañ, ne'm eus mui d'ober nemet paeañ ; *ich habe nur noch zehn Euro bei mir*, ne chom ganin nemet dek euro ; *ich habe nur noch zwei Euro dabei*, daou euro a chom din hepmuiken, ken tra na chom din nemet daou euro ; *noch lange nicht*, a-hed-pell, a-hed-kalz, pell ac'hano, nag a-bell, an tazoù, nag an tazoù goude, paot a faot, pell diouzh eno, pell diouzh kement-se, n'eo ket tost dezhañ e vefe, war bell, ket war-dost, na tost da vezañ, na tost, forzh a vank, ket war-nes-tost, a-bell ac'hano, war-bouez kalz, pell a-se, kalz a faot, meur a faot, meur a vank, kalz a vank ; *er ist noch lange nicht satt*, nemet darn gofad n'en deus graet, n'en deus bet nemet hanter e walc'h, n'en deus graet nemet hanter gofad, menel a ra war e naon ; *wir sind noch längst nicht am Ziel*, pell emañ Yann diouzh e gazeg, pell emañ diouzh ar pal c'hoazh ; *noch nie*, biskoazh c'hoazh, biskoazh james, james c'hoazh biskoazh betek-henn, biskoazh en e vuhez, gwech ebet ; *noch nie da gewesen*, digent ; *ich habe noch nie so etwas gesehen*, biskoazh kement all ne'm eus gwelet, biskoazh em buhez ne'm eus gwelet seurt traoù, n'em eus gwelet biskoazh pezh evel an dra-se, biskoazh em buhez kement all, sada biskoazh ! ; *ich hatte noch nie so etwas gesehen*, kent ne welis evel-henn ; *diesen Film hatte ich noch nie gesehen*, ne'm boa ket gwelet ar film-se diagent ; *ich war noch nie hier*, n'on ket bet james amañ, n'on ket bet amañ gwech ebet, n'on ket bet amañ morse, n'on ket bet amañ morse, n'on ket kammed amañ, an dro gentañ eo din bezañ amañ ; *so kalt war es noch nie*, ken gwazh yenijenn n'eus ket bet biskoazh.

2. [dre astenn.] *ich schreibe Ihnen noch*, skrivañ a rin deoc'h ; *ich schreibe noch meinem Bruder*, ez an da skrivañ d'am breur ; *er kommt noch*, pelloc'h e tegouezho, dont a ray a-benn ar fin (en diwezh, un dro bennak) ; *P. du wirst mir noch krank*, ha tapout a ri un droug bennak erfin, ha klañv e vi erfin, oc'h hadañ kleñved emañ, ha tapout a ri da fall erfin ; *du machst dein Spielzeug noch kaputt*, wenn du weiter darauf einschlägst, terriñ a ri da c'hoariell o skeiñ ganti e-giz-se ; *vor Kurzem noch war er krank*, a-nevez-vet klañv eo ; *die Turmspitze muss noch aufgesetzt werden*, an tour a chom da vegañ ; *noch gestern habe ich ihn gesehen*, e welet em eus bet dec'h diwezhañ, dec'h end-eeun em boa e welet, e welet em boa n'eus ket pelloc'h eget dec'h ; *noch heute habe ich ihn gesehen*, hiziv diwezhañ em eus bet e welet.

3. [ger pouezañ] *noch einmal*, ur wech c'hoazh, c'hoazh ur wech, ur wech ouzhpenn, ur wech hiroc'h, adarre, arre, endro, a-nevez, a-nevez-flamm, a-adwezh, a-retorn, un taol all, ad- ; *ich sage es euch noch einmal*, m'el lavar deoc'h a-adwech ; *noch einmal anzünden*, adenaouiñ ; *das Feuer noch einmal entfachen*, bevaat an tan, adc'hwec'h an tan, dasorc'hiñ an tan ; *er war noch einmal davongekommen*, en em sachet en doa ur wech c'hoazh ; *noch dazu*, ouzhpenn-se, ouzhpenn da se, war ar marc'had, war ar priz, war ar bern, war an holl, war ar barr, en tu all d'ar gont, en tu-hont da-se,

zo-mui-ken, c'hoazh ; *noch einmal so viel*, ha kement all c'hoazh ; *wäre er auch noch so stark*, pegen kreñv bennak e vefe, daoust pegen kreñv e vefe, ha pa vefe ken kreñv-se ; *er kann sich ja noch so sehr bemühen*, kaer en devezo ; *wir können ja noch von Glück sagen, dass sie das Blumenbeet nicht zertrampelt haben*, c'hoazh eo brav n'o deus ket flastret ar vleuñveg, c'hoazh eo ur c'hras kaer deomp mar n'o deus ket flastret ar vleuñveg, ur chañs eo deomp n'o deus ket flastret ar vleuñveg ; *wir wären ja noch froh, wenn sie nicht zerbrochen werden*, ha c'hoazh mar ne vezont ket torret e vo ur c'hras kaer ; *das fehlte gerade noch*, biskoazh kement all, bremañ emaomp kempenn ganti, brav emaomp ganti, setu ni paket propik, en ur soubenn vrav emaomp, aze emañ ar boch ! bez' emaomp fresk, fresk emañ hor c'hased 'vat, setu kempennoù deomp-ni avat, sell aze ul luz dezhi, gounezet am eus va devezh ; *er hatte gerade noch mal Glück*, tomm e oa bet dezhañ, tomm e oa bet d'e chupenn, en em tennet e oa bet ku-ha-ka ; *er ist bei der Prüfung gerade noch durchgerutscht*, a-grip hag a-grap (gant bec'h) e oa deuet abenn eus e arnodenn, bec'h-bec'h e oa bet dezhañ dont abenn da gaout e arnodenn, krip-ha-krap e oa deuet e arnodenn gantañ ; *er konnte gerade noch rechtzeitig aus dem Wagen springen*, just en doa bet goar da sailhañ er-maez eus ar c'harr-tan, a-boan en doa bet goar da sailhañ er-maez eus ar c'harr-tan, a-vec'h en doa bet goar da sailhañ er-maez eus ar c'harr-tan, gallet en doa krip-ha-krap sailhañ er-maez eus ar c'harr-tan, gallet en doa ku-ha-ka sailhañ er-maez eus ar c'harr-tan ; *das passt noch gerade hinein, das geht noch gerade hinein*, tremen a ra ku-ha-ka ; *wir sollten doch jetzt lieber zu ihnen, sonst könnten sie noch die Geduld verlieren und weggehen*, deomp d'o c'havout bremañ betek-gouzout na c'hortozfent ket pelloc'h ; *ich muss jetzt aufbrechen, sonst komme ich noch zu spät nach Hause*, gwelloc'h eo din mont d'ar gêr bremañ gant aon (en aon, rak aon) na c'hallfen ket erruout abred a-walc'h ; *noch und noch, P. noch und nöcher*, c'hoazh hag adarre, forzh pegement, na pegement, ken ha ken, muioc'h eget bihanoc'h ; *er weint noch und noch*, gouelañ a ra ken a ra ; *P. Fische habe ich noch und noch, Fische habe ich noch und nöcher*, pesked am eus pezh a garan ; *er hat Geld noch und noch*, holbinvidik eo, pinvidik-mor (pinvidik evel ar mor, pinvidik-pounner, pinvidik-lous, pinvidik-peurfonn, pinvidik-parfont, pinvidik-brein, pinvidik-bras, pinvidik-dreist) eo, brein eo gant an arc'hant, emañ an aour war ar raden gantañ, moaien en deus, moaien et eo, leveet mat eo, arc'hant en deus da grabanata forzh pegement, arc'hant d'armerzh en deus, arc'hant da zioueriñ en deus, arc'hant en deus d'ober teil, arc'hant en deus da stlepel dioutañ, arc'hant en deus hardizh, arc'hant en deus forzh pegement, arc'hant en deus ken-ha-ken, arc'hant en deus ken-ha-kenañ, arc'hant en deus mui-pegem-mui, arc'hantet bravik eo, frank eo an arc'hant gantañ, frank eo an traoù gantañ, moullou en deus, kregin en deus, ur madoù bras en deus, danvez a zo dezhañ, P. mellec eo ; *... und selbst das noch nicht einmal ! ... ha c'hoazh ! ; er kommt nächsten Montag, aber das ist ja noch nicht einmal sicher*, dont a raio Dilun kentañ, ha c'hoazh n'eo ket sur tamm ebet. Stagell : *weder ... noch ..., na(g) ... na(g) ... ; weder vorher noch nachher*, nag a-raok, na goude ; *weder wenig noch viel, weder zu viel noch zu wenig*, na kalz na ken, na kalz na ket ; *weder Ja noch Nein*, na ya na ket, na ya na nann ; *weder Gott noch Gebot(t) kennen*, bezañ hep feiz na reizh, na gaout na feiz na reizh, na respetiñ na sakr na disakr, na grediñ nag e Doue nag en diaoul ; *er ist weder gut noch klug*, hennezh n'eo na mat na speredek ; *weder der eine noch der andere*, nag

an eil nag egile ; *weder das eine noch das andere*, nag an eil nag egile, hini ebet eus an daou dra, nag an dra-mañ nag an dra-hont ; *weder diese noch jene*, nag an eil re nag ar re gentañ, nag ar re-mañ nag ar re-hont ; *zwei Tage lang hatten sie weder gegessen noch geschlafen*, chomet e oant e-pad daou zevezh hep debrñ na kousket ; *sie sind weder im Schrank noch woanders*, n'emañ nag en armel na neblec'h ; *weder noch, etre an div lezenn*, war-nes damant, etre kriz ha poazh ; *die Sache hat weder Hand noch Fuß*, n'eus na poell na dalc'h en dra-se, n'eus na penn na lost d'an dra-se, n'eus na tu na feson d'an dra-se, n'eus na penn na revr d'an dra-se, an dra-se n'en deus na penn na lost, an dra-se n'en deus na penn na troad, an dra-se n'eo na du na gwenn, penn diouzh penn eo an dra-se, se 'zo pell diouzh gwel ar skiant-vat, ne vez penn diouzh lost en dra-se (Gregor).

nöcher Adv. : P. [tr-l] *noch und nöcher*, c'hoazh hag adarre, forzh pegement, na pegement, ken ha ken, muioc'h eget bihanoc'h ; *Fische habe ich noch und nöcher*, pesked am eus pezh a garan.

nochmal Adv. : c'hoazh, c'hoazh ur wech, ur wech c'hoazh, en-dro, adarre, a-nevez, a-adwech, ur wech ouzhpenn, un taol all.

nochmalig ag. : all, nevez.

nochmals Adv. : c'hoazh, c'hoazh ur wech, ur wech c'hoazh, adarre, arre, en-dro, a-nevez, a-nevez-flamm, a-adwech, a-retorn, ad-, un taol all, a-adwech, ur wech ouzhpenn, un taol all ; *ich sage es euch nochmals*, m'el lavar deoc'h a-adwech ; *falls bei mir nochmals Brechreiz einsetzen sollte*, mar adstap warnon ar c'hoant da zislonkañ ; *falls du nochmals hingehst*, mar ez ken di.

Nocke b. (-, -n) : 1. ask g., hosk g. ; *Pfeilnocke*, koch saezh g., ask saezh g. ; 2. [rannyezh, kegin.] keunell str., logod str., kokedenn b., gnoki str. [*stumm unan* gnokienn b.] ; 3. [tekn.] kammenn b., biz g., meud g.

Nocken g. (-s, -) : [tekn.] kammenn b., biz g., meud g. ; *Nocken einschleifen*, rimiañ kammennoù, riñviañ kammennoù.

Nockenanstrieb g. (-s, -e) : [tekn.] keflusk dre gammennoù g., erlusk dre veudoù g., erlusk dre vizied g.

Nockenring g. (-s, -e) / **Nockenscheibe** b. (-, -n) / **Nockentrommel** b. (-, -n) : [tekn.] kammenn b., rod kamm b.

Nockenwelle b. (-, -n) : [tekn.] marbr meudek g.

Nockerl n. (-s, -n) : [Bro-Aostria, kegin.] keunell str., logod str., kokedenn b., gnoki str. [*stumm unan* gnokienn b.].

Nocturne b. (-, -s) / n. (-s, -s) : [sonerezh] nozkan g., selinadenn b.

nodal ag. / **Nodal** - ... klomel.

Nodalebene b. (-, -n) : [mat., fizik] plaenenn glomel b.

Nodium n. (-s, -ien) : [louza.] 1. mell g. [*liester* melloù] ; 2. [plouz] hosk g. [*liester* hoskoù], kombant g. [*liester* kombantoù].

nodös ag. : [mezeg.] nozelek.

Nodosität b. (-, -en) : [louza.] hogennad b.

Nodulation b. (-, -en) : [mezeg.] furmidigezh nozel b., furmidigezh nozelennoù b., nozeladur g., nozelennadur g.

Nodulus g. (-, Noduli) : [mezeg.] nozel str., nozelenn b. [*liester* nozelennoù / nozel str.], nozelennig b., tevionig g., krankig g., skoulmig b., gwagrennig b., krugenn b.

Nodus g. (-, Nodi) : 1. [mezeg.] hogennad b. ; 2. [kalir] pommell b., pommellenn b. ; 3. [louza.] stagell ulmennek al lost-delienn b.

Noël g. (-) : [kanaouenn] nouelenn b., nouel g.

Noema n. (-s) : [preder.] noema g., ergorad g.

noematisch ag. : [preder.] noematek, ergoradel.

Noesis b. (-) : [preder.] noeziz b., ergorañ g.
Noetik b. (-) : [preder.] noetik g.
noetisch ag. : [preder.] noetek b.
No-frills-Betrieb g. (-s,-e) : embregerezh izelbriz g.
Noirmoutier n. : Nermouster b.
Noisette b. (-) : [kegin.] nougad g.
Noisetteschokolade b. (-) : chokolad kraoñ-kelvez g.
NOK n. (-/-s,-s) : [berradur evit **Nationales Olympisches Komitee**] poellgor olimpel broadel g.
Nokturne b. (-,-n) : [sonerezh] nozkan g., selinadenn b.
nölen V.gw. (hat genölt) : **1.** koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) gant lugudachoù, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) gant belbiajoù, koll e amzer (dispign e amzer) gant abuzetezioù, c'hoari an abuzetez, c'hoari lallaig, c'hoari lallig, kaout amzer gollet, c'hwieta, kalfichat un ibil re voan, ober beg d'un ibil re voan, chom da c'hoariellat gant kac'herezhioù, bezañ dalc'het hepmuiken gant mibiliezhioù, brochañ laou, lazhañ laou evit gwerzhañ o c'hroc'hen, tremen e amzer o treiñ mein ar stêr da sec'hañ, koll e boan, chom da c'houlerc'hiñ, kac'higelliñ, glapezenniñ, stagañ boutonoù, chuchual, chuchuiñ, chartiñ, deren, dereniñ, melc'hwedenniñ, chom da vaoutenniñ, bezañ ganet skuizh, lugudiñ, lantouzat, lureiñ, chom da glask triñchin e-lec'h na vez nemet geot, chom da zastum an tachoù, ober almanagoù, turlutañ, laerezh e amzer, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) oc'h ober netra, kaout amzer gollet, chom da velc'hweta, reiñ bec'h d'ar gordenn laosk, derc'hel a-dreñv, tennañ war-dreñv, chom war-dreñv, sachañ da c'hennañ, abuziñ e amzer, digalzañ e amzer, foranañ e amzer, dismantrañ e amzer, drouziviañ e amzer, bezañ lugut evel ur velc'hwedenn, bezañ bouk evel ur velc'hwedenn, chom da gontañ pet bran a ya hebiou, kousket diwar sav, chom da vuzhugenniñ (da lonkañ avel, da lugudiñ, da lantouzat, da c'hoariellañ, da c'henaouegiñ, da valafenniñ, da yarañ), rodal evel ur gazhez lizidant, chom da logota, chom da c'hoariñ vioù, goriñ vioù, klask kokologig, en em deuler dezhi, filañ gant an diegi, lezirekaat, diekaat, falaoueta, belbiañ, straniñ, tortañ, chom da dortañ, lostenniñ, lostigellat, luduenniñ, chom da sorañ, ruzañ (e dreid), ruzata, chom dre an hent, debriñ an hent, c'hoari e ruz-e-revr (e ruz-e-votoù), c'hoari e ruz botoù, ober kozh votoù, lardañ ar pavez, riblañ, heniñ, teteiat, teurgenniñ, labaskenniñ ; **2.** ingenniñ, arvellat, gwic'hal, oreumat, kintuziñ, klemmichal, sinal, kestal, breujata, goeñviñ, grignouzat, chikanal, chikanañ, tagnouzal, gouerouzat, rec'hal, soroc'hal, grumuzat, grignouzal, ronkal, gwigourat, pufal, pismigañ, ober beg figus, pikailhat, nageniñ, rahouennat, rahouenniñ, rac'hoanat, rac'hoaniñ, krozal, chaokat e bater, bourboutil, choskoniat, chaokat e c'henoù, chaokat e c'houstell, grozmolat, chipotal, rekinat, taskagnat, klask digarezioù ; *sie nöl't schon wieder*, o lavaret an oferenn emañ adarre, emañ oc'h oreumat adarre, emañ o chaokat he fater adarre, emañ o c'houerouzat adarre, emañ o ranouziñ adarre, emañ o rezoniñ adarre ; *du nöl'st zu viel*, re hek eo da c'henoù, re a c'hozmol a vez ganit, re a soroc'h a vez ganit ; *die Versager nölen über alles und jeden*, an ahel fallañ eo a wigour da gentañ.
nolens volens Adv. : forset mat, dre ma n'eus ket gwelloc'h, pa n'eus ket gwelloc'h, o vezañ n'eus netra a well, e defot gwell, droug pe vad ganto, bezet drouk ha mat ganto, pe int a vezo mat ar stal ganto pe ne vezo ket, pe vad pe fall e vo ganto, droug ha fach ganto, pe zrouk pe vat e vo ganto, pe zrouk pe vat ganto, a c'hrad vat pe a c'hrad fall, dre gaer pe dre heg, dre dous ha dre heg, etre c'hwec'h ha c'hwerv, dre vrav pe dre vil, dre vrav pe dre hav, dre gaer pe dre griz, dre het pe dre

heg, plijet pe get, pe zrouk pe ne vo, mat ha drouk, karent pe ne garent ket (Gregor), pe zrouk pe vat e vo gantañ, pe zrouk e vo gantañ pe ne vo, ha pa vefe dispiljet, pe hennezh a vo mat ar stal gantañ pe ne vezo ket.

Nölpeter g. (-s,-) : **1.** buzhugenner g., buzhugenn b. [*liester* buzhugenned], brein boued g., koll-e-vara g., koll-e-voued g., koll-boued g., koll-bara g., kac'h-moudenn g., didalvez g., pezh didalvez g., paourkaezh den g., labaskenn b., labaskenneg g. [*liester* labaskenneien], lugudenn b., klouarenn b., kouskadenn b., marvasenn b., marvadenn b., beuzelenn b., tra didalvez g., pezh dilamprek g., pladorenn b., den lifret g., den hualet g., penn-karn g., revr-lor g., luguder g., c'hoariell g., ruz-botoù g., ruzer g., stlejer g., straner g., lostenn b., chuchuer g., derener g., goulerc'her g., kac'higeller g., laer-e-vara g., laer-e-voued g., laer-e-amzer g., landore g., landregenn g., lantouzer g., luduenn b., lanfre g. [*liester* lanfreidi], lanfread g. [*liester* lanfreidi], leubeurc'henn g., lochore g., ruz-revr g., ruzer-e-revr g., treineller g., stlejenn b., stlejer g., belbeter g., P. korzenn wak b., P. krank gwak g. ; **2.** klemmicher g., revr war wigour g., kunuder g., termier g., kunuc'her g., kluc'hun g., goueler g., goueler-moc'h g., kest-kest g., leñver g., siner g., gouerouz g., bugel pikous g.

Nomade g. (-n,-n) : kantread g. [*liester* kantreidi], kantrer g., reder-bro g., nomad g. [*liester* nomaded].

Nomadendasein n. (-s) : kantreadezh b., mod bevañ kantreadek g.

nomadenhaft ag. : kantreat, kantrer.

Nomadenleben n. (-s) : kantreadezh b., mod bevañ kantreadek g. ; *ein Nomadenleben führen*, bevañ baleant.

Nomadentum n. (-s) : kantreadezh b., kanterezezh g.

Nomadenvolk n. (-s) : pobl gantreat b., meuriad kantreat g.

Nomadin b. (-,-nen) : kantreadez b., kanterezezh b., rederezh-vro b., nomadez b.

nomadisch ag. : kantreat, kantreadek, kantreadel, kantrer, baleant ; *nomadische Lebensweise*, kantreadezh b., mod bevañ kantreadek g. ; *nomadischer Volksstamm*, meuriad kantreat g. ; *nomadische Gesellschaft*, kevredigezh kantreadel b.

nomadisieren V.gw. (hat nomadisiert) : kantreadiñ, kantreal, kantren, bale bro, trimardiñ, bezañ war ar champolu, bezañ war an trimard, bevañ baleant, baleantañ.

V.k.e. (hat nomadisiert) : kantreadekaat.

Nomadisieren n. (-s) : **1.** kantreadiñ g., kanterezezh g. ; **2.** kantreadekaat g., kantreadekadur g.

nomadisierend ag. : kantreat.

Nomadismus g. (-) : kantreadezh b.

Nomen n. (-s,-/Nomina) : **1.** [yezh.] anv g., anv-kadarn pe anv-gwan ; *die Nomina, die Nomen*, an anvioù-kadarn hag an anvioù-gwan ; *zählbares Nomen*, pennanv niveradus g. ; *Verbalnomen*, anv verbel g. ; **2.** [tro-lavar] *nomen est omen*, n'eo ket drouganvet, n'eo ket kammavet.

Nomenklator g. (-s,-oren) : **1.** [skiantoù] roll urzhiet an anvioù skiantel g., kavlec'h g., renabl an anvioù skiantel g. ; **2.** [sklav e Henroma] nomenklatour g. ; **3.** [Namengeber] destladurour g., termenoniour g.

nomenklatorisch ag. : destladurel.

Nomenklatur b. (-,-en) : destladur g., termenaoueg b. ; *biologische Nomenklatur*, destladur bevoniel g. ; *binominale Nomenklatur*, destladur daouanvel g.

Nomenklatura b. (-) : [polit.] nomenklatura b.

nominal ag. : **1.** ... anv, anvel, dre anv ; [yezh.] *nominale Flexion*, plegad anvel g. ; *nominales Satzglied*, troienn anv b. ; *nominales Prädikat*, prezegad anvel g. ; **2.** [archant.] merkel. Adv. : [yezh.] evel pennanv.

Nominalbetrag g. (-s,-beträge) : [kenw.] sammad merkel g.
Nominaldefinition b. (-en) : termenadur anvel g., despizadur anvel g.
Nominaleinkommen n. (-s,-) / **Nominalertrag** g. (-s,-erträge) : gounidegezh verkel b.
Nominalgruppe b. (-,-n) : [yezh.] stroll anvel g.
Nominalphrase b. (-,-n) : [yezh.] troienn anv b.
nominalisieren V.k.e. (hat nominalisiert) : [yezh.] *ein Verb nominalisieren*, pennanvaat ur verb ; *ein Syntagma nominalisieren*, pennanvelaat ur c'hefebad.
Nominalisierung b. (-,-en) : [yezh.] 1. *die Nominalisierung von Verben*, ar pennanvaat verboù g. ; 2. *die Nominalisierung von Syntagmen*, ar pennanvelaat kefebadoù g. ; 3. pennanvadur g., pennanveladur g.
Nominalismus g. (-) : 1. [preder.] anvelouriezh b., nominalouriezh b. ; 2. [armerzh.] nominalouriezh b. [*damkaniezh a zifer e arouez ar moneiz ur gwerzh nemetken*].
Nominalismusstreit g. (-s) : [preder.] rendael an hollerdaladoù b., tabut an hollerdaladoù g., rendael an hollegadoù b., tabut an hollegadoù g.
Nominalist g. (-en,-en) : 1. [preder.] anvelour g., nominalour g. ; 2. [armerzh.] nominalour g.
nominalistisch ag. : 1. [preder.] anvelour, nominalour ; 2. [armerzh.] nominalour.
Nominallohn g. (-s,-löhne) : gopr merkel g.
Nominalpreis g. (-es,-e) : priz merkel g.
Nominalsyntagma n. (-s,-syntagmen/-syntagmata) : [yezh.] kefebad anvel g.
Nominalwert g. (-s,-e) : [kenw.] gwerzh merkel g., par g., gwerzh jederezhel g. ; *zum Nominalwert ausgeben*, embann a-bar ; *Umtausch zum Nominalwert*, eskemm a-bar g. ; *über dem Nominalwert stehen*, bezañ dreist ar par ; *zum Nominalwert kaufen*, prenañ a-bar, prenañ er par.
Nomination b. (-,-en) : anvidigezh b., anvadur g., entitladur g., envel g.
Nominativ g. (-s,-e) : [yezh.] nominativ g., tro-rener b., tro-envel b.
nominell ag. : 1. ... anv, anvel, dre anv, war anv ; 2. merket, merkel.
nominieren V.k.e. (hat nominiert) : envel.
Nominierung b. (-,-en) : anvidigezh b., anvadur g., entitladur g., envel g.
Nominoé g. : Nevenoe g.
Nomogramm n. (-s,-e) : [skiantoù] linenndresadenn b., nomogramm g.
Nomografie b. (-) : [skiantoù] linenndreserezh g., nomografiezh b.
Nomologie b. (-) : [preder., gwir] nomologiezh b.
nomologisch ag. : [preder., gwir] nomologek.
Nomophobie b. (-) : [bred.] nomofobiezh b.
Non b. (-,-en) : [relij.] nona b.
Nonagon n. (-s,-e) : navc'hogneg g., navc'horneg g., navc'horn g., navzueg g.
Nonchalance b. (-) : diegi b./g., leziregezh b., yeuaj g., dic'hred g., lentegezh b., laoskentez b., laoskoni b., labaskennegezh b., gwakter g., gwakted b., boukter g., boukted b., klouarded b., landrenn b., landreantiz b., luguderezh g., lizidanted b., lezouregezh b.
nonchalant ag. : dibrez-kaer, divall-kaer, hep mall, divall, landrammus, landrennek, landrennus, diegus, mors, lizidant, diek, dilamprek, dic'hred, lezirek, disaour, dibreder, landreant, laosk, distaouel, glac'har, klouar, abaf, diboan, gour, gwak, morgousket, landrennek, labaskennek, lezourek, lugut, lizidant.

non-direktiv ag. : anrenel, ansturius ; *non-direktive Pädagogik*, pedagogiezh anrenel b., pedagogiezh ansturius b., ansturiusted b.
None b. (-,-n) : 1. [relij.] nona b. ; 2. [sonerezh] navedenn b.
nonfigurativ ag. : [arz] andiarluniek ; *die nonfigurative Kunst*, an andiarluniañ g.
Nonius g. (-,-se/Nonien) : [fizik] vernier g. [*liester vernieroù*].
nonkonform ag. : a-enep ar pezh a zo kustum, e-marz reol ; *nonkonform handeln*, ober [udb] enep ar c'hiz, mont dezhi enep ar c'hiz, mont a-enep ar c'hiz, dic'hizañ.
Nonkonformist g. (-en,-en) : digensentour g., digemplegour g., enepkemplegour g.
Nonkonformistin b. (-,-nen) : digemplegourez b., digensentourez b., enepkemplegourez b.
Nonkonformismus g. (-) : digemplegouriezh b., enepkemplegouriezh b.
nonkonformistisch ag. : a-enep ar pezh a zo kustum, digensentour, digemplegour, enepkemplegour, diheulius ; *nonkonformistisch handeln*, ober [udb] enep ar c'hiz, mont dezhi enep ar c'hiz, mont a-enep ar c'hiz, dic'hizañ.
Nonkonformität b. (-) : 1. anreizhaoz g. ; 2. digemplegouriezh b.
non legato Adv. : [sonerezh] *die Töne non legato spielen*, perlezennañ ur pezh.
Nonne b. (-,-n) : [relij.] leanez b., seurez b., gwerc'hez b., P. manac'hez b. ; *Nonne werden*, mont da leanez, mont e relijion, gwiskañ ar ouel ; *junge Nonne*, leanezig b. [*liester leanezigoù*].
Nonnenfürzchen n. (-s,-) / **Nonnenfürzle** n. (-s,-) : [kegin.] bramm leanez g. [*liester brammoù leanezed*], bramm seurez g. [*liester brammoù seurezed*].
Nonnengans b. (-,-gänse) : [loen.] garreli dremm wenn g., garreli fas gwenn g.
Nonnengemeinschaft b. (-,-en) : [relij.] kumuniezh leanezed b.
Nonnenkloster n. (-s,-klöster) : [relij.] kouent seurezed b., leandi seurezed g., kouent gwerc'hez b. ; *jemanden aus dem Nonnenkloster entlassen*, digouentiñ u.b. ; *in ein Nonnenkloster schicken*, *in ein Nonnenkloster sperren*, *in ein Nonnenkloster stecken*, kouentiñ.
Nonnenleben n. (-s) : [relij.] buhez leanez b., buhez seurez b.
Nonnenmeise b. (-,-n) : [loen.] pennduig ar wern g. [*liester pennduiged ar wern*].
Nonnenschule b. (-,-n) : skol seurezed b., skol leanezed b.
Nonnen-Steinschmätzer g. (-s,-) : [loen.] bistrak brizh g.
Nonnenweihe b. (-,-n) : [relij.] gouestlidigezh b., gouestloù ls.
Nonplusultra n. (-) : pennflourenn (eus) b., begenn b., dibab g., bouf g. ; *das Nonplusultra an Luxus*, ar bennflourenn eus an trolle b., ar vegenn eus ar moed b.
Non-Profit-Organisation : kevredad anarc'hantus g.
Nonproliferation b. (-) : dispaotadur g.
Nonsens g. (-es pe -) : sotoni b., diotaj g., dibennaj g., rambre g., diskiantadenn b., follentez b., follezh b., drocherezh g., brizherezh g., n'eus forzh petra, forzh petra, komzoù flav ls., komzoù besk ls., koñchoù born ls., koñchennoù born ls., hailhonerezh g., rabadiezh b., kaozioù gwrac'hed kozh ls., koñchoù gwrac'h kozh ls., fidoriennoù ls., flugaj g., kontoù pikous ls., paribolennoù ls., tarielloù ls., storlok g., strak g., siklezoù ls., kaotigelloù ls., amoedaj g., garzaj g., garzennaj g., boutikl g./b., randonenn b., komzoù brizh ls., pifoù ls., flugez str., flugezennoù ls.
nonstop Adv. : hep diskrog, hep diskregiñ, hep ehan, dibaouez, diehan, diastal, dispan, didroc'h, harz-diharz, hep

spanaenn, hep ehanañ, hep paouez tamm, hep disterniañ, hep distenn, hep ec'hoaz, hep didorr, hep distag ebet, hep astal ebet, hep arsav, diouzh ur sach, hep remzi, hep digeinañ.

Nonstopflug g. (-s,-flüge) / **Nonstop-Flug** g. (-s,-Flüge) : [nijerezh] nij a ya war-eeun d'ar pal hep ehan g., nijad hep ehan g., nijadenn hep ehan b., nijerezh hep ehan g., nij hep arsav g., nijadenn hep arsav b.

Nonstopkino n. (-s,-s) / **Nonstop-Kino** n. (-s,-s) : bannañ filmoù diehan g.

Nonstopzug g. (-s,-züge) / **Nonstop-Zug** g. (-s,-Züge) : tren a ya war-eeun d'ar pal hep ehan g.

Nonusus g. (-) : [gwir] anarver eus ur gwir g.

Nonvaleur g. (-s,-s) : **1.** [armerzh] angwerzh g. ; **2.** divarreg g. [*liester* divarreien], paotr mat da netra g., paotr mat da vann g., labous dibluñv g., lustrugenn g., foerouz g., tamm foerouz g., didalvez g., pezh didalvez g., paotr na istimer ket un diner g., paourkaezh den g., brein boued g., koll boued g., koll-e-vara g., koll-e-voued g., koll-bara g., laer-e-vara g., laer-e-voued g., laer-e-amzer g., kac'h-moudenn g., higolenn b., invalant g., landore g., landregenn g., lanfre g. [*liester* lanfreidi], lanfread g. [*liester* lanfreidi], lantouzer g., leubeur'henn g., lochore g., lourin g., chuchuenn b., luduenn b., magadenn b., magadell b., labaskenn b., tra didalvez g., pezh dilamprek g., den lifret g., den hualet g., penn-karn g., ravailhon g., sprec'henn b., den a netra g., den a vann g., kozh netra g., nikun g. ; **3.** brizhvarc'hadourezh b., bitrakerezh g., kozhkailhoù ls., kozhigelloù ls., kozhachou ls., kozhailhoù ls., kozh traoù ls., bitrakoù ls., kac'herezh g., kaoc'hajoù ls., traoùajoù ls., traoù blank ls., rikoù intañvez ls., traoù intañvez ls., traoù a get ls., traoù chop ls., traoù distantell ls., traoù diwar-sav ls., fanfarluchoù ls., turubailhoù ls., drailhennoù ls., tafarajoù ls., gagnou ls., stalabard g., stalikerezh g., stalikez b., staliad traoù b., boutikl g./b., stramm g., binviajoù ls., traoù treut ls., dafar treut g., disterajoù ls., disterajigoù ls.

Noologie b. (-) : [preder.] speredoniezh b., noologiezh b.

noologisch ag. : [preder.] speredoniezhel, noologek.

Noor n. (-s,-e) : loc'h b., paludenn b., morlenn b.

Noozentrismus g. : [preder.] speredkreizelouriezh b.

Noppe b. (-,-n) : [gwia.] bos g., ulm str.

Nora b. : Enori b.

Nord¹ g. (-ens) *sellit ouzh Norden* ; *Nord zu Ost*, norzh-kard-biz g. ; *Nord zu West*, norzh-kard-gwalarn g.

Nord² g. (-s,-e) : avel norzh g., avel serzh g., avel sterenn g., avel vutant g., avel votant g., avel uhel g., avel lein g.

Nordafrika n. (-s) : Norzhafrika b., Norzh Afrika g., Afrika an Hanternoz b., ar Magreb ha Libia.

nordafrikanisch ag. : norzhafrikat, norzhafrikan, ... Norzhafrika, e Norzhafrika, eus Norzhafrika, eus Norzh Afrika, [Aljeria, Maouritania, Maroko, Tunizia], magrebat ; *das nordafrikanische Landesinnere*, ar bled g. ; *nordafrikanische Hütte*, gourbi g. [*liester* gourbioù].

Nordafrikaner g. (-s,-) : Norzhafrikad g. [*liester* Nordafrikiz], Norzhafrikan g. [*liester* Nordafrikaned], [Aljeria, Maouritania, Maroko, Tunizia] Magrebad g. [*liester* Magrebiz].

Nordamerika n. (-s) : Norzhamerika b., Norzh Amerika g.

Nordamerikaner g. (-s,-) : Norzhamerikan g. [*liester* Norzhamerikaned].

Nordamerikanerin b. (-,-nen) : Norzhamerikanez g. [*liester* Norzhamerikanezed].

nordamerikanisch ag. : norzhamerikan.

nordatlantisch ag. : norzhatlantel ; [loen.] *nordatlantischer Eissturm* vogel, karamell an norzh b.

Nordatlantikpakt g. (-s) / **Nordatlantikvertrag** g. (-s) : feur-emglev Norzh Atlantel g., Aozadur ar feur-emglev Norzh Atlantel (AFNA) g.

Nordbahnhof g. (-s,-höfe) : porzh-houarn an Norzh g.

norddeutsch ag. : eus Norzh Bro-Alamagn.

Norddeutsche(r) a.g.k. g./b. : Alaman eus Norzh Bro-Alamagn g., Alamanez eus Norzh Bro-Alamagn b.

Norddeutschland n. (-s) : Norzh Bro-Alamagn g.

Nordel b. : Enori b.

Norden g. (-s) : norzh g., hanternoz g., kreiznoz g., nord g., kleiz g., gougleiz g., sterenn b., krec'h g. ; *Nord zu Ost*, norzh-kard-biz g. ; *Nord zu West*, norzh-kard-gwalarn g. ; *nach Norden*, war-zu an norzh, etrezek an norzh, etramek an norzh, war-du an hanternoz, etrezek an hanternoz, etramek an hanternoz, d'an hanternoz, trema an norzh, trema an hanternoz ; *aus Norden (von Norden)*, diouzh an norzh, eus an hanternoz, eus tu an hanternoz ; [savadur] *nach Norden gelegen*, e dalbenn tro ouzh an hanternoz, dihell d'an norzh, en aer enep, o skeiñ war an hanternoz, troet ouzh an hanternoz, troet war-zu an hanternoz, troet etrezek an hanternoz, tro ouzh an hanternoz, tro etrezek an hanternoz, dihell d'an hanternoz, troet d'an hanternoz, durc'haet ouzh an hanternoz, durc'haet d'an hanternoz ; *den Kurs nach Norden halten*, delc'her da skeiñ etrezek an norzh, delc'her da bennañ en norzh ; *der Wind dreht nach Norden*, norzhañ a ra an avel, serzhañ a ra an avel, sershaat a ra an avel, serzhiñ a ra an avel, amontiñ a ra an avel, nordiñ a ra an avel, norzhiñ a ra an avel, mont a ra an avel d'e norzh, dont a ra an avel d'e norzh, tremen a ra an avel d'an hanternoz, mont a ra an avel d'ar c'hrec'h ; *der Wind kommt aus Nord*, avel uhel a zo ganti, avel norzh a zo, emañ an avel en uhel, emañ an avel en e norzh, an avel a zo norzh, an avel a zo uhel, an avel a zo serzh ; *geografischer Norden*, norzh douaroniel g. ; *magnetischer Norden*, norzh gwarellek g. ; *die Länder des Nordens*, broioù an Hanternoz ls., an Norzh g. ; *die Magnetnadel des Kompasses zeigt nach Norden*, biz gwarellek an nadoz-vor a verk an norzh, nadoz warellek ar c'hompaz a verk an norzh, nadozenn warellek ar c'hompaz a verk an norzh.

Nordeuropa n. (-s) : Norzheuropa b., Norzh Europa g., Hanternoz Europa g.

Nordfink g. (-en,-en) : [loen.] pint an hanternoz g. [*liester* pinted an hanternoz].

Nordfrankreich n. (-s) : Norzh Bro-C'hall g., Hanternoz Bro-C'hall g.

Nordhang g. (-s,-hänge) : *Nordhang eines Berges*, duaod b.

Nordhalbkugel b. (-) : hantervoul norzh b., hanterzouar norzh g.

Nordhäuser g. (-s,-) : [kegin.] lambig Nordhausen g.

Nordic-Walker g. (-s,-) : [sport] kerzher giz norzhat g., sportour a gerzh diouzh ar c'hiz norzhat g.

Nordic-Walking n. (-/-s) : [sport] kerzhed giz norzhat g.

Nordire g. (-n,-n) : Iwerzhonad an Norzh g. [*liester* Iwerzhoniz an Norzh], Norzhiwerzhonad g. [*liester* Norzhiwerzhoniz].

Nordirland n. (-s) : Norzhiwerzhon b., Norzh Iwerzhon g., Iwerzhon an Hanternoz b., Hanternoz Iwerzhon g., Bro-Ulad b.

nordisch ag. : **1.** ... hanternoz, ... norzh, hanternozel, hanternozek, kreiznozek, kreiznozel, norzhat, norzhek ; *die nordischen Länder*, ar broioù skandinavet ls., broioù an Norzh ls., broioù an Hanternoz ls. ; *die nordischen Völker*, pobloù an Norzh ls. ; **2.** [sport] *Ski nordisch*, ski norzhat g. ; **3.** [yezh.] hennorsek, norsek ; *die nordischen Sprachen*, ar yezhoù norsek ls.

Norditalien n. (-s) : Norzh Italia g.

Nordkap n. (-s) : Kap Norzh g. ; *das Nordkap*, ar C'hap Norzh g.

Nordkaper g. (-s,-) : [loen.] *atlantischer Nordkaper*, balum reizh du g. [*liester* balumed reizh du].

Nordkorea n. (-s) : Korea an Norzh b., Norzhkorea b.

Nordkoreaner g. (-s,-) : Korean an Norzh g. [*liester* Koreaned an Norzh], Norzhkorean g. [*liester* Norzhkoreaned].

Nordkoreanerin b. (-,-nen) : Koreanez an Norzh b., Norzhkoreanez b.

nordkoreanisch ag. : norzhkorean, ... Korea an Norzh, eus Korea an Norzh.

Nordküste b. (-,-n) : aod norzh g., aodoù norzh ls., aodoù an hanternoz ls.

Nordlage b. (-) : dirc'hadur norzh g.

Nordländer g. (-s,-) : Hanternoziad g. [*liester* Hanternozi], Norzhad g. [*liester* Norzhiz].

nördlich ag. : 1. ... hanternoz, ... an hanternoz, ... norzh, ... an norzh, diouzh an hanternoz, eus tu an norzh, boreel, hanternozel ; *nördliche Breite*, ledred hanternoz g., ledred norzh g. ; *nördlich von Berlin*, en norzh (en hanternoz) da Verlin ; *im nördlichen Teil des Landes*, e norzh (e hanternoz) ar vro, e lodenn hanternoz (e lodenn norzh) ar vro ; *der nördlichste Teil des Landes*, ar penn pellañ eus norzh ar vro g. ; *die nördlichsten Berge*, ar menezioù hanternosañ ls. ; *das nördlich einer Insel liegende Meer*, ar mor kleiz g. ; *nördlich der Insel Helgoland*, en tu kleiz da Enez-Helgoland, en norzh da Enez-Helgoland ; *Hamburg liegt nördlich von München*, emañ Hamburg en norzh da Vünchen ; 2. [douaroniezh] *nördlicher Wendekreis*, trovan ar C'hrank b. ; *Nördliches Eismeer*, Mor Arktikel g., Meurvor skornek Arktika g., Meurvor Arktika g., Meurvor Arktikel g. ; 3. [stered.] *Nördliche Krone*, kurunenn an Norzh b., Rod arc'hant b.

Nordlicht n. (-s,-er) : tarzh-gouloù boreel g.

Nordnordost / Nordnordosten g. (-s) : biz-norzh g., biz hanternoz g.

Nord-Nordwest g. (-ens) / **Nord-Nordwesten** g. (-s) : gwalarn-sterenn g., hanternoz gwalarn g.

Nordost¹ g. (-s,-e) : avel-viz g., gwalez g., avel uhel g., avel lein g., avel zouar g.

Nordost² / **Nordosten** g. (-s) : biz g. ; *Nordost zu Nord*, biz-uhel g. ; *Nordost zu Ost*, biz-izel g. ; *der Wind dreht nach Nordost*, *der Wind dreht auf Nordost*, biziñ a ra an avel, mont a ra an avel d'e viz, dont a ra an avel d'e viz ; *der Wind kommt aus Nordost*, emañ an avel en e viz, an avel a zo biz, avel viz a zo ganti, avel viz a zo ; *ein schwacher Wind weht aus Nordost*, c'hwezhañ a ra un avel skañv eus ar bisañ g. ; *Regen aus Nordost*, glav a viz g.

nordöstlich ag. : ... biz ; *nordöstlich von*, er biz da, en tu biz da.

Nord-Ostsee-Kanal g. (-s) : kanol Kiel b., kanol etre Mor an Hanternoz hag ar Mor Baltel b.

Nordostwind g. (-s,-e) : avel-viz g., gwalez g., avel uhel g., avel lein g., avel zouar g. ; *wir haben Nordostwind*, emañ an avel en e viz, an avel a zo biz, avel viz a zo ganti, avel viz a zo ;

Nordpol g. (-s) : pennahel an Norzh g., Penn-Hanternoz g., blein norzh g., P. klopenn an Douar b. ; *der magnetische Nordpol*, an norzh gwarellel b.

Nordpolar- : ... arktikel, ... pennhanternozel.

Nordpolargebiet n. (-s) : Arktika b., douarou arktikel ls.

Nordpolarkreis g. (-es) : kelc'h arktikel g.

Nordpolarmeer n. (-s) : Mor Arktikel g., Meurvor skornek Arktika g., Meurvor Arktika g., Meurvor Arktikel g.

Nordrhein-Westfalen n. (-s) : Norzh Bro-ar-Roen-Westfalia b./g.

Nordrichtung b. (-) : roud norzh g. ; [merdead.] *die Abweichung der Kompassnadel von der geographischen Nordrichtung*, amdennad ar c'hompaz g.

Nordsee b. (-) : *die Nordsee*, Mor an Hanternoz g.

Nordseegarnele b. (-,-n) / **Nordseekrabbe** b. (-,-n) : [loen.] chevr-traezh str., chevr gris str., chifretez gris str.

Nordseite b. (-) : tu norzh g., tu-disheol g., tu an hanternoz g. ; *Nordseite eines Berges*, duaod b.

Nordstaatler g. (-s,-) : [istor, SUA] Norzhour g.

Nordstern g. (-s) : [stered.] Sterenn an Norzh b., Sterenn ar c'hreiznoz b., Sterenn an hanternoz b., Steredenn ar Vartoloded b., Sterenn b.

Nord-Süd-Dialog g. (-s) : [polit.] diviz Norzh-Su g., kendiviz Norzh-Su g.

Nord-Süd-Gefälle n. (-s) : [polit.] digevatalder etre an Norzh hag ar Su g., dispazelezh etre an Norzh hag ar Su b., disfaout etre an Norzh hag ar Su g.

Nordwand b. (-,-wände) : [menezioù] bri norzh b., rabañs norzh b., tor norzh g. ; *über die Nordwand*, dre ar vri norzh ; *sie durchkletterte die Nordwand*, pignet e oa betek beg ar menez dre ar vri norzh ; *sie haben die Nordwand in drei Tagen durchstiegen*, pignet e oant dindan tri devezh, (e-korf tri devezh) betek beg ar menez dre ar vri norzh.

nordwärts Adv. : trema an norzh, etrezeke an norzh, etramek an norzh, war-zu an norzh ; *der Wind dreht sich nordwärts*, norzhañ a ra an avel, serzhañ a ra an avel, sershaat a ra an avel, serzhiñ a ra an avel, amontiñ a ra an avel, nordiñ a ra an avel, norzhiñ a ra an avel, mont a ra an avel d'e norzh, dont a ra an avel d'e norzh, tremen a ra an avel d'an hanternoz, mont a ra an avel d'ar c'hrec'h.

Nordweiser g. (-s,-) : nadoz-vor b.

Nordwest¹ g. (-s,-e) : avel walam g., gwalarn g.

Nordwest² / **Nordwesten** g. (-s) : gwalarn g. ; *Bewohner des Nordwestens*, Gwalarnad g. [*liester* Gwalarniz] ; *der Wind dreht nach Nordwesten*, *der Wind dreht auf Nordwesten*, gwalarniñ a ra an avel, mont a ra an avel d'e walam, dont a ra an avel d'e walam ; *der Wind kommt aus Nordwest*, emañ an avel en e walam, an avel a zo gwalarn, avel walam a zo ganti, gwalarniñ a ra ; *Nordwest zu West*, gwalarn-izel ; *Nordwest zu Nord*, gwalarn-uhel, gwalarn-sterenn.

nordwestlich ag. : ... gwalarn ; *nordwestlich von*, er gwalarn da, en tu gwalarn da ; *Quimper liegt nordwestlich von Lorient*, er gwalarn d'an Oriant emañ kemper.

Nordwestwind g. (-s,-e) : avel walam g., gwalarn g. ; *wir haben Nordwestwind*, avel walam a zo ganti, an avel a zo gwalarn, gwalarniñ a ra, emañ an avel en e walam.

Nordwind g. (-s,-e) : avel norzh g., avel serzh g., avel sterenn g., avel vutant g., avel votant g., avel uhel g., avel lein g. ; *wir haben Nordwind*, avel uhel a zo ganti, avel norzh a zo, emañ an avel en uhel, emañ an avel en e norzh, an avel a zo norzh, an avel a zo uhel, an avel a zo serzh, emañ an avel en uhel.

Nordwindsturm g. (-s,-stürme) : [hinouriezh] amontadenn b.

Nörgelei b. (-,-en) : grignouzezh g., ingenn g., arvell g., grozmol g., arguzerezh g., arguz g., chipoterezh g., pismigerezh g., nagennezh g., abegerezh g., droukklemmoù ls., chikanerezh g., rekinerezh g., gwigour g., taskagn g., bourboutezh g.

nörgelig ag. : *sellit ouzh nörglig*.

nörgeln V.gw. (hat genörgelt) : ingenniñ, arvellat, gwic'hal, orezumet, kintuziñ, klemmichal, kestal, breujata, goeñviñ, grignouzat, chikanal, chikanañ, tagnouzal, gouerouzat, rec'hal, soroc'hal, grumuzat, grignouzal, ronkal, gwigourat,

pufal, pismigañ, ober beg figus, pikailhat, nagenñiñ, rahouennat, rahouenniñ, rac'hoanat, rac'hoaniñ, chaokat e bater, bourboul, choskoniat, chaokat e c'henoù, chaokat e c'houstell, grozmolat, chipotal, rekinat, taskagnat, klask digareziou ; *sie nörgelt schon wieder*, o lavaret an oferen emañ adarre, emañ oc'h orezumad adarre, emañ o chaokat he fater adarre, emañ o c'houerouzat adarre, emañ o ranouziñ adarre, emañ o rezoniñ adarre ; *du nörgelst zu viel*, re hek eo da c'henoù, re a c'hozmol a vez ganit, re a soroc'h a vez ganit ; *die Versager nörgeln über alles und jeden*, an ahel fallañ eo a wigour da gentañ.

Nörgler g. (-s,-) : arguzer g., bourouell g., bourbouter g., rec'her g., ingennour g., droukklemmer g., arveller g., nagenner g., nagen b. [*liester nagen*], chipoter g., rekinner g., chikaner g., noazour g., pikailher g., arc'hour g., chaker g., abeger g., teod abegus a zen g., arzaeler g., sarmoner g., chaoker-e-c'henoù g., chaoker trousk g., chaoker e revr g., genoù hek a zen g., krozer g., soroc'her g., grozmoler g., grignouz g., gouerouz g., grumuzer g., razailher g., heureuchin g., rachouz g., ourz g., regain g., rahouenn g., revr-war-wigour g., den ranous g., tagnouz g., den n'eo ket brav kaout d'ober gantañ g., den n'eo ket brav kaout d'ober outañ g., revr war wigour g., pismiger g., bagajer g., chaoker-laou g., flemmer g., beg m'en argarzh g., beg kamm g., taskagn g., taskagner g., ripompi tagnous g., kac'her gwasket g., kac'her diaes g., mouzher g., ki kac'her g., kac'her g., kagaleg g. [*liester kagalein*], kaoc'her g., chaoker g., tad an ardoù fall g., strapad den g., penn-kleiz g., penn-kleiz a zen g., torr-penn g., torr-revr g., torr-penn ha torr-revr ouzhpenn g., amerdour g., brammsach g., chilper g., dismantr-spered g., tourmant a zen g., gaster g., kousker diaes / kousker fall g. (Gregor), bugel pikous g.

Nörglerin b. (-,-nen) : arguzerez b., rachouzell b., tagnouzell b., ingennourez b., droukklemmerez b., rec'herez b., revr war wigour g., arveller b., nagennerez b., chikanerez b., noazourez b., pikailherez b., abegerez b., teod abegus g., arzaelerez b., genoù hek a blac'h g., soroc'herez b., krozer b., grozmolerez b., grignouez b., plac'h ranous b., pismigerez b., bagajerez b., mouzherez b., chaokerez-laou b., chaokerez-he-genoù b., flemmerez b., chipoterez b., beg m'en argarzh g., beg kamm g., kagalerez b., chaokerez b., mamm an ardoù fall b., strapad plac'h g., torrez-penn b., torrez-revr b., dismantrerez-spered b., tourmant a blac'h g., sourrenn b., plac'h pikous b., grumuzerez b., bourbouter b.

nörglig ag. : ingennus, droukklemmer, goefivet, goefivus, araous, grignous, hek, hek e c'henoù, tagnous, ourz, nagenner, grumuzer, chakous, blech, kintus, kinteüs, kinte ennañ, fioun ennañ, razailher, diaes, kivioul, hegaz, bigarre, hegarat (rust) evel ur bod-spern, hegarat (rust) evel ur bod linad, ur penn kegin anezhañ, ur razailher anezhañ, pikous, c'hweros, mouzher, ranous, rust an troc'h gantañ, mouzher, pismigus ; *nörglig sein*, bezañ rust an troc'h gant an-unan, tagnouzal, bezañ hek e c'henoù ; *nörglig werden*, tagnousaat ; *nörglich machen*, tagnousaat.

Norm b. (-,-en) : 1. reolenn b., reol b., reolad b., reoliegezh b., skouer b. ; *Verhaltensnorm*, reolenn a vuhez b. ; *soziale Norm*, *gesellschaftliche Norm*, reolad kevredigezhel b. ; *das entspricht der Norm*, diouzh ar reolad eo, diouzh ar reizh eo, reol eo, azas eo diouzh ar reolad ; *von der Norm abweichend*, forc'hat, o pellaat diouzh ar reolad ; *auffällige von der Norm abweichende Verhaltensweise*, forc'hadezh b., real forc'hat g. ; *außerhalb der Norm*, e-maez reol ; 2. [preder.] reoliegezh b., reolenn b., reol b., peurbatrom g. ; *sich an die Normen halten*, mirout ar reoladoù ; 3. [mat.] reolad g. ; *euklidische*

Norm, reolad euklidel ; *euklidische Norm eines Vektors*, moll ur sturiadell g. ; 4. [gwir] reizhenn b. ; *Rechtsnorm*, reizhenn wirel b.

normal ag. : reizh, boas, ordinal, kustum, boutin, reol, reoliek, diouzh ar reolad, diouzh ar reizh, skoueriek, skouer ; *der normale Sterbliche*, an den a nep hini g., an dud voutin ls., an dud ordinal ls., an dud eus an ordinaloù ls., ar braz eus an dud g. ; *das ist normal*, diouzh ar reizh eo, reizh eo, reol eo ; *das ist völlig normal*, *das ist ganz normal*, peurreizh eo ; *ein normaler Tag*, un devezh ordinal g. ; *bei Grippe ist Fieber etwas Normales*, reol eo kaout terzhienn pa vezer gant ar grip ; *unter normalen Verhältnissen*, en azioù reol, diouzh doareoù reol ; *normaler Zustand*, *normale Verhältnisse*, *normale Lage*, *normale Umstände*, plegenn reol b. ; *normaler Betrieb*, obererezh reol g. ; *normales Phänomen*, anadenn reol b. ; *die normalen Menschen*, an ordinaloù ls. ; [kimiezh] *normale Flüssigkeit*, liñvenn reol b. ; *normales Quecksilber*, bevargant reol g. ; P. *bist du noch normal ?* war dri zroad emañ, trevariañ a ra da skiant, emañ o c'hoari gant da voned, diskiantañ a rez, n'emañ ket mat da benn, n'out ket mat gant da benn, n'out ket mat ? kollet eo da benn ganit ? kollet eo da spered ganit ? ha deuet out sot ? aet out e belbi (e berlobi), paket ac'h eus anezho, aet out ganto, loariañ a rez, trelatet (alfoet, alteret, troet) eo da spered ; *er ist nicht ganz normal*, hennezh n'eo ket fur a-walc'h, war dri zroad emañ, fursodiñ a ra, ur spered forc'hek a zen a zo anezhañ, c'hoari a ra gant e voned, kranked bihan a zo en e benn, paseet en deus ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, n'eo ket go e doaz, n'emañ ket e spered gantañ, c'hoari a ra gant e dog, cheñchet eo warnezh, tec'het eo e spered, skañvaet eo e spered, mankout a ra ur berv dezhañ, mankout a ra ul loaiad dezhañ, n'emañ ket mat e benn, hennezh n'eo ket mat anezhañ, emañ klañv e benn, n'eo ket mat gant e benn, kollet eo e spered gantañ, kollet eo e benn gantañ, dargollet eo e benn gantañ, laban eo, eñ a soñj dezhañ e oa e vamm a oa tad dezhañ, kollet eo e sterenn gantañ, badezet eo bet gant eoul gad, badezet eo bet gant soubenn wadegenn, skoet eo bet gant ar morzh, hennezh a zo skoet e benn, hennezh a zo tapet war ar portolof, ganet eo bet war-lerc'h e dad, n'eo ket bet meret e bleud an tanavañ, n'eo ket ur sklêrijenn, n'eo ket eus ar c'horadenn gantañ, un tammig lod e park ar Brizh en deus, ul lodenn en deus e park ar Brizh, hennezh a zo eus Kerwazi, hennezh a zo gad diwar c'had, e spered a gerzh war flac'hioù, hennezh en deus kig leue, treid leue a zo en e votoù, kig leue en deus en e votoù, aet eo ganto, paket en deus anezho, lakaet eo bet e spered dezhañ el lec'h ma'z eo bet lakaet he vi d'ar yar, emañ e spered el lec'h m'emañ ar vi gant ar yar, hennezh a zo brizh, chomet eo ar brenn e-touez ar bleud gantañ, n'eo ket gwall stank e damouez, laosket en deus an hanter eus e vrenn gant ar Mabig Jezuz, laosket en deus un tamm mat eus e yod gant ar Mabig Jezuz, mat eo da dreiñ ar rod, toull eo e vurutell, dougen a ra banniel sant Laorañs, eus fin ar sizhun eo, eus fin ar bloaz eo, faout eo e girin, ganet eo bet da Sadorn da noz, ganet eo bet da Sadorn goude koan, ganet eo bet da Sadorn da noz goude koan diwezhat, ganet eo bet goude ar c'hrampouezh, eus dibenn ar bloaz eo, eus deizioù diwezhañ ar sizhun eo, eus penn diwezhañ ar sizhun eo, n'eo ket eus penn kentañ ar sizhun, mankout a ra dezhañ ur c'hreunenn en e chapeled, faziñ a ra ur c'hreunenn d'e chapeled, gwelet e vez al loar en e c'henoù, kuzhat a ra al loar en e c'henoù, parañ a ra al loar en e c'henoù.

Adv. : 1. ent-reol, reol ; 2. [mentoniezh] a-skouer.

Normalarbeitsstag g. (-s,-e) : devezh boutin g., devezh boas g., devezh ordinal g.

Normalbedingungen ls. : aozioù reol ls., diferadennoù boas ls., divizoù boutin ls., amplegadoù boas ls., amveziadoù boutin ls.

Normalbetrieb g. (-s) : [armerzh.] obererezh reol g.

Normale b. (-,-n) *pe* ag.k. b. : [mat.] *die Normale*, ar skoueriegenn b., an eeunenn skoueriek b., an eeunenn normal b., an normalenn b. ; *Polarnormale*, skoueriegenn a-vlein b.

Normalebene b. (-,-n) : [mat.] plaenenn skoueriek b.

normalerweise Adv. : ordinal, d'an ordinal, peurliesañ, peurvuiñ, dre beurvuiñ, ar fonn muiañ, ar fonn vuiañ, boazet ; *er sollte normalerweise solche Arbeiten nicht verrichten*, n'eo ket sañset c'hoari al labourioù-se ; *sie müsste normalerweise im März entbinden*, e miz Meurzh emañ he bugel da vezañ ; *dorthin hättest du normalerweise gehen sollen*, di e oa dit bezañ aet ; *wenn ich an seinem Haus vorbeikomme, sitzt er normalerweise vor der Tür*, boazet, pa dremenan hebiou e di e vez hennezh azezet dirak an nor.

Normalfall g. (-s,-fälle) : degouezh boutin g., tro ordinal b., plegenn voutin b., plegenn reol b., kaz boas g.

Normalflüssigkeit b. (-,-en) : [kimiezh] liñvenn reol b.

Normalformat n. (-s,-e) : ment skouer b., ment voutin b.

Normalgröße b. (-,-n) : braster boutin g., braster boas g., braster ordinal g.

normalisieren V.k.e. (hat normalisiert) : reolataat, reishaat ; *Beziehungen normalisieren*, reolataat darempredoù.

Normalisierung b. (-,-en) : 1. reolataadur g. ; 2. [polit.] distro d'ur stad reizh g./b., distro d'ar reolder g./b.

Normalität b. (-) : 1. stad reol b., stad voutin b., stad ordinal b., stad reizh b., plegenn reol b., reolder g., reolded b., reoliegezh b., reishter g. ; *Normalität der Verdauungsfunktion*, hegoazh g. ; 2. [kimiezh] *Normalität einer Lösung*, feur reolded un dileizhadenn g. ; 3. *die Normalität kehrt wieder ein*, distreiñ a ra an dud d'o zrepetoù pemdeziek.

Normalkomponente b. (-,-n) / **Normalkraft** b. (-,-kräfte) : [fizik] kedrann a-skouer b.

Normallinie b. (-,-n) : [mat.] skoueriegenn b., eeunenn skoueriek b., eeunenn normal b., normalenn b.

Normallösung b. (-,-en) : [kimiezh] dileizhenn reol b.

Normalmaß n. (-es,-e) : 1. skoueriegad g., stalon g., muzul skouer g. ; 2. ment voutin b., ment voas b., ment ordinal b.

Normalnull n. (-s) : live keitat ar mor g., uhelder mann g.

Normalo g. (-s,-s) : den a nep hini g., ar peanv war ar straed g., den boutin g., den evel ar re all g., den eus an ordinaloù g., den keitat g., Yann forzh piv g.

Normalquecksilber n. (-s) : bevargant reol g.

Normalsatz g. (-es,-sätze) : feur diouzh lezenn g., feur ordinal g.

normalsichtig ag. : [mezeg.] hestiwel, emmetropek.

Normalsichtigkeit b. (-) : [mezeg.] hestiwel g., emmetropiezh b.

Normalspur b. (-,-en) : [hentoù-houarn] hent-houarn treuz unvan g.

normalspurig ag. : [hentoù-houarn] boutin an distok etre ar roudennoù, ... hent-houarn ordinal, ... hentoù-houarn ordinal, ordinal.

Normaltemperatur b. (-) : gwrezverk reol g.

Normaluhr b. (-,-en) : [istor] horolaj a ziskouez an eur reoliataet g., horolaj a ziskouez an eur diouzh lezenn g.

Normalverbraucher g. (-s,-) : den a nep hini g., bevezer eus an ordinaloù g., bevezer boutin g.

Normalverteilungskurve b. (-,-n) : [mat.] krommen skoueriek b.

Normalzeit b. (-,-en) : eur hervez lezenn b., eur lezennel b., eur reoliataet b.

Normalzustand g. (-s,-zustände) stad reol b., stad voutin b., stad ordinal b., stad reizh b. ; [fizik] *im Normalzustand*, en ur stad reol a wrez hag a wask.

Normandie b. (-) : *die Normandie*, Normandia b., Normandi b. ; *im 9. Jahrhundert wurde ein Teil der Normandie von den Bretonen besetzt*, en IX^{vet} kantved e perc'hennas Breizhiz darn eus Normandia ; *das Exchequer der Normandie*, Echeder Normandia g.

Normanne g. (-n,-n) : Norman g. [*liester* Normaned], [istor] Norman g., Viking g. [*liester* Vikinged], [istor] Dan g. [*liester* Daned] ; *bevor die Normannen eintrafen*, a-raok degouezh an Normaned.

Normanne-Rind n. (-s,-er) : [loen.] normandenn b. [*liester* normandenned].

Normannin b. (-,-nen) : Normanez b., [istor] Normanez b., Vikingez b., [istor] Danez b.

normannisch ag. : norman, [yezh.] normanek.

normativ ag. : reoladel, erskrivadel, ... erskrivañ, skoueriegel, ... sturiañ, sturius, renel ; *normative Disziplin*, diskiblezh erskrivañ b., diskiblezh erskrivadel b. ; *normative Wissenschaften*, skiantoù reoladel ls., skiantoù erskrivañ ls. ; *normatives Muster*, patrom sturiañ g. ; [yezh.] *normative Grammatik*, gramadeg erskrivañ b.

Normativismus g. (-) : [gwir, preder] erskrivadouriezh b.

Normativist g. (-en,-en) : [gwir, preder] erskrivadour

normativistisch ag. : [gwir, preder] erskrivadour.

Normativität b. (-) : erskrivadelezh b.

Normblatt n. (-s,-blätter) : marilh ofisiel ar reoladoù g.

normen V.k.e. (hat genormt) : [tekn.] reoladiñ, reoliñ, skoueriekaat ; *die Steckverbinder normen*, skoueriekaat ar chennaskerioù ; [yezh.] *ein Wort normen*, skoueriekaat ur ger.

Normenausschuss g. (-es,-ausschüsse) : poellgor skoueriekaat g.

normengemäß ag. : azas diouzh ar reoladoù, diouzh ar reoladoù, reol, skoueriek ; *nicht normengemäß*, e-maez reol.

Normenheft n. (-s,-e) : kaier ar reoladoù g.

Normenteil g. (-s,-e) : pezh reol g., pezh diouzh ar reol g., pezh skoueriek g.

normgebend ag. : erskrivadel, ... erskrivañ, skoueriegel.

normgerecht ag. / **normkonform** ag. : azas diouzh ar reoladoù, diouzh ar reoladoù, reol, skoueriek ; *nicht normgerecht, nicht normkonform*, e-maez reol.

normieren V.k.e. (hat normiert) : 1. [tekn.] skoueriekaat ; 2. reoladiñ, reoliñ.

normiert ag. : reolel, reolet ; [mat.] *normierte Basis*, diazez reolel g. ; *normierter Raum, normierter Vektorraum*, egor sturiadel reolet g. ; *normierter Vektor*, sturiadell reolet b.

Normierung b. (-,-en) / **Normung** b. (-,-en) : skoueriekadur g., skoueriekaat g., reoladur g.

normobar ag. : [mezeg.] reolamwask.

Normoblast g. (-en,-en) : [bev.] normoblast str., normoblastenn b.

Normotension b. (-) : [mezeg.] hewask g.

Normungsvorschrift b. (-,-en) / **Normvorschrift** b. (-,-en) : erspizadur skoueriek g.

Norne b. (-,-n) : [mojenn.] Nornenn b. [*liester* Nornezed].

Norwegen n. (-s) : Norvegia b.

Norweger g. (-s,-) : Norvegad g. [*liester* Norvegiz].

Norwegerin b. (-,-nen) : Norvegadez b.

norwegisch ag. : 1. norvegat, ... Norvegia ; 2. [yezh.] norvegek.

Norwegisch n. : [yezh.] norvegeg g.

Nosographie b. (-) : [mezeg.] nozografiezh b.

nosographisch ag. (-) : [mezeg.] nozografek.

nosokomial ag. : [mezeg.] kurdiat ; *nosokomiale Infektion*, poread kurdiat g., kleñved kurdiat g.

Nosokomialinfektion b. (-, -en) : [mezeg.] poread kurdiat g., kleñved kurdiat g.

Nosologie b. (-) : [mezeg.] nozologiezh b.

nosologisch ag. (-) : [mezeg.] nozologek.

Nostalgie b. (-) : hiraezh b., hirnezh b., droug-hirnezh g., kleñved ar vro g., kleñved ar gêr g., droug ar vro g., droug ar gêr g.

Nostalgiker g. (-s, -) : hiraezher g.

nostalgisch ag. : hiraezhus, hiraezhek, hiraezhet.

Nostoc n. (-) : [bev.] nostok g. [*liester* nostokoù].

not ag. : [dispredet] dav, ret, rekis ; *not sein*, bezañ dav, bezañ ret, bezañ rekis ; *not werden*, dont da vezañ dav, dont da vezañ ret, dont da vezañ rekis.

Not b. (-, Nöte) : 1. dienez b., kaezhnez b., kaezhned b., bihanez b., tavantegezh b., ezhommegezh b., paourentez b., reuzeudigezh b., truegezh b., mizer b., berrou ls., dibourvez g., morfont g., morfontadur g., ezeved g., diouer g., diouerd b., dienezded b., diaezamant bras g., enkled b., estrenvan b., ankalez g., mougenn b., droukverzh g., pavitez b., P. Fañch ar Moan g., kiez ar bed b., taouen g. ; *Not leidend*, reuzeudik, ezhommek, tavantek, truek, en aluzen, dibourvez ; *finanzielle Not*, dienez b., berrentez arc'hant b., diaesterioù arc'hant ls., diaezamantoù e-keñver arc'hant ls., diouer (ezhomm) a arc'hant g., berregezh arc'hant b., olargant g., berrou arc'hant ls., berrou ls. ; *graue Not*, dienez vrasañ b., paourentez an ezhommekañ b., paourentez vras b., paourentez du b., paourentez ru b., mizer zu b., mizer ru b., kenez b., berrentez b., estrenvan b., ankalez g., bouilhenn b., tavantegezh vrasañ b., duañ ezhomm g., truegezh b., reuzeudigezh b., ezeved bras g. ; *die sexuelle Not*, an dienez revel b. ; *Vermögen schützt vor Not*, ar pinvidig en deus e vadoù da barañ ar bec'h diwamañ - dorn leun, diogel e berchenn ; *ein wahrer Freund erkennt man in der Not*, *Freunde in der Not gehen tausend auf ein Lot*, pa zeu berrou a-wel, kalz mignoned a dro banniel - mar n'ho pezh nemet paourentez da rannañ e pella an holl diouzhoc'h - ar vignoned vat a zo tanav - kenderv kompez pa bresti, mab ar butenn pa c'houlenni - en enkreiz eo e weler piv a zo ur mignon gwirion ; *Zeit schwerer Not*, amzer a zienez (a gernez) b. ; *wirtschaftliche Not*, enkadenn war tachenn an armerzh b., diaesterioù war tachenn an armerzh ls. ; *Wechsel in Not*, *Not leidender Wechsel*, lizher-tennañ na c'hell ket bezañ paeet g. ; *jemandem aus der Not helfen*, tennañ u.b. er-maez a boan, lemel u.b. a boan, tennañ (disac'hañ) u.b. a wall blegenn, dibeskiñ u.b., divec'hiañ u.b., divankout u.b., dishualañ u.b., dibab u.b., difallañ u.b. ; *Not leiden*, gouzañv dienez, gouzañv dioueroù, kaout ezhomm, bezañ ezhomm gant an-unan, bezañ ezhommek (ezhommus, tavantek, reuzeudik, en dienez), bevañ paour ha dibourvez, bezañ en ezveded, spinañ gant an dienez, ezhommekañ, bezañ en aluzen ; *sie musste lange Zeit Not und Entbehrungen auf sich nehmen*, he c'horf a zo bet pell forc'het ; *Not und Elend brachen über das Land herein*, ur vougenn a gouezhas (a blavas) war ar vro ; *er erlöste das Land aus Not und Pein*, kas a reas kuit ar vougenn a oa war ar vro ; *in der Not sein*, bezañ e-kreiz an droukverzh ; *sie sind in Not geraten*, kouezhet int er verrentez, kouezhet int en dienez, kouezhet eo an dienez

warno, kouezhet int er baourentez, kouezhet eo o levitenn war o botoù, aet int da baour, erru int war an noazh (war ar raden), aet int d'ar bern ; *diese Leute sind in großer Not*, e-barzh un diaezamant bras emañ an dud-se, en estrenvan emañ an dud-se, estrenvan o deus an dud-se, en o brasañ anken emañ an dud-se, en o holl ankenioù emañ an dud-se, e-kreiz ar gwashañ droukverzh emañ ar re-se, en ur pleg berr emañ an dud-se, en dienez vrasañ emañ an dud-se, an dud-se a vev paour ha dibourvez, emañ an dud-se e-kreiz ar baourentez an ezhommekañ, emañ an dud-se en dilez ar brasañ, an dud-se ne vevont nemet dre an diouer hag an dilez a bep tra, dioueriñ a reont an traoù rekisañ, en ezeved brasañ emañ an dud-se, emañ an dud-se o tuiñ gant ar vizer, ezhomm bras o deus an dud-se, en ezhomm ar brasañ emañ an dud-se ; *keine materielle Not leiden*, bezañ frank an traoù gant an-unan, bezañ frank an arc'hant gant an-unan ; *ein Flugzeug in Not*, ur c'harr-nij en argoll g. ; *ein Schiff in Seenot*, ur vag en argoll (war var da vont da goll, war var d'ober peñse) b. ; *in höchster Not*, a) en estrenvan ; b) diwar vall, diwar zifrae ; c) ku-ha-ka, justik, just a-raok ma vije bet re ziwezhat ; [Kr-I] *des einen Not ist des andern Brot*, pa vez ker al lâr e c'hoarzh ar botaouer, ar mañsoner a gar an hini a zo ilia-red ouzh e di.

2. poan b., bec'h g. ; *ich hatte mit dem Kind wohl meine liebe Not* (*Goethe*), charre a-walc'h a gemeren (tregas a-walc'h am beze) gant ar bugel-se, nag a bredadoù anken am boa bet gant ar bugel-se, kavet em boa da gochañ gant ar bugel-se, ar bugel-se em boa da badout gantañ, braoz am beze gant ar bugel-se, luziasennoù am beze gant ar bugel-se, ar bugel-se ne oa ken nemet rouestl anezhañ, krog am boa gant ar bugel-se, krog a-walc'h am boa gant ar bugel-se, gwall grog am boa gant ar bugel-se, kavet em boa krog gant ar bugel-se, kavet em boa krog a-walc'h gant ar bugel-se, kavet em boa gwall grog gant ar bugel-se ; *mit knapper Not*, *mit Mühe und Not*, gant mil boan, gant poan vras, goude poaniañ a-walc'h, gant poan a-walc'h, a-bouez poan a-walc'h, a-bouez poaniañ a-zevri, goude kalz a boan, a (dre) boan vras, bec'h-ha-bec'h, a-grip hag a-grap, krip-ha-krap, ku-ha-ka, stroñs-distroñs, just ; *ich bin mit knapper Not dem Tod entgangen*, bez e oan bet war an termen diwezhañ, prestik e oan bet da vervel, tost-kaer e oan bet mont da goll ; *er ist mit knapper Not dem Galgen entgangen*, dare eo bet dezhañ bezañ krouget, darbet eo bet dezhañ bezañ krouget, tost-kaer eo bet dezhañ bezañ krouget, war-hed un netraig e vije bet krouget ; P. [rannyezh.] *ich habe Not*, *es zu tun*, ur gwall reuz eo evidon ober kement-se, mil boan am eus oc'h ober an dra-se, bec'h da vec'h am eus oc'h ober an dra-se, gwe am bez oc'h ober an dra-se, deur am bez oc'h ober an dra-se, chati am bez gant an dra-se, kavout a ran da gochañ oc'h ober an dra-se, kavout a ran da gochañ ouzh an dra-se, kavout a ran da gochañ gant an dra-se, an dra-se em bez da badout gantañ, krog am bez d'ober an dra-se, krog a-walc'h am bez d'ober an dra-se, gwall grog am bez d'ober an dra-se, kavout a ran krog d'ober an dra-se, kavout a ran krog a-walc'h d'ober an dra-se, kavout a ran gwall grog d'ober an dra-se.

3. red g., redi g., rediezh b., gourezhomm b., mallusted b., argoll g., rekiz g., feud g., difrae g. ; *im Falle der Not*, diouzh rekis, ouzh ur red, diouzh ret, mar bez ret, mar kouezh ar c'haz, mar bez ezhomm, ma sav bec'h, ma teu udb da gontroliañ ac'hanomp, ma kavomp lug, ma teu udb a-dreuz deomp ; *zur Not*, pa vez difrae, gant ar stard, ma n'eus tu all ebet, diouzh ret, mar bez ret, mar kouezh ar c'haz, diouzh rekis, diouzh ar rekiz, e defot gwell, da rekour diwezhañ ; *in Berlin kennt er Leute, die ihn zur Not beherbergen können*,

diskenn en deus e Berlin ; *seinen Stock konnte er zur Not als Waffe gebrauchen*, e vazh koad a oa ur gwarez evitañ ; *aus Not*, dre ezhomm, gant ezhomm, rediet-mat, ouzh ar red, dre ret, dre redi, dre rankout, gant redi, e defot gwell, diwar zifrae, diwar vall ; *es ist Not am Mann*, kozh poent eo, despailh 'zo, mall eo, mall 'zo, poent eo kabalat, mill mal eo, pase mall eo, preset eo, tremen pred eo, n'eus ket amzer da goll ; *Not kennt kein Gebot*, bevañ 'zo ret ha paeañ n'eo ket - an ezhomm a ra ar pec'hed - ouzh ar red n'eus ket a remed, nemet kouezhañ e-kreiz redek - ouzh ar red n'eus louzoù ebet ; *Not bricht Eisen*, ouzh red, harz ebet - erru ur gont a vez, ez a ar paour e gouez - tremen pa vez, tremen pa na vez, ha tremen ordinal 'zo re, re 'zo re ; *aus der Not eine Tugend machen*, bezañ laouen ouzh ar boan, dougen e groaz e-lec'h ruzañ anezhi, dougen e blanedenn ha kiañ outi, dougen e blanedenn hep fallgaloniñ, en em ober diouzh an amzer, en em ober diouzh e blanedenn, ober a galon vat ar pezh a zo ret ober (Gregor) ; [kr-] *in der Not frisst der Teufel Fliegen*, gwelloc'h fav eget netra, nebeudig a ra vad, biskoazh den gant naon bras tamm bara fall ne gavas, naon a gav mat pep tra / bouzelloù goulo ne oant biskoazh figus (Gregor).

Nota b. (-,s) : notenn b.

Notabeln ls. : pennadurezhioù ls., bourc'hvistri ls., pennoù bras ls., pennoù-tev ls., tud a-stroñs ls., tud a-stok ls., notabled ls., tud a renk ls., pennoù-kêr ls., oc'hanned ls., tarined ls., floc'helleien ls., floc'hed ls., reoù-vras ls., tud uhel ls., uhelidi ls., tud vrav ls., tud cheuc'h ls., chas kêr ls., oterien ls., tev g., kegi ar barrez ls. ; *er verkehrt gern in den Kreisen der Notabeln*, hennezh a blij dezhañ bezañ e-touez an tev.

Notabsprung g. (-s,-absprünge) : [nij.] lamm diwar ret gant un harz-lamm g., lamm ouzh ret gant un harz-lamm g., lamm gant un harz-lamm da rekour diwezhañ g., harzlamadenn diwar zifrae b., harzlamadenn diwar vall b.

Notachse b. (-,n) : adahel g., ahel-sikour g.

Notadresse b. (-,n) : eil chom-lec'h g.

Notanker g. (-s,-) : 1. adeor g., eor ar rekour diwezhañ g. ; 2. [dre skeud.] bazh saveteiñ b.

Notar g. (-s,-e) : noter g. [*liester* notered / noterien] ; *öffentlicher Notar*, tabellien g. [*liester* tabelliened].

Notaramtsschild n. (-s,-er) : *Notar-Amtsschild*, ardamez noter g.

Notarassessor g. (-s,-en) : kloareg bras g. [*liester* kloareien vras].

Notariat n. (-s,-e) : 1. noteriezh b., karg noter b. ; 2. studi noter b., kabined noter g.

Notariatsgehilfe g. (-n,-n) / **Notariatskonzipient** g. (-en,-en) : kloareg g. [*liester* kloareien].

notariell ag. : noterel, noteriet, a-berzh an noter, ... noter ; *notarielle Akte*, akt noter g., akta noter g., merk noterel g., skrid noter g., akt noteriet g., akta noteriet g., gread noteriet g. ; *notarielle Vollmacht*, galloudegadur bet roet dirak un noter g., galloudegadur noteriet g. ; *etwas notariell beglaubigen lassen*, *etwas notariell beurkunden lassen*, noteriañ udb.

Notarin b. (-,nen) : noterez b.

notarisch ag. : noterel, noteriet, a-berzh an noter, ... noter.

Notarzt g. (-s,-ärzte) : [mezeg.] 1. mezeg eus rann an trummadoù hag an advevañ g., trummadour g. ; 2. mezeg diouzh tro g.

Notärztin b. (-,nen) : [mezeg.] 1. mezegez eus rann an trummadoù hag an advevañ b., trummadourez b. ; 2. mezegez diouzh tro g.

Notarztwagen g. (-s,-) : [mezeg.] klañvgarr trummadoù g., ambulañs trummadoù b.

Notation b. (-,en) : 1. notadur g. ; 2. [sonerezh] notennadur g. ; *Neumennotation*, notennadur neumatek g. ; *Buchstabennotation*, notennadur lizherennek g. ; *die Notation transponieren*, *die Notation um ein bestimmtes Intervall verschieben*, treuzlec'hiañ an notennadur.

Notationsmethode b. (-,n) : hentenn notañ b.

Notaufnahme b. (-,n) : [mezeg.] 1. darbenn trummat g., darbenn difrae g. ; 2. servij an trummadoù g., rann an trummadoù b., rann an trummadoù hag an advevañ b.

Notaufnahmelager n. (-s,-) : kamp herberc'hiañ difrae g., bod-herberc'hiañ a zifrae g.

Notausgang g. (-s,-ausgänge) : dor-dec'hout b., dor-dec'hel b., hent-tec'hel g., P. toull-tec'h g.

Notausgangslampe b. (-,n) : lutig surentez g., beilherez b.

Notausstieg g. (-s,-e) : dor-dec'hout b., dor-dec'hel b., hent-tec'hel g., P. toull-tec'h g.

Notbau g. (-s,-bauten) : savadur da c'hortoz g.

Notbehelf g. (-s,-e) : tra a vez graet gantañ e defot gwell g., retirañs b., rekour g., rekourañs b. ; *als Notbehelf*, e defot gwell, dre ma ne c'haller ket ober gwelloc'h, dre ma n'eus ket gwelloc'h.

Notbeleuchtung b. (-,en) : goulouerezh sikour g., gouloù sikour g.

Notbleibe b. (-) : diskenn g., muz g. ; *eine Notbleibe finden*, kavout repu (bod, bodenn, goudor, gwasked), kavout herberc'h, kavout da vuzat, kavout bod hag aoz (bara ha golo) en un tu bennak ; *eine Notbleibe in Berlin haben*, kaout diskenn e Berlin.

Notbremse b. (-,n) : eilstarderez b., starderez sikour b.

Notbremsung b. (-,en) : stardañ war-vall g.

Notbrücke b. (-,n) : pont da c'hortoz g.

Notdienst g. (-es,-e) : servij gward g., servij diouzh tro g. ; *Notdienst haben*, bezañ diouzh tro ; *der Arzt, der Notdienst hat*, ar mezeg diouzh tro g.

Notdienstapotheke b. (-,n) : [mezeg.] apotikerezh diouzh tro b.

Notdurft b. (-) : c'hoantadoù-natur ls., ezhommoù naturel ls., ezhommoù ls., neizh-kañkañ g. ; *seine Notdurft verrichten*, [tud] divec'hiañ e gorf, ober e ezhommoù, ober, en em aeziñ, mont da blegañ (da buchañ, da zifankañ), mont war-vaез, mont a-gostez, treiñ a-gostez, en em zisammañ, mont war ar gador doull, mont er gador doull, mont d'ar gador, dozviñ ur vi hep pluskenn, ober un neizh, lakaat un tamm da yenañ, leuskel ur bouton, ober traoù tev, ober àr e gorf, ober ag e gorf, leuskel un huanad da gouezañ, ober ar gomision vras, ober e aezamant, ober e afer, mont da harpañ ar c'hleuz, mont d'ober un dilas-bragez, ober un dilas, ober un dilasenn, mont d'ar staol, paeañ e aotrou, mont da dennañ e ibil [ibil koad ar vragez evel-just !], mont en distro, ober ur gac'hadenn, ober ur blegadenn, stigmañ e revr ; [loen.] ober e louz, kac'hat, foerat.

notdürftig ag. : 1. *das Notdürftige zum Leben haben*, na gaout nemet a-walc'h da vevañ disterik ; 2. *etwas notdürftig ausbessern*, brizhwellaat udb, turlutañ war-dro udb, talfasat udb evit ur pennad, brazdresañ udb, renkañ udb e-giz 'z eus tu, kalfichat udb, skarvañ udb ; *seinen Hunger notdürftig stillen*, dallañ e naon ; *notdürftig zurechtgemachtes Bett*, gwele raktal g.

Notdürftigkeit b. (-) : 1. skorted b., berrentez b., ezeved g. ; 2. breskted b., breskter g., diasur g.

Note b. (-,n) : 1. notenn b. ; 2. [arc'hant.] bilhed-bank g. ; *diese Banknoten sind nicht mehr gültig*, diamzeret (eztalvoud, ezkreriet) eo ar bilhedoù-bank-se, ar bilhedoù-bank-se n'o deus ket a von ken, ar bilhedoù-bank-se n'int mui talvoudek ;

3. [sonerezh¹] notenn b. ; *ganze Note*, rondenn b., krennenn b. ; *lange Note*, hirenn b. ; *halbe Note*, notenn wenn b., gwennenn b. ; *schwarze Note*, *Viertelnote*, notenn zu b., duenn b. ; *Achtelnote*, krogenn b., notenn grogek b. (Gregor) ; *erhöhte Note*, notenn lemm b. ; *zusammengesetzte Note*, notenn gemplezh b. ; *gebundene Noten*, mit einem *Bogen verbundene Noten*, notennoù stagellet ls. ; *leitereigene Note*, nesnotenn b. ; *punktierte Note*, notenn biket b. ; *Note mit Stakkato-Punkt*, notenn distag b., notenn vroudet b., broudedenn b. ; *Note mit Tenutostrich*, *gehaltene Note*, notenn dalc'het b., dalc'henn b. ; *Wiederholung einer Note*, arreadur un notenn g. ; *in Noten setzen*, notennañ ; *Noten schreiben*, notennañ, aroueziañ (skrivañ) sonerezh ; *eine schwarze Note punktieren*, *eine Viertelnote punktieren*, pikañ un duenn ; *nach Noten singen*, kanañ diouzh an notennoù, kanañ an notennoù diouzh ar c'hentañ sell, sonlenn ; *eine Note mit einem Kreuz bezeichnen*, *eine Note bekreuzen*, *eine Note durch ein Kreuz erhöhen*, lakaat ul lemmell d'un notenn, lakaat ul lemmell ouzh un notenn, lemmañ un notenn ; *auf einer Note halten*, derc'hel un notenn ; **4.** [sonerezh²] *Noten von Mozart*, skridoù-sonerezh digant Mozart ls. ; **5.** [dre skeud.] *nach Noten*, evel ma'z eo dleet, evel ma faot, evel a faot, a-dailh, a-zoare, evel ma tere, ent prop, diouzh ar reizh ; *es geht (wie) nach Noten*, mont a ra an traoù en-dro, plaen ha brav e ya pep tra, pep tra a ya plaen evel an dis, brav-bras e ya pep tra, mont a ra pep tra mat ha diroufenn, kempenn e ya an traoù en-dro, brav-bras e ya pep tra, mont a ra pep tra kompez, an traoù a dro kompez, mont a ra pep tra d'e blas, mont a ra pep tra a het (Gregor), pep tra a c'hoarvez evit ar gwellañ, pep tra a ya diroufenn en-dro, pep tra a ya lampr en-dro, mont a ra klok an traoù, treiñ (mont, kerzhet) a ra pep tra evel ur ganell, mont a ra an traoù evel ur ganell, mont a ra an traoù evel war ur ganell, mont a ra mat an traoù en o hent, difazi e ya pep tra, distok e ya pep tra, treiñ a ra an traoù evel ur ganell, treiñ a ra an traoù evel war ur ganell ; **6.** *eine besondere Note haben*, kaout neuz ; **7.** [dre astenn.] takennig b., beskennad b., netraig g., mannig g. ; *eine traurige Note*, un dakennig tristidigezh b., ur merk a dristidigezh g. (Gregor), un ton trist g., un netraig bennak a dristidigezh g., ur veskennad a dristidigezh b., ur mannig tristidigezh g. ; **8.** doare g., liv g., arliv g., damskeud g., disterad g., netraig g., mannig g., c'hwelzhig b., liv skañv g., liv lusennek g., seblant g., alberz g., fulenn b. ; *eine Note romantischen Geistes*, blaz ar romantelezh g., c'hwelzh ar romantelezh b., un disterad romantelezh g. ; *eine Note von Humor*, un dister fent g., un disterad fent g., un netraig fent g., ur mannig fent g., liv ar fent g., un arliv a fent g., ur fulenn fent b. ; *etwas (dat.) eine persönliche Note verleihen*, personelaat udb, personelañ udb, lakaat lec'h e zorn war udb, leuskel roud e zorn war udb.

Notebook n. (-s,-s) : [stlenn.] korrurzhiaer hezoug g. [*liester* korrurzhiaeriaioù hezoug], urzhiaer hezoug g. [*liester* urzhiaeriaioù hezoug].

Notenangabe b. (-,-n) : [sonerezh] notadur g. ; *mit Notenangabe singen*, kanañ diouzh an notennoù, kanañ an notennoù diouzh ar c'hentañ sell, sonlenn.

Notenaufwurf g. (-s,-e) : [arc'hant.] tennadenn bilhedoù-bank eus amred an arc'hant b., ec'hamredadur g., ec'hamredañ g.

Notenausgabe b. (-,-n) : [arc'hant.] lakidigezh bilhedoù-bank en amred b., enamredadur g., monañ g., monidigezh b.

Notenaustausch g. (-s,-e) : [polit.] eskemm notennoù diplomatek g.

Notenbank b. (-,-en) : [arc'hant.] bank monañ g.

Notenblatt n. (-s,-blätter) : [sonerezh] skrid-sonerezh g., kevrollenn b.

Notendeckung b. (-,-en) : [arc'hant.] ateb metal ar bilhidi, atebadur metal ar bilhedoù g.

Noteneinlösung b. (-,-en) : [arc'hant.] dastaladur bilhidi g.

Notenfigur b. (-,-en) : [sonerezh] tres notenn g.

Noteninhaber g. (-s,-) : [arc'hant.] dalc'her g., douger g.

Notenhals g. (-es,-halse) : [sonerezh] lost an notenn g.

Notenheft n. (-s,-e) : [sonerezh] kaier-seniñ g., kaier-sonerezh g.

Notenlehre b. (-) : [sonerezh] solfadurezh b.

Notenlinie b. (-,-n) : [sonerezh] regenn b.

Notenlinien ls. : [sonerezh] regenneg b. [*liester* regennegoù], pemproudenn b.

Notenmacher g. (-s,-) : notennour g.

Notenmappe b. (-,-n) : [sonerezh] kleurenn skridoù-sonerezh b.

Notenpapier n. (-s,-e) : [sonerezh] paper sonerezh g.

Notenpresse b. (-,-n) : [arc'hant.] moull bilhedoù g.

Notenprivileg n. (-s,-ien) : [arc'hant.] gwir monañ g.

Notenpult n. (-s,-e) : [sonerezh] marc'h skridoù-sonerezh g., marc'h g., letrig g.

Notenschlüssel g. (-s,-) : [sonerezh] alc'hwez g.

Notenschreiber g. (-s,-) : [sonerezh] eilskriver skridoù-sonerezh g.

Notenschrift b. (-,-en) : [sonerezh] notennadur g.

Notenständer g. (-s,-) : [sonerezh] marc'h skridoù-sonerezh g., marc'h g., letrig g.

Notensystem n. (-s,-e) : [sonerezh] skeulenn b., regenneg b. [*liester* regennegoù].

Noten-Überemission b. (-,-en) : [arc'hant.] dreistembann moneiz g.

Notenumlauf g. (-s) : [arc'hant.] monedone ar bilhedoù-bank g., red ar bilhedoù-bank g., amred ar bilhedoù-bank g.

Notenwert g. (-s,-e) : [sonerezh] pad g., padverk g. [*liester* padverkoù].

Notenzeile b. (-,-n) : [sonerezh] skeulenn b., regenneg b. [*liester* regennegoù], pemproudenn b.

Notepad-Computer g. (-s,-) : [stlenn.] bloc'h-notennoù elektronek g., ameilher niverel personel g.

Noterbe g. (-n,-n) : [Bro-Austria] gwirieg hervez lezenn war ur mirad herezh g.

Notetat g. (-s,-s) : [arc'hant., polit.] gronnad kellidel ezreol g.

Notfall g. (-s,-fälle) : **1.** gourezhomm b., mallusted b., rekiz g., red g. ; *im Notfall*, pa vez difrae, mar bez difrae, gant ar stard, evit un ezhomm mallus, evit ezhommoù mallus, ma sav bec'h, ma teu udb a-dreuz deomp, ma teu udb da gontroliañ ac'hanomp, ma kavomp lug, mar bez ret, mar kouezh ar c'haz, diouzh rekis, diouzh ar rekiz, ouzh ur red, ouzh ar red, diouzh ret, ouzh ret, ma'z eus ezhomm, mar bez ezhomm ; *im äußersten Notfall*, d'ar gwashañ-holl / d'ar muiañ-holl / evit ar gwashañ / evit ar muiañ (Gregor), da ziwezhañ-holl, d'ar gwashañ tout, da rekour diwezhañ, gant ar stard, ma vez mall-vuhez, en un degouezh a rediezh vuiek ; *außer im Notfall*, anez un abeg bras bennak, anez ur red ar brasañ, nemet ret-holl e ve, nemet ur red ar brasañ a vefe ; **2.** [mezeg.] trummad g. [*liester* trummadoù] ; **3.** [Bro-Suis] servij an trummadoù g., rann an trummadoù b., rann an trummadoù hag an advevañ b.

Notfallarzt g. (-s,-ärzte) : [mezeg.] **1.** mezeg eus rann an trummadoù hag an advevañ g., trummadour g. ; **2.** mezeg diouzh tro g.

Notfallärztin b. (-,-nen) : [mezeg.] **1.** mezegez eus rann an trummadoù hag an advevañ b., trummadourez b. ; **2.** mezegez diouzh tro b.

notfalls Adv. : pa vez difrae, gant ar stard, evit un ezhomm mallus, evit ezhommoù mallus, ma sav bec'h, ma teu udb a-dreuz deomp, ma teu udb da gontroliañ ac'hanomp, ma kavomp lug, mar bez ret, mar bez afer, mar kouezh ar c'haz, diouzh rekis, diouzh ur rekiz, diouzh ar rekiz, ouzh ur red, ouzh ar red, diouzh ret, ouzh ret, ma'z eus ezhomm, mar bez ezhomm, mar bez difrae, da rekour diwezhañ.

Notfallsanitäter g. (-s,-) : [mezeg.] deborzher g.

Notfallsanitäterin b. (-,-nen) : [mezeg.] deborzherez b.

Notfallstation b. (-,-en) : [Bro-Suis, mezeg.] servij an trummadoù g., rann an trummadoù b., rann an trummadoù hag an advevañ b.

Notflage b. (-,-n) : banniel argoll g., banniel stad a reuziad g.

Notfrist b. (-,-en) : [gwir] astenn termen diwezhañ g.

notgedrungen Adv. : dre ezhomm, rediet-mat, forset mat, ouzh ar red, dre ret, dre ur red, dre redi, gant redi, diouzh ret, dre rankout, diouzh ar rekiz, dre ma n'eus ket gwelloc'h, pa n'eus ket gwelloc'h, o vezañ n'eus netra a well, e defot gwell, da rekour diwezhañ.

Notgemeinschaft b. (-) : kumuniezh dreistbevañ b.

Notgesetz n. (-es,-e) : lezenn vallusted b., lezenn difrae b.

Notgroschen g. (-s,-) : arboellig g., espernig g., yalc'hig a-dreñv b., yar gozh b., assac'h g. ; *sich (dat.) einen Notgroschen zurücklegen, sich (dat.) einen Notgroschen für schlechte Zeiten aufheben*, lakaat ur blankig bennak en armerzh, lakaat ur blank bennak a-gostez, mirout un azdov en ti, mirout ur skudellad laezh a-benn koan, d'ar beure eo goro ar c'havr evit ober soubenn d'an noz, mirout udb a-benn antronoz, mirout ur gwenneg bennak a-benn antronoz.

Nothaltebucht b. (-,-en) : [gourhentou] takad repuiñ g.

Nothelfer g. (-s,-) : deborzher g.

Nothelferin b. (-,-nen) : deborzherez b.

Nothilfe b. (-) : [mezeg.] skoazell vezegel prim b., deborzhiou kentañ ls., deborzherezh g.

notierbar ag. : [arc'hant.] *an der Börse notierbar*, feuriadus.

notieren V.k.e. (hat notiert) : 1. notennañ, deskrivañ, notañ, dougen [war ur skor paper], enskrivañ ; 2. [arc'hant.] *an der Börse notieren*, feuriañ er Yalc'hdi ; 3. [sonerezh] notennañ ; *eine Weise notieren, eine Melodie notieren*, notennañ un ton.

Notierung b. (-,-en) : 1. notadur g., notennaouadur g. ; 2. [arc'hant., Yalc'h] feuriadur g., feur g. ; *ausgesetzte Notierung*, feuriadur miret g.

Notifikation b. (-,-en) : 1. kemenn g., kemennadenn b., kel g., keal g., kemennadur g., notadur g., notenn b. ; 2. [gwir] rebuzadur g., rebuzad g.

notifizieren V.k.e. (hat notifiziert) : notañ, intimañ, rebuziñ.

nötig ag. : 1. dav, ret, rekis, darc'houlennet, ezhommek ; *dringend nötig*, ret-holl, ret-mat, ret a-grenn, ret-ha-ret, hollret, rekis, dav-mat, diziouerus ; *es am nötigen Respekt gegen jemanden fehlen lassen, es jemandem gegenüber am nötigen Respekt fehlen lassen*, na zougen d'u.b. ar respet dleet dezhañ (Gregor), na zougen d'u.b. an douj dleet dezhañ, mont d'u.b. gant dismegañs, mankout d'u.b., mankout e-keñver u.b., bezañ direspet e-keñver u.b., gwallvankout e-keñver u.b., disprizañ doujañ d'u.b., komz vil ouzh u.b., mont vil d'u.b., bezañ dizoare e-keñver u.b., mont re frank ouzh u.b., ober direvil ouzh u.b., bezañ direvil ouzh u.b., direvilat ouzh u.b. ; *ich habe das nötige Kleingeld, um eine Runde zu bezahlen*, peadra am eus evit paeañ pep a vanne ; *ich habe es nötig*, ezhomm am eus eus an dra-se, ret eo din en ober, kement-se a faot din, ne c'hallan ket dioueriñ an dra-se, da ober em eus eus an dra-se, kement-se a zo diank din ; *ich brauche Aspirin, ich habe es bitter nötig*, aspirin am eus

ezhomm, terrupl on ezhommek ; *dazu ist es nötig, dass er selbst kommt*, evit se ez eo ret dezhañ dont eñ e-unan, rankout a ra dont eñ e-unan ; *es ist nötig, ihn zu sehen*, dav eo (ret eo) gwelet anezhañ ; *es ist nicht nötig, ihnen Geld anzubieten*, n'o deus ket ezhomm e kinnigfed arc'hant dezho, ezhomm ebet e kinnigfed arc'hant dezho ; *das Nötige veranlassen*, kemer an evezhioù ret, ober an holl ziarbennoù ezhommek, kemer an holl ziarbennoù (an holl zifennoù, an holl ziwalloù) ret, kemenn ober ar pezh rekis, kemenn ober ar pezh a zo ret ; *ein Haus mit allem Nötigen ausstatten*, pourvezañ un ti eus kement a zo ret ; *alles, was nötig ist*, kement a zo ret ; *so oft wie nötig*, ken alies gwech ha ma vo ret ; *falls nötig, wenn nötig*, ma sav bec'h, ma teu udb a-dreuz deomp, ma teu udb da gontroliañ ac'hanomp, ma kavomp lug, mar bez ret, mar bez afer, mar kouezh ar c'haz, diouzh rekis, diouzh ar rekiz, ouzh ur red, ouzh ar red, diouzh ret, ouzh ret, diouzh an dro, diouzh ma vo tro, diouzh ma vo, diouzh ma ve, ma'z eus ezhomm, mar bez ezhomm ; *unbedingt nötig*, ret-mat, ret-holl, ret a-grenn, hollret, diziouerus, rekis ; *sie hatte nicht das Nötigste für ihren Lebensunterhalt*, n'he doa ket ar pep retañ d'ar vuhez zoken, aet e oa berrañ ma c'halle, ar pep retañ a vanke dezhi evit bevañ, en diouer a bep tra edo, en em gavet e oa en dilez ar brasañ, dioueriñ a rae an traoù rekisañ, ne veve nemet dre an diouer hag an dilez a bep tra ; *sä so viel wie nötig*, hadit ar pezh a zo ezhomm ; *mehr als nötig*, muioc'h eget ma vez ezhomm, en tu-hont d'ar red, en tu all d'ar red, muioc'h eget m'eo ret, kreñvoc'h eget justoc'h, muioc'h eget nebeutoc'h, dreistezhomm, en tu-hont d'ar pezh a zo reizh ; *mehr als nötig zahlen*, paeañ en tu-hont d'ar red, paeañ muioc'h eget m'eo ret, paeañ muioc'h eget ar rekiz ; 2. [preder.] retvezek, retvezel, rediek.

nötigen V.k.e. (hat genötigt) : 1. forzhañ, forsiñ, forsiñ war, rediañ dre heg, destrizhañ, karnajal ; *jemanden nötigen*, ober e zorn d'u.b. ; *jemanden zum Sitzen nötigen*, dougen u.b. da azezañ, kemenn d'u.b. azezañ ; *sich nicht nötigen lassen*, asantiñ hep chipotal, asantiñ hep breutaat, asantiñ hep marc'hata, asantiñ a-c'hrad-vat, asantiñ dre gaer, en ober laouen.

2. *ich sah mich genötigt, zu...*, ar rekiz a reas din [ober udb], endalc'het (rediet) e oan bet da ... ; *ich sehe mich genötigt, ...*, diouzh ma welan e rankan ..., diouzh ma welan ez eo ret din ..., a rekiz a ra din ...

nötigenfalls Adv. : ma sav bec'h, ma teu udb a-dreuz deomp, ma teu udb da gontroliañ ac'hanomp, ma kavomp lug, mar bez ret, mar bez afer, mar kouezh ar c'haz, diouzh rekis, diouzh ar rekiz, ouzh ur red, ouzh ar red, ouzh ret, diouzh ret, ma'z eus ezhomm, mar bez ezhomm, da rekour diwezhañ.

Nötigste(s) ag.k. n. : *das Nötigste*, ar rekizoù ls., ar pep retañ g., ar retañ-holl g., an traoù retañ ls. ; *sich mit dem Nötigsten eindecken*, pourchas ar pep retañ ; *sie hatte nicht das Nötigste für ihren Lebensunterhalt*, dioueriñ a rae an traoù rekisañ, n'he doa ket ar pep retañ d'ar vuhez zoken, ar pep retañ a vanke dezhi evit bevañ, en diouer a bep tra edo, en em gavet e oa en dilez ar brasañ, ne veve nemet dre an diouer hag an dilez a bep tra.

Nötigkeit b. (-) : rekiz g., mallusted b.

Nötigung b. (-,-en) : [gwir] forzhidigezh b., forsadenn b., heg g., destrizh g., destrizhadur g. ; *Nötigung zur Unterschrift*, gounidegezh ur sinadur dre heg b., gounidegezh ur sinadur dre forzhidigezh (Gregor) b.

Notiz b. (-,-en) : 1. skritell b., kemenn g., notenn b., skrid g. ; *zusätzliche Notiz*, adnotenn b., notenn ouzhpenn b. ; 2. *Notiz von etwas nehmen*, merkañ udb, merzout udb, teuler evezh (pled) ouzh udb, teuler meiz (pled) d'udb, teuler pled war udb ;

er nahm keine Notiz davon, ne reas ket van ouzh an dra-se, ne reas ket van eus an dra-se, ne reas seblant ebet a'n dra-se, ne verkas ket an dra-se, ne daolas ket evezh ouzh an dra-se (pled war an dra-se, meiz d'an dra-se) ; *davon wurde keine Notiz genommen*, ne voe ket taolet pled ouzh an dra-se, ne voe ket taolet evezh ouzh an dra-se, ne voe ket taolet kont ouzh an dra-se, ne voe ket taolet fed ouzh an dra-se ; *irgendwann aber nahmen sie keine Notiz mehr davon*, deuet e oant ha ne raent van ebet ken ; **3.** notenn b. ; *sich Notizen machen*, sevel notennoù ; **4.** *kurze Notiz*, pennad berr g., pennadig g. [*liester pennadigoù*].

Notizblock g. (-s,-blöcke) : bloc'h-notennoù g., strobad-notennañ g., bloc'h-notennañ g., bloc'h-notañ g.

Notizbuch n. (-s,-bücher) / **Notizensammlung** b. (-,-en) : karned g., karnedig g., koundeiziadur g., kounlevr g., levrig kounaat g.

Notizzettel g. (-s,-) : **1.** tamm paper g. , **2.** follenn bloc'h-notennoù b., degas-soñj g., notenn harp-memor b.

Notjahr n. (-s,-e) : bloavezh kernez g., bloavezh kerteri g., bloavezh berrentez g.

Notlage b. (-,-n) : trummad g., gourezhomm b., enkadenn b., argoll g., arvar g., pleg gwall arvarus g., gwall zoare g., pleg berr g., enkted b., mougenn b., stad a reuziad b., rekiz g.

notlanden V.gw. (notlandete, ist notgelandet) : [nij.] pradañ war-vall, pradañ rediet-mat, pradañ forset mat, pradañ da rekour diwezhañ.

Notlandung b. (-,-en) : [nij.] pradañ war-vall g.

notleidend ag. : reuzeudik, ezhommek, tavantek, truek, en aluzen, dibourvez.

Notleidende(r) ag.k. g./b. : kaezh g. [*liester keizh*], kaezhez b., reuzeudig g., reuzeudigenn b., treu g., tru g., tavanteg g., tavantegez b., ezhommeg g., ezhommegez b., trueg g., truegez b., maleüruz g. [*liester maleüruzien*], maleüruzez b., paourkaezh g., paourez kaezh b., paourkaezh tru g., mizerig g. ; *die Notleidenden*, ar geizh ls., ar geizh-Doue ls., ar reuzeudien ls., ar beorien ls., an drueged ls., an davanteien ls., an ezhommeien ls., an dud ezhommek ls., an dud dibourvez ls., ar gorked ls., an druanted ls., ar valeüruzien ls., an dreued ls., an drued ls., ar beorien gaezh ls.

Notleine b. (-,-n) : kordennig ar reizhiad alarmiñ b., kordennig alarmiñ b.

Notlösung b. (-,-en) : tra a vez graet gantañ e defot gwell g., retirañs b., rekour g., rekourañs b. ; *das ist nur eine Notlösung*, e defot gwell eo bet graet e-giz-se, dre ziouer a zibab eo bet graet e-giz-se, falloc'h e c'hallfe bezañ graet pa ne c'haller ket ober gwelloc'h, graet eo bet e-giz-se dre ma n'eus ket gwelloc'h.

Notlüge b. (-,-n) : gaouig dister g. / gaou dinoaz g. / gaou evit difenn an hentez g. (Gregor), gaou e doujañs Doue g.

Notmaßnahme b. (-,-n) : darbar difraeañ g., darbar difrae g., diarbenn difraeañ g., diarbenn difrae g.

Notmast g. (-es,-en/-e) : [merdead.] gwern feuzat b.

Notmeldung b. (-,-en) : kemennad argoll g.

Notmittel n. (-s,-) : tra a vez graet gantañ e defot gwell g., retirañs b., rekour g., rekourañs b. ; *als Notmittel*, e defot gwell, dre ma ne c'haller ket ober gwelloc'h, dre ma n'eus ket gwelloc'h.

Notnagel g. (-s,-nägel) : P. *sellit ouzh Notmittel*.

Notochord b. (-,-en) : [korf.] notokordenn b., kordenn gein b.

Notoperation b. (-,-en) : [mezeg.] oberatadenn war an tomm b., oberatadenn diwar zifrae b. ; *er musste sich einer Notoperation unterziehen*, oberataet e voe war an tomm, oberataet e voe diwar zifrae, oberataet e voe diwar vall.

notoperieren V.k.e./V.gw. (er notoperierte / er hat notoperiert / um notzuoperieren) : [mezeg.] oberata diwar zifrae, oberata war an tomm.

Notopfer n. (-s,-) : aberzh g., road g., obolenn b.

notorisch ag. : noter, mil anavezet, mil vrudet, brudet a bep tu, anat, anv, anavezet, stlenn, splann, tremen splann, tremen anat, anavezet d'an holl, gouezet gant an holl, [dispredet] gnaou.

Notpfennig g. (-s,-e) : arboellig g., espennig g., yalc'hig a-dreñv b., blankig lakaet en armerzh g., yar gozh b.

Not-Quotengesetz n. (-es) : [istor] lezenn diwar ar c'hotaioù b.

Notrakete b. (-,-n) : [merdead.] fuzeenn argoll b.

Notre-Dame b. : [relij.] Itron-Varia ; *die Kathedrale Notre-Dame de Paris*, Iliz-veur „Notre-Dame“ Pariz b. ; *die Notre-Dame-de-Bonne-Nouvelle-Kirche*, an iliz Itron-Varia a Geloù Mat b.

Notreparatur b. (-,-en) : dresadenn da c'hortoz b., dresadenn buan-ha-buan b.

Notruf g. (-s,-e) : **1.** galv-enkrez g., kri-forzh g., kriadenn-forzh b., kri-enkrez g. ; **2.** [pellgomz] pellgomzadenn brim b., pellgomzadenn a vallusted b. ; **3.** kemennad argoll g.

Notrufnummer b. (-,-n) : niverenn brim b., niverenn evit ar pellgomzadennoù a vallusted b., niverenn-bellgomz evit ar gourezhommoù b.

Notrufsäule b. (-,-n) : bonn evit ar pellgomzadennoù prim g., bonn evit ar pellgomzadennoù a vallusted g., bonn-pellgomz evit ar gourezhommoù g.

Notrutsche b. (-,-n) : [nij.] ruz-revr tec'hout g., ruz-revr tec'hel g.

notschlachten V.k.e. (notschlachtete, hat notgeschlachtet) : lazhañ [ul loen] evit abegoù a vallusted [kleñved, gloaz h.a.].

Notschrei g. (-s,-e) : kri-forzh g., kriadenn-forzh b., kri-enkrez g.

Notsignal n. (-s,-e) : arhent argoll g., galv argoll g., gouleier argoll ls., kloc'h-galv g.

Notsituation b. (-,-en) : trummad g., gourezhomm b., enkadenn b., argoll g., arvar g., pleg gwall arvarus g., gwall zoare g., pleg berr g., enkted b., mougenn b., stad a reuziad b., rekiz g. ; *außer in Notsituationen*, anez un abeg bras bennak, anez ur red ar brasañ, nemet ret-holl e ve, nemet ur red ar brasañ a vefe.

Notstand g. (-s,-stände) : stad a zifrae b., stad a reuziad b., stad a vrasañ dañjer evit ar vro b., stad dreistordinal b.

Notstandsgebiet n. (-s,-e) : takad reuziet g.

Notstandsgesetz n. (-es,-e) : lezenn a-zivout ar stad a zifrae b., lezenn a-zivout ar stad a vrasañ dañjer evit ar vro (a-zivout ar stad dreistordinal, a-zivout ar stad a reuziad) b., lezenn vrezel b.

Notstandsmaßnahme b. (-,-n) : darbar difraeañ g., darbar difrae g., diarbenn difraeañ g., diarbenn difrae g.

Notstromaggregat n. (-s,-e) : ganer tredan sikour g., tredanerez sikour b.

Nottaufe b. (-,-n) : [relij.] gouvadez g., kristenadenn b., kristenadur g. ; *die Nottaufe bekommen*, bezañ gouvadezet, bezañ badezet en ti, kaout ar gouvadez, bezañ kristenet ; *bei jemandem die Nottaufe vornehmen*, gouvadeziñ u.b., kristenañ u.b., reiñ ar gouvadez d'u.b.

nottaufen V.k.e. (er nottaufte / er hat notgetauft / um notzutaufen) : [relij.] gouvadeziñ, kristenañ, reiñ ar gouvadez da.

nottun V.gw. (tut not / tat not / hat notgetan) : [dispredet] bezañ dav, bezañ ret, bezañ rekis ; *es tut not*, mall eo ober, dav eo ; *Eile tut not*, mall 'zo, n'eus ket kalz a amzer da chom

da dartañ, poent bras eo, tremen poent eo, tremen pred eo, mall 'zo, kozh poent eo, gwall boent eo, milboent eo, poent bras eo, mil mall eo, pase mall eo, tremen poent eo, tremen mall eo, despailh eo, despailh a zo, poent eo kabalat, poent eo dimp hastañ, mall bras eo, mall-mall eo, gwall vall eo, poentoc'h eget poent eo, pase poent eo, en em zifretañ 'zo ret, n'eo ket a-walc'h, koulsoc'h eget koulz eo.

Nottrepe b. (-, -n) : diri-tec'hout g., diri-tec'hel g.

Nottür b. (-, -en) : dor-dec'hout b., dor-dec'hel b., P. toull-tec'h g.

Notturmo n. (-s, -s/Notturni) : [sonerezh] selinadenn b., nozkan g.

Notunterkunft b. (-, -unterkünfte) : lec'h-repu g., ti-repu g., lec'h herberc'hiañ difrae g., lojeris da c'hortoz g., muz g. ; *eine Notunterkunft finden*, kavout repu (bod, bodenn, goudor, gwasked), kavout herberc'h (kavout da vuzat, kavout bod hag aoz, kavout bara ha golo) en un tu bennak ; *eine Notunterkunft in Berlin haben*, kaout diskenn e Berlin.

Notverband g. (-s, -verbände) : lienad da c'hortoz g., lienad ersezat g.

Notverordnung b. (-, -en) : krennlezenn b., dekred-lezenn g., kemennadur mallusted g., kemennadur difrae g., kemennadur o lakaat e talvoud ar galloud leun g.

Notvorrat g. (-s, -vorräte) : pourveziou rakdiwall ls., mirad g.
notwassern V.gw. (notwasserte, ist notgewassert) : [nij.] morañ rediet-mat, morañ forset mat, morañ da rekour diwezhañ, morañ war-vall.

Notwasserung b. (-, -en) : [nij.] morañ war-vall g., moradur war-vall g.

Notwehr b. (-) : reizhdifenn g., reizhemzifenn g., emzifennerezh g. ; *in berechtigter Notwehr handeln*, en em zifenn gant gwir hag abeg (gant abeg ha reizh, gant gwir mat, gant gwir abeg, gant abegoù reizh).

Notwehrfall g. (-s, -fälle) / **Notwehrlage** b. (-, -n) : degouezh a reizhdifenn g.

notwendig ag. : 1. dav, ret, rekis, ezhommek ; *unbedingt notwendig, absolut notwendig, dringend notwendig*, ret-holl, ret-mat, ret a-grenn, dav-mat, diziouerus, ret-ha-ret, rekis ; *ich glaube, es ist nicht unbedingt notwendig, darüber zu sprechen*, ne gredan ket emañ rekis komz eus an dra-se ; *alle notwendigen Maßnahmen treffen*, kemer an holl evezhioù ret, ober an holl ziarbennoù ret, kemer an holl ziarbennoù (an holl zifennnoù, an holl ziwalloù) kevazas, ober kement a zo ret ; *alle notwendigen Maßnahmen müssen dahin gehend ergriffen werden, dass sie nicht vor Hunger sterben*, bez e rankomp kemer an holl evezhioù ret evit mirout outo da vervel gant an naon, bez e rankomp kemer an holl ziarbennoù ret kuit dezho da vervel gant an naon ; *ein notwendiges Übel*, un droug ret ober gantañ pa ne c'haller ket ober gwelloc'h g. ; *notwendige und ausreichende Bedingung*, amveziad ret ha spirus g. ; *der Computer ist für ihn ein notwendiges Requisit*, n'eo ket evit dioueriñ e urzhiataer pa vez o labourat, afer en deus eus un urzhiater evit labourat, ezhomm en deus eus un urzhiater evit labourat ; *sofern unbedingt notwendig, außer es ist unbedingt notwendig*, nemet ret-holl e ve, nemet ur red ar brasañ a vefe ; *es ist unbedingt notwendig, etwas zu tun*, ret-holl (ret-mat, ret a-grenn, ret-ha-ret, hollret, rekis, dav-mat) eo ober udb ; *das Notwendige und das Überflüssige*, ar rekiz hag an dreistezhomm ; *alles Notwendige*, kement a zo ret ; *das Notwendigste, das unbedingt Notwendige, das absolut Notwendige*, ar pep retañ g., ar retañ holl g. ; 2. [preder.] retvezek, retvezel, rediek.

notwendigerweise Adv. : dre ezhomm, gant ezhomm, rediet-mat, ouzh ar red, dre ret, dre redi, gant redi, dre rankout, diouzh ar rekiz.

Notwendigkeit b. (-, -en) : 1. pezh ret g., red g., redi g., tra ret g., endalc'h g., rekiz g., rekizenn b. ; *harte Notwendigkeit*, ar red hag ar c'haled ; *dringende Notwendigkeit*, mallusted b., malluster g., red ar brasañ g. ; *sich der Notwendigkeit fügen*, plegañ d'ar red ; *zwingende Notwendigkeit*, rekiz g., rekizenn b., red g., redi g., rediezh b., ezhomm g., endalc'hioù ls. ; *Arbeiten ist eine zwingende Notwendigkeit*, rekis eo labourat ; 2. [preder.] retvez b., retvezegzh b., rediegezh b., rediezh b. ; *die Notwendigkeit und die Kontingenz*, ar retvez hag an deberzh ; *logische Notwendigkeit*, retvezegzh poell b.

Notwohnung b. (-, -en) : lojeris da c'hortoz g.

Notzeit b. (-, -en) : amzer a gernez b., amzer a gerteri b., amzer a verrentez b., amzer a reuziad b.

Notzucht b. (-) : palfors g., palforserezh g., palforsadur, gwallerzh g., forzhidigezh b.

notzüchtigen V.k.e. (notzüchtigte / hat genotzüchtigt) : [gwir, disprede] rediañ dre heg, forzhañ, forsiñ, gwallañ, palforsiñ, mazaouiñ, P. displuñviñ.

Nougat g./n. (-s, -s) : [kegin.] 1. pralin str., chokoladenn b. ; 2. nougag g. ; *ein Nougat*, un nougadenn b.

Nougathersteller g. (-s, -) : nougader g.

noumenal ag. : [preder.] noumenel.

Noumenon n. (-s, Noumena) : [preder.] noumenon g. [*liester* noumenoù], noumen g. [*liester* noumenoù].

Nouveau Roman g. (-) : [lenn.] *der Nouveau Roman*, ar romant nevez g.

Nouveauté b. (-, -s) : [dilhad.] nevezenti b., nevezadenn b.

Nouvelle Cuisine b. (-) : *die Nouvelle Cuisine*, ar c'heginañ giz nevez g.

Nouvelle Vague b. (-, -) : [arz] nevezlanv g.

Nova¹ b. (-, Novæ/Novä) : [stered.] nova b. [*liester* novaoù].

Nova² *liester ar ger Novum*.

Novation b. (-, -en) : [gwir] nevezadenn b.

Novationsvertrag g. (-s, -verträge) : kevrat neveziañ b.

Novelle b. (-, -n) : 1. [lenn.] kevelenn b., istor berr g. ; *Verfasser von Novellen*, kevelennour g. ; 2. [polit., gwir] enkemmad g., lezenn disdalc'hus b.

Novellendichter g. (-s, -) : marvailher g., konter g., mojenner g., mojenour g., moliac'hour g., sorbiennour g.

novellieren V.k.e. (hat novelliert) : [gwir] enkemmañ.

Novellist g. (-en, -en) : 1. [kazetenner] kelaouaer g. ; 2. [lenn.] kevelennour g.

Novellistin b. (-, -nen) : 1. [kazetenner] kelaouaerez b. ; 2. [lenn.] kevelennourez b.

novellistisch ag. : ... ar c'hevelennoù, e-doare ur gevelenn.

November g. (-s, -) : miz Du g., Du g., miz Kala-goañv g. ; *der erste November*, kala-goañv g. ; *im November*, e miz Du, e Kala-goañv ; *Anfang November*, da gala-goañv, en deroù miz Du ; *den einundzwanzigsten November*, am einundzwanzigsten November, d'an unan warn-ugent a viz Du, d'an unanvet deiz warn-ugent a viz Du ; *am 25. November*, den 25. November, d'ar 25 a viz Du, d'ar 25 a Gala-goañv ; *November und Dezember*, ar mizioù du ls. ; *im November und Dezember*, er mizioù du ; *im November ist das Wetter besonders mies*, miz Du a zo techet da c'hoari e baotr.

Novene b. (-, -n) : [relij.] naved g.

Novität b. (-, -en) : nevezded b., nevezinti b., nevezadenn b.

Novize¹ g. (-n, -n) : 1. [relij.] danvez lean g., danvez manac'h g., novis g. [*liester* novised], nevezad g. [*liester* nevezidi] ; *einen Novizen tonsurieren*, ober kern ar beleg d'un danvez

lean ; 2. [dre astenn.] neveziad g. [*liester* neveziði], neveziant g. [*liester* nevezianted].

Novize² b. (-,-n) : 1. [relij.] danvez leanez g., novisez b., neveziadez b. ; 2. [dre astenn.] neveziadez b., neveziantez b.

Novizenhaus n. (-es,-häuser) : novisti g.

Noviziat n. (-s,-e) : [relij.] amzer-arnod b., novisiad g., neveziadelezh b. ; *ins Noviziat aufgenommen werden*, bezañ resevet neveziad, bezañ resevet neveziadez.

Novizin b. (-,-nen) : 1. [relij.] danvez leanez g., novisez b., neveziadez b. ; *Begleitschwester einer Novizin, Hörschwester*, selaouerez b. ; 2. [dre astenn.] neveziadez b., neveziantez b.

Novocain[®] n. (-s) : [mezeg.] novokain[®] g.

Novum n. (-s, Nova) : nevezded b., nevezinti b., nevezadenn b., tra nevez g.

Nr. [*berradur evit Nummer*] : niverenn b. [niv.].

NS [*berradur evit Nachschrift*] : post-scriptum g.

NS- : *berradur evit Nazi*.

NSDAP b. (-) : [*berradur evit Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei*] Strollad Broadel-Sokialour Alaman al Labourerien g., Strollad Broadsokialour Alaman al Labourerien g., Strollad Nasionalsokialour Alaman al Labourerien g., NSDAP g.

n-te : [mat] n^{vet}, nvet.

N.T. [*berradur evit Neues Testament*] : Testamant Nevez g.

Nu g. (digemm) : *im Nu, in einem Nu*, en taol kentañ, kerkent (kenkent) hag ar ger, a-daol-trumm, dipadapa, en ur flipad, a-benn-krak, en un netra, ken prim ha tra, en ur ober un netra, en ur vann a amzer, en ul lommig amzer, en ur ober mann ebet a amzer, en un hunvre, en ur redadenn, en ur sailhadenn, en ur c'hwitelladenn, en un taol lagad, en un analad, ken buan ha lavaret „chou“ d'ar yar, en ur red, diwar an taol kentañ, ken aes ha tra, ken aes all, aes-kenañ, aezet-kaer, hep reiñ bec'h, evel un dudi, a-aes-vat, aes-ral, koulz all, ken bravik ha tra, brav-bras, propik, ribus, evel farz gant ar paotr kozh, evel toaz er forn, evel dour dre ur sil, plaen ha brav, plaen evel an dis, war blaen, en ur berrig amzer, en ur berrig a amzer, dindan peder munutenn, en un taol dorn, en un taol krenn, amzer sotal, a-raok kaout amzer da lavaret „ba“, en un toulpaz, en ur par berr, en un taol berr, en un taol-kont / en un dro-zorn / en un hanter dro / prim / trumm / e spas ur serr-lagad / en ur serr-lagad (Gregor), brusk, krak, krenn, pik, [dispredet] en ur gaouad ; *die Angelegenheit wurde in einem Nu erledigt*, ne voe ket pell an abadenn, pront e voe renket an afer, ne voe ket hir an abadenn, renket e voe an afer ken prim ha tra, ne reas nemet ur moull, ne voe ket pell an afer, renket e voe an afer en un netra, ne voe ket pell ar frapad ; *er hat die Angelegenheit im Nu erledigt*, hennezh n'eo bet pennad ebet evit reiñ lamm d'ar gudenn ; *er hat seine Flasche im Nu ausgetrunken*, ne oa padet pennad ebet e voutailhad outañ, hennezh ne badas ket pell outañ skarzhañ e voutailh, hennezh a voe pront da skarzhañ e voutailh, hennezh a skarzhas pront e voutailhad, hennezh n'eo bet pennad ebet evit skarzhañ e voutailh.

Nuance b. (-,-n) : 1. arliv g., dazliv g., ton-liv g., arne g. ; 2. [yezh.] arster g., arliv ster g., argemm ster g. ; *die Nuancen der Sprache*, soutilderioù ar yezh ls. ; 3. argemm g., draig a laka kemm g., diforc'h skañv g.

nuancieren V.k.e. (hat nuanciert) : 1. arlivañ, dazlivañ ; 2. [yezh.] arsteriekaat, soutilaat, soutiliñ, argemmañ.

nuanciert ag. : arlivet, arlivek, soutil.

Adv. : gant soutilded ; *eine Kritik nuanciert formulieren*, keizañ un abegadenn.

Nubien n. (-s) : Nubia b.

Nucellus g. (-, Nucelli) : [louza.] nukell b. [*liester* nukelloù].

nuchal ag. : [mezeg.] ... ar c'hilpenn.

nüchtern ag. : 1. war yun, diwar e yun, war e galon noazh ; *nüchterner Magen*, kalon noazh b., kof(ig) moan g., bouzellen voan b., kof war yun g., sac'h-boued war yun g., sac'h-boued goullou g. ; *nüchtern sein, einen nüchternen Magen haben*, bezañ war yun, bezañ diwar e yun, bezañ war e galon noazh, na vezañ debret tamm, na vezañ debret tra, bezañ moan e gof, bezañ moan e gorf, bezañ o chaokat goullou ; *mit nüchternem Magen*, war yun, war e galon noazh, hep tamm, diwar e yun ; *ein Medikament auf nüchternen Magen einnehmen*, kemer e louzoù war e galon noazh ; *reinen Wein auf nüchternen Magen trinken*, evañ gwin noazh war e galon noazh ; P. [boeson] *einen auf nüchternen Magen kippen*, lazhañ ar preñv.

2. diwar zour, diwar an dour, divezv, diabaf, divanne, divannac'h, didakenn, divoem, disoñj, diwar yun, war e galon noazh ; *wenn er nüchtern ist, ist er recht nett*, diwar an dour eo jentil, diwar an dour e vez jentil ; *nüchtern ist er recht nett, besoffen wird er aber gleich gewalttätig*, diwar an dour n'eus ket ur ger evitañ, met pa vez mezv en devez ijin fall leizh e gorf ; *er ist nicht ganz nüchtern*, n'emañ ket diwar zour, n'emañ ket diwar an dour ; *er ist noch nicht nüchtern*, n'eo ket divezv c'hoazh ; *er war selten nüchtern*, ur ral e oa e welet divezv, mezev-divezv e veze atav ; *wieder nüchtern werden*, distanañ, koll e win, diabafiñ, uzañ e win, tremen e win, koll e win, mougañ e win, diazezañ e gorfad gwin, euvrañ e gofad gwin, euvriñ e gofad, dic'horiñ e doullad, divezviñ, digorfadiñ, divadaouiñ, divoemiñ, divalukiñ, divorenniñ, divatorelliñ ; *er ist wieder nüchtern*, diabafet eo, uzet en deus e win, uzet eo e win, uzet en deus e vanne, diazezet (euvret) en deus e gorfad gwin, euvret en deus e gofad, kollet en deus e win, divezvet eo, divadaouet eo, divatorellet eo, divezv eo ; *nüchtern machen*, divezviñ, diabafiñ ; *nüchtern sein*, bezañ diwar an dour, bezañ diwar zour, bezañ divanne, bezañ didakenn, bezañ divezv, bezañ disoñj, bezañ diabaf, bezañ divoem, bezañ divannac'h, bezañ diwar yun ; *er kam nüchtern nach Hause*, deuet e oa divanne d'ar gêr, distroet e oa disoñj d'ar gêr ; *ich bin völlig nüchtern*, va holl anaoudegezh (va holl skiant) a zo ganin, divezv-krenn on ; *nüchtern bleiben*, tremen hep takenn ; *die Bretonen sind harte und starke Leute, solange sie nüchtern sind*, ar Vretoned 'zo tud kalet ha kreñv pa ne vezont ket mezv.

3. plaen, difrom, moder, parfet, kerreizh, didu, diginkl, prozaek ; *nüchterner Bericht*, rentañ-kont moder (parfet, kerreizh, didu) g. ; *eine nüchterne Rede*, ur brezegenn voder b., ur brezegenn blaen b., ur brezegenn gerreizh b., ur brezegenn barfet b.

4. [kegin.] goular, flak, disasun, disaour ; *ein nüchterner Geschmack*, ur blaz goular g., ur blaz flak (disasun, disaour) g. (Gregor).

Nüchternheit b. (-) : 1. kereizhder g., kerreizhded b., parfeted b., difrom g. ; 2. dislontegezh b., stad divezv b. ; 2. [dre skeud.] goullarded b.

Nücke b. (-,-n) : P. froudenn b., stultenn b., pennad g., sorc'henn b., loariadenn b., loariad b., tid b.

Nuckel g. (-s,-) : P. 1. chut g., chugell b., chugenn b., chutell b., chutenn b., sunig g. ; 2. tezh g.

nuckeln V.gw./V.k.e. (hat genuckelt) : P. 1. sunañ, chugal, chugiñ, chugelliñ, chutañ, chutellat, denañ, krignata ; *Lollis nuckeln*, lipat sunigoù ; *am Daumen nuckeln*, sunañ e viz-meud ; 2. sunañ, sunañ banneoù ; *eine Limonade nuckeln*, sunañ ul limonadez ; *an einem Bier nuckeln*, sunañ ur banne bier.

Nuclein n. (-s,-e) : [bev.] nuklein g.

Nucleinsäure b. (-) : [kimiezh] trenkenn nukleek b.

Nucleus g. (-, Nuclei) : [bev.] nukleüz g., kraoñell b. ; *Teilung des Nucleus*, rannadur ar graoñell g. ; [korf.] gronn g. ; *Nucleus caudatus*, gronn lostek g. ; *Nucleus olivaris*, gronn olivennek g., olivenn b. ; *Nucleus pulposus*, gronn bouedennek g. ; *Nucleus globosus*, gronn boulek g.

Nucleus olivaris g. (-, Nuclei olivares) : [korf.] gronn olivennek g., olivenn b.

Nudel b. (-,-n) : 1. [kegin.] toazenn b. [*liester toazennoù*], nouilhezenn b., nouilhez str. ; *Suppennudeln*, *Fadennudeln*, vermisel str. ; *Nudeln abschmalzen*, chaousañ toazennoù ; 2. [dre skeud., plac'h] *ulkige Nudel*, farserez b., bourderez b., fentigellerez b., boufonerez b., dañvadez b., orinez b., paborez b. ; *das ist eine schlappe Nudel*, ur morgousket a blac'h eo, un allazig a blac'h a zo anezhi, honnezh a zo ur bladoren, tremen a ra ar pep gwellañ eus hec'h amzer o vorediñ, ne ra ket kalz tra, ne ra ket kalz a dra, lizidant eo, diek (lezirek, disaour, dibreder, landreant, laosk) eo, labourat a ra dibalamour, ober a ra he labour diwar neuz, un toull diboa a zo anezhi, n'eo ket lamprek warni, buzhuenniñ a ra he labour, alabistriñ a ra en he labour, hi a labour alabistr, al labour hag hi n'int ket ostizien gaer, n'eo ket gwall ruz war al labour, n'eus moned ebet ganti, laosk eo da labourat, lugut eo da labourat, honnezh a zo pouer da labourat, mont a ra pouer gant al labour, n'eus ket a wad en he gwazhiennou, n'eus ket a wad en he gwazhied, dour eo a zo en he gwazhied, gwad pouloudet he deus, honnezh a red gwad irvin (gwad panez) en he gwazhied, n'eus dalc'h ebet enni, n'eus netra enni, n'eus startijenn ebet enni, n'eus deltu ebet ganti, ne ra neuz ebet, dilañs a zo enni, divegon eo, gwevn eo, diegus eo, gwad mors a zo enni, mors eo, lizidour eo, kousket eo evel an naer er goañv, ur vuzhugenn a zo anezhi, lugut eo evel ur velc'hwedenn, bouk eo evel ur velc'hwedenn, gourit eo, lugudus eo, n'he devez na da vont na da zont, ne vez na da vont na da zont enni, ne vez mont ebet ganti, n'eus tamm sap enni, n'eus nemet dour irvin en he gwazhied, n'eus nemet dour karotez en he gwazhied, n'he deus tamm mel en hec'h eskern, honnezh a zo ur varvadenn (ur varvasenn, ul labaskenn, ur glouarenn, ur gouskadenn, ur veuzelenn, ul lugudenn) anezhi, honnezh a zo ur gorzenn wak anezhi, honnezh a zo ur c'hrank gwak anezhi, honnezh a zo evel un tamm koad, hounnezh a zo ganet skuih ; *das ist eine dicke Nudel*, honnezh a zo ur voutdoupenn (ul lardonenn, ur vandrogenn, ur plac'h kuih, ur plac'h korfet kuih, ur gigenn vat a blac'h, ur palvad mat a blac'h, ur fetizenn a blac'h, ur gigenn vat a vaouez, un troc'had mat a vaouez, ur vaouez a droc'had mat, ur vaouez troc'het mat b., ur sac'had kig, ur pezh kig, ur pezh toaz, ur c'hroilhenn, un drouilhenn, ur frañjolenn, ur baboren, ur penn-sac'h), honnezh a zo lart-toaz (beurlek, lart-kroilh, lart-pezhell, lart-kuih, lart-puilh, lart-pilh, lart-pik, lart-pouer, lart-teuc'h, lart-teil, lart evel an toaz, lart evel ur sac'h toaz, lart evel ur sac'h yod, lart evel ur vionegenn, lart evel ur meilh, lart evel ur pemoc'h milin, lart evel ur porc'hell, lart evel ur wiz, lart evel ur c'hoz, lardik ha tevik a gorf, tev ha lart, ur plac'h tolzennek).

Nudelbrett n. (-s,-er) : [kegin.] plankenn pastezañ g., plakenn bastezañ b.

Nudelholz n. (-es,-hölzer) : [kegin.] ruihenn-doaz b., rollon g. ; *den Teig mit dem Nudelholz gleichmäßig ausrollen*, ledañ an toaz gant ar ruihenn, rollañ an toaz.

Nudelmast b. (-) : [sevel-gwazi] bourouniñ g.

nudeln V.k.e. (hat genudelt) : 1. lardañ, blouc'haat, lartaat, bourouniñ ; *Gänse nudeln*, bountañ boued e stomog ar gwazi, stambouc'hañ gwazi evit lardañ anezho, bourouniñ gwazi,

magañ gwazi dre enkorzaillañ ; 2. *P. ich bin genudelt*, me a zo tenn warnon, tenn eo va jiletenn, me a zo ront va jiletenn, karget em eus kaer va bouzelloù, debret em eus va leizh, trawalc'h am eus bet, leun eo va c'heustereenn, leun eo va sac'h, debret em eus da darzhañ, prest on d'ober «plok», karget eo va sac'h betek ar skoulm, karget eo va zeurenn, graet em eus ur pezh teurennad, karget em eus betek toull va gargadenn (betek va gourlañchenn, betek ar gornailhenn).

Nudeln n. (-) : [sevel-gwazi] bourouniñ g. ; *Apparat zum Nudeln der Enten und Gänse*, bourounerez b.

Nudelsuppe b. (-,-n) : 1. [kegin.] soubenn gant vermisel b. ; 2. [dre skeud., Bro-Aostria] *er ist nicht auf der Nudelsuppe dahergeschwommen*, n'eo ket bet ganet d'ar Sadorn da noz (da Sadorn goude koan diwezhat), n'eo ket eus an torad diwezhañ, n'eo ket bet ganet abaoe dec'h, n'eo ket bet ganet dec'h, n'eo ket bet ganet gant labousig dec'h, n'eo ket dec'h ez eo bet ganet, n'emañ ket war e dro gentañ, n'emañ ket oc'h uzañ e vragoù kentañ.

Nudelteigtasche b. (-s,-) : [kegin.] *eine gefüllte Nudelteigtasche*, ur raviolenn b. [*liester raviolennou*].

Nudelverse ls. : [lenn.] barzhoniezh vakaronek b.

Nudelwalger g. (-s,-) / **Nudelwalker** g. (-s,-) : [Bro-Aostria, kegin.] ruihenn-doaz b., rollon g. ; *den Teig mit dem Nudelwalker gleichmäßig ausrollen*, ledañ an toaz gant ar ruihenn, rollañ an toaz.

Nudismus g. (-) : noazhkorfegezh b., noazhkorfezh g.

Nudist g. (-en,-en) : noazhkorfer g., noazhkorfour g.

Nudistin b. (-,-nen) : noazhkorfezh b., noazhkorfour g.

Nudität b. (-,-en) : 1. noazhded b., noazhder g. ; 2. likentez b., dibrennerezh g., komzoù lous ls., komzoù ordous ls., komzoù lourt ls.

Nugat g./n. (-s,-s) : *sellit ouzh Nougat*.

nuklear ag. : nukleel, derc'hanel, ... an derc'hanel ; *nukleare Waffe*, arm nukleel g., arm derc'hanel g. ; *nuklearer Unfall*, gwallzarvoud nukleel g., gwallzarvoud derc'hanel g. ; *nukleare Katastrophe*, feud nukleel g. ; [lu, polit.] *nukleare Instabilität*, distabilded derc'hanel b. ; *die nukleare Abrüstung*, an dizarmañ derc'hanel g. ; *nukleare Aufrüstung*, derc'hanekadur g., derc'hanekaat g.

Nuklearbatterie b. (-,-n) : pod nukleel g., pod derc'hanel g., pod atomel g.

Nuklearenergie b. (-,-n) : gremm atomek g., gremm derc'hanel g., energiezh nukleel b., energiezh atomek b., tredan derc'hanel g. ; *Antrieb durch Nuklearenergie*, erlusk nukleel g., erlusk derc'hanel g., erluskat nukleel g., erluskat derc'hanel g.

nuklearisieren V.k.e. (hat nuklearisiert) : derc'hanekaat

Nuklearisierung b. (-,-en) : derc'hanekadur g., derc'hanekaat g.

Nuklearismus g. (-) : [polit.] derc'hanelouriezh b.

Nuklearist g. (-en,-en) : [polit.] derc'hanelour g.

nuklearistisch ag. : [polit.] derc'hanelour.

Nuklearmacht b. (-,-mächte) : bro armoù nukleel en he dalc'h b., damani derc'hanel b.

Nuklearmagnetresonanz b. (-) : [mezeg.] skeudennerezh dre zasson gwarellec'h g.

Nuklearmediziner g. (-s,-) : [mezeg.] mezeg derc'hanour g.

Nuklearrakete b. (-,-n) : [lu] fuc'hell derc'hanel b., fuc'hell nukleel b.

Nuklearwaffe b. (-,-n) : [lu] arm derc'hanel g., arm nukleel g.

Nuklearwaffentest g. (-s,-s) / **Nuklearwaffenversuch** g. (-s,-e) : arnod derc'hanel g., arnod nukleel g.

Nuklease b. (-,-n) : [bev.] nukleaz g.

Nukleation b. (-) : [bev.] kraoñellañ g.

Nuklein n. (-s,-e) : [bev.] nuklein g.

Nukleinsäure b. (-) : [kimiezh] trenkenn nukleek b.
Nukleokapsid n. (-s,-e) : [bev.] nukleokapsid g.
Nukleolus g. (-ses,-se) : [bev.] nukleol g.
Nukleon n. (-s,-en) : [fizik] nukleon str., nukleonenn b. ; *überschüssiges Nukleon*, nukleonenn ankoublet b.
Nukleonenanzahl b. (-,-en) / **Nukleonenzahl** b. (-,-en) : [fizik, kimiezh] niver tolz g.
nukleophil ag. : [kimiezh] derc'hangerc'h, nukleofil.
Nukleophil n. (-s,-e) : [kimiezh] derc'hangerc'her g. [*liester* derc'hangerc'herioù].
Nukleoproteid n. (-s,-e) : [kimiezh] nukleoproteid str.
Nukleoprotein n. (-s,-e) : [bev.] nukleoprotein str., nukleoproteinenn b.
Nukleotid n. (-s,-e) : [kimiezh] nukleotid g. [*liester* nukleotidoù].
Nukleotid- : ... nukleotidek.
Nukleus g. (-, Nuklei) : [bev.] nukleüz g., kraoñell b. ; *Teilung des Nukleus*, rannadur ar graoñell g.
Nuklid n. (-s,-e) : [fizik] nukleid str., nukleidenn b. ; *radioaktives Nuklid*, skinnukleidenn b., nukleidenn skinoberiek b.
Nuklidzusammensetzung b. (-,-en) : [fizik] kenaoz nukleidel g.
null 1. mann g., zero g., o-gwan g. ; *null zu eins*, mann ouzh unan ; *null Grad*, a) mann derez ; b) derez mann g. ; *null Prozent Fett*, mann dre gant a zruzennoù ; **2.** ag. : null, didalvoud, didalvez ; *null und nichtig*, didalvoud-krenn, didalvez-krenn, hep talvoudegezh ebet, null, eztalvoud, diwiriek ; *für null und nichtig erklären*, terriñ, freuzañ, nullañ, diwirañ, diwiriekaat, foeltrañ, sellet evel didalvoud, lakaat didalvoud, didalvoudekaat, disklêriañ didalvoud, disklêriañ eztalvoud ; *das ist gleich null*, kement-se ne dalvez ket ur c'hornad butun (ur c'horniad, ur c'horniad-butun, ludu ur c'hornad-butun, ur chik butun, ur spilhenn, un taol botez, ur vrennigenn, ur felc'h ki, ul liard toull, ur gwenneg toull, ur bouton, ur bouton torret, ul louf ki, ur bramm kog), kement-se ne dalv ket ur bilhenn (ne dalv netra, ne dalv mann ebet), se ne dalvez ket un aval put, ne dalvez ket ur strak, kement-se n'eo ket mat da deuler d'ar chas, kement-se n'eo ket mat da deuler d'ar c'hi ; *in null Komma nichts*, kerkent (kenkent) hag ar ger, a-daol-trumm, dipadapa, gant pep tizh, en ur flipad, en un netra, ken prim ha tra, en ur vann a amzer, en ul lommig amzer, en ur ober mann ebet a amzer, en ur ober un netra, en un hunvre, en ur redadenn, en ur sailhadenn, en ur c'hwitladenn, a-benn-krak, en un taol lagad, dindan peder munutenn, ken buan ha lavaret „chou“ d'ar yar, en ur red, diwar an taol kentañ, ken aes ha tra, ken aes all, aes-kenañ, aezet-kaer, hep reiñ bec'h, evel un dudi, a-aes-vat, aes-ral, koulz all, ken bravik ha tra, brav-bras, propik, ribus, evel toaz er forn, evel dour dre ur sil, evel farz gant ar paotr kozh, plaen ha brav, plaen evel an dis, war blaen, en un taol dorn, en un taol krenn, amzer sutal, a-raok kaout amzer da lavaret „ba“, en un toulpaz, en ur par berr, en un taol berr, en un taol-kont / en un dro-zorn / en un hanter dro / prim / trumm / e spas ur serr-lagad / en ur serr-lagad (Gregor), brusk, krak, krenn, pik, [dispredet] en ur gaouad ; *die Angelegenheit wurde in null Komma nichts erledigt*, ne voe ket pell an abadenn, pront e voe renket ar gudenn, ne voe ket hir an abadenn, ne reas nemet ur moull, ne voe ket pell an afer, renket e voe an afer en un netra, renket e voe an afer ken prim ha tra, ne voe ket pell ar frapad ; *er hat die Angelegenheit in null Komma nichts erledigt*, hennezh n'eo bet pennad ebet evit reiñ lamm d'ar gudenn, hennezh a voe pront da reiñ lamm d'ar gudenn, ne voe nemet un tañva dezhañ ; *dieser Schüler hat wirklich null*

Ahnung, amzesk-pok eo ar skoliad-se, diouizieklous eo ar skoliad-se, ar skoliad-se ne gompren ket ur siseurt, ar skoliad-se ne gompren foeltr Doue seurt, ar skoliad-se ne gompren ket ur c'heuz.

Null b. (-,-en) : **1.** mann g., zero g., o-gwan g. ; *das Thermometer steht auf Null*, ar gwrezverker a ziskouez mann derez ; *auf Null stellen*, lakaat war vann (war o-gwan) ; *Nummer Null*, niverenn mann b. ; **2.** [dre skeud.] *wieder bei Null anfangen*, adkregiñ diwar netra ; *er ist eine Null*, hennezh n'eo mat da netra (mat da vann), hennezh ne oar ober netra, hennezh ne dalv ket ar gal, hennezh n'eo den ebet, hennezh n'eo gour, hennezh ne dalv gour, hennezh n'eo ken ur paourkaezh den, hennezh a zo un den a netra, hennezh a zo un den a vann, hennezh n'eus danvez ebet ennañ, hennezh ne dalv mann ebet, hennezh n'en deus tu da vann, hennezh ne ra netra eus nikun, hennezh ne ra netra eus a nikun, hennezh ne oar ober na kriz na poazh, hennezh ne c'hall ober na kriz na poazh, hennezh ne oar ket ober un hollvad, hennezh ne dalvez ket un hollvad, hennezh ne oar ardremez da netra, hennezh ne ra na bleud na brenn, ur prefiv-douar a zo anezhañ, un didalvez n'eo ken, didalvez eo ken ez eo, ur foerouz (ur c'hwitig, ur mann ebet, ur sprec'henn, ur pezh didalvez, ur c'holl-e-vara, ur c'holl-e-voued, ur c'holl-bara, ur c'hac'h-moudenn, un den didalvez, un den a netra, un den a vann, un den nul, un nikun) a zo anezhañ, ne gord mann gantañ, ne dizh ober netra, n'eo mat nemet da dreiñ (ar) mein da sec'hañ, ur paotr eo na istimer ket un diner, hennezh ne ra tra vat ebet, hennezh ne ra mann vat ebet, netra ebet ne zeu dezhañ da vat, hennezh n'eo ket gouest d'ober ar pep kentañ eus ar pezh a zo d'ober zoken, hennezh n'eus ket da zont na da vont ennañ, hennezh ned eo ket muioc'h eget felc'h ur c'hi, hennezh ne dalv ket ur chik-butun bet dek vloaz e genoù ur c'hristen ; *jemanden für eine Null halten*, kemer u.b. evit un nikun ; *er ist in Mathe eine Null*, na tailh na bailh ne oar war tachenn ar jedoniezh, ne gompren notenn er jedoniezh, ne gompren ur siseurt er jedoniezh, ne gompren foeltr Doue seurt er jedoniezh, divalav eo war ar jedoniezh.

Null- : [mat.] ... mannel ; *Nullwinkel*, korn mannel g. ; *Nullvektor*, sturiadell vannel b.

nullachtfünfzehn Adv. : gwall voutin, gwall ordinal, hep tamm dibarded.

Nullachtfünfzehn-Essen n. (-s) : kabouilh g., keusturenn gwall voutin b., tinell gwall ordinal b., brif g., brifenn b., bouetaj g., debraj g., pasturaj g., pred dilarjez g.

Null-Bock-Generation b. (-) : remziad tud yaouank dic'hoantek g., remziad tud yaouank dilañs g., remziad tud yaouank divegon g., remziad na foeltr forzh g.

Null-Bock-Typ g. (-s/-en,-en) : den a foeltr forzh g., Yann foeltr-forzh g., lezober g., den lezober g., spered lez da vont a zen g.

Nulldiät b. (-,-en) : reol-voued gant tamm kalori ebet b., hanren mezbur gant tamm kalori ebet g.

NullEinstellung b. (-,-en) : zeroiñ g., peurrasklañ g., manna g., adderaouekaat g.

Nullhypothese b. (-,-n) : goulakad mann g.

Nullifikation b. (-,-en) : torridigezh b., freuzerezh g., freuz g., dispenn g., dispennerezh g., torr g.

nullipar ag. : [mezeg.] anganerez.

Nullipara b. (-, Nulliparen) : [mezeg.] anganerez b. [*liester* anganerezed].

Nulliparität b. (-) : [mezeg.] anganeriezh b., angenel g.

Nullität b. (-) : **1.** nullentez b. ; **2.** [gwir] didalvoudegezh b.

nullifizieren V.k.e. (hat nullifiziert) : terriñ, nullañ, freuzañ, dispenn, foeltrañ.

Nullkegel g. (-s,-) : [radar] kernenn sioulder b.
Nullkuponanleihe b. (-,-n) : [arc'hant.] endalc'henn mann troc'henn b.
Nullleiter g. (-s,-) : [tredan] orjalenn dredanneptuek b., linenn dredanneptuek b.
Nulllinie b. (-,-n) : linenn O b., ahel neptuek g.
Nulllösung b. (-,-en) : [polit.] diviz da chom hep klask kaout armoù nukleel nevez g., dibab zero g.
Nullnummer b. (-,-n) : [kelaouenn] niverenn zero g., niver mann g.
Nullmeridian g. (-s) : *der Nullmeridian*, an hedredenn zero b., an hedredenn gentañ b., an hedredenn mann b., hedredenn Greenwich b.
Nulloption b. (-) : [polit.] diviz da chom hep klask kaout armoù nukleel nevez g., dibab zero g.
Nullpunkt g. (-s,-e) : **1.** poent mann g., mann an dereziadur g., zero g., derez mann g., uhelder mann g. ; *Nullpunkt des Pegels*, izeldour g. ; [fizik] *absoluter Nullpunkt*, mann dizave g., mann krenn g. ; **2.** poent-orin g., pennderoù g., penn-kentañ g., orin g., pennorin g., hil g., poent kentañ g., egin g., andon b., mammenn b., kaoz b., arbenn g., abeg g. ; **3.** [dre skeud.] *die Stimmung sank auf den Nullpunkt, die Stimmung erreichte den Nullpunkt*, aet e oa izel spered an dud, diskaret e oa an dud gant an dic'hoanag, izel e oa kouezhet o bannieloù gant an dud, izelaet e oa o bannieloù gant an dud, kouezhet e oa o bannieloù gant an dud, digalonekaet e oa an dud, aet e oa bihan kalon an dud, aet e oa izel kalon an dud, en ur chif bras e oa an dud, dinerzh e oa spered an dud, kollet o doa an dud o nerzh-kalon.
Nullpunktabgleich g. (-s) : [kenwerzh, mentel] marvbouezañ g.
Nullrichtung b. (-,-en) : durc'hadur-orin g.
Nullrunde b. (-,-n) : skornadur ar goprou g.
Nullserie b. (-,-n) : [tekn.] raksteudad b.
Nullstart g. (-s,-s) : [Start aus dem Stand] dibradañ war al lec'h g.
Nullstelle b. (-,-n) : poent ar vougadenn glevedel g.
Nullstellung b. (-,-en) : **1.** poent mann g., poent-deroù g., poent loc'hañ g. ; **2.** stad kentañ-holl b., kentstad b.
Nulltarif g. (-s) : digousted b. ; *zum Nulltarif*, digoust.
Nullvektor g. (-s,-en) : [mat.] sturiadell vannel b.
Nullwachstum n. (-s) : tamm kreskidigezh ebet g.
Nullwinkel g. (-s,-) : [mat.] korn mannel g.
Nulpe b. (-,-n) : P. diod g., didalvez g., foerouz g., tamm foerouz g., penn chatal g.
Numen n. (-s) / **Numinose** ag.k. n. : [preder., relij.] doujdoueelezh b.
numinos ag. : [preder., relij.] doujdoueel.
Numerale n. (-s, Numeralien/Numeralia) : [yezh.] anv-gwan niveriñ g., adanv niveriñ g.
Numeri liester evit Numerus.
numerisch ag. : niverel, niverek ; *numerische Steuerung*, kontroll niverel g., lankerezh niverel g. ; *numerisch gesteuerte Werkzeugmaschine*, benvegijinenn niverel b. ; *numerisches Rechnen*, jederezh niverel g., riñverezh niverel g. ; *numerisches Verfahren*, dedalvezadur niverel g. ; *numerischer Integrator*, sammeger niverel g. [*liester sammegerioù niverel*].
Numerizität b. (-) : niveregezh b.
Numerus g. (-, Numeri) : [yezh.] niver g.
Numerusclausus g. (- -) : „*numerus clausus*“ g., niver bevennet g.

Numerusform b. (-,-en) : [yezh.] furm niverel b. ; *unterschiedliche Numerusformen aufweisend*, ... a c'hall kemmañ e niver.
Numismatik b. (-) : moneizoniezh b., numismatologiezh b.
Numismatiker g. (-s,-) : moneizoniour g., numismatologour g.
numismatisch ag. : numismatologek, moneizoniel.
Nummer b. (-,-n) : **1.** niverenn b. ; *welche Nummer ?* peseurt niverenn ? [dilhad.] peseurt ment ? ; *er wohnt Bahnhofstraße Nr 6*, emañ o chom e strada an ti-gar en ti niverenn 6 ; *eine Nummer wählen*, ober un niverenn bellgomz, sifrennañ un niverenn bellgomz.
2. [c'hoariva, sirk] abadenn b., tro b., taol g., arvest g. ; *eine Nummer einstudieren*, prientiñ (pleustriñ war) un dro ouesk.
3. [dre skeud.] *eine gute Nummer bei jemandem haben*, bezañ deuet mat (erru mat, gwelet mat, priziñ) gant u.b., bezañ e gras u.b., bezañ war kaieroù u.b., bezañ e mañch u.b., bezañ war lizheroù u.b. ; *auf Nummer sicher gehen*, ober diouzh ar furañ, na gemer riskl ebet, chom hep tennañ riskloù ebet war an-unan, mont d'ar sur (Gregor) ; *um auf Nummer sicher zu gehen*, evit bezañ sur ne c'hoarvezo droug ebet, evit bezañ diwallet a nep gwall fortun, evit bezañ en tu all da bep droug ; P. *er ist in Nummer sicher*, er c'hloz (er goudor, er voest) emañ, kraouiet eo bet, lakaet eo bet dindan brenn, er bidouf emañ, emañ o vañsonat an diabarzh, kaset eo bet da vañsonat an diabarzh, en disglav emañ, en disheol emañ, emañ o tebriñ bara ar roue, klenk eo warnañ, emañ o freuzañ stoub e Lannuon, emañ er sac'h maen ; *das ist Gesprächsthema Nummer eins*, n'eus ken kont, n'eus brud nemet eus se.
4. istrogell g., marc'h-lu g., hinkin g., diaoul a zen g., sapre ibil g., c'hwil g., abostol g., balpour g., ebeul g. ; *er ist eine komische Nummer*, *er ist schon eine Nummer für sich*, hennezh a zo un istrogell mar bez unan, hennezh a zo ur gorroer tirvi, hennezh a zo maout da reiñ melladoù, hennezh a zo ur pabor (ur marc'h-lu, ur gwall bipi, un ibil, ur sapre ibil, ul labous, ur c'hwil, un evn, un diaoul a zen, ur fouin, un ebeul, ur pichon, ur brav a bichon, un oristal a zen, un orin, ur bourder, ur baocher, ur ribardenn, ur Yann vourdoù), hennezh a zo unan, hennezh a zo ur sapre hini, hennezh a zo un hinkin, ne vezer ket enoet gantañ, nag ur balpour ! pebezhezh c'hwil ! ; *die ist schon eine Nummer für sich*, honnezh a zo unan, honnezh a zo ur sapre hini, honnezh a zo un dañvadezh, honnezh a zo ur baborezh, honnezh a zo un ebeulezh anezhi, ne vezer ket enoet ganti, un orinez eo hi, nag ur valpourez.
5. [dre skeud.] P. *eine Nummer abziehen*, bragal, brageiñ, pauniñ, inkaneañ, rodal, rodal e revr, torodelliñ, kankalat, fougasiñ, brabañsal, paboriñ, ober e babor, tonal, poufal, ober e gañfard, pompadiñ dindan selloù an holl, ober pompad, ober lorc'hajoù, bezañ digoroù gant an-unan, bezañ un torkad lorc'h en an-unan, bezañ stroñs gant an-unan frankik, ruflañ avel ha moged, bezañ digoroù gant an-unan frankik, ober tron, bezañ ur bern tron gant an-unan, bezañ modoù bras gant an-unan, bezañ modoù rondonus gant an-unan ; *eine linke Nummer*, un taol troad buoc'h g., ur gasterezh g., un taol gast g., un dro lous b., un taol moc'herezh g., un taol fobiez g., un taol kamm g., un taol kailh g., un dro divalav b., un taol divalav g., un taol vil g., ur rozenn gaer b., un dro gamm b., un dro-dall b., un dro-fall b., un taol malis ruz g., un taol malis du g., un taol malis diaoulek g., un droidell fall b.
6. fouzhadenn b., P. pikadenn b. ; *eine Nummer schieben*, c'hoari ruilhaig, ober ur ruilh, en em dourtañ, fouzhañ, bourikañ, c'hwilañ, ribotat, c'hoari daou, c'hoari koukou, lemañ e

vinaoued, plantañ unan, c'hoari ar vaouez, pikañ an toull ; *sie machen eine Nummer*, emaint o fouzhañ, emaint o c'hoari daou, emaint o c'hoari lapavan, emaint o c'hoari koukou, oc'h en em dourtañ emaint, o ribotat emaint, o chourañ emaint, emaint o tennañ ur graoñenn, o kempenn ar jardin emaint, o signañ polos war ar c'harotez emaint, o tennañ ur gae-gae emaint, oc'h ober gae-gae emaint, o c'hoari ruilhaig emaint, oc'h ober ur ruilh emaint.

nummerieren V.k.e. (hat nummeriert) : niverenniñ, niveriñ.

nummeriert ag. : niverennet.

Nummerierung b. (-,-en) : 1. niverenniñ g., niverennadur g., niverzh g., niveriñ g. ; 2. niverenn b.

Nummierstempel g. (-s,-) : niverenner g., tapon niverenniñ g., stepon niverenniñ g.

nummern V.k.e. (hat genummert) : niverenniñ.

Nummernblock g. (-s,-blöcke) : [stlenn.] damer sifrennoù g. [*liester* damerieroù sifrennoù], pavez niverel g. [*liester* pavezioù niverel].

Nummernkonto n. (-s,-konten) : kont-vank niverennet b.

Nummernscheibe b. (-,-n) : [pellgomzer, dispredet] sifrenner g. [*liester* sifrennerioù].

Nummernschild n. (-s,-er) : niverenn-anaout b., plakenn varilh b. ; *Nummerschild eines Wagens*, plakenn varilh ur c'harr-tan b., niverenn ar blakenn-varilh b., marilhadur g.

Nummernschlüssel g. (-s,-) : [stlenn.] boneg sifrennoù b., kod sifrennoù g.

nummulär ag. : [mezeg.] moneizek ; *nummulärer Auswurf*, skopad moneizek g.

Nummulit g. (-s/-en,-e/-en) : [douarouriezh] numilit g. [*liester* numilited].

Nummulitenkalk g. (-s) : [douarouriezh] maen-raz numilitek g.

nun Adv. : 1. neuze, da neuze, bremañ, nomañ, a-vremañ ; *nun ist er da*, bremañ emañ amañ, amañ emañ bremañ, emañ amañ bremañ, setu eñ pelloc'h, deuet eo erfin ; *da du nun da bist*, bremañ pa'z out erru ; *nun ist Ihre Suppe kalt geworden*, pelloc'h eo riellet ho soubenn ; *nun bist du alt*, setu-te kozh, setu-te deuet kozh, setu-te erru kozh ; *und nun fing er an zu singen*, ha setu ma krogas da ganañ ; *von nun an*, a-benn neuze, a-benn bremañ, hiviziken, pelloc'h, a-belloc'h, adalek (azalek) bremañ, diwar vremañ, adal bremañ, evit a-benn kaer, kerkent ha bremañ, goude-se, goude-henn, diwar-neuze, adal neuze, diwar neuze, a-neuze, abaoe neuze, adal ar c'houlz-se, a-c'houdevezh, avamañ, diwar ar c'houlz-se, diwar ar pred-se, diwar ar mare-se, a-vremañ, a-vremaik, avaze, a-ziwar neuze, diwar an deiz hiziv, a-ziwar an deiz-se ; *nun, da ..., nun, wo ..., bremañ pa* ; *da ich nun genug Geld zusammenhabe, werde ich einen Wagen kaufen*, *nun, wo ich genug Geld zusammenhabe, werde ich einen Wagen kaufen*, bremañ pa'm eus lakaet a-walc'h a arc'hant a-gostez e prenin ur c'harr-tan ; *was nun ?* ha petra vo graet bremañ ? petra d'ober bremañ ? ha neuze ? ha pelloc'h ? ha petra a raimp-ni bremañ ? ha petra a raimp-ni neuze ? petra neuze ? ; *nun und nimmermehr*, mil birviken james, (tan)foeltr biken, biken ebet ; *er sagte mir nun ..., hag e lavaras din neuze ..., ha neuze e lavaras din ..., ha setu eñ da lavaret din ...*

2. [ger pouezañ] *das ist nun mal so*, e-giz-se emañ kont, e-giz-se emañ an traoù, evel-se emañ kont etre va moereb ha va eontr ; *da er nun kam*, dre ma (peogwir e, o vezañ ma) oa o tont.

stagell isurzhañ : o vezañ ma, dre ma ; *nun er mächtig ist*, o vezañ ma'z eo deuet da vezañ galloudus, dre ma'z eo deuet da vezañ galloudus, o vezañ m'emañ an dorn gantañ.

estlamm. : *nun gut ! mat ! ma ! hama ! ; nun ja ! mat ! mat eo ! ; nun ? hag ? ha bremañ ? ha neuze ? ha pelloc'h ? ; nun ! hañ ! ac'hanta ! ac'hañ ! atoue ! feiz ! ; nun denn ! nun wohl ! hama ! ata ! ac'hanta ! ma !*

nunmehr Adv. : a-benn neuze, a-benn bremañ, hiviziken, pelloc'h, a-belloc'h, adalek (azalek) bremañ, goude-henn, goude-se, diwar neuze, adal neuze, a-neuze, abaoe neuze, adal bremañ, adal ar c'houlz-se, goude-se, diwar ar c'houlz-se, a-vremañ, a-vremaik, avaze.

nunmehr ag. : [Bro-Aostria] a-vremañ, a vremañ, bremañ, bezant, bremanel, kempred, hiziv, o ren.

'nunter : [rannyezh] *berradur evit hinunter*.

Nuntius g. (-, Nuntien) / **Nunzius** g. (-, Nunzien) : kannad ar Pab g., noñs g. [*liester* noñsed] ; *Apostolischer Nuntius*, noñs abostolek g.

Nuntiat b. (-,-en) / **Nunziat** b. (-,-en) : 1. [karg] noñselezh b. ; 2. [sez] noñsti g.

nur Adv. : 1. nemet ..., met ..., ... hepken, ... hep-mui, ... nemetken, ... hepmuiken, ... hepmuiket, ... paneveken, ... hep netra ken, ... tra ken, ken tra nemet ..., ken ... ; *nur der Mensch kann sprechen und denken*, n'eus nemet an den a gement a ve gouest da gomz ha da soñjal, an den nemetken a zo gouest da gomz ha da soñjal ; *nur der Minister kann entscheiden*, n'eus nemet ar maodiern a gement a c'hallfe kemer an diviz, ar maodiern hepken a c'hallfe kemer an diviz ; *nur er ist dazu fähig*, n'eus nemetañ a gement a vefe gouest d'ober an dra-se ; *nur ein paar Leute haben das Geräusch gehört*, n'eus nemet unan bennak o deus klevet an trouz ; *nur ich*, me va unan-penn, me nemetken, ken den nemedon, den all ebet nemedon, den all ebet estregedon, den all ebet panevedon, hini ebet nemedon, va-unan hepken, me hepken, nikun nemedon, nikun panevedon, me hepmuiken, me hep ken all, n'eus nemedon a gement a ... ; *nur Katzen können nachts sehen*, n'eus nemet ar c'hizhier hag a wel en noz, ret eo bezañ kazh a-benn gwelet en noz (evit gwelet en noz) ; *er gab nur diesen einen Eingang*, ne oa ken digor ; *jemandem nur tausend Euro anbieten*, degas u.b. e mil euro ; *nur er war da*, aze e oa hep ken all, hennezh hepken a oa aze, aze ne oa nemetañ ; *alle nur sie nicht*, an holl nemeti, an holl estregeti, an holl paneveti ; *ich habe nur zehn Euro dabei*, dek euro hepmuiken a zo ganin, dek euro a zo ganin paneveken (hep netra ken), n'eus nemet dek euro ganin, n'eus ken tra nemet dek euro ganin ; „*Sie haben nur drei Kinder, nicht wahr ?*“ - „*ja, das stimmt*“, c'hwí n'hoc'h eus nemet tri bugel, neketa ? - nann, nann, gwir a-walc'h a lavarit ; *ich will nur eines : schlafen !* ne'm eus ken c'hoant kousket ! c'hoant kousket ne'm eus ken ! ; *diese Suppe besteht nur aus Wasser*, ar soubenn-se n'eo ken tra nemet dour ; *die Bretagne ist vom Meer umgeben, nur von einer Seite nicht*, Breizh a zo mor en he zro nemet ouzh un tu, mor a zo en-dro da Vreizh nemet ouzh un tu ; *er will immer nur lachen*, falvezout a ra dezhañ c'hoarzhin bepred, n'en deus ken c'hoant c'hoarzhin, c'hoant c'hoarzhin n'en deus ken ; *er hat immer nur die Leute kritisiert*, ne oa mat nemet da gaoch'hañ ar stal - hennezh ne deuze ket ar sukr en e c'henoù - hennezh a gave atav abeg e kement den a zo tout - ar gaster-se a veze atav oc'h abegiñ hennezh pe honnezh - hennezh ne rae nemet dispenn e nesañ - klask a rae abeg bepred - ne ouie nemet chaokat pep labour graet gant ar re all - ne gave nemet rebechoù d'ober - atav e kave abeg e pep tra - hennezh a gave atav tro da abegiñ - kavout a rae bepred dreznenn da stagañ ouzh pep tra - ne gave netra vat - ne gave nep tra vat - bepred e kave da lavaret e kement bramm 'zo tout - eñ a gave da lavaret enep kement tra 'zo - kant rebech ha kant all a gave

e kement tra 'zo tout - klask a rae atav c'hwen e loeroù ar re all - ne rae nemet lavaret traoù eus an dud - tremen a rae e amzer o tispenn labour ar re all - tremen a rae e amzer o tivrudañ ar re all - kas a rae e amzer o tispenn labour ar re all - kas a rae e vuhez o tivrudañ ar re all - ne gave gras gant den ebet - kaer 'oa ober, morse ne raed e c'hrad - kaer 'oa, morse ne raed e c'hrad - kaer hor beze ober, morse ne veze graet e c'hrad - klask a rae kant si d'an holl - ne baoueze ket da abegñ ouzh an dud - atav e felle dezhañ kaout gwell pe well - ne wele netra nemet a-dreuz - eñ a blijfe dezhañ rezoniñ - ur spered rekin e oa - hennezh a oa ur penn tortis - ur penn-treuz e oa - hennezh a oa ur spered kamm - atav e veze o figuzañ - atav e veze o pismigañ - atav e veze o pigosat - atav e veze oc'h ober beg bihan - ur beg m'en argarzh a oa anezhañ - ur pismiger e oa - ur bagajer e oa - ur c'hac'her diaes a oa anezhañ - ur ripompi tagnous a oa anezhañ - ur chaoker-laou e oa - ur flemmer e oa - un nagenner e oa - ur chikaner e oa - un noazour e oa ; *nicht nur sondern auch*, neket hepken ... met ivez ..., estreget ... hogen ... ivez, en tu all ma ..., en tu-hont ma ..., ouzhpenn ma ... ; *sie ist nicht nur schön sondern auch reich*, koantik eo ha pinvidik zokennoc'h, koantik eo en tu-hont ma'z eo pinvidik, koantik eo estr ma'z eo pinvidik, koantik eo ouzhpenn ma'z eo pinvidik, koantik eo-hi ha pinvidik war ar marc'had (ha gwellañ 'zo : pinvidik eo, hag ouzhpenn 'zo : pinvidik eo, ha c'hoazh eo pinvidik), koantik eo ha pinvidik gant an dra-se ; *nicht nur der Schuldirektor hat es gesagt, sondern auch der Klassenlehrer*, lavaret e oa bet an dra-se neket hepken gant rener ar skol met ivez gant ar penngelenner ; *ich habe nicht nur einen Hund sondern auch eine Katze*, ouzhpenn ur c'hi am eus, ur c'hazh a zo ivez - estreget ur c'hi am eus, ur c'hazh a zo ivez - estrevit ur c'hi am eus, ur c'hazh a zo ivez - ma ne vefe nemet ur c'hi, ur c'hazh a zo c'hoazh ; *er hat nicht nur zu viel gegessen sondern auch zu viel getrunken !* ouzhpenn kargañ e vouzelloù en deus graet, lonkañ e walc'h en deus graet ivez ! - estreget kargañ e vouzelloù en deus graet, lonkañ e walc'h en deus graet ivez ! - estrevit kargañ e vouzelloù en deus graet, lonkañ e walc'h en deus graet ivez ! - kargañ e vouzelloù en deus graet, ha gwashoc'h 'zo, lonkañ e walc'h en deus graet ivez ! - kargañ e vouzelloù en deus graet, ha lonkañ e walc'h zokennoc'h ! ; *nicht nur die Presse, sondern auch das Fernsehen hat über das Ereignis berichtet*, muiget ar c'hazetennoù o doa meneget an darvoud, ar skinwel en doa graet ivez - estreget ar c'hazetennoù o doa meneget an darvoud, ar skinwel en doa graet ivez - estrevit ar c'hazetennoù o doa meneget an darvoud, ar skinwel en doa graet ivez - ar c'hazetennoù o doa meneget an darvoud, ha gwelloc'h 'zo, ar skinwel en doa graet ivez - ar c'hazetennoù o doa meneget an darvoud hag ar skinwel zokennoc'h ; *nicht nur dort gibt es Geld*, estreget eno ez eus arc'hant ; *nicht nur dir allein geht es elend*, estrededout o devez poan ; *nicht nur dein Sohn wird morgen kommen*, estroc'h eget da vab a rank dont warc'hoazh, estreget da vab a rank dont warc'hoazh, ouzhpenn da vab a zeuio warc'hoazh ; *nicht nur dort findet man Arbeit*, ouzhpenn eno e c'haller kavout labour ; *nicht nur Fische leben im Meer*, estreget pesked a vev er mor ; *nicht nur Kinder waren beim Fest*, ouzhpenn bugale a oa er gouel ; *diese Bäume halten nicht nur den Erdboden fest, sie schützen auch noch vor Windböen*, delc'her a ra ar gwez-se an douar ouzhpenn ma torront an avelioù bras, delc'her a ra ar gwez-se an douar estr ma torront an avelioù bras, delc'her a ra ar gwez-se an douar en tu-hont ma torront an avelioù bras ; *die Möbelstücke waren nicht nur in einem elenden Zustand, sie waren auch noch furchtbar teuer*, ouzhpenn ma

oa an arrebeuri-se en ur stad fall-put e oant ker-du ; *nur noch (rannyezh : nurmehr)*, netra ken nemet, ken tra nemet, hepmuiken, ken met ; *mir bleibt nur noch, die Rechnung zu bezahlen*, ne'm eus ken d'ober nemet paeañ, ne'm eus mui d'ober nemet paeañ ; *heute findet man Miesmuscheln nur noch an der Niedrigwassergrenze*, bremañ ne vez kavet a veskl ken met a-rez an daere ; *er atmet nur noch sehr schwach*, erru eo gwall izel e anal ; *ich habe nur noch zehn Euro bei mir*, ne chom ganin nemet dek euro ; *ich habe nur noch zwei Euro dabei*, daou euro a chom din hepmuiken, ken tra na chom din nemet daou euro ; *die restliche Nacht hat sie nur noch geweint*, a-hed (hed, dre hed) ar rest eus an noz ne reas nemet leñvañ, ne reas ken met leñvañ e-pad ar pennad nozvezh a chome ; *er isst nur noch Fisch*, ne zebr nemet pesked mui ; *das würde die Lage nur noch verschlechtern*, neuze e vefe gwashoc'h kont ; *wir waren sechs Schwestern, jetzt sind nur noch drei übrig*, c'hwec'h c'hoar e oamp, bremañ omp erru war deir ; *wenn ich ihnen sage, dass sie aufpassen sollen, dann wird es nur noch schlimmer*, pa lavaran dezho teuler pled e reont gwashoc'h c'hoazh ; *ich wasche mir nur noch schnell die Hände*, amzer din da walc'hiñ va daouarn ; *diese Betttücher kann man nur noch als Lappen benutzen*, al liñselioù-mañ n'int mat nemet d'ober pilhoù ; *wir konnten nur noch fliehen*, ne chome ganeomp ken distro nemet tec'hel d'ar red - tec'hel ! n'hor boa netra all (ken tra) d'ober - ne oa ken d'ober nemet tec'hel ; *das machte ihn nur noch wütender*, brasoc'h a se (seul vrasoc'h) e voe e fulor ; *ohne auch nur zu antworten*, hep ober an disterañ respont ; *sei es auch nur, wenn auch nur*, ha pa ne vije ken nemet ... ; *dafür brauche ich nur einen Apfel*, evit ober kement-se n'em eus ken da ober nemet eus un aval ; *gib ihm nur einen Stift und ein Blatt Papier, dann ist er damit eine gute Weile voll beschäftigt*, p'eus ken nemet reiñ dezhañ ur c'hreion hag ur follenn baper hag e vezo en e jeu evit ur pennad mat ; *ich will doch nur dein Bestes*, ne glaskan tra ken nemet da vad, karet a ran vad dit ha tra ken ; *man brauchte ihm nur zu sagen, was auszurichten war und schon war er unterwegs*, ne oa nemet lavaret dezhañ peseurt kefridi a oa d'ober hag edo diouzhtu war an hent, ne oa nemet lavaret dezhañ peseurt kefridi a oa d'ober hag eñ mont en hent, ne oa nemet lavaret dezhañ peseurt kefridi a oa d'ober hag eñ yao gant e hent ; *wenn ich nur daran denke, bekomme ich Angst*, aon am bez ken soñjal en dra-se, sklasañ a ra va gwad ennon ken tra nemet soñjal e kement-se, aon am bez ken tra nemet soñjal en dra-se, aon am bez netra nemet soñjal en dra-se, an disterañ ma soñjan en dra-se e sav aon ennon, mann nemet soñjal en dra-se e sav aon ennon ; *ich brauche ihn nur zu sehen und schon drehe ich durch*, ar gwelet anezhañ am laka da sodiñ diouzhtu ; *er braucht nur ein Wort zu sagen und schon schweigen sie alle*, trawalc'h eo dezhañ lavaret ur ger ken evit ma tavfe an holl, tevel a ra an holl ken klevet anezhañ o lavaret ur ger ; *er braucht nur aufzutreten und der Saal applaudiert*, trawalc'h e vez dezhañ mont war al leurenn evit ma krogfe an dud er sal da strakal o daouarn, n'en devez nemet mont war al leurenn d'ober evit ma strakfe an dud er sal o daouarn, an disterañ ma ya war al leurenn e krog an dud da strakal o daouarn, kregiñ a ra an dud da strakal o daouarn ken gwelet anezhañ o vont war al leurenn ; *du brauchst nur mitzukommen*, n'ec'h eus ken dont ganeomp, n'ec'h eus ken dont ganeomp da ober ; *ich bin nur für sie da !* ken eviti e vin amañ ! ; *er macht nur das, was ihm gefällt*, ne ra ken ar pezh a gar ; *nur dass*, hogen, met, panevet, avat, nemet, mes, salv ma ; *ich käme gern, nur ich habe keinen*

Wagen (nur dass ich keinen Wagen habe), dont a rafen laouen nemet ur c'harr n'em eus ket - dont a rafen gant plijadur nemet ur c'harr a faot din - dont a rafen laouen, ar pezh ma'z eo n'em eus ket a garr ; *das Haus war still*, nur dass man den Hund bellen hörte, didrouz e oa an ti panevet e klevet ar c'hi oc'h harzhal ; *er verfügte über ein umfangreiches Fachwissen, nur dass er noch nicht genügend Erfahrung gesammelt hatte*, gouizieq-bras e oa war e dachenn, nemet ar skiant-prenet an hini eo a vanke dezhañ c'hoazh ; *der Aufsatz ist sehr gut, nur dass am Anfang die Gliederung fehlt*, mat-kenañ eo ar skridaozadenn-mañ, nemet n'eo ket bet kinniget ar steuñvenn er pennad kentañ ; *die Fotocommunity ist für 46 000 Mitglieder das elektronische Wohnzimmer für ihre private Dia-Show, nur dass hier keiner der Gäste heimlich schnarcht*, evit 46 000 ezel eo ar Fotocommunity ar saloñs elektronek evit o diskouezadegoù treuzskeudennoù prevez, nemet ne vez klevet amañ hini ebet eus ar gouvidi o roc'h al dre guzh.

2. [el lavarennoù hetiñ] *wenn er doch nur käme !* salv ma teuo ! gant (betek) ma teuo ! adal (war-bouez) ma teuo ! plijet dezhañ dont ! plijet gantañ dont ! ; *wenn er nur gekommen wäre*, mar karje bezañ deuet ; *wenn er nur zusagen würde !* gant asantiñ a raio ! plijet gantañ asantiñ ! plijet dezhañ asantiñ ! ; *wenn es nur nicht regnet*, gant (betek) ma ne vo ket glav ! adal (war-bouez) ma ne vo ket a c'hlav ! salv ma chomo divanne an amzer ! a-youl ma ne vo ket glav ! chañs dimp da chom hep kaout glav ! gras dimp da chom hep kaout glav ! ; *falle nur nicht in Ohnmacht !* taol pled n'az pije ur falladenn ! ; *glauben Sie nur nicht, dass ...*, arabat e vefe deoc'h krediñ e ..., arabat e ve deoc'h krediñ e ... ; *wenn es ihm nur gelungen wäre !* salv ma vije deuet a-benn ! ken dezhañ bezañ deuet a-benn eus e daol ! ken dezhañ bezañ tennet e daol ! ; *könnten Sie nur Recht haben !* salv ma lavarfec'h gwir ! gant (betek) ma lavarfec'h gwir ! adal (war-bouez) ma lavarfec'h gwir ! a-youl ma lavarfec'h gwir ! ; *ach, wenn Sie nur Recht hätten !* ma ve gwir a lavarit ! ma ve gwir a lavarfec'h ! ; *wenn ich nur schlafen könnte !* mar galljen kousket da vihanañ ! ; *nur fort von hier !* deomp buan ac'hann ! arabat chom pelloc'h amañ bepred ! kerzhomp kuit ac'hann ha diouzhtu ! ; *wäre ich nur dort !* ma vefen du-hont d'an nebeutañ ! ; *nur nicht stehenbleiben !* ha dreist-holl arabat chom a-sav, gant a ri arabat chom a-sav, arabat chom a-sav bepred ! ; *du willst mich nicht begleiten, und sei es nur, um mir eine Freude zu machen*, ha ne zeui ket ganin evit ober plijadur din, paneveken.

3. [ger pouezañ] *sprich nur !* disac'h 'ta ! distrip 'ta ! ; *nur zu !* krog(it) e-barzh ! ale ! sach ganit 'ta ! sachit warni ! dav (traoù, koad, beuz, bazhad, moked, fisel) dezhi ! bec'h dezhi ! rousin dezhi ! dalc'hit tomm ! arabat chom da dermal ! uhel ar c'halonoù ! butun dezho ! krogit start ! bec'h warnoc'h tudoù ! poan ha bec'h, paotred ! isa 'ta, paotred ! gwaskomp, paotred ! dalc'hit mat ! h.a. ; *warte nur !* n'em eus ket taret ganit c'hoazh ! bremaik e ri ur c'hoarz all ! diwall diouzh da gont ! m'en talvezo dit ! en em zigoll a rin warnout ! a-benn nebeut e vo tomm da'z chupenn ! damantiñ a ri ! va distro am bo ! gwregon am eus da lodennañ ganit c'hoazh ! gwregon a zo da lodennañ etrezomp c'hoazh ! me a zistago ar c'hoarzhin diouzhit ! ; *nur weil Sie König sind, dürfen Sie die Leute nicht rücksichtslos behandeln*, pegement bennak ma'z oc'h roue e rankit doujañ an dud, bezañ roue ne ro ket deoc'h ar gwir da vezañ diredet e-keñver an dud.

Nurflügel g. (-s,-) / **Nurflügelflugzeug** n. (-s,-e) / **Nurflügler** g. (-s,-) : [nij.] askell-nij b. [liester askelloù-nij].

Nur-Lese-Speicher g. (-s,-) : [stlenn.] memor lenn hepken b./g., memor sonn b./g.

nurmehr Adv. [rannyezh.] : netra ken nemet, ken tra nemet, hepmuiken, ken met.

Nürnberg n. (-s) : Nürnberg b.

Nürnberg¹ ag. [digemm] : eus Nürnberg ; [istor] *Nürnberger Gesetze*, lezennoù Nürnberg ls. ; [istor] *Nürnberger Prozess*, prosez Nürnberg g.

Nürnberg² g. (-s,-) : **1.** annezad Nürnberg g. ; **2.** [dre skeud.] *die Nürnberger hängen keinen, sie hätten ihn denn zuvor*, arabat gwerzhañ ar viou e revr ar yar, ne vank ket deoc'h gwerzhañ an ui a-raok na ve dozvet, ret eo gortoz an noz evit lavaret ez eo bet kaer an deiz, an toull hebiou a zo frank ; *P. der Nürnberger Trichter*, hentenn bedagogiezh a rofe tu a-hervez da lakaat ar skolidi divarrek da zeskiñ mat ; [dre fent] *auf den Nürnberger Trichter kommen*, dont da gompren.

Nürnberg³ b. (-,-nen) : annezadez Nürnberg b.

nuscheln V.gw. (hat genuschelt) : **1.** chaokaat e c'herioù, komz gant yod en e c'henoù, bezañ gagouilh da gaozeal, gagouilhat, grozmolat, bourouellat, balbouzañ, satouilhat, gagouilhat ; **2.** koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) gant belbiaoù, belbiañ, bitrakiñ, koll e amzer (dispign e amzer) gant abuzetezioù, c'hoari an abuzetez, c'hoari lallaig, c'hoari lallig, kaout amzer gollet, chom da c'hoariellat gant kac'herezhioù, bezañ dalc'het hepmuiken gant mibiliezhoù, c'hwileta, kalfichat un ibil re voan, ober beg d'un ibil re voan, brochañ laou, lazhañ laou evit gwerzhañ o c'hroc'hen, tremen e amzer o treiñ mein ar stêr da sec'hañ, koll e boan, glapezenniñ, stagañ boutonoù, melc'hwedenniñ, chom da vaoutenniñ, bezañ ganet skuizh, lugudiñ, lantouzat, chom da glask triñchin e-lec'h na vez nemet geot, chom da zastum an tachoù, ober almanagoù, turlutañ, laerezh e amzer, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) oc'h ober netra, chom da velc'hweta, reiñ bec'h d'ar gordenn laosk, derc'hel a-dreñv, tennañ war-dreñv, chom war-dreñv, sachañ da c'hennañ, abuziñ e amzer, digalzañ e amzer, foranañ e amzer, dismantrañ e amzer, drouziviañ e amzer, bezañ lugut evel ur velc'hwedenn, bezañ bouk evel ur velc'hwedenn, chom da gontañ pet bran a ya hebiou, kousket diwar sav, chom da vuzhugenniñ (da lonkañ avel, da lugudiñ, da lantouzat, da c'hoariellañ, da c'henaouegañ, da valafenniñ), rodal evel ur gazhez lizidant, chom da logota, chom da c'horin viou, goriñ viou, klask kokologig, en em deuler dezhi, filañ gant an diegi, lezirekaat, diekaat, falaoueta, strañ, tortañ, chom da dortañ, lostenniñ, lostigellat, luduenniñ, chom da sorañ, ruzañ, ruzañ e dreid, ruzata, chom dre an hent, debriñ an hent, c'hoari e ruz-e-revr (e ruz-e-votoù), c'hoari e ruz botoù, ober kozh votoù, lardañ ar pavez, riblañ.

Nuss b. (-, Nüsse) : **1.** [louza.] kraoñ str., kraoñenn b. ; *Nüsse herunterschlagen, Nüsse abschlagen*, palichat kraoñ, diskar kraoñ gant ur palich, gwalennata kraoñ, dirañsañ kraoñ ; *Nüsse sammeln*, kraoñ, kraoñata ; *Nüsse knacken*, tarzhañ kraoñ, terriñ kraoñ ; *Nüsse ausmachen*, diglosañ kraoñ ; *grüne Nüsse, unreife Nüsse*, kraoñ glas str. ; **2.** [kegin.] *Nusskartoffel*, kraoñennig avaloù-douar b. [liester kraoñigoù avaloù-douar] ; *Kalbsnuss*, torchenn leue b. ; *Jakobsmuschelnuss*, bouedenn galipez b., bouedenn Sant-Jakez b. ; **3.** [tekn.] kraoñenn b. [liester kraoñennoù] ; **4.** [dre skeud.] *er ist eine harte Nuss*, hennezh a zo kroc'hen ouzh e ober, n'eo ket tanav e lêr, hennezh a zo ur c'hole, kiger a-walc'h eo, ur galedenn a zen eo, un den en ur pezh eo, hennezh 'zo ur galon dir a zen, ur galon vaen a zen eo, ur paotr reut eo, ur paotr tout en un tamm eo ; **5.** *harte Nuss*, torr-penn g., koll-skiant g., uz spered g., torr-spered g. ; *das ist eine*

harte Nuss zu knacken, ur gwall soubenn eo an dra-se, n'eo ket ur soubenn eo, se a zo ul laz, setu aze hag a zo ur c'hole d'ober, n'eo ket ur brav ober al labour-se, n'eo ket un ebat kas al labour-se da benn, n'eo ket tra aes kas al labour-se da benn, start e vo al lasenn, mil boan a vo oc'h ober an dra-se, eno e ranker lonkañ anezhi, gant an traoù-se e vo un abadenn, gwall abadenn a zo da gaout gant an dra-se, ur gwall soubenn a zo da gaout gant an dra-se, bez 'vo jeu, tomm (tenn, rust) e vo an abadenn, un uz spered eo an dra-se, ur c'holl-skiant eo an dra-se, un torr-spered eo an dra-se, diaes e vo lonkañ anezhi, ur gwall abadenn (ur gwall grogad) e vo, an dra-se a zo diaes-ral da ober, ur gwir bistri eo an dra-se, bez' e vo charre, ur gwall grogad a zo da gaout, koustañ a raio d'hor c'horfoù ober al labour-se, start e vo an abadenn, ne vo ket bihan an abadenn, mizer hor bo o kas al labour-se da benn, ne vo ket bihan labour, c'hoari a vo evit dont a-benn eus an taol-se, ret e vo tremen a-dreuz drez ha spenn, kement-se a roio darbar deomp, ur gempenn hor bo da gaout gant an dra-se, ober se ne vo ket ul lein debret, gwashoc'h eget un devezh pal arat e vo, start e vo ar foenn da dennañ, kavout a raimp da gochañ o kas al labour-se da benn, kavout a raimp da gochañ ouzh al labour-se, kavout a raimp da gochañ gant al labour-se, krog hor bo d'ober an dra-se, krog a-walc'h hor bo d'ober an dra-se, gwall grog hor bo d'ober an dra-se, kavout a raimp krog d'ober an dra-se, kavout a raimp krog a-walc'h d'ober an dra-se, kavout a raimp gwall grog d'ober an dra-se, peadra da vrammsac'hat hor bo o kas al labour-se da benn, abadenn hor bo o kas da benn an dra-se, kerse e vo gant hor c'hostoù embreger al labour-se, kant poan ha kant all hor bo o kas al labour-se da benn, mil pinijenn hor bo o kas al labour-se da benn, d'ober hor bo evit kas al labour-se da benn, n'eo ket echu ganeomp da gaout poan, ober an dra-se ne vo ket ur c'hoari, ober se ne vo ket ur pardon, honnezh a zo micher a-walc'h, micher a-walc'h e vo dont a-benn eus an dra-se, chastre hor bo evit kas al labour-se da benn, ken start e vo ha direunañ lost an diaoul, ur gwall zevezh hon eus d'ober, c'hwezadennoù a vo tapet evit dont a-benn eus an dra-se ; *jemandem eine harte Nuss zu knacken geben*, lakaat un tach d'u.b., lakaat kalet d'u.b., reiñ darbar (tregas, safar, trevell) d'u.b., danzen darbar d'u.b., reiñ plouz da chaokat d'u.b., reiñ raou d'u.b., reiñ bec'h d'u.b., ober bec'h d'u.b., lakaat u.b. diaes, darbar u.b., strobañ spered u.b. ; **6.** *in einer Nuss*, berr-ha-berr, e berr-ha-berr, en ur ger berr ; **7.** [dre skeud.] *die Nüsse*, P. ar c'houilhoù ls., ar c'hellou ls., ar c'hellkazh str., ar polos str., ar prunennoù ls., an deñvioù ls., an ostilhoù ls., an istibilhoù ls. ; P. *die gehen mir auf die Nüsse*, ar re-mañ a zo un torr-penn, terriñ a reont va revr din, ar re-mañ a zo torr-penn ha torr-revr ouzhpenn, ar re-mañ a zo amerdourien, me a zo erru droug em c'horf gant ar re-mañ, heg am eus ouzh ar re-mañ, me 'zo erru dotu gant ar re-mañ, ar re-mañ a dorr din va fevarzek real, dreistpenn am eus gant ar re-mañ, aet on dreist-penn gant ar re-mañ, me 'zo leun va c'hased gant ar re-mañ, me 'zo leun va rastell gant ar re-mañ, aet on tremen skuizh gant ar re-mañ, kas a reont ac'hanon da sot, divontañ a reont va spered din, terriñ a reont va fenn din, lakaat a reont ac'hanon da vont war bilbotig, lakaat a reont ac'hanon da dreiñ da sot, lakaat a reont ac'hanon da goll va buoc'h vrizh, me a zo lor gant ar re-mañ, lakaat a reont ac'hanon da vont e belbi, daoubenniñ a reont ac'hanon, arabadiñ a reont ac'hanon, ganto ez eus peadra da goll e benn (peadra d'an den da vezañ troet), ar re-mañ 'zo traoù, ar re-mañ 'zo traoù heskinus ; *der geht mir langsam auf die Nüsse*, hennezh a gresk em daoulagad.

Nussbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] gwez-kraoñ str., kraoñenn b. [*liester* kraoñenned].
Nussbaumholz n. (-es) : koad kraoñ g.
Nussbaumpflanze b. (-,-n) : kraoñeg b. [*liester* kraoñegi], kraoñenneg b. [*liester* kraoñennegi].
Nussbohrer g. (-s,-) : [loen.] c'hwil-kraoñ g.
nussbraun ag. : gell-du.
Nussbutter b. (-) : [kegin.] amanenn liv kelvez g.
Nüsschen n. (-s,-) : [louza.] nukul g. [*liester* nukulou].
Nussgelenk n. (-s,-e) : [korf.] kenvell boulek g.
Nussgipfel g. (-s,-) : [Bro-Suis, kegin.] kornegenn gwarniset gant kraoñ b.
Nusshäutchen n. (-s,-) : [louza.] begel-kraoñ g.
Nussisolator g. (-s,-en) : [tredan.] kraoñenn b. [*liester* kraoñennoù].
Nusskartoffel b. (-,-n) : [kegin.] kraoñennig avaloù-dour b. [*liester* kraoñigoù avaloù-dour].
Nusskern g. (-s,-e) : bouedenn graoñ b., bouedenn ar graoñenn b.
Nusskiefer b. (-,-n) : [louza.] pin gris Kalifornia str.
Nussknacker g. (-s,-) : **1.** [kegin.] torr-kraoñ g., tarzher-kraoñ g., gwaskell b. ; **2.** [gwashaus] *ein alter Nussknacker*, ur c'hozhard g., ur c'hozh barveg g. (Gregor).
Nusskohle b. (-,-n) : glaou munut g.
Nusskraut n. (-s) : [louza.] maseron g., livej g., livec'h g.
Nüssler g. (-s) : [Bro-Suis] [louza.] gwalerig g., dousezig b., dousetez str., yalc'h-ar-person b., louzaouenn-an-oan b.
Nusslikör g. (-s,-e) : brou kraoñ g.
Nüsslisalat g. (-s) : [Bro-Suis] [louza.] gwalerig g., dousezig b., dousetez str., yalc'h-ar-person b., louzaouenn-an-oan b.
Nussöl n. (-s,-e) : [kegin.] eoul kraoñ g.
Nussrabe g. (-n,-n) : [loen.] tarzher-kraoñ brizhellek g. [*liester* tarzherien-graoñ brizhellek], torrer-kraoñ brizhellek g. [*liester* torrierien-graoñ brizhellek].
Nussattel g. (-s,-sättel) : [louza.] begel-kraoñ b.
Nusschale b. (-,-n) : **1.** krogenn ar graoñenn b., krogenn graoñ b., klor kraoñ str., plusk kraoñ str., klozenn graoñ b., klosenn graoñ b., pluskenn ur graoñenn b. ; *grüne Nusschale*, plusk glas ar c'hraoñ str. ; **2.** [dre skeud., merdead.] kokedig g., krogenn ourmel b., silwikenn b., bag c'hadal b., bag lespos b., pod toupin g., penton g.
Nussstock g. (-s) : [louza.] maseron g., livej g., livec'h g.
Nussstrauch g. (-s,-sträucher) : [louza.] kelvezenn b., gwez-kelvez str.
Nüster b. (-,-n) / n. (-s,-s) : [loen.] fron b., fronell b., froenn b., toull-fri g. ; *Nüstern*, divron ls., difron ls., fronoù ls., divfronell ls., difronell ls., fronelloù ls., toullou-fri ls. ; *seine Nüstern aufblasen*, fronellañ, fronellat, froñsal, digeriñ e fronelloù ; *mit breiten Nüstern versehen sein*, bezañ fronellek ; *Pferd mit einem weißen Stimmfleck, der bis zu den Nüstern reicht*, *Pferd mit einer Blesse, die bis zu den Nüstern reicht*, marc'h baill-dour g., marc'h baill betek an dour g.
Nut b. (-,-en) : **1.** [tekn.] garan b., garanadur g., ask g., askenn b., koch g., kran g., hosk g., boulc'h g., boulc'hadur g., skej g., skejadur g., skejadenn b., troc'h g., ingoch g., roudenn b., janabl g., jerbldur g., sazil g. ; *Nut und Spund*, garan ha steudenn, garan ha filenn ; *Holzbretter durch Nuten miteinander verbinden*, *Bretter auf Nut einschieben*, garanañ plenk, juntañ plenk war-bouez garanou ha filennoù, kenstrolañ plenk dre filennoù ; *Bretter mit eingefrästen Nuten*, plenk garanet ls. ; **2.** [merdead.] kreuzenn b. ; *Mastnut*, kreuzenn ar wern b.
Nutation b. (-,-en) : [stered.] nugañ g.
Nutationswinkel g. (-s,-) : [stered.] korn nugañ g.

Nute b. (-,-n) : *sellit ouzh Nut*.

nuten V.k.e. (hat genutet) : ingochiñ, garanañ, roudennañ, jerbliñ, askañ.

Nuten n. (-s) : garanañ g.

Nutraceutical n. (-s,-s) : [mezeg.] louzoù-boued str.

Nutria¹ b. (-,-s) : [loen.] avank-Spagn g.

Nutria² g. (-s,-s) : feur avank-Spagn b.

Nutrimet n. (-s,-e) : maguzenn b.

Nutsche b. (-,-n) : [kimiezh, bev.] founilh Büchner g., trezer Büchner g. [*liester trezerioù Büchner*].

Nutte b. (-,-n) : riskerez b., louvigez b., gast b. [*liester gisti*], gastig b., boulen b. [*liester boulened*], frizenn b. [*liester frizenned*], forc'h b., botez toull b., botez lous b., botez torret b., botez-lêr b., bleizez b., gouin g. [*liester gouined*], putenn b., gagn b., katell b., pezh fall g., gwallbezh g., pezh-lêr g., lêrgen b., marc'hken b., kroc'henn g., lovrigen b., lousken b., liboudenn b., friantell b. [*liester friantelled*], ribodell b., kañfantenn ar vazh lous b., krampouezhenn bardon b., strakouilhenn b., viltañs g., vilgen b., ribod g., ribodez b., charlezenn b., baleantez b., flegenn b., flaeridenn b., flaeriasenn b., loudourenn b., louzenn b., flavenn b., gadalez b., kailharenn b., kalkenn b., kaloc'henn b., ruiherez-he-c'horf b., maouez an holl b., libourc'henn b., mari-voudenn b., libouzell b., libouzen b., libouz g., landourc'henn b., lustrugenn b., strouilhenn b., strodenn b., bastrouilhenn b., tarzhell b., orgedenn b., fall verc'h b., plac'h fall b., oriadez b., stranell b., friolez b., P. bilhez viñson b. ; *mit Nutten verkehren*, kavout d'ober gant gisti, gastaouiñ, gastaoua, gagnaoua, gwelet ar gisti, daremprediñ ar gisti, mont eus an eil katell d'eben, orgediñ, pailhardiñ, redek an drouilhez.

Nutwelle b. (-,-n) : [tekn.] marbr roudennek g., marbr andennek g.

Nutz g. (-es) : gounid g., ampled g., splot g., servijuster b., servijusted b. ; *zu Nutz und Frommen der Gemeinschaft*, evit mad an holl, evit aes an holl, e-kerz an holl, war sigur an holl ; *sich (dat.) die Situation zu Nutze machen*, ober e vad eus ar blegenn ; *sich etwas zu Nutze machen*, mataat eus udb, en em vataat eus udb, emvataat eus udb, tennañ akuit eus udb, ober e vad eus udb, ober e vutun gant udb, tennañ splot (gounid, ampled, e vad) eus udb, tennañ ampled diouzh udb, tennañ vad eus udb, tennañ e vad eus udb, kaout e vad eus udb, ober e c'hounid eus udb, ober e c'hounidegezh eus udb, tennañ korvo eus udb, en em gavout mat eus udb, kerziñ udb, kerzañ udb., ober ampled eus udb, gounit korvo eus udb, bezañ gwell eus udb, profitañ eus udb.

nutz *sellit ouzh nütze*.

Nutzenanwendung b. (-,-en) : implij g., ampled g., arver g. ; *Nutzenanwendung einer Fabel*, kelennadurezh vat da dennañ eus ur fablenn b. (Gregor), kentel da dennañ eus ur fablenn b.

nutzbar ag. : 1. talvoudus, talvoudek, implijadus, mat, servijus, korvodus ; *nicht nutzbar*, digorvodus ; 2. [stlenn.] *gemeinsam nutzbare Ressource*, loaz rannadus g.

Nutzbarkeit b. (-) : talvoudegezh b., implijadusted b., splotusted b., talvoudusted b.

Nutzbarmachung b. (-) : implij g., ampled g., arver g., korvoerezh g.

nutzbringend ag. : emsav, emsavus, spletus, servijus, talvoudus, helvus, gounidus ; *nutzbringende Verwendung*, implij efedus g., implij emsav g.

Adv. : gant splot.

nütze Adv. : talvoudus, mat ; *das ist zu etwas nütze*, kement-se a zo mat d'udb ; *er ist zu nichts anderem nütze*, n'eo mat da gen ; *das ist zu nichts nutz*, se ne dalvez netra, se ne

dalvez da get, se n'eo mat da netra, se ne dalvez ket un hollvad, kement-se ne servij da netra, kement-se ne servij da vann ebet, n'eus netra a vat da dennañ eus kement-se, kement-se n'eo mat da vann, didalvez eo an dra-se, didalvoud eo an dra-se penn-da-benn, kement-se ne zegas netra vat ebet, kement-se ne zegas mann vat ebet, ne c'haller ober na sec'h na glas gant an dra-se, gant an dra-se ne c'haller ober na bleud na brenn, kement-se ne dalvez ket ur bilhenn, kement-se ne dalvez ket, n'eus talvoudegezh ebet gant an dra-se, an traoù-se ne reont splot ebet ; *dieses Gras ist völlig wertlos und zu nichts nutz*, ar geot-se ne dalvez nag an troc'h nag an doug.

Nutzeffekt g. (-s) : 1. efedusted b., askor g., askorad g., askorusted b. ; 2. disoc'h g., frouezh str.

Nutzen g. (-s) : 1. gounid g., ampled g., splot g., korvo g., korvoder g., servijuster b., servijusted b., talvoudusted b., talvoudegezh b. ; *ohne Nutzen sein*, na dalvezout da netra, na vezañ mat da netra ; *von großem Nutzen sein, einen hohen Nutzen bringen, einen hohen Nutzen generieren*, bezañ talvoudus bras, bezañ a dalvoudegezh vras ; *von öffentlichem Nutzen*, a dalvoudusted kevredin, a dalvoudegezh foran ; *jemandem Nutzen bringen, für jemanden von Nutzen sein*, degas gounid (un ampled bennak, ur mad bennak, splot) d'u.b., talvezout d'u.b., bezañ talvoudek (talvoudus, servijus) d'u.b., ober vad d'u.b., degas vad d'u.b. ; *das bringt uns wenig Nutzen*, kement-se ne dalv ket deomp da nemeur ; *aus etwas Nutzen ziehen*, korvoiñ udb, mataat eus udb, en em vataat eus udb, emvataat eus udb, tennañ vad eus udb, tennañ e vad eus udb, tennañ akuit eus udb, en em gavout mat eus udb, kaout e vad eus udb, tennañ frouezh eus udb, ober e vad eus udb, ober e vutun gant udb, ober e c'hounid eus udb, ober e c'hounidegezh eus udb, tennañ splot (gounid, ampled) eus udb, tennañ ampled diouzh udb, bezañ gwell eus udb, bezañ a-well eus udb, en em gavout mat a (eus) udb, lakaat udb dindan gorvo, tennañ korvo eus udb, gounit korvo eus udb, kerziñ udb, kerzañ udb, ampletiñ udb, ober ampled eus udb, profitañ eus udb ; *zum Nutzen der Gemeinschaft, zum Nutzen aller*, evit brasañ mad an holl, evit mad an holl, evit deur an holl, e-kerz an holl, war sigur an holl ; 2. implij g., ampled g., arver g., korvoerezh g., ober g., uz g. ; 3. [armerzh.] *marginaler Nutzen, Grenznutzen*, bastuster orel g.

nützen / nutzen V.gw. (hat genutzt / hat genützt) : *jemandem zu etwas nützen*, bezañ mat (servijout) d'u.b. evit ober udb, talvezout d'u.b. da ober udb ; *wozu nützt eine gute Kuh, wenn sie ihre Milch mit einem Fußtritt vergießt* ? ne dalv ket kaout ur vuoc'h vat mar koll he goroad gant un taol troad, petra servij kaout ur vuoc'h vat ma skuilh he laezh gant un taol troad ? ; *das nützt wenig, das nützt nicht viel*, kement-se ne dalv ket deomp da nemeur ; *wozu nützt es, dass ...* ? ha gwelloc'h e vo dit ma ... ? petra a well ma ... ? peseurt vad diwar an dra-se ? pe da vat ober udb ? da betra eo mat ober udb ? petra a servij deomp ober udb ? petra a servijo deomp ober udb ? petra eo deomp ober an dra-se ? petra a dalvez deomp ober an dra-se ? petra 'servij ober an dra-se ?

V.k.e. (hat genutzt / hat genützt) : 1. implijout, implij, ober implij a, ober implij eus, arverañ, ober arver a, ober arver eus, embreger, boaziañ, lakaat da dalvezout, lakaat dindan gorvo, korvoiñ, tennañ e vad [eus udb], en em gavout mat [eus udb], kaout e vad [eus udb], ober e vad [eus udb], kemer tro [eus udb], kemer tro [ag udb], kemer tro [da udb], kemer e dro [eus udb], kerziñ [udb], kerzañ [udb], ampletiñ, profitañ [eus udb] ; *etwas nutzen dürfen*, gallout ober gant udb ; *den Augenblick nützen*, na vankout d'e grog, malañ diouzh an dour, kemer e

dro eus un degouezh kaer, kemer tro eus un degouezh kaer, tennañ e vad eus un dro-vat, ober e vad eus ar blegenn, ober e vad eus un dro-vat, ober e c'hounid eus un dro-vat, ober e c'hounidegezh eus un dro-vat, lakaat ar glizh da gouezhañ war e dachenn, en em gavout mat eus un dro-vat ; *die Gelegenheit nutzen*, mataat eus un dro-vat, en em vataat eus un dro vat, emvataat eus un dro vat, tennañ akuit eus un dro vat, kemer tu d'ober udb, lakaat ar glizh da gouezhañ war e dachenn, kemer e dro evit ober udb ; *er nützt jede Gelegenheit, sich von den Leuten zurückziehen*, klask a ra atav e bleg (klask a ra atav an tu) d'en em dennañ a-douez an dud ; *nutzen Sie die Gelegenheit, um mir einen Besuch abzustatten*, kemerit tro ac'hano evit dont da'm gwelet ; *etwas vernünftig nutzen, etwas sinnvoll nutzen*, ober implij mat eus udb, ober implij mat gant udb ; *nutzt es sinnvoll !* grit implij mat anezhañ ! grit implij mat gantañ ! ; *nicht genügend nutzen, unzureichend nutzen*, iskorvouiñ ; **2.** servijout, bezañ mat, talvezout, fonnañ ; *das nützt nichts*, ne dalvez da netra, se ne dalvez netra, se n'eo mat da netra, se ne dalvez ket un hollvad, kement-se ne servij da netra, kement-se ne servij da vann ebet, ne dalvez ket ur strak, kement-se ne dalvez ket ur bilhenn, n'eus netra a vat da dennañ eus kement-se, kement-se n'eo mat da vann, didalvez eo an dra-se, kement-se ne zegas netra vat ebet, kement-se ne zegas mann vat ebet, ne c'haller ober na sec'h na glas gant an dra-se, gant an dra-se ne c'haller ober na bleud na brenn, ne dalv ket ar boan, n'eo ket ar boan, ne vimp ket barrekoc'h a se, ne vimp ket gwell a se, ne vo ket gwelloc'h deomp, ne vimp na gwell na gwazh a se, ne vimp ket avañsetoc'h gant se, ne vimp ket savetoc'h gant se ; *es nützt nichts, wenn du dich aufregst*, ne servijo da netra dit mont e fulor, ne dalvezo netra dit mont e fulor, arabat e vo dit mont e fulor.

Nutzenschwelle b. (-,-n) : [armerzh.] gwehin helvusted g., gwehin askorusted g., poent askorusted g., poent kempouez g.

Nutzer g. (-s,-) / **Nützer** g. (-s,-) : implijer g., arveriad g. [liester arveriad] ; *regelmäßiger Benutzer*, boazier g., pleustrer g. ; *die Nutzer öffentlicher Verkehrsmittel*, boazierien an araezioù treuzdougen boutin ls.

Nutzerfreundlich ag. : **1.** aes da implijout, dornataus, akomod, hebleustr, hedenn, aes da embregañ, aes da embreger, aes da zornata, aes da vaneañ, aes da gas, embregadus, embregus, dilu, ampletus ; **2.** [stlenn.] kovlus.

Nutzerfreundlichkeit b. (-) : [stlenn.] kovlusted b.

Nutzfahrzeug n. (-s,-e) : karbed dezougen b.

Nutzfläche b. (-,-n) : gorread talvoudus g., gorread askorus g. ; *landwirtschaftliche Nutzfläche*, gorread douar gounid g., gorread labour-douar talvoudus g., douaroù gounezet ls. ; *Aufgabe landwirtschaftlicher Nutzflächen*, dic'hounid g.

Nutzgarten g. (-s,-gärten) : louzaoueg b. [liester louzaouegi / louzaouegoù], atil g./b., liorzal al legumajoù hag al louzeier pred b.

Nutzholz n. (-es,-hölzer) : prenn g.

Nutzkraft b. (-,-kräfte) : efeduster g., galloudezh arverek b., galloudezh werc'hek b., galloudezh talvoudus b.

Nutzlast b. (-,-en) : karg talvoudus b., karg arverek b.

Nutzlastkapazität b. (-,-en) : barregezh dezougen b., barr dezougen g.

Nutzleistung b. (-,-en) : galloudezh arverek b., galloudezh talvoudus b., galloudezh werc'hek b., efeduster g.

nützlich ag. : talvoudus, talvoudek, spletus, mat, madoberus, servijus, ampletus ; *allgemein nützlich*, talvoudus d'an holl, ... a laz hollek, ... a laz foran, ... a dalvoudegezh kefredin ; *das Angenehme mit dem Nützlichen verbinden*, labourat evit e

blijadur kenkoulz hag ober, kemer dudi gant e labour kement hag ober ; *nützlich Tier*, loen talvoudus g. ; [Bro-Suis / Bro-Aostria] *innert nützlicher Frist*, buan-mat, e berr amzer, dindan verr amzer, an abretañ ar gwellañ.

Adv. : gant splet, ent-talvoudek ; *sich (ak.) nützlich machen*, ober diouzh reiñ un tamm skoaz, ober diouzh skoazellañ, sikour, ober diouzh reiñ skoazell, harpañ, skoaziañ, skorañ, kregiñ e-barzh.

Nützlichkeit b. (-) : talvoudegezh b., talvouduster g., talvoudusted b., spletusted b., servijuster b., servijusted b.

Nützlichkeitslehre b. (-) : [preder.] talvoudegouriezh b., talvoudegoniezh b., talvoudelouriezh b., lazegouriezh b.

Nützlichkeitsprinzip n. (-s) : [preder.] buhezoniezh ar gounid b.

nutzlos ag. : didalvoud, didalvez, distern, ven, aner, displed, displet, displetus, diemsav, goullou, toull, diezhomm, ... na dalvez da netra ; *nutzlose Arbeit*, labour wenn g., poan gollet b., labour netra g., labour didalvez g., labour displet g., labour aner g. ; *ein nutzloses Gesetz*, ul lezenn doull b.

Nutzlosigkeit b. (-) : didalvoudegezh b., vender g., vended b.

nutzniesen V.gw. (nutzniesste / hat genutzniesst) : *von etwas nutzniesen*, tennañ implij pe gounid diwar udb hep bezañ perc'henn anezhañ g., implijout udb hep bezañ perc'henn dezhañ, kaout kerz en udb, bezañ piaouer ar gwir kerzañ war udb., kerziñ udb, kerzañ udb.

Nutznieser g. (-s,-) : **1.** kerziad g. [liester kerziaded], dalc'her ar gwir da dennañ implij pe gounid diwar udb hep bezañ perc'henn anezhañ (hep bezañ perc'henn dezhañ) g., dalc'her ar gerz g., dalc'her ar gwir kerzañ g., korvoer g. ; **2.** [dre skeud.] eoster g., gounideg g., gounezet g., emvataer g. ; **3.** [gwashaus] emvataer g., gagnaouer g., toupiner g., liper g., suner g., truffer g., korbiner g., gouelan g., trutell b., kac'h-moudenn g., krign-askorn g., krigner g., kigner g., sklanker g., glout g., truter g., sklanker g.

Nutznieserin b. (-,-nen) : **1.** kerziadez b., dalc'herez ar gwir da dennañ implij pe gounid diwar udb hep bezañ perc'henn anezhañ (hep bezañ perc'henn dezhañ) b., dalc'herez ar gerz b., dalc'herez ar gwir kerzañ b. ; **2.** [dre skeud.] eosterez b., gounezerez b., emvataerez b. ; **3.** [gwashaus] emvataerez b., toupinerez b., liperez b., truflenn b., korbinerez b., trutell b., kac'h-moudenn a blac'h b., krign-askorn a blac'h b., krignerez b., sklankerez b., truterez b.

Nutzniesung b. (-) : kerz b., barr g., droed da implijout g., gwir kerzañ g. ; *die Nutzniesung von etwas haben*, kerziñ udb, kerzañ udb, bezañ ar gerz eus udb gant an-unan, kaout kerz en udb, kaout udb en e gerz, kaout ar gwir da gaout udb en e gerz ha da ober implij anezhañ, bezañ dalc'her ar gwir kerzañ war udb ; *gemeinschaftliche Nutzniesung*, kenberc'henniezh b., kengerz b., kengorvodur g.

Nutzniesungs- : ... kerzañ, ... kerziat.

Nutzniesungsrecht n. (-s) : [Bro-Suis, gwir] gwir da dennañ implij pe gounid diwar udb hep bezañ perc'henn anezhañ g., gwir kerzañ g. ; *jemandem sein Nutzniesungsrecht entziehen*, digerzañ u.b. ; *Eigentum ohne Nutzniesungsrecht*, perc'henniezh divarr b., ar gwir hep ar barr g. ; *Eigentümer ohne Nutzniesungsrecht*, perc'henn divarr g. ; *Besitz und Nutzniesungsrecht, Eigentum und Nutzniesungsrecht*, ar piaou hag ar gerz.

Nutzpfand n. (-s,-pfänder) / **Nutzpfandreht** n. (-s,-e) : dilez en erbed ar c'hredour eus ar gwir da dennañ implij pe gounid diwar ur mad diloc'h en ur chom perc'henn anezhañ g.,

lakidigezh ar gwir kerzañ en erbed ar c'hredour b., gouestl diloc'h gant dilez eus ar gwir kerzañ en erbed ar c'hredour g.
Nutzpferdestärke b. (-,-n) : [tekn.] marc'h-nerzh gwerch'hek g., marc'h-nerzh talvoudus g.

Nutzpflanze b. (-,-n) : plant talvoudus str., plant helvus str.

Nutztier n. (-s,-e) : loen doñv ha talvoudus g., loen gounidus g. [loen-kig pe loen-labour d. sk.].

Nutzung b. (-) : 1. implij g., ampled g., ober g., arver g., korvoerezh g., korvoadur g., korvoiñ g., kerz b. ; *die Nutzung von ...*, an ober gant ... g. ; *für einmalige Nutzung*, ... unarver ; *zur Nutzung freigegebenes Grundstück*, dalc'h g., dalc'h-douar g., domani lañvazet g., koñsedadenn b., lañvazadenn b. ; *Nutzung der natürlichen Ressourcen*, korvoerezh ar barregezhioù-natur g. ; 2. [gwir] kerz b., barr g. ; *der Nießbrauch ist das Recht, die Nutzungen aus einer fremden Sache zu ziehen*, ar barr eo al leve eus un dra hep ar perc'henniezh anezhañ.

Nutzungsausfall g. (-s) : ankerz b.

nutzungsberechtigt ag. : kerziat, ar gwir gantañ da gaout udb en e gerz ha da ober implij anezhañ.

Nutzungsdauer b. (-) : 1. pad ar gwir da dennañ implij pe gounid diwar udb g., pad ar gerz g., pad ar barr g. ; 2. pad an implij g. ; *geplante Nutzungsdauer*, dispredadur raktreset g., diamzeriñ goulevet g.

Nutzungsentschädigung b. (-,-en) : digoll evit an implij g., dic'haou evit an implij g., digoll kerzañ g.

Nutzungsrecht n. (-s,-e) : gwir arverañ g., gwir kerzañ g., gwir da gaout udb en e gerz ha da ober implij anezhañ g., dalc'h g. ; *Nutzungsrechte an den Allmenden*, gwirioù kumunel ls. ; *Nutzungsrechte und Grundbesitz*, gwir ha font ; [gwir] *das Nutzungsrecht aufheben*, *das Nutzungsrecht löschen*, digerzañ u.b.

Nutzungsvergütung b. (-,-en) : digoll evit an implij g., dic'haou evit an implij g., digoll kerzañ g.

Nutzungswert g. (-s,-e) : talvoudegezh b., gwerzh g., gwerzh kerzañ g. ; *Nutzungswert einer Wohnung*, talvoudegezh ur ranndi a-zalc'h ouzh ar feurm b., gwerzh feurmiñ g.

Nutzvieh n. (-s) : loened doñv ha talvoudus ls., loened gounidus ls. [loened-kig pe loened-labour d. sk.].

nutzvoll ag. : talvoudus, talvoudek, emsav, emsavus, splotus, gounidus, lañsus, fonnus, fonnabl, avelus.

Adv. : gant splot, ent-talvoudek.

n.u.Z. : [berradur evit **nach unserer Zeitrechnung**] eus hon amzervezh.

NW : [berradur evit **Nordwesten**] gwalarn g.

Nybble n. (-/-s,-/-s) / **Nyble** n. (-/-s,-/-s) : [stlenn.] pevarbit g. [liester pevarbitoù].

nychthemeral ag. : nozdeizat.

Nychthemeron n. (-s) : nozdeiz g.

Nyktophobie b. (-) : [mezeg.] nozarur g.

Nylon n. (-s) : [gwiad.] nilon g. ; *die Angelschnuren aus Nylon verschlingen sich (ak.) nicht*, al linennoù pesketa nilon ne vez ket a we enno, al linennoù pesketa nilon ne reont ket kegi, al linennoù pesketa nilon ne ya ket tro enno, al linennoù pesketa nilon ne gorvigellont ket, al linennoù pesketa nilon n'emweont ket, al linennoù pesketa nilon a chom distro.

Nylonstrumpf g. (-s,-strümpfe) : loer-nilon g.

Nympe b. (-,-n) : 1. [mojenn.] nimfenn [liester nimfenned, nimfed, nimfezed] b. ; 2. [loen.] poupenn-valafenn b., nimfenn b. [liester nimfenned].

Nymphenhäutung b. (-,-en) : [loen.] muzadur nimfel g.

Nymphenstadium n. (-s,-stadien) : [loen.] stad nimfel b.

nymphoman ag. : nimfoman, oriadezmaniakel.

Nymphomanie b. (-) : nimfomaniezh b., oriadezmania g., doug d'ar baotred dreistmuzul g.

Nymphomanin b. (-,-nen) : nimfomanez b., oriadezmaniakez b., P. lammenneg b. [liester lammenneged], flaouchenn b., troterez b.